

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

U d v a l g

af

hidtil utrykte

Danske Diplomer og Breve

fra det XIV^{de}, XV^{de} og XVI^{de} Aarhundrede,

udgivne

af

C. Molbech og N. M. Petersen.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. G. Schultz.

1858.

1.

1354. Marke- og Skovskiel imellem Gumbetved og Dreboðhe i Siælland *).

(Løve Herred, Sæby Sogn.)

[Efter Originalen i Geheime-Archivet, sammenlignet med Langebeks Af-
skrift, hvorpaa findes tegnet: "Af et næsten ulæseligt Pergaments Brev,
som ikke synes Original, endskiøndt derunder ere Huller til Sigillerne,
in Arch. Reg." Dmtalt hos Suhm XIII. 299. Han bemærker der:
"Dette Brev er paa Dansk, og endskiøndt det er gammelt og meget ulæ-
seligt, saa er Sproget dog ikke gammelt nok til at være fra de Tider."
Det afgiver et i ethvert Tilfælde vigtigt Beviis paa, at danske Breve
allerede udfædtes i Midten af det 14de Aarh.]

*Oluff Holck, Arnold Vitzou*¹⁾, *Boo Falk, Pether Valkindorp, Jep Begere, Jep Olsön, Ofse Perssön, Jep Basse, Viccer*²⁾ *Mylticke, Petther Demp, oc Arnold Knap*, kenness met worth breff ath haffue giorth reth Marskel oc Skowffskel i mellom GWNNETUET^{a)} oc OREBODHE, Then Bæck som löber vnder Sk broe som Ledet henger, oc synden Maglemose, oc op i Viffwe Mose myt ath Vlmore, oc op at then Bæck synden löbendes foræ Vlmore Höwff oc ind i Andemose myt ath Andemose, och reth i öster til then store steen paa Lerbergh oc swaa i öster And then österstæ och synden omkringh Konninges³⁾ Höwff til then Rende, som löber fra Frændtueth^{b)} oc myth at Renden til Frændtuetz skiel mellom Buerop oc Frendetueth, fran⁴⁾ thet Skel oc reth i nör til Folsters⁵⁾ bæck begyndes, myth at Folsters bæck oc nedh i Elebek synden stenkisten mellom Gwnnetuet oc Haleby, myth ath Elebeck nedh i söen i mellom Haleby oc Bwerop, fraa stenkisten oc westen wd medh Frosbergh oc myth ath Lindeberg, och swo⁶⁾ nör nedh i Börnebergs bæck oc swo til then gamle Skowskel. Desse Marckeskel oc Skowffskel giorde wii som wii sandesth spörghe kwnde aff elste gamle oolinge, oc swore them effter Loghen förste sögne Fredagh effther

Pintzeheligh, oc tha giorde wii swodant mynde ath thee men
i Haleby . . . then Jord synden Elebek, som the ⁷⁾

. Henge wij wore incegle
nethen fore thette worth breff Aar effter gvdz byrd mcccclquarto.

Udenpaa:

God ældgamle gode Mends eller Riidemendz Marcke oc Skoffue-
Skel imellom *Gundetved* oc omgrentzende Byer og Steder giort
oc dat. Ao. Christi 1354.

¹⁾ Eller *Birzou* eller *Birzon*; *Langebet* har læst *Bergen*. ²⁾ Eller *Bicco*,
effter *Langebet*; men *Slutningen* = er er aldeles tydelig. ³⁾ Eller *Konningz*;
Langebet har læst *Konningens*. ⁴⁾ Eller *fraa*. ⁵⁾ Eller *Falsterø*. ⁶⁾ *Lan-*
gebet har læst *fra*; men *svø* er tydeligt nok. ⁷⁾ *Slutningen*, som udgør
halvfjerde *Sinle*, har *Langebet* anset for ulæselig; enkelte, men usammenhæn-
gende *Ord* kunne dog endnu sees, samt *Karet*, da *Brevet* er givet.

⁸⁾ *Cantsleren Niels Arnfeldt* erhvervede 1528 *R. Frederik I.* *Stadsfæstelse* paa
Gundetved Skiel og *Grænse*, efter *Indholdet* af det ovenfor aftrykte
oprindelige *Markeskietsbrev*. (Efter en i *Dipl. Langeb.* forefundne *Seddel*.)

a) *Gundetved*: Denne gamle *Gaard*, der laae i *Saby Sogn* ved *Tiisø*, er nu
Hovedgaard den *Selchovsødal*, uden *Bøndergods*.

b) *Frændtved* en afbrudt *By* i *Saby S.* *Burup* og *Haleby* *Landdbyer* i
samme *Sogn*. (*D. Atl. IV.* 245)

2.

1371. *Jessæ Duæ* oplader *Gaarden Brundum*, efter
det modtagne *Skøde* paa samme af *Anders*
Glob, til *Jessæ Løkke*.

[Efter Originalen i *R. G. Arkh.* med et vel bevaret *Segl*.]

Thet skal allæ meen vitherlikt være soo nærwærindes som
komme skulindes At *Jek JESSÆ DUÆ* *) vplather thet bref
meth allæ Ræthe, som mik forstandit war foræ then gaardh som
BRUNDWM hether af *Andærs Glooph* meth allæ tilliggilsæ. So vpla-
ther *Jek* thet sammæ gotz thennæ nærwærindes breffðuræ *Jessæ*
lökkæ meth allæ tilliggelsæ, som thet mik paa kommit ær Meth
hans opnæ bref. Datum anno M^o ccc^o lx^oxi^o meo sub sigillo.

*) *Jesse* (ell. *Jens*) *Duæ*, g. med *Margrete Bønde's Datter* af *Sverrige*, levede i
anden Halvdeel af 14de *Aarh.* *Sigillet* ved dette *Brev* har de gamle *Duers*
Baaben (en *Ørn* eller anden *Fugl*). *Nicolaus Jenssen Duæ*, *Canon. Roeskild.*
af samme *Baaben*, forekommer i *Breve* af 1310 og 1343. (*Klevenfeldt. Op. herald.*)

3.

1374. 26. Marts. Peder Ludvigsen, Ridder, i Tybierg (Tythæberg) sfiøder sit Gods i Englerup, Boldborg Herred, i Siælland, til Gertrud Peders Datter, Erik Barnomsøns Enke.

[Dette gamle Brev høves kun i en Vidisse udstedt af R. Erik af Peimern 1437, som er trykt i Suhms D. Hist. XIII. S. 873—75, og derfor her et meddeles, saameget mere, som Sprogformen synes ikke ubetydeligt forandret. Peder Ludvigsen bortsfiøder alt det Gods, han nu haver i "Englorpp" (Englerup), med en Mølle, "som kallæs Strandquern i Sonorpe (Sonnerup) Sogn, i Wolbyrds hæret." Denne Mølle er ikke mere til. I Sonnerup Sogn ligger Herregaarden Trudsholm. Peder Ludvigsen forbinde sig til i Tilfælde af Vanhjemmel, at give Fru Gertrud: "Thusendæ godhæ gamlæ Nobælæ, wskornæ æræ, som thørres fullæ Vekth skulæ holdhæ, som nu kalles *Eddefærs Nobælæ.*"]

4.

1377. 1. Julii. Kong Olufs Forpligtelse, bekræftet af Dr. Margrethe, af Raadet og Adelen (paa Daneshof i Nyborg), at holde Rigets Indbyggere ved Lov, Ret og Frihed.

[Efter Langebeks Afskrift i Dipl. Langeb. "Ex Cod. Leg. Siell. membr. 4to in Bibl. Acad. Lund. script. circa med. Sec. XV." Trykt hos Hvitfeldt 1, 563, men usigtigt; endog Aaret 1370 er urigtigt. Hos Suhm XIV. 39, efter Hvitfeldt, og med nyere Rettskrivning. Er, efter Langebek, en (gammel) Oversættelse fra Latinen, (jvf. Westphalen Monum. IV. 1788—80) men en anden Version end den, der findes hos Hvitfeldt.]

Allæ mæn thetta breff etc. **OLOFF** met guts nathæ Danmarcks Wendis oc Godis koning, oc vi **MARGARETHÆ** met then samæ nathæ Suerigis oc Norghæs Drotning, **Niels** med guts meskund Ærchæbescop i Lund oc Suerikes Förstæ, **Jens** aff Ripæ, Brother **Jepp** aff Wiborgh, **Oloff** aff Arus, **Niels** aff Roskildæ, **Suen** aff Borlum, oc **Waldemar** aff Othens, met then sammæ nathæ Kirkens bes Coppæ, **Henning Podbush** Köghæmæstære, **Æuert Møltikæ** Marsk, **Tuæ** Galæn aff Skanæ, **Per Munk**, **Bo Høgh**,

Niæls Thorstsenſſon, Niels eiæsson, Christiern Wændelbo, Lassæ Offæsson, Niels Eriksson, Jens Andersson, Christiern Kas, Per Albrechtsson, Lauæ Jensson, Niels Lukkæ, Erland Kal, Per Grubbæ, Olöff Biörnsson, Jepp Olafsson, Oloff Jensson, Oloff Persson, Tuæ Knutson, Oloff Lungæ, Henrik Jensson, Bo Diuræ, Sten Bassæ, Bæint Biugh, Holgær Geritsson, Thorbern Perssön, Lothuik Andersson, Niels Tuæsson, Jens Axelssön, Jens Stawerskow, Niels Sturæ, Jens Pæthersson aff Belringæ, riddere. Albrekt Andersson, Jens Rut, Iwær Lukkæ, Niels Iwærsson, Lothwik Iværsson, Jens Æskelsson, Jens Glop, Per Glop, Anders Glop, Themmæ Limbæk, Christiærn Kas, Esgæ Frost, Knut Eriksson, Lauæ Dus, Gotskalk Niælsson, Jens Friis, Niels Eriksson aff Awentsbergh, Themmæ Nielsson, Per Huas, Thruels Thun [Tim?], NielsSlæt, Niels Matsson, Kort Möltikæ, Erik Nielsson, Æskill Falk aff Wallöff, Bo Falk, Hennikæ Möltikæ, Æuært Möltikæ, vngæ Kort Möltikæ, Per Bassæ, Erik Pilæman, Per Offæsson, Jens Offæsson, Anders Fintsson, Thorkel Niælsson, Jep Axælsson, Henrik Josepsson, Josep Josepsson, Niels Hak, Anders Dautsson, Niels Andersson, Henrik Andersson, Henning Andersson, Nes Gaggæ, Anders Jensson, Böysæ Paro, Tygæ Puder, Erik Get, Axæl Kælsson, Per Niælsson aff Skioldænæs, Tuæ Niælsson, Niæls Mattæsson, Jens Jænsson, Josep Falster, Jens Thömmæ, Axæl Magnusson, Richman van Lankæn, Oghæ Star, Per Axælsson som kalles rebbingh, a wápn, ewinneligæ helsæn met wor herræ. Ffor thi at thæt ær giort aff allæ oc huær særdelæs wælbyrdiche mænts, prelaters, Ridderes, Riddermæntsmæn, oc allæ Danmarks rikes inbygdemæn, som nu æræ samæn komnæ i Danæ hoff, som holdet war i Nyborgh, wor almenneligæ iæt oc endræchteligæ skicket, met alles there eth, at allæ oc huær Danmarks rikes inbygdemæn, i huat som helst rikens land the æræ boændæ, schulæ nytæ stadich freth, oc skulæ glædhæs aff ræt logh oc there frihet, oc vsmittelig stadichet. Wi giuæ samthyeckæ tell aff all hw helsammelig gernyng, oc jettæ stathælikæ i thennæ scrift pa wor gothæ tro oc æræ at holdæ stadhelikæ oc gemæ vsmittelikæ ewinnelikæ all ræt, logh, frihet, loghligh oc hōuæsklik wanæ, som ær at giuæ allæ tell thennæ dagh klærkæ aller leghmæn, ho the hælst ære, aff her Woldemar loghförer, huæs siæl guth hauæ,

fordom Danmarks Konyng, oc aff andræ Danmarks Konyngæ. ther ewær bindæ wi os tell, om thet hender nokræ klærkæ aller leghmæn at nöther thruckæs aller thwingæs vrætuisligæ mot lands logh aff nokræ ehwo the hælst ære. Oc worthe wi tell saghtæ aff Kögæmæstæræn, æller aff Marskæn, æller foghætæn, tha skulæ wi ther tel samen kommæ, vthen bithælsæ aller nokær motsiælssæ, oc sættæ os vt fulkommælikæ ther tell met liff oc gots, at bortköræ oc bæthræ svo dan thwangh oc vræt, æffther theres rath, som ære rikens swarnæ rathgiuære, som bo i thæt land, om the worthæ tell saghtæ. Tell allæ thessæ forscreffnæ oc vsmittælighæ forwarelssæ, wi allæ forscreffnæ hauæ hengd wore instelæ fore thettæ næruærendæ breff. Giuæt oc giort then dagh som forscreffuæt star, Aar æfter guts byrth M. CCC. LXX. pa thet siwændæ, ottænde daghen æfter sancti Johannis baptistæ dagh.
per manus Jacobi Olai 1).

1) Den, som har Frevet codicem. L.

5.

1378. 12. Julii. Ebbe Piig, Ridder, skieder Gaarden Drathorp i Orby Sogn til Tyge Putter.

[Skaanc.]

[Gifter en Afskrift i Klevenfeldts Samlinger, "ex originali pergameni Arch. Canc. Dan."]

Alla the godha mæn som thetta breff höræ æller see Helsar jæc **EBBE PIIG** Riddare Ewerdhelika meth gudhi Kænnæs iæc meth thesso mino opno brefwe mic hawa vpladet vælbornom manne *Tyka Putter* 1) alt thet godz som iæc laglikæ oc skælikæ hawer fanget aff ærlikom manne *Amunde Dyækn* æpter thy som hans oppet breff til ludhar, swa som ær **ORATHORP** i *Orby**) sokn liggiande, meth quærn fiskewatnom laxafiske oc alafiske, aker oc æng, wato oc thördho oc allo the ther til ligger ængio vndantakno vtan nagheem til Ewerdheliko ægho, fran mic oc

mina arfwinga oc til then fornempda *Tyka* oc hans arfwinga, oc sköter iæc hanom thet fornempda godz meth allom landzlaghom oc allom them Ræt som thet forsagdha godz mic vppa kommet ær, oc til witnesbyrd oc thes mere stadfæstelse tha bedhes iæc godha manna insigle swa som æru Pæters Ribbings oc Bændicths Knutssön meth mino Egno insigle fore thetta breff komme lata. Scriptum in castro *Örsten* anno domini millesimo ccc^o septuagesimo octauo feria sexta proxima infra octauam beatorum apostolorum petri et pauli.

¹⁾ *Putter* eller *Piater*.

²⁾ *Orathorp, Orby*: kan neppe være noget andet Sted, end *Drup* (Gaard) og *Draby* (som ogsaa kaldes *Øfraby*) i *Skaane*, *Engelstad Herred*; *Riondt Drup* (*Öthrop*) ligger (og allerede 1493 laae) til *Anneret Venestad*. "Apud *Tosterup* inter *Köbings* & *Öreby fundamentum castelli*." *Sv. Bring, Mou. Scan. p. 299.* *Maafæe Örsten?*

6.

1379. 10. Julii. Dronning Margarethes Brev om Fred og Forlig med Lunde Domcapitel.

[Efter en Afskrift med Langebets Haand. "Ex Cod. membr. Dipl. Lundens. a Dn. Bringio communicato 1753." Indholdet hos *Suhm D. Hift. XIV. 64.*]

Wii MARGARETA met Guds nathe Norgis och Suerigis Drothing, bekenne met thette wort opne breff, thet al then twe-dræckt och vsæmye ther wareth haffwer teel thenné dagh i mellum os pone then eene sidhe, och mellum hederlige men Canike aff Lund pone then andre siidhe, ær ganzk afflacht, so ath the skyldte os inte, och wi æy them. Nu for then skuld ath thet ær, och so for then skuld, thet wi haffwe os teel sancti Laurenz tjeneste sætt, och wi hans tjeneste quinne gerne bliffwe wille, tha skulle wi och wille wi eller wore æmbetzmenn, then stund ther wi haffwe LIJNDHOLM, os æy beware och æy skatte the forsagde Canike aff Lund altæris gotz eller Kirke gotz, eller therris wordnede thet i wort læn ligger, ther wi haffwe teel Lijndholm, vdhen wor ræthæ stud och leedingh,

ther oss bör ath haffwe aff Landzkirkegoots, och vden thet ware so, ath archibescopen eller riddere och sweenæ, ther i wort læn boo, wille oss noghen hielp eller tieneste göre teel wort slotz spisingh, tha skulle thee fornefnde Canikes, altaris, closters, eller kirke wornede oss so wæl hielpe som thee andre. Æn met engen vmuelich eller vskællich gestningh wille wi geste them eller thörris wordnedhe, eller prester aff Lund. Och teel thæss meere weesse sette wi wort incegle for thiette breff. Datum Lundis anno domini M. ccc. lx nono, Ipso die beati Kanuti regis et martiris.

7.

1380 (omtrent.) Johan Skarpenberg, Ridder, skio-
der Traneholm Gaard og Mølle i Kloborg Sog, u,
Brads Hæred, med mere, Strø Gods i Jylland,
til Dronning Margrete.

[Efter Grams Afskrift i Diplom. Langeb. "ex orig. pergam. sine dato."
Omtalt hos Suhm, XIV. 82.]

Jæk JOHAN SCARPENBERGH ¹⁾ Riddere kennes meth thettæ mit opnæ breff at jac æfter myne wenes och frænders rath och æsther myn beradhen hugh och gothwilæ hafwer saalt myn nadighæ frwæ Drotning Margreta, Thenne æfterscriffnæ gardh och gotz, Swosom ær TRANEHOLM gardh och Traneholm möllæ stadh meth alægardhen i Kloburghsokn liggende ²⁾. Item een ödhe gardh y Tiiswach i then sammæ sokn. Item een ödhe gardh och een bygd i skadet i then sammæ sokn. Item een ödhe gardh i kloburgh. Item twa bygdæ gardhæ i Grybstorp oc een ödhe bool i then sammæ sokn. Item een bygd gard i Rindh i kirkebyn, Item een ödhe gardh i Nyndorp i Wynnyndsokn. Item een bygd gardh i Wælyng i Brærdorp sokn. Item een ödhe gardh i Tymmerby sokn i kirkebyen. Item een ödhe gardh i Bardas i snede sokn oc en ödemark heder wælle mark i then sammæ sokn. Item en bygd gardh i kirkebyen i Snedæ oc een ödhe gardh i litlæ Snedæ i then samme sokn.

Item een bygd gardh oc twa ödhe gardhæ i kallæ marti i Nykirke sokn, Item een ödhe gardh i . . . logh i Thöring sokn. Item een ödhe gardh i Ylwich i Hwixel sokn. Item een bygd gardh i Thöringskogh i then sammæ sokn. Item een ödhe gardh i Item thre ödhe gardhæ i Syltwm sokn i Kirkebyen. Item twa ödhe gardhæ i Pathorp i then samme sokn sokn i kirkebyn oc een topt i then samme stadh. Item twa ödhe gardhæ i Syö, i then sammæ sokn ken i then sammæ sokn. Item twa bygdæ gardhe oc een ödhe gardh i Folriis nor Græstorp i Græstorp sokn, alt thettæ forscriffnæ meth thes tilligelssæ swosom ær agher och ængh fyskewatn fægangh möllæ Möllæstath wath oc thywrt, ödhe oc bygt engte vndentaget ee hwat thet helst hedher eller ær, oc kennes Jæk mik aff myn nadighe frwæ Drotning Margretæ swo fullelicæ fult oc alt schet oc giort war for alt thettæ forscriffnæ, swa ath mic fullelicæ oc wæl at nögher, Ok thy vplader jac oc scöder oc affhænder met thettæ myt opnæ breff thennæ forscriffnæ gardh oc gotz meth all thes tilligelssæ bodhe ödhe oc bygt fran mic oc mynæ arffwingæ, oc til for^{de} myn nadhighæ frwæ Drotning Margretæ oc hennes arffwingæ oc æfterkommeræ eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil til ewerdheligh eghe, oc bynder jac mic oc mynæ arffwingæ til at frij oc hemblæ alt thettæ forscriffnæ gardh oc gotz hwat helder thet er ödhe eller bygt fornempdæ myn nadhighæ frwæ Drotning Margretæ oc hennes arffwingæ oc æfterkommere eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil som fore ær sacht for hwers mantz til talen, som ther meth rættæ vppa talæ kunnæ, Oc fynnes nogræ breff som röræ eller ludæ vppa alt eller noget aff thettæ forscriffnæ gardh oc gotz, the sculæ kommæ fornempdæ myn nadhighæ frwæ Drotning Margretæ oc hennes arffwingæ oc æfterkommere, eller hwem hwn then forscriffnæ gardh oc gotz vnnæ eller ladæ wil som foræ ær sacht, til godhe oc til fromæ oc engen stad til Hinder eller scadhæ i nogræ madæ, Ok kennes jak mik eller mynæ arffwingæ engen ræt eller rættichet at haffwæ eller haffwæ sculæ til alt elfær nogot aff thettæ forscriffnæ gardh eller gotz i nogræ madæ, Ok til mere bewaring alle thisse forscrifnæ styckes, tha haffuer jac meth mynæ wener oc frænder, swosom

ær Her Niels Jwersön, Her Johan van Pocwisch, Her Prylbern van Potbuseh, Her Eric Nielssön, Her Niels strangessön, Her Jæyp Throcelssön, vnge Herr Henning van Potbusch, Riddere Claws Lembek, Eric Nielssön aff Brotskogh, Brun Eric og Pæther Falk wæpnere, hengt war Incigle meth wiliæ oc witscap for thettæ breff. Datum

- ¹⁾ Denne ikke meget bekendte Adelslægt i Jylland forekommer i det. 14de og 15de Aarh. Saaledes Heyno Scarpenberg, miles, advocatus D. Johannis Com. Holtzatiæ 1322. (Klevenf. Op. herald.) Gotskalk Skarpenberg (som forekommer 1363, og var gift med den bekendte Niels Bugges Datter Elisabeth) solgte Lald Slot til Baldemar Atterdag; hvilket Margrethe, som betalte det til Enken og Sønnen Hennemke, fikendte 1393 til Viborg Bispestol. (D. Uff. IV. 678. Suhm. XIV. 312.) Johan Skarpenberg forsejler Breve til Bitterlighed 1406 og 1407 (Klevenfeldt ibid.), nævnes hos Klevenfeldt som Rigsraad 1417, "siden landskysfig". (?) (Inf. hans Br. om Skive Slot og Lehn 1407, nedenfor.) Plattebreve og Wittebreve til K. Oluf og Dr. Margrethe, have af Hinrik og Ludike Skarpenberg, A. 1326 og 1388. Borquard Skarpenberg. 1419. (Klevenf. Op. her.) "Det Skarpenberger Gods" i Salling og paa Morsk, Kronen tilhørende, forekommer i Kongebreve af 1551 og 1570. (Reg. over alle Lande.) Jfr. D. Uff. V. 167.
- ²⁾ Af det hernæst opregnede Gods i Brabø og Tyrsting Herrebrø, ere Gribstrup og Skade Byer i Kloborg Sogn, og Tilsvad Gaarde (Tilswach er vel Tilwath) liage i samme S. (D. Uff. IV. 478.) Men Gribstorp er Gredstrup (Kæner til Kloborg) i Tyrsting S. og Rindh er formodentlig Ring Sogn i samme S. Nimdrup (Nymdorp) hører nu til Gredstrup S. Wynnud er Vinding S. og Velling er en By i Bryrup (Brædorp) Sogn, Tyrsting S. (D. Uff. IV. 198). Tømmerby, et Sogn i Vester Han S. (ib. V. 315.) Snedæ, Nørre-Suede S. i Brabø S. Nørre- og Sønder-Collencorten i Nykirke S. Nørre-vang S. Riber St. (ib. V. 981.) Tørring S. i Brabø S. (ib. IV. 477.) Hwixel, formodentlig Hveisel S. Nørre-vang S., hvori Ildvad By ligger. Syllum, maastee Saltum S. i Hvetbo S. Wendskjælet. Folris er Sugtriis i Gredstrup S. (D. Uff. IV. 198.)

8.

1386. 18. Jan. Claus Fleming erklærer et af Dr. Margrete paa Bahuus udstedt Giældsbreve paa 150 Mark for magtesløst, i hvis Sted et andet, udstedt af Dronningen paa Kallumborg, er gyldigt *).

[Efter en nøiagtig Afskrift i Klevenfeldts Samling i det Kgl. Geh. Arch.]

Thet scal allæ mæn witerlight wære so the som nw æro som the som æn komæ sculæ, thet Jek Claws Vlemingh bekenner ok betygher meth thette mit opet bref, thet jek löst latær och dööt thet bref som min werdhugha frw drotning

MARGRETH mik gaf, som scriwat war vppa Bahws, och ludhar wm half annet hundrat lödhughe mark at bereidha i werdh och redhæ peningæ, och bekennez jech thet min fornæmda frw drotningen elles henne ærwingiæ scal aldrih nöth aff mich elles minæ ærwingiæ lidha om the förnæmda halft annet hundrat lödighæ mark som innan thet bref meth werdh ok peninga bescriwat staar, och thet bref som hon mich nw giwar, ther scriwat ær j Kalingborgh, thet bliwer with sinæ fulla makt, som ludhar om hundrat lödhuge mark j redhe peninge at bereidha, ok half thridhiæ sinne tiughu mark lödugh j clædhe at bereidha. Scriptum Kalundeborgh anno domini M^occclxxxvi^o ipso die Prisce virginis, meo sub sigillo.

*) Dette Brev, som findes hos Suhm D. Hist. XIV. 539, aftrykkes her efter Orig., fordi det tiener til Oplysning af det følgende. Cl. Stenning quitterer (paa Plattvort) for Betalingen af den hele Sum paa 150 Mark, 1387 den 18. Aug. (Suhm XIV. S. 192 og 545.)

9.

1386. Claus Fleming quitterer for 50 lödige Mark, modtagne i Afdrag paa 150 Mark, som Dr. Margrete var ham skyldig *).

[Efter Grams Afskrift i Diplom. Langeb. ex orig. Jvf. foregaaende Brev.]

Thet scal allæ mæn widerlighit wæra, thet Jech *Clauns Fleming* bekænniz ok betygher openbara mæth thætte mit opna bref, thet min werdhugha Fruwe MARGARETA mæth Gudhz Nathæ Norigis ok Swerikis Drotning hawer mik betalet ok bereit Half tridhiæ sinnæ tiughe lödhighe Mark, so thet mic nögher, af the half annet hundert tödhighe Mark som hon mic skyllegh war. Thy lader jek hæne ok hæne Arfnamæ lidhugh, quit ok altynghist fri mæth thætte mit bref om the forscrifnæ half thridhiæ sinnæ tiughu lödige Mark for mic ok minæ Arfnamæ. Ok scal hun ok hæne Arfnamæ aldrih mer nöth eller Maninghe lidha af mich elle minæ arfnamæ um the fornæmda half tridiæ sinnæ tiughæ lödhighe Mark, som hon

mich nw bereidde. Datum Anno Domini Mccclxxx sexto cras-
tino meo sub sigillo.

*) Slægten Fleming forekommer i Danmark fra Erik Menveds Tid. "*Olaus dictus Flæmming*" udstedte 1316 et Brev paa 20 lødige Mark Sølv til St. Clara Kloster i Roskilde, for sin Datter Cecilias Optagelse i Klofret, og pantsætter for denne Sum sin Gaard i Twinnelstorp. (Klebens.) Claus (Peterføn) Fleming kom under Erik af Pommern til Eberrige, (1399. Suhm. XIV. 622) blev Lagmand i Finland, døde 1425. (Se. Biograf. Ler. III. 351)

10.

1387. 10. Aug. Dronning Margretes Hylbing paa Lunde Landsting.

[Gifter Originalen i det Kgl. Geh. Arch. paa Pergament, som oprindelig har haft 13 hengende Segl, hveraf det 8de, Folmar Jacobsens, mangler. Dmtalt hos Suhm, XIV. 189—190. Trykt hos Sultzfeldt, I., S. 573 med nyere Retsskrivning.]

Thet skal alle men kunnict være the thette bref se eller höræ læse, thet wi *Winold* meth guts nathe erkebescop i Trunt-
heem, *Pæther* meth then samme nathe biscop .j. *Ars*, *Henning af Pudbut*s Danmarks Righes Droest, *Jöns Andersson*, *Bendicht Biyg*, *Hinric Parowe*, *Reymer Breyde*, *Folmer Jeghepsön*, Rid-
dere, *Otto Jönsson*, *Henneke Olefsön*, onge *Cort Mölteke*, *Jacob Mws*, *Stigh Petersson*, ok *Albertus*, witnæ ok kiennes thet meth thette worth obne bref, thet efter wor herre föthels aar
Thusend thryhunderd firesinnetiughe ok a thet siuende aær, pa sente Laurens dagh, i *Lunde Domkirke*, ok em wal pa then samme dagh pa *Lunde Landsting*, wi ok manghe flere Righens af Danmark metn, so sum erkebiscopper ok lüthebiscopper, Riddere ok swene, ok fleræ Righens metn ok menheet af alle Danmarks lande, keesde ok annamethe ok vtworldæ en hether-
legh förstinnæ ok fruwe, fruwe **MARGRETE** Norighes ok Swe-
righes Drotning til fulmechtech fruwe ok tel husbunde ok tel gantze Righens af Danmark formynder .j. alle mathe, som her efter stær scriuet, Först thet efter thet Drotning *Margrete* forenefnd er koning *Woldemars* daater ok koning *Oleues* mother, ther bathe wore herrer wore ok fram eræ farne, guth there siælæ haue, ok for then gothe wiliæ ok giönst, ther wi

af henne haue rönt ok funneth .j. manghe mathe, tha eræ wi endrechtlich meth henne yuer ene wurthen, ok hun meth os, thet wi engen herre ællær höfthing æller nogher man skule tel kong teghe, ok engen man ju at drawe j Danmark, ok engen matn tel hielp at taghæ, ther henne nogherlund amoeth ær, ok ey nogher matn vthen meth henne raeth ok meth henne wiliæ, ok thette samme hauer hun os sauth i geen. Ok wi ok wore wener wile meth henne di ok forderue, Ok hun hauer os thet sauth, thet hun wil os lathe nythe skiel ok ræeth ok the priueleger, ther henne forældræ ok henne sön os hauer giueth, Ok wi hauæ meth en goeth williæ, ok meth berathen huvh keesd ok vtworld ok hulleth henne tel woer fruwe ok tel woer husbundæ ok tel gantze Righens af Danmark fullmechtich formynder, ok henne at thianæ so sum dondemen bör there fruwe ok there husbundæ ok there herre meth tro at thienæ alt tel then dagh thet hun ok wi endrechtlich wūrthe thes yuer ene en kong at keese ok at haue, meth bathe hennes ok wort raeth ok full wiliæ, ok ey fra henne thieneste ok hielp at skilies för hun wiser os meth wiliæ fra sech tel then samme kong ther bathe hun ok wi meth bathe hennes raeth ok wilie ok wort keese, Alle thesse forescreuene stukke haue wi ok andre flere Danskemetn, erkebiscopper ok biscopper, Ridder ok swene, prelater, kiöpstethe metn, bunder, ok flere goethe men ok menheth af flere Danmarks lande, louet ok sworet at holde ok fullkomme forvthen hielperethe ok forvthen argheliste, ok hauer hun sworet os j geen. Alle thesse forescreuene stükke haue wi giör meth flere Danskemen ok the meth os, som fore scriuet stæær, ok tüghe wi thet thesse vore-scriuene stukke woræ giørthe bathe i Lunde Domkirke ok pa Lunde Landsting j alle mathe som fore staer scriuet, ok jnge man ther j geen æller amoeth sauth, Tel alle thesse stukkes tüg ok bewiselse haue wi wore juseile for thette bref meth ja ok meth wilie hengd, Thet er giuet ok scriuet aer ok dagh ok stæth som foræ stæær scriuet.

Udenpaæ:

At Drotning M. war wold j Lund til Danmarks förstynne oc formyndre.

11.

1387. 21. Aug. Dronning Margrethes Hylbing paa Siællandsfars Landsting i Ringsted *).

[Efter Originalen paa Perg. i det Kgl. Gch. Arch.]

Thet skal alle metn kunnict wære the thette breef se æller höræ læse, thet wi *Henning af Pudbutz* Danmarks Righes drost, *Jons Thruwelsön* landsdomere j siælend, *Bendit Biyg* af gunnerslöfholm, *Johanne Rwt* Høuetsman af Worthingeborgh ok *Michel Rwt* af Skioldenes Riddere, *Jesse offesz* af Eghethe, *Finkenowce* ok *Hartwich Bruscke* kiennes ok witnæ meth thette worth obne bref, thet wi efter wors herre föthelsö aar thussende thryhunderde fiiresinnetiughe aar a thet siuende aar, pa then othensdagh nest fore sente bertelmeusdagh, först j sente Knuts Kirke i Ringsteth ok pa siælentsfare landszthing, nærwærides woræ ok sielue alle stukke meth giorth ok hörthe ok sawe thet biscoppen af Roskilde, Riddere ok swene abbethe ok andre prelater, böndere ok bokarlle kiöpstethe metn ok menhethen af Siælend, ok flere Righens af Danmark metn ok menheeth af möen af laland ok af flere Danmarks lande, pa then foresawth dagh j then samme sente Knutskirke, ok pa thet samme siælensfare landsting, safnethe woræ ok anname-the ok endrechtleghe kesde ok utwolde, en hetherlek förstinnæ ok fruwe, fruwe MARGRETE nories ok swerighes drotningh tel there fulmechtighe fruwe ok tel husbunde ok tel gantze Righens af Danmark formyndere j alle mathe som her efter staer scriuet, ok jngen ther a moeth sauth, thet efter thet Drotning Margrete ær Koning Woldemars dater ok koning Oleues mother, ther bathe wore herrer voræ, ok fram æra farne, guth there siele haue, ok for then gothe williæ ok gönst, ther wi af henne haue rönt ok funnet j manghe mathe, tha æræ wi endrechtlek meth henne yuer ene wörthen, ok hun meth os, thet wi ok the engen herre æller höfthing æller nogher man skule tel kong teghe, ok engen man jn at dreye j Danmark ok engen man tel hielp at tæghe, ther henne nogerlund amoeth ær, ok ey nogher man vthen meth henne Raeth ok meth henne williæ, ok thette samme hauer hun os sauth j geen, Ok the

ok wi ok there wene ok wore wilæ meth henne di¹⁾ ok for-
 derue, Ok hun hauer os theth sauth, thet hun wil os lathe
 nythe skiel ok Ræeth ok the priuilger ther henne forældre
 ok henne sön os hauer giueth, Ok wi haue meth en goeth
 williæ ok meth berathen hufv, bathe the ok wi, endrechtleg
 keesd ok vtworld ok hülleth henne til woer ok there fruwe
 ok tel husbunde ok tel gantze Righens af Danmark futlmechtich
 formyndere, Ok henne at thiæna som dondemen bör there fruwe
 ok there husbunde ok there herre meth tro at thiænæ, alt tel
 then dagh, thet hun ok wi endrechtleg wüthe thes yuer ene,
 en kong at keese ok at haue, meth bathe hennes ok worth
 Raeth ok futl wiliæ, ok ey fra henne thiæneste ok hielp at
 skilies, för hun wiser os meth williæ fra segh tel then samme
 kong, ther bathe hun ok wi meth bathe hennes Raeth ok wiliæ
 ok wort keese, Alle these forescrefne stukke haue biscop
 Riddere ok swene abbethe prelater, bonder ok bokarl ok men-
 heten ok kiöpstemeln forenefnde, ok wi meth them af sielend,
 ok flere Rigens metn ok menheeth af möen ok af flere andre
 Danmarks lande louet ok sworet at halde ok at fulkomme for
 vthen hielperæthe æller argheliste, Ok hauer hun os swereth
 j geen, Tel alle these stukkes tugh ok tel bewiselse haue wi
 woræ jnseilæ for thette breff meth ja ok meth williæ heng,
 thet ær giueth ok scriuet aar ok dagh ok steth som fore
 stær scriueth.

Udenpaa :

Ad D. Ma. word kest j Rijnghsted 1387.

*) Trykt forkortet hos Hvitfeldt I. S. 574. Suhms D. Hist. XIV. 190. 91. Dette
 Hyltingsbrev er vel i det Hele ligelydende med det Flaanske (Nr. 10), men har
 dog ikke faa Ufviigelser og Egenheder. Saaledes i Stedet for at ved den Flaanske
 Hylting nævnes som Tilkebevarende "Biskopper og Lydbiskopper, Riddere og
 Svende og flere Rigens Mænd og Meenhed af alle Danmarks Lande",
 hedder det i det Flaandske Brev: "Riddere og Svende, Abbeder og Prælater,
 Bønder og Bokarle, Kjøbstæmænd og Meenhed af Sjælland, Møen, Loll-
 land og flere Danmarks Lande." En mærkelig Egenhed for begge disse Breve
 er Skrivemaaden *metn* (mand), *metn* (Mend), *full* (fuld).

1) Saaledes baade i det Flaandske og Flaanske Brev.

12.

1388. (?) Ywar Jwl og hans Husfru Berta Lembeks Datter sfiøde deres Gaard udenfor Flensborg til Dronning Margrete.

[Slesvig.]

[Gifter Originalen i det K. Geh. Arch. Brevet, som er uden Aar og Sted, henfører Klevenfeldt omtrent til 1388. Det har sine 10 vel bevarede Eegl.]

Wy Ywar Jwl wæpnere ok Berta tymme Lembeks dotter, fornempdæ Ywar Jwls husfrw, kennes meth thettæ wart opnæ breff, at then gardhen som Pæther Jwl myn fornempdæ Ywar Jwls fadher wdj bodhe, ok wy badhe myn husfrw fornempdæ ok jak sidhen wdj haffuæ boot, liggende nordhen Flensborg vden byen hwilken gardh jak Ywar Jwl fornempde gaff myn husfrw Bertæ fornempdæ til leffgheding Tha kennes Jak Bertæ fornempdæ, at mic ær for then fornempdæ gardh swo fullelicæ fult oc alt schet oc giort, swo at mik fullelicæ oc wæl at nøgher, Ok thy haffwæ wy badhe Ywar Jwl ok Bertæ fornempdæ then forscifnæ gardh ladet til thingx laghyudhe, æfter thy som lagh oc Ræt ær, Ok thy hafwæ wy badhe, Ywar Jwl oc Bertæ fornempdæ, æfter wor eghen oc waræ wenes oc frænders Rath oc gothwilæ salt schöt oc affhænt then fornempdæ gardh, och scödæ oc affhændæ meth thettæ wart opnæ breff fran oss oc ware arffwingæ oe til war nadhighæ frwæ Drotning Margretæ oc hennes arffwingæ oc æftherkommere eller hwem hwn then fornempdæ gardh meth ja oc goth wilæ vnnæ eller ladæ wil, meth Jord, steenhws, Træhws oc bygnyng, abeldæ gardh oc kaal gardh, oc al hans tilliggelsæ, wat oc thywrt, engte vnden taget, ee hwat thet helst heder eller ær, som ther tilligger eller tillighet haffwer til ewerdhelich eyæ, Ok kennes wy Ywar Jwl oc Bertæ fornempdæ at oss for thenne fornempdæ gardh, Jord, steenhws, Træhws oc bygning oc al hans tilliggelsæ aff fornempdæ war nadhighæ frwæ Drotning Margretæ swo fullelicæ fult oc alt schet oc giort ær æfter war eghen oc waræ wenes oc frænders rath oc goth wilæ, swo at oss fullelicæ oc wæl at nøgher, Ok thy kennes wy oss eller ware arffwingæ engen ræt

eller rætichet til then fornempdæ gardh, Jordh, steenhws, Træhws eller bygning eller til nogor hans tilliggelsæ her æfter at haffwæ eller haffwæ sculæ j nogræ madæ, Oc ware thet swo at nogor the breff eller rætichet til ware eller fynnes kannæ, som Röræ eller ludæ vppa thenne fornempdæ gardh, Jordh, steenhws, Træhws eller bygning eller nogor hans tilliggelsæ The sculæ kommæ fornempdæ war nadhighæ frwæ Drotning Margretæ oc hennes arffwingæ oc æfterkommere, eller hwem hwn then fornempdæ gardh som fore ær sacht meth hans tilliggelsæ vnnæ eller ladæ wil, til godhe oc til fromæ oc engen stadh til hinder eller scadhe j nogræ madæ Ok bynde wy oss oc ware arffwingæ til, with war godh tro ok sannend Thenne fornempdæ gardh meth al hans tilliggelsæ, som fore ær sacht, at frij oc hemblæ fornempdæ war nadhighæ Drotning Margretæ oc hennes arffwingæ oc æfterkommere, eller hwem hwn then fornempdæ gardh meth hans tilliggelsæ, som fore ær sacht, vnnæ eller ladæ wil for hwers mants tiltalen som ther meth Rættæ vppa talæ kan. Allæ thisse forscrifnæ stycke oc artikle, ok hwor there with sich, lowe wy fornempde Ywar Jwl oc Bertæ Tymme Lembeks dotter, oc wy Sywardh Lembek, Claws Lembek, Otte Lembek oc Marqwardh Lembek fornempdæ Bertes, Tymme Lembeks dotter, bröthrä alle meth een sammeth hand meth ware arffwingæ fornempdæ war nadhighæ frwæ Drotning Margretæ oc hennes arffwingæ oc æfterkommere stedhighe oc fastæ at haldæ, with war godhe tro oc sannend, vden alt archt oc hiælpærædhe oc vden alt hinder Ok til mere bewaring alle thisse forscrifnæ styckes Tha hafwæ wy alle fornempde ware Jncigle meth wiliæ oc withscap hengt for thettæ breff ok til witnessbyrdh stadhsens Jncigle aff Flensborgh, *Claves Lembeks, Lyder Lembeks oc Gotsche Godendorps* Jncigle.

Udenpaa :

Juer Jwlls oc hans husfrue Bertes skötebreff wpa then gardh the salde myn frwe D. M. j Flensburgh.

13.

1388. 22. Marts. Dronning Margrethes Forsiffringsbrev til endeel svenske Herrer, da hun var antaget til "mægtig Frue og ret Husbonde" over Sveriges Rige.

[Vidisse, udstedt af Birgite Ulffson og Sten Benktson 1389. Af Dipl. Langeb. efter Langebets Afskrift "ex Cod. vet. chartac. Bibl. Gymn. Lincop." Indholdet findes hos Suhm XIV. 206. 245. Brevet selv er i en vidtløftigere Form trykt hos Sadorf, Rindrønningen II. 51—54. I denne Vidisse forekommer kun de hos Sadorf med Nr. 1, 7 og 8 betegnede Artikler; en mærkelig Afvigelse, hvis ikke Vidissens Afskrift i den gamle Linkøpingste Copiebog er defect. Denne Afskrift fortæner desuden at afstrykkes til Sammenligning med den Sadorfshste, hver Sprogformen er betydeligt forskiellig.]

Wy Birghie Vlfson och Sten Benktson Riddara, Görom thet allom kunnikth ath wy och flere Riiksens meen singom eth breff aff wara kæra frw och förstinna MARGARETA, Suergis Danmarkis och Norgis drotningh, thiiil Riikesens i Swerighe bewaringh ther saa lydher ordh fraa ordhe som her epter følger.

Wy MARGARETHA met gudhz naad Suergis och Norgis drotningh och rætther ærffwinghe och förstinna Rikesens i Danmark kennomps thet met waara nærwarendhe öpna breffwe, ath cpthor thet herra *Birghie Vlfson*, herra *Sten Bentzson*, herra *Erngisl Nielson*, herra *Vlff Jönsson*, her *Sten Stenson*, her *Sten Booson*, her *Tvete Benktson*, och her *Arwidh Benktson*, Riddara, og her *Knwth Booson* Cantor i linchöping, *Karl Magnisson*, *Tordh Bonde*, och *Gregory Benkson*, Swena, siigh thiiil waara tjänist sath haffwa och the os i alle maattha saa anamat och vnfaath haffua för thera och Rikesens i Swerighe mæghoga frw och ræth husbonde, som thera öpeth breff ther thee os giffwith haffwa ther oppo lydher Thaa wiliom wij tessa förnempda och Riikesens män i Suerige eehoo thee helst æra, Kyrkior och Kloster Riiddara och Swena Prester och Klærka bondher och Köpmen ffatigha och riika, the som ware thienisth wndher bliffwa och os thet halda, thet thesse förnempde swenske meen och aa thera vegna och aa Rikesens vegna j Suerighe bebreffuath hafwa, them wiliom wij stedia

och vnna och laatha allan then ræth friiheth och preuilegia ther konungha thom och thera föreldhrom friiath vnth och giorth haffua, för en konungh Albrekth in thiil Suerige kom. Item naar gudh wil ath wij 'in thiil Swerige komma, och tessa förnempde alle och riksens men i Swerige the os hylladh halledh och giorth haffwa, som the os bebreffwat hafwa, thaa wiliom wij them i Swerige alth thet igen göra och haalla, thet os aaretz wegna bör them at göra, Saa som svenska lagboken wtviser, wthan thet Konungh Albrikth och hans fadher them bebreffuat hafua, ther wiliom wij them inthe vm pliktoge wara, mer en Nychöpungh och Wiborgh och thera fornempda fögdj, ther viliom wii gerna them saadhana breff oppo giffwa ther the æro wel i förwaradhe, ath the förnempda fögedj thera panth bliffwe, som forscreffuit staar. Framdelis ath naar gudh wiil, ath al the stykke æru fulkompnat, och ænthe oppo baada siidor ærw bebreffuat, thaa vnnom wij, ath Suerigis Landamære bliffua, som thee aff aldher warith haffwa. Al tessen förnempda stykka och articulos loffwom wij Drotningh Margareta förnempdha wiidher goda tro staduga och fastha ath hölla vthan argth. Och thiil thes högre bewaringh tessa fornempda stykkia henggiom wii waarth incigle för thette breff, thet giffwidh och scriffwadh ær Aarom epher gudhz byrdh Mcccxxxviii oppa palms söndagh.

Och thil witnessbyrdh ath wij tessa förwaringh och breff haffwom fangit aa wore fru drotninghene, thaa sæthiom wij waar incigle för thetta breff. Datum *Sudhercopie* Anno Domini Mccc octogesimo nono Dominica proxima ante beatorum Apostolorum Simonis et Jude.

14.

1389. 17. Mai. Beretning til Dr. Margrethe fra Lagmændene i Bergen og Helgeland, med Flere, over nogle norske Mænds ulovlige Seilads og Handel paa Grønland; som dog oplystes at være skeet af Havnød.

[Grønland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt tretten hængende Segl, hvoraf det 2det, 3die, 4de, 5te, 6te og 13de mangle. Trykt i dansk Sprogform hos Hvitfeldt I. S. 588, hvor det bemærkes: at Island, Vestenøerne, Færøerne, Helgeland og Finland laae til Kongernes og Dronningernes Ræbhuur. Anført hos Suhm XIV. 257, hvor der bemærkes, at han har ladet det aftrykke blandt Bilagene; men i disse findes det ikke, fordi det, som det S. 554 hedder, da savnedes i det Langebefste Diplomatarium.]

Högborne förstinne vare werdulige frv, frv **MARGRETE** med gudz naad Noregs rikis stiorn ok Danmarks retter erfvinge ok þes förstinna Senda *Arnulfuer Gunnarsson*, Berguinar logman, *Jon Þorgjilsson* logman a Halgoland, *Finner Gyrdzson* sysloman a Lista, *Henrik Viliamsson*, *Hannes Jonsson* hyrdman, *Harmit Hæmingsson*, *Gunnar Bjornsson*, *Anbiorn Vemundarson*, *Helge Sigurdarson*, *Eringiisl Eilifsson*, *Þorstein Sveinsson*, *Ormer Jonsson* ok *Þormodr Vidarsson*, radmen i firsagdom staad, qvædiu gudes ok sina ödmiuka þænist, kunnik gerande, att a manadagen nesten efter Haluardzmesso varom mecr a almenneligre stemfno j konungs gardenum j Bergvin Anno domini M^occc^o lxxx^o ix^o. er erligen man ok vælboren *Hakon Ionsson* talade till þeira godra manna er komo af Grönlande ok Islande i fyrro somar, ok gaf þeim þessar saker att þeir hafdo siglt till Grönlandz med retto forakt samþykt ok vilia, Ok adra þa saak, att þeir hafdo köft ok selt a Grönlande vtan orlof konungsdoomssens. Ok þridia þa saak, att þeir hafdo köft krønnonne godz a mote loghonum, ok þeir sagdo nei fyrer alla fyrnempda saker meder so grein sem her efter fylger. Nemfde þa erligen man Erlender Filpusson, fæhyrde i fyrnempdom staad, oss fyrnemda j doom med logmannenum. Var þat vaar domer att styromen ok sveinar skuldo sveria fullan bokareid, hvar fyrer sigh, huad naudsyn þeim till droogh att þeir komo till Grönlandz. Leiddo þeir þa fram

two skilrika men er a Grönlande varo fyrer þeim ok so suoro med fullom bokar eide, att þeir varo a alþinge a Grönlande, er almogen took samhelde, att enger austmen, sem þar varo komfner, skyldo fa kost att kaupn, vttan þeir kaupto annad grönlendzskan varningh mæder, hafdo þeir ok þat j eidstaf sinom, att austmen budo skip til att föra krønnonne godz. Vilde konungs vmbodzman þat eigi wt faa, saker þes att þeir hafdo þar engen bref till. Komom meer þorsdagen nestan þar efter j erchibiskops garden þes sama stadar, herra Erchibiskope fyriverende ok Hakon Jonssyni, er Ellender Filpusson leet sueria fyrnempda Grönlandzfara, er so suoro med fullom bokar eide, styromen ok sveinar, att þeer varo i hafve i storum vanda ok vada ok liiffs haaska, fyrer storum sioiaklum ok isom, ok fengo storan skada a þeira skipom er brotnado ofuan sio, ok lofuado sigh til heilagra stada fyr en þeir fengo land j þuilike store naudsyn. Hafdo þeir ok þat j eidstaf sinom, att þeir köfto engkte konungs godz. Ok kiændes þat Erlender at han hafde takid *sekkia giæld* af grönlendzsko godze att allo iamfullo sem af islendzsko godze efter rette rekningh. Ok þy kundom wer enga logliga saker med þeim finna um þetta maal. Ok till sanninda her vm settom meer vaar incigli fyre þetta bref er giort j staad a dægghi ok are sem fyr segher.

Udenpaa :

vm Grönlandsfare huro Hakon Jonsson talethe til noghræ som vpa Grönland hafthe wæret, oc skylder them ther fore, oc huro the oraghe sik at the giorthit fore nödh skyld oc ey meth foreacht.

15.

1390. 14. Febr. Sten Bæntzson, Ridder og Dr. Margrethes Høvedsmand, tager ved dette Fæstebrev Sixten Olafsson i Rigets Tieneste.

[Sverrige.]

[Efter Langebets Afskrift i Dipl. Langeb. Af Haborfs store Kopiebog p. 127 under Biefebrevue. Arch. Ant. Holm.]

Lak Sten Bæntzsson, Riddare ok minna Frw Drötningena Höwitsman, kænnes openbarlika meth thæsso mino nærwarande opno bresue, at i dagh hær uppa *Almarnastæk* ¹⁾, nærwarandom

Rikizsins Radhgifwarom ok flerom Rikizsins mannom, badhe Riddarom ok Swenom, beddis *Sixten Olafsson* til Rikizsins thianist æpter thy som Landzlagh æra. Ok æpter thet jak hört ok sport hafuer hans byrdh ok frægdh, ok han wæl swa mykit godz ægher, at han forma Rikeno ther thianist af göra, ta hafwer jak han takit i mina Frw Drötningena ok Rikizsins thianist, swa at han skal ok ma sit godz fryia ok frælsa meth sinne thianist, meth hæsta ok wapn, swa som flere frælsismæn i Rikeno thera godz meth thianist frælse. Ok forbiudher iak allom mannom a miná frw Drötningena wæghna, thæss fornæmda Sixtens alla hans Swæræs Mattissa i Finstom nw mædhan the badhe saman æra um disk ok dwk, thera godz nokraledes hindra ælla qwælia æpter thenna daghin, mote thæsso mino opno brefue. Datum Almarnastæk Anno Domini M. ccc. nonagesimo, in profesto S. Sigfridi Episcopi et confessoris gloriosi, nostro sub sigillo presentibus apposito impendenti.

¹⁾ *Almare-Stäk*, eller *Stäke* (ogsaa *Norra-Stäke* kaldet, en i Middelfalberens Hstorie bekient Borg og Kronens Slot, paa en Ø i Mälaren, i Næs Sogn, Ups land. (Seef. *Tunels Geogr. öfver Sv. 8de Dpl. 1827. I. 211. 12. 489.*)

16.

1390. 15. Aug. Giertrud, Peder Grubbes Datter, Erik Barnumsens Eufæ, pantsætter til Gæsværd Bydelsbach, Ellingegaard i Siælland, med tilliggende Gods og Mølle, for 40 lodige Mark.

[Siælland. Eufæ Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har fem hængende vel bevarede Segl.]

Allæ the thettæ bref höræ ællær see Helsær jæk *Gierthrud* herræ *Pæthæ Grubbæs* doter ridder, æfter leuændæs en ærlik herræ, herræ *Erik Barnumsön*, kyerlikæ meth war herræ. Thæt skal alle witærligt wæææ bothæ the thær nu æææ oc swo the thær æfter komæ, at jæk kyænæs meth thettæ mit nærwææædæ opit breef, mik pansæt hauæ een ærlik riddær herre *Gyæwer Bydelsbak* min kyærlik swawær mit gooz hêdendæs *Ællingæ*¹⁾ for xl. mark lötigæ ij swo dan mint swo som nu gar, meth thæn quærn thær tel liggær ok alt thæt thær til

hörær meth agær ok æng, skaw ok feskawan, wat ok thyurt innæn gar ok vdængarth, ængtæ vndæntageth ij hwat man hælzt næfnæ kan. thæn foræskrefnæ herræ *Gyæwær* thet samme foræskrefnæ gotz nu wm sanctæ michaelis daw aname skolendæ, meth swo dan forskyel, at thæt samæ gooz lösæs æj vp aa annær daw æn aa sanctæ michaelis daw, ok lösæs thet æj ij thæn daw, tha skal thæt pansæt bliuæ fram til jæmningæ wp aa sanctæ michaelis daw. ok jo meth swa dan welkor at landgildæ ok thyænæstæ skal jo howæt penningænæ fölwæ. Ok afhændær jæk mik oc minæ arwinge thet same fornemdæ gooz herræ *Gyæwær* ok hans arwingæ til behollendæ tith ^{a)} thæn daw thet ii gen worther löst for swa mangæ pænningæ som foræ æræ skrefnæ. thel hwilket breefs witnæsbyr mit ynsiglæ ær forræ hængd meth gothæ mæns ynsiglæ swo som *Claus Skyæplæz de Syötoftæ* ²⁾, herræ *Jacobs* ther prest ær, *Hartwik t^olow* ok *Jenæs Skauæs*. Thettæ ær giuæt æfter gwz byr thusændæ aar thryhundreth aar nonogesimo, Die assumptionis beate virginis.

Udenpaa:

frw Gertrvds breff meth huilkit hwn pantt sætter *Gauerd Bydelsbagh* Ællingæ 1390.

Med en anden Gaand: I tutze herrit Ellinggard.

a) *tith* er her uden Tvivl feilskrevet for *till*.

1) Af den gamle Paaasfrift udenpaa sees, at dette er Ællinggaard i Tudscherred, det nuværende Løvenborg, forhen Birkeholm.

2) Sötofte, en Landsby, ligger i Taastrup Sogn, Mariøse Herred. (D. Att. II. 379.)

17.

1392. (?) Niels Siwardssen, Ridder, sælger og stifter til Dronning Margrethe Egebjerg i Odsherred, og dertil hørende Gods i Lidstrup *).

[Odsherred; Egebjerg S.]

[Diplom. Langeb. Efter Langebets Afkrift: "Ex Cod. membr. Esrom. Bibl. Ac. Hafn."; saaledes i denne Klosterbog i en noget nyere Syrogform. Brevet er udateret. Suhm har paa bemeldte Afkrift tegnet: "Aaafsee 1392"; men omtaler ikke Brevet i sin Historie. Jvf. med Nr. 32.]

Læck Niels Sywardsson Ryddher kænnes thet met thette myt opne Breff, alh thette myth ællherscreffne gotz var myn nagedge Herræ Koningh *Waldemar*, hwæs syæl gwdh hafue,

oc myn nadighe frwe Drotning *Margrete*, til pant sæth, oc them til pant stodh for IIe lödhege mark lödicth sölf kolnysk wæcth, oc nw haffuer jæch thette samme æfterscreffne gotz loglyghe logbudhet, och tha ynghen kom aff mynæ samfrændher, som thet köbe wille, tha haffuer jægh, æffther myn oc mynæ samfrænders oc wennes radh fry willye samtycke oc fuldbördh, solth, skyöt, affhændh, oc antwordhet forscrefne myn nadighe ffrwe Drotningh *Margrete* thet samme gotz, swo som ær, *EGHEBIÆRG* lyggendhe i *Otzhæret*, oc swo meghet i *Lestorp*, som hær til hafuer ligghet til *Eghebiærg*, och alth *Eghebiærghs* fangh, met agher, ængh, skowe, fyskewatn, fægangh, möller, möllæstædhe, woth oc tywrt, ödhe oc bygdh, oc all och hwær syndherligh these forscrefne gotzes tilliggelse och tilhöringh, ængte vnder taghet, ee hwat thet hælsth hædher æller ær, met all rættighet, som jægh æller mynæ foreldhre til æller paa thette forscreffne nogen tydh i noghre madhe, i hwat thet hælst ær, haffue haft æller haffue, fran megh och myne arffwinghe, och til forscrefne myn ffru Drotningh *Margrete*, æller hwem hwn thet vnnæ æller ladhe wil, yghencallennæ till ewærdeligh eyæ, oc kænnes thet, ath megh oc myne arffwinghe ære swo fwleghe fwlt for alt thette forscrefne alle redhe scet och giort, met joregotz i alle madhe, swo ath megh fwlelighe og wæl at nøgher. Och affsyær jægh megh och mynæ arffwinghe fran thette forscreffne gotz, æller nogher theræ tilliggelse æller tilhöringh, noghen ræth æller rættighet æller atalo hær æffther ath haffue æller haffue skulle, och om noghre breff hær æffther fynnes, som forscrefne myn Frwe æller hwem hwn thette forscreffne vnnæ æller ladhe wil, matthe til skadhe æller hyndher komme, och megh æller myne arffwinghe matthe til godhe komme, the breff mæler jægh dödhe oc maclöse, swo ath the skulle hær æffther forscrefne myn Frwe, æller hwem hwn thet vnne æller ladhe wil, til engthet hindher æller skadhe komme, Och hwat breff som jægh vppa thette forscreffne haffuer æller fynne kan, som forscrefne myn Frwe, æller hwem hwn thet vnnæ æller ladhe wil, kwnne til godhe komme, the breff skal jægh hæne antwordhe for innen poske, som nw næst kommer, oc the breff skulle hæne æller hwem hwn thet vnne æller ladhe wil, til godhe komme

oc ingen stædh til skadhe æller til byndher. Och byndher jægh megh och mynæ arffwinghe forscrefne myn Frw Drotning Margrete, och hwem hwn thet vnnæ æller ladhe wil, alth thette forscrefne gotz Eghebiærg oc swa meghit i Lestorp, som her til haffuer lygghet til Eghebiærggh, og alt Eghebiærgghs fangh, met al syn tilliggelse oc tilhöringh, ængthet vndher taghet, at fry oc at hæmlæ fran hwær mantz atale, æffther thy som landz loghen til sygher. Oc til meræ bewaryngh alle thesse forscreffne stycke, tha ladher jægh forscrefne Niels Sywardson myt insegle met willyæ oc witskap hænges for thette breff, och wy Byscop *Pædher* af Roskylde, byscop *Tetz* aff Othens, *Jæns Lawesson*, *Jacob Kalff*, *Erik Nielsson*, og *Niels Trwesson*, *Ryddere*, *Lasse Jensson* aff *Oreby*, *Trwet Has*, oc *Awe Steegh*, a wapn, ladhe wore insegle til wytnesbyrdh hængis næthen for thette Breff. Datum.

*) *Egheberg Kirkeby* i *Dbsherred* har nu 5 *Bøndergaarde*; i *Sognet* ligger *Ledstrup* eller *Lidstrup* med 7 *Gaarde*. Der findes desuden i *Sognet* *Boldsted* af en anden gammel *Herregaard*, *Gielstrup* kaldet. (*D. Atl.* VI. 205. 206.)

18.

1393. 16. Marts. *Sophia Jønsdotter* pantsætter til sin Mand, for 300 lødige Mark, alt sit Forbegods i Skaane og Halland, med Undtagelse af det, hun har givet til Kirker og Klostre.

[Skaane og Halland.]

[Efter *Langebeks* Afstrift. "Ex Orig. membr. Archiv. Antiqu. Holmens." Anført hos *Suhm* XIV. 320. Pantsættelsen fra Konen til Manden skeer, for at fikke ham Godset, eller, i Tilfælde af Frænders Løsning, den nævnte Sum, efter hendes Død.]

Alle mæn thettæ breff see ellær höræ læset helsar jak *Sophia Jönisdotter* cwinnelikæ meth gwdh, thet skal allom mannom witerlikt varæ, the nw æræ ok tel komendes, myk meth myn gothe wiliæ ok lang forthenken myn kære hwsbondæ *Twe Nielsson* thennæ brefförare alt myt godz i Halland ok i Skaane liggierende, hwar thet hælst ær, meth allæ thes godz telliggelse, swasom aker æng skog fiskewatn sægang wat ok thyurt rö-

rande ok wrörande, jnkte vnden takyt, fore thry hwndrathæ löthoge mark sylfs gyldæ pæningæ ok gengæ som fem skiling grot een mark sylfs, enkte annat værd hawæ tel pant sat meth thettæ breff, wtan the gardæ ther jak her innæn vil næfnæ aff thettæ godz. huilkæ gardæ jak fore myn syels nyttæ tel kyrker ok kloster gywæth hawer. Först tel sanctæ Laurensse kirke i Lwnd I. gard liggiendes innæn *östra Garstangæ* ¹⁾, i huilkin innan sat Jönis Nielssön, huilkin aff gaar III. skill. grot tel landgilde, en gard tel *Gyrznes* ²⁾ kyrkæ ther i byn, i huilkin boor Ache Erlandsson, huilkin gyfuer III. pund korn til landgilde, en gard tel *Væling* ³⁾ kirkæ liggiendes i Wælingthorp, huilkin gyuer I. skil. grot tel landgilde, en gard tel *Ösby* ⁴⁾ kyrkæ i syndræ Halland ligendes i Leghe by ok innæn boor Byær Bosson, af gar tel landgilde $\frac{1}{2}$ tynnæ smör, ok en gard tel grabröthræ kloster i Ystad, huilkin ther i byn ligger, huilkin skal tel lösen sta myn kære hwsbonde Tve Nielsson fore XII. löthoghæ mark, nar han hanom lösæ vil, ok hanom ey ther efter skal hindræs aff noker man, Thettæ nefudæ godz vndantakyt pant sætter jak alt myt godz, hvar thet helst ligger, som fore er skriueth, swa at engen skal makt hawæ vppæ thet godz at talæ för en then sammæ Som peningæ aff mynæ ærwingæ then sammæ Tve Nielsson min kære hwsbonde fullelighe wtgyfuen er, thettæ foresaude godz et aar efter thet jak affgangen er af minæ arwingæ lösæ skulende. Item wm thet swa vare, at thettæ foresaude godz ey pa thennæ forscrifnæ tymæ lösdæ, thia skal then sammæ Tve Nielsson myn hwsbonde ful makt hafuæ thetta foresaude godz efter hanz vilæ at skikkæ tel beggies varæ syels nyttæ for hwar manz aftal, mest for thy at then sammæ Tve Nielsson stoor giæld ok krauæ innæn er komen fore begies vare nyttæ skyld, for thy hafuer jak giort thennæ samme Tve Nielsson min kæræ husbonde thessæ forwarelsse. Gyuyd i *Aoos* vnder vars herres ar threttenhundrathe halffemtesynnom thyue pa thet thrythiæ ar, mydfastæ söndagh, vnder myt insigle meth flere gode menz tyl vytnesbyrd, som er en hetherlyk fater archebiskop *Jacob* i Lund, Abbæt *Jönes* i Beksko, Prior *Ake* af Ahus, *Hinric Jönsson*, Herre *Hammus electus* i Tomarp, ok *Arald Pynno*.

Ex 7 sigillis adsunt 1. 3. 5. 7.

in tergo:

Super una curia in Östre garstange quam domina Sophia dedit et super pluribus bonis diversis.

-
- 1) Östre Gaarstange By, ligger i (Vestre) Gaarstange Sogn, Froste Herred i Skaane. (Et andet Gaarstange Sogn derimod i Tørne Herred.)
- 2) *Gyrznæs*: (Gjærnæs, Gjærnæs, ell. deßl.) et Sogn og en By af dette Navn findes nu ikke i Skaane; men derimod en Herregaard Gjærnæs i Ingelstads Sogn og S. — Gjærsløv Sogn, med Byen Næsby og Herregaarden Næsbyholm, ligger i Vammenhøgs Herred.
- 3) Vælinge Sogn i Luggude Herred i Skaane. Vælingthorp er maaskee Byen, der nu hedder Udvælinge.
- 4) Nu *Ysby* Sogn i Søndre-Halland, Høds Herred. (I. S. P. Bexell Hallands Hist. och Beskrifn Göthob. 1818. II. p. 56. 57.)
-

19.

1393. 6. Jul. Dronning Margrete giver Aggatorp med mere Gods i Jylland, som hun havde kjøbt af Henecke og Timme Lembeck, til Hundslund Kloster.

[Skovbo Herred. Vendsyssel.]

[Originalen paa Pergament i Geheime-Archivet har havt syv hængende Segl. Indholdet omtalt i D. Atl. V. 341 og hos Suhm XIV. 312. Aftrykt p. 576.]

Wi MARGARETA meth gutz nadh Swerikes oc Norikes Drotning ræth arwinge oc förstinnæ Righens i Danmark Helsæ alle the som thettæ breff see æller höræ kærliche meth guth, kongörum thet allæ at aff thet lææn og gotz, som guth hawer oss vnt oc wi finge oc köpte aff *Henecke Lembeck* oc *Tymme Lembeck*, swosom ær *Aggathorp*, *Wrangæthorp*, *Riis*, *Snypegarth* oc *Mwdestæth* i Skobohæred¹⁾ i norre jutland meth al thesse fornæmpdæ gotz tilliggelse som ær agher oc ængh fiske watn oc fægangh skow oc mølle oc møllstæth oc al thesse gotz tilliggelse wot oc thywrt ænkte vndentaget oc meth al the breff oc rætikhet som wor father oc wi ther pa have hassit oc hawe hwat thet hælzt ær, tha gewe wi oc skøde oc affhændæ meth beraad oc forthænkt oc goth wilæ i gutz oc wor

frwe oc hælghē koors hether fran oss oc ware arwingiæ oc æpterkomende meth al ræth til ewerdelich eghe til nwnne kloster i Hwndzlund, ²⁾ oc alle breff oc rætikhēt, som wor father oc wi til thettæ fornæmpda gotz hawa hafft oc hawe, the antworthe wi priorissen oc conuentet j fornempda Hwndzlunda kloster pa therra oc therras epterkomende weghna Thok scal göræs ther fore i gultz oc wor frwe oc thet hælghæ koors hether j swo made som hær epter fölgher, som the wilyæ antsware for guth the thetta fore göræ scule oc priorissen j fornempde nwnne kloster i Hwndzlund scal lathe göræ som her epter fölgher. Först at ther scal nw genest byggias eth altære j fornempdæ nwnne kloster oc wiæs thet hælghæ koors til, oc haldæs en swngen messæ aff thet hælghæ koors hwar dags in til domen oc medhen messen siwngs scal brænnēs eeth liws oc hwar dagh genest epter at the messæ ær swngen tha scal genest ther epter siwngæs wor frwe loff som hether *Salve Regina mie* etc. thetta scal göræs for wor fathers oc wor forældres oc wor wene oc wor siæle gagn oc bestandelse, oc scal göræs wor fathers oc wor forældres oc wor artiid hwort aar annan daghen epter hælghē koors dagh exaltacionis, oc then samē dagh scal priorissen plæghæ nwnnornæ thet bestæ hon kan til maat oc öll. Til forwarelse alle thesse forscrefnæ stykke At the stadighe oc faste oc vbrotne blywe ewerdelighe for oss oc wore arwingiæ oc epterkomende, oc hwo hær Amot gör han göre thet Amot guth wore frwe oc thet helgiæ koors, tha hawe wi wort secret ladet hængia for thet breff, for thy at wy ey nw wort jncigle nær oss hafde, oc til witnesbyrd alle thesse forscrefnæ stykke tha hawe wi *Swen* meth gultz nadh biscob i Burglum, oc *Pether* biscop j Aarws, oc *Kristiærn Wendelbo* riddere, oc *Pether Nielssön* aff Agarth oc *Heneche Skarpenberg* oc *Andres Nielssön* aff Asedal ladet wor jncigle hængias for thetta breff Som gewet oc screwet ær j *Worthingburg* Epter wor herres födelses aar thusende Aar oc thryhundradhe aar halffemtesintywghe aar oc pa thet trydiæ aar, ottænde daghen epter sti pether oc sti pawels dagh apostele.

¹⁾ Skovbo Herred var i ældre Tid et Herred i Bendslyssel, hvoraf en Deel siden blev lagt under Serølevs og en Deel under Børglum Herred. Af de nævnte

Saarbe er *Aggatorp* uden *Tvivil* *Agedrup* og *Wrangatorp* (*Wangatorp*?) maaſtee *Vangdrup*, begge i *B. Brøndeslev Sogn*, *Jerslev H.* *Mudestæth* er *Mustedgaard*, *Riis* formodentlig *Høiriis* og *Snypægarth* maaſtee *Siegaard*, alle i *Jerslev Sogn*, (f. D. *Ufl. V. S.* 290. 91)

²⁾ *Hundslund Nonnekloster*, der hørte til de ældſte og anſeeligſte Danmark, er nu *Herregaarden Dronninglund* i *Jerslev-Herred*, *Vendsyffel*.

20.

1393. 6. Jul. *Priorinde* og *Convent* i *Hundslund Kloster* forpligte ſig til at opfylde hvad der ved *Dr. Margrethes Siælégave* er paalagt *Klosteret*.

[*Jerslev Herred. Vendsyffel.*]

[Efter en Afſkrift, tagen af Originalen paa Perg. i det *Rgl. Geh. Arch.* Trykt hos *Suhm XIV. 577.*]

Wi *Priorissæ* oc *Conuent* i *Frwæræ Klosteret* i *HwNDTZ-LUND*, Heelse alle som thettæ breff see oc höre, ewinneleke meth wor Herræ. Wi kungöre thet alle men, at efter thet at *Erlich Förstine* frw *MARGRETÆ*, meth guts nathe *Swerikes* oc *Norghes Drotning*, og ræt *Arwing* oc *Förstinne Rigens* i *Danmark*, hauer wnt oc giwit oc skööt til wort *Kloster* i *HwNDTZ-lund* til ewerdelich eghe; thet gotz som her effter stonder scriffwit, swo som ær: *Aggethorp*, *Wrangethorp*, *Riis*. *Snibegarth* oc *Mwdestedhe* i *Skowbo Hærriith* i *Nörrejutland* met all thysse fornempde Gotz tilliggelse oc then ræt, som fornempde *Drotning Margretæ* oc henne *Fadher* ther til köpte, oc hwn oc henne *father* ther til haue haſſt, e hwat thet helst ær, engte wndentakit, meth swo skel, at *Priorissæn* som nw ær, oc cho hereſfter *Priorissæ* i worth fornempde *Kloster* worthe kan, scal lade thettæ göres som her effter følger. Först at ther scal nw genist bygges eet *altaræ* i wort fornempde *Kloster*, oc wighes thet *Helghe Kors* til, oc holdes een swngen *messæ* aff thet *helghe Kors*, huor dach in til *domen*, oc methen *messen sywngx* scall brennes eet *lyws*. Thettæ skal göres til fornempde *Drotning Margretæs* oc henne *fathers*, oc henne *forelders Siælæ* oc *gaffn* oc *bestondelsæ*, oc scal göres hennes *fathers* oc hennes *forelders*, oc hennes *eghen artiidh* huart aar *annen daghen* effter, *Helghe Korss dach exaltacionis*, oc then samme

dach scall Priorissen ploghe Nwnnerne thet bestæ hwn kan til maat oc ööl, oc skal hwor dach sywnges wor frwe Loff, som heder, *salue regina misericordie* etc. efter then fornempde Helghe Korsmessæ, som hwar dach scal sywnges som til foren ær sagt. Alle thysse forscreffne stycke statheghe oc fasthe oc vbrydeleghe at holde, at fulkomme ewerdeleke i alle mode, som nw til foren stonder screuit. tilbinde wj Priorissæ oc Conwent i Hwndtzlund oss oc wore efterkommende til meth thettæ breff. Til forwarelssæ alle thysse forscreffne stykke, tha haue wj fornempde Priorissæ oc Conuent ladit wore Jncigle hengis for thettæ breff, oc til witnesbyrdh alle thysse forscreffne stykke, tha haue wi *Swen* meth gutz nadhe Biscop i Bwrglom, og Prowesten oc Capitel i then sammestedh, ladit wore Jncigle henges for thettæ Breff, som giwit ær efter wor Herris fôthelses aar, thusende aar oc thryhundred aar, oc halffempe syntyughe aar, oc pa thet threthiæ aar, ottende daghen efter Sanctæ Pethers og Sanctæ Pawels dach apostelæ.

21.

1393. 6. Jul. Dr. Margrete skienker Gaarden Rugtved i Nørre-Jylland, til Biskoppens Børd i Borglum, med Vilkaar at Bygningen nedbrydes, m. m.

[Skowbo G. Albek Sogn.]

[Dipl. Langeb. med Grams Haand "ex pergameno." Dmtales hos Suhm XIV. S. 312, men saaledes som om han iffe ret havde kienbt Indholdet.]

Wi *Swen* medh gutz nathe Biskop i Bwrglom oc Prowest oc Kapitel i then samme steeth, heelse alle thom som thettæ breff höre oc see ewinneleke medh wor Herræ. Wj kwngöre thet alle men, at efter thet, at Erlich förstinne frw Margreta medh gutz nathe Norghes oc Swerikes Drotning oc Ræt arwing oc förstinne Rikesens i Danmark Hawer wnt oc giwit oc skööt oc affhent fran sich oc sine arwinge oc efterkomende, til biscopens boorth i Bwrglom til ewerdelich eghe then garth **RWGTHUEET** ¹⁾, som ligger i Skowbohærith i Norreutland, meth

all then garthis tilliggelsæ, oc met all then ræt, som hwn oc hennes fadher ther til köptæ, oc hwn oc hennes father ther til hawe haft, oc hawe, chwat thet helst ær, engte wdentakit, meth swo skel, att bygningen bothe steen oc træ, som nw ær pa then fornempde garth Rwgthwæt, scall genist nether brydes, oc scall komme til Domkirkens bygning i *Bwrglom* oc engin annen sted. oc wdentakit thet gotz, som then fornempde Drotning Margareta hawer wnt til *Hwndzlwnde* kloster, og meth swo skeel, at Biscopen aff *Bwrglom* scal lade thettæ göres som her effther fylgher. Först at ther scal nw genist bygges et altare i then fornefnde Domkirke i *Bwrglom*, oc wighes fadher oc sön oc then helghe and til, oc holdes en swngen messæ aff fadher oc sön oc then helghe and, hwor dach in til domen, oc methen messen siwnges, tha scal brennes eet lyws. Thettæ scal göres til fornempde Drotning Margretes fathers oc hennes forelders, oc hennies wenes, oc hennes eghen siæle gafn oc bestondelse. Oc scall göres hennes faders og hennes forelders oc hennes eghen artiidh huart aar, annen daghen efter Sancte trinitatis söndach, oc pa then daghen scall biscopen pleghe Prowesten oc Kanikene, thet bestæ han kan til mat oc ööll, oc peplingene scal bethes hælict then dach, oc scal giwes thennom een twenne ööl oc een hwndrith brööth, oc mat ther til, oc the scule sywnges wor frwe Loff, som heder, *O florens Rosa mater Domini speciosa* etc. then samme aften i then fornempde Domkirke i *Bwrglom* for wor frwæ altere, oc thet samme Loff som heder *O florens Rosa mater Domini speciosa* etc. scal oc hwor dach sywnges effter then fornempde messæ, som hwor dach scal sywnges aff fadher oc sön oc then helghe and, som til foren ær sagt. Alle thysse forscreffne stykke statheghe oc faste oc wbrydeleke at holde, oc at fulkomme ewerdeleke i alle mode, som nw tilforen stonder scriwit, tha binde wj biskop oc Prowest oc capitel i *Bwrglom*, oss, oc wore efterkomende til meth thetta breff. Til forwarelse alle thysse forscreffne stykke, tha hawe wj fornempde biskop Swen oc prouesten oc capitelet i *Bwrglom* ladit wore Jncigle hængis for thettæ breff, Som giwit ær effter wor Herres föthelsesaar thusende aar oc thryhundrith

aar, og halfemtesintywghe aar oc pa thet thretia aar, ottendæ daghøn efter Sanctæ Pethers og sanctæ Pawels dach apostælæ.

¹⁾ Rugtved, en gammel Herregaard i Bendslyssel, der skal forekomme 1377 som Slet eller Kongsgaard, (D. Atl. V. 376), i Følge nærværende Brev Rist af Baldemar Atterdag.

22.

1393. 6. Jul. Dr. Margrete skienker Gaarden Hald i Nørre-Jylland til Biskoppens Bord i Viborg, imod at Gaardens Bygning nedbrydes, et Alter og en evig Sællemesse og Martid stiftes i Vor Frue Kirke i Viborg for Dronningen og hendes Fader, m. m.

[Nør-Lyng Herred. Jylland.]

[Originalen paa Pergament i Geheime-Archivet har havt tre hængende Segl, hvoraf kun det 1ste er bevaret. Indholdet omtalt hos Suhm XIV. 312.]

Wi Jagop meth gutz nathe Biscop i Wiburgh oc Prowest oc Capitel a then samme stæth Heelse alle thom som thettæ breff høre oc see ewinnelige meth wor herræ. Wi kwngöre thet alle men at efter thet at ærlik förstine frw MARGRETÆ, meth gutz nathe Swerikis oc norikis drotning oc ræt arwing oc förstinne rigens i Danmark, hawer wnt oc giwit oc sköt oc afhænt fran sich oc fran sinæ arwinge oc æsterkommende til biscopens borth i Wiburgh til ewerdelik eghe then garth HALL som ligger i Lyungehæreth i norre iutland ¹⁾, meth al then garths tilligelse, oc meth al then ræt som hwn oc hennes fathir ther til köpte, oc hwn oc hennes fathir ther til hawe haft oc hawe, E hwat thet helzt ær engte wnden takit, meth swo skel at bygningen, bothe steen oc træ, som nw ær pa then fornempde garth Hall, scal genist nether brydes oc scal komme til wor frwes kirke bygning i Wiburgh, oc ængin annen stæth. oc meth swo skæl, at biscopen aff Wiburgh scal lade thettæ göres som her æfter fylgher. först at ther scal nw genist bygges eet altære i then fornempde wor frwe kirke j Wiburgh oc

wiæs wor frwe til oc holdes een swngen mæsse aff wor frwe hwor dach in til domen. oc mæthen mæssen siwngx tha scal brennes eet liws. Thettæ scal göres til fornempde drotning Margretes fathirs oc hennes foreldres oc henne wenes oc hennes eghin siæle gaghñ oc bestandlse, oc scal göres henne fathirs oc hennes foreldres oc hennes eghin artiith hwort aar annen daghen efter wor frwe dach assumptionis, oc pa then daghin scal biscopen plæghe prowesten oc kane-kene thet bæste han kan til maat oc ööl og pæplingene scal bethis hælict then dach, oc scal giwes thom cen tynne ööl oc eet hwndreth bröth oc maat ther til, oc the scule siwngæ wor frwe loff som heder *Aue regina celorum* etc. then samme aften i fornempde wor frwe kirke for wor frwe altære, oc then samme loff som heder *Aue regina celorum* etc. skal oc hwor dach siwnges efter then fornempde mæsse som huor dach scal siwnges aff wor frwe, som til foren ær sagt. Alle these forscrefne stykke stathike oc faste oc wbrydelige at holde oc at fwlkomme ewerdelige i alle made, som nw fore stander screwit Tha binde wi Biscop og Prowest oc Capitel i Wiburgh oss oc wore æfter kommende til meth thettæ breff Til forwarelse alle these forscrefnæ stykke, tha hawe wi fornempde biscop Jagop oc prowesten oc Capitelet i Wiburgh ladit wore incigle henges for thettæ breff Som giuet ær æfter wor herres födhelsees aar Thwsende aar oc thry hwndreth aar oc half fæmptesinne tywghe aar oc pa thet threthiæ aar, Ottende daghin æfter sancte pæthers oc sancte pawels dagh apostöle.

Udenpa:

Biscopens oc Capitels breff aff viborgh vm en daghlich messe sungen aff war fruwe til domen.

¹⁾ Om Hald Slot, (Gaardens sædvanlige Benævnelse) hvis Historie findes fra Valdemar Atterdag's Tid, s. D. Att. IV. 677-79. Om den gamle Borg, hvis Nærbrydning dette Brev omtaler, Nord. Tidsskr. for Hist. m. m. III. 628-30.

23.

1393. 6. Jul. Priorinde og Conuent i Vor Frue Kloster i Aalborg forpligte sig ved dette Gienbrev til at opfylde Vilkaarene ved Dr. Margrethes Siælegave af Gaarden Egholm til Klofret.

[Jylland. Aalborg.]

[Diplom. Langeb. med Grams Haand "ex pergameno".]

Wi Priorissæ oc Conuent i frwere klosterit i *Aleburgh*, Heelse alle thöm som thettæ breff höre oc see, Ewinnelike meth wor Herræ. Wi kwngöre thet alle men, at effther thet at Erlich förstinne frw **MARGRETÆ** met gult nathc, Swerikis oc Norikes drotning, oc ræt arwing oc förstinnæ Rikens i Danmark hawer vnt oc giwet oc sköt til wort kloster i *Aleburgh* til ewerdelik eghe then garth **EEGHOLM** meth al then garths tilliggelse, oc meth alle the breff oc met al then ræt som fornempde Drotning *Margretæ* oc henne fathir ther til köpte, oc Hwn og hennæ fathir ther til haue haftt, ee hwat thet hælst ær, engte wdentagit, met swo skæl, at bygningen bothe Steen oc træ, som nw ær pa then fornempde garth *Eegholm*, skal genist nætherbrydes, oc skal komme til wort fornempde klosters bygning oc til engte annet, oc met swo skæl, at Priorissen som nw ær, oc e ho hær efter worthe kan Priorissæ i wort nwnne kloster i *Aleburgh*, scal lade thettæ göre som hær effter fylgher. Först at ther scal nw genist bygges eet altere i wort fornempde kloster, oc wighes Sanctæ Cristoffer til, oc holdes een swngen mæsse aff Sancte Cristoffær, hwor dach in til dommen, oc mæthen mæssen sywngis, scal brennes eet lyws. Thettæ scal göres til fornempde Drotning *Margretæs* oc hennæ fathirs oc hennæ forældres oc hennæ wenes siælæ gaghn oc bestandelse, Oc skal göres hennes og hænnæs fathirs oc hennæs forældres artiith hwart aar annen daghen æfter Sancte Jægops dach, oc then samme dach scal Priorissen plæghe nwnnerne thet bæste ther hwn kan til maat oc til ööl, oc scal hwor dach siwnges wor frwe Loff, som heder, *salve regina misericordie* etc. æfter then fornempde Sancte Christofers messæ, som hwor dach scal sywnges, som tilforen ær sagt. Alle these

forscreffnæ stykke stathighe oc fastæ oc wbydelige at holde oc at fwlkomme ewerdelige i alle made, som nw tilforen stonder scrowit, tha bynde wi Priorisse oc Conuent i frwer klostærit i Aleburgh oss oc wore æfterkommende til meth thettæ breff. Til forwarelssæ alle thessæ forscreffnæ stykke, tha haffue wi Priorissæ oc Conwent fornempde ladit wore Jncigle henges for thettæ breff. Til witnesbyrth alle thesse forscreffnæ stycke, tha haffue wi *Jægop* meth gutz nathe Biscop i Wiburgh oc *Jenis* Prowest oc alt capitel i then samme stæth ladit wore Jncigle hænges for thettæ breff, som giffwet ær æfter wor Herris födhelses aar, thwsænde aar oc thry hwn-dræth aar, oc halffemptesintywghe aar, pa thet threlæ aar, ottende daghin æfter sancte Pæthers dach oc sancte Pawels dach Apostole.

24.

1393. 6. Jul. Priorinde og Convent i Vor Frue Kloster i Roskilde forpligte sig ved dette Gienbrev til at opfylde Vilkaarene ved Dr. Margrethes Siælegave af Ræthelstorp i Ods-herred *).

[Siælland. Odsherred.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt ti hængende Segl, hvoraf det 4de, 6te, 7de og 9de mangle. Det kan bemærkes som en egen historisk Omstændighed, at saavel dette, som Dronningens 4 andre ovenfor meddeelte Breve paa Siælegaver af Guds i Jylland og Siælland, alle ere daterede den 6te Jul. 1393.]

Wi prierissa oc conuent i *war fruwæ kloster* i *Roskildæ*. Helse allæ som thættæ breff höræ ællær se Ewinnelekæ qwætæie meth war hærræ. Wi kungöræ thet allæ mæn, at æltir thet at mæktik förstinnæ fruwæ *MARGARETA* Suerikes ok Norikes drotning ok ræt arwing ok forstinnæ rikens i Danmark, thæn garth *KÆTHILSTORP* i Odzherret meth bygning ok al thæn garths til liggilsæ oc alt thet goz ther til la tha hwn thet köptæ bathe aff Her *Thure Knutzsön* ok aff fleræ ok alt thet goz til thæn fornefndæ garth ligger oc meth alla breff ok rættik-

heeth oc meth al thæn fornefnðæ garths ok goz til liggelsæ agræ og ængæ, fiska watnæ ok fægang, skowæ oc möllær möllæ stæthæ dammæ, wat oc thiwrt oc enkte vnden takith, oc meth allæ breeff oc rättikheth som hwn ther til hafir haft oc hafir ok then fornefnðæ garth ok goz meth al therræs til liggelsæ e hwat thet helzt ær, tha hafir hwn giwet oc sköt ok afhænt meth berad oc forthænckt oc gooth wiliæ i gutz oc war fruwæ hethir fran sik oc sinæ arwingæ oc æftir kommændæ til fornefnðæ war frwæ kloster i Roskildæ til ewærdelik æghæ, oc bygningen bathæ træ oc steen som staar pa wallin i Kæthilstorp skal genest nethir brydæs ok kommæ til farnefndæ war fruwæ klosters bygning. thok scal göræs ther fare i gutz oc war frwæ hethir i so madæ som hær eftir fölghir, som the wilghæ andswaræ far guth the thettæ fare göræ skulæ oc prierissæn i farnefndæ war frwæ kloster oc thet sammæ klostirs forstandæræ skulæ ladæ göræ thet som hær eftir fölghir. Fföirst at thet altare, som war frwæ belæde staar paa hoos höghæ altare i koret i fornæfnða war frwæ klostirs kirkæ, scal swa til göræs at thet skal wighæs war frwæ til om thet ær egh, æn ther til wight, oc scal haldæs en swngin mæssæ aff war frwæ i allæ madæ meth *officio gaudeamus* oc meth collecta oc meth epistola oc ewangelio oc al andræ stykkæ som man plægher at siwngæ pa war frwa dagh assumptionis, fare thet sammæ altæræ hwer dagh in til domæn, oc mæthæn mæssæn siwngs, scal brænnæs eet liws oc hwer dagh æftir thæn sammæ messæ scal siwnges eet laff aff war frwæ som hedir *Aue regina celorum* etc. thættæ scal göræs til fornefnðæ drotning Margretes fathirs oc hænnæs foreldræs oc hænne wenis oc hennes eghin siælæ gagn oc bestandilsæ, oc scal göræs hænne fathirs oc hænne foreldræs oc hennes eghin artiith een hwert aar annæn daghin æftir war frwa dagh assumptionis, oc thæn dagh scal prierissæn oc fornefnðæ klostirs forstandæræ plæghæ nunnærne thet bestæ the kunnæ til maat oc öl oc skulæ nunnærne siwngæ then sammæ aftæn fare thet farnæfnðæ war frwa altare thet fornefnðæ laaff aff war frwæ som hedir *Aue regina celorum* etc. Til forwarilse allæ the forscrefnæ stykkæ, at the ewerdeleke oc wbrydelekæ oc wgenkallelekæ swa haldes skulæ oc i allæ madæ swa folkom-

mes skulæ som til faren ær saght, tha hafwæ wi prierissæ oc conuent farnefndæ wart inciglæ meth abbitt *Nielses* inciglæ, som abbitt ær i Soor, ladet henges fare thættæ breeff oc hafæ wi bethet ærlekæ fatheræ, biscop *Pæther* biscop i Aarus, biscop *Teetz* biscop i Othens, *Olaff Pant* Dækin i Roskildæ, Hær *Jenis Rwt*, Hær *Michæl Rwt*, hær *Pæther Bassa* Riddæra, *Henikkæ Olafssön* oc *Hermund Flaming* awapn, ladæ thörræs inciglæ til witnisbyrth hængæs fare thætta breeff. Som giweth ær æftir wars Hærræs föthilsis aar thusændæ aar thryhundraethæ aar halfæmtæsintiæ aar pa thet thritiæ aar, atændæ daghin æftir sanctæ *Pæthærs* oc sanctæ *Pauels* dagh apostolæ.

*) Foruden dette, og de foregaaende, Gævebreve, har Dronningen endnu gjort en lignende Gæve af Gaarden Vædersholm med mere Gods i Westergötländ til Nonneklostret Gudhem i samme Provinds. Dette Diplom er ligelædes givet den 6te Julli 1393, i Vordingborg, og beseglet af Bisshop Torsten i Skara, Domprovst Brynolf fra samme Sted, og endeel svenske Adelige, som, efter Suhms Mening, der maa have været tilstede ved et Danehof. [Jof. Suhm. XIV. 311. En Afskrift, efter Ærnhielms Diplomatar. T. IV. p. 625 findes i Dipl. Langebek.]

25.

1395. 10. Febr. Fru *Yde Pedersdotter* af Gladsfære, Hr. *Johan Snakenborgs* Enke, skienker alt sit Gods i Gierds-Herred i Skaane til St. Laurentii Kirke i Lund, for et Alter og daglig Messæ at stifte til St. Maria Magdalena.

[Skaane.]

[Efter en af Langebek revideret Afskrift i Diplom. Langeb. "ex registro membr. Eccl. Lund. lit. S. p. 183." Omtalt hos Suhm, XIV. 355. Af Klevenfeldt henført til Familien Falk. Jof. med Nr. 26.]

Alle, the thet thette breff see eller höræ læsith, sænder *Yde Pethersdothæ* aff Glathsaxe ¹⁾, een wælboren mans, her *Johan Snakenborw*, thet riddere war, æfterlæffwere, Eewardelich quædie meth guth. Jach wil thet allum kunnicht göre, swo thee som nw ære, swom thee som kommes kunne, ath jach, mæt min

sælffs wille och good akt och lang beradelsse, til min siels nytte, alt mitt goots j Gærshærith ligger, hær æfter schriffwet staar, ther mich met rætt arff, ther mich effter mine börn Pernille och Ingiert, ther Thorkil Niclesson börn ware, lowglige ær tilfallith, Swom ær *Skibersløff*²⁾ och *Skibersløffsfang*, *Ysgrannæthorp*, two garde j *Manzdalæ*, *Svenstorp*, *Biærnholt*, een gard i *Wram*³⁾ een gard i *Lithæ*, met alle thee goots tilliggelsse, som ær ager, æng, skowe, fiskewatn, wott, tywrtt, rørende och vrørende, enghet vnnentaghith, giffwer antwordher och sköder, rættelige lowglige, som landslowgh til sisher, sancti laurencii kirke i Lund til ewardelich ayghe, met thisse weelkor, som effter staar skreeffwith: Først ath eet altere skal byggis i then samme kirkæ, j guts och sancte marie magdalene heedher, ath hwilketh altere skal ware hwærdagsmesse, om söndaghen aff thee tree hælge treefaldicheeth; om mondaghen for min siel och alle cristne siele; om tiisdagen aff sancte marie magdalene; othendagen aff sancte nicolaus; hwær anner toorsdagh aff sancti laurens och sancti pether apostele; Fredaghen aff thet hælge kors, lowerdaghen af wor frwe och i hwær mæsse collecta och aminnelse for mine siel, mine foreldris och alle cristne siele. Jtem weel jach beholde i mitt lif frii makt, ath presentere een qwæm persone, ther klærk ær, til thet samme altare, swo offte som thet bröst wordher. Och then persone skal giffwe wth aff thet goots hwærtt aar, then dach jach döör, til min artiidh i Lunde koor ath holdis, een marc söloff, iblan Kanike, vicarii och fatiigt folk XII. messer och XII. saltere nithræ i then samme kirke, och then i torneth ringer, och skal then samme persone, then samme dagh kirkewærie i then samme stadh, two lödige march sylf, til sancte Laurens kirke oomboneth, giffwe. Jtem wil jach behalde thet goots i min hægn, löthnæ och wærn i mine daghe, vppære hwath thet goots skyldæ kan. Jtem effter min döth oc hans ellis therris döth, ther jach til presenterer i mitt lif, skullæ Lunde kirke wærie, hwo tha ære, haffwe macht ath presentere een qwæm persone som prest ær til thet samme altere, och then samme persone skal ware plichtiigh ath söghe Lunde koor i hoygmesse, processionibus om höygtidisdaghe. Jtem ware thet swa ath then persone jach teel presenterer finge höygre wær-

ducheth i Lunde kirke; tha maa han presentere een annen wærduch persone, prest ær, til thet samme altare met kirkewæries raad, met thee article och weelkor tilfforen ære scriffne, fullelige ath holdis, vdhen argh. Jtem skeer thet swo, ath thee forscreffne goots afgonger then hælge kirke, lowglighe met landzlowgh, tha binder iach mich och mine arffvinge til, ath giffwe hundrede lödige march j good myntt, gild och gæng innen eelt aar ther effther, eller swa meeghet goots til landgilde, som thet goots nw skylder til thes samme altaris bestondilsse. In cuius rei testimonium et firmiorem cautelam sigillum meum vna cum sigillis nobilium virorum dominorum *Stigoti Aakesson* de Nææs, Capitanei castri Hælsingborgh et *Stigoti Pethersson* de Krapparp militum, *Johannis Niclæsson* de Bollorp armigeri, *Göthonis Benedicti*, auditorem causarum generalis placiti terre Scanie, *Johannis Hennekini* et *Nicolai Pethersson*, proconsulum lundensium, presentibus est appensum. Datum anno domini Mcccxc quinto, die sancte scolastice virginis.

Extat vnum vidisse huius donacionis et fundacionis sub sigillo regni.

-
- 1) Gladsfars Sogn i Jæresfad Herred i Skåne. Her var i ældre Tider en Herregaard, som Torkel Nielsen, Fru Ibe's første Mand, eiede 1350. Hun stiftede der et Nonnekloster af St. Benedict's Orden 1398. (Gillberg om Christianstad Lehn. S. 142), men Nonnerne bleve allerede A. 1400 af Dr. Margrethe flyttede til Gavnsø i Sjælland.
- 2) Stibersløf Sogn i Giærdø Herred; i dette Sogn ligger *Isgranatorp*, og Gaarden *Svenatorp* og *Biörnholt*; Byen *Manødala* derimod i Wæ Sogn. (Gillberg l. e. S. 49. 50.)
- 3) Sögnene *Vester- og Vester-Wram*, begge i Giærdø Herred. Et andet *Wram* (Södra *Wram*) ligger derimod i Søndre Åsbo Herred.
-

26.

1395. 4. Mart. Niels Jensen af Lundby afftaar, efter Skifte med sin Søstersøn Anders Skiaalud det Gods, han har i Hersløv.

[Siælland. Sømme-Herred.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt tre hængende Segl, men der findes kun et ufienbeligt Brudstykke af det andet.]

Jægh Nyels Jenssøn de Lundby jegh heylsær alle men tetthæ bref hörer quætyæ meth gud. Thæt scal alle men wæræ wytellych so wel nærwærældes som kome skulendes at Jægh Nyels Jenssøn hauer skyft meth myn Systær sön Andres Skyaalud, ok vp later jægh alt myth kööft hanem thær jægh hauer jnnen *Hærslöuæ*, thær myn Systær Bollæ ok myk was meth Rethæ vppe kometh so sum jægh tetthæ kööft vp latær quyth ok orssakkæ vor tetthæ ok alt anæth skyftthæ tyl tennæ daw. *In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis viro- rum discretorum, videlicet Tykonis Frys et Olavi Frys de Öserlöuæ presentibus est appensum.* Datum anno M^o ccc^o xc^o quinto, die beati Lucij martiris.

27.

1395. 1. Aug. Jens Arselson oplader Jens Falk af Valløe Egebjerg og Ledstrup i Odsherred for et hundrede lødige Mark til Afgang i en Gieldsfordring paa 400 Mark.

[Siælland. Odsherred.]

[Gfter en Afsskrift i *Klevenfælts Samling* "ex trans. membr. Esrom. Bibl. Ac. Hafn. fol. 153-156." Dette Brev har Dronn. Margrethe med flere forseglet til Bitterlighed. Jvf. Nr. 16.]

Jæck Jens Axelssøn aff wapen kænnes thet meth thette myth opne breff ath aff the fyre hwn-dret lödege mark i kolnysk wæth som Hær *Bo Falk* och *Eskil Falk* haffdhe *Höwæby*¹⁾ oc Höwebyfangh i pant före aff Her *Niels Hak* aff Höwæby

Och hwilket jæch haffuer fonghet aff myn Mother syster frw Marinæ for c lødhe mark i kolnysk wæcht, aff the for^{ne} iiij^e lodhe mark, tha haffwer jæk opladhet *Jensz Falk* aff Wallöff thennæ brefffører Eghebiærg oc Lestrop i Odzhæræt meth syn tilhøryngh, oc mæth breff oc al ræt ther jæk ther til haffuer, swo ath han oc hans arffwinghe æller hwem han thet lathæ æller vnnæ will thet beholle skal, swo ath jæck æller myne arffwinghe æller nogher paa wore wegnæ skal ther aldhre paa saghe æller paa talæ, Och ther til haffwer Jæck giorth i. hans mynnæ for the andhre for^{ne} iij^e lødhe mark i kolnysk wæcth swo ath ha^m nõgher æffther thii som thet qwittæ breff vdhwysær svm then for^{ne} Jæns Falck megh giffueth haffuer paa the for^{ne} iiij^e lødhe mrk. i swo madhe som tilforn ær sagth, Och æffter thet ath Jens Falk haffuer megh qwit ladhet for then forscr^{ne} swm j. swo modhe som til foren ær sagth, tha lather Jægh och myn Mother systher frw Marynæ oc wore arffwynghe for^{ne} Jens Falck oc hans arffwinghe ledygh oc qwit oc orsaghe for alle handhe stycke til talen och krauæ och rætticheth ther wij for^{ne} Jæns Axelssön Frw Marinæ oc woræ arffwinghe haffuæ haft til Her Bo Falck, Eskyl Falk, æller Jæns Falk, æller theris arffwinge i nogher madhæ til thene Dagh. Tyl mer wissen oc forwaringh alle thesse forscreffne stycke, tha haffuer Jægh Jæns Axelssön oc myn Mothersösther frw *Marinæ* wore Inseglæ hængt for thette breff, oc til wytnesbyrdh alle tesse forscreffne stycke tha haffue mæctyst Förstynnæ frw *Margrete* meth gutz nadhe Norges oc Sveriges Drotningh och ræth arffwingh oc förstynnæ Rygenssön i Danmark Och ærlighe fæthre Her *Jæip* meth gutz nadhe ærkæbyscop i Lund oc Her *Pædher* byscop i Arws ladhet theris Jndseglæ hænges for thette breff Gyffweth oc schreffweth paa *Falstherbode* vndher wars Herræ föthelses aar thusendhe thryhwndret halff fæmthesynne tiwge aar paa thet fæmthæ annen Dagh æffther sancte pæthers oc sante powels.

¹⁾ *Höwæby*, nu *Höiby Sogn* i *Dobsherred*, hvor i det 18de Aarh. endnu fandtes Levninger og Boldsteder af to gamle Borge eller Herregaarde, m. m. (D. XI. VI. 207.)

28.

1395. 2. Oct. Jens Duwæ pantsætter 22 Gaarde og to "Fæster" i Skaane, (Albo, Jærestad, Ingelstad og Luggude S.) til Stig Agesen, Høvedsmand, for en Giæld paa 50 lodige Mark.

[Skaane.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt fem hængende Segl: det 3die og 4de mangle.]

Allom them som thetta breff höra eller see, helsar Jak JENIS DUWÆ ewinnalige meth gudh. Kungöre wil jak alla men närvarende ok kommaskulende, at jak wetherkennis mik openbarlige meth thetta mit opno breff gelskyldogh at vare enom welborne manne Herra *Stigh Ageson* Riddare Höwdzman pa Helsingeburgh halff thridia sinz tiugha lödhoge mark j godha hvide sylffpenninge gilde ok gænge ok einge annat wærdh hanum eller hans arfwuige ower mik ok mina arfwuige sct. Mikels dagh archangel ær nu nest kommaskulende j'een uslidaligh som betaleskulende, fore huilke halff thridia sinz tiugha lödhoge mark jak hanum min godz til pant sæter, swa som ær tolff gardha j Swineberge j *Miæthilby* sokn ¹⁾ j Albo hærit liggande, huilke som jak rætelige til arff fik efter min moder brother Pæther Duwe. J huilke gardha nw bo Pæther Neb, Magnus Erlandson, Öyer Kyrming, Thorstan, Jenis Laurinsson, Niklas Jacobson, Pæther Rödh, Niclas Thrugotsön, Jenis Gudmundsön, Niclas Friis, Pæther Thuresön, ok then tolfte gardh ær then som jak köpte af Philippus Agesön. Jtem siw gardha j *Burghby* ²⁾ bygde ok ödha, ok twa fester i Jæristathe hærit, hwilke som Pæther Duwe foresaugd fik rætelige aff Herra *Tuwe Galen*, ok mik sidhen rætelige meth rætom arff epter Pæther Duwes dödh loghlike tilfiell, twa gardha j *Hamundehögh* ³⁾ j Ingelstadhe hærit som jak ok epter Pæther Duwes dödh rætelige fik, een gardh j *Kastlöse* j *Ludgudhe* Hærit, i huilkin som Jenis Pæthersön nw boor, huilkin gardh som iak ok epter Pæther Duwe rætelige fik meth ræt arff. Thesse foresaugde godz meth all therra tilliggilse, swa som ær ager, æng, fægang, skow, fiskewatn, eingin vndantagne, hvat som the helst nempnes,

tha pantsæter jak foresaugdhe Herra Stigh meth thetta mith opno breff, som för ær saukt meth swa dan wilkor, at forsaugdhe Herra Stigh ok hans Arfwuige sculu hafwa fulle makt ok alla, landgilde ok thiænest aff the forenempde godz hvart aar opatbære, wornathe j at sætia ok aff at sætia, ok æpter sin egin nytte at skipa ok eingte regnat j howdpenningene til then dagh then foresaugdhe penninge som alstingx wordher guldin foresaugdhe Herra Stigh eller hans Arfuinge. Item tha skal eingin löns dagh ware pa the fornempde godz vtan jo sti Mikils dagh forenempde. Item at huat aar som the fornempde godz lösez pa fornempde geldz dagh, tha skal jo landgildit aff the forsaugde godz fölgha howdpenningene, ok eingte regnat j howdpenningene, ther ower at binder jak mik til ok mina arfvinge til at hæge ok fri at göre ok tilsta forsaugdhe Herra Stigh ok hans arfuinge the fornempde godz meth al thera tilliggilse fore tiltal ok hindrilse hvars mandz næruarendes ok kommoskulinde. Jtem om forsaugdhe Herra Stigh eller hans arfuinge bygge nokor aff the ödha godz ok sæter ther apa wornat ok haldz penninge, tha sculu the hafwa folla makt ok alla the samma wortnadhe ok haldzpenninge aff the godz bort at före, tha the fornempde godz lösiss. Til thetta breff mere wisse ok witne, tha henger jak mit Jngsigle fore meth andra godha mens jngsigle, swa som hær *Anders Jacobsön Riddare, Magnus Munk, Jacob Axulsön, Olaff Lunge* a wapn ære. Datum castro Helsingburgh anno Domini M^o ccc^o xc^o quinto Sabbato proximo post diem beati Michaelis Archangeli.

1) *Miæthilby*, nu *Måltby*; i Sognet ligger Byen *Svineberga*. (Gillberg om *Christianstads* S. p. 87.)

2) Formodentlig enten *Borby* (Sogn) i *Jngelskud* S. eller *Borby*, *Borreby* S. i *Sårestad* S. (Gillberg anf. St. p. 110. 134.)

3) Nu *Sammenhøy*.

29.

1395. 8. Decbr. Botholf Nagesen skiber til Fru Yde Pedersdatter af Gladsaxe, med sin Husfru Inger Pedersdatters Niude, det Guds hun havde arvet efter hendes Fader Peder Holmgerdson *).

[Skaane.]

[Efter en Afskrift i Diplom. Langeb. "ex registro membr. Eccl. Lund. lit. V. p. 213."]

Alle the men, som thette breff höre eller see, heclser jach *Botolff Akusson*, wæpnere, Ewinnelige met worom herre, witæ skulu thet alle men, nærwærende och efterkommende, ath jach witherkennis, meth these mine nerwerendis opne breffwe, meeck haffwe met samtycke godh wilie och samradhe mine ælskelige husfrwe, *Ingigerd Pethersdother*, solt, vpladith och skött och i hænder antwordet til ewinnelich æyge, hedherlige frwe och ærlige frw, *Yde Pethersdother* aff Gladsaxe, these brefföriske alle mine rætt och rætticheed, alle mine æyge och æyghedom, som jach haffwer pa mine husfrw wæygne, forneffnde *Ingegerd Pethersdother*, efter *Pethers Holmgerssons* hennes faders död til och innen these inskreffne min goots i Gærshæret liggende, som ære *Skipperlöff* och *Skipperlöffong*, *Ysgranathorp*, *Swenstorp*, *Biernholt* och *Manzdale*, och en gard i *Wram*, och een gard i *Lithæ*, met alle therris tilligom och tilliggilse, rörende och vrørende, i vothom och i thörrom, innen alle fire markeskel, eynge vnnentagne, hwor thee hælst naffnde ære efter thee, som thee oppne breff vthwise, som jach haffwer forneffnde frw *Yde Pethersdother* och ypladith, skött och i hennes hender antwordeth for fæ och folt wærd, som jach kennes meeck ganskelige vpborith aff, efter min eygen wilie meth thisse oppne breffwe til ewinnelige æyge: Thy binder jach mich til och mine arffwinge, meth thisse mine oppne breffwe, ath frii och hemle och orgrant ath göre forneffnde frw *Yde* och hennis arffwinge, alle min forneffnde rætticheeth i alle forneffnde goots och i alle therris tilliggilse, som fore ær saucht och i thee forneffnde oppne breff, for

hwær mans illelse och attal til ewinnelich æyge. Framdelis, om noger opne breff kunne finnes, som fornessnde frw Yde eller hennes arffwinge kunne eller mve til skade komme, och mich eller mine arffwinge til fromme, pa thee fornessnde goots wægne; tha liwser jach och mæler, och gör alle thee opne breff döde, meth these opne breffwe, swo ath thee skulle jngen macht meth alle haffwe. Til ydermeere wesse stadfæstelsse och widnebyrd thisse sælielsis, sködis och vpladilses, ær meett inceigle meth hedderlige manne *Jesse Trwetsson* och *Pether Jönisson* aff Wærlinge, wæpnere, och *Jacob Lang*, bymanz i Malmöghe, jnceigle hengt for thette breff, Screffwet och giffwet, arom efter guts byurd, M. ccc. xc. pa thet fæmtæ ar, i Gladsaxe, pa wor frwe afften, som kommer for jwl.

*) Det Godt, som i nærværende Skøde opregnes, er det samme, som Fru Ide Pedersdatter den 10de Febr. 1395 havde skienket til St. Laurentii Kirke i Lund. Sof. Nr. 22.

30.

1396. 2. Febr. Biskop Peder og Roskilde Capitel forpligte sig til at opfylde de Vilkaar, hvorunder Dr. Margrethe til Biskoppens Bord i Roskilde har skienket Gaarden *Soolt*.

[Siælland. Øster Flakkebjerg H.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt to hængende Segl; det 2det mangler. Trykt hos Suhm XIV. 609. Indholdet af dette Brev er meddeelt hos Suhm. XIV. 313; og i Udtog findes det trykt i Scr. R. Dan. IV. 510. Biskop Peder i Roskilde har med sit Capitel den 2den Februar 1396 udstedt sit Giensbrev eller Forpligtelsesbrev for Dronning Margrethes Siælegave af *Saltø*; hvilket Brev er aftrykt i D. Mag. IV. 297. 98.]

Wi PÆTHER meth guts nathe Biscop i Roskilde oc alt capitel j then samme stæth, Heelse alle som thettæ breff see æller höræ Ewinnelike meth wor herræ. Wi kungöre thet alle mæn, at efter thet at ærlie förstinnæ fru MARGRETÆ meth guts nathe Swerikis oc Norikis drotning oc ræt arwing oc förstinnæ rikens i Danmark, hauer wnt oc giuet oc skööt oc afhænt

fran sich oc fran sinæ arwinge oc æfterkommende til Biscopens borth j Roskilde, til ewerdelich eyghæ, then garth SoOLT ¹⁾ meth bygning oc ager oc æng, fiskewatn, fægang, skow, wot oc thyurt, oc al then garths tilliggelse, ængte wnden tagit, huat thet hælzt ær, meth swo skæl, at Biscopen i Roskilde skal lade thettæ göres, som her efter fölgher, Först, at thet altare som nw bygt ær i Roskilde koor, hoos wor brothers graff scal genist wighes fathir oc sön oc then helghe and til, oc for thet samme altære scal holdes en sunge mæssæ aff fathir oc sön oc then helghe and genist efter Sacristæ messen huor dach in til dommen. Oc mæthen then samme messæ syungx, scal brennes eet lyws, oc huor dach efter then samme messæ scal syunges eet loff aff wor frue som heder *Aue Maria gratia plena, Dominus tecum* etc. Thettæ scal göres til fornempde drotning Margretæs fathirs oc hennes foreldres oc hennes eghin arthiith, een huort aar, then nestæ dach efter sanctæ trinitatis söndach, Oc then dach scal Biscopen i Roskilde giuæ kanikene the som then daghen æræ i Syælemessen oc om aftænen til foren j vigiliis, som seethuane ær j then samme kirkiæ, een lödich mark at skiftæ mellen them, oc scal biscoppen j Roskilde plæghe kanikene thet bestæ han kan then daghen til maat oc ööl, oc pæplingene scal bethis then dach hælicht, oc scal giues them een tynnæ ööl oc eet hundreth bröth oc maat ther til, oc the scule syunge thet fornempde wor frwes loff, som heder *Aue Maria gratia plena* etc. then samme aften i Roskilde domkirkæ for wor frue altare. Alle thisse forscrefne stykke stathiche oc fastæ oc wbrydelike at holde oc at fulkomme ewerdelike i allæ modæ som nw til foren stander screuit, tha binde wi Biscop *Pæther* oc kapitelit i Roskilde oss oc vore æfterkommende til mz thettæ breff. Til forwarelse alle thisse forscrefne stykke tha haue wi fornempde Biscop *Pæther* oc kapitelit i Roskilde ladit wore jncigle henges for thettæ breff, som giuet ær efter wor herres föhlilses aar Thusende aar thryhundreth aar halfemptæsintyughe aar pa thet siettæ aar, pa kyndelmösse dach.

¹⁾ *Soolt*. Det ældre Navn for Saltø (i Karebækk Søgn), som bl. a. forekommer 1387, da Kong Oluf, d. 16. Jan. i Naftved overlod Fr. Siffø Molteke denne

befæstede Gaard (fortalium nostrum *Soolta*) med dens Tilliggende i Byen Swoltæ (Salts, eller Salteby, i Ballensøed Segn) og i flere Byer, paa hans Livstid, da Rolsteke igien havde affkaet til Kongen og hans Moder Ringsted By i Ringsted Herred, med mere Gods, som han havde i Pant. Siffo Melteke ("til Baarse") der udsteder et (latinft) Document 1392, er formodentlig den samme; og maa da, i Følge det her aftrykte Gavebrev af Dr. Margrete, være fød før den 6. Jul. 1393. Om Salts (der indtil Reformationen laae til Roskilde Bispestol, og længe, næsten til vor Tid, vedblev at kaldes Salts Slot) s. D. Mag. IV. 297, hvor det i Langebek's Note hedder: at Dr. Margrete (altsaa i K. Dufø's Levetid 1375-1386) havde kjøbt Salts Gaard og Gods af Grev Ernst af Gliden eller Gleichen. Svf. ogsaa D. Att. III. 41.

31.

1396. 26. Febr. Nisse Knutsen udsteder Pantebrev paa sit Gods i Kornatorp i Halland, og flere Eiendomme i Sverrige, til Arwid Stensøn for en Gield paa 100 Mark Penge, for hvilken Sum Arwid havde løst ham af Fængsel.

[Halland og Sverrige.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt 4 hængende Segl: det 3die og 4de mangle. Brevet er blandt andet mærkeligt ved dets Bestemmelse af *Wærdien paa Dvæg og Smør*, hvorved Gielden, efter en saadan Taxation, kunde afdrages.]

Alla the män thetta breff höre ælla see helzsa jak *Nissi Knutson* æwerdhelika medh gudhe Thet skal allom witerlikit wara, at jak kännis mik meth thæsso mino nærwarandæ opno brefwe ok bewisning mik wara giælskölloghom beskedelikom manne *Aruidhe Stenson* hundradha mark pænninga for eeth witherlikit fængilssæ, Hwolkit iak gripin war ij rættö örlöghe, for hwolkit fængilsi som fornempdhe Aruid Stenson mik löös giordhi fore hundrada marc pænninga, fore hwolka pænninga iak fornempdom Aruide Stenzson pantsæter mith goz ij *Kornathorpi* ij *Gunnathorpa* sokn ¹⁾ liggiandis ij Hallandhi meth allom tillaghom ij akir ok ængh fiskæwatnom ok allonskoghom nitiabolum nær by ok fiærrin ij vato ok thorro ængho ondan takno. Ok æn gardh ij *Skopenes* ij Mardhokleffsokn ²⁾ liggiandis ij *Kyndh* meth allom tillaghom ij akir ok ængh, fiskæwatnom

ok allonskoghom, nitiabolum nær by ok fiærrin ij wato ok thorro ængio ondan takno. Ok æn gard ij *Haqwonathorp* ij Asinzhögga ³⁾ sokn, liggiandis ij *Östbo* mæth allom tillaghom ij akir ok ængh fiskæwatnom ok allonskoghom nitiabolum nær by ok fiærrin ij wato ok thorro, ængho ondan takno. Med swa skæl ath byrædha nw om sancta Ollafz dagh næst kommandis thö fornempdo hundrada marc, oxa for thry marc, koo fore tholf öra, tunne smör for fyra marc, redha pænningha med tholikin mint ther gangandis ær ij rikit, nær thet lösas skal. Wardher thet swa, ath thæssi fornempdo godz ey löst vardha oppa then dagh som för ær sakt. ok lösis thet æfthi Olaffsmæsson dagh ælla ee nær thet lösis Tha skal then fornempdi *Aruid Stenzson* byæræ landgiældit op ij thet næsta arith ther æfther aff thöm fornempdo godzonum sidan thö hundrada marc pænninga wt gifna ærw. Framdelis kunne thet swa henda, at thö optanempdo goz hanum aff gingo ij nokra handa mato med en ræt. Tha tilbinder Jak mik ok mina arfwa. hanum ok hans arfwa godz widherlæggia Swa som hanum ath nögher Eftter godra manna sægn til thæs hanum thö fornempdo pænninga berede ærw. Til mære witis byrd ok beuisningh folkommilsse ok stadga bedhis jak goda manna insigle, Swa som ær *Magnus Gunnason, Eskil Magnesson, Erlend Boson* Ok med mino ægno. Scriptum Topnes Anno Domini M^o ccc^o nonagesimo sexto sabato post festum Mathie apostoli.

Udenpaa, med en gammel Haand:

Nisse Knwtsons bress, at han schyldich er Aruidh Stensson C. marc fore eet fængilse, fore huilke han pantsætter hanom sit gots i Kornathorp i Gunnathorpesokn. 1396.

¹⁾ *Gunnathorp*, nu Gunnary Sogn, i Nørre-Halland, Fauraas Herred. *Kornathorp*, nu Kornary, en By i dette Sogn. *Bexell om Halland*. III. 140.

²⁾ *Mårdaklefs Sogn* i Rindø Herred, Vester-götland. *Tunelbø Geogr.* IV. 1. p. 191.

³⁾ *Aenhöga Sogn*, nu i Veströ Herred i Smaaland. *Tunelb.* III. 2. p. 885.

32.

1396. 28. April. Jens Falk af Ballø oplader Egebiørg og Lestorp i Odsherred til Dronning Margrethe.

[Siælland. Odsherred.]

[Efter en Afskrift i Klevenfeldts Samling ex trans. membr. Esrom. Acad. Biblioth. Hafn. fol. 155. Jvf. med Nr. 16. I dette Diplom, som maaskee uden tilstrækkelig Grund er henført til 1392, "følger, stieder og afhænder" Niels Siwardsen, Ridder, det samme Forbegeds til Dr. Margrethe. Forholdet imellem de to forskiellige Documenter er ikke let at udrede.]

Alle som thette breff höre æller see helse JÆNS FALK aff Walleff a wapn Ewynnelighe meth vor Heræ, Jægh kwngör thet alle män meth thette myt opne breff at Jægh haffuer vpp ladhet Högboren förstynne myn nadighe frwe Drotning Margrethe EGHEBIÆRG och LESTORP i Otzhæret meth all tessze gotzers til höringh wath oc tywrth och ængthe vndhertaghet som Jacob Axessön thet fyk aff Sywardh Sywardssön oc Jægh syæn fyk aff Jönes Axelssön meth alle breff oc rättighet, som the til thet for^{ne} gotz före megh haffde och Jægh sythen aff them haffuer fanghet, æsther for^{ne} myn frw Drotninghs nytte oc willyæ ath skycke och hwem hvn thet vnnæ wil, Och kænnes Jægh ath for^{ne} myn frw Drotningh haffuer megh fulth giorth for thet for^{ne} gotz oc breff och rättighet, swo ath megh ther for fullelighe nögher Thij ladher Jægh for^{ne} myn frw Drotningh och hwem hvn thet for^{ne} gotz vnnæ wil vpp, och antwordher thet for^{ne} gotz Egebiørg och Læstorp meth al theris til höringh och meth alle breff och rättighet i alle modhe som nw til foren ær sagth Swa ath Jægh oc mynæ arffwinge skulle Inghen til tale æller rättighet meer til thet for^{ne} gotz haffue. Tyl forwarelse alle these forschreffne stycke tha haffuer Jægh meth beradh och godh villye ladhit myt Insegle hænghes for thette breff, och haffuer Jægh bedheth Her Johan Moltike Riddere oc Hænike Moltike aff Torberneselle, Eskyld Pethersön, Ewerth Molticke aff Heynæth, Hæneke Oleffsön, Jens Görsting och Awe Steegh a wapn, lathe theris Insegle til witnesbyrd hænges for thette breff, Giffweth i Walleff æsther

wor hæres fõthelsæs aar Twsendhe thryhwndret halffemthesynne tywe aar paa thet siætthe aar Then fredagh næst fore sancte philippi oc Jacobi Dagh apostæle.

33.

1396. 3. Mai. Herman Fleming græver Abrahamstrup med Hornsherred, som han og hans Hustru Ingerd havde i Pant, tilbage til Dronning Margrete, der har gjort ham fyldest for Pantet.

[Siælland. Horns Herred.]

[Efter en Afskrift af Langebek "ex Orig. membr. in Arch. Canc. Dan." Brevet har havt 8 Segl, hvoraf kun det 5te var i Behold.]

Jech *Hermand Fleming* a wapn kungör thet alle men met thettæ mit opnæ breff, at som jek oc min husfrue *Ingerdh ABRAMSTORP* oc *Hornshærith* hafthe, tha kennes jech thet, at min frue Drotning *MARGRETÆ* hauer mik oc henne fult gjort for thenne fornefnde garth *Abramstorp* oc for al thes tilliggelse oc for thet fornefnde hærith *Hornshærith*, oc for al then ræticheet oc breff som jek oc fornefnde min husfrue *Ingerth* ther til hauer oc hafthe, swo at henne oc mik oc oss bothe ther wel i nögher, efter wor wilghe. Thy haue wi met goth wilghe igeen antworthe fornefnde min frw Drotning *MARGRETÆ* fornefnde garth *Abramstorp* oc thes tilliggelse oc *Hornshærith* met al rætigheet oc breff, som wi ther til haue oc hafthe, e huat thet helzt ær, fri oc wmbeworit i henne wæra, at skikkæ oc göræ frelselike oc frileghe efter hennes wilghe oc hennes arwinge oc æsterkommende whindrith aff oss eller wore arwinge. Oc om noker breff finnes her efter, flere æn som wi henne nw i geen finge, som oss eller wore arwinge mattæ til gothe komme, oc fornefnde min frwæ Drotning *MARGRETÆ* eller hennes arwinge eller æsterkommende mataæ til scathe eller hinder komme, som sighe pa *Abramstorp* eller thes tilliggelsæ eller *Hornshærith*, tha scule the breff engin macht haue oc mæler jæk thom döthe oc makt lösæ met thettæ breff. Oc kennes jech thet at jek æller min husfrue *Ingerth* eller

wore arwinge engin ræt meer haue til fornefnæ garth *Abramstorp* eller thes tilligelse eller fornefnæ *Hornshærith* i enge modæ, thy at wor fornefnæ frw Drotning *MARGRETÆ* haucr oss ther fore swo mekit giort, at oss wel i nögher, oc at wi æræ skyldighe at thakke henne ther fore. Til forwarilse alle thisse forscrefnæ stykke, tha hauer jech *Herman Flæming* met goth wilghe ladit mit incigle henges for thettæ breff, oc hauer jek bethit ærlich fathir Biscop *Pæther*, Biscop i Roskilde, Abbit *Niels* som Abbit ær i Soor, Her *Olaf Pant* Dæken i Roskilde, Her *Thytbern* Prouest i Othens, *Hemming Jenssön*, *Stigh Porse*, *Jon Lille*, oc *Hennike Godow*, lade thorres incigle til witnesbyrth henges for thettæ breff, Som giuet ær i *Abramstorp*, efter wor Herres föthilses aar Thusende aar thryhundriith aar halffemptæsintyughe aar pa thet syettæ aar, pa helghe Kors dach, som thet war funnet.

34.

1396. 30. Jun. Olaf Svenson, der kaldes Tompte, flöder sit Guds i Brytiastad i Brederyds Sogn i Wesbo til Hr. Abraham Brodersen.

[Sverrige. Smaaland.]

[Originalen paa Pergament i Geheime-Archivet har havt tre hængende Segl, hvoraf kun det andet er bevaret. Documentet meddeles, som vedkommende den i vor Historie under Unionstiden saa bekiendte Hr. Abraham Brodersen.]

Alle mæn thetta breff höra eller see helsar iac *Olaff Swensson* ther kalles Tompte, ewærdelika meth gudh, kungör iak meth thesso nærwærande opno brewe mic meth ja oc meth godhom wilia laghlika hawa saalt ærlikom manne oc wælbornom her *ABRAM BRODERSSON*, riddara, mit godz ii *Brytiastadhom* som ligger ii *Brederydz* sokn ii *Wesbo* ¹⁾, meth allom tillaghom ii wato oc thörro nær by oc fiærran, vtan gardz oc jnnan, engo vndan takno hwat thet hælst wæra kunne, for siextiw march swenska, vndan mic oc minom arwom, hanom

oc hans arwom till ewærdelika ægho, oc kænnes iak the for-
screpna pæninga vp hawa boret, aff for^{de} her Abram, swa at
iak hanom takker for godha beredhing, oc lader jac hanom oc
hans arwa ledogha oc lösa her om, Jtem kunne thet skeep, at
thet forsagdha godz for^{de} her Abram eller hans arwom meth
nokon ræt afginge for mina sculd, tha tilbinder iak mic oc
mina arwa, hanom oc hans arwom swa goth godz widherleg-
gia epter godha manna sogn, oc till mera wisso oc witnisbyrdh
her om, bedhes iak skælika manna jncigle for thetta breff meth
mino, som ær *Arwidz Hakonasons* oc *Thordz Jenssons*. Datum
Ræptigle anno domini M^o CCC^o XC^o sexto jn crastino apostolo-
rum petri et pauli.

Udenpaa:

breff Olafs Swenssons som kalles tomtæt, at han salde her Abram
hans gods j brytiastadhom j bredheryds sokn j wesbo for siextiw
marc suenska.

1) Fredaryds Sogn, Vestbo Herred, i Smaaland. Lunelb. III. 2. p. 876.

35.

1396. 25. Jul. Gunnar Gylta bevidner, at Inge-
borg, Peter Prikas Enke, har overantvordet ham
det Gods, hun eier i Halland, i Forsvar, uden
videre Panterettighed.

[Halland.]

[Efter en af Langebet giennemseet Afskrift i Dipl. Langeb. ex Orig.
membr.]

Alle men thetta breff höræ ællas see helsar iæk GUNNAR
GYLTA euætheligha meth Gudh. Theth skal alla men kunnogt
wara swa wæl æpterkomandom som nu wærandom, thet iæk
kennæs meth thesso mino ofno brefwe, at the godz som iæk
hauær af husfru *Ingeborgh*, som *Pæter Prika* fordhom aate,
gudh hans sywel hawe, swa sum ær *Ladhas*, ok ther meth swa

mykit som hon i Halland hawer, engte vndan taket, The godz hawer iæk aff hænnæ anamet, at the skula thes wtermer i heign ok frethe bliuæ, ok sta the mik ey for pant ællar pænningæ, vtan i swadan mato, at nar hon wil the godz i geen hawa, tha skulu the henne igen anwardhas i winskap ok whindrath for mik, mina arua æpterkomande. Til thenna brefs mere visso tha hænger iæk mit incigle fore, ok til witnisbyrdh tha bedhes iæk hedherligha manna incigle swasom ær Herra Abot *Swen* i Aaskloster, *Magnus Gyltæ* ok *Jossæ Gyltæ*, at hængyes fore thetta breeff. Scriptum in *Asylo* Anno Domini M^o ccc^o xc^o sexto, die beati Jacobi apostoli sub sigillis premissorum in euidenciam premissorum.

36.

1396. 4. Sept. Jæip Pederson, kaldet Dyr, meddeler Niffel Rud til Skioldenæs Fuldmagt at indløse en Gaard i Balsomagle, Harrested Segn, og have den uopsagt 12 Mar i sit Bærg.

[Siælland. Ringsted Herred.]

[Originalen paa Pergament i Geheime-Archivet har haft tre hængende Segl]

Alle mæn thættæ næruærendes bref se æller höræ læsæt, sender Jæch *Jæiæp Pæthersön* thær kalles *Dyr* quæthiæ meth wor herræ. Kungör jæch alle mæn so wel the thær nu æræ som kommæ sculæ, ath jæch wethær kennær mech mæth thössæ næruærendes breff ath hauæ giuæt thænnæ brefuiseræ en Welboren man Hær *Meckel Rwth* ridderæ j Skioldenæs ful och fri macht op at lösæ en gar j Walsyömaglæ, liggær j Ringstæthe herret j Harestæthæ sogn, j huelkæn gar Bo Matessön boor, tel huelkæn gar siæx örtuskild liggæ, sodant welkor tel foren haft, ath jæch æller mynæ arfuingæ sculæ æy oplösæ thæn foræsauthæ gar aff Her Meckel Rwth æller aff hans arfuingæ j tolf ar som næst æftær kommæ æftær thæt han far thæn

forsauthæ gar j synæ wæræ. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum discretorum, vz. *Olavi Friis* in Ötherslöf et *Muckonis* armigeri presentibus est appensum. Datum Anno Domini M^o ccc^o xc^o vi^o feria secunda proxima ante festum natiuitatis beate Marie virginis.

37.

1396. 9. Dec. Dronning Margrete oplader Sigge Laurenson Gods i Götewe i Wilskaherred.

[Efter Langebeks Afscrift i Diplom. Langeb. paategnet: L. S. fol. 266. Arch. Ant. Holm.]

Wi MARGRETA medh guds nadh Waldemars Danæ konungs dotter, göre witerlikt allom mannom som thetta breff höra eller sec, at for then tro tienist som *Sigge Laurenson* denne bref-förer giordt haffuer, oc en her ep̄ter war frænda Konung Erich oc oss göre skal, tha haffwe wi ladit honum vp all then rættigheet, som wi haffwe i the firæ godz i *Götewe*¹⁾ i Wilska hærath, medh all then rætt som Storle fick then aff Her Amund Jonson med oc then samme Storlæ oss sidhen vploot, medh then samme rætt. Swa ledæ wi then framdelis fornempde Sigge Laurenson vp i allæ modæ, som forescrewit stander. *Ludose* anno domini M ccc xc sexto, crastino conceptionis beate Marie virginis, nostro sub secreto presentibus appenso.

¹⁾ I Östergötthland findes en gammel Herregaard, Götewi kalbet; men den ligger i Gøstringes herred. (Lunelds Geogr. III. 1. p. 371.)

38.

1396. Erik Erlandsøn, Ridder, udsteder Quittebrev paa 40 lødige Mark til Axel Kætilssen, og døder et af denne udstedt Gieldsbrev paa bemeldte Sum.

[Efter en Afskrift i Diplom. Langeb.]

Thet wære allom mannom witerlict, som thetta breff see ælla höra, at Jac *Eric Erlendzson* ridder kennis mic openbarlika, meth thesso mino nærwarande opno breffue, ij min kæro frw Drotning *Margreto* nærwarw oc wælborna manna som æra Hera *Mikkel Rwt*, *Nicliss Jönisson*, *Abraham Brodersson* oc *Waldemar Budelsbak* Riddara, at iac later wælboren man *Axel Kætilsson* quittan oc alzthingx ledhogan oc hanss arfua for mic oc mina arffua wm firatighi lödhögga mark, ytan alt argt oc wm al skada, som Jac took ij minss Herra marsks *Erix* thienst, oc wm al stykke hwat thet hælzst warit hassuir til thænna dagh æntinge aff skyld ælla skadha, æntinge a marsks *Erix* wegnæ ælla fornæmpdz *Awelsson* ther wm latir Jac offtnempdan Axel oc hans arffua wm mic oc mina arffua quitta oc ællaledhis ledhogga ytan alt argt. Oc dödhir iac offtnempdir Eric offtnæmpdz Axelss opit breff ludhande vppa thesse fornempda firatighi mark igt. Til thessz quitta breffs rætta Sannind oc ytermer forwaring hassuer Jac offtnempdir *Eric* ladit hængia mit Incigle for thetta breff, oc bedhir Jac min kæro frw Drotning *Margreto* oc thesse fornempda wælborna manna, som hær til f anda lata therra incigle til witnisburd hængiass for thetta breff anno Domini M° ccc° nonagesimo sexto ipso die beate marie virginis

Dagpaa :

Quittebreff på 40. mark.

39.

1396. Dronning Margrethes aabne Brev til Fyens Indbyggere om at hylde Kong Erik, saaledes som i Jylland er skeet paa Viborg Landsting; og om dette Lands Tilstand og Styrelse under Kongens Mindrearrighed.

[Fyen.]

[Efter et Haandskrift paa Perg. af Jydsk Lov (paa Univers. Bibl. Cod. Rostgaard 12mo Nr. 5) hvor dette Document, med fl. andre findes bag i, i en Afskrift emfr. fra Midten af XV. Aarh. Documentet er udentviøvl fra Aar 1396. Jvf. Suhms Hist. XIV. 361-67, hvor et lignende Brev til Syberne (Viborg 1396, feria secunda proxima ante festum conversionis S. Pauli) er afstrykt; men med forandret Skrivemaade, efter Hvitfelt (I. p. 605-607); ligesom og paa flere Steder med adskillige Afvigelser, med Hensyn til at dette Brev er givet for Fyen. Her fattes berimod Slutningen fra den Sætning af: Item huat brødhæ man brydær, at man tager ther ei andræ Pengæ soræ, o. s. v., som læses i det jydsk Brev hos Suhm p. 365-66.]

MMARGARETA meth Gudz nadhæ Waldemars Danæ konges dotter, helsæ allæ som byggæ oc ho i Frön oc som Fiöns lands thing plæyæ ath söghæ, e huo the æræ, Ewynnelighæ met gudh. Æfter thy ath righens mæn i Danmark aff allæ landæ hawæ wor frendæ konung *Eric* hylleth oc vntfanget til theres herræ oc konung i Danmark, thy bothæ wy allæ som hanum ey æn hyllet hawæ, at the genist innen fiortæn daghe kommæ til hanum oc hyllæ hanum oc wordhe hans mæn som the andræ i Danmark hawæ nw tilforen giort. Item scal i withe, ath æfter thy ath wy æræ suo auer enæ wordnæ meth wor Frendæ Konung *Eriks* radh oc mæn, oc the met oss nw snymest i Wyburgh vm artikle som her æfter stander screuet, tha bethæ wy oc byudhæ idher, ati thöm suo holdæ, som her æfter fylger, oc holder thet bæthre her æfter, æn sommæ hawæ giort her til, huath som byuts pa Koningens wegnæ, eller oc betræ ther foræ wm thet ey scheer. Först tha bethæ wy oc byudhæ pa wor frendæ konung *Eric*s wegnæ aff ath læghes wlofllich gesteri bodhe til leegh oc til lærdh e huo the helst æræ, oc ath the holdæ bæthre Kirke frydh, quinnæ frydh, hws

fridh, gardh fridh, plow fridh oc thing fridh, oc ath the holdæ then frydh oc al annyn frydh, eller bæthræ ther foræ som low-boghen wth wiser, oc huer foghet ladhæ byggæ kraw^a) pa huærie firæ milæ ath man finder ther falt syn nöthörf^t for sync penningæ, huo thidh kommer, oc ath the ey sættie thet ther eller annen stadh huor man kamber dyrere eller höyeræ æn som thet gielder i næstæ köpstadh. Item byudhe wy pa for^{de} wor frende Konung Eriks wegnæ, ath engen husæ eller hemæ eller fordeytingæ nogher frydlös man eller andræ wgernings mæn, vthen han wil genist föræ thöm til rætæ oc ladhe thöm sta syn ræt. huo som thöm eller holder eller hemer eller fordeytinger, han bæthræ for thöm theres brödhe eller stande then sammæ ræt, hinæ sculde staa. Item æfter thy ath ther ær æn vmathelichen ræt scheeth aff the fæstæ som nw bygdhæ æræ, tha forbyudhe wy nogræ fleræ fæster eller barfredh ath bygges, vppa thet ath landet scal thistæ schiödere koffres oc kommæ til frydh oc til ræt oc til schæl æn the hawæ nw sny-men varet, oc byudhe wy foghedenæ (oc) embitzmennenæ, ath the thet ey stædhæ, ath nogher bygger fæstæ eller barfrydh. Item aff thy ath the ære suo ouer enæ wortnæ nw snymest i Wy-burg aff allæ landæ met Konungin oc oss pa hans vegnæ oc wy met thöm, ath huath bönder eller bönder gots eller annet gots, huat thet helst ær, som fra kronen ær kommet sidhen wor herræ konung Waldemar wor fadher, hues siæl gudh hawe, wthfor aff Danmark oc til thyderland, thet scal kommæ genist vnder krwnen friit igeen, hauer oc kronen sidhen noket gots fanget til wrætæ, tha scal thet oc genist igen komme til thöm som ther til bæst ræt hauer, vppa thet ath huer scal fangæ syt ighet igeen vfordærweth oc vbeschattet, tha bethe wy oc byudhe foghedenæ oc embitzmannenæ huer i syn stadh i the læn, som han innæ hawer witerkennes widh bönder oc widh bönders gots oc thet som krwnen til hörer, som fore ær sacht oc huer i syn stædh kennes widh sit, oc ladhe suo standet wrört pa bodhe sidher til thes næstæ ræter thing worther, oc huer wedh huath han ma beholdæ met rætæ pa allæ sidher oc scal först ræter thing wæræ i Iudland, til thes ther ær vmkring kommet, oc sidhen i Fyön oc sidhen i andræ land i Danmark, oc ære ther til næfndæ tolf dandæmæn suosom ære sex

ryddere oc swenæ oc sex ædlæ bönder^{b)}, ther scule sidde ræter ting i Otensæ biscops dömæ met biscop *Tetz*s som lands domere i Fiwn *Nyels Pætherssön* aff Löwitzmosæ theres nafn wédh, som ther til æræ næfndæ oc ther ouer sculæ sidde met her *Jens Andersön* oc *Jens Petherssön* aff Louitzmosæ, oc the som biscoppin aff Siæktend koningens canceler ther til sætter i syn stadh, thisse for^{de} scule vth spörgæ oc dömæ, först pa koningens oc krwnens sidhe som for ær sacht, oc sidhen huer man i mellum som the for gudh wille waræ bekendæ, huat rætest ær oc huer scher ræt æfter thy som foræ ær sacht oc huer som foghet ær oc lænen innæ hawer, han ladhe ænketh scriwe (huat) huer brydher ath man taghæ engæ andræ penningæ ther foræ men ouer hans brædhæ. Item som the hauæ jæt oss aff allæ land i riket een help oc the aff Fywns biscops domæ ware wither tog ath giwæ wth aff huert lagh soghen x. lödæ marc, so bedæ wy oc byudhæ ether ath giwæ thöm suo wth, oc huer ladhæ thöm suo wth kommæ aff the læn han i wæræ hawer, oc antworthæ thöm Her *Jens Anderssön* i Nyhurch for innen sanctæ Walburgis dagh nw næst kommer, oc lader thet ængelund. Item æfter thy ath gudh hauer foræ seet, ati hauæ wor frende koning Eric til idher herræ oc koning taghet i Danmark, som for ær screuet, tha huo wil noger frihedh eller priuilege, nydæ ydermer æn *lowbogh*en wth wiser, han söghe ther synnelighæ her æfter aff konigens nadhæ oc hauet met hans mynnæ. Alle thisse forscrefne styckæ oc artikle oc alle the styckæ, som pa Koningens weynæ idher waræ i Wyburgh berættæ pa lands thing, then tidh wy ther nw sny mest waræ, oc the alle wither toghæ i Wyburgh, oc allæ saghæ ther ja i geen aff allæ landæ, bethe wy oc byudhæ pa Koningens weynæ vnder liff oc gots oc frelsæ oc fridh suo at holde at göræ, som wy idher bethet hauæ pa koningens weyne oc een idher ladhe then annen waræ widh ræt oc widh frid, oc haue kerlicheth samfelde i mellum idher. Item æfter thy som I hauæ hört ath righens mæn hawe bethet oss at wy scule stande riket foræ pa Koningens weyne til thes han komber til syn aar, oc hauæ hört huat wy hauæ ther til suaret, tha hauæ wy befalet Her *Jens Anderson* til idhers höwitzman oc ræteræ pa koningens veghnæ i Fywn so lenge som oss thicker,

oc han ther til nyttæ ær, bedhe wy idher oc biudhe, ati varæ hanum hörighe oc lidighe oc helpelighæ, ath han ma helpæ oc göræ ræt oc scæl, oc varer hanum i syn lææn huat bondæ gots eller huat gots thet helst ær, som krwnen ær aff ganget sidhen thenne forescrafne tiidh, oc forsömæ ickæ koningen eller krwnen ther i oc kommet rætelighe foræ huert ræter thing som the wille antzworæ for gudh oc som the wille ickæ bætræ ther foræ vm thet ickæ scheer, oc ath thet endes nv pa ræter thing ath bothe kronen oc andræ taghe oc göre swo myket som ræt ær i suo dane madhe som for ær sacht, oc koningen og kronen scule waræ the förstæ som nydhe oc vntgialdæ scule suo myket som ræt ær ther vppa ræter thing vthen lenger (töfring)^e oc sidhen huer æfter thy som kæræ foræ komber, oc vthen töfring, som foræ ær sacht. Item haue the godhe mæn, i righet boo, ouer giuet, ath the yntæ bondæ gots scule til sich taghæ eller köpæ eller Koningens ingiald myndske i nokræ madhæ, fore æn gudh wil ath han komber til syn laghæ alder. Sidhen hopes oss wæl till Gudh, ath han oc the wæl forlighes bodhe vm thet oc vm meræ. Item sidhen vor oc ouer giuet ther i Wyborg, ath huat bönder fra kronen æræ farnæ sidhen then förstæ tiidh, ath the giwe theres landgildæ i aar wth oc III. marc til föræloff oc faræ igeen vnder kronen som the förræ waræ. Item forbyudhe wy allæ vloffighæ hafnæ, ath engen hawæ hafn vthen with köphstæthernæ som the aff ærild hawe waret, oc köphstæthernæ bliuæ vith theres köphstædhæ ræt oc ath leggæ engen tol vp i noghen annen stadh, men tollæ i köpstæthernæ æfter thy som man bör ath tollæ oc for thet man bör ath tollæ foræ oc engen fordeytingæ noghen her i modh. Item ath ey taghes wrak aff noger köpstædhe man aff thisse thry righæ, e huar the seglæ land i mellum, vm theres schip brydhes. Item æfter thy ath Koningen aff thissæ thry righæ sidder i godhe oc i wenscaph met stæthernæ oc köpmännene aff allæ landæ, ath man thöm forthæ oc ey vforrætæ köpmännene hure the fram kommæ eller til land eller til watn, oc brydhes theres schip noger stadh widh land, ath man helpæ thöm theres gots suo ath bergæ, oc ladhe thöm nydhe bothæ i thisse stycke oc suo i andræ madhe æfter thy som theres priuilegæ wthwiser. Item bethe wy oc byudhe alle

embitzmæn oc foghedæ ath the guthelighæ (meth) low oc ræt, meth schæl oc nyttelighe leua meth thöm som thöm befaledhæ æræ, oc varæ thöm nathæligere oc bætræ her æfter æn the hawæ nv waret her til, som the ville antsworæ for gudh oc som the wille bekenne for koningen oc for oss pa hans wegnæ, oc ath the ey suo aff faræ oc *flömæ*^{d)} lænen oc Koningens slot, som the haue her til giort, men redhe thöm ther paa huer i syn stadh, ath the göræ theres ræghenscaph huer aff the læn som han innæ hawer, nar hanum worther-til sachh, oc scal engen hawe forprangeræ i syn gardh eller syt gots, Gör her noger amodh, hindræ embitzmennenæ hanum oc rætæ ouer hanum, oc engen taghæ bönder eller köpmæn til synæ swönæ eller fordeytingæ (thöm), men ladhe thöm bliuæ vnder Koningen oc kronen som thöm bör ath waræ. Item ath engen taghe ther noget föræ. Item ath engen taghæ eller stædhæ at taghæ noket ther foræ, ath nar wy byudhe thöm noket eller forbyudhe, ath thet suo holdes, oc huo ey holder huath wy byudhe pa Koningens wegnæ, han bætræ ther fora. Item aff thy ath man veth ey vm *fitalgæ bröthernæ* mena ath bliuæ i syön, thi be-thæ wy oc byudhæ alle the *Koningens frelsæ hennes*^{e)}, ath the waræ redhæ nat oc daw met there hæstæ oc harnskæ nar the worthæ til saghdæ aff oss eller Koningens embitzmen, eller til land, eller til strand, och scher thet suo, ath man grebe nogræ fytalia bröthrä, ath man rætæ ouer thöm som ouer frydbryther, mest forthy ath Koning *Albricht* oc hans mæn oc stæthernæ hauæ ouergiuet thöm oc hauæ sacht, ath the thöm ey meth (meræ) fordeytingæ willæ. Hwo thöm ther ouer fordeytinger eller holder, oc huo ther amodh gör, ath man ræter ouer hanum. Item huo som worther wth bothin i Koningens oc righens wthbuth, ath han wth faræ æfter thy som han worther- wth bothin, ath Koningens foghet tagher engæ penningæ eller gawæ ther foræ, oc ath Koningens embitzmæn oc köpstædhemæn, ath the rethe thöm pa schip til Koningens oc righens werff, oc embitzmennenæ slottenæ innæ hauæ, ath the spisa thöm wal oc bemanæ thöm wæl oc rodscephæ (sic) thöm wæl, som the wæl besynnæ kunnæ huat macht ther pa ligger, oc ath man holder strandordh^{f)} alleweynæ nw som för oc vm noket

orloff pa styrter, ath höuitzman komber then annyn til helpa til land oc til wath. Item huat brödhæ man

-
- a) *Kraw* 3: Krow, Kro, Krohuus. (I Sylland endnu: et Krower eller Krouer.)
 b) *ædle bönder*, Adelsbönder, Selveiere.
 c) At dette Ord fattes her, sees hos Hvitfeldt p. 605.
 d) Hvitfeldt har "affare og skende."
 e) Alle Fribaarne eller Adelsmænd; ligesom i Sverrige Adelsstanden tilforn benævnes Frelsestand, uadelige Dfrelse; Benævnelser, der tildeels endnu ei er af Brug.
 f) *Strandordh* 3: Strandbord, Strandvagt.
-

40.

1397. 19. Mart. Peder Niklesøn af Husøen, hans Svoger Hr. Bertold van der Ost, og dennes Husfru Ingeborg Nikles Datter (af Slægten Galin) udstede et Systsende-*Skiftebrev* paa Arven efter Broderen Hans Niklesøn samt paa deres fælles Fædrene- og Mødrene-Arv.

[Sjælland. Holbo H., Strö H. og fl.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt 13 hængende Segl, hvoraf det 6te, 8de, 11te og 13de fattes. Dette Document og de i samme forekommende Giendoms- og Arvesforhold omhandles i "Danmark i Middelalderen", af S. Knudsen. I. S. 93. Det nævnes hos Suhm. XIV. 422.]

Iæc *Pæther Niclessön* aff Husöen a wapn ¹⁾, her Nicles Awes-
 sön aff Karstæthholm ²⁾ sön, oc jæc *Bertold van der Ost*
 Ridder, *Ingeburgs* husbonde, som her Nicles Awesöns for^{de}
 doter ær, oc jæc for^{de} *Ingeburgh* her Nicles Awesöns doter oc
Hannes Niclessön oc *Pæter Niclessön* syster ær, wij forscreffnæ
 kennis thet meth thettæ wart opnæ breff, at wi æffter ware
 samfrenders oc wenis Radh wart for^{de} Pæter Niclessöns oc
 Ingeburgs fæthernæ oc möthernæ, oc alt hwat som oss til arff
 sial æfter war brother *Hanns Niclessön* lowlege i ræt syskenæ
 skiftæ at haue skift i sua danige mate som her æffter fylger.

Sua at Jæk *Pæter Niclessön* for^{de} til myn deel beholde oc haue skal til ewerdeleg æye alt thet gotz rörendæ oc vrörendæ som os til arff fyal æfter for^{de} war father oc mother oc brother östen öresund, e hwat thet hælst heter æller ær oc skipæ æpter myn williæ oc thær aff giöræ e hwat mek helst thykker, Oc jæc for^{de} *Ingeburg* til myn deel i syskenæ skiffæ beholde oc haue skal til ewinnelegh æye oc skipæ æpter myn williæ oc thær aff giöre hwat mic lyster alt thet gots som her æpter star screuet, först som ær thæn houit gardh *ANNÆS* ³⁾ til hwilken som ligger tw bol Jordhe, oc tw bol Jordhe som ligger til byen i then samme stadhen, aff hwilke som gives twa lester korn til landgilde arlege, oc thæn mölle *Annes mölle*, item gots i *Walby* ⁴⁾ som er fire bool jordhe aff hwilke som giuæs fire lester korn til arleg landgilde, item en gardh i *Hoberg* som en öre skyld tilligger af hwilken som giffs en öre Korn, Item et halff bol jordhe i *Gærlösæ* som skylder thry Pund Korn, Item thre fiærthing jordhe i *Ölstykkæ*, som skyldde fire pund Korn, Item en mölle som heter *Kratmölle* ⁵⁾, som skylder ty pund meel, Item i *Æffietoffæ* pa Halsnæs thry bol jordhe, halff anner öre skyld mynnæ som nu skylder twa læster korn, Item i *Haghendorp* en gard meth twa gardsæte som nw skylder fæm pnd korn. Item al thæn Rætikheth som os til fial pa then forscreffnæ arffs weghnæ i *Græffia* i Twæ herreth oc i *Nörre Walsö* i Walborgsherreth meth alle oc hwar særlestes gardhe oc gotzis tilhöringe ehwat thet hælst ær, wat oc thywrt ænkte vnden taketh, thettæ for^{de} oc alt annet gots oc Rætikheth som os til arf fyal æfter for^{de} war father oc mother oc brother westen öresund, rörende oc vrörendæ, e hwat thet hælst hether æller ær. Oc her meth lade wi en thæn annen qwit oc orsake for alle ydermer atale oc kraff pa thettæ skiftis weghnæ sua at thættæ skiffæ skal stadhekt oc fast bliuæ pa bathe sidher oc hwar wære weth sin deel hær vti at bliue oc æpter sin williæ at skikkæ oc aff at giöræ hwat honum hælst thykker som forskreuit star vigienkalleleghæ. Oc wij for^{de} *Pæter Niclessön* af Husöen a wapn oc *Bertold van der Ost* Ridder, pa min husfrwes weghnæ, oc Jæk *Ingeburg*, wi alle thre oc hwar i syn stadh lade os hær i nöghæ, oc fulborthe thettæ for^{de} skiffæ i alle mate som forscr^t staar, oc til

mer bewaring alle thæsse forsc^r stykkæ i sua mate skeet oc giorthæ ære meth war oc ware samfrender oc wener frii williæ oc berat Rath, tha lade wi ware Insigllæ hængis for thettæ breff, oc Jæc *Stig Pæterssön*^{a)} for^{de} frw *Ingeburgs* mothersyster sön oc wi *Tw Galen, Stig Akessön, Anders Pæp, Riddere*, for^{de} Pæter Niclessön oc Ingeburgs samfrændær kennis at wi ouer ware, oc thettæ syskenæ skiffæ sua skeet oc giorth ær æpter war williæ oc samfrenders flere Radh i alle mate som forsc^r staar, oc til mere wissa oc sanhet tha lade ware insigllæ meth williæ oc witskap hængæ for thettæ breff, oc wi alle forsc^r haue bethet ærlege fathræ ærchebiscop *Jacob* i Lund, biskop *Pæther* i Roskilde, her *Jönis Andersen*, her *Abram Brodheressön* Ridder, *Nicles Brok, Esge Lawessön* incigllæ hænge fore thettæ breff til winnesburdh. Datum Helsingburg anno dⁿⁱ mcccxc septimo, secunda feria proxima post dominicam Reminiscere.

a) "Af Krognests Baaben." Ktevenf.

1) "Af Slagten *Gallin* (eller *Galen*) efter Baabenet." (Ktevenf.)

2) *Karstætheholm*, maastee *Karstholm*, Herregaard i Skerløf Sogn, Willands h. i Staane? (Gillberg. Christianstads Lehn S. 35.)

3) Hovedgaarden *Annessæ* (1171, 1175) eller *Annes* (1220) "Curia principalis *Annes*" (1366), *Annessæ Gaard* (1434), i Sognet af samme Navn (Ecclesia *Annes* 1220), nu *Kinnise*, i Holbo Herred, ved *Kreses*. I Midten af 13de Karstæts Bølge og Grave om Stedet, hvor Hovedgaarden havde ligget. (D. Att. II. 251.) Møllen, som her omtales, findes nu ei mere.

4) *Walby* ∴ *Valdby* Sogn i Holbo Herred. *Hoberg, Høblerg*, en Landsby i Helsing Sogn. *Gærløse*, *Gærløse S.* i Strø Herred. *Hjstykke*, Kirkesogn i Herredet af samme Navn. *Rffetoftæ*, nu *Lvetoft*, i Meelby S., *Strø h. Haghendorp*, formodentlig Byen *Hagerup* i Gierlunde Sogn. (*Sagendrup*, en By i Breisinge S., *Slippinge h.*) *Græffia* ∴ Grave eller Greve Sogn i Lune Herred. *Kørre-Hvalsø*, i *Hvalsø S.*, *Boldborg h.*

5) *Kratmølle*, en Vandmølle i Slangerup Sogn.

41.

1397. Tingdagen for 25. Mart. Skaane Landstingsvidne, at Bent Wæstæsøn ffiødede Larmand alt sit Gods for femten Mar siden.

[Skaane.]

[Originalen paa Perg. i Geh. Arch. har havt adskillige hængende Segl, som alle mangle.]

Fore alla mæn thættæ breff höræ ællær see kænnes wi *Jönis Anderssön* lanzdomare j Skane, *Tuc Galen* riddæræ, *Mattis Laurenzön* oc *Æsbörn Knutzön* wæpnæræ, *Clemit*, *Gote Bæintzön* oc *Pæther Laurenzön* hymæn i Lund, at aræt æster gutz byrth thusanda thryhundrathæ halfæmptæsinstiughæ pa thet siundæ næstæ thingdagh fore wara fruæ dagh i fasta, tha waro wi pa Scaningæ lantzthing, oc hörtho, at alt lanzthingit witnæthæ thet, at *Bæint Wæstæsön* skötte *Larman* alt siit goz hwar thæt ligger, paa Skanes lanzthing, nu pa fæmtændæ aar sithan Thet witnæ wi meth thættæ nærwærændæs breff, waar inzigle fore hengdh, thet ær giwit aar oc dagh oc stath som för ær sawt.

Udenpaa :

Litera testimonialis.

42.

1397. 6. Jul. Arel Pedersen, Magnus Munk, Riddere, og Niels Svendsøn, Bæbner, ffiøde til Hr. Johan Oluffson af Søholm, alt deres Gods i Skulderup, i Lodderup, og i Ridstrup, i et Boel kaldet Særeholm.

[Siælland.]

[Originalen paa Perg. i Geh. Arch. har havt fem hængende Segl, som mangle. En Afstrift af Klevenfeldt har han henlagt ved Familien Thot.]

Alle mæn thettæ breff see aller höræ sændæ wi *Axeln Pætherssön*, *Magnus Munk* Ridderæ ok *Niels Swenssön* ther aff wapn ær, qwæthiæ meth gwdh, Wi kungöræ thet alle mæn meth

thettæ wort opnæ breff at wi thennæ nærwærendæ brefförær Herræ Jahan Oleffsön Ridderæ aff Siöholm ¹⁾ all arff ok Ræt j Sculdorp ²⁾, j Loddorp ok j Kydsorp j et bool thet hedher Saxebool, Hwilke mek Axeln Pætherssön föræsawt æftær myn modher modhers dödh frwæ Ingeburg Saxesdater aff Sculdorp ok oss Magnus Munk ok Niels Swenssön foræ sawthæ meth waræ hwsfruuær æftær thæn föræsawthe frwæ Ingeburgs dödh tel ær fallen ok pa arwet, sködhæ oc affhændæ tel ywærels (sic) eyæ, ok wedher kennæs oss annæn stædh gotz igeen at hafluæ fanget ther foræ aff then föræsawthe Herræ Jahan swa at oss nówær, ok wödhær bynnæ oss ok waræ arwingæ then foræ sawthe Herræ Jahan ok hans arwingæ all Ræt ok arff swm oss ær pa arwet j the föræsawthe gotz swa swm ær en fæmte deel j alle the foræ sawthe gotz, meth alle therræ tel liggelsæ, agher oc æng fægang feskewan skow, waat ok thywrt ænkte wnden taghet, at fry ok at frælsæ foræ hwærsmads atalæ swm landz low tel sygher. Tel hwæs things witnæ waræ ing-silæ meth wel bornæ mäntz Ingsilæ, swm ær hærræ Anders Oleffsön aff Nesby Ridderæ oc Jens Grøbbes aff Wordorp, æræ foræ thettæ breff hængdæ, Datum Anno Domini M^o Ccc^o xc septimo Octauo die apostolorum Petri et Pauli.

¹⁾ Söholm, en Herregaard i Magleby S., Stevnö Herred, som i Dronn. Margrethes Tid skal have tilhørt Lungerne. (D. Nl. VI. 42.)

²⁾ Formodentlig Gaarden Skullerup i Kiserup Sogn (Kydsorp) Boldborg Herred. Loddorp kunde være Byen Luderup i Skielby Sogn, Lybierg S. I saa Fald kan bemærkes, at en By Skullerup ligger i samme Herred, Skumsø Sogn.

43.

1397. 17. Sept. Lingsvidne fra Malmö, at Lars Mogensøn (Lasse Magnsøn) af Jylland oplod til Hr. Niels Sverfen (Rosentrangk) af Hverringholm dennes Faders, Sver Nielsøns aabne Brev, hvorved han havde tilskjødet Jomfru Inge Laurensdatter (siden Moder til Lars Mogensøn) sin Gaard i Malmö, kaldet Skagemands Ladegaard*).

[Skaane. Malmö.]

[Originalen paa Perg. i Geh. Arch. har otte vel bevarede Segl. Svj. med Nr. 44.]

Vy Hans Walrawen fowdæ j Malmö, Mikel Jonsson, Lydder, Twlæ Andersson, Olaff Önderson, Knoop, Jens Esbernson oc Tomæs Pæterson, bymen j samæ stadh, kwngöre thet alle men, at onder wars herræ födelsæ aar, thusende thryhundred half-femtæ sin tywgæ pa thet sywndæ aar, then mandagh næst ær æfter helly koors dagh, som kommer om hösten, war for os oc fleræ gothæ men pa Malmö bythingh en beskeden swen Lassæ Magnssön aff Jwtländ, oc fryt oplot oc skötæ meth Ja oc fry wyli en hederligh ridder Her Niels Iwersson aff Hefringholm ¹⁾ opnæ breff, meth hwilke Her Iwær Nielsson hafthæ giwet oc sköt en Jomfrw som hedh Ingæ Laurensdater sin gardh j Malmö, som heder SKAGÆMANS LATHEGARDH, oc the qwittæ breff som fornempdæ Her Iwer Nielsson hafthæ fanget aff Her Hans Henrykson tha war canyk j Lwnd, meth al ræt soswm the fornempnde opne breff waræ hanum pa komen til rætæ arwæ æfter then samæ Ingæ Laurensdater Döth, hwilken war then samæ Lassæ Magnssöns mother, oc kændes segh fwlt op ad hawæ boret af fornempdæ Her Niels Iwersson for the samæ breff, Hwilket som wy hawæ hört oc seet, wynnæ wy sanneligh meth waræ Jngsegel, Gywet aar och dagh och stadh som för er sakt.

* Det her angivne Indhold af dette Ringbrev er udfyldt af det følgende (Nr. 44), som indeholder Landstingsvidnet om den selvsamme Afkøelse.

¹⁾ Hverringholm, i Sønder Hald P., Karhuus Stift, var Rosentrangkernes gamle Stammegaard (1323-1570). f. D. Atl. IV. 323.

44.

1397. 22. Sept. Skaane Landstingsvidne angaaende Skagemands Ladegaard i Malmøe (af samme Indhold som Nr. 43).

[Skaane. Malmø.]

[Originalen paa Perg. i Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf kun det 1ste, 3die, 5te og 7de findes.]

Alle men thettæ breff see æller höræ læset, helsæ wy *Jens Andersson* Landsdomeer i Skanæ, *Tuwæ Galen*, *Jæcob Axels-son* ¹⁾, *Pæther Spoldener*, *Jens Duwæ*, *Anders Pætersson aff Dybek*, *Pæther Aghæsson* ²⁾, ryddere, *Niels Haak* och *Esgy Lawæsson*, ewindeligh met gwth, och kwngöre thet alle men, swa the thër komæ skal som nw ære, at under wars hærræ födelsæ aar Thusende thryhundred halffemtæsintywgæ pa thet sywndæ aar, oc pa sanctæ Mauricii dagh, war for os oc fleræ gothe men pa *Lwndæ Landsthyng*h i Skanæ, en byskeden Swen som heder *Lassæ Magnusson aff Jctland* oc fryt oplot oc skötæ en hederligh rydder, Her *Niels Iwerssön* aff Hefringholm, opnæ breff, met hwilkæ Her *Iwær Nielsson*, then samæ Her *Niels Iwerssöns* fater, hafthæ gywet oc sköt then samæ *Lassæ Mognssons* mothër sin gardh i Malmö, hwilken hedder *Skagemans Lathegard*, hwilken han köptæ aff Her *Hans Henryksson* ther tha war Canyk j Lwnd, oc qwyttæ breff thier then samæ Her *Iwar Nielsson* oc hans arwingæ hawæ aff then samæ Her *Hans Henryksson*, met al ræt, soswm the samæ breff ære hauum pa komen til rætæ arf æfter syn fater oc mothers döth, Framdelis gaff then samæ *Lassæ Magnusson* fornempdæ Her *Niels Iwersson* fwl oc fry makt in ad dele met landslagh oc op ad bære met al ræt alle the landgyldæ ther opboren oc wtygwen er aff then samæ gardh, sythen hans fater opbar landgyldæ aff then fornempdæ gardh, och fryt at skykkæ æfter sin wyly til ewerdeligh eghæ, och kænnes segh fwlt op ad hawæ boret aff fornempdæ Her *Niels Iwersson* for the fornempde breff, Hwylket som wy hawæ nærwærynde wæret oc hört och seet, wynnæ wy sanneligh met waræ Ingsegæl som

hengæ for thettæ breff, Gywet ar, dagh og stedh fornempdæ.

¹⁾ Jacob Krefsen var efter en Optegnelse af Klevenfeldt en Thot.

²⁾ Peder Kagesøn, efter Klevenfeldt en Baad.

45.

1397. 4. Oct. Erkebiskop Jacob af Lund og Biskop Peder af Roskilde med flere Herrer vidne, at Kong Erik havde budet sig til Rette for Rigets Raad i Calmar den 11. Jul. angaaende den Klage, han havde mod "Sven Sture og Sömer" (eller Sömar), dog ingen af dem mødte hverken da, eller 12 Ugers Dagen derefter, den 3. Oct.

[Sverrige.]

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har havt atten hængende Segl, hvoraf det 10de, 12te, 13de, 14de og 18de mangle. Brevet findes entalt hos Hvitfeldt I. p. 615 og hos Suhm XIV. p. 419. Uagtet der hos Hvitfeldt læses "Sten Sture og hans Sønner", hvilken Lefsemaade ogsaa Suhm har fulgt, har det originale Brev paa flere Steder *Sven Sture* og *Sömer* (Sömmar, Sömmar) og vi have ei kunnet andet end følge dets tydelige Text. Af Udtrykket "alle thre" p. 68 sees imidlertid, at der tales om To foruden Sven Sture; ligesom Navnet *Evend* ellers ingensteds forekommer i *Sture=Slægten*.]

Wij *Jacop* met gudz nadhe ærchebiscop i Lund oc *Pæther* aff then samme nadhe Biscop i Roskilde, *Michel Rut*, *Johan Olefssön*, *Priubern* van *Podbusc*, *Hannes* van *Podbusc*, *Jæcop Bille*, *Bertel* van der *Ost*, *Anders Olefssön* aff Thyufs toffte, *Niels Auessön*, *Magnus Lauessön*, *Ienes Lauessön*, *Hynric Ienssön*, *Ion Lille*, oc *Jæcop Ionssön*, riddere, *Herman Flæming*, *Pæther Steen*, *Claus Ienssön*, oc *Esbörn Bille*, awapn, kænnes thet meth thette wort opne breff, at meglich Förste war nadighe Herræ Koning **ERIC** war i Kalmarn for hans Rikis Radh

aff Suerike, Norghe oc Danmark wpa then Odhens dach, som nest war efter attende daghen æfter sanctæ Pæthers oc sanctæ Pauels dach, som nw i sômær war, oc bödh sich til rättæ om then scyldning, som han hafthe til *Sween Sture* oc til *Sömer*, oc aff thij at *Swen Sture* oc *Sömmer* ey tha there selfue wore oc engin wpa theres weghne som for^{de} wor nadighe Herræ koning *Eric* wilde til then scyldning swaræ æller til rætte stondæ, tha war for^{de} wor Herræ koningen oc *Swen Sturæ* oc *Sömmar* lagthæ tolff wker dach fore fran then fornempdæ dach, at the alle thre sculde kommæ for fornempde wor Herræ koningxens Rikes Radh, som nær hanöm wore stædde wpa thenne for^{de} tolff wkne dach, chwor han tha wore til rättæ, oc the tolff wkær dach ginge wt som j gaar war, oc tha war for^{de} wor Herræ for oss wppa *Gurwæ*, oc bödh sich til rättæ for oss om then scyldning, som han hafthe til fornempde *Swen Sture* oc *Sommar*, oc wilde ther om nydæ oc wngeldæ suo megit, som ræt wore, oc bide her wpa *Gurwæ* then dach all wt, oc i dach en efter medach, oc eki kom *Swen Sture* oc ey *Sommar* til swars, oc engin wpa thera weghne, oc engin som thera laghlica forfal bewisde, æfter thij som landzlaghen wt wiser, æn tho som wi wel forstondet hafue, at the budh fyngæ, at the sculde hafue kommet, som fore ær sacht, oc aff thij at for^{de} wor Herræ koningen kom for oss, som fore er sacht, ok eki *Swen Sture* oc eki *Sommar* oc engin wpa theræ wegnæ, som oc forescrefuet star, tha nar wi worthæ til krafthe, tha wille wi sighe om thisse forscrefne stykke suo megit som wi wide for gudh at rætist ær, oc war landzlogh wt wiser. Til mere beuaring at alle thisse forscrifne stykke swa gongnæ æræ; som fore ær sacht, tha lade wi woræ jncigle hengis for thette breff. Datum in Castro *Gurwæ* Anno Domini Millesimo ccc. nonagesimo septimo quinta feria proxima post festum Sancti Michaelis Archangeli.

Udenpaa :

Vm en rætgang j mellum min Herre, oc Her *Swen Sture* oc *Sommar* j Calmern.

46.

1397. 6. Nov. Kong Erik af Pommern stadfæster Dronning Margretes Gavebrev til vor Frue Kloster i Roskilde paa Kiæthilstorp i Odsherred i Siælland. (Jvf. Nr. 24.)

[Frue Kloster. Roskilde.]

[Originalen paa Berg. i det K. Gch. Arch. har havt elleve hængende Segl, hvoraf kun det andet er tilbage.]

Wij Eric meth guds Nadh Danmarks Swerigs Norghis gudhe oc Wænde koning oc hertog i pomærn Helsom alle som thettæ breff see æller höræ kiærlege meth gudh, æfter thij at wij hört haue aff Righens Radh i Danmark at war kiære mother oc frwe Drotnyng Margretæ kiöptæ **KIÆTHILSTORP**, som ligger i Odz hæredh i Syælland meth thæs tilliggelsæ, aff Her Thuro Knutsön oc sidhen aff hans arwinge pa thet at hon thæs mere Ræt ther til haue sculde Hwilket for^{de} *Kiæthilstorp*, meth Rættikhet oc meth al syn tilliggelsæ oc tilhöringe oc meth opnæ breff som thær pa giorthæ ære, (hon) meth Righens Radh i Danmark, langt tilforen för wij konyng worthe i Danmark, gaff oc afhænde fra sich oc synæ arwinge oc synæ æfterkomere til war frwe clostær i Roskilde til ewinnelegh eghia, æpter thij som hæniz breff ther pa luder, oc æfter thij at gudh oc hans mother haue stoor nadhe oc ære meth os giort mere æn wij werdhege ære omoth therris nadhe, æller wij haue omoth them forthiænt, oc os thet wel bör them i gien at ære, tha williæ wij oc scule then for^{de} gifft som ær *Kiæthilstorp* meth thet thær tilligger oc meth Rættikhet, som war for^{de} kære mother oc frwe til for^{de} war frwe clostær i Roskilde vnt oc giuet hauer, æfter war Righes Radgiuers Radh stadfeste oc stadhekt oc fast holde oc fulborthe, æptæ wilkor j breff thær pa giorthæ ære i alle hande mate, oc æpter alle artiklæ som war kiære mothers oc frwes for^{de} breff holde som pa thæn for^{de} gifft ære giorthæ, statheghe oc faste oc vbrödelege at holdis ewinnelege aff war oc ware arwinge oc æftækomere wegnæ vigienkalleleghnæ vhindræthe vden alle hiælpæræthe. Til mere stadfæstælsæ oc forwaring

alle thæssæ forescr^{ne} stykkæ haue wij oc war kirræ mother oc frwe for^{de} hængt ware insiglæ fore thettæ breff oc til *Winesburdh ærkebiscop Jæcops* aff Lund, *biscop Pæthers* aff Roskilde, *biscop Tetzis* aff Othens, *Her Jænis Anderssons*, *Her Michel Rvts*, *Her Jenis Rvts*, *Her Anders Jæcopsöns*, *Her Jæhan Olæfsöns*, *Her Abraham Broderssons* insiglæ bethet hængis fore thettæ breff. Datum *Syöholm Anno Domini Mcccxc-septimo tertia feria proxima post festum omnium sanctorum.*

47.

1397. 27. Nov. Biffop Peder og Roskilde Capitel udsteder Quittebreve til Dr. Margrethe og R. Erik, for enhver Forbring, enten fra Kong Waldemars eller fildigere Tid, som Bispedømmet og Capitlet maatte have havt til Krouen.

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har havt 15 hængende Segl, hvoraf kun det 10de, 11te, 12te og 15de findes. Brevet er meget beskadiget. Dette vigtige Document findes hverken omtalt hos Svitfeldt eller Suhm; men det maa sammenholbes med Suhms D. Hist. XIV. S. 4:5, og med Dronn. Margretes Gavebrev til Roskilde Bispestol af 1375, aftrykt sammest. S. 493:95.]

Wi *Pæther* meth Guts Nadhe Biscop i Roskilde oc alt Capitel i then sammæ stæth, göre thet witerlict, swo wel the som nw ære, som the ther kome skulæ, meth thettæ wort opne breff, at estær thæt at Mectigh Förstynne wor nadighe frue Drotning *MARGRETÆ* nw æster Rikens Rads Radh aff Danmark, som nw nær henne war, om then scadhæ, som biscopens Slot, garthe oc gots, Kirken oc Capitelit i Roskilde finge ther aff, at henne fadher Koning Waldemar, hues syæl guth hafue, hafthe *Köpendehafns* Hws oc By oc thæt ther tha til la, oc om then scadhe oc gæld, som fornempde henne fadher biscoppen oc kirken oc Capitelet i Roskilde ther om plictigh war, at biscoppen hafthe lent hanom

Biscopsdömet tilhörthe i *Ryland* oc wpa *Möen*, som han hafthe wtsæt for Rikens bestæ scyld, oc for then gulkalc oc andre sölfkalkæ oc patener, som han lænte aff biscopsdömet oc aff kirken oc aff Capitelit i Roskilde, oc aff Kirkerne i Syeland, oc om al oc huor scyld oc scadhæ, som fornempde Konyng Waldemar oc hans oc fornempde wor frues forældre, hues syæl guth hafue, giort hafue biscopen, kirken oc Capitelit i Roskilde, æller the for koningedömet scyld fonget hafue, oc theræ Slot, garthæ oc gots oc worthnethe oc bykt eller wbykt, eller i noken handæ landgilde eller ræntæ eller huat thet helst heder eller ær, thet som ey ær tilforen fult fore giort a Koningxdömes weghne, oc om alhandæ tiltalæ, manyng oc skylding, oc scadhæ, som fornempde Konyng Waldemar oc hans oc fornempde wor frwes forældre biscopen, Kirken oc Capitelit i Roskilde plictich om hafue waret, ther oc ey til foren fult fore giort ær a Koningxdömes wegne, som fore ær sacht, oc om al the breff, som fornempde Konyng Waldemar oc hans oc fornempde wor frwes foreldre oc fornempde wor frwe oc Koningxdömet wpa then enæ sydhe oc biscopsdömet oc Kirken oc Capitelit i Roskilde wpa then andre sydhe, af gelds og scylds oc scadhæ wegne som the hafue, om al thisse forserifne stykke oc articlæ hafuer fornempde wor frue Drotning Margretæ meth oss for^{ne} biscop *Pæther* oc wort Capitel i Roskilde efter wor oc theres nöghe oc wilghe een ganze oc fulkommen ænde gonget, oc hwn, oc hennes sön wor nadighe Herræ Konyng *Olaf*, hues syæl guth hafue, efter Rikens Rads radh aff Danmark, som tha nær war, oc til foren for flere ar om alle thisse fornempde scyld oc articlæ meth Biscop *Niels*, som nw til foren Biscop war i Roskilde, hues syæl gudh hafue, oc Capitelit i Roskilde een ganze ænde gonget hafthe, swa at hanom oc thom wel at nögthe: Huilken for^{de} ænde suo begrepen oc ænd ær pa alle sydher, som nw tilforen oc hær efter screuet star: Först at fornempde wor frues fadher oc hennes forældre oc hennes sön Konyng *Olaff*, hues syæl guth hafue, oc hennes frende Konyng *Erik*, som nw af guts nadhe Konyng ær i Danmark, Suerike oc Norghe, oc hwn self oc hennes oc alles thesse fornempdes arwinge oc offterkommende, quitte, ledighe oc ganze orsaghe blifue scule

for al geld, scyld oc scadhæ oc for al these forscrifne stykke aff oss fornempde biscop Pæther, oc aff woræ efterkommende oc aff Kirken oc aff Capitelit i Roskilde wgcencallelica wtan alt archt, oc the breff som fornempde biscop Niels fornempde wor frue Drotning Margretæ igeen jætte i hans welmacht, som henne fadher oc foreldræ wt gifuet hafue wpa geld oc wpa scadhæ, thom hafue wi fornempde biscop Pæther oc Capitelit i Roskilde igeen antworthe, oc fynnes nokræ flere breff, ther hennes fadher eller foreldræ eller hun wtgifuet hafuer upa geld, scyld oc scades weghne, the for^{ne} breff scule aldeles dõthe oc machtlõs wææ, oc scule for^{ne} wor frue Drotning Margretæ eller hennes frende Koning Eric eller thera Arwinge eller efterkommendæ til engin scadhe eller hinder meer komme: Oc thæt breff scal oc wææ dõt meth alle synæ articlæ, suosom thet luder oc sigher, som fornempde wor frues Drotning Margretes fadher Koning Waldemar gaff biscopen aff Roskilde, oc ther stoth oc wt i thet samme breff meth, at *han lænte Köpendehafn af Kirken*: thet fornempde breff scal oc herefter wææ mactlõs, oc komme engin meer til scadhe, eller hinder hær efter i nokræ modæ. Oc scal om alt thettæ forscrifne eller noket ther aff e huat thet helst heder eller ær, aldre meer öppes eller up saghes eller om tales hær efter i nokræ modæ, thy at os oc biscopsdõmet oc Kirken oc Capitelit i Roskilde ær for alt thettæ forscrifne suo fult fore giort oc skeet, at oss forn^{de} biscop Pæther oc wort Capitel wel behawer oc aldeles oc fullelica wel at nõgher, oc hafuer fornempde wor frue Drotning Margretæ giort wort forn^{de} biscop Pæthers oc Capitels i Roskilde mynne oc nõghe for *Köghe, Ramsiöhærith, Walburshærith, Sæmehærith* oc *Roskilde by*, swa at wi hafue henne alt thette forscrifne upladet oc antworthe fryt oc wbeuoret meth al koninglich ræt, som thet för war fören hwn thet til pant sætte, oc hafue wi forn^{de} biscop Pæther oc Capitelit i Roskilde antworthe forn^{de} wor frue Drotningen meth goth wilghe al the opne breff, som these forn^{de} by oc hærith til pant mæth stodhe, som wy oc biscopsdõmet oc kirken oc Capitelit wpa thette forscrifne aff henne hafthe, oc fynnes nokræ flere breff pa forn^{de} Köghe, Ramsiöhærith, Walburshærith, Sæmehærith oc Roskilde, pa pants

wegne, som mellen konnigxdömet oc biscopsdömet oc kirken oc Capitelit i Roskilde röræ, the breff scule wæræ ganzelica döthe oc hær efter engin macht hafue oc engin mere i nokræ modæ til scadhe komme, thy at for alt thette forscrifne ær oss oc wore efterkommende oc kirken oc Capitelit i Roskilde swo fullelica fore giort, at oss oc thom fullelica oc wel at nögher. Oc the breff som wi hær til aff henne hafue haft, som ludæ wpa *Tunehærith* oc oc *Brunby* oc *Ringebecc meth Fiscælæghen* ther, oc wpa *Lyngby*, meth alles thesse gotzes tilligillse, the breff mælæ wi döthæ, oc scule hær efter engin macht hafue oc engin hær efter til noket hynder eller scadhe meer komme, oc hær meth scule fastæ blifue oc een ganze ænde waræ oc blifue mellen koningxdömet oc biscopsdömet oc kirken oc Capitelit i Roskilde, swa at wi fornempde biscop Pæther oc wore efterkommende oc kirken oc Capitelit i Roskilde eller noker wpa wore wegne engin scule hærefter hafue til fornempde wor frue Drotningen eller hennes frende Koning Eric eller there arwinge eller efterkommende ellær koningedömet om noken geld, scyld, scadhe, maning, eller om noken thesse forscrifne stykke, som waret hafue mellem koningxdömet oc biscopsdömet oc kirken oc Capitelit i Roskilde til thenne dagh. Ok til mere beuaring oc stathfestelse alle thesse forscrifne stykke, at the scule stadighe, fastæ oc wbrydelica blifue a wore oc wore efterkommendes biscopsdömes, kirkens oc Capitelis weghne i alle modæ oc meth alle articlæ, som fore scrifuet star, tha lade wi forn^{de} biscop Pæther oc wort Capitel i Roskilde wore incigle meth wilghe oc witscap henges for thette breff, oc hafue wi bedhet ærlicæ fædhræ ærchebiscop *Iæcop* aff Lund, biscop s, biscop *Eskil* af Ripæ, Hær *Jens Andersson*, Hær *Jens Rwt*, Hær *Michel Rwt*, Hær *Anders Jacobsön*, Hær *Pribörn van Podbusch*, Hær *Abram Brodhersson*, Hær *Niels Yuersson*, Hær *Iens Duwe*, oc Hær *Stigh Awesson*, riddere, lade theres incigle til witnesbyrth henges for thettæ bref. Datum Roskild. Anno Domini Millesimo ccc. nonagesimo septimo, tertia feria post festum beatæ Katerinæ Virginis et martyris.

Udenpaa, med en gammel, omtrent samtidig Haand:

Eet gantzee merkelicht biscop *Pæthers* oc Capituls i Roskilde
Quittebreff vpa manghe hande stycke, som ther wt i begribes.

48.

1398. 20. Jan. Biskop *Peder* af Ribe udsteder Dvittæ-
brev til sin "kiære Broder", *Bent Bille*, som
har gjort fuldt Reguskab for Alt hvad han har
hævt i Befaling og oppebaaret for Biskoppen.

[Efter en Afskrift i Stevnfeldts Sigillsamling ex orig. perg.]

Wij *Pæther* meth guthz nothæ Biscop jnnæn Riibæ Hielssæ
allæ som thættæ breff seæ ælder höræ læsæ kiærlig oc ewin-
delig meth wor Hærræ, Oc kungöræ at thænne nærwærdæns
brefuisere *Beyend Billæ*, wor kæræ brothær, hauer görd oss
ful rægænskab oc alt fra then förstæ Dagh han befaling aff
oss fik oc j wære hauer hafd til thænæ Dagh aff alt thet han
ponæ woræ weynæ hauer opboræd, swo at wi hanum thakkæ,
oc ladæ wj hanum oc hans arfwingæ qwiit oc frii for oss
oc woræ æfterkomeræ j allæ modæ. Datum anno Domini
M^o ccc^o xcviij Die beatorum fabiani et sebastiani martirum no-
stro sub secreto presentibus appenso.

49.

1399. 7. Jan. Peder Sommer og Brødrene Thomas og Peder Truelsen, Giedsted kaldet, pantsatte deres i Rinds Herred liggende Gods til Hr. Christen Wendelbo for 120 lødige Mark i gode Solypenge.

[Jylland. Giedsted i Rinds Herred.]

[Originalen paa Pergament i det R. Geh. Arch. har havt fvy hængende Segl, hvoraf det 6te mangler.]

Allæ thettæ breef seer ælder hörer Helsæ wi *Pæther Somer, Thomes Thrwelsön* ok *Pæther Thrwelsön* bröther, kalindes *Getstethæ*, Ewinneligh meth gwth. Wi kwngöræ allæ bathæ the nw æræ ok komæ skwlæ, at wi wetherkænner os Jen hetherligh mand ok ærligh hær *Cristern Wendelbo* Rider tywæ ok hwndrith löthig mark ij gothe silf pænningæ ok gæwæ skyldwgh at wæræ for hwilkæ pænningæ wi hanum alt wort gooths ij *Getsteth*, ok allæ anner stææthæ hwaræ thet ij Rinds hærith ligger, meth allæ sinæ til ligels rörin ok wrörin, agher ok æng, skow ok fiskæwand wot ok thywrt, entæ wnen taghit, til pant sæltæ, meth sodæ skel, then forsawth hær *Cristern* hwart aar skyld ok afgift wp at bæræ ok wornith ij thet for sawth gooths ij ok af æfter sinæ nyttæ at skikk, ok entæ ij howith gyalden af at sla, solengæ til thessæ thet forsawth gooths, for the forsawth pænningæ, af then forsawth hær *Cristern* af hanum ælder af hans rættæ (arwingæ) meth os ælder woræ arwingæ lowligh werther lööst. Item til bindæ wi os ok woræ arwingæ, hanum ok hans arwingæ thet for sawth gooths swm wor lanræt wd wiis fri ok at frælsæ for allæ mæns til talæ. Til hwes wtnis byyrth henger hæræ waræ *Jngsiel* foræ meth andræ goothæ mens *Jngsiel*, swm ær *Pæther Andersön* kalindes *Mwnk, Jessæ Nielsön, Crister Nielsön* ok *Martin Olwfsön*. Giwit æfter gwtz föthsels tiid thwsind aar tryy hwndrith halfæntesinnæ tywæ pa thet nindæ pa sancta kwth Dag ther hærtwgh war ok martir.

Udenpaa:

Pæther Somers, Thomes Throuelsön oe Pæther Throuelsöns bröthers, callethe gestæthe, breff meth huilkit the pantsætte her Cristiern Wendelbo alt there gots j gestæthe oc anner stadh j Rinds hæreth fore cxx löthig marc söllf pennyng.

50.

1399. 26. Jan. Tuve Galen, Ridder, bevidner, at hans Svigerfön Jens Arelsen i sin yderste Time bad sin Hustru Ingefroid, at give Jens Olsen det Guds tilbage, hvorfor denne ei havde faaet fyldest af Jens Arelsen.

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har havt sex hængende Segl, hvoraf kun de to første findes. Brevet er beffabiget.]

Thet skal alle men witerlikt varæ swa vel tilkommandes som nerwarandes, at thet ær witerlikt mik *Two Galin* thær ridder ær, at *Jössæ Axelssön* baad i sin yterstæ tyid sin husfruæ *Ingefroid*, min dotter, at the godz i Fywn ligiænde som han hafdhe fanghit af *Jösse Olssön* ¹⁾, the skulde andwordhæs hanum ygen til æwinnelegæ æyæ, oc swa baad hwn mik *Two Galin* ²⁾ i sin yterstæ tyid the godz ygen andwordhæs, forthi at han hafdhe ey hanum folt fore thet gifuet, swa som han hafdhe hanum lowath oc sawth. Forthi ladir jek meth minæ arwingæ hanum oc hans arwingæ frælselegæ the foresaudhæ godz til æwinnelegæ æyæ, swa megit som min ræth ær oc kan mik tilfallæ aff thom este min dotters dööt *Ingefroid*, thet gwd hænne sæl have. In cujus rei testimonium sigillum meum una cum sigillis virorum nobilium, Domini *Johannis Dvæ* militis, Domini *Jacobi in . . dorp*, Domini *Nichol. in Sarslöf*, presbyterorum, *Andree Galin* et *Benedicti Bannæ*, armigerorum, presentibus est appensum. Datum Anno Domini M^o ccc^o xc^o nono, crastino beati Pauli apostoli.

¹⁾ Dette Navn er nu borte, og er her tilsat efter en Afkrift.

²⁾ Eigefaa.

51.

1399. 9. Febr. Fru Marine, Fr. Niklas Haaks
Efterleverse, pantsætter Provst Folqwin i Lund
en Gaard i Malmö for 4 lødige Mark i rede
Penge.

[Skaane.]

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har havt fem hængende
Segl, hvoraf det sidste mangler.]

Allom them som thetta breff höre eller see, helsar iak *Marina Jonissedotter*, herra *Niclas Haak* efterlifwande aff *Höghby* kerlige meth gudh. Kungör iak alla men neruarande ok komme skulende at jak witherkennis mik geldskyldogh at wære enom hetherlige herra ok ærlig herra *Folqwin*, prowest ii Lund, fira lödhoge mark ok tiugha ii redha penninge gilde ok genge ok eyngte annat wærdh, fore huilken foresaugdhe penninge som jak oplater forenempde herra prowest mith landgilde ii Malmö, swa som ær atæ lödhoge mark, hwilke Mathias Skaapp mik gifwe sculde huart aar til landgilde aff then gardh han nw ii boor, opatbære ii thre winter nw nest efter komber huart aar innan sancti mikels dagh. Wardher thet ok swa, ath iak afgaar ii these forenempde thry aar, för fornempde herra prowest the firæ lödhoge mark ok tiugha alstingx berede wordhe, tha binder iak mik til ok mina arfwngge at berede forenempde herra prowest Folqwin ok hans arfwngge huat som i geen blifwer vbereth aff the fire lödhoge mark ok tiugha ii redhe penninge, ok eyngte annat wærdh, jnnan the forenempde thre aar som för ær saugd. Item tha binder iak mik til ok minæ arfwngge, foresaugdhe herra prowest ok hans arfwngge aff allan scadha at tage, ther the ther ii tage, at the fornempde penninge ey alstingx berede wardha jnnan the forenempde thry aar som för ær saugd. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum discretorum videlicet *Henechini Ageson* Consulis in Malmö, *Iohannis Berghman*, *Henechini de Ylsen et Achonis Jenisson* villani ybidem. Datum Anno Domini M^o ccc^o xc^o nono Dominica carnisprivii.

Udenpaa :

Frue Marin Her Niells Hacks efterlefske skilldige bleff Her Folck-qwin xxiiij lod. mc. oc han ther fore annamett j pant hennis gard j Mallmö.

52.

1399. 17. Mai. Borgermester og Bymænd i Løholm
ffioede en Gaard i Byen til Peder Nielsen, Sr. Abra-
hams Foged paa Løholm, imod bestemt aarlig Afgift.

[Sjælland.]

[Gifter en god Afkrift i Diplom. Langeb. "ex orig. membr. Misc. 30. 32. in Reg. Arch. Ant. Holm."]

Allæ mæn, thetta opna breff höra ælla see, hælsa wi Bor-ghærmestær ok all the bymæn, som byggæ ok bo ij *Lagæholms* byy, æwarthælika met warom herra, ok kænnes wi met thænna nærwarændæ opna briwa, ath wi hawan latiit oc ont hethærlikom ok ærlikom manne Pæthær Nielsson, Fowth pa Lagæholm ok hans arua, ewarthlikæ tiil egn, een gardh j Lagæholms byy, som ligher östæn fran kirkæn, som no Magnus Strygæmakir inna boor, met swa danc skæl, tha skal han giwa j hwart aar ther folk pa boor *ena tyuna swars* i skatt, ællæs ok *saær* for three marker penningæ, hwilkit han heldir wil, ok skal han vdh giwa siit walpinge myessæ gialt ok sin tofte gialt, sin tappin giald, om han öl tapper, sin giærdhæ at lykæ, som tiil hans gardhæ komber, först thæn pa garthin sittær hawer vdh giwath, som fornæmpdæ breff vdh wisær. Tha bin-dhær wi Burgermestir ok bymæn oss tiil, hanom for all afgialdh at fri, vtan han forbrythæ siik syælfuir. Til witnisbyrth ok mera wissæ ok bæthra bewistingæ biddæs wi godha mans Incigil, som ær Her Gødækæ wara sokn prests met wara bysins Incigil at hengæ pa thetta opna breff. *Scriptum et datum Lagæholm Anno Domini Millesimo cccº nonagesimo nono, ipsa vigilia festi penthecostes.*

In tergo :

Pa een gard i Lageholm, Per Nielsson, Her Abraams fogöt köpthe.

53.

1399. 23. Juni. Biskop Lave af Viborg med flere Nærværende paa Rinds Herreds Ting, udfste Bidnebrey om Pantfættelsen til Hr. Christen Wendelbo af det i Nr. 49 omhandlede Gods*).

[Dylland. Rinds Herred.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Gch. Arch. har havt ti hængende Segl, hvoraf det 5te, 6te, 7de og 10de mangle.]

Wi Lawi meth gwths nathæ biskop ij Wiborgh, Pæther Andersön kaldes Munk, Jens Nielsön af Loistrwp, Christeer Nielsön, Jessæ Nielssön, Martin Olwsön, Olw Kaat, Yti Nielssön, Jessæ Paulsön aff Hoornum, ok Nissæ Syminsön Helser allæ thettæ breef seer ælder hörer Ewinneligh meth gwth Thet skal allæ widerlich wær, baathe nw æræ ok kome skwlæ, at æf wors hærræ aar, thwsind thry hwndith halfæmtæsin tywæ pa thet nindæ aar, then mandagh nest foræ sancta Johannes dag, ther kallis mithsomersdagh, pa Rinds hærihs thingh ski-kindes for os ok andre goothæ mend tha neer waræ Skelwiis mænd, swm ær Pæther Somer, Thomas Thrwelsön, ok Pæther Thrwelsön, bröther, ther kaldes getstethæ, witherkændæ thæm Jen ærligh mand hær Christeern Wendelbo ridder tywæ ok hwndrith löthigh mark ij goothæ silf pænningæ skyldigh at wæræ, for hwilkæ pænningæ the Jen skeligh mand Jessæ Jenssön kalindes Fööræbaaz, pa then forsawth her Christern hans wegnæ, alt theræ gooths ij Getstæthæ ok allæ anner stææthæ hwaræ thet ij Rinds hærihs liger, Rörind ok wrörind, agher, ææng, skow ok fiskæwand, ok meth allæ sinæ tilligels æntæ wnnen taghith, til paant sattæ. Ok hwort aar skyld ok afgift af thet forsawth gooths wp at bææ, ok wornith ij ok af æster sinæ nyttæ at skikkæ, so lengæ til thet forsawth gooths for the forsawth pænningæ af then forsawth hær Cristern Wendelbo ælder hans arwingæ meth them ælder theræ ræætæ arwingæ lowligh af worther lööst. Item til bwndæ the them ok theræ arwingæ then for sawth hær Cristern thet forsawth gooths fri ok at frælsæ for allæ mends til talæ swm woor lanræt wth

wiis. Thet hörthæ wy ok sawæ ok withnæ thet meth wor Jngsiel hær foræ hængth. Giwit aar ok dag swm for ær sawth.

Wenpaa :

Ect hæreths thingxwitnebreff vnder manghe gothe mæns Incigle aff Rindz hæreth, at Pæther Somer, Thomas Thruelssön oc Pæther Throuelssön bröther callethe gestadhe, pantsætthedhe her Cristern Wendelbo allt there gots j gestædhe oc annerstadh j Rindshæreth fore cxx löthugh marc. j sölf pennyng.

*) Bibisfe af begge bisfe Breve er udfæet af *Claves Grupendale* Riddere, *Möleke* oc *Gerith van der Lancken* awapn, aar thusende firehwndrethe vpa thet fiortænde aar, vpa beatorum philippi et jacobi apostolorum dagh. Original paa Pergament med tre hængende Segl, hvoraf dog nu det 2det mangler.

54.

1399. 15. Aug. (Gunnar) Sok afhænder det Gøds, han arvede efter sin Søn Marcus Sok, i Sverrige og Halland, til Hr. Abraham Brodersen.

[Sverrige og Halland.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Och. Arch. har havt fire hængende Segl, som mangle. Documentet har nogle Huller.]

Alla the mæn thetta breff höra ællær see Helsar iæk . . . nar^a) Sok ewinnelekæ meth gudh. Kwngör iæk alla swa wel este-kommande som narwarande mik meth beradhna modhe minna wenes ok frændas wilia ok radhe hawa saalt-welbornom manne her *Abram Brodhersson* riddar swa myket gods iak ærfdhe efter min son *Marcus Sok*, ok han tel pant hafdhe aff her . . . s Magnwsson, ok han framdeles aff hanom köpte tel ewin-neligha ægho, liggiande j Swerike, æ hwar thet hælzt ær Ok thet godz han köpte aff Nisso Knwtson ok elle . . ek liggiande j Halland, meth alla thera gozanna tellagho j wato ok j thörro nær by ok fiærran ængo vndan Takno. Bekænnandes mik hawa opburet fore the for^{da} godz fult wærdh swa at mik wel at-nögher, ffor then skuld afhender iak mik ok mina arwa the for^{da} godz, sköter teleyghnar ok hemelt gör them then for^{da}

her *Abram Brodheresson* riddara ok hans arwa tel ewinneliko eghe. Tel thessz thinges mere stadhfestilse tha henger min systersön *Orm Biörnson* siit insighle for thetta breff, ok bedhes iak andra dandemanna insighle meth, swa som ær her *Anders Dæken* j Nörra Halland, *Jönes Pawolsons* ok *Gunnars Gylta*, awapn, tel wtnisbyrdh efter thet iæk eygh siælf insighle hawer. Scriptum *Wardbergh* Anno domini M° cccxc nono ipso die assumptionis beate marie virginis.

a) Maaflæe har Navnet været *Gunnar*.

55.

1399. 17. Decbr. Jens Gyrstinge udsteder Tingbrev paa Siælandsfars Landsting angaaende det Gods i Strø Herred m. m. som Hr. Bertold van Ost og hans Hustru Ingeborg folgte til Dronning Margrete. (Jvf. Nr. 40.)

[Siælland.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har elleve hængende Segl og Hul til det tolvte.]

Jæc Jönis Görstinge Landsdomere i Syælland, *Laurens* Abbet i Ringstæthe, *Two Galen*, *Iohan Olefsön*, *Byörn Olefsön*, *Eric Bydelsbach*, *Tuko Basse* oc *Henrik Jenissön* aff Kragorp, *Ridderæ*, *Pæter Niclessön* aff Waldorp, *Hartwic Tralow*, *Awo Stegh* oc *Pæther Jenissön* aff Windorp, awapn, Wij alle forscrefnæ helse alle bathe nærwerende oc kommeskulende ewinnelege meth war herre, oc giöræ witerlekt meth thettæ wart opnæ breff, at æfter war Herres föthilsis aar thusende thryhundræthe halffæmtesinstywæ oc pa thet nindæ, pa then Tamper Othens dak næst fore Jwl, tha ware pa Syælansfare landsting j alles ware oc flere gothe mænts nærwære skikkethe Her *Bertold van Ost* Ridderæ oc hans husfrw frw *Ingeborg*, som Her *Nicles Awessön* doter war aff Karstætheholm, oc skiöte

oc afhende oc vplode met therre frii oc gothe willæ, æfter Pæter Niclessön aff Husöen for^{de} frw Ingeburgs brother radh frii willæ oc fuldbordh, som oc tha theræ meth flere hännis wener oc samfrænder nærwærendes ware, fran sich och synæ arwinge oc til war nadhege frwes Drotning MARGRETIS hand, oc hwem hon thet vnnæ oc lade wil, vgienkalleleghnæ til ewerdelegh æye thettæ æfterskrefnæ gots, sua som ær *Æffia tofftæ* pa *Halsnæs*, thry bool jordhe halftannen öre skyld mynnæ, item i *Haghendorp* pa *Halsnæs* en gardh, som twa gardsæte tilligge som nw skylder fæm pund Korn, alt thettæ forscreffnæ gotzis met akræ, ænge, skowe, fiskewatn, fægang, møllestæthe, waat oc thywrt, öthe oc bygd, oc al oc hwer synnerlegh thæsse forscrefne gotzis tilhöring, ænkte vnden takit, e hwat thet hælst heter æller æer, hwilket lawlege lawbuthet war, sköte, afhænde oc vplode for^{de} Her Bertold oc frw Ingeborg for^{de} war nadhege frw Drotning Margretæ, oc hwem hon thet vnnæ oc lade wil, vgienkallege til ewerdelegh æye æfter hännis for^{de} brothers oc wener oc samfrænders radh oc willæ, som for ær saght, oc kiændis for^{de} Her Bertold oc frw Ingeborg oc for^{de} Pæther Niclessön hännis brother, oc fleræ hännis wener oc samfrænder, at them alle rethe til foren fore alt thettæ forscreffnæ sua fult giort oc skeet war, at them fulleghe oc wæl at nöghede. Oc kiændes for^{de} frw Ingeborg oc for^{de} Pæther Niclessön hennis brother oc her Stig Pæthersön hennis mother söster sön oc flere hännis wener oc samfrænder, at hennæ allerethe ful oc al giengiald lywsd oc wisd war, oc vppa thænnæ forscreffnæ dagh lywsdes oc wisdes til thet forscrefne landsthings winnæ, sua at them alle fullegenæ at nöwedhe, oc kiændis thet for^{de} Pæther Niclessön hännis brother oc Her Stig Pætherssön oc jæc for^{de} Two Galen, Her Anders Pæp oc flere hännis wener oc samfrænder, at alt thettæ forscrefnæ gotz kom hennæ rætelege til i hännis ræte syskenæ skiftæ æfter hännis fathers döth, thy at thæssæ forscr^{næ} oc flere hännis wener oc samfrænder kiændis sich langt tilforen i sua mate at haue wærit ouer therris skiftæ, oc affsagde sich for^{de} Pæther Niclessön, Her Stig Pæterssön oc flere hännis wener oc samfrænder al rætikhet i thettæ forscr^{næ} gardhe oc gods at haue æller nokin tiid hær æfter at haue skule,

the æller therres arwinge, oc bunde sich for^{de} her Bertold oc frw Ingeburg til, oc therres arwinge openbarlege til forscr^{ne} landsthings winnæ at frij oc at hemle for^{de} war nadege frw Drotning Margretæ, oc hwem hon thet vnnæ æller lade wil, alt thettæ forscr. oc hwart synnerlege æfter thy som landsloghen til sigher. Oc til mere wissæ oc sanhet, at al thing sua ske-the ære, oc wi thet j alle mate sua seet oc hört haue, æfter thy som forscr^t star, tha lade wj for^{ne} Jönis Gyrsting, Laurens Abbet i Ringstædh, Two Galen, Johan Olefsön, Byörn Olefsön, Eric Bydelsbach, Tuko Basse oc Henrik Jenissön aff Kragorp, Riddere, Pæther Niclessön af Waldorp, Hartwic Trawlou, Awe Stegh oc Pæter Ienissön af Windorp, awapn, ware jnsiglæ met williæ oc witskap hængis fore thettæ breff, som giffuet ær pa Aar oc daw som fore ær saght.

56.

1399. 19. Dec. Dronning Margrete forlener Bertold van der Ost og hans Hustru Ingeborg, paa deres Livstid, med Kronens Gods i Sonerup, Kræghumme og Tollerup paa Halsnæs, med al kongelig Rettighed.

[Sjælland. Stros Herred.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har tre hængende Segl.]

Wy MARGRETÆ meth guds nadhe Woldemar Danekonings doter bekennis thet meth thettæ wart opnæ breff, at fore thæn tro thænistæ, som Her *Bertold van der Ost* os giort hauer heræ til, oc os oc war sön Koning Eric heræ æpter trolegehe giöræ scal, oc fore synnerlegh kærlekhet oc wenskap, som wi aff honum oc hans husfrwe frw Ingeburgh befunnit haue, tha haue wi unt oc lææt them i therres lefdaghe meth al koningelech Ræt wart gots i Sonorp, i Kræghummæ oc i Tollorp pa *Halsnæs*, som ær sua miket som han tilforen heræ til aff

os haft hauer i the forscrefnæ by. Oc forbywthe wi harthelege under war nadhe oc hylle, thæm i nokre mate at hindræ heræ utj j sua mate som til foren screuet star. Datum Soræ anno Dom. M ccc xc nono, sexta feria proxima post festum Lucie virginis, nostro sub secreto, vna cum sigillis Nobilium, vz. Venerabilis Domini Petri Episcopi Roskildensis, & Domini Johannis Andree, militis, in testimonium premissorum.

57.

1399. (Datum afrevet.) Barnom Eriksøn pantsætter sit Gods i Bierge Herred til Hr. Jøns Eskildsøn for en Gield paa ti Iødige Mark "haarde Penge".

[Inlland. Biergeherred.]

[Originalen paa Berg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt hængende Segl. En Deel er afrevet foroven og forneden.]

Thet skal alle men viterlikt varæ swa vel til kommande som jek *Barnom Ericssøn* ridder mik vetherkennis meth thettæ mit opnæ breff at w . . . gialdskyldogh en velbirdogh man her *Jönis Eskilssøn* ridder tij lödy mark hardæ pænyæ, som gildæ oc gængæ æræ, som man ma annæn folt meth göræ *), oc ænkte annæt værd fare at bæræ pa sanctæ michils dagh nw nest kombær aldellis biredhæ skulendæ, vare thet swa at mik wanskædh i the ty lödy mark byreidning pa thæn faresaudhæ sanctæ michils dagh, tha pantzæter jek hanum mit godz i Biærhiæhæreth ¹⁾), som ær en gord som kallæs *Bierghægord* meth en watnmöllæsteth oc eet godz i *Daghægord* oc eet godz i *Stoby* sokn oc all annæn min godz hware the ligghæ i Biærhiæhæreth meth al therræ tilligilsse, som ær ager, æng, fægang, fiskæwatn oc skog, wat oc thywrt oc ænkte vndæn taget the godz til hörær meth nafn kan nefnæs, meth swa dant wilkor farehawande, at thæn faresaudhæ her Jönis Eskilssøn skal hawa the forsaudhæ gotz i sinæ væræ hawæ til sin nytta meth landgilde, thiænist oc frukt aar efta aar op at bæræ

til thæs the godz vordhæ loglegæ aff hanum eller sinæ arwngæ om mik eller minæ arwngæ lösd. Item bindær jek mik til meth minæ arwngæ hanum oc hans arwngæ the faresaudhæ godz at hemb læ, at fri oc til at sta for hwars mans til tall. Til hwilkin pantzædilssa winnisbird tha hænger jek
 thettæ breff meth godhæ mens insigle som ær Her Jönis Dwæ (?) oc Hermyn Ericssön (?) wæpnær. Datum anno domini M^o ccc^o xc^o nono crastino

a) *folt* (fuldt) meth göræ, giøre fyldest, betale.

1) Uden Tødt Bierge Herred i Karhuus Stift, fiændt Brevet har været henregnet til Biæra Herred i Skaane. Her findes intet Stoby Sogn; derimod ligger Stouby Sogn i Bierge Herred i Jylland. (D. Atl. IV. 148.) Bierghægard har maastæe været en Gaard i Bierge By og Sogn; eller ogsaa Borregaard i Gird Sogn. (D. Atl. IV. 147.)

58.

1399? Bertold van der Dost og hans Hustru Ingeborg sfiøde deres Gods i Ævetofte paa Halsnæs og i Hagedorp til Dronning Margrete.

[Siælland. Strø Herred.]

Uden Nar. 1399 (efter Knudsen, Danmark i Middealderen I. 94. 1397 efter Suhm, Danm. Hist. XIV. 421.)

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har haft atten hængende Segl, hvoraf det 9de mangler.]

Wy Bærtæl van dar Oost Ridder, oc Ingæborgh Nielsdater fornempdæ hær Bærtels husfrwæ, kænnes thet meth thettæ wart opnæ breff, at wy mæth beradhit raadh oc æfter waræ weners oc samfrændærs frij wiliæ hawæ soold, sköt oc afhænd mæktigh förstinnæ war nathighæ frwæ dronning MARGRETÆ thettæ æsterskrifnæ gotz, swo som ær j Ævetofte vppa Hals næs thry bool jorthæ halfannen öræ skyld minnæ, som nu skyldæ two læster korn. Item j Hagedorp een garth meth two garthsædæ, som nw skyldær fæm pund korn, Alt thettæ

forskrifnæ mæth aghræ, ængæ, skowæ, fiskæwatn, fægang, oc al oc hwær synderligh thessæ forskrefnæ gotzes tiilhörung, wot oc thiwr̄t, ööthæ oc bygd, enktæ vndertaghit, ee hwad thet hælst heder æller ær, meth allæ breff oc rætigheed fran os oc waræ arfwingæ tiil for^{de} war nathigæ frwe dronning Margretæs hand, oc hwæm hon thet vnnæ æller ladæ wil, vgenkallelighæ tiil ewerdeligh æyæ, oc kænnes wy thet meth thettæ wart opnæ breff, at hon os thær allæ rethæ swo folt foræ gyorth hawir, at os fullelighæ oc wæl at nöyer. Och al thæn Rætigheed, som fornempdæ war frw dronnings father konning Waldemar oc hon æfter hanom til thet forskrifnæ gotz tilforen hafthæ, oc aff thet sködes weghnæ, som min for^{de} *Ingeborgs* father, hær *Nicles Awessön* aff Karstædeholm, for^{de} konning Waldemar thettæ forskrifnæ oc tiilforen skötæ, Ath for^{de} war nathighæ frw dronning Margretæ, oc hwæm hon thet vnnæ æller ladæ wil, oc thæn Rætigheed til thettæ forskrifnæ meth thænnæ Rætigheed nydæ oc beholdæ scal eewærdelighæ oc thet sködæ oc rætigheed meth thettæ sködæ oc Rætigheed stæthæ wy oc fulborthæ meth thettæ wart opnæ breff, oc bindæ wy os tiil oc waræ arffwingæ meth thettæ wart opnæ breff for^{de} war frw dronning Margretæ, oc hwæm hon thet vnnæ æller ladæ wil, Alt thet forskrifnæ gotz meth al siit tiilhörungæ at frij oc at hemlæ fran allæ hindær oc atalæ, æfter thy som landzloghin tiilseyer. Oc vm for^{de} war frw dronning Margretæ æller hænnes father, æller nokær ander, ee hwo the hælst, nokræ breeff vdgjueth hawir vppa nokith aff thettæ forskrifnæ, som os æller waræ arfwingæ matæ tilfrommæ kommæ, oc for^{de} war frw dronning Margretæ æller hænnes arfwingæ, æller hwæm hon thettæ forskrifnæ vnnæ æller ladæ wil, tiil skadhæ kommæ j thettæ forskrifnæ, The breff lysæ wy döthæ oc makt lösæ meth thettæ wart opnæ breff, oc sculæ hær æfter engen makt hawæ, ee hwor the hælst finnes. Oc göræ wy widerlicht, at wy alt thettæ forskrifnæ tilforen waræ nærmeer wenir oc samfrænder laghbuthit hawæ, oc ær lyst Ingeburgh Niclesdater geengyæld æfter hænnes eghen wiliæ oc samfrænders rath oc jaa, swo at hon oc the ladæ sægh fullelighæ at nöghæ fore the for^{de} gotz. Och tiil meræ beuaring allæ thissæ forskrifnæ stykkes, tha ladæ wy for^{de} *Bærtold van der Oost* oc *Ingeburgh*,

hans husfrwæ, waræ inzighlæ meth wilyæ oc widscap hængis foræ thettæ breff. Oc jak *Pæther Niclessön* aff Hwsöen, for^{de} frw Ingeburgs brother, oc wy *Twæ Galen*, *Stiigh Pætherssön*, *Andærs Pæp* oc *Jens Dwæ* ridder, oc *Pæther Dwæ* kanik jnæn Lwnd, for^{de} frw Ingeburgs samfrænder, ladæ oc waræ incighlæ meth wiliæ oc widskap tiil widnæsbyrth, at alt thettæ forskrifnæ æfter war frij wiliæ oc raadh oc fulboorth j allæ madæ swo skedh ær, æfter thy som hær foræskriuēt staar, oc hænges foræ thettæ breff. Oc hawæ wy forskrifnæ bethit ærlik fathær, hær *Jacob* ærkebiscop j Lund, hær *Prytbörn* aff *Podæbusk*, hær *Johan Olowssön*, hær *Jens Lucæssön*, hær *Pæther Nielssön* aff Agarth, hær *Byörn Olowssön*, hær *Pæther Bassæ*, hær *Niels Awæssön* oc hær *Jacob Kalff* Riddere, ladæ theres inzighlæ hænges tiil vytnesbyrth foræ thettæ breff. Datum

Udenpaa :

Her Bertel van der Oost oc hans husfrue skötebgh [breff] vm Æffætoste oc mere gots etc.

59.

1399? Peder Niclessön af Husøen og Stig Pedersøn, Ridder, give Afkald paa det Gods i Ævestofte og Hagendorp, som Bertold van der Ost har tilskjodet Dronning Margrete.

[Siælland. Stros Herred.]

Uden Aar. 1399 (efter Knudsen, Danmark i Middelaalderen I.
94. 1397 efter Suhm, Dannm. Hist. XIV. 421.)

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf det syvende mangler]

Jæc *Pæther Niclessön* aff Husöen awapæn, frw *Ingeburgs* brother, som her Bertold van der Ostes Husfrw ær, oc jæc *Stig Pætherssön*, Ridderæ, fornæfnde frw Ingeburgs mother söster sönn, kennis thet meth thettæ wart opnæ breff om thette æfter-

screffnæ gots, som ær j *Æffyæ tofftæ* pa Halsnæs thry bool jordhe half anner öræ skyld mynnæ, som nw skylder twa lester korn, Item j *Haghendorp* en gardh met twa gartsæte, som nw skylder fem pund korn, alt thettæ forscr. gots met al syn tilhöring ænkte vnden taket haue for^{de} Her Bertold oc frw Ingeburg sald skiöt oc affhænd æfter war oc samfrænders frij williæ oc berathet Radh war nadhege frwe drotning MARGRETÆ wgienkalleghnæ hænnæ oc hwem hon thet vnnæ æller lade wil til ewerdelek eyæ, oc ær for alt thettæ forscr^{ne} saa ful giengiald lywst oc sua fult fore skeet oc giort oc lowlege lowbuthet, sua at alle samfrender fulleleghnæ oc wæl at nögher, oc wi kennis thet met thettæ wart opnæ breff, at wi æller ware arwinge til thettæ forscr. ængin Ræt haue æller nokin tiid her æfter haue scule, wj æller ware arwinge, oc affsighe wi os oc ware arwinge Ewerdelege al Ræतिकhet til alt oc hwart synnerleghe thettæ forscr. gots. Ok til mere bewaring, at alle thæssæ forscr. stykkæ sua stadhege oc faste j alle mate som forscr. staar bliue skule, vden alt arght, Tha haue wj for^{de} Pether Niclessön aff Husön awapen oc Stig Peterssön Riddere ware Insiglæ met williæ oc witskap ladit hengis fore thættæ breff, oc haue wi bethet ærlige mæn, som ær Her *Bertold van der Osten* oc hans husfrw frwe *Ingeburg*, Her *Twe Galen*, *Anders Pæp*, Riddere, *Johannes Swensön Bryms*, *Johannes Gorstinge* oc *Awe Stegh* awapen ladet the- ris Insiglæ til winnesburdh hengis fore thettæ breff. Datum

Udenpaa :

Pethers Nielssöns oc her Stygh Pætherssöns breff vm Æwetofte j Halsnes oc mere gots, at thet war laghlighe sköt drotnyng Margrete.

60.

1399? Bertold van der Ost og hans Hustru tilskjode Dr. Margrete deres Hovedgaard Annæs, tilligemed deres Arvegods i Baldby, Høbjerg, Gierlose, Ølstykke, Greve og Nørre-Balsø, m. m., hvilket Gods først har været løsbudet Samfrænderne.

[Sjælland. . Holbo Herred, m. f.]

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har havt nitten hængende Segl, hvoraf det 7de, 9de, 10de, 11te, 12te, 13de og 15de mangler. Documentet er bl. a. mærkeligt derved, at skjendt det har været fuldt beseglet, er Datum bleven staaende aaben. Det er uden Tvivl udstedt i Slutningen af A. 1399, og oplyses ved Nr. 40 og Nr. 66.]

Wy Bertold van der Ost Riddere oc Ingeburgh Niclessedoter for^{de} Her Bertolds husfrwe Kennis thet meth thettæ wart opnæ breff, at wi meth berathet Radh oc æfter ware wenis oc samfrenders frii willæ haue sald, skiöt oc afhænd mektik forstinnæ, war nadhege frwe, frwe drothing MARGRETE thættæ æfterscrifne gots, suasom ær thæn hougard i ANNÆS til hwilken som ligge tw bool jordhe, oc tw bool jordhe som ligge til byen j thæn samme stadh, aff hwilke som giues twa lester korn til landgilde arlege, oc en möllæ, som heter Annes möllö, jtem gots i *Walby*, som ær fire bool jordhe, aff hwilke som giues firæ læster korn arlige til landgilde, item en gårdh i *Höbergh* som en öre skyld jordhe til ligger, aff hwilken som giffs en öre korn, item et halfft bool jordhe i *Gerlösæ*, som skylder thry pund korn, item thre fyærthinge jordhe i *Ølstykkæ* som skyldte fire pund korn, item en möllæ som heter Krattmöllen, som skylder tj pund meel, item al thæn rættikhet som wi haue i *Gryffia* oc i *Nörrewalsjö* i Walburshærith. Alt thettæ forescreffnæ meth gardsætenæ oc meth akræ, ængæ, skowæ, fiskæwatn, fægang, möller oc möllæstæthe, damme oc damsband oc al oc hwar synnerlegh thæsse forescreffnæ gards oc gotzis tilhöringe, wat og thywrt, öthe oc bygd, ænktæ unden takit, e hwat thet hælst heter æller ær, meth al breff oc rættikhet, fran os oc ware arwinge til for^{de} war nadhege

frwes Drotning Margretis hand oc hwem hon thet vnnæ æller lade wil vgienkallege til ewerdelegh æye, Oc kennis wi thet meth thettæ wart opnæ breff, at hon os ther alle rethe sua fult fore giort hauer, at os fulleleghnæ oc wæl at nögher, oc al thæn Rætikheth, som for^{de} frwe Drotningene father koning Woldemar oc hon æfter honum til thæn for^{de} gardh oc gots til foren hafdhe, oc aff thet skiödes weghnæ, som myn forn^{de} Ingeburgs father Her *Nicles Awessön* aff Karstætheholm for^{de} koning Woldemar thettæ forscr. oc til foren skiötæ, at for^{de} war nadhege frwe Drotning Margretæ oc hwem hon thet vnnæ æller lade wil, oc thæn rætikheth til thettæ forscr. meth thænnæ rætikheth nydæ oc beholde scal ewerdegelege, oc thet skyötæ oc rætikheth meth thettæ skiöde oc rætikheth stæthe wi oc fulborthe meth thettæ wart opnæ breff. Oc binde wi os til meth thettæ wart opnæ breff oc ware arwinge forn^{de} war frwe Drotning Margretæ, oc hwem hon thet vnnæ æller ladæ wil, alt thet forscr. gardh oc gotz meth al sin tilhöring at frj oc at hemle fra alle hindær oc atale, æfter thy som landsloghin vt wisær oc til sigher, Oc om for^{de} war frw Drotning Margretæ æller hænnis father æller noker anner, e hwo thet hælst ær, noker breff vt giuet hauer pa nokit aff thettæ forscr. som os æller war arwinge mate til fromæ komme, oc for^{de} war frwe Drotning æller hænnis arwinge, æller hwem hon thettæ forscr. vnnæ æller lade wil, til scathe komme i thettæ forscr., the breff lywsæ wj döthe oc maktlösæ meth thettæ wart opnæ breff, oc scule her æfter ængin makt haue, e hware the hælst finnes. Oc giöræ wi witerlekt, at wi alt thettæ forscr. til foren ware nærmer wener oc samfrender lawbuthet haue, oc ær lywst Ingeburgh Niclessædoter giengiald æfter hænnis eghin williæ oc samfrenders radh oc ja, sua at hon oc the lade sich fulleleghnæ at nöghe fore the for^{de} gardh oc gots. Oc til mere bewaring alle thæsse forscr. stykkæ, tha lade wj for^{de} Bertold van der Ost Rideræ, oc Ingeburgh ware Insiglæ meth williæ oc witskap hengis fore thettæ breff, oc jæc *Pæther Niclessön* aff Husöen, forn^{de} frw Ingeburgs brother, oc wi *Two Galen*, *Stigh Pætherssön*, *Anders Pæp*, *Jönis Dwe*, *Riddæræ*, *Pæther Dwe* kanich i Lund, for^{de} frw Ingeburgs samfrænder, lade oc ware jnsiglæ meth williæ oc witskap til

winnesburdh, at alt thettæ forscr. æfter war frij willæ oc radh oc fuldbordh i alle mate sua scheeth ær, æfter thy som her forescr. staar, oc hengis fore thettæ breff, oc haue wi forescreffne bethet ærlegh fater ærkebiscop *Jacob j Lund*, Her *Predborn van Pudbusk*, Her *Johan Olefsön*, Her *Jönis Lawessön*, Her *Peter Niclessön de Agard*, Her *Byörn Olefsön*, Her *Pæther Basse*, Her *Nicles Awessön*, oc Her *Jæcob Kalff*, Ridderæ, lade henge therris jusiglæ til winneburth fore thættæ breff.
Datum

Udenpaa:

Her Bertold van der Oost oc hans husfrues skötebreff wpa Annes etc.

61.

1400. 28. Jan. Jens Falk udsteder Quittebreff for 200 lödige Mark, og oplader derfor Egebjerg i Odsherred, som han havde erhvervet af Jens Arelsen.

[Sjælland. Odsherred.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf det 4de og 7de mangle.]

Jæk *Jönes Falk* Riddare Kennes thet met thettæ myt opnæ breff, wm the tw hundrath lödich mark, som min nadighæ fruæ Drotning *MARGRETÆ* wp bar aff *Jönes Axelssön*, oc vm then rætichet som for^{de} *Jönes Axelssön* mik wp loot met thet godz *EGHEBERGH* oc thes tilliggelse i Odzhærith liggierende, ok jak frandelis for^{de} min nadighe fruæ Drotning Margræta meth goth wilæ wpladit hauer meth al rætichet oc breff for thisse forscrifnæ tw hundrath lödich marck, ok al then rætichet som jak til forscr^{ne} *Eghebergh* hauer haft eller hauer, hafuer fornempdæ min nadiche fruæ Drotning Margræta i penningæ mynt oc wecht oc j allæ madæ som the breff ludæ som ther wpa giordhe wore, j myne nöghe oc mynne giort, swa at mik

fullelicæ oc wel at nögher, ok jæk min nadighæ herræ koningh *Erik* oc for^{dæ} min fruæ Drotningh *Margretæ* oc theræ arwingæ oc efterkommeræ ok allæ andræ, som thetta forscrifnæ a rörende ær eller warthæ kan nogorlethes, her efter quitæ, ledighe, oc ganzæ orsaghæ lader meth thettæ mit opnæ breff for mik oc mine arwingæ oc allæ andræ wppa mynæ och theres wegnæ for thisse forscrifnæ penningæ och rætichet oc breff, oc wplader jæk met goth wiliæ oc antwordhær for^{dæ} min fruæ Drotning *Margretæ* thetta forscrifnæ *Eghebiergh* met al sin til höring, engte vnden taget, e huat thet helzt heder eller ær, meth all breff oc rætichet som jæk eller minæ arwingæ til thetta forscrifnæ nogon tydh hauæ haft eller hauæ, til hennes hand ok huem hun thet vnnæ eller ladæ wil wgeencallicæ wppa minæ arwinges wegnæ, oc kennes jæk mik eller minæ arwingæ engin ræt eller atal til thettæ forscrifnæ her efter meer at hauæ, thy at mik ær for alt thettæ forscryfnæ sua fullelicæ fult giort, sua at mik fullelicæ oc wel at nögher, ok jek for^{dæ} min fruæ Drotning *Margretæ* for al stykke gernæ thakkær. Oc til mere beuaring alle thisse forscrifnæ stykke lader jæk mit incigle meth wiliæ oc witscap hengies for thettæ breff, ok hauer jek bedhit ærlighe men Hær *Johan Moltikæ* riddaræ, *Ewers Moltikæ* aff Heynathe, som minæ modher brödhæ æræ, Her *Folmer Jacopssön*, Her *Anders Jacopssön* oc Her *Johan Olefssön* riddare, *Ewers Moltikæ* aff Helsinge, *Jönes Gyrsting* oc *Aghe Steek* awapn ladæ theræ incigle til witnesbyrdh henges for thetta breff. Datum *Roskildis* Anno Domini Mccoc^o quinta feria ante festum purificationis beate Marie virginis.

62.

1400. 10. Febr. Dronning Margrete skienker Egebi-
 berg i Odsøherred til Esrom Kloster, for en dag-
 lig Siælemesse at synges for hendes Moder, be-
 gravet i Esrom Klosterkirkes Chor.

[Sjælland. Odsøherred.]

[Efter en Afskrift i Diplom. Langeb.]

Wii MARGRETE meth Gutz nadhe Waldemars Danekoningis dotther, Kænnes meth thetthe wort opne breff, ath wii heel oc usiwgh, meth wor gothe wylæ, thöm athspurthæ, som burdhe ath atspörgæs, i Gutz och war Frower hedder, for wor Herræs oc fadhærs oc wor mothers oc theræ forældhre, oc wor söns, oc wor eghin syæle, alt thet gotz, swo som ær EGBERGH i Otzhæreth lyggende, met swo meghet aff *Lestorp* som till fornessnde Egebergh hær til lyggeth haffver, oc meth al Egeberghs fangh, i hwat thet hælst hedher æller ær, meth aghre, ænghæ, skowe, fyskewatn, fægang, möller, möllestædher, woth oc tiwrth, ödhe och bygd, oc al och hwor thisse forskreffne gotzes tilliggelse och tilhöringh, enghte undhentaghet, eehwat thet hælsth hædher æller ær, meth alle breff och rettighet, som wij til thette forskreffne noghen tiidh æller i noghre modhe haffvæ hafft æller haffve, fran oss och til *Esroms closter* i Syæland lyggende, gyffwet, skiöt, affhænt, oc andwordhet haffwæ ugenkallelighe til ewændelighe æghe. Hwilket forskreffne gotz fonghet ær aff rætthe æghere. Och wii wille, ath Abbethen och Convent i for^{ne} Esroms closther, the som nw ære, och alle the som hær æftther komme, skulle uppeholde een ewigh mæssæ hwer dagh ath sywnges for thet altere i thet samme closters höghe koor, som wor mother lyggher fore begraffwen, for hannes syæl, och eth lyws och uppeholde ath brændis, och fore thet samme altere hwer dagh ewyndelighe under thes ath thenne forskreffne mæsse hwer dagh sywnghes, som fore ær sagth, och *salve Regina* hwer dagh ath sywnges æftther höghmæsse i thet samme closther, och ath holdes wor mothers och hannes och wor hærres oc foreldhres och wor söns och wor eghin aartiidh eeth synne hwert aar, meth mæs-

ser oc vigiliis ewynnelighe. Och at bröðhrærne plæyes thæs bæther hwert aar uppa then samme aartijths dagh overbordh, och ath the sywnghe uppa then samme aartiiths dagh æffther ædendæ, hwert aar, thet wor frowe loff *O florens rosa*, i koret for wor frowe belede, och ath Abbethen och Conwent i Esrom, the som nw ære, och alle the som hær æffther komme, thette forschreffne i alle madhe swo giöre, holle, och fulkomme, æfftherthij som hær foræscreffvet staar, och the wille antsware for Guth, och wii tro thöm til. Och til mere bewaryng, ath alle thesse forschreffne stycke swo stadyghe oc ubrödilige sculle bliffvæ i alle modhe som hær forescreffvet star, tha ladhe wii wort inseglæ meth willyæ och wytshap hænges for thette breff. Och haffve wij bedhet ærlighe fædhre met Gwth, Byscop *Pædher* aff Roskyld, Byscop *Jæip* aff Berghen, Her *Pædher Nielssen* aff Agarth, Her *Johan Scarpenbergh*, Her *Jens Nielssen* aff Awendsbech (?), och *Jæip Thwøgelsen*, och *Hermynd Flæmyng*, och *Jæns Swensen Bryms*, awapn, ladhe there insegle til wytnetzbyrdh hænges for thette breff. Datum anno domini Millesimo qvadringentesimo, ipso die Beate Scolastice virginis.

63.

1400. 14. Febr. Abbeden Salomon og Conventet i Esrom tilstaae Dr. Margrete Besiddelsen for Livstid af det Guds paa Halsnæs, som hun har skienket til Klosteret, med Rettighed at overlade Andre det til Brug, imod en Mark Korn i Vandgilbe til Klosteret.

[Siælland. Halsnæs.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har fem hængende Segl.]

Wy Salmon abbet oc alt conuent j *Esroms closter* j Syælland liggendæ kænnsis thet meth thættæ wart opnæ breff om thettæ æpterscrefnæ gots, hwilket war nadhege frwe drotning MAR-

GRETÆ j guds oc war frwes hedher til wart for^{de} Esroms clostær fore hænnis herræ oc hænnis eghin oc therres fathers oc mothers oc forældræs oc therres söns syælæ giffet hauer, som hænnis breff theræ pa ludær, sua som ær thry bool jordhe halff annen öræ skyld mynnæ j *Æffwætofftæ* vppa Halsnæs liggendæ, oc en gardh i Haghendorp meth thre gardsæde, som oc ligger theræ pa thet samme Halsnæs, hwilken gardh j Haghendorp som nw skylder fæm pund korn om arit til landgildæ, meth agræ, ængæ, fiskewatn, fægængæ, skoghe, møller, møllestæthe, wat oc thywrt, öthe oc bygt, oc alt oc hwart synnerlege thæsse forsc^{ne} gotzis tilliggelsæ oc tilhöringæ, ænktæ vnden takit, e hwat thet hælstz heder æller ær, Alt thettæ forescriffnæ hæue wi nw vnt oc ladit for^{de} war nadege frwe drotning Margretæ at besidiæ oc at beholdæ, nydæ oc brughæ epter syn williæ oc gaffn, epter her *Jæcob Knutsöns* dööt, som prouest ær j Roskilde, vgenkalleleghe sua lenge hon leuer, om hon sidhen lenger leuer, æller oc at hon alt thettæ forscr^{ne} en personæ lade ma, hwem hon thet vnnæ wil, æfter for^{de} her *Jæcobs* dööth framdellis at besidiæ oc beholde, nydæ oc brughæ sua lengæ then personæ leuer j hænnis stadh, oc at for^{de} war nadege frwe drotning Margretæ eller thæn persona skal plichtik wære at giuæ os j wart for^{de} closter en mark korn til landgilde theræ aff hwart aar for jnnen kyndelmyssæ, sua lenge som hon æller thæn personæ leuer, oc nar hon oc then persona dööt ær, som hon thet vnnæ wil æfter for^{de} her *Jæcob Knutsöns* döt, som fore ær saght, tha skal alt thettæ for^{de} gots meth al syn tilliggelsæ genist j gien kommæ friti oc frælst til wart for^{de} closter vden alt hinder oc lenger töffring oc vden alt arght. Oc til mere forwaring, at alle thæsse forcr^{ne} stykkæ scule stadhege faste oc vbrudeleghe bliuæ j alle mate, som forescreuet staar, tha lade wi for^{de} abbet oc conuent ware jnsiglæ meth williæ oc witskap hængis fore thættæ breff, oc hauè wi bethet hetherlege fæthrå biscop *Pæther* aff Roskilde, abbet *Nicles* aff Soræ oc abbet *Esbern* aff Knardorp lade therres jnsiglæ til winnesburdh hængis fore thættæ breff. Datum Esrom anno domini M^o quadringentesimo ipso die beati Valentini martiris.

64.

1400. 14. Febr. Abbeden Salmons Brev om Eghe-
 berg i Odsherred, af samme Indhold som fore-
 gaaende Nr.

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt fem hængende
 Segl, hvoraf det 2det og 5te mangle.]

Wy *Salmon* abbet oc alt conuent i Esroms closter i Syælland liggendæ kennis thet meth thættæ wart opnæ breff om thættæ effterscreffnæ gots, hwilket war nadhege frwe Drotnyng *Margretæ* i guds oc war frwes hedher til wart fornæfndæ Esroms closter fore hænnis herre oc hennis eghin oc therres fathers oc mothers oc forældræs oc therris søns syælæ giffuet hawer, som hænnis breff theræpa ludær, som ær alt thet gods *Eghebergh* i Odzherret liggendæ met sua miket aff Lesthorp, som til thet sammæ Eghebergh her til lighet hawer, oc met alt thet samme Egheberghsfang, e hwat thet hælst heder æller ær, meth agræ, ængæ, skowe, fiskewatn, fægange, møller, møllestæthe, wat oc thywrt, ödhe oc bygd, oc alt och hwar synnerleghe thissæ forscr^{ne} gotzis tilliggelsæ oc tilhöringæ, ænktæ vnden takit, e hwat thet hælst heder æller ær, alt thettæ forescr^{ne} haue wi nw vnt oc ladit for^{de} war nadheghe frwe Drotning *Margretæ* sua lenge som hon leffer, æller en annen personæ i hænnis stæth, hwem hon thet vnnæ wil, sua lenge thæn personæ leuer, at besidiæ oc beholde, nydæ oc brughæ æfter syn williæ oc gaffn vgcalleleghnæ sua lenge hon æller then persona leuer, oc at for^{de} war nadhege frwe Drotning *Margretæ* æller thæn persona skal plichtik wære at giffæ os j wart for^{de} closter thre lødheghe march, fæm oc fyrætywæskillingæ lubische ræknæthe fore hwar lödigh mark, j sua danik pænnige och mynt, som i Syælland ære gheue oc gængæ, til landgildæ theræ aff hwart aar for jnnen jwl, sua lenge hon æller thæn persona leuer, oc nar hon æller thæn persona döör, som hon thet vnnæ wil, som fore ær saght, tha skal alt thettæ forscreeffnæ gots met al thæs tilliggelsæ gienisten i gien kommæ frit oc frælst til wart for^{de} closter vden alt hinder oc lenger töffring oc vden alt arght. Oc til mere bewaring

alle thæssæ forscr^{ne} stykkæ scule stadedghe faste och vbrudhnæ bliuæ i alle made som forscrefuet staar, tha lade wi for^{de} abbet oc conuent war jnsiglæ meth wid oc witskap hængis fore thættæ breff, oc hawe wy bethet hetherlegæ fæthrå biscop Pæther aff Roskilde, abbet Niclès aff Soræ, abbet Esbern aff Knardorp therres jnsiglæ til winnesburdh hengis fore thættæ breff. Datum Esrom Anno Domini M^o quadingentesimo, ipso die beati Valentini martiris.

Udenpaa:

Vm Eghebergh. Item at forfare om abeden aff Esserom haffuer thette godz.

65.

1400. 14. Febr. Dronning Margretes Gienbrev til Esrom Kloster paa Egebjerg i Ddsherred. (Jvf. Nr. 62 og 63.)

[Siælland. Odsherred.]

[Efter en Afskrift i Diplom. Langeb.]

Wij MARGRETE meth Gutz nadhe Waldemars Dane konings dotther, Kænnes thet meth thette wort opne breff, om thette æfterschreffne gotz, swo som ær alt thet gotz EGHEBIÆRGH i Othhæreth lyggendhe, meth suo meghet aff *Lestorp*, som til thet samme Eghebiærgh hær til lygghet haffver, och meth alt thet samme Eghebiærghs fang i hwat thet hælst hedher æller ær, meth aghere, ænghe, skowe, fyskæwatn, fegang, möller, møllestædher, woth och tywrt, ödhe oc bygdh, och al hwar syndherlige tyse forschreffne gotzes tillyggelse och tilhöringh, yncete undhertaghet, i hwat thet hælst hedher æller ær, hwylketh alt forschreffne wii tilforn giffwet, skyöt, affhændh, oc antwordhet haffve, i Gutz och wor Frowes hedher, for wor Herreris, oc wor, och hans och wor faders och moders och foreldhres, och wor söns syæle, fran oss och til *Esroms Closther* liggende i Syælland, til ewcrdeligh eghe, och wii them wort opne breff ther oppo giffvet haffve. Och nu haffwe Ab-

bethen oc Convent i thet samme Closther oss oc en annen personæ, hwem wii thet unnæ wille, alt thette forschreffne gotz meth al syn tilhöringh, som fore ær sagth, wnth oc ladheth ath besydde och beholdhe, nydhe och brughe wghenkalleghe, swo længe som wii leffwe eller then persone leffwer, som wi thet unne wille, och at wi æller then persona skulle plectigh wære, ath gyffve for^{ne} Abbet och Convent i there for^{ne} Closther *thre lödhe mark*, fæm och företywe sk. Lubsk regneth for hwer lödhemark, i swodanne pænninge oc mynt, som i Dannemark ære gessue och gænghe, till landgille ther af hwert aar forinnen Iwl, swo længe som wii æller then personæ leffver. Och naer wii æller then personæ dödhe ære, tha skal alt thette forschreffne gotz meth al syn tilliggelsæ genisth ighen komme fryth oc frælst til thet forneffnde Closther Esrom, udhen hyndher oc længher töfryng, och udhen alt archt. Oc til mere bewaryng, ath alle thesse forschreffne stycke skulle stadighe faste og ubrödelighe bliffue i alle modhe, som forschreffvet staar, tha ladhe wij for^{ne} Margrete oc wor sön koningh Erych wore insegle meth willgæ och wutskap hænges for thette breff, och haffwe wii bedhet ærlighe fædhre Byscop *Pædher* aff Roskyld, Abbet *Niels* aff Sore, oc Abbet *Æsbern* aff Knardorp, lathe theris indsegle til wytnesbyrdh hænghende for thettæ breff. Datum anno domini M. cccc. ipso die beati Valentini martyris.

66.

1400. 5. Mart. Berthold van der Oost og hans Husfru Ingeborg udstede deres almindelige Quittebrey til Dr. Margrete for Riøbesummen for Annæs og Annæsfang. (S. Nr. 60.)

[Siølland. Holbo Herred.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har elleve hængende Segl.]

Wy Bertold fan der Oost, Riddere, *Ingeborgh*, her *Niels Awessöns* dater aff Karstætheholm, som her Bertoldes for^{des} husfrw er, kænnes thet meth thettæ wart opnæ breff, at wor

nathighe frwæ drotning **MARGRETE**, Danmarks, Swerighs oc Norwes drotning, hawer os wel til thakke bered oc fulleleghe betalet alle the penninge oc gotz oc andre stykke j en helsum, som hun meth hennes forlowære ærkebiscop *Jacob* j Lund, her *Jehan Olafsön*, her *Biörn Olafsön*, her *Niels Awessön* riddere, oc *Thrughut Has* aff waben, lowit hafthe at betale for wort gotz **ANNÆS**, oc Annæsfang j Walby, j Höbyærgh, j Ölstykkæ, j Gerlösæ, oc Kratmölle oc Annæsemöllæ, i Gryffiæ, j Nörræwalsiö, j Æwiætoftæ, oc i Haghendorp, oc for alle thessæ forn^{des} gotzes tilliggillsæ ænktæ vndæn taghet, oc hawe wi ther foræ fangit oc os er fullelignæ holdet alt thet os lowit oc sawd war for alle thesse for^{de} gotz oc theris tilhöringæ, oc os fult skeet er, so at os fulkomneleghe nögher efter war willæ, thy at ther stander ænkte j geen aff, Hwor foræ lade wy for^{de} her Bertold oc Ingeborgh hans husfrwæ oc ware arwinge for^{de} war nathighe frwæ drotning Margrete oc alle hennis forlowere oc alle theris arwinge oc efterkommere gantzæ quittä lethighe oc orsaghe for alle the penninge loff oc sægn, som os lowet oc sawt war for the for^{de} gotz, meth thettæ nærwærinde breff, oc thakkæ wy henne oc them, thy at os fult sket er efter wor wiliæ oc nögher j alle made som forescr. star. Til mere forwaringe alle thesse forescr^{ne} stykkæ hawe wy meth goodh wiliæ oc meth beradh ware inseglæ hengd for thettæ breff, oc til widnisbyrth hetherlich fathers biscop *Pæthers*, *Laurins* dæghin, *Jacob Knutssön*, prowest, *Pæther Lykkæ*, erkediegn, *Jöns Owessön*, cantor, *Niels Bille* canik j Roskilde oc her *Folmer Jacobssön*, her *Pridbern Podbusk*, her *Anders Jacobssön*, her *Jehan Olafsön*, riddere, *Jens Görsting* landz domere insigle bedhit hengis for thettæ breff. Datum anno M^o quadringentesimo sexta feria proxima post festum beati Lucii pape et martiris.

Udenpaa :

Her Bertold van der Oost oc Ingeborgh her Niels Awessöns quittebreff meth huilket the lade henne oc henne meth lofuere quit, oc kennes them wel betalet wære fore Annes oc Annesfang. 1400.

67.

1400. 11. Mart. Biskop Peder og Capitelet i Roskilde bede adskillige Biskopper og Riddere at forsegle med dem de to Breve, de have givet Dronning Margrete om Odssherred.

[Originalen paa Papir i det K. Geh. Arch. har to bagpaa paatruffte Segl.]

Wi biscop *Pædher* oc capitel j Roskilde hilsæ ider her ærchebiscop *Iæcop* j Lund, biscop *Tetz* aff Odhens, biscop *Eschil* aff Rybæ, her *Jönis Andersön*, her *Johan Rut*, her *Michel Rut*, her *Andirs Jacopsön*, her *Pritbern van Pudbusc*, her *Abram Brodhersön*, her *Niels Ywarsön*, her *Jonis Dwæ*, her *Stigh Aessön* Riddaræ kerlike meth gudh, oc bedhe idher wenlike, at j wel göræ oc sættæ idhra Jncigle til widnesbyrdh for the tw breff, thet ene suo ludende, som wi haue nw giuet war frue drotningen j gen, thet wi kennes j huat made wi Odzhæret oc the pantæ nw her efter aff henne oc aff war herræ konungen haue, ok thet breff, som the oss för giuet hafdhe wpa the samme pantæ for *syv thusand lödich march* j lödhic sölf j colnisc vekt, ther hauer hoon nw giort j wort mynnæ fore, swa at wi henne thet breff meth goth wiliæ nw j gen fangit haue, ok bedhe wi idher at j oc sættæ idhræ jncigle for thet andra forsc^{ne} breff, som ær en quitancia som wi henne oc nw giwet haue wpa thetta forsc^{ne} hæret oc pantæ, at the oss oc waræ efterkomaræ oc capitelit oc kirken til pant sta til thes the lösæs aff oss ellær aff waræ efterkomaræ, oc aff kirken oc capitelit, ike dyrræ en for *ottæ thusand lödich mark*, fem oc företiwghe skiling lubsk reknethæ for huar lödich mark, j swa dane penningæ oc mynt som nw j Danmark æræ geue oc genge oc en goth man ma then annen fult meth göræ, ok at thetta war fulkompne godhe wilghe ær, at j swa her wt j göræ som her næst fore screuet star, tha haue wi waræ fornempde biscop *Pæthirs* oc capitels j Roskilde jncigle meth wiliæ oc witscap ladet thrykkes wpa ryggen wpa thetta breff. Datum Roskildis anno domini M^o quadingentesimo profesto beati Gregorii pape.

Udenpaa :

Biscop Peder oc capitels breff aff Roskilde met huilkit the betis Jncigle fore there breff som the haflue wtgiffuit oc kennes huro the haue Odzherreth.

68.

1400. Kære Sondag, 4. April. Jacob Lang, Bymand i Malmø, forbinder sig og Arvinger at tilskjøde Hr. Abraham Brodersøn en Gaard i Malmø.

[Skaane. Malmø.]

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har fire velbevarede hængende Segl.]

Allæ mæn thætta breff höræ æller see Hælsar jægh *Jæcob Langh*, byman j Malmöghæ, Ewinnæliga mæth warom herræ. Widerlicht schal thet ware allæ mæn, swa wæl the nw ære som the kommæ schulæ, at jægh widher kænnes mægh een beschedhen man oc een wæl byrdhigh hær *Abram Brothersson*, riddare, op at hawa laadit een gardh liggandæ j Malmöghæ wæster i bynn, Swaswm ær j mællom Niæls Joonssons gardh ogh Niæls Bæyntssons gardh, mæth all thæn sammæ garzs tiil hörælsæ, hws ogh joordh, ænkte wndan tagit, Swa som the opnæ breff wæl wt wiisa, hwilka jægh hanom hawer andwordhat pa thæn sammæ gardh, hwilkin gardh jægh rætteliga köptæ aff een qwinnæ, som Kathrinæ Pæthers heet, ogh hwn thæn gardhin rætteligæ tiil arfh fik æfter siin søn *Boo Pæthersson* ther man kalladhæ *Skyttæ*. Framdelis bindær jægh mægh tiil och miinæ arwingæ thæn for^{dæ} hær Abram ogh hans arwingæ thæn for^{dæ} gardh at sköödæ tiil ewinneligæ æghiaæ. Framdelis binder jægh mægh tiil ogh miinæ arwingæ thæn for^{dæ} hær Abram ogh hans arwingæ thæn for^{dæ} gardh at frii ogh ordh grant at göræ foræ hwars manz tiil taal ogh hinder. Tiil ydærmeer bewaring ogh bædhræ wisso hawer jægh *Jæcop Langh* mæth witskap ogh godhan wilæ mit jngsæyle hængt foræ thætta breff, mæth

godhæ mænz jngsæyle, swasom *Hænnekæ Aghæssons, Niæls Winters* och *Michæl Jonssons* radhmen och borghære jnnan thæn sammæ stath. Giwet æfter gwdz fôdhælsæ thwsandæ aar firæ hwndrath aar pa thæn syndaghæn man kallar kæræ syndagh.

Udenpaa:

Jacob Lang bymans breff i Malmö, meth huilkit han vplader oc tilbinder sik oc sine arfuinge at sköde oc frii her Abram en gardh wæster j byen j Malmö, huilken han köpte af Katherin Pæthers.

69.

1400. 12. April. Henrif Jubes Abelsbrev givet af Kong Eric af Pommern.

[Efter en gammel Copie i det K. Geh. Arch.]

Wy ERICH met Gudz naade Dannemarckis, Swerriges, Norriges, Wende och Gotte Konningh och Hertog y Pomeran, gör witterlig alle thette wort breff sehe eller höre, at wy far ydmyg bön skuld, wor elskelige thieners och Embitzmens pa Calmana *Fritrich Wardenbiergis*, ochsa far troskap och wenlig thieneste, som thenne Breffuiser HINRICH JUDE, och hans Erfuinge och affkome williglig gör skal oss och woris Faderbrodersöne Hertog *Buggeslaff* aff Pommeren, om wor Herr thet saa farsehæt haiffuer, att wy vthen echte Börne eller Barne arffue oss leuende affgangende worde och woris efftherkamere Konning och Rik(et) ewindeligh, Tha vnde wy och giffue far^{ne} Hinrich och hans rette echte affkomme Frieheit och Frelsse thill sig sielfue oppa there egene Persone och Skiold och wabne, Som ghaa too Blaa sperre, och en Blaa Cirkell ther ymellem vthi et hwitte spelde, saa skmukede som dy herwnder nedden malet och skreffuen staa, och paa hielmen en blaa sparre och en blaa Cirkell och ther oiffuen vppa tree röde Strutzfeder, thill ewigtid, vnderthaget wordt Krone guodz, Bundeguodz och Kiöbsted guodz, alle tidt. Thill witterligheit och stadfestelse thenne forschreffuen gunste och gaffue, haiffue wy wort Segeln lathe henges far wort Breiff. Schriptum Ahus, sub anno dominij qua-

tricesimo, feria secunda proxime Ante dominicam Passionis domini.

Udenpaa:

Konig Erichs Adelbrieff pro *Hinrich Jude* Arhus 1400 feria 2da ante dn. passion.

70.

1400. 27. Sept. Göslof Ulfs og Claus Ruskes Revers, at naar de faae de dem lovede 500 lybske Mark, skulle de ikke tiene mod Kong Erik eller Dr. Margrete eller de tre Riger.

[Originalen paa Perg. i det R. Gesh. Arch. har fire hængende Segl.]

Jæk *Gösloff Wlff* a wapn oc jæk *Claus Ruske*, fru Mettes for^{de} Gösloff Wlfs husfrues sön, Wi bodhe forscreffne kiännæs thæt meth thættæ wort opnæ breff, at nar en woræ eller wj bodhe fongæ the feem hundrit lub. marc aff wor nadhege frue drotning *MARGRETÆ* eller aff hennes arwingæ eller efterkommeræ, som hun oss scildigh ær oc louet hafuer, tha e hwat helder wi the samme penninge föræ eller læggæ j godz eller hwat wj aff the^m giöræ, tha sculæ wi fornefnde aldre thiænæ eller wææ amot wor herræ konung *Eric* eller war frue Drotning *Margretæ* eller thisse try konungs Rige, Danmarc, Swerige oc Norge, j engæ modæ hwerkiæn meth ordh eller meth gerningæ. Oc til meræ bewaring allæ thissæ forsc^{ne} stykkæ, at the stadhege fastæ oc vbrödeligæ sculæ bliuæ j allæ modæ som her fore screuit star, vthæn alt arkt oc hielperedhe, tha lather jæk for^{de} Gösloff Wlff oc jæk for^{de} Claus Rwske woræ Jnciglæ meth wilghe oc witscap hengæs foræ thettæ breff, oc til witnisbyrdh Her *Jens Duwes* oc Her *Otte Peccatels* Jnciglæ. Datum Calmarn Anno domini Millesimo quadingentesimo proxima secunda feria ante festum Sancti Michaelis archangeli.

Udenpaa:

Gösleff Wlff oc Claus Ruskes breff at the scule [æi] wææ amot thisse Righe nar the haue fonge d. lb. mc.

1400. 1. Oct. Hannes Sælm og hans Hustru skiøde deres Klædebood i Malms, som er en Steenbood med Steenfielder under, til Lunde Capitel, imod at Capitlet skal holde deres Begængelse og Martid.

[Skaane. Malms.]

[Gifter en Afstrift i Diplom. Langeb. "ex registro membr. Eccl. Lund. lit. Q. p. 158."]

Alle men, thette breff see eller höre læsis, heelse wii *Hannes Sælm* och *Johanne* hans hwsfruæ, boendis i Malmöghe. Wii göre thet widherlicht alle men, thee ther nw ære och komme skulle, ath wii weedherkennes oss, heedherlicht capittel i Lunde kirke woor klædhebood, een steenbood ær, och een heel steenkællere vnder then samme bood, j hwilke wii nw sællfwe boo, liggendis mellum Jönis Brwns klædhebood och Gothskalks Bobechs, j Malmöghe, hwilke klædhebood och steenkællere jach Johanna Sælms hwsfrw forenaffnd fik teel rätt æyghe aff min moodher fore henne döth, som hennes oppne breff tilsier, och efter henne döth meth rätt sködhe, meth vthgang och ingang och alt och hwært then samme klæthebood och steenkællere tilhörer, fore foltt wærdh ath haffwe affhænt, solt och skött och i hand ath haffwe antwordet til eewerdeligh æyghe. Oc ladhe wii vpp fran oss och wore arffwinge all æyghedom och rätt, ther wii haffwe hafft i thee forsagdhe steenbooth och kællere, meth opeth breff, at sködhe til thet samme Lunde capittel frilighe och fræselige ath æyghe, Kungörendis openbarlige meth thette wort oppne breff, oss foltt wærdh forre thee samme bood och källere, swo ath oss alldelis nögher, ath haffwe vppborith. Och forty ladhe wii thet samme Lwnde capittel for thet samme wærdh alldelis leedicht och löst, for oss och wore arffwinge. Framdelis tha bindhe wii oss til och wore arffwinge, ath frii och frælst ath göre thet forsagde Lunde capittel then samme hoodh och steenkællere vnder, meth allt thet them teel hörer, for hwar mans tiltal. Wansker ther noghi (*sic*) i, tha binde wii oss til och wore arffwinge, thet samme capittel aff skadhe ath taghe, then

thee kunne bewise ath haffwi [sic] vthi komme for wor wanhilmske skyld, pa hemmels wægne. Framdelis thet skal och teel weelkor ath ware lawcht, ath thet samme Lunde capittel skal, förste thee frægne oss döth ath ware, meth messer och meth liws j Lunde kirke heedherlige begaa, och hwarth aar ther effter pone wore dötsdaghe wor aartiid meth messer och vigiliis j Lunde kor skulle halde: Til alle thisse tings bewarilsse och withne, tha ær mith jnceigle, *Hannes Sælms*, fore sætt, meth skællige mens jnceigle, *Hannike Aghesson*, *Jöns Brwn*, radmen j Malmöghe, *Bwge*, *Hennike van Örthz*, *Jönis Niclison*, *Radeke Parchantins*, och *Trugoti Trwithssons*, bymen i then samme stath, hænghe [sic] for thette breff. Datum anno domini MCD, feria sexta post beati michaelis archangeli.

72.

1400. 20. Oct. Dr. Margrete tilmelder Jacob Diekn af Holm, at hun har forlenet Hr. Henrik Brandis med Wendel *).

[Originalen i det K. Geh. Arch. er paa Papir, har været sammenlagt og forfeglet.]

*Margareta dei gratia Waldemari
Danorum Regis filia.*

Premisso nostro fauore. Wit thet at vii haue nw lænt Her *Hinric Brandis WENDEL*, oc screuit thom til som ther wt j bo, at the hanom wpa waræ weynæ höræ scule, swa lenge war nadh til siær, thy hindræ hanom ther engtæ wtj, saa lenge han thet aff war nadh hauer, oc hauer thu nokon scat til thom lacht eller nogot aff then winterscat, som the j ar wt gifwæ sculæ, wp burit, tha giff Her *Hinric* thet igen oc hindræ hanom engtæ huerkin j husabynæ eller hærdhet, oc lat thet engalund. In Christo vale. Junæöpung, anno Domini Mcccc^o quarta feria post Calixti. nostro sub secreto.

Udenpaa :

Dilecto nobis *Jacobo Diekn*
de Holm hæc littera detur.

*) Dette Document henføres i Geheime-Archivets topographiske Samling til Danmark, og ved Wendel maatte der da menes Bendshyssel. Men det angaaer uden Tvivl Sverrig. Mand af Slægten Diekn forekomme i Øster-Sötland (Suhms Danm. Hist. XIV. 402. 486 og flere Documenter før og efter denne Tid) og i andre svenske Landstaber. Et Wendelstorp ved Suderköping nævnes i et Diplom af 1518; Wendel Sogn ligger i Uppland; Wendelsö (insula Vandalorum) ved Halland, (Berells Hall. 3 D. S. 265).

73.

1400. 30. Nov. Steen Boesen, hans Hustru Ingeborg og deres Medarvinger, oplade Dr. Margrete al deres Arv efter Fru Gertrud Geridsdatter, som var hende tilfalden efter Hr. Johan Moltke til Thorbernsfeld.

[Originalen paa Pergament i det K. Geh. Arch. har havt fiorten hængende Segl, som alle ere borte.]

Jac Steen Bosön ¹⁾ Ridder oc Jak *Ingeborch Karlsdotter*, fornempdæ Her Steens husfrv, oc Jak *Nicles Ericssön* awapn, ok jak *Margareta Joansdotter*, fornempdæ Nicles Ericssöns husfrv, oc iak *Rawild Puge* awapn, oc Jak *Elenæ Joansdottær*, for^{dæ} Rawild Puges husfrv, oc Jak *Geridh Jonssön* awapn, oc iak *Joan Niclessön*, for^{de} Margaretes oc Elenes oc Geryds fadher, Wi allæ nw fornempde kænnes thet meth thettæ wart opne breff, om all then Rætycheet oc arffdeel, som husfrv *Gertrudh Geridsdoter* til fallen ær, ok hwn Ræt til hafthæ, efter her *Johans Moltikes* döth aff *Thorbernefellæ* Ridders, Hwilkin forscrifnæ husfrv Gertrud, wor for^{dæ} Ingeborgs, Margretes, Elenes oc Gerids Joanssöns modher ok min for^{de} Joan Niclessöns husfrv, hues syel gudh hawe, Hwilkin fornempdæ arffdel oc Ræticheet oss allæ fornempdæ effter for^{dæ} husfrv Gertruds dödh framdelis aff arfs weghnæ til fallen ær, All thennæ forscrefne arffdeel oc Rætichet, som for^{dæ} husfrv Gertrudh oc

oss æfter hennæ burdhæ eller ate at ærfwæ effter for^{de} her *Johan Moltikes* döth, fast oc löst, Rörende oc wrörænde, wat oc thywrt, e hwor thet helst ligger eller heder eller ær, engtæ vnden tagit, Hawæ wy allæ fornempde meth alles woræ gothwilghæ oc samthykke, oc æfter woræ weners oc frenders radh war nadhighe frwæ Drotning MARGRETÆ solt, vpladyt, affhent oc antworthæt fran oss oc woræ arwingæ oc til for^{de} war nadhighe frwes Drotning Margretes hand, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, vgenkallelicæ til ewerdelich æyghæ, ok wy fornempde kennes thes meth thettæ wart opnæ breff, at os ok wora arwinga for alt thettæ forscrefne swa fult oc alt alla redho effter war wilghæ scheet oc giort ær oc ther engtæ wtj brister, swa at oss allæ fornempdæ fullelicæ oc wel at nögher, ok wy oc woræ arwingæ engin Ræt eller til talæ om thettæ forscrefne arffdeel eller Rætichet eller noget ther aff noken tidh hawæ eller hawæ sculæ. Ok til mere bewaring, at allæ thisse forscrefne stykke oc articlæ swa stadighe oc fastæ vbrödelicæ oc vgencalelicæ bliue oc haldes sculæ j allæ madæ, som fore screuit star, vden alt arkt och hielperæthæ, Tha ladæ wy allæ fornempde woræ Inciglæ meth wilghe oc wutschap hengies fore thettæ breff, Ok wi Biskop *Knwt* ok *Steen Beyntsön* oc *Halgut Magnussön*, *Thorkil Haraldzsön* oc *Beynt Steenssön* Ridderæ oc *Magnus Erikssön* awapn ladæ woræ jnciglæ til witnesbyrdh hengies fore thettæ breff. Datum Wastlenæ Anno domini Millesimo quadingentesimo ipso die beati Andree apostoli.

Udenpaa:

her Steen Boeszens hans höstrues och alle theris medtarffuingers, effther höstru Gerthrud Geridtzdotther, opladelsze breff till drottn. Margrethe paa ald thend arfluedele, thennom och for^{de} höstru Gerthrud kunde tilfalde effther her Johan Moltickes död. 1400.

*) Brevet er henført til Nørrejylland; men Steen Boesen og de andre her anførte Mænd ere Svenske. Johan Moltke til Torbernfeld (nu Frydenbal i Holsbøls Amt i Sjælland. D. Aft. II. 388) er bekendt. Det omtalte Gods har formentlig ligget i Sjælland.

74.

1401. 5. Jan. Dagtingen og Skifte imellem Thorbern Pedersons Efterleverste, Fru Christina Eriksdatter, og Jacob og Benedict Bille.

[Skaane og Siælland.]

[Originalen paa Papir i det Kgl. Geh. Arch. har haadt tre, nu tabte, paastrykte Segl.]

Thet skal alla viterlikt vara, thet wor davthyngen swa star mellum frv *Cristina Ericzdatter* herra *Thorberns Pætersöns* ¹⁾ æftælevande ok mellum os *Jæcob Billæ* ok *Bendit Billæ* ²⁾ j swa dan matha sosum her æfter föliær. At wi opladhær frw *Cristina* al wor ræthwhet vi hava j pantagozs ok köpægos, thet herra *Giæwær* köpta j Skane, meth swa dan skæl at wi op ladhæ hennæ al vor retwhet ther vi pa the hors ok foler j *Syælē* ³⁾ [hawa], ther vi til skiftæ hawa æfter herra *Thorbern* ok æfta herra *Giæwær*. Framdeles ladhær frw *Cristina* herra *Jæcob Billæ* ok *Bendit Billæ* al sin retwhet ther hwn ærfdæ æfter sin dotter jomfrw *Thyræ* herra *Thorbernæ* dotter, æ hwar thet ær hws ok jord j *Syælē*. Item ladhær the forsaudhæ frw *Cristina* herra *Jæcob Billæ* ok *Bendit Billæ* al sin retwhet hwn havar pa the hors ok folar, ther hwn ærfdæ æfter herræ *Thorbern* ok herra *Giæwærd* j Skane. Framdeles ladhæ vi op, *Jæcob Billæ* ok *Bendit Billæ*, the forsaudhæ frw *Cristina* al vor retwhet pa en gard j *Vigby* j *Willenzhæreth* pa bor *Thryæl Olafsön*, ther vi ærfdæ æfter wor hwsfrw fadher herra *Thorbern*, Item lather frw *Cristina* herra *Jæcob Billæ* ok *Bendit Billæ* en gard j *Alendæmagla* pa bor *Jönes Magnussön* meth alt thet ther til ligger a mot then gard j *Vigby*. Item ladher jak *Bendit Billæ* frw *Cristina* op en gard j *Gwtalöf* pa bor *Per Niclessön*, hwilkyn et pund korn til langilde givær. Item ladher jak *Jæcob Billæ*, *Bendit Billæ* op al min rætwhet j en gard j *Alendæ maglæ* pa bor *Jönnes Magnussön*, hwilkyn vi fingæ aff frw *Cristina*. Item ladher jak ok op *Jæcob Billæ*, *Bendit Billæ* en halwan gard j *Gefningæ* pa bor *Pæter Pætersön*, ok en annes [sic] halwan gard j *Abbathvæt* pa bor *Pawl* j *Walborzshæreth* liggendæ, hwilkæ jak meth myn hwsfrw fik.

Item ladher jak Bendit Billæ then forsauthe herra Jæcob Billæ en gard op meth al ræt liggenda i *Österlyungby* j Willenzhæreth, hwilkyn pa bor Olaf syælenczkæ, hwilkyn jak meth myn hwsfrw fik. Framdeles syæ wi hwarandrum thet, at vi skvla breff ok forvaring hwar andrum givæ, swa at vi æra forvaradhæ alla thre j the forscrifne stikkæ. Framdeles ladhæ vi Jæcob Billæ ok Bendit Billæ the forsauthæ frw Cristina vor hwsfrwa mother qwit ok lös æ hwat os j mellomum hava varet til thennæ davx, for skyld crava breff ok boskap, vor ræt vforsomet ther vi hawm j howotgardæn j *Lyungby* ok möllen til liggendæ ok köpstadhæ gozs. Item ladher jak Cristina Ericzdotter, herra Thorbern æstalevandæ, the forsauthæ herræ Jæcob Billæ ok Bendit Billæ letw ok lös æ hwat os j mellomum havæ varet til thennæ davx, som se for skyld krauæbreff, hennæ rætwhet vforsomat hwn havar j howot gardhæn j *Lyungby* ok möllen til liggendæ ok köpstadhæ gozs. Item syæ vi hwar andrum thet vm thet gozs til foryn var skyfth, thet vi hwar andrum bref ok forvaring skvla gyua ok skal j alla mathæ bliva sosum forætalet ær. Item j al thesse forscrifne stikkæ skal herra Giæwærzs barn jömfrw *Mærætæ* vara vforsomet j al henne Retvhet mot oos, ok vi al wor Rætwhet mot hennæ. Item vm thet swa vora, at frw Cristina, herra Jæcob Billæ ælles Bendit Billæ nokor the breff kwnna finnes thet os arörendæ voræ, tha skal thet vara alles vor froma, so mykyt sosum Ræt voræ.

Datum Lyungby Anno Domini M^o cd^o p^o vigilia epiphanie.

1) Hr. Torbern Pedersen til Lyungby eller Lyngbogaard i Lyngby Sogn, Willands-herred, i Slaane, forekommer i flere Documenter.

2) Jacob eller Jeip Bille, Ribber, til Lyngby, var, efter Klevenfeldt, gift med Hr. Torbern Pedersøns Datter Gythe, og Kæder til Peder Bille, Torbern Bille i Bierby og Erik Bille i Solbjerg. Bent Bille var gift med Hr. Torbern Pedersøns Datter Ingerd, og havde ligeledes tre Sønner: Erik Bille, Torbern Bille i Klende, og Peder Bille. See om Slægten Bille Mag. for d. danske Adels-hist. 1. H. Det anførte Gods laane, som Brevet selv viser, deels i Slaane, deels i Siælland.

3) Ordet er saaledes forkortet, og kan læses Syælen eller Syælem.

75.

1401. 13. Jan. Hr. Abraham Brodersøn oplader
Dr. Margrete en Gaard og en halv Riødman-
gerbod i Malmø.

[Skaane. Malmø.]

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har sex hængende Segl.]

Jæk **ABRAM BROTÆRSÖN** Ridderæ kiännæs thet meth thættæ mit opnæ breff vm then gardh liggendæ j Malmöghæ wæster j byen, suo som ær mellom Niels Jonsöns gardh oc Niels Bentsöns gardh, Hwilken gardh som *Jacop Lang*, byman j Malmöghæ, mich vplot, [oc] vm then halfuæ kötmangeræ bodh oc j Malmöghæ liggendæ, Hwilken som jæk fik æftær *Michel Ericson*, thennæ forscreffnæ gardh oc halfue bodh meth all therræ tilhørelsæ, hws oc jordh, wat oc tiwrth, Rörendæ oc vrörendæ, enkte vnden taghæt, e hwat thet helst heder eller oc ær, kiännæs jæk mich meth thættæ mit opnæ breff vp at hauæ ladet oc antworhet fran mich oc minæ arwingæ oc til min nadheghe frwæs Drotning **MARGRETES** hand, eller hwem hun thennæ forscreffnæ gardh oc halfue bodh vnnæ eller oc ladæ wil, meth all breff oc Rætichet oc i allæ modæ oc artikle, som jæk thæn forscreffnæ gardh oc halfue bodh meth all therræ tilhöringæ aff forscreffnæ *Jæcop Lang* oc æftær for^{de} *Michel Ericson* fonget hafuer, vgiencallelicæ til ewinnelicæ æghæ, oc kiännæs jæk mich meth thettæ mit opnæ breff, at mich suo fult oc all allæ Redhæ skeet oc giort ær for alt thettæ forscreffnæ, suo at mich fullelicæ oc wæl at nögher, oc kiännæs jæk at jæk eller minæ arwingæ engin Ræt eller tiltalæ til thennæ forscreffnæ gardh eller halfue bodh her æftær hauer eller hauæ scal. Oc til meræ beuaring at allæ thisse forscreffnæ stykkæ sculæ stadheghe, fastæ oc vbrödelicæ bliuæ oc holdæs ewerdelicæ j alle modæ som foræ screuit star, tha lather jæk mit Inciglæ meth wilghæ oc witscap hengæs for thettæ breff, oc wi *Jens Duwæ*, *Erik Nielsön* ¹⁾, Ridderes, *Swen Sturæes*, *Bent Langs* oc *Bent Götsöns* latæ woræ Inciglæ til witnisbyrdh hengæs foræ thettæ breff. Datum Helsingburgh anno domini Millesimo quadringentesimo primo octaua Epiphanie Domini.

Udenpaa :

Her Abrams breff meth huilkit han vplader drotning Margarete til ewinnelich æye en gardh wæster j Malmö, som Jacob Lang för atæ, oc $\frac{1}{3}$ kötmangerboth som han fik æfter Mikel Ericssön.

*) Efter Klevenfeldt var denne Erik Nielsen en Gylbenstjerne. Sof. Nr. 78.

76.

1401. 18. Jan. Dr. Margrete oplader den Gaard og halve Riødmangerbod i Malmö, som hun havde faaet af Hr. Abraham Brodersøn, til Henrike Daarsvend, hans Hustru, Børn og Børnebørn, og skieder den efter deres Død til St. Peders Kirkes Bygning sammesteds.

[Skaane. Malmö.]

[Originalen paa Perg. i det R. Geh. Arch. har tre hængende Segl.]

Wi Claves Grupendale Riddere, Møleke oc Gerith van der Lancken, a wapn, göre witerlicht oc openbare alle the, som thenne scrift höre eller see, oss æfter wor herres föthelses aar thusende firehundrethe vpa thet fiortænde aar vpa sancti Urbani pape et martyris dach hafue seet oc skoet oc hört grangifleghe fore oss ouerlæset eet opet pærkmens breff vraget oc vsrapet oc j alle made vfalsket oc vmisthænckelicht meth sanne oc wisse hængende jncigle jnciglet helt oc holdet oc alsthings wel bewaret, huilket breff luder ordh fran ordh æfter thy som her æfter fölgher. Wi MARGRETE, meth gudz nadhe Woldemars dane konungs dotter, kiennes thet meth thettæ wort opnæ breff om then gordh liggende j Malmöghe, wæster i byen, so som ær mællom Niels Jenssöns gardh oc Niels Beyntssöns gardh, huilken gardh som *Jacop Lang*, byman j Malmöghe, her Abram wp lot, oc her Abram oss sidhen then same gardh meth siit opne breff wpladet hauer, oc om then halfue kötmanger bodh oc j Malmöghe liggende, huelken som

her Abram fiic efter *Michel Ericssön* oc her Abram oss thæn samme halfue bodh j thet samme siit opne breff wpladæt hafuer, Thenne forscrefne gardh oc halfue bodh meth all there tilhörilse, hws oc jordh, wat oc thywrt, rörende oc urörende, engte wnden taget, e hwat thet helst heder eller er, kiennes wi oss meth thettæ wort opnæ breff wp at hafue ladet, gifuet oc andwordet fran oss oc wore arwinge oc efterkomere oc til wor elskeleke thienere thenne brefförere *Henike Doreswen*, j swo made at for^{de} Henike oc hans husfrw oc hans börn oc hans börnebörn, om guth them til wil wordhe lade, thenne forscr^{ne} gardh oc halfue bodh beholde, besyde, brughe oc frileghe nyde swo lenge the leue, oc nar the alle döthe eller en (?) til æræ, tha gifue wi scöde oc afhænde j gudz wor frwes sancti Pædhers hedher for wore foreldres oc wor oc for^{de} Hennike syel then for^{de} gardh oc halfue bodh meth all theres til höring, enkte wnden taket, som foræ ær sacht, til sancti Pedhers kirke j Malmöghe bygning wgencallelicæ til ewerdelic eghæ. Thoc scal for^{de} Hennike oc hans hwsfrw oc hans börn oc hans börnebörn thenne forscr^{ne} gardh oc halfue bodh beholde oc brughe efter therre gagn oc nytte oc wilghe, Swo lenge the eller noker therre til æræ, men nar the æy til æræ, at tha sidhen for^{de} gardh oc halfue bodh komme til for^{de} sancti Pædhers kirke til euerdelich eghe, som fore ær sacht. Oc til mere bewaring alle thisse forscr^{ne} stycke, tha lade wi wort jncigle meth wor altzomkiereste söns jncigle konung *Eric*s henges for thettæ breff, oc wi *Jenis Duwe*, *Abram Brodtherssön*, *Nicles Yuerssön*, oc *Eric Niclessön*, Riddere, oc *Jens Jacopssön*, kirkeherre j Malmöghe, *Beyent Lang* oc *Beyent Gödessön* awapn, lade wore Incigle til widneburdh henges for thette breff. Datum Helsingburg anno domini Mcccc° primo tertia feria proxima post octauam Epyfanie Domini. Oc til mere witerlicheet her wm haue wi ladet wore Jncigle henges fore thenne scrift. Datum anno et die supradictis.

Udenpaa:

Transcriptum aff drotnyng Margaretes breff vnder hennes oc konung Eriks jncigle vm en gardh oc j half kötmangerboodh j Malmö, som her Abram vploot hænne ther, oc hwn framdeles gaff Henneke Doreswen oc hans barnebarn oc æfter them til sancti Pæthers kirke j Malmö.

77.

1401. 9. Jun. *Ælne Buggesdatter*, *Fr. Christiern Wendelboes* Efterleverste, *fsiøder* til *Dr. Margrete Gaarden Lugneholm* i *Wend-sysfel*.

[Norrøjlland. *Wendsysfel*.]

[Originalen paa Perg. i det R. Geh. Arch. har havt elleve hængende Segl, hvoraf det 4de, 5te, 6te, 7de, 8de og 9de mangle.]

Jak *Ælne Buggesdotter*, *Her Cristiern Wendylboes* efterleue, *Kennes* thet meth thettæ mit opne breff, at jak efter myn eyghin godhæ wilghe oc efter minæ wenes, samfrænders oc maghes radh, samthykkæ, fulbordh oc wilghe hauer vpladet, schöt, affhent oc antwordet myn nadheghe frwe *Drotning MARGARETÆ* fran mich oc minæ aruinge, oc til fornempde myn frwes hand oc hennes aruinges oc efterkomeres, eller hwem hun thet vnne eller lade wyl, then gardh oc stædh *LUGHNEHOLM* ¹⁾ j *Wendesysl* meth bygning oc meth suo meghin ræticheet, som jac hauer oc ægher wt j eet, som heder *Galghebergh*, efter myn father, meth agræ, engæ, scowæ, fiskewatn, fægang, möller oc möllæstædhe, rörendæ oc wrörendæ, ödhe oc bygt, oc all thettæ forscrefnæs tilhörelsæ oc tilliggelsæ *Jnnen* alle firæ marckeschel, wat oc thyurt, enktæ vnden taghet, oc meth alle breff oc ræticheet, e hwat thet hælst heder eller er wgencalleleg hæ til euerdhelech æghe, *Ok kennes* jak thes meth thettæ mit opne breff, at mich og minæ aruinge er alle redhæ suo fullelighe fult scheet oc giort efter myn wilghe foræ alt thettæ forscrefnæ, suo at mich fulleleghe oc wel at nögher, oc kennes jak mich eller minæ aruinge til noghet aff thettæ forscrefnæ engin ræt eller tiltale at haue eller her efter haue sculæ, oc hwat breff oc ræticheet, som her efter fynnes kunne, som röræ vpa thettæ forscrefnæ, the sculæ for^{de} myn frwe ellers hennes aruinge eller efterkomeræ, eller hwem hun thet vnne eller lade wyl, til gagn, godhe oc frome komme oc engin stadh til hinder eller scadhe j nokræ mode. Oc til mere beuaring, at alle thissæ forscrefnæ stykkæ sculæ stadheghe, faste oc wbrödeleghe bliue oc holdes wgen-

calleleghæ j alle mode som forescreuet star, tha lader jak mit Jncigle meth wilghe oc witscap henges for thettæ breff, Oc wj *Hannes van Podbusk, Prytbiörn van Podbusk*, Ridderæ, oc *Axel Jacopssön* awapn, oc wi *Jönes Dice, Johan Scarpenbergh, Pædher Niclessön* oc *Eric Niclessön*, Ridderæ, *Anders Niclessön* aff *Asedale* ²⁾, *Jones Wendylbo* oc *Jacop Pætherssön* awapn, fornempde frwe *Ælnes* maghe, samfrender oc wene, lade woræ Jncigle til witnesbyrdh, at alt thettæ forscrefnæ efter war godhe wilghe, samthykke, fulbordh oc radh scheet oc giort er j alle mode, som her foræscrefuet star, meth wilghe oc witscap henges for thettæ breff. Datum *Lughneholm* Anno domini Millesimo quadringentesimo primo, octaua corporis Christi.

¹⁾ Gaarden *Lugneholm*, som Hr. Christiern *Wendelbo* fik med sin hustru *Elnæ*, Hr. *Niels Bugge's* Datter, har ligget i *Hornsherred*. *Suhms Danm. Hist. XIV. 334.* I Documentet selv, som der anføres, skrives Navnet *Lwnholm*. Hos *Suhm XIV. 357* kaldes denne Gaard urigtig *Dueholm*; i det der anførte Document staaer ligeledes *Lwnholm*.

²⁾ *Asedal, Åsdal* i *Hornsherred*. *D. Atl. V. 322.*

78.

1401. 14. Jun. Brødrene *Peder Niklessön* af *Nagaard* og *Erik Niklessön* oplade *Dronning Margrete* deres *Ret* i *Gaarden Lugneholm* i *Vendsyssel*; jvf. Nr. 77.

[*Norrejyland. Vendsyssel.*]

[Originalen paa *Perg.* i det *R. Geh. Arch.* har haft ni hængende *Segl*, hvoraf kun de fire første findes.]

Wi *Pæther Niclessön* aff *Agardh* oc *Eric Niclessön* ¹⁾, brødher, Ridderæ, Kennes thet meth thettæ wart opne breff, at wj efter wor eyghin godhæ wilghe oc efter woræ wenes oc samfrenders radh, samthykkæ, fulbordh oc wilghe haue wpladet, schööt, affhent oc antwordet wor nadege frwe *Drotning MARGRETÆ* fran os oc woræ aruingæ, oc til fornempde wor

frwes hand, oc hennes aruinges oc efterkomeres, eller hwem hwn thet vnne eller lade wyl, suo meghin ræticheet, oc ym wi noghen ræticheet haue j then gardh oc stædh *Lughneholm* j Wendesysl liggende, oc suo meghin ræticheet, som wi efter wor father finge j eet som heder *Galghebergh* ther hoos liggende, meth agræ, engæ, scoghe, fiskewatn, fægang, møller, møllestædhe, rörænde oc wrörende, ödhe oc bygt, oc all thettæ forscrefnæs tilhörelsæ oc tilliggelsæ Jnnen alle firæ markeschel, wat oc thywrt, enktæ vndentaghet, oc meth all breff oc ræticheet, e hwat thet hælst heder eller er, wgcalleleghe til ewerdelech æghe, Oc kennes wj thes meth thettæ wort opne breff, at os oc woræ aruingæ er alle redhæ suo fulleleghe fult scheet oc giört efter wor wilghe foræ alt thettæ forscrefnæ, suo at os fulleleghe oc wel at nögher, Oc kennes wi os eller woræ aruingæ til noghet aff thettæ forscrefnæ engin ræt eller tiltale at haue, eller her efter haue sculæ, oc hwat breff oc ræticheet, som her efter fynnes kunne, som röræ vpa thettæ forscrefnæ, the scule fornempde wor frwe, oc hennes aruinge oc efterkomeræ, eller hwem hwn thet vnne eller lade wyl, til gagn, godhæ oc fromæ kommæ, oc engin stadh til hinder eller scadhe j nokræ modé. Oc til meer beuaring, at alle thisse forscrefnæ stykke scule stadhege, fastæ oc wbrödeleche blifue oc holdes wgcalleleghe j alle mode som forescreuet star, tha lade wi wor Jncigle meth wilghe oc witscap hengæs for thettæ breff. Oc wi *Ælne Buggesdotter*, Her *Cristiern Wendylboes* efterleue, *Jönes Dwe*, oc *Johan Scarpenbergh*, Ridderæ, *Anders Niclessön* aff *Asedale*, *Axel Jacopssön*, *Jenes Hinricssön* oc *Jenes Wendylbo*, awapn, lade wor Jncigle til Witnesbyrdh meth wilghe oc witscap hengæs for thettæ breff. Datum *Agardh* Anno domini millesimo quadingentesimo primo, tertia feria ante festum beati botulphi confessoris.

¹⁾ Af Familien Gyldehøfterne. Agard er Gaarden Aagaard i Bøstherbanherred. D. Kfl. V. 317.

1401. 20. Jun. Peder Niklesjøn af Aagaard skio-
der til Dr. Margrete Hovedgaarden Bryndum.

[Nørrejylland. Sletherrød.]

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl,
af hvilke det 3die mangler.]

Jak Pæther Niclessön aff Agardh, Ridderæ, kennes thet meth thettæ met opne breff om then houedhgardh **BRYNNWM** ¹⁾ oc Brynwmby oc Brynnwmfång j Slæthæreth j Hemersysel j Nörre-jütland, hwilket her *Jöns Lykke*, Ridderæ, mich schöte oc wploot, oc wm alt thet gots, som fornempde Her Jöns Lykke mich schöte oc wploot, e hworæ thet helst ligger, heder eller ær j fornempde Hemersysel, alt thettæ forscrefnæ, gardh, by oc gots, meth aghræ, ænghe, scoghe, fiskewatn, fægang, möller, möllestadhe, dam oc dambond, alegardh oc alegardhstædh, ödhe oc bygt, Rörende oc wrörende, oc all thisse forscrefnæs tilliggelse oc tilhörelse, e hwat thet hælst heder eller ær, wat oc thywrt, enkte vnden taghet, kennes jak meth thettæ mit opne breff, at jak meth myn godhe wilghe oc meth mynæ weners oc samfrænders radh, fulbordh, godh wilghe oc samthykke, solt, schöt, afhænt oc antwordet hauer meth thettæ mit opne breff myn nadheghe frwe Drotning **MARGRETÆ** fornempde gardh, by oc gots, meth all thes tilliggelse, e hwat thet hælst heder eller ær, oc alt thettæ forscrefnæ meth all breff oc ræticheet, som mich thet eller noghet ther aff vpa kommet ær, fran mich oc minæ arfwingæ oc til fornempde myn frwes oc hennes arfwinges oc efterkommeræs hand, eller hwem hwn thet eller noghet ther aff vnne eller lade wyl, vgen-calleleghe til ewerdelech æghe. Oc kennes jak, at mich oc mynæ arfwingæ er alle redhæ so fult oc alt scheet oc giort efter myn wilghe foræ thennæ forscrefnæ gardh, by og gots oc thes tilliggelse oc foræ alt thettæ forscrefnæ, so at mich fulleleghe oc wel at nögher. Oc hwat breff, som her efter fynnes kunne, som mich eller minæ arfwingæ mate til godhæ kommæ, som vpa thettæ forscrefnæ eller vpa noghet ther aff

röræ, e huru the hælst lude, the breff scule fornempde myn frwe Drotning Margretæ oc hennes arfwingæ oc efterkommeræ, eller hwem hwn thet vnne eller lade wyl, til godhæ oc frome oc gagn kommæ oc engin stædh til hinder eller scadhe. Oc kennes jak, at jak eller minæ arfwingæ engin ræt eller rælicheet eller tiltale til thenne forscrefnæ gardh, by, gots eller thes tilliggelse eller til noghet aff alt thettæ forscrefnæ hauæ eller her efter hauæ scule j noghræ modæ. Oc til mere bewaring, at alle thisse forscrefnæ stykkæ oc article scule stædh eghe, faste, wbrödeleghe oc wgencalleleghe bliue oc holdes ewerdeleghe j alle modæ som foræ screuet star, tha lader jak myt Jncigle meth wilghe oc witscap hengæs foræ thettæ breff. Oc wi biscop *Eskil* aff Ripæ oc biscop *Laghe* af Wyburgh, *Johan Scarpenbergh*, *Jacop Hægle*, *Jacop Lawessön*, oc *Eric Niclessön* Ridderæ, *Anders Niclessön* aff Asedale oc *Stigh Munk* awapn lade woræ Jncigle til witnesbyrdh meth wilghe oc witscap hengæs foræ thettæ breff. Datum Wyburgh Anno Domini Millesimo quadingentesimo primo secunda feria proxima ante festum natiuitatis beati Johannis baptiste.

Udenpaa :

Litera scotacionis Domini Petri Nicolai militis de Agaerdh super Brynawm et Brynnymby.

1) Brynum, nu Brønnum Gaard og By ialling Sogn, Sketherrød og Himmer-Svøsfel. D. Aft. V. 38.

1401. 7. Jul. Elnæ Buggesdatter og hendes Svi-
gersønner Hannes van Poddbusk, Preditörn
van Poddbusk og Axel Jacobson stiede til
Dronning Margrete al deres Ret til Hoved-
gaarden Bryndum og til Povel Globs Gods.
Ivf. Nr. 79.

[Norrejyland. Slethetred.]

[Originalen paa Berg. i det K. Geh. Arch. har havt tretten hengende
Segl, hvoraf det 2det, 4de, 5te, 6te, 7de, 8de, 10de og 12te mangle.]

Jæk Elnæ Buggisdøtær, Her **Cristiern Wendelboes** æfterleue,
ok jac **Hannes van Podbusch** Riddare, som een aff fornempde
Her **Cristiern Wendelboes** dötter til husfruæ hafde, ok jæk
Pritbiörn van Podbusch ryddare, oc jak **Axel Jacöpssön** ¹⁾
awapn, som fornempde Her **Cristiern Wendelboes** two döttär
nw til husfruer hauæ. Wi alle fornempde kennes thæt meth
thettæ wart opnæ breeff, At wy æfter wor eghin goth wiliæ,
oc æfter woræ wenes oc samfrenders Radh, samthykke oc ful-
bordh oc wiliæ hauæ vp ladit, skööt, affhænt oc antworhet
war nadighæ fruæ Drotning **MARGRETA** fran oss oc waræ ar-
wingæ, oc til fornempdæ war frucs hand oc hennes arwinges
oc æfterkommeres, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil,
Swa megen Ræticheet oc vm fornempde Her **Cristiern Wen-
delbo**, eller wy, noghon Rætichet hafwæ haft eller haue wtj
BRUNNWM oc wtj **Brunnwmb** oc wtj **Brunnwmfang** j Hemmer-
sysel, j **Norræ jutland** liggende. Ok swa megin Ræticheet oc
vm fornempde Her **Cristiern Wendelbo** eller wi noghon Ræ-
ticheet haue haft eller hauæ wtj alt oc hwort synderlicht thet
gots, som **Paul Gloob** atæ, e hwar thet helst liggær eller er
j **Danmarks Righe**, oc ehwat thet helst heder, meth agræ, æn-
giæ, skouwæ, fiscawatn, fægang, möller, möllestædhe, rörende
oc wrörende, ödhe oc bygt, oc all thettæ forscrifnæs tilhörilsæ
oc tilliggilsæ, waat oc thyurt, engtæ vnden taghit, oc meth
all breeff oc Rætichet, e hwat thet helst heder eller er wgen-
kallighæ til **Ewerdelich** æyæ. Ok kennes wi thes meth thettæ

wart-opne breff, at os oc woræ arwingæ er allæretho swa fult oc alt scheet oc giort efter war wiliæ for alt thettæ forscrifnæ, Swa at oss fullelicæ oc wel at nöygher. Ok kennes wi os eller woræ arwingæ til noghot aff thettæ forscrifnæ engin Ræt eller tiltalen at haue eller her effter haue skulæ, ok hwat breff oc Rætichet, som her effter finnes kunnæ, som röræ pa thettæ forscresne, the skulæ fornempde war fruæ oc hennes arwingæ oc effterkommaræ, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, til gaghn, gotho oc fromæ kommæ, oc engin stadh til hindær eller scadhæ j noghræ madæ. Ok til mere bewaring, at allæ thisse forscrifnæ stücke skulæ stadhighe, fastæ oc wbrödelighe bliue oc holdes vgcallelicæ j allæ madæ, som fore screuet star, tha lade wi woræ jncigle meth wiliæ oc witscap hengiæs fore thettæ breeff. Ok wi bischop *Eskil* aff Ribæ, bischop *Bo* aff Arws, byschop *Laghe* aff Wiborch, *Pæther Nielssön* aff Agarth, *Johan Scarpenbergh*, *Jacop Kalff* oc *Erik Nielssön* Ridderæ, *Anders Nielssön* aff Asædale, oc *Jönes Wendelbo* awapu, ladæ woræ jnciglæ til witnesbyrdh meth wiliæ oc witscap hengiæs fore thettæ breeff. Datum Rydhæ. Anno domini Millesimo quadringentesimo primo, Crastino octaue petri et pauli.

Udenpaa :

frw Elenes Bogesdotter skótebreff pa Brunnm.

*) Axel Jacobsen var en Thot, Søn af Hr. Jacob Krelsen, og Broder til den Wonde Jacobsen, der blev gift med Hr. Abraham Brodersens Enke.

81.

1401. 13. Jul. Henrik Knudson (Gyldenstjerne) ffieder til Dr. Margrete al sin Ret til Gaarden Lugneholm; jvf. Nr. 77. 78.

[Nørrejylland. Vendsyssel.]

[Originalen paa Berg, i det K. Geh. Arch. har havt otte hængende Seel, hvoraf det sidste mangler.]

Jak Henrik Knutssön¹⁾ Rydderæ kennes thet meth thettæ myt opne breff, at jak efter myn eyghin godhæ wilghe oc efter minæ wenes oc samfrenders radh, samthykke, fulbordh, oc

wilghe hauer vpladet, schööt, affhent oc antwordet myn nadheghe frwe Drotning MARGRETÆ fran mik oc minæ arwinge, oc til fornempde myn frwes hand oc hennes arwinges oc efterkomeres, eller hwem hwn thet vnne eller lade wyl, so meghin ræthicheet, oc vm jak nogher ræticheet hauer j then gardh oc stædh LUGHNÉHOLM j Wendesysel liggende, oc so meghin rætichheet, som jak efter myn fater sik j eet, som heder *Galgheberg*, ther os (hos) liggende, meth aghræ, engæ, scoghe, fiscewatn, fægang, möller, möllestadhe, Rörænde oc wrörende, ödhe oc bygt, oc all thettæ forscrefnæs tilhörelsæ oc tilliggelsæ Jnnen alle firæ markeschel, wat oc thywrt, enktæ vndentaghet, oc meth all breff oc ræticheet, e hwat thet helst heder eller ær, wgencalleleghe til ewerdhelich æye. Oc kennes jak thes meth thettæ myt opne breff, at mik oc minæ arwinge er alle redhæ swo fulleleghe fult oc alt schet oc gyort efter myn wilghe foræ alt thettæ forscrefnæ, so at mik fulleleghe oc wel at nöyer. Oc kennes jak mik eller mynæ arwinge til noghet aff thettæ forscrefnæ engin ræt eller tiltale at haue eller her efter haue scule. Oc hwat breff oc ræticheet, som her efter fynnes kunnæ, som röræ vpa thet forscrefnæ, the scule fornempde myn frwe oc hennes arwinge oc efterkomeræ, eller hwem hwn thet vnne eller lade wyl, til gaghn, godhæ oc fromæ kommæ, oc engin stadh til hinder eller scadhæ j noghræ modæ. Oc til meer bewaring, at alle thisse forscrefnæ stücke scule stadheghe, fastæ oc wbrödeleghe bliue oc holdes wgencalleleghe j alle modæ, som forescreuet star, tha lader jak myt Jncigle meth wilghe oc witscapp hengiæs foræ thettæ breff. Oc wi *Ælne Buggesdotter*, Her *Cristiern Wendylboes* esterleue, *Pæther Niclessön* aff Agardh, *Johan Scarpenbergh*, *Eric Niclessön*, Ridderæ, *Anders Niclessön* aff Asedale, *Axel Jacopssön*, oc *Jönes Wendylbo* awapn, lade woræ Jncigle til wytnesbyrdh meth wilghe oc witscap hengiæs foræ thettæ breff. Datum Randers Anno domini millesimo quadringentesimo primo Quarta feria proxima post festum beati Kanuti Regis et martiris.

*) En Gyldenstiærne, under hvilken Brevet findes hos Klevenfeldt.

82.

1401. 14. Jul. Svend Skobe, hans Søster Katherine og hendes Svigersøn Peder Jensen ffiode til Dronning Margrete deres Net til Lindegaard.

[Nørrejyland. Nørreholdherred.]

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har havt elleve hængende Segl, hvoraf det 5te, 6te og 7de mangle.]

Jak Swen Scobe awapn oc jak Katherinæ, fornempde Swen Scobes syster, oc jak Pæther Jenssön, som fornempde Katherines dotter til husfrwe hauer, oc jak Ædhle, for^{de} Pæther Jenssöns husfrwe oc for^{de} Katherines dotter. Wi alle for^{de} kennes thet met thettæ wort opne breff, at swo meghin ræticheet, oc vm wi noghen ræticheet entlich pa eyghindoms eller pantz weynæ haue haft eller haue j LINDÆGARDH ¹⁾ eller i nogher thes tilliggelsæ eller tilhörilsæ, Then forscrefnæ ræticheet haue wi nu fran os oc woræ arwinge, oc til wor natheghe frwes Drotning MARGRETES hand, eller hwem hun thet vnne eller lade wyl, meth ja oc goth wylghe, samthykke oc fulbordh alles woræ oc meth woræ wenes oc samfrenders radh vpladet, schööt, affhendt oc antwordhet wgencalleleghe til ewerdelich æyghæ, meth all breff oc ræticheet, som wore fatheræ eller wi ther vpa haue hassit eller haue, e k̄wat thet helst heder eller ær. Oc kennes thes, at os oc woræ arwinge for alt thettæ forscrefnæ swo fulleleghe fult oc alt scheet oc gyort ær, swo at os alle fulleleghe oc wel at nöyer. Thy kennes wi os oc woræ arwinge til noghet aff thettæ forscrefnæ engin ræticheet eller tiltale j noghræ modæ at haue eller her efter haue scule, oc hwat breff oc rætichheet, som her efter fynnes kunne, som röræ eller ludæ pa thettæ forscrefnæ, The breff mæle wi döthe oc gantze maktlösæ, e hwore the æræ eller fynnes, oc the scule for^{de} wor natheghe frwe, eller hwem hwn thet forscrefne vnne eller lade wyl, oc engin stadh til scadhe eller hinder komme j noghræ modæ. Oc til meer bewaring, at alle thisse forscrefnæ stücke scule stadheghe, faste oc wbrödeleghe bliue oc holdes wgencalleleghe j alle mode, som fore screuet star,

Tha lade wi wor jncigle meth wilghe oc witscap hengiæs for thettæ breff. Oc wi biscop *Bo* aff Arws, biscop *Pæther* aff Burghlwm, *Jönes Niclessön* aff Awentzberg, *Magnus Munk*, *Woldemar Andersson*, Ridderæ, *Jesse Glop* aff Weslöse oc *Nicles Jenssön Loupose* awapn, lade woræ Jncigle til witnesbyrdh meth wilghe oc witskop hengiæs for thettæ breff. Datum Randers Anno Domini Mcd^o primo quinta feria proxima post festum beati Kanuti Regis ac martiris.

Udenpaa :

et skötebreff pa Lindegardh vdj Ommersyssell j. hald herridt til Dronning Margrete.

¹⁾ Lindegaard. Eindegaard, to Gaarde, i Linde Sogn, Nørrehalbherred. D. Aft. IV. 409.

83.

1401. 15. Jul. *Elnæ Buggesdatter*, Hr. *Christiern Wendelboes* Esterleverse, oplader Dr. *Margrete Gaarden Lundergaard*; jvf. Nr. 85.

[Nørrejylland. Vendsyssell.]

[Originalen paa Perg. i det R. Geh. Arch. har havt syv hængende Segl, hvoraf det 1ste, 2det, 3die og 5te mangle.]

Jak Elnæ Buggisdotter, her *Cristiern Wendelboes* æsterleue, Kænnes thet meth thettæ mit opnæ breff, At jak met ja ok gothwilæ vp ladit oc antworthat hauer fran mik ok minæ arwingæ oc til min nadhughe frues Drotning **MARGRETES** hand, eller hwem hwn thet vnnæ eller lade wil, then gardh **LWNDARGARDH** ¹⁾ hoos Hiöringhe j Winberghæreth j *Wendesösel* liggende, meth hws oc iordh oc bygning oc meth swo megin agher oc æng, som til then enæ gardh nw liggar oc til hörer, ok meth al breff oc Ræticheet, som fornempde min herræ her *Cristern Wendelbo*, hues syel gudh hawe, ok jak ther til hawe

haft eller hafwe. Ok kennes iak, at mic for alt thettæ for-
 scrifnæ swa fult oc alt efter min wiliæ scheet oc giort ær,
 swa at mic fullelicæ oc wel at nöyer. Thy kennes iac mic
 oc minæ arwingæ, engin Ræticheet eller til talen til thettæ
 forscrifnæ at hawæ, Ok finnes nogræ flere breff ludende pa
 thettæ forscrifnæ æn som jak for^{de} min fruæ nw igen fongit
 hauer, e hwr the helst ludæ pa thettæ forscrifnæ, som mik
 eller for^{de} min herræ pa rörende ære, eller woræ arwingæ,
 The breeff mæler jæk döthe oc ganzæ machtlösæ meth thettæ
 mit breeff, ok the sculæ for^{de} min frue, eller hwem hwn thet
 vnnæ eller lade wil, som fore er sacht, engin stæth til hindær
 eller til scadhæ kommæ j nogræ made. Ok til mere bewaring
 alle thisse forscrifne stücket, at the stathighe, fastæ oc vbrö-
 delicæ bliue scule j allæ madæ, som her fore screuet star,
 tha hawer jak myt jnciglæ meth mynæ mauwes jnciglæ, swo-
 som er her *Hannesse van Podbusch*, oc her *Pritberns van
 Podbusch* oc *Axel Jacopssöns* jncigle meth wiliæ oc witschap
 ladit hengiæs for thettæ breff. Ok til witnesbyrdh her *Pæther
 Nielssöns* aff Agardh, her *Johan Scarpenbergs* oc *Anders Niels-
 söns* jnciglæ aff Asadale. Scriptum et datum Randers Anno
 domini M^o cd primo vj^a feria proxima ante festum beate Marie
 Magdalene.

Udenpaa:

litera domine Elene date domine regine Margarete paa Lunder-
 gaardh i Vendsösell i Vinneberghærth.

¹⁾ Lundergaard, som her omtales, maa være Lundergaard i Bennebergherred, i
 Annet til St. Katharine Kirke i Hjøring. D. Utl. V. 267.

84.

1401. 16. Jul. *Elne Buggesdatter*, *Fr. Christiern Wendelboes Efterleverffe*, og hendes *Svigerfønner*, antvorde *Dr. Margrete Gaarden Karthorp*, som de tilligemed *Nalborg* havde i *Pant* af *Kong Waldemar*. *Jvf. Nr. 80.*

[*Norrejyland. Flefkumherred.*]

[Originalen paa *Berg*. i det *R. Gesh. Arch.* har havt tolv hængende *Segl*, hvoraf kun det *1ste*, *10de* og *12te* findes.]

Jæk *Ælne Buggis dotter*, *Her Cristiern Wendyboes* efterleue, *Oc jæk *Hannes van Podbusc**, *Ridderæ*, som een aff fornempde *Her Cristiern Wendyboes dötter* til *hwsfrwe hafthe*, *Oc jæk *Prylbyörn van Podbusc**, *Ridderæ*, oc *jæk *Axel Jacöpssön** awapn, som for^{de} *Her Cristiern Wendyboes two dötter* nw til *husfrwer haue*. *Wy alle fornempde kennes* thet *meth thettæ wort opnæ breff*, at *konung WOLDEMAR* antwordedhe ¹⁾ *KARTHORP* ²⁾ oc *Karthorpefang* oc *möllen j then samme stedh* oc thes *tilliggelse*, *waat oc thywrt*, *enktæ vnden taghet*, *meth *Aleburgh** j *tro*, *Oc thet er nw wor natheghe frwe drotning MARGRETE* *friit oc fræst* [corr. *frælst*] j *alle modæ j geen* antwordet. *Fframdeles tha kennes wy thes meth thettæ wort opne breff*, at *haue wy nogher ræthicheet*, eller *wm wi nogher ræthicheet haue haft* eller *haue i alt* eller *noghet thettæ forscrefnæ*, *gardh*, *mölle* oc thes *tilliggelse*, *Alt thettæ forscrefnæ*, *wm wy nogher ræthicheet ther wt j haue haft* eller *haue*, *haue wy wpladet*, *schööt*, *affhent* oc antwordet *fornempde wor natheghe frwe Drotnyng Margrete* *fran os* oc *woræ arwinge*, oc *til fornempde wor frues hand* oc *hennes arwinges* oc *efterkomeres*, eller *hwem hwn thet vnne* eller *lade wyl*, *meth aghræ*, *engæ*, *scowæ*, *fiskewatn*, *fægang*, *möller*, *möllestadhe*, *Rörende* oc *wrörende*, *ödhe* oc *bygt*, oc *all thettæ forscrefnæ* *tilhörilsæ* oc *tilliggelsæ*, *waat oc thywrt*, *enktæ vnden taghet*, oc *meth all breff* oc *ræthicheet*, e *hwat thet helst heder* eller *er*, *wgencalleleghe* til *ewerdelech æyæ*. *Oc kennes wy thes meth thettæ wort opne breff*, at *os* oc *woræ arwinge* er *alle rethæ swo*

fulleleghe fult oc alt scheet oc gyort efter wor wylghe foræ
 alt thettæ forscrefnæ, swo at os alle fulleleghe oc wel at nöyer.
 Oc kennes wy os eller woræ arwinge til noghet aff thettæ
 forscrefnæ engyn ræt eller tiltale at haue eller at haue scule.
 Oc hwat breff oc ræticheet, som her efter fynnes kunne eller
 wpkome, som röræ vpa thettæ forscrefnæ, e hwru the helst
 lude, the scule for^{de} wor frwe oc hennes arwinge oc efter-
 komeræ, eller hwem hwn thet vnne eller lade wyl, til gaghn,
 godhe oc frome komme, oc engyn stadh til hinder eller scadhe
 j nokræ modæ. Oc til meer bewaring, at alle thisse forscrefnæ
 stuckæ scule stadheghe, fastæ oc wbrödeleghe blifue oc holdes
 wgencalleleghe j alle madæ, som forescreuet star, tha lade
 wy for^{de} Ælne, Hannes, Prytbiörn oc Axel woræ Jncigle meth
 wilghe oc witscap henges for thettæ breff. Oc wi biscop *Bo*
 aff Arws, *Pæther Niclessön* aff Agardh, *Johan Scarpenbergh*,
Eric Niclessön, *Jacop Kalff*, Rydderæ, *Jönes Strangessön*,
Jönes Wendylbo oc *Jacop Kyrt* awapn lade woræ Jncigle til
 wytnesbyrdh meth wilghe oc witscap henges for thettæ breff.
 Datum Randers Anno Domini Millesimo quadringentesimo primo
 Sabbato proximo ante festum beate Marie Magdalene.

Udenpaa :

littera domini Elene etc. super Kordorp, Fleskumherrit.

¹⁾ Herefter maa være ubeglemt os.

²⁾ Karthorp eller Kordorp (Kardorp?) laa efter Brevets Paategning i Fleskumherred, men der findes nu ingen Gaard af dette Navn. Christiern Wendelbo var Lensmand paa Kalborghuus 1396. D. Atl. V. 189.

1401. 19. Jul. Gyde, Peder Stures Efterlever-
ffe, skieder til Dr. Margrete al sin Rettighed
i Gaarden Lundergaard; jvf. Nr. 83.

[Norrøjsland. Vendsysslet.]

[Originalen paa Berg. i det K. Geh. Arch. har havt otte hængende Segl,
hvoraf det 1ste, 2det og 4de mangle.]

Jak *Gydhæ*, *Pæther Stures* ¹⁾ æfterleue, Kænnes thet met thettæ mit opne breff, At jak efter min eghin godh wiliæ oc æfter minæ wenes oc samfrenders radh, samthykkæ oc fulborth oc wiliæ hafuer vp ladit, schöt, afhent oc antworthet min natighæ frue Drotning *MARGRETÆ* fran mic oc minæ arwinge oc til fornempde min frues hand oc hennes arwinges oc efterkommeres, eller huem hwn thet vnnæ eller lade wil, Swa megin Ræticheet oc om jak nogen rætichet hauer haft eller hauer j then gardh *LUNDERGARTH* hoos Hiöringe j Winberghæreth j Wendesysel liggende, fornempdæ garth met agræ, ængie oc al then samme gardhs til hörilse oc til liggilsæ, waat oc thywrt, engtæ vnden tagit, oc meth all breeff oc rætichet, hwat thet helst heder eller er, vgcallelicæ til ewerdelich æyc. Ok kennes jak thes, meth thettæ mit opnæ breff, at mic oc minæ arwinge ær allaretho swa fult oc alt scheel oc giort efter min wiliæ for alt thettæ forsrifnæ, Swa at mic fullelicæ oc wel at nöyer. Ok kennes jak mic eller mine arwinge til noget aff thettæ forscrifnæ engin ræt eller tiltalen at hafwe eller her efter hauer sculæ, oc hwat breff oc rætichet, som her efter finnes kunnæ, som röræ pa thettæ forscrifnæ, the scule fornempde min frue oc hennes arwinge oc efterkommare, eller hwem hwn thet lade eller vnnæ wil, til gaghn, gotho oc til fromæ kommæ, oc engin stadh til hindar eller scadhæ i nogræ madæ. Ok til mere bewaring, at alle thisse forscr^{ne} stykkæ scule stadhighe, faste oc vbrödelicæ bliue oc holdes vgcallelicæ i allæ madæ, som fore screuet star, tha hauer jak fornempde Gydhæ mit Incigle meth wiliæ oc witscap ladit henges fore thettæ breff, Ok wi *Elnæ Bugisdoter* ok *Pæther Nielssön* af Agarth, houetsman i Norræ jutland, ok *Jönes Nielssön* af Auentbergh, Landzdomare

i Norræ jutland, *Magnus Munk*, *Eric Nielssön*, Riddere, *Bo Dyræ* oc *Tuave Baggæ*, awapn, lade woræ jnciglæ til witnesbyrth hengias for thettæ breff. Datum Alaborch Anno domini M^o cd^o primo terciã feria proxima ante festum beate Marie Magdalene.

¹⁾ Klevenfeldt anfører dette Brev blandt adskillige andre, som vedkomme de svenske Sturer, over hvilken fremmede Slægt han ikke har opført nogen Stamtable; derimod findes hos ham som den første af Slægten Staur, der siden gik over til Norge: Peder Staur, den Ældre, til Holmegaard i Stålland, gift med Gytte Basse. Deres Søn var Peder Staur til Boserø i Stålland, gift med Boel Bunde, og deres Søn Sorgen Pedersen Staur var Høvedsmand over Sundmør ic.

86.

1401. 20. Jul. En Gaard i Randers tilbømmes Kro-
nen formedelst Cieren Simon Jonsøns Brøde.

[Norrøjyland. Randers.]

[Originalen paa Perg. i det K. Geh. Arch. har havt eet hængende Segl, som mangler.]

Wy burghemestere oc Radhmæn i *Randers* kennes thet meth thettæ wort opne breff, At som j dach ær tha wor een aff woræ bymæn, som heder *Symön Jonssön*, oc een goth qwynne som heder *Ælseff*, æsterleue *Jönes Thordhsöns*, som man kal-
lethe *röuere scytte* ¹⁾, stedde oc skikkedhe for wor natheghe frwe Drotning MARGARETA oc the ærleghe mæn, her *Pæther Niclessön* aff Agardh, höuetsman j Nörre jutland, oc her *Jönes Niclessön* aff Auentzbergh, Ridderæ, landzdomeræ j Nörre Jutland oc os fornempde burghemestere oc radhmen oc andræ fleræ godhæ mæn nærwærende, j for^{de} Randersse by, Oc tha war oc ær thet swo granneleghe ransaghet os for rætæ funnat vm then gardh j sancti Mortens kirke sokn j Randers liggende, som for^{de} Symon Jonssöns fæthernes gardh fordhom war oc han self fordhom wt j bothe, at then samme gardh all sammen, swo wel alt thet som for^{de} Symons modher oc hans sy-

ster ther j til hafdhe hört, aff thy at the meth for^{de} Symon j fælghe ware, som alt thet som for^{de} Symon self ther wt j no ghen tydh til hördhe eller han eller the ther wt j rættil hafdhe, meth all then samme gardhs jordh oc hws oc all thes tilliggelse oc tilhöring, fast oc löst, waat oc thywrt, enkætæ vnden taghet, Alt thettæ forscrefnæ war konungedömet j alles woræ forscrefnes nærwærlise for for^{de} Symon Jonssöns ræte bewisseleke bröde oc scyld, huilke han self for os alle for^{de} openbarleghe bekend war, til funnet oc til dömp^t wgencalleleghe til ewerdelech æyæ. Oc kændes for^{de} Symon sik eller syne arwinge til noghet aff alt thettæ forscrefnæ engin ræt eller tiltalen at haue eller nogher tydh her efter at haue scule j nokræ madæ. Item for^{de} Elsöff, vm hwn noghen ræticheet hafdhe j noghet aff alt thettæ forscrefnæ, then rætichheet loot hwn wp meth syn godhe wilghe oc beradheet moot meth all breff oc ræticheet til konungedömens hand wgencalleleghe til ewerdelech æyæ, Oc kendes sich oc synæ arwinge swo fulleleghe fult oc alt wæwæ scheet oc gyort ther foræ, swo at hwn kendes sich fulleleghe oc wel at nöyæ. Oc hwn kendes sich eller syne arwinge engin ræt eller tiltalen til noghet aff alt thettæ forscrefnæ at haue eller her efter at haue scule j no ghæ madæ. Oc til widerlicheet oc sannendæ, at alt thettæ forscrefnæ swo scheet oc gyort ær meth rætæ for os alle for^{de} j alle made, som forescreuet star, tha lade wy wor for^{de} byes jncigle meth wilghe oc witscap henges for thettæ breff. Datum Randers Anno domini Millesimo quadringentesimo primo quarta feria proxima ante festum beate Marie Magdalene.

Udenpaa:

bysens breff j Randers vm en gardh ther, at han er konungedömet til funnet, vdj Sanctj Morthens sogn. 1401.

*) Navnet Røversfytte forekommer ogsaa i et Brev fra 1406.

87.

1401. 21. Jul. Simon Jonson, Bymand i Randers, oplader Dronning Margrete sin Gaard i Randers. See Nr. 86.

[Nørrejyland. Randers.]

[Originalen paa Pergament i det K. Geh. Arch. har tre hængende velbevarede Segl, hvori Bomærker.]

S*ymyn Jonsön*, bymaan ij *Randers*, Jægh helsnær allæ mæn, som thettæ breef seer æller hörær læsæ, Ewynneligh meth guth, ogh openbarligh bekennæs thet, ad jægh vplader ogh antworther thennæ brefförær een nathigh förstynnæ drötnyngæ **MARGRETÆ** af Danmarkæ, all Rææt som jægh hauer, æller noghen tiith hauer haft, ij then gaarth myn father ij bothæ, ther nw *Herræ Wendelboos gaarth* kallæs, ij Sanctæ Martæns kyrkysoghen ligher ij Randers. Framdeles skethæ thet swa, ad noghen breef och bewisnyngæ funnæs her æfter, som myn father pa then samæ gaarth ogh jorth hauthæ, tha schulæ the ængen makt hauæ, ogh mælær thöm vnyttigh ogh aldeles döthæ meth thettæ breef. Til hwilken things wydnesbörth myt ynceghel ær foræ thættæ breff hængd meth gothæ mæænz ynceghel Nyæls Raband ogh Jessæ Schrædæræ, borghæmæsteræ j Randers. Aar æfter wars herræ aar Thwsænd fyræhwndreth pa thæt förstæ aar Sanctæ Mariæ Magdalenæ aften.

Udenpaa:

Symon Jonssöns breff at han vplader Drotnyng M. sin ræt j en gardh j Randers.

1401. 3. Aug. Nisse Jensen skieder sit Guds Klæpstorplund til Høvedsmanden paa Alborghuus, Magnus Munk, paa Dronning Margretes Begne. (Svf. Nr. 90.)

[Nørrejyland. Hornum Herred.]

[Originalen paa Pergament i det K. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf det 6te, 7de og 9de mangle.]

Alle the thettæ breff hörer æller seer Hielsar Jak Nisse Jens-
søn af Klæpstorplund ewinderlich quæthi meth gudh. Thet skal
alle mæn witerlicht ware, the som nw æræ oc her æfter com-
mer, at iak hauer skööt oc vplatit en Hiederlik man oc erlikæ
Herræ *Magnus Munk*, riddare oc Höuætzman pa Alborghuus ¹⁾,
alt mit goz, som er KLÆPSTORPLUND ²⁾ i Hornumhæret, oc
all annarstath, e hwar thet ligger mæth alle sin tilligelse, wat
oc thiwt, ænktæ vdentakit, pa en Hiederlike fyrstynnes weghnæ,
som er fru MARGRETA, drotning i Swerike, Norghe oc Dan-
mark, oc hauer hanom pa hennæ weghnæ alzthinges vplatit,
oc kennes mik æller nokor minæ arwingæ ængin ræet her
æfter i thet fornempde goz at hauæ meth thettæ nærwærinde
breef. In cujus rei evidenciam et cautelam firmiorem sigillum
meum una cum sigillis virorum discretorum videlicet domini
*Rytgeri sacerdotis, Jone Wifferdzson, Nicolai Andersson, Pe-
tri Andersson dicti Munk, Nicolai Griis, Laurencij Geed et
Lille Munk* presentibus est appensum. Datum anno domini
Millesimo quadringentesimo primo feria quarta proxima post
diem beati Petri ad vincula.

¹⁾ Af denne Magnus MUNK findes Giendrebrev paa Bygholm, Kolding Slot. m. m. af A. 1406, trykte i Ny Danske Mag. VI. p. 236 o. flg.

²⁾ Klæpstorplund, nu Kleistruplund By i Borlev Sogn, Hornumherred. D. Atl. V. 49.

89.

1401. 8. Aug. Hr. Anders Jacobson Lunge qvitterer Dronning Margrete for 813½ lybske Mark, som hun var hans Broder, Hr. Folmer Jacobsen, skyldig, og havde givet Brev paa at betale ham inden S. Mortens Dag, eller at pantsætte for hver 100 Mark "en Læst Korn besæt Gods".

[Væstjylland.]

[Originalen paa Pergament i det R. Geh. Arch. har otte hængende Segl, der alle ere bevarede.]

Jak Anders Jacopssön Lunge, Ryddere, ¹⁾ gör thet widerlicht meth thettæ myt opne breff, Vm the atte hundreth lubesche mark oc halffyortende lyubische mark, som myn nadheghe frue drotning **MARGRETE** myn brother Her **Folmer Jacopssön**, Ridderæ, schyldich war, oc bebreuet hafthe at betale hanom eller hans arwinge, widh henne eller hennes arwinge eller efterkomeræ for jnnen Sancti Mortens dach nw nest kommer, eller oc at sættæ for^{de} myn brodher j pant for hwert hundreth lyubische mark een læst korn besæt gots, entlich j Syeland, eller j Laland eller j Falster. Oc for thettæ forscrefnæ louedhe oc bebreuedhe Biscop **Tetz** aff Odhens oc jak for^{de} Anders Jacopssön, Her **Johan Olefsön**, Her **Woldemar**, Her **Eric Niclessön**, Her **Claus Grupendale**, oc Her **Nicles Awessön** Ridderæ, **Fikke Molteke**, **Lasse Jenssön**, **Jönes Gorstinge** oc **Awe Steegh** awapn, meth woræ arwinge meth for^{de} myn frue Drotningen, meth een sammeth hand, for^{de} myn brother Her **Folmer** oc hans arwinge, oc mich for^{de} Anders Jacopssön oc Her **Anders Olefsön** oc Her **Jönes Olefssön**, Her **Axel Magnussön**, Her **Pæther Basse**, Her **Jacop Lunge**, oc **Aghe Lunge** myn brother til for^{de} Her **Folmers** oc hans arwinges tro hand. Tha aff thy, at for^{de} myn brother Her **Folmer** mich befalet hauer thisse forscrefnæ penninge wp at bæræ, tha kennes jak meth thettæ myt opne breff, at mich vpa for^{de} myn brothers Her **Folmers** oc hans arwinges weynæ oc vpa alles theræ weynæ, som thettæ forscrefnæ löfte vndfyngæ vpa for^{de} Her

Folmers weynæ, som fore er sacht, for alle thisse forscrefnæ penninge oc löfte oc for alle thisse forscrefnæ stycke swo fulleleghe oc rædheleghe betalet oc scheet oc gyort ær, swo at mich vpa for^{de} Her Folmers oc hans arwinges weynæ oc vpa alles theræ weynæ, som thettæ forscrefnæ löfte vpa hans weynæ vndfynghe, fulleleghe oc wel at nöyer. Oc thet opne breff, som for^{de} myn frue for^{de} myn brodher Her Folmer oc hans arwinge vpa thettæ forscrefnæ giuct hafthe, thet breff hauer jak for^{de} myn frue j geen antwordet, oc vm noghræ breff her efter fynnes kunne, som vpa thettæ forscrefnæ röræ, som for^{de} myn frue eller hennes arwinge eller efterkomeræ eller hennes for^{de} mæthelouere eller therre arwinge mate nogenh tidh til hinder eller scadhe komme, the breff mæler jak döthe oc maktlösæ, oc scule henne eller thöm engin stædh til hinder eller scadhe komme, e hwore the her efter fynnes. Oc lader jak for^{de} myn frue Drotning Margrete oc hennes arwinge oc efterkomeræ oc for^{de} hennes mætheloueræ oc theræ arwinge for for^{de} myn brodher oc hans arwinge oc for mich oc for alle thöm, som hans löfte vnfonget haue, oc theræ arwinge, som fore er sacht, quitte, lethegehe, löse oc ganze orsaghe meth thettæ mit opne breff for thisse forscrefnæ ate hundreth lyubische mark oc halffyortende lyubesche mark oc fore thettæ forscrefnæ löfte oc for alle thisse forscrefnæ stycke. Oc kennes jak oc bynder jak mich til oc mine arwinge, for^{de} myn frue Drotning Margrete oc hennes arwinge oc efterkomere, oc alle thisse for^{de} hennes mæthelouere oc theræ arwinge, at frij oc scadhelöse at hole fran for^{de} myn brothers Her Folmers oc hans arwinges oc alles theres, som thettæ forscrefnæ löfte vnfonget haue, oc there arwinges maning oc rætæ tiltale, som sche eller wordhe kunne nogenh tydh vpa thisse forscrefnæ penninges eller löftes eller vpa nogher thisse forscrefnæ styckes weynæ j noghræ modæ. Oc til meere bewaring, at alle thisse forscrefnæ stycke scule swo stadheghe, faste oc wbrödeleghe bliue oc holdes wgencalleleghe j alle modæ, som forscreuet star, tha lader jak myt Incigle meth wilghe oc witscap hengis for thettæ breff. Oc til witnessbyrdh lade Her *Nicles Jacopssön Lunge*, cance i Roskilde, for^{de} Her Folmers brodher, Her *Anders Olefsön* aff Næsby, Her *Jacop*

Lunge, Her Johan Olefsön, Her Björn Olefsön, Her Prytbyörn van Podbusc oc Her Anders Olefsön aff Thyufstofte theræ jncigle hengis for thettæ breff. Datum Slaulosia Anno Domini M^o cd primo, secunda feria proxima ante festum beati Laurencij Martiris.

¹⁾ Hr. Anders Jacobsen Lunge var en Søn af Hr. Jacob Oluffsen og Broder til Hr. Solmer Jacobsen, til Bispep Niels Jacobsen i Strengnäs, og Hr. Ove Lunge. Hr. Anders Jacobsen skrev sig til 1403 til Gundersleville i Sjælland, 1417 og 1419 til Egede (Tomfruens Egede i Sjælland). Han var K. Erits Hofmester (Magister curie) 1413 og 1423; Hovedsmand paa Calmar 1397, paa Kallundborg og Tranekær 1419, paa Tranekær 1423; men er død i dette, eller et af de nærmest følgende Aar.

90.

1401. 28. Sept. Peder Anderson Munk af Hede-
degaard oplader Dronning Margrete Klæp-
storplund med mere Gøds, han havde i Pant
af Anders Glob. (Jvf. Nr. 88.)

[Nørrejylland. Stætherred. Hornumherred.]

[Originalen paa Pergament i det K. Gch. Arch. har havt otte hængende
Eggl, hvoraf det 5te, 7de og 8de mangle.]

Jak Pæther Anderssön, som calles *Munk*, aff Hethæ garth ¹⁾
Kennes thet meth thettæ mit opnæ breff for allæ, som nw æræ
oc æn her æfter kommæ sculæ, at jak meth ja oc goth wiliæ
hafuer vp ladit oc afhent mechtigh förstinnæ min nathighe
fruæ drotning MARGRETÆ alt thet gots, e hwar thet helst lig-
gar, bothe j *Slæthæreth* oc anner stæth, Huilkit mik til pant
stoth af *Anders Glob* for halffierdhesintyughe lyubischæ mark,
meth all breff oc rætichet som jac ther vpa hauer haft eller
hawer, oc ther til hauer jac afhænt oc vpladit fornefndæ min
fruæ *KLÆPSTORPLUND* meth al breff ok rætichet, som jac ther
til hauer haft eller hafuer, Huilkit mic til pant stoth for thræ-

tyughe lödhich mark. Ok kennes jac at mic for alt thettæ forscrifnæ swa fult oc alt giort er, Swa at mic fullelicæ oc wel at nöyer, oc thy kennes jac meth thettæ breff, at jac eller minæ arwinge engin Ret eller til talen til noghot af thettæ forscrifnæ j nokræ matæ hafue oc ey hafue sculæ j nogræ madæ. Oc til mere bewaring allæ thisse forscr^{no} stucke, tha hauer jac mit Jncigle meth wilæ oc witscap ladit hengis fore thettæ breff, oc hafuer jac bethit erlighe fadher oc men, sosom er Bischof *Laghe* aff *Wiborgh*, Her *Magnus Munk*, Her *Elef Elefssön*, Her *Jönes Eskilssön*, Her *Jacop Calff*, *Ridderæ*, *Drage* oc *Pæther Gylling* awapn lade theræ Jnciglæ til witnesbyrth henges fore thettæ breff. Datum *Lundis* anno Domini M^o cd^o primo profesto beati michaelis archangeli.

Ubenpaa :

Munkes breff aff Hethegardh meth huilket han lader myn frue Klæpstorpelund oc lader henne mere gots som han hafthe til pant aff Anders Glopp.

¹⁾ Hedegaard. Tvende Gaarde af dette Navn findes i Sletherrød, den ene i Malle Sogn, den anden i Ovdруп Sogn. D. Atl. V. 39. Om det af Anders Glob til Peder Andersen Munk pantsatte Gods i Ovdруп o. fl. St. haues Breve fra A. 1392. 1394. "*Petrus Andreae Munk in Hethegaard*" forekommer 1392—1401. (Søstrup om Familien Munk. Geneal. biogr. Arch. I. S. 1.)

91.

1401. 11. Oct. Hr. Niels Iversøn (Rosentranz) forelenes paa sin Livstid med det ham fradømte Gods.

[Nørrejyland. Kougse og Sonderhald Herreder].

[Originalen til denne Vidlöse paa Pergament i det R. Geh. Arch. har tre hængende Segl.]

Wi Clawes Grupendale, Riddere, **Moleke** oc **Gerith van der Lanken**, awapn, göre witerlicht oc openbar alle the som thenne scrift höre eller see oss æfter war herres föthelses aar thussende firhundrethæ vpæ thet fortendæ aar vpa Sancti Gregorii

pape dagh hafue seet oc skoet oc hört grangifflighe fföre oss overlæsit eet opet permæns breff, wraget oc wskrapet oc j alle made wffalsket oc wmistenchelicht, meth sanne oc wisse hængændæ Jncigle, Jnciglet helt oc holdet oc allstings wal bewareth, hwilket breff luder ordh fran ordh æfter thy som her æfter fölgher.

Jæk *Niels Ywersön*, Ridere, kiønnæs thet meth thættæ mit opnæ breff, at vm suo megit gots j *Rughæö* ¹⁾ oc i *Faxingessogn* ²⁾ liggendæ, som nw sinnist mich meth Rætæ aff gik wpa Rætæræthinget, thet gots hauæ nw min natheghæ Herre koning *ERIK* oc nijn natheghæ frwæ drotning *MARGRETE* lænt mich j ghen sua lengæ som jæk lefuer, Oc nar jæk aff gaar oc döör, tha scal thettæ for^{de} gots friit oc frælst oc vmbeuoret oc vhindret genist j geen kommæ til for^{de} min Herre oc frwæ oc til koningedömet oc til crunen. Oc til mere bewaring, at allæ thisse forscreffnæ styckæ oc articlæ sculæ suo stadheghæ, fastæ oc vbrödelicæ blifua oc holdes j allæ madæ, som her fore screuit star, Tha lader iæc for^{de} *Niels Ywerssön*, Riddere, mit Jnciglæ meth wilghæ oc witscap hengæs ffor thette breff, Oc hafuer jæk bethet wælbörnæ men swa som ær Her *Anders Jacopsön*, Her *Jönes Duwæ* oc Her *Prütbern van Pudbusch*, Riddere, at the lade theræs Jnciglæ til witnisbyrdh henges ffor thettæ breff. Datum *Lundis* anno Domini M^o cd^o primo, feria tertia post festum sancti Dyonisii pontificis et martiris. Ok til mere witerlicheet hær vm hafue wy ladet ware Jncigle hænges ffor thenne scriftt. Datum Anno et die supradictis.

Udenpaa :

Transcriptum aff her Niels Ywerssöns breff at han hafuer gots [til] landz aff konungedömit j Ruxö oc i Faxingssogn.

¹⁾ Rughæ eller Rughæ i Rughæherred. D. Atl. IV. 430.

²⁾ Navnet er noget utydeligt, og kan læses Faxingessogn eller Faxing- eller Saxiga-; men rimeligvis menes der det nuværende Faxing i Sønderhaldherred. D. Atl. IV. 286.

92.

1401. 11. Oct. Hr. Niels Iversøn (Rosenfranz) qvitterer Dronning Margrete al Gield, Skyld og aabne Breve, som havde været imellem hende og ham, og imellem hendes og hans Forældre, undtagen det Brev paa hans Gaardholm i Jylland.

[Nørrejyland.]

[Originalen paa Pergament i det K. Geh. Arch. har havt otte hængende Segl, hvoraf det 2det, 3die, 4de og 8de mangler. Biblise af dette Brev er udstedt af *Claves Grupendale*, Riddere, *Möleke* oc *Gerith van der Lanken*, awapn, (s. ogsaa Nr. 91) aar thusende firehundredrethte vpa thet siortøende aar, vpa war frue dagh annunciationis. Original paa Pergament med tre hængende Segl.]

Jæk Niels Iwerssön, Ridderæ, kiønnes thet meth thættæ mit opnæ breff Vm all then giæld penningæ oc scyld oc opnæ breff, e huræ wpa the helst ludæ, oc all annit, e hwat thet helst ær, som minæ foreldræ bothæ wpa mit fædhernæs oc möthernæs wegnæ hauæ fongit oc haft eller hafuæ aff min natheghæ fruæs Drotning Margretes fadher oc foreldræ, enthic vpa hennæs fædhernæs eller mödhernæs wegnæ, oc suo vm all then giæld oc scild oc breff, e huræ wpa the helst ludæ, oc all stickæ, e hwat som thet helst heder eller ær, som mellom for^{de} min natheghæ fruæs foreldræ oc minæ foreldræ oc mellom hennæ oc mich til thennæ dach hauæ wærit, for alt thettæ forscrefnæ later jæc min natheghæ Herræ konung **ERIK** oc for^{de} min natheghæ fruæ drotning **MARGRETÆ** oc theræ foreldræ oc arwingæ oc æsterkommeræ for mich oc minæ foreldræ oc arwingæ qwite, ledheghæ oc gantzæ orsaghæ meth thettæ mit opnæ breff, oc for all styckæ. Swa at jæc eller minæ foreldræ oc arwingæ oc engin wpa minæ eller theræs wegnæ sculæ engin tiltalen, maningæ eller scyldning eller Ræt hauæ j nogræ modæ vm allt thettæ forscriffnæ til for^{de} min natheghæ Herræ eller fruæ, eller theræs foreldræ oc arwingæ eller æsterkommeræ, oc all the breff oc Ræthichet, som minæ foreldræ oc jæc hauær haft eller hauæ aff for^{de} min natheghæ

frua oc hennæs foreldræ oc arwingæ, vnden taghet thet breff som jæk hafuer aff for^{de} min natheghæ frua vpa min garth HOLM ¹⁾ oc thæn garths tilliggelsæ j Jutland liggendæ, ellers allæ andræ breff oc Ræthicheet, som foræ screuit star, thom wil jæc oc schal for^{de} min natheghæ frua drotning Margretæ j ghen fongæ, oc mælær jæc the breff oc Ræthichet dödhæ oc gantzæ maktlösæ meth thettæ mit opnæ breff, Swa at the her æfter engin macht hauæ sculæ, oc for^{de} min Herræ eller frua oc theræs foreldræ eller arwingæ eller æfterkommeræ engin stædh til hynder eller scadhæ j nokræ modæ meer kommæ sculæ, thy at mich oc minæ arwingæ oc foreldræ for alt thettæ forscriffnæ, e hwat thet helst heder eller ær, engtæ vnden taghet, suo fult oc alt æfter min wilghæ oc nöghæ scheet oc giort ær, suo at thom oc mich fullelicæ oc wæl atnögher. Oc kennæs mich oc minæ foreldræ oc arwingæ engin Ræt eller tiltalen eller Rætichet til alt thettæ forscriffnæ, j engæ mōdæ hauæ eller hauæ sculæ, som foræ screuet star. Oc til meræ beuaring, at allæ thissæ forscriffnæ styckæ oc artiklæ sculæ suo stadheghæ, fastæ oc vbrödelicæ bliuæ oc holdes ewerdelicæ j allæ modæ, som her foræ screuet star, tha hauær jæc for^{de} Niels Ywerssøn, Ridderæ, mit jnciglæ witerlicæ meth wilghæ oc witscap ladit henges for thettæ breff, oc hauer jæc bethet erlicæ men oc wælbörnæ, Swo som ær Her *Anders Jacopssøn*, Her *Jens Duuæ*, Her *Priibern van Podbusch*, Her *Anders Olafsøn* aff Thywstoftæ, Ridderæ, *Jens Anderssøn*, landzdomeræ j Sconæ, *Anders Albriktssøn* oc *Lodwigh Barsæbæk*, awapn, at the ladæ theræs Jnciglæ til witnisbyrdh henges for thettæ breff. Datum *Lundis* Anno domini M^o cd^o primo feria tertia post festum sancti Dyonisii pontificis et martiris.

Udenpaa :

Her Niels Ywerssøns breff, giuet Drotning Margretæ, vm alle giæld, pænninge oc all stycke, oc mæler alle breff döthe wten thet han hauer vpa Holm.

¹⁾ Hr. Niels Iversen, en Søn af Iver Nielsen (Rosentrang) eiede Gaarden Hævringsholm i Karhuus Stift (1397, s. ovenfor Nr. 43 og Suhms D. Hift. XIV. 639. Endnu 1407, efter et Document i Klevenfelts Samlinger). Det

er upaatbielig denne Gaard her menes ved Holm; og den har faaet Navnet Høvringholm af Beliggenheden ved Landsbyen Høvring; Rosenkrantzernes tidligere Gaard Rosenholm kom først i deres Hæ 1559, og forhen tilhørte denne Gaard, indtil 1506, Familien Peh. D. Att. IV. 339.

93.

1401. 31. Oct. Michel Jonsson oplader Dronning Margrete det Brev, Hr. Niels Iversen havde givet ham paa Skagemands Ladegaard i Malmö.

[Skaane.]

[Af en Bibløse i Orig. paa Pergament i Geh. Archivet, med tre hængende Segl, udstøbt af *Claves Grupendale*, Riddere, *Möleke* oc *Gerith van der Lanken*, awapn, Aar thusende firehundrethe vpa thet siortænde aar, vpa sancti Mathie apostoll dagh, hvori tillige indeholdes flere Breve paa Latin.]

Wy borghemesteræ oc Radhmæn j *Malmöge* kennis thet meth thættæ wart opnæ breff, at wy tha nær ware oc pa hörthe, som j dagh ær, at *Michel Jonsson*, war mæthebyman, vplot oc antworthethe war nadhege frwe drotning *MARGRETÆ* thet breff som her *Nicles Iwersson* hanum giuet hauedhæ pa thæn gardh *SKAWEMANS LATHEGARDH* j *Malmöge* liggendæ meth alle grene oc articlæ æfter thy som thet ludær, oc meth al ræt, oc kændes for^{de} *Michel Jonsson*, at for^{de} war nadhege frw drotning *Margretæ* hafdæ fore thettæ breff articlæ oc Rættikhet sua fult oc alt giort hanum æfter hans willæ swa at honum folleleghuæ at nøgher. In cuius rei testimonium Sigillum ville nostre presentibus est appensum. Datum anno domini M quadringentesimo primo vigilia omnium sanctornm.

94.

1401. 11. Nov. Biskop Peder i Roskilde og Conventet sammest. udgive deres Forpligtelse til Kong Erik og Dronn. Margrete for Skanør og Falsterbod, som disse havde pantsat Biskoppen og Conventet paa otte Aar for 40,000 lybske Mark, i Stedet for andet Pantegods, med Afdrag af 5000 Mark paa Capitalen for hvert Aar.

[Skaane.]

[Originalen paa Pergament i det K. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf det 1ste og 3die mangle. Brevet er omtalt i D. Mag. IV. 309—310 *.)]

Wy Pædher meth guds nadhe Byscop j Roskilde oc alt Capitel j then same stedh kennes thet meth thettæ wart opne breff, at wi nw the slot oc feste SCANÖR oc FALSTERBODHE oc markneth meth the twa köpstædher Scanöræby oc Falsterbodheby, oc meth swo meket aff Skötzheret som Her *Jens Dwe* oc *Gudmund* nw j ar til the for^{de} slot hafde aff war nadhege Herræ och frwæ koning ERIK oc Drotning MARGRETÆ, for et pant anamet oc wnfanget haue for feretiwighe thusand lybisch mark j penninge oc mynt, som pa Scane markneth ere geue oc genge, Hwilke for^{de} penningæ for^{de} war Herræ oc frwæ oss oc wore efterkomere oc Capitel aff ræt scyld scyldich ere, aff hwilke for^{de} feretiwighe thwsand lybische mark wy nytten thwsand lybische mark for^{de} war nadheghe frwes Drotning Margretes hand oc geld aff tagit haue, ther som hon them scildich war wppa for^{de} war herres oc hans Rikes weghnæ, oc for thet ene oc tiwighe thwsand lybisch mark aff thenne forsc^{ne} penninge howidzswm hafthe wi til pant Odzheret meth Nygardh oc Nycöping, Jtem Skyppingxheret meth Nigxel oc Seræ ¹⁾, Jtem Tunæheret oc Litlæheret, Jtem Brundby, Ringebek oc Nabek, Jtem Lungby og Lywngby fong oc Lyungby möller oc Stokorp, Jtem Jæcopstorp, Giæfnætoftæ oc Görstinge ²⁾ oc meth alt thet som the oss meth thettæ forsc^{ne} til pant sæt hafde, Hwilke forsc^{ne} pante hæreth oc gardhe oc gots wi for^{de} wor Herræ oc frwæ frij oc frælsæ oc losæ nw

wp igen ladit oc antwordhet haue meth thettæ wart opne breff, meth al breff och Rætichet, som wi the for^{de} pante meth there tilliggelsæ aff for^{de} war Herræ oc frwæ hafðhe, for hwilke forscr^{ne} feretiwighe thwsand lybisch mark wi oc ware efterkomere j Roskilde byscops döme oc Capitel j then same stedh aff for^{de} war Herræ koningen oc frwæ Drotningen oc there efterkomere the for^{de} slot oc fæste *Scanör* oc *Falsterbodhe* meth marknethen oc the twa köpstædher *Scanöræby* oc *Falsterbodheby* oc meth swo meget aff Scötzheret, som fare ær sacht, for et brugelicht pant anamet oc wnfanget haue fran thenne dach j dach er, oc swo atte fullæ ar hwort ar efter thet annet nw nest komende meth al koninglich Ræt friliche oc frelseliche efter war nytte at scikke, wndentagen pundaren pa *Scanör* oc thet hvide oc sortæ bodhe pa *Scanör* og *Falsterbodhe*, ther scule wi oss enkte meth bewæræ, j swa dan modæ at wi eller ware efterkomere oc Capitel j Roskilde j hwart ar aff thisse for^{de} atte ar fem thwsand lybisch mark aff scule scla aff thenne forscr^{ne} penninge howidzswm, oc nar the forscr^{ne} atte ar frame gangn æræ, tha scule thisse for^{de} slot *Scanör* oc *Falsterbodhe* meth markneth, köpstædher oc hæreth oc læn oc meth al there tilliggilse, som fare ær sacht, frij oc frelsæ, löse oc wmbeworne genist j gen komme til for^{de} war Herres oc frues hand, oc til there efterkomere wden al gensechn oc lenger töfring oc wden alt arght. Framdelis scedhe thet swa at thisse forscr^{ne} slot eller nokot there for for^{de} war Herres koning Eriks orlogh sculd oss eller ware efterkomere oc Capitel worthe aff wnet, thet gudh forbiwdhe, at tha war Herræ oc frwæ koningen oc drotningen with goth tro oss eller ware efterkomere oc Capitel tha ther til behulpelicæ ware, at wi eller ware efterkomere oc Capitel the for^{de} slot jgen mwghe fange oc fölghe oc behalde, swa lenge til thes wi thisse for^{de} feretiwighe thusænd lybisk mark fullelicæ wp haue boret, som fare ær sacht. Framdelis ware thet swo at for^{de} war Herræ eller fruwa eller there efterkomere wilde oc löste thisse for^{de} slot, köpstædher oc læn Jnnen thisse forscr^{ne} atte ar at lösæ, tha scule the ther ful macht til haue, oc hwes tha af thenne for^{de} penninge howidzswm jgen star, oc wi eller ware efterkomere oc Capitel ey tha wpboret haue, at for^{de} war

herræ eller frwæ eller there efterkomere oss eller ware efterkomere oc Capitel thet som tha j gen star tha betale, oc at thisse forscr^{ne} slot, köpstædhæ oc læn meth al there tilligelse, som fare ær sacht, tha genist frij oc wmbeworen til for^{de} war Herræ oc frwæ koning Erik oc Drotning Margrete oc til there efterkomere tha genist jgen komme wden alt hinder oc hiælpe Ræthe oc wden alt arght oc lenger töfring. Oc til mere bewaring, at alle thisse forscr^{ne} stycke swo stadheghe, faste oc wbrödliche bliue oc haldes scule j alle madæ som fare screuet star, tha haue wi for^{de} byscop Pædher oc Capitel ware Jncigle meth wilghe oc witscap ladet henges for thette bress, ok til witnessiwrdh Byscop *Jenes* aff Othens, Her *Jenes Anderssons*, Her *Andirs Jæcopsons*, Her *Jenes Dwes*, Her *Johan Olefsons*, Her *Pædher Nielssons* oc Her *Biörn Olefsons* ³⁾ Ridderes Jncigle. Datum Helsingborgh anno domini Millesimo quadringentesimo primo ipso die beati Martini Episcopi et confessoris.

*) I Danske Mag. IV. 310—313 er aftrykt 3 andre Breve af den Roedskildske Bisshop Peder, udstedte samme Dag, den 11te Nov. 1401, og vedkommende de i nærværende Diplom omhandlede Panteforskrivninger.

1) Nixel og Seræ, o: Nerelø og Seirø.

2) Brunby, Brændby, Lywngby, Lyngby, Jæcobstorp (maaskee Ibstorp, Jbstrup?), Giasnæstøstæ, Glentofte, Gørstinge, Gyrstinge: siællandste Landsbyers Navne. De øvrige Stednavne: Ringebek, Nabek og Stokorp (Stokkerup) findes nu ikke i Danmark.

3) Efter Klevenfeldt var Anders Jacobsen en Lunge, af de Gamle (jvf. Nr. 89), Johan og Biörn Olaffen af Slægten Biörn; og Peder Nielsen var en Gyldestierne.

95.

1401. 20. Decbr. Jacob Axelson (Thot) skieder sin Hovedgaard Bollerup i Skaane, samt Flinte Mølle, og en Gaard med tre Fæster i Gerarp til Stigh Pedersen (Krogus).

[Skaane. Ingelstad Herred.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. danske Selskabs Archiv, har havt 4 hængende Segl, hvoraf det tredje er bevaret. Der findes sammesteds en anden ligelydende Original af samme Brev paa Pergament, som ogsaa har havt 4 Segl. Da sidstnævnte Brev imidlertid har nogle Afvigelser i Skrivemaaden og i Angivelsen af Godset, (der er f. Ex. "Flinte Mølle" udeladt) have vi, fornemmelig for Skrivemaadens Skyld, ladet det aftrykke nedenfor.]

(A.)

Jæk Jacob Axelsön af Krakæholm,¹⁾ Ridder ær, helsar jæk alla æwinnelich qwæthiæ mæth guth. Thæt scal allæ mæn witherlicht wara, sua wæl the ther komæ sculæ, som the nærwardendis æræ, thet jæk kænnes mijk at hafwa sköt herræ *Styg Petherssön* myn hofwt garth innæn **BULLORP**²⁾ mæth thua festær, oc Flintæ möllæ Oc all then fornæmpthe garth thil liggilsse, E huat nampn thæt næmpnæs, alla fyra wæghnæ thil marchæskæl, Oc en garth mæth thre festær innæn *Gerarp*,³⁾ som herra *Andres Pæp* myk skötte oc hans opnæ breff vtwisær, oc sua mykit gotz som jæk fek af frw *Kristinæ* oc innæn then samæ by Gerarp oc thil æwynnerlich eghæ. Bindær jæk myk thil frandelis meth myk ok mynæ arwinge hanom oc hans arwinge thet friith oc orthgrant at göra for huars mans thiltall. Ware thet sva at noghen af the gozen worthe hanom af wnnen met Rættæ for myn wanhemöl scyld, tha bindær jæk myk thil met myk ok mynæ arfwinge hanom ok hans arfwinge sua mykit gotz i geen at gifwæ som hanom warther af wnneth, hwar hanom thet bilæghæt ær, ther jæk hafwær. Thil thes mere witnibyrrth ær mith insigle for hænkt, mæth hætherlikæ mæns insigle Swa som ær *Stygh Aghæssön*, Ridder ær, *Jösse Matthisson* af Bossiö, wæpnær, oc *Jösse Pethersson* af Othenslundæ. Anno domini Millesimo cd primo, in vigilia Scti Thome apostoli.

(B.)

Jak *Jacob Arelsøn* aff *Kraghaholm*, ridderer ær, Hælsær iak allæ mæn Ewinelik kwæthiæ meth guth, thet skal allæ mæn veterlekt varæ, swa vel the ther komiæ sculæ som the ther nærwærendes æræ, thet iak kænzs mik at hawæ skött Herra *Stygh Pæthersøn* min Howoth garth j *Bullarp* oc all hans telliggelse, E hwat nasn thet kan næfnæs, allæ fyre wæghnæ til marchaskiæl, ok en garth ok twa fæster j *Gerap*, som Herra *Anders Pap* mik skötte ok hans opnæ breff wtviser, ok swa meghett gozs som jak fek aff frw *Kirstinæ* j thæn sammæ by *Gerarp*, ok tel Ewinelik Eyghæ. Binder jak mik framdeles tel meth mik ok minæ arwinge hanum ok hans arwinge frit ok orthgrant at göræ for hwar manz tiltal. Varæ thet swa at noghon aff the gozen varthæ hanum aff wanen met rættæ for min vanhemmel skyld, tha binder jak mek tel met mek ok minæ arwinge hanum ok hans arwinge swa mikit gozs i gen at giwæ som hanum varther aff wnet hwar hanum thet bilæghet ær ther jak hawer. Til hwas things vinnesbyrth ær mit Jngsyæle fore hænkt meth hetherleghe mænzs Jngsyæle swaswm ær Herra *Stigh Aghasöns*, *Jesse Mathisöns* aff *Bossyö*- ok *Jesse Pæthersöns* aff *Othænslundæ*. Anno Domini M cdº primo in vigilia sancti thome apostoli.

- 1) Hr. *Jacob Arelsøn* af *Kraghaholm*, *Krakæholm*, var en Thott. De her aftrykte Diplomer omtales i *Danske Selskabs Tilvæxt*, ic. ved *Langebet* S. 179. 80. *Krakæholm* (ogsaa *Kragaholm*, *Krogholm*) er Herregaarden *Krageholm* i Herrestad Herred i Slaane. (*Gillberg* om *Malmøhuus* S. p. 71.) Hr. *Stig Pedersen* var en Krognos; og *Bollerup* tilhørte siden hans Efterkommere indtil Slægtens sidste Mand, *Rigsraad Oluf Mouritzsen Krognos*, d. 1573. Derefter var *Bollerup* længe i *Lykkernes* Familie; Oberstlieutenant *Jalf Lyffe* byggede der 1628 et *Steenhuus*, 4 Baaninger høit. (s. *Gillberg* om *Christianstad* S. p. 123.)
- 2) *Bullorp*, eller *Bollerup*, et Sogn i *Jngelstad* Herred i Slaane, hvori Herregaarden af samme Navn ligger. En Mølle findes ogsaa i Sognet (*Gillberg*, l. c. S. 123); men Navnet *Sintemølle* er ikke angivet.
- 3) *Gerarp*, en lille Landsby i *Bullorp* Sogn.

1402. 16. Jan. Brødrene Geert og Heyne Snaghenborg, Claus Dowt og Peder Awesøn, Riddere, og Hr. Peder Awesøns Moder, Anna, skøde Frøsløv i Stævnsherred til Dronning Margrethe. (Jvf. Nr. 97 og 99.)

[Siælland. Stævns Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt 13 hængende Segl, hvoraf det 4de mangler.]

Wy Gerith Snaghenborgh oc **Heynæ Snaghenborgh**, Brødhæ, Riddare, **Clawus Dowt** oc **Pædher Awessøn**, Riddaræ, oc jæc **Annæ** for^{de} Her **Pædher Awessøns** modher, wy for^{de} kennes thet meth thettæ wort opne breff, at wy meth war godh frij wiliæ oc ya, efter ware frenders oc wenes radh, haue salt, sköt, affhent oc antwordhet fran oss oc ware arwinge war nadheghe frwæ Drotning **MARGRETÆ** oc hennes arwinge oc efterkomere then by **Fröslöff** i Stæwenshæreth liggende j Syeland, meth al syn tilliggelse, oc meth al breff oc Rætichet, e huat thet helst heder eller ær, som wy her til haue haft eller haue, eller hwem hon then forscrefne by eller nokot ther aff wnne eller lade wil, til ewerthelich eghe, oc kennes wy for^{de}, at os oc ware arwinge for alt thettæ forscrefne gotz, by, breff oc Rætichet, e huat thet helst heder eller ær, som fare ær sacht, som wy her til haue haft eller haue j then forscrefne by **Fröslöff**, swo fwlt oc alt scheet oc giort ær, efter war wiliæ oc nöghe, suo at os fulleliche oc ganzæ wæl at nögher, ok kennes wy oss oc ware arwinge engen Ræt eller tiltalen til alt thettæ forscrefne gotz, by, breff oc Rætichet, e huat thet helst heder eller ær, her efter haue eller haue scule j nogræ madæ, ok huat breff som her efter kunne fynnes, som wppa then forscrefne by **Fröslöff** eller nokot ther aff ludæ, the breff scule for^{de} war nadheghe frwæ oc hennes arwinge och efterkomere, eller hwem hon then forscrefne by, gotz, breff oc Rætichet wnne eller lade wil, alle weghnæ til godhe, gawn oc frome komme, oc engen stedh til hinder eller scadhe j nogræ madæ.

Framdelis bindæ wy os for^{de} til oc ware arwinge, at nar for^{de} war nadheghe frwæ eller hennes arwinge eller efterkomere, eller huem hon then forscrefne by eller nokot ther aff wnc eller lade wil, som fare ær sacht, os for^{de} til sighe eller til sighe lade, tha wele wy for^{de} oc scule, eller ware arwinge, for^{de} war nadheghe frwæ eller hennes arwinge eller efterkomere, eller hwem hon then forscrefne by eller nokot ther aff wnc eller lade wil, som fare ær sacht, alt thettæ forscrefne tilsta oc behulpelich ware, at for^{de} war nadheghe frwæ eller hennes arwinge eller efterkomere, eller huem hon then forscrefne by eller nokot ther aff wnc eller lade wil, alt thettæ forscrefne, som fare ær sacht, fange och behalde, oc efter syn frij wiliæ styræ oc Radhe til cwerthelich eghe, oc engte her wtj her efter at hindræ wden helder at fordhe j alle madæ. Ok til mere bewaring, at alle thisse forscrefne articlæ oc pyntæ scule suo stadheghe, faste, wbrodelige oc wgencallige bliue oc haldes ewertheligæ j alle madæ, som her fare screuet star, wden alt archt oc hielperædhe, tha lade wy for^{de} *Gerith Snaghenborgh* oc *Heynæ Snaghenborgh*, bröðhræ, Riddaræ, *Claucus Dowt* oc *Pædher Awessön*, Riddaræ, oc jæc *Anna* for^{de} Her Pædher Awessöns modher ware jncigle meth wiliæ oc witscap henges for thettæ breff, oc haue wy for^{de} bedhet welbornæ men, suo som ær Her *Sten Beyntssön*, Her *Thure Beyntssön*, Her *Vicke van Vitzen*, Her *Jenes Magnussön*, Her *Hinrik Snaghenborgh*, Riddaræ, *Sten Laleson*, *Knut Beyntssön* oc *Bertild Snaghenborgh* a wapn, at the lade theres Jncigle til witesbyrdh henges for thettæ breff. Datum Anno Domini Millesimo quadringentesimo secundo, feria secunda proxima post octauam epiphanye Domini.

Udenpaa :

Vm Fröslöff j Stæwenshæreth.

Item vm alle the Snaghenborges gotz j Danmark.

Her Gerith oc Her Heynæ Snaghenborges bröðhres, Her Claus Dowt oc Her Pæther Awessöns ridderes og frue Annes for^{de} Her Pæther Awessöns modhers breff, meth huilkit the sælghe oc sköde Drotning Margrete *Fröslöff* i Stæfuenshæreth, en by som swo heder.

1402. 16. Jan. Brødrene Geert og Heyne Snaghenborg og deres Søster Anna udføde et almindeligt Skøde paa alt det Gøds, med Breve og Rettigheder, som de have havt eller have i Danmark. (Svf. Nr. 96, 99 og 106.)

[Originalen paa Perg. i Geh. Arch. har havt tretten hængende Segl, hvoraf det 1ste og 3die mangle.]

Wy Geryt Snaghenburgh oc Hegnæ Snaghenburgh,¹⁾ brøthra, Ridderæ, oc Jæc Anna, som thissæ for^{des} söstær ær. Wy for^{de} kiännæs thet meth thættæ wart opnæ breff, at wy meth war gothæ frii wilghæ oc Ja, æfter waræ frenders oc wenæs Radh, solt, schöt, affhent, vpladit oc antwarthæt hauæ fran oss oc waræ arwingæ war natheghæ fruæ Drotning MARGRETÆ oc hennes arwingæ oc æfter^{re} alt thet gots, breff oc Ræthicheet, som for^{de} her til hauæ haft eller hauæ j Danmarcs Righæ e huræ thet helst ligger, heder eller ær, eller hwem hun thettæ forscr^{ne} eller noghit aff alt thettæ forscreffnæ vnnæ eller ladæ wil til ewerdelicæ æghæ. Oc kiännæs wj for^{de}, at oss oc waræ arwingæ for alt thettæ forscreffnæ suo fult oc alt scheet oc giort ær æfter war wilghæ oc nöghæ, suo at oss fullelicæ oc gantzæ wæl at nögher. Oc kiännæs wj oss for^{de} meth waræ arwingæ engin Ræt eller tiltalen til alt thettæ forscreffnæ, e huræ thet helst ligger, heder eller ær, som foræ ær sacht, at hauæ eller hauæ sculæ her æfter j nokræ modæ. Oc hwat breff som her æfter kunnæ fynnæs, som wpa alt thettæ forscreffnæ eller wpa nokit ther aff ludæ, the sculæ for^{de} war natheghæ fruæ oc hennæs arwingæ oc æfterkommeræ, eller hwem hun thet vunæ eller ladæ wil, allæ wægnæ til gothæ, gafn oc fromæ kommæ, oc engin stæth til hinder eller scadhæ j nokræ modæ. Fremdeles bindæ wj oss for^{de} til oc waræ arwingæ, at nar for^{de} war natheghæ fruæ eller hennæs arwingæ eller æfterkommeræ, eller hwem hun alt thettæ forscr^{ne} eller nokit ther aff vnnæ eller ladæ wil, oss tilsighæ eller til sighæ ladæ, tha wilæ wi for^{de} oc sculæ, eller waræ arwingæ for^{de}

war natheghæ fruæ eller hennæs arwingæ eller efterkommeræ eller hwem hun alt thettæ forscreffnæ eller noghit ther aff vnnæ eller ladæ wil, som foræ ær sacht, alt thettæ forscreffnæ til sta oc behulpelicæ wæræ, at for^{de} war natheghæ fruæ eller hennæs arwingæ eller æfter^{re}, eller hwem hun alt thettæ forscr^{ne} eller noghit ther aff vnnæ eller ladæ wil, allt thettæ forscr^{ne}, som foræ ær sacht, fongæ oc behaldæ oc æfter syn frii wilghæ styræ oc rathæ til ewerdelicæ æghæ, oc enktæ her wtj her æfter at hindræ vtæn helder at forthæ j allæ modæ. Oc til meræ beuring, at allæ thissæ forscr^{ne} styckæ, artiklæ oc pyntæ sculæ suo statheghæ, fastæ, vbrödelicæ oc vgiencallicæ bliuæ oc holdes ewerdelicæ j allæ modæ som her foræ screuit star, vtæn alt archt oc hiælpæræthæ, tha lade wi for^{de} *Geryt Snaghenburgh* oc *Hegnæ Snaghenburgh*, brödhæ, Ridderæ, oc jæk for^{de} *Anna*, som thissæ for^{des} söstær ær, waræ jnciglæ meth wilghæ oc witscap henges for thettæ breff. Oc hauæ wj for^{de} bethet welbornæ men suo som ær her *Sten Bentssön*, her *Thuræ Bentssön*, her *Fikkæ van Vitzen*, her *Jens Magnussön*, her *Claws Dowl*, her *Pæther Awæssön*, her *Hinric Snaghenburgh*, Ridderæ, *Sten Lalæssön*, *Knut Bentssön* oc *Bertold Snaghenburgh*, awapn, at the ladæ therræs jnciglæ til witnisbyrdh henges for thettæ breff. Datum Anno Domini Millesimo quadringentesimo secundo, feria secunda proxima post octauam epiphanie domini.

Udenpaa tilhæftet:

Her Gerith Snagheburgh oc her Heynæ Snaghenburgh oc frue Annes there systems breff, meth huilkit the sælghe, sköde, frij oc vplade Drotning Margretæ alt thet gots, breff oc ræticheet, som the hæfthe j Danmarcs righe.

¹⁾ Familien Snaghenburg (Snagenborg, Snakenberch; i D. Udsley. II. 180, mindre rigtigt Snekkenberg) var tydsk, og har maaſke Ravnet af Godſet Schnackenburgh, ſom ligger i det Lüneburgſke ved Eiben. Heyne Snaſenberg forekommer førſt 1387 ſom en "tydſk Tyræn og Foged" i Jæreflad Herred i Skaane fra Danſkelebernes Regimente ("tyrannum & Advocatum Alamannicum". S. R. Dan. VI. 534). Geert Snaghenberg blev ſlaaet til Ridder af K. Albert, men flygtede af Slaget ved Falköping 1389. (Suhm. XIV. p. 229.) Heyne Snaghenborg eiede ogſaa Gods i Veſtergötland, ſom Dronning Margrethe kjøbte og ſienkede til Gudheim Kloſter 1392. 1397. (Suhm. XIV. p. 295. 311. 626).

1402. 8. Febr. Claus Douth og hans Hustru afhænde deres Gods, Utnaby paa Dland, til Dronning Margrete.

[Öland.]

[Denne Vidnelse af 1414 meddeles efter en Afskrift i Klevenfeldts Samling "ex perg. Arch. Canc. Dan."]

Wj *Clawes Grupendale*, Ridderc, *Möleke* oc *Gerith* van der *Laucken*, awapn, göre witerlicht oc openbar alle the som thenne scrift höre eller see, oss æfter war Herris föthelses aar thusende firehundredathe vpa thet fiortende aar vpa sancti Vrbanis pape et martiris dagh hafue seet oc skoet oc hört grangiffleghe fore oss owerlæset eet opet permæns breff wraget oc wscrapet oc j alle mode wfalsket oc wmisthenkelicht meth sanne oc wisse hengende jncigle jnciglet helt oc holdet oc allstings wæl bewaret, huilket breff luder ordh fran ordh æfter thij som her æfter fölgher.

Jæk Claus Dout, Riddare, oc jæk *Yliænæ* for^{de} Her Clausse husfrw, wj for^{de} kennes thet meth thette wort opne breff, at wj meth ja oc godh wiliæ oc beradhet Radh hauæ vpladet oc vplade meth thettæ wort opne breff mektlich förstinnæ war nadheghe frwe drotning **MARGRETÆ** thet gotz som wy nw wppa *Öland* her til hawæ haft, swo som ær *Utnaby*,¹⁾ meth all thes gotzes tilliggelse swo som ær ager, æng, scow oc fiskawatn, wat oc thywrt, Rörende oc wrörende, enkte wndentaghet, oc meth all breff oc Ræticheet, som wj til thet for^{de} gotz nw hawæ, oc ær oss for alt thettæ forscreffne swo fult oc alt schet oc giort efter war wiliæ swo at oss fullælica oc wæl at nöyer. Thy lade wj henne thet wp meth all breff oc Ræticheet, som fore er sacht. Oc til mere bewaring tha haue wj for^{de} *Claus Dout* oc *Yliænæ* ware jncigle meth wiliæ oc witschap ladet henges for thettæ breff. Oc til witnisbyrdh *Pædher Awessöns*, Her *Vicke van Vitzens* oc Her *Hinrik Tuens* Ridders Jncigle. Datum *Fughlatric* Anno Domini M^o cd^o secundo, quarta feria proxima post dominicam quadragesime.

Oc til mere witerlicheet her vm hafue wy ladet wore Juncigle henges ffore thenne scrift. Datum anno et die supradictis.

¹⁾ Utnaby. Paa Vland findes nu intet Sogn, eller nogen bekiendt Gaard under dette Navn. Maaſkee menes her Ottenby, (Othanby, Ottauby) i Nhs Sogn, en betydelig Kongsgaard, hvis Lorder udgiore den sybligste Pynt af Vland. Men denne Gaard, som i Middelalderen har udgiort en Menighed (Kirke-Ottenby), der 1279 og 1282 lagdes under Tydala Kloster, skal først efter Reformationen være lagt under Kronen. (Tunelds Sv. Geogr. 8de Uppl. III. Bd. S. 1053. 54, hvor anføres Sv. Diplomatar. I. no. 737. 835. Ahlquist om Vland. II. 2. S. 113. 116 o. flg.) Mueligen kan dog Klostersgodset have udgiort Sognebyen Nhs, og den nuværende Kongsgaard være dette Utnaby, som Dronning Margrethe erhvervede 1402.

99.

1402. 20. Febr. Geert Snaghenborg fivder sit Guds Sywlstæthæ i Wrete Klosters Sogn, i Östergötland, hvilket han fik af Orm Folkesøn, til Dronning Margrethe.

[Sverrige. Östergötland.]

[Öster Langebeks Afſkrift i Diplom. Langeb. Originalen har havt ni Segl, hvoraf fire manglède.]

Jæc Geryt Snaghenburgh, Riddaræ, kiännæs thet met thættæ mit opnæ breff vm thet gots *Sywlstæthæ*,¹⁾ som jæk fik aff Orm Folkesön, som ligger i Östræ Gylland i *Wrete Closters* Soken i Gulbershæret, thet for^{de} Sywlstæthæ hafuer jæk nw min natheghæ Fruæ Drotning Margaretæ vpladit, solt oc afhent fran mich oc minæ arwingæ oc til for^{de} min natheghæ Fruæ, Drotning MARGARETA oc hennæs arwingæ oc æsterkommeræ, eller hwem hun thet vnnæ eller ladæ wil met al thes gotzes tilliggelsæ, æger, eng, scow oc fischewatn, fægang, möller, möllæstæther, wat oc thywrt, cngtæ vnden taghet, oc met al breff oc rætichet, som jæk thet fik met aff for^{de} Orm, oc ær mich

for thettæ forscrifnæ garthæ oc gotz, met all thes tilliggelsæ suo fult oc alt scheet oc giort æfter min wilghæ, swa at mich fullelica oc wæl atnöger, aff for^{de} min Fruæ. Thy kiännæs jæc-mich oc minæ arwingæ engin ræt eller tiltalen til thettæ forscrifnæ garthæ oc gotz, eller noker thes tilligelsæ i nokræ modæ hafuæ oc æy hauæ sculæ, thy at mich ær ther suo fult foræ scheet oc giort, at mich wæl at nögher, som foræ ær sacht. Oc finnæs nokræ breff, som wpa thettæ forscrifna ludæ, som mich eller min husfru Kyrstina eller waræ barn arörendæ æræ, the breff sculæ for^{de} min Fruæ, eller hwem hun thet vnnæ eller ladæ wil, til gothæ kommæ, oc engin stath til hinder eller scathæ i nokræ modæ. Oc til meræ beuaring allæ thissæ forscrifnæ stuckæs, tha lader jæc for^{de} Geryt Snaghenburgh, Rid-daræ, mit jnciglæ met wilghæ oc witscap hengis for thettæ breff. Oc til witnisbyrth Her *Niels Ywersöns*, Her *Heynæ Snaghenburghs*, Her *Hinric Snaghenburghs*, Her *Fickæ van Vitzens*, Her *Claws Dawtz*, Ridderæs, *Esbörn Diækns*, *Hermen van Vitzens*, *Knut Benctsons* oc *Kort Nipritzes* inciglæ. Datum *Stegheburgh*, anno Domini Millesimo quadringentesimo secundo, feria secunda post Dominicam Reminiscere.

*) Mueligen kan det være Gaarden Siggestad i Breta-Klosters Eogn. f. Tuneld Sv. Geogr. 8. Dpt. III. 1. S. 301.

100.

1402. 1. Marts. Prioren Niels i Helsingborgs Kloster vedkiendes, at Hr. Anders Seipson Lunge "var bleven i hans Minde" for 7 Mark Solv, som Hr. Anders skulde betale paa Dronning Margrethes Begne.

[Skaane. Helsingborg.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt to hængende Segl, som mangle.]

Allæ men thettæ bref hörær ællas seer helsær jæk brodher Niels, priær j Helsingborghs klostær, ewynnærlik mæt var herre,

ok kwngör jæk allæ men, at jæk vedherkænnæs at her *Andirs Jæipssön* ther kallæs *Lwngæ*, riddher, j Eghedhæ, hawer wæl blewæt j myt mynnæ for vij mark sylf. Hwilkæ vij mark sylf en hiktydhælik förstynnæ Drotningh *MARGRETÆ* myk a klostærs vegnæ skyldow vaar. Fforty ladher jæk a clasters vegnæ for^{de} Drotningæs Margretæs nadhæ qwit for for^{de} vij mark sylf ok aldeles orsagæ. Oc takkær jæk hennes nadhæ for godh giæld. In cuius rei testimonium officij et conuentus mei presentibus est appensum. Datum anno Domini M^o cd^o secundo feria quarta proxima post dominicam oculi.

101.

1402. 18. Marts. Bissop Peder i Strengnæs giver Dronning Margrethe Quittebrev for det Tilbagestaacende af tusinde lodige Mark Sølv, hvorfor Mætheløse Sogn i Nerike var pantsat til Bispestolen.

[Sverrige. Nerike.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt sex hængende Segl, hvoraf kun det andet findes.]

Wy *Pæther* meth Gudz Nadh Biscop i Strengenes, ok alt Capitel i then samma stadh, Kennes thet medh thetta wort opne breff, vm *Mæthelösæ*,¹⁾ sochn i Nerke liggende, som Biscop *Thordh* oc hans Esterkommere oc Kirken oc Capitel i Strengenes stodh til pant for Thusanda lödich mark, at hwat Biscop *Thordh* jke hauer wpboret i hans lewende liiff aff then for^{de} sochn, aff thisse forscr. Thusanda lödich mark i suo lang tidh, som han thenne forscr. sochn hafde, tha kennes wy, at wor nadheghe frw Drotning *MARGRETA* hauer os nw swo fult fore giort for thet, som jgen stodh af thenne forscr. swm, efter wor wiliæ, swo at os fullelica oc wæl at nöyer. Oc thy lade wy oc ware Esterkomaræ oc Kirken oc Capitel i Strengenes for^{de} wor frw Drotninggen oc henne arwinge oc efterkomaræ

qwit, ledich oc gantzelica orsake for alle stücke, oc antwordhe wy henne thenne for^{de} sochn, *Mæthelösæ* sochn, frij oc wmbeworen, meth wilia oc beradhendes moot, meth thetta wort breff. Oc kennes os ther til engen Ræt eller til talen meer at haue j nokra mataë. Ok thet breff wy wppa thenne for^{de} sochn, oc wppa thisse forscr. Thusande lödich mark aff for^{de} war frw Drotningen hadhe, thet haue wy henne oc nw jgen fanget, meth kerlich oc godh wilia. Oc til mere bewaring alle thisse forscr. stücke, tha haue wy for^{de} Biscop *Pæther* oc Capitel wore jncigle meth wilia oc witscap ladit henges fore thettæ hreff, oc til witnesbyrdh Her *Algut Magnussöns*, Her *Niels Bosöns*, Her *Jenes Nielsöns* aff Scæninge, oc *Knut Beyntsöns* jncigle. Datum *Strengenes* Anno Domini M^o cd^o secundo, sabbato proximo ante Dominicam Palmarum.

¹⁾ *Mæthelösæ* — nu Stora Mellösa eller Mällösa Sogn i Åkers Herred, i Nerike. (Tunells Geogr. II. Bd. S. 57.)

102.

1402. 24. Apr. Ermegaard, Eriß Balbemarsens Enke, skieder og afhænder, for 400 svenske Mark, til Dronning Margrethe Gaarden og Byen Fiholm i Sødermanland, Jæder Sogn, med nogle Landboer og med 5 Mark Land Jord, hvorpaa Fru Ermegaard havde Morgengavebrev af sin Husbonde.

[Sverrige. Sødermanland.]

[Efter Langebets Afskrift i Diplom. Langeb. Originalen har havt ni Segl, hvoraf de fem manglede.]

Jæk Husfrw *Ermegarth*, Erik Waldemarsöns Esterleue, kennes thet meth theta myt opne breff, at jæk meth ja oc goth wilia oc beradhen hugh hauer solt, fast oc affhænt fran mik oc myna arfua oc til myn nadheghe Frw Drotning MARGRETA oc hennes

arwinge oc efterkomara, eller hwem hon thet wnaa eller lada wil, then gardh og by *Fiholm* 1) liggende i Suthermannaland i Östrarek i Jæthersokn meth the landbo i Swertingxö oc i Lyta oc meth the fæm mark'land jordh, som wnder thenne forscrefne gardh oc by ligge, hwilken for^{de} gardh oc by, landbo oc fæm mark landjordh mik til myn morghengaue aff for^{de} myn hwsbonde *Erik Waldemarsson* wppa kompna oc bebrewelthe æræ, met al oc huor synderlich thenne for^{de} gardhs oc byes oc fæm marklanda jordhs oc gotzes oc landbo tillagho, swosom ær ager, æng, scogh, fisecwatn, fægang, möller, möllöstæther, wat oc thiwrt, öthe oc bygt, engte wden taket, e hwat thet helst heder eller ær til ewerthelich æyæ oc meth al rætichet oc breff, som jæk til thenne for^{de} gardh oc gotz, landbo oc fæm markland jordh hauer haft eller hauer i nokra mata. Oc hauer jæk antwordhet oc fonget for^{de} myn Frw thet morghengaue breff meth goth wilia oc meth al ræt, som jæk eller myna arfua til thetta forscrefne, alt eller nokot ther aff, hauc haftt eller haue, met hwilket breff mik thenne forscrefne gardh oc by meth landbo oc fæm markland jordh meth al thes tillaghum, som fore ær sacht, til myn morghengaue wpa kommen oc bebreweth war aff for^{de} myn Hwsbonda, oc hauer for^{de} myn Frw mik for thenne forscrefne gardh oc by, gotz, rætichet, landbo, fæm markland jordh oc morghengaue breff giuet oc til thacke beret fira hundreth swensche mark i swensche penninge, oc ær mik for alt thetta forscrefna swo fult oc alt schet oc giort efter myn wilia, swo at mik fullelica oc wæl at nöyer. Thy kennes jek meth thetta breff mik oc myna arfua engen ræt eller til talen til thetta forscrefna garth, gotz, breff oc rætichet i nokra mata at hafue eller haue scule. Item finnes nokra breff ludende wppa thetta forscrefna, alt eller nokot ther aff, som mik eller myna arfua til siæ oc wppa rörende æræ, the scule antwordhes oc fanges for^{de} myn Frw eller henne arwinge oc efterkommara eller hwem hon wil, oc thöm til godho oc gagn oc frome komme, oc engen stath til scadha eller hinder i nokra mata. Oc til mere bewaring alle thisse forscrefne stycke scule swo stadheghe, fasta och wbrodelica bliua i alla mata, som her fore screuet star, wden alt arecht, tha hauer jæk for^{de} *Ermegarth* mit incigle meth wilia oc witscap

latet henges for thetta breff, oc til witnesbyrdh ærlica Fadhra oc manna incigle, swosom ær Biscop *Pæthers* aff Strengenes, Biscop *Niclesse* aff Westeraros, Her *Gözstaff Leksöns*, Her *Niels Gözstafsöns*, *Johans van der Horst*, *Henningx van der Lu*, *Ficke Gözkwes* oc *Thorkel Nielssöns* Incigle. Datum *Arbughe*, Anno Domini Millesimo quadingentesimo secundo, ipso die beati Georgii Martyris.

¹⁾ *Fiholm*, i *Fibers* Sogn, *Sødermannland*, som *Dronning Margrethe* heraf sees at have erhvervet 1402, er en Herregaard, der anses for at have været et af den *Drenstjerne* Familie's *Stamgøder*, og endes endnu af *Rigscontskleren Axel Oxenstierna*. (*Tunells Sv. Geogr. Sde Dpl. I. S. 363.*)

103.

1402. 24. April. *Niels Gustaffson*, Ridder, hans Svoger *Birger Carlsson* og hans Søster *Ingrid* og *Kirstine* skide og afhænde endeel *Strø-Gods* i *Sverrige* til *Dron. Margrethe*; hvilket *Gods* forhen havde været solgt til *Bo Jonsen*, men Salget for *Banhiemmel*s Skyld var gaaet tilbage.

[*Sverrige.*]

[Efter *Langebeks Afstift* i *Dipl. Langsch.* Originalen har havt tyve Segl, hvoraf tretten manglede.]

Jæk *Niels Gözstafsön*, Riddare, ok jæk *Birghe Karlssön*, som *Ingridh* for^{de} Her *Niclesse* syster æyer, ok Jæk for^{de} *Ingridh* ok jæk *Kirstina* for^{de} Her *Niclesse* syster. Wy alle for^{de} kennes thet meth thetta wort opna breff vm thettæ esterscrifnæ gotz, swosom ær först i *Finstadhin* ¹⁾ tw markland jordh oc thre siællæ i *Nesby* oc *Thryggiasta* i ænginne, som wnder *Finstadha* lighat haa, i *Kornbo* ²⁾ sokn i *Wærnastom* siextan Örtugh land jordh, i *Thryggiastom* half thridhia Örtugh land

jordh, i *Næsby* halff thridhia örtugh land jordh, i *Betaby* halff thridhia örtugh land jordh, oc i *Ekeby* tw örtugh land jordh, i samma sokn i *Swanasta* siw örtugh land jordh, oc eet halfft örtugh land jordh i Thorpe i *Æreme* sokn, i kirkyobynom i Twnom, a *Sila* eet halft öris land jordh, i Silbohæreth³). i *Finkarlaby* eet halfft örisland jordh, i Qwattungunge eet örtugh land jordh, i *Thaxunge* sokn i Öknbohundare i Strengenes Biscopdöme. Aff thy at thetta forscrefna gotz war os igen dömt wppa Refsten i Westeraros therefore at Her *Knut Bosön* oc *Bo Jonsöns* arfua kunne os ey frii eller hemla thet gotz, som os war for thetta forscrifna gotz giuet, scift oc bebreuet, oc ey os scadhalös hiolde oc giordhe, eller gengeld igen gulde innen siex wger, efter thy for^{de} Bo Jonssöns breff ther om luder, tha kennes wy meth thettæ wort opne breff, at wy haue nw solt, fastet oc affhænt alt thetta for^{de} gotz meth al thes til laghum, engte wnden taket, e huat thet helst ær, fran os oc wora arfuæ, oc til æghnedh wor nadheghe Frw Drotning **MARGRETA** oc henne arwinge oc Efterkommara i alla mata, efter thy wort breff, som wi henne ther wppa haue giuet, luder oc wtviser. Oc haue wy henne thet opne breff fonget, antwordhet oc wplatet meth al rætichet, som wy aff for^{de} Bo Jonssön wppa thetta forscrifna gotz oc scifte hafde, at scikkæ oc styræ efter syn wilia oc nytta. Oc kennes wy os oc wore arfua til thetta forscrifna gotz ok til thetta forscrifne Bo Jonsöns breff eller til hans arfua ther om engen rætichet eller til talen at haue eller haue scula i nokra mata, thy at os ær for alt thetta forscrifna gotz oc breff suo fult oc alt schet oc giort, efter wor wilia, swa at os alla fullelica oc wæl at nöyer. Oc til mere bewaring alle thisse forscrifne stycke, tha haue wy for^{de} *Niels Gözstafsön*, *Birghe Karlssön*, *Ingridh* oc *Kirstina* latet wore incigle mæth wilia oc witscap henges for thetta breff, ok haue wy bedhet ærlica Fadhra oc Men Biscop *Knut* aff Lyncoping, Biscop *Pæther* aff Strengenes, Biscop *Niels* aff Westeraros, Her *Karl* aff *Toftom*, Her *Steen Beyntssön*, Her *Steen Bossön*, Her *Thordh Bonda*, Her *Algut Magnussön*, Her *Philpus Karlssön*, Her *Magnus Throttessön*, Her *Karl Öre*, Her *Gözstaff Leksön*, Her *Niels Bosön* oc Her *Beynt Stenssön*, Riddara, *Knut Beyntssön* oc *Jesse Laurensön*, Awapn, lada

thera incigle til witnesbyrdh henges for thetta breff. Datum *Arbue* ⁴⁾ Anno Domini M^o cd^o secundo, ipso die beati Georgii Martyris.

¹⁾ *Maafsee Finstad*, et gammelt Gods i Upland, Eskadered Sogn. (*Tuneld Sv. Geogr.* I. 116)

²⁾ *Kornbo Sogn* er vel *Kernbo* i Sødermannland, Selebo Herred. *Tuneld.* I. S. 274.

³⁾ *Sila* — *Silbohæreth*: Seta og Seleboherred, Sødermannland.

⁴⁾ *Arbue*, (med en ganske dansk Form) = Arboga Stad.

104.

1402. 23. Juni. Kong Erik og Dronning Margrethe skivde og afhænde til Skovkloster ved Næstved alt det Gods de eie i Tyvelse i Sjælland, og hvorfor de i Mageskifte af Klosteret havde modtaget *Gavno*, til der at oprette et Fruekloster.

[Efter Langebets Afskrift i Dipl. Langeb. "Orig. membr. ex Archivis Herlovianis." Originalen har havt tretten Segl; kun Brudstykker af tre vare tilbage, nemlig Erkebiskoppens af Lund, Roskilde Kapitels og Andreas Dlussøn Lungeø.]

Wy *Erik* meth Gudz Nadhe Danmarks, Swerikes, Norghes, Wendes oc Godes Konung oc Hertich i Pomaran, ok wy *Margreta* meth samme nadh Waldemars Dane Konungx dotter, kennes thet meth thettæ wort opne breff, at wy meth ja oc goth wilia oc beradhen hugh haue wpladet, solt, scöt oc afhent til ewerdhelich eyæ Abboten oc Conuent i Scowkloster i Syeland swo megit gotz, som wy haue oc eyæ i thennæ wor by *Tywelse*, liggende i Thytheberghx hereth, meth al thes forneffnde gotzes tilligilse, suo som ær ager oc æng, scow oc fischewatn, möller, möllestæther, fægang, ödhe oc bygt, waat oc thyurt, rörende oc vrörende, engte vndentaget, e huat thet helst heder eller ær, oc for alt thettæ forscressne gotz kennes

wy at oss oc wore arwinge oc efterkommere ær swo fullelica fullt oc alt fore scheet oc giort aff fornessnde Abboten oc kloster i annet jordha gotz, swosom ær suo megit gotz, oc æghendom, som then fornessnde Her Abbot oc Kloster hafdhe oc ate pa *Gabnō*, meth al thes tilligilse, engte vnden taget, ehwat thet helst hēder eller ær, som fore ær sacht, et frwer closter pa then forscressne *Gabnō* at bygge oc funderæ for thet frwer kloster, som sculde haue waret bygt oc funderit i *Glatsaxa*,¹⁾ efter thy som Pauen hauer vnt oc sit loff til giuet oc stadhfest, at man ma annen closters stadh oc gotz giue for thet forscressne *Glatsaxa*, meth thes tilliggilse i Scone liggende, oc thy kennes wy oss oc wore arwinge engen Ræt eller til talen til thettæ forscressne Gotz i Tywelse i nokra mata at haue eller haue scule, oc binde wy oss oc wore arwinge oc efterkommara til at frii oc hemla oc ordh grant at göre fornessnde Her Abbot oc Conuēt, oc there efterkommere oc Scowkloster thettæ forscressne gotz, som wy ate i Tywelse, som fore ær sacht, meth thes tilliggelse, vgcallelicæ for hwers mans atalen, som thet meth ræte wppa tale kan, with fornessnde Her Abbot oc Conuent oc there efterkomere, oc with fornessnde Scow kloster ewerdhelicæ at ware oc bliue. Item finnes nokra breff ludende pa thette forscressne gotz, som wy ate i Tywelse, som fore ær sacht, som oss oc wore arwinge oc efterkommere arörende æræ, the breff scule fornessnde Her Abbot oc Conuent oc there efterkommaræ oc Scowkloster til gagn oc til godhe komme, oc engen stedh til scadha eller hinder i nokra madæ. Item til thettæ forscressne jordha gotz i Tywelse, som wy nw fornessnde Her Abbot, Conuent oc til fornessnde Scow closter for thettæ forscressne gotz, som the ate i *Gabnō*, haue giuet, som fore ær sacht, tha haue wy nw æn ther til giuet thöm thet opne breff qwit oc löst, som the wor fornessnde Drotning *Morgretes* fadher Konung *Waldemar*, hues Siel Gudh haue, giuet hafdhe pa halff thridhiæ sin tiwghe lödich mark lödicht sölf kolnisch wicht oc thre lester korn, som thet fornessnde Scowcloster hanom oc oss oc ware arwinge oc efterkommere i manghe aar sculde haue giuet, oc thy hauer thettæ fornessnde Closter, som pa thenne fornessnde *Gabnō* scal bygges, thes the bedhre oc mere ræt til thet fornessnde gotz oc æghendom i

Gabnö, at wy suo megit ther fore haue giuet, som fore ær sacht. Ok til mere bewaring, at alle thisse forscrefne stycke suo stadheghe, faste oc vbrydelicæ bliue oc haldes scule i alle made, som her fore screuet star, ewerdhelicæ, tha haue wy fornefnde Konung *Erik* oc Drotning *Margreta* wore incigle meth wilie oc witscap ladet henges for thettæ breff, oc til witnesbyrdh erliche fædhres *Ærchehiscop Jæcops* aff Lund, Biscop *Pædhers* aff Roskilde, oc begges there Capitels incigle, Her *Anders Jæcopsöns*, Her *Jenes Dwes*, Her *Johan Olefsons*, Her *Anders Olefsons* aff Nesby, Her *Pædher Basses*, Her *Pædker Finkenows*, ok Her *Jenes Falcs* incigle. Datum in castro *Syluesborgh*, Anno Domini Millesimo C D^o secundo, vigilia natiuitatis beati Johannis baptiste.

In tergo manu recentiori:

Tyuællsæ Gods aff K. Erick sköedt Abeden och Conuentz brödere til Skoukloster for Gabenöe, som Hans Naade ville lade bygge thet Fruer Closter, ther skulle haflue werit y Gladsax y Skone.

¹⁾ Gladsaxe i Særestad Herred i Skaane. Her hadde Fru Ida, Enke efter Johan Snagenborg, i Slutningen af 14de Aarh. stiftet et Nonnekloster, som vel blev confirmeret af Pape Bonifacius, men blev kun af kort Varighed, eller kom albrig engang ret i Stand, som af nærværende Brev sees. Dronning Margrethe tilbyttede sig Gladsaxe af Fru Ida for andet Gods, og foretog sig derefter at stifte Nonneklostret paa Gavnøe, i Stedet for i Gladsaxe, hvilket Gods Dronning Margrethe (maaflue i Etedet for Tyvelse) afstod til Kronen. (Jof. Ser. Rer. Dan. IV. 329. Rhyzelii Monasteriologia Svec. p. 350. Daagaard om danske Klostre. S. 280—282.)

105.

1402. Slutningen af Julius. Gudmund Rødh skieder til Hr. Abraham Brodersøn sit Gods i Rysby Sogn, Sønderbo Herred, i Finweden, som han har folgt ham for 16 Mark svenske Penge.

[Sverrige.]

[Efter en Afskrift i Diplom. Langeh. af Originalen paa Pergament i det Kgl. Danske Cancellies Archiv.]

Alla the men thætta bref höra ælla see hælssa jak *Gudmund Röödh* æwerdhelica meth gudhe. Thet skal alloin mannom

witherlikit wara, swa thöm æpte komma som the nw ærw, at jak kennis meth thetta mit nærwaranda oppith bref, ath jak meth godwiliæ ok alle samthykkio hafwa sköt, afhænt ok oplatit wælbornom manne Herra *Abram Brodherson*, Riddara, til æwerdhelikæ ægho fraan mik ok minom arfwm vndir Herra Abram Brodherson ok hans arfwa mith goz ligiandis i Börsnom i Rysby sokn, i Finnadhe i Syudirboo hæradh meth alt thætta samma gozsins tillægilsa, som ær meth akær, ængh, fiskewatn, allonskogha nær byy ok fiærrin, innan garz ok vtan, ængte vndantakit, thy ther tilhorir ællas tilhort hafwer til thenna dagh. Ok widherkænnis jak meth thetta bref, at fornempde Herra Abram Brodherson hafwor widherlagt mik i geen xvj mark redhæ pæninga swenst tal, swa at mik fulkomlika wel atnøghær. Ok tilbinder jak mik ok mina arfwa meth thætta fornæmpda bref fornæmpda herra Abram Brodhersone ok hans arfwingom thetta goz ok gardh at fri ok frælssa ok hemolt göra for alla thö ther kunno vppatala wmbeworit til æwerdelika egho. Kvnne thet ok swa wardha, at thetta goz ælla gardh ginge nokraledhis herra Abram af meth en ræt ællas lanslag, tha wælkora jak mik ok mina arfwa goz widherlækgiæ æptær Herra Abrams Brodhersons eghnom wiliæ ællas hans arfwingæ wiliæ vtan alla gensægn. Til mere wisso ok bætre skiællig-hetz beuisningh bedhis jak Herra Eskils insigle i Hannadhe, Petars Jngolfsons Hærzhöfungans i Synderbo, mædhan jak hafwor angte siælfwer. Scriwit i *Hannadhe* vppa thingit æpfter guz byrdh thusanda fira hundradha ar ok vppa andro areno næsta thingdagh fore Olafsmesso.

106.

1402. 1. Sept. Geert Snagenborg findes at have oppebaaret de 200 lodige Mark, som Dronning Margrethe var skyldig for det Gode, hun kiofte af ham og hans Soffende. (Jvf. Nr. 97.)

[Originalen paa Berg. i Geh. Arch. har havt fiorten hængende Segl, hvoraf det 4de og 9de mangle. Saavel af dette Brev, sem af de tuende ferhen anførte af 16de Januar, er Transsumpt udstædt af Claves Gruppendale, riddere, Møleke oc Geridh van der Lancken, awapn, Aar thusende firehundrethe pa thet fyortende Aar vpa sancti Mathie apostoli dagh.]

Jak Gerith Snaghenborgh, Riddare, kennes thet meth thette mit opne breff wm the tw hundreth lödich mark, som myn nadheghe frwe Drotning MARGRETA mik louat hafde oc seyldich war for thet gotz oc Rætichet, som jæk oc myn brother Heyne Snaghenborgh oc wor syster Anne henne solde oc bebreuct haue. Thisse forser^{ne} tw hundreth lödich mark kennes jak mik nw aff for^{de} myn frwe fullelicæ oc alle efter myn wille oc til thacke wp at haue borect, swo at mik oc mynæ arwinge fullelicæ oc wæl at nøgher. For hwilke forser^{ne} tw hundreth lödich mark lader jak oc for^{de} myn brodher oc syster Heyne oc Anne for^{de} wor nadhighe frwe Drotning Margreta oc hennæs arwinge oc efterkommeræ quitte, ledhighe oc gantzæ orsake meth thette breff, swo at the engen maning eller nöth wm thette forser^{ne} lidhæ eller haue seule j nokræ matæ. Oc til mere bewaring alle thisse forser^{ne} stycke, tha haue wy for^{de} Geridh oc Heyne Snaghenborgh oc Anne oc wy Henrik Snaghenborgh, Thure Beyntssön, Pædher Awessön oc Claws Dowl, Riddare, wore jncigle meth wille oc witscap hengt for thette breff. Ok til witnesbyrdh ærlich fadhers Biscop Knuts aff Lyncöping, her Sten Bosöns, her Thordh Bondes, her Ywar Nielsöns, her Algut Magnussöns, her Knut Bosöns oc her Niels Bosöns Riddares jncigle. Datum Vpsalie Anno Domini Millesimo cd^o secundo ipso die beati Egidij abatis.

Udenpaa tilhestet:

Her Gerith Snaghenburgs breff meth huilkit han oc hans brother oc syster her Heynæ Snaghenburgh oc frue Anne lade Drotning Margrete quit fore ee lödhic marc fore thet gots hwn aff them köpte.

107.

1402. 6. Nov. Erik Erlandsen, Lagmand i Vester-göthland, giver Peder Nielsen, kaldet Porse, Fuldmagt, paa hans Begne at raade for det Guds i Sønderjylland, som Erik Erlandsen fik med sin Hustru, og oppebære Landskyld deraf.

[Sønder-Jylland. Haderslev Herred.]

[Originalen paa Perg. i det Kgl. Geh. Arch. har havt tre hængende Segl.]

Thet skall allæ the Mæn j Syndræ Jutlandh byggæ oc boo withærlighth vara, ath Jac *Erik Ärlæsson* riddær oc laghman j Wæstærgöthlandh anthuærdher *Pædher Niclisson* Thær man kallær *Porse* mith goz, som jac sic meth minne husfru liggændes i Astorph oc j Moltophssokn ¹⁾ fri oc frels in ath taka oc vth ath giuæ a minæ wæghnæ, licarwis som jak sialff næruærændhes ware, ogh æe huar thet hælth liggæ kan J Syndre Juthlandh, oc bidher jach ath (j) væll görin oc hanom thær ey i hindren j noghræ handhæ mathe a moth thætthæ mit opnæ breff, thill thæn dagh jac ællær min husfru ællær min barn thet breff j gen kallæ, anthinghe meth breff ællær lifuande Röst, vi ællær ware arfuæ, oc gör jac hanom mæktogh ofuer alth thet skifthe, som mic bör meth hær *Hærtuik Brysika* a minne husfru væghnæ, som jac sialff næruarinde vare, oc gör jac honom mæktogh op ath bæræ, ogh vth ath krewæ, all thæn lansskyldh, som mic oc minæ husfru bör thær aff, sidhan hænne modher dödhe meth rættho. Thill thæs mere visso henger jac mith insighle for Thætthæ breff, oc thill vithnisbyrdh bedhes jac beskedhnæ mannæ oc riddaræ Inseghle for thætthæ breff, som ær hær *Barnekæ Skinkell* oc hær *Hohan* [sic] *Thomæsson*. Scriptum Hælsingborgh. Anno domini M^o cd^o secundo feria secunda ante festum sti. martini episcopi nostris sub sigillis circumpendentibus.

¹⁾ *Astorp* og *Moltop* = *Asstrup* og *Molterup* Sogne i Haderslev Herred. I Molterup Sogn har været en Borg eller Herregaard. (D. Atlas VI. S. 144.)

1402. 16. Dec. Anders Mortensen, kaldet Pæp, Ribber, og hans Søn Jens Andersen, kaldet Grym, tilskjode Niels Svendsøn af Ællinge deres Hovedgaard Toststrup i Hariager Herred, og en deel Bøndergods i samme Herred.

[Skaane. Hariager Herred.]

[Efter en Afskrift i Diplom. Langeb. "ex orig. membr. in R. Ant. Arch. Holm. Misc. 33. 26. Det første Segl er "Pårsewapnet", det tredie "Tottewapnet", det fjerde en "fläckt fogel".]

Allæ mæn thæte breef see ellæ höræ, helsæ wi *Anders Martenson*, ther kallæs *Pæp*, Ryddæræ, oc *Jönes Anderson*, ther kalles *Grym*, ewinneleghæ met wor herræ. Wi kungöre thet allæ mæn, næruarendhe ok kommæ sculendhæ, thet wi een hethærlegh man, thennæ breefförære, *Niels Swenson* af Ællingge, alt worth gooz, som oos ær met ræth arf til kommæth, som hær æstær staar skrewæth, mik *Anders* æstær min sön *Niels*, ok mik *Jönes Anderson* æstær min käræ mother, först wor howæth garth j *Tostarp*¹⁾ j Haragers heret met ny festær i Haragær maglæ, ok een garth j then samæ by, som kalles *Boos garth*, ok een half garth ok i then samæ by, som *Niels Tulæson* nu j boor, ok al then ræth, som wi hawæ j thre garæ ok j then samæ by, hwilkæ thre gares landgildhæ ær giwæt til then kyrkæ, som i *Harager maglæ* ær, ok two garæ ok een half j *Skierf*, een garth j *Hærslöf* ok een j *Hærmæns-torp*.²⁾ Thessæ gooz ok al ok hwar særlestæs met allæ thörræ tilliggelsæ hawæ wi saalt til ewærdeleghæ æghæ, ok sköth, ok frandelæs wi sköthæ met thæthæ wort opnæ breef, ok kennæs oos wp at hawæ baræth pænyæ ok fwlt wæρθ af thæn samæ *Niels Swenson*, faræ the samæ faræ savthæ goos, swa at oos nöyör. Item bindhæ wi oos bathæ til ok woræ arwæ, thæn faræ sauthæ *Niels Swenson* ok hans arwæ al thæssæ faræ sauthæ goos at hemlæ fry ok til sta faræ hwars manz hindær ællæ tital. Til störræ wissæ ok forwaring, tha hæng hæ wi wor ingseylæ faræ thæthæ breef, met wælbörnæ mæn z ingseylæ,

swa sum Hær *Axel Pæthersou*, Hær *Jönes Thruetson*, Ryddhære, ok *Thruæth Haas* af Yrtoftæ, wæpnære. Gyuæth æftær wor hærræs byrth, Thusendhæ aar, firæ hundræthæ aar pa thet andhræ, pa then næstæ lowærdagh faræ sanctæ *Tomas* dagh apostol wær.

Udenpaa:

Thostorp.

-
- ¹⁾ Taastarp, nu en Landdby, i Store Hærie Sogn, Hæriager Herred. Gyllberg om Malmshuus S. p. 187. (Sognet kaldes her *Harager* maglæ.)
²⁾ Germannstorp, en By i samme Sogn. Hærsløf, en Sogneby, ligger ikke i Hæriager, men i Rønneberg Herred. (Gyllberg. S. 219.) Skærff tiendes nu ikke.

109.

1402. 16. Dec. Landsdommeren *Jens Andersens*, med flere Bisidderes, Tingbrey, til Bidnesbyrd om det foregaaende Skiøde paa *Toftrup*. (Nr. 107.)

[Skaane. Hæriager Herred.]

[Gifter en Afstrift i Dipl. Langeb. "Ex orig. membr. in R. Ant. Arch. Holm. Misc. 33. 27. Det første Segl er en "fläckt fogel", det andet "Sparrewapen", det tredje "klufwen sköld", det femte "2. yxor".]

Alle mæn thethæ bref se ellæ höræ, helsæ wi *Jönes Anderson*, Lanzdomære i Scanæ, *Jacob Skaroltæ*, Rydæræ, *Thrwath Haas*, *Jon Swenson*, *Clawus Rynæbröth*, wæpnære, *Knuth* Prior j Dalby ok *Beynth* Priör j nönnæclostær j Lund, ewinneleghe met wor Hærræ. Thet sculæ allæ mæn withæ, swa wæl the [ther] kommæ, som the næruarendhæ æræ, at aræth æftær gwz byrth, thusendhæ firæ hundræthæ pa thet andhræ pa then næstæ lowærdagh faræ sanctæ *Tomas* dagh Apostol, waræ skickæthæ faræ os ok faræ fleræ gothæ mæn pa Lundhæ lantsingh hethærleghe mæn, swa som Hær *Andærs Martenson*, Ryddære, ther kalles *Pæp*, ok *Jönes Anderson*, hans sön, thær kallæs *Grym*, ok skothæ en hethærleghe man, *Niels Swenson*

af Ællinge, thennæ brefförære, ok hans arwæ, til æwærdæleghe awe gooz, som ær Tostarp j Haragærs hæret, met ny fæstær j Haragær maglæ, ok een garth i thæn samæ by, som kalles Boosgarth, ok een half garth j then samæ by, j hwilkæn nu j boor Niels Twlson, ok thre garæ ok j thæn samæ by, hwilkæ thre garæs landgildhæ ær giuæth til thæn kyrkyæ, som ær j thæn samæ by, two garæ ok een half i Skærf, een i Hærmans-
torp ok een j Hærslöf. Ok thæn samæ Hær *Andærs* ok hans sön *Jönes Grym*, the bundhæ thöm til ok thörræ arwæ, then samæ Niels Swenson ok hans arwæ al thessæ faræ sauthæ gooz met al thörræ tilliggelsæ til at sta ok fry ok hemlæ faræ hwars manz tiltal. Item kændæs thæn samæ Hær *Andærs* ok hans sön *Jönes Grym* pa lansting, at the hafthæ wp baret pænyæ ok fwl wærth af thæn samæ Niels Swenson faræ the faræ sauthæ gooz, swa at thöm fwillæleghe nöyæthæ. Thæthæ höræ wi ok fleræ gothæ mæn thær tha pa thingæth waræ, ok witnæ wi thet met wor ingseylæ, som hænght æræ faræ thæ-
thæ samæ bref, som giuæt ær aar ok dagh ok stath, som faræ ær saght.

Udenpaa :

Tostarrp egedom.

110.

1403. 18. Febr. Folmer Jacobsen Lunge mage-
ffister med Hr. Lyge Basse, til Nielstrup, en
Gaard i Rørbæk i Lolland, og en øde Jord, med
tre Pund Korns aarlig "Indgiæld", imod en Gaard
i Gunnersløvlille i Siælland, hvortil ligger 3 Dre
Skylb Jord.

[Lolland. Muses Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fem hængende Segl, hvoraf det 2det og 3die mangle.]

Alle men thettæ breff see æller höre helsær jæk *Folmær Jacobsön Lunge*, Ryddære, i *Rythe*, ¹⁾ ok wetherkænner jæk mik

at hauæ vplatt ok sködæt til ævinnelik æghe en Velburdig man Here *Tyke Basse*, Riddære, i Nielstorp en myn gort i *Rörebæk* ²⁾ i Mossehæreth i Laland, i hwilkin nw bor Pæter Hermanssön, meth swo mikit aff then Jort nw til hans gort ligghe, ok aff then öthe Jort then han nw hauer ok för hauer leghit til then gort en ther Mathis Hermanssön i bothe, tha swo mikit som thry pund korn til orlig Jngæld til sisher, innen firæ Markæ skel, amot en hans gort i *Gunnerslöf-lile* i Flakkebergghærith j Seland, hwilkin ther bor i Niels Poulssön, til hwilkin gort ther ligher thre öræ skyld Jorthe, giuendis hwart aar til Landgilde thre pund korn. Hwilken . . . mik meth all hans til ligilse, ængte vndantakit, sköt waar til ewinnelik æghe. Framdelis binder jæk mik til ok myne arwinge then for^{de} Here *Tyke Basse* ok hans arwinge then for^{de} gort i *Rörbæk* meth all hans tilligelse, swo som ær agher ok æng, skow oc fiskeuatn, wot ok thiwrt, ænkte undantakit, at fry ok heemle æfter lans logh ok huærs mans til tall. In cujus rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis fratrum meorum, vz. Reverendi in Christo Patris Domini *Nicolai Lunge*, Dei gratia Episcopi Strengenensis, Domini *Andreæ Jacobi Lunge*, et Patru mei dilecti Domini *Andreæ Olavi Lunge* de Nesby, militum, *Johannis Grøbbe* de Gwnnerslöff, et *Laurentii Nicolai* de Fwglesog, Armigerorum, præsentibus est appensum. Datum Anno Domini MCD tertio, Dominica Sexagesime.

¹⁾ *Rythe*: Ryegaard, i Rye Sogn, Boldborg Herred i Sjælland, som Holme Jacobsen fik Ektebe paa af sin Broder Anders Jacobsen Lunge, der havde arvet det meste af Godset efter sin Broder Oluf Lunge. (S. Nr. 111.)

²⁾ *Rörebæk By* ligger til Sørløbning, i Nußse Herred. (S. D. Atl. VI. 475.)

111.

1403. 19. Febr. Anders Jacobsen Lunge, Ridder, til Gunderslevlille, skifter alt sit Gods i Rye (Rythe), med Bornebe og Gaardsfæder, og de tre Dele i "Hovedgaarden" m. v. til sin Broder Hr. Folmer Jacobsen.

[Siælland. Voldborg Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt sex hængende Segl, hvoraf kun det 1ste findes.]

Alle men thettæ breff höræ æller see, hølser jæk *Andres Jacobsön Lwng*e, Riddære, i Gwnnerslöff-Lile ewinnelik meth wor Herræ, ok kungöret alle men, thet jæk vplar ok sködher til ewinnelik eghæ myn kære brother Herræ *Folmar Jacobsön Lwng*e, Riddare, i Rythe, alt mit goz j RYTHE i Walbwrgshæreth i Seland, swo som ær the thre Dele i Howidgorthin, the to dele the jæk ærffde æfter myn brother *Olaff Lwng*e, hwas siæl gudh haue; ok the ligghe næst solen, ok thæn thredie del jæk fik aff *Andres Nielssön*, awapn, i Asdale, ok han ærffde æfter syn brother *Olaff Lwng*e ok ligher fiærst Solen, aff the thre Delæ bothe j gort, ok swo j mark. Framdelis tilbindher jæk mik ok myne arwinge thæn for^{de} Herræ *Folmar Jacobsön Lwng*e ok hans arwinge thæsse for^{de} goz meth alt annæt goz, ther wi finge meth then samme by Rythe, swo som ær meth *wornethe* ok *gartsæde*, agher, ok æng, fægang, skowg, fiskeuat, wat ok thiwrt, ængten vdantakit, jnnen firæ markæ skel, meth hwat nafn thet kan næfnis, at fry ok heemle æfter lans logh, ok aff hwars mans til tall. In cuius rei testimonium sigillum meum, vna cum sigillis virorum venerabilium, vz. Reverendi in Christo Patris ac fratris dilecti mei, *Nicolai*, Dei gratia Episcopi Strengenensis, Domini *Andree Olau*i *Lwng*e, patrui mei dilecti, Domini *Tykonis Basse*, militum, *Andree Nicolai* de Asdale, *Johannis Grubbe*, *Nicolai Lwng*e, ac *Olau*i *Olafson Lwng*e, armigerorum, præsentibus est appensum. Datum Anno Domini MCD tertio, feria secunda proxima post Dominicam Sexagesime.

Udenpaa :

Her Anders Jacobsøn Lunges skiöde paa thet gwdz [han] haffuer wdj Rydhe. medij.

Breff po Orderup.

112.

1403. 29. Mart. Tingsvidne, eller "Vidnesbrev", at Knud Symmæssøn, af Vaaben, skjödede og afhændede sin Gaard, kaldet Hællesager, og dertil alt det Gods, han havde i Fiære, i Lyngemefogn, til Hr. Abraham Brodersen.

[Halland. Fiære Herred.]

[Originalen paa Pergament i den Arna-Magnæanske Samling, har havt 7 Segl, som alle fattes.]

Wy Knud oc Pæther aff Othænsalæ,¹⁾ præste, Pæther Rebbing, Gunnæ Siggessøn, Swen Thoræssøn, Mawens Haghæ oc Bæynd Knudzssøn aff wapen, kænnes oc witne thet foræ alle, at wi i dagh waræ i Kongæsbacke vppa thingæth, fleræ gothæ mæn nærwerendæ, oc hörthæ oc sawe, at Knud Symmæssøn aff wapen war i dagh pa thet samme thing oc skötæ, affhænde, solde oc vplood ærligh man hær Abram Brotherssøn, ridder, syn garth som kalles Hællæsagher²⁾ j Fyæræ i Lyngemæsoken meth alt theth gotz som ther tilligger, oc meth alle tillaghæ vden garthz oc innen, nær byy oc fyærne, Enkte vdentagith, oc ther til alt theth gotz, som han hafthe i Fyæræ, æ hwr theth ther ligger, ællær kan spöryes j for^{de} Fyæræ, fran sægh oc sine arfvinge vnder for^{de} hær Abram oc hans arfwinge til ewerdelict eghe, oc kændes han ther pa thinget, at for^{de} her Abram hawer i hans minnæ ther swo fore blewit, thet hanom wæl atnögher foræ alt thet for^{de} gotz, swosom nu foræ ær sakh. Swo hörthe wi oc sawe i alle madæ at swo schedhæ, oc thes til witne tha hænge wi alle for^{de} waræ Incigle foræ thettæ witesbreff. Datum Anno dⁿⁱ m^o cd^o terciio feria quinta proxima ante dominicam qua cantamus officium Iudica.

¹⁾ Nu Onfala i Fiære Herred. (Berell's Halland. III. 407.)

²⁾ Hællæsager i Lindome Sogn. (Berell. III. 443.)

113.

1403. 15. Jun. Hr. Iver Nielsfen, hans Søster Cecilia, og Svoger Steen Haraldsen, tilfjødte Kong Erik og Dronning Margrete Gaarden Fiolm i Södermannland.

[Sverrige. Södermanland. Östre Hekarm Herred.]

[Gifter Langebets Afskrift i Diplomatariet. Originalen havde havt tolv Segl, hvoraf ni manglede.]

Wy Ywar Nielssön, Riddare, Steen Haraldsön, Awapn, oc Cecilia, fornempde Her Ywars syster oc Steen Haraldsöns Hwsfru, kennes meth thettæ wort opne breff vm al thæn rætichet, e hwat thet helst heder eller ær, engte vnden taket, som wi oc ware arwinge hafdhe i thæn gardh Fiolm, liggende wppa Östræ rekene i Sudhermannaland, meth alle hans til laghe, swo som ær hws, jordh, aker, æng, scow, fiscawatn, fægang, möller, möllestædher, ödhe oc bygt, wat oc thyurt, rörende oc vrörende, engte vnden taket, e huat thet helst heder eller ær. Hwilken for^{de} gardh Fiolm oc hans tilliggelse Her Waldemar Ericssön, hues siæl gudh hafue, ate oc i bodhe. For alt thetta forscrifna oc for swo megen rætichet, wi oc ware arfwinge ther i hafue, kennes wi, at wor nadhighe Frw Drotning MARGRETE hafuer os efter wor eghen wylie swo fullelicæ fult oc alt fore giort, swo at oss alle fullelicæ oc wæl at nöyer. Thy late wi wp meth samthycke oc godhom wiliæ, oc meth al breff oc rætichet, wor nadhighe Herræ konung ERIK oc for^{de} wor Frw Drotning MARGRETE oc theræ arwinge oc Esterkommere fran oss oc ware arwinge al then rætichet, som wi til thenne forscrifne gardh Fiolm eller til nokor hans tilligilse noken tidh hafue haft eller hafue meth thetta wort opne breff, oc kennes oss engen ræt eller til talen til thenne forscrifne gardh eller gotz, alt eller til nokot ther aff, i nokra mata at hafue eller hafue scule, oc binde wi oss oc ware arwinge til at frii oc hemlæ oc ordh grant at göre for^{de} wor Herræ oc Frwæ oc theræ arwinge thenne forscrifne gardh oc gotz Fiolm oc thes tilliggilse, som fore ær sacht,

for hwers mantz tiltalen, som thet meth ræte wppa tale kan, oc bidie wi Hæretz höflingen i thet hæreth, som thettæ forscrifne gardh oc gotz i ligger, at j thettæ forscrifne faste oc stadhfæste for^{de} wor Herræ oc Frw eller hwem the wele wppa theræ weynæ i alle mata efter thy Landz Lagh til sigher, liggher wiis som wi thet selfue giordhe, thy at oss ær for alt thettæ forscrifne swo fult oc alt efter wor wilie schet oc giort, at oss fullelicæ oc wæl at nöyer, som fore ær sacht. Ok til mere bewaring alle thisse forscrifne stycke, tha hafue wi ware incigle meth wilghe oc witscap hengt for thetta breff, oc til witnesbyrdh hafue wi bedhet ærlicæ men, Her *Karl* af *Toftom*, Her *Steen Beyntssön*, Her *Steen Bossön*, Her *Thordh Bondæ*, Her *Thuræ Beyntssön*, Her *Algut Magnussön*, Her *Philpus Karlssön* oc Her *Götzstaff Leksön*, late theræ incigle til witnesbyrdh henges for thettæ breff. Datum *Swortæσιο*, anno Domini Millesimo qvadringentesimo tertio, Crastino corporis Christi.

114.

1403. 14. Aug. Knud Odsen, Ridder, overbrager det Guds paa Bisingsø, og to Gaarde ved Jönköping, som Magnus Kase havde pantsat ham for 100 svenske Mark, til Dronning Margrete og Kong Erik, saalænge til det indløses for samme Pengesum.

[Sverrige.]

[Efter Langebeks Afskrift i Diplomatariet. Originalen havde fem Segl.]

Jac *Knut Odzön*, Riddare, kennes thet meth thettæ mit opnæ breff, at swo megen ræt, som *Magnus Kase* sagdhe sich at hafue i thet gotz wppa *Visingxöö* oc the two gardhe, *Hidhins-torp* oc *Rædishellæ* hoos Jwnecöping oc Rumbleborgh liggende, oc han mik til pant hafdhe sat for hundredhe swensche mark, tha hafuer jac nw meth ja oc godhom wilie myn nadhighe

Fruæ Drotning MARGRETÆ oc hennes arwinge oc æfterkommere thettæ for^{de} gotz oc gardhe meth al thes til liggilse, swo som ær ager, æng, scow, fischewatn, fægang, möller, möllestædher, wat oc thiwrt, ödhe oc bygt, engte vnden taget, wp ladet oc aff hænt meth all breff oc rætichet, som jac ther til hafdhe, at besidia, hafue oc behalde, swo lenge til thes thettæ forscrefne gotz wordher laghlicæ aff for^{de} myn Frwe, eller aff myn Herre konung ERIK, eller theræ arwinge oc æfterkommere, löst for hundredhe swensche marc. Oc kennes jac mik ther engen ræt eller til talen til at hafue i nokra mada, thy at for^{de} myn Frwæ hafuer mik for alt thettæ forscrefne swo fullelica fult oc alt giort, at mik wæl at nöyer. Item æn tho at for^{de} myn Herre eller Frwe eller theræ arwinge finge thisse forscrefne hundredhe mark, som fore ær sacht, tha scule the thoc theræ ræt ware vforsymedhe i thete for^{de} gotz, vm the ther noken ræt i hafue. Oc til mere bewaring alle thisse forscrefne styckes, tha hafuer jac mit incigle meth wilix oc witscap hengt for thettæ breff, oc til witnesbyrdh Her Jens Magnussöns, Steen Lalessöns, Esbern Diekns, oc Henneche Becmans Incigle. Datum Stegheborch Anno Domini Millesimo^o cd^o tertio, vigilia assumptionis beate Marie virginis.

115.

1403. 25. Aug. · Bidnesbrev, at for Kong Erik og hans "siddende Raad" i Kallundborg udlagde Dve Hase og Jesse Palnesen til Niels Mandrup (til Barritskov) alt Marffen Palne Jonsens Gods i Jylland.

[Jylland.]

[Originalen vaa Pergament med Kongens hængende Segl findes i en det Kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog meddeelt Brevsamling fra Barritskov i Jylland.]

Wy JERK meth gutzs nade Danmarks, Swerigs, Nores, Gothis konning, hertugh i Pomeran, göre witherlicht alle men thette

wort breff see aller höre, ath for wort siddende rath j Kallundborgh, so som var biskopp *Pether* j Selland, her *Anders Jeppsön*¹⁾, her *Anders Awesön*, her *Claus Grubendal*, her *Jwer Bryske*, her *Jepp Hegelæ*, for thöm och for andre flere gode men, tha war skicket pa then enæ sidhæ her *Niels Mandropp*²⁾, och her *Awæ Hase* och *Jesse Palnsön*³⁾, marss Pallis sön, paa then anden sidhæ, tha vd lawthe the for^{de} her Niels Mandropp alt marss Pallis gots, liggendes j Almesysel och j Jelingsysel och j Wardsysel och j Lowesysel oc j Horsnes och wtj alle köpstedher wtj for^{de} fire sysele liggendes ær, och hwar thet liggendes ær. Och til bundhe her Awe Hase och Jesse Palnsön och theres arffinghe ath frij och frelse for^{de} her Niels Mandropp och hans arffinghe thette forscreffnæ gots wtj for^{de} frij sysel och kopstedher och hwar thet liggendes ær for alle mens atale meth rethe, til hwes withnes byrdh ær wort Jngcile hengt for thette breff. Datum anno domini M^o cd^o iij^o die sancti lodwici.

¹⁾ Denne *Anders Jepsen* (eller *Jacobsen*) var en Lunge, og uden Tvivl den samme, der forekommer ovenfor Nr. 89, 100 og fl. St.

²⁾ Familien *Mandrup* eiede i det 15de Aarhundrede, og formodentlig tidligere, (en *Niels Mandrup* nævnes 1315 hos *Hvitfeldt*. I. S. 384) *Barritskov*, der uden Tvivl er en af de ældste, endnu tilværende Herregaarde i Sjælland (da der allerede 1261 levede en *Ridder, Dominus Nicolaus de Baritzskow*, der stiftede et Franciscanerfloster i Horsens; jvf. D. Atl. IV. S. 150). Den her forekommende *Mandrup* maa enten være en Efterkommer af den *Niels Mandrup*, som i Breve fra 1433 til 1480 frev sig til *Barritskov*, eller denne maa have opnaaet en meget høi Alder. Hans Datter var (efter Hr. *Rasmusens* Formening) *Anne Mandrup*, som blev gift med *Christiern Holm*, der allerede nævnes som hendes Ægtefælle i et Document af 1478, ved hende fik *Barritskov*, og i hvis Slægt Gaarden blev til noget ned i det 17de Aarhundrede. *Christiern Holm* paa *Barritskov* forekommer ogsaa i Documenter (fra ovenmeldte *Barritskovske Samling*) i Aarene 1495. 96. 98. 1501. 1502. I D. Atlas IV. 150 findes derimod (efter *Langebets* Meddelelser) at en "*Christian Mandrup Holm*, øverste Secreterer i *Frederik I. Tid*, som var gift med *Maren Urne*, folgte sit Gods paa *Alb*, og købte *Barritskov*."

³⁾ *Jesse Palnsøn*, en Søn af *Walbemar den Trebies Marsk* *Valne Jonsen* (1354. 1355. 1360). Han kaldes i latinske Breve fra samme Tid *Johannes Palnsøn de Skeffthorp*, og er maaffee den samme, der forekommer 1420 som *Capitaneus Episcopi Arusiensis in Schanderborg*. (D. Atlas. IV. S. 241.)

116.

1403. 3. Oct. Bengt Piig, Ridder, bevidner, at hans Frænde Magnus Haka har overladt ham at indløse sit pantsatte Gods, som igien skal tilfalde Magnus, naar denne betaler Løsningssummen.

[Skaane.]

[Gifter en god Afskrift i Diplom. Langeb. ex "Misc. 33. 50." Originalen havde havt tre Segl.]

Alle godhe men, som thettæ breeff see eller höræ, helser iak *Bengt Piik*, Riddare, ewinnelikæ met war Herræ. Thet skal alle gothe men widerlikt ware, at iak thakka *Magnus Haka*, min frænde, for thy at han hawer wnt mik at lösa sit gooz, som han hawer til pant sat, æ hwoꝛ som thet ligger, vdan thet som *Heer Skonung* hawer til pant, met swa skæl, at naar minæ penninge kome ij geen til mik ellær minæ arwngæ, tha skal han sit gooz ijgeen hawæ frijt oc wbiwrthet ¹⁾ for vdan all genseiighn. Til witnesbyrdh ær mit insigle fore hænkt for thettæ breeff met godhe menz insigle, som ær Her *Ake*, Canik aff Dalby, oc *Gunne Siggesson*, a wapn. Datum *Hara-bærg hægdordh* ²⁾, Anno Domini M^o CD^o III° feria quarta proxima post festum sancti Michaelis Archangeli.

¹⁾ *Wbiwrthet*: maaffæ: ubyrdet æ: uden Byrde, ubebyrdet.

²⁾ *Harrebergæ Gaard* og *Sogn* ligger i Torne Herred i Staane. (Billberg om *Mølmøhuus* Lehn, p. 144)

117.

1403. 28. Oct. Bo Herluffsen af Vedeltorp (Vellerup) giver Fuldmagt til Hr. Laurents Jensen, Degn i Roskilde Capitel, at indløse sit og sin Søns Arvegods efter Hustruen, dog først efter Sønnens Død.

[Sjælland. Tude Herred.]

[Originalen, tilhørende den Arnæ-Magnæanske Samling, A. M. Dan. Fasc. 23. Nr. 3, er paa Pergament, og har havt sex hængende Segl, som alle mangle.]

Alle meen thette breff höre æller see, Hølsar iac *Bo Herlufs-sön*, awapn, aff *Wethelthorp*¹⁾, Ewinnelike meth wor herre. Kungör iac alle men, swo wel nerwardendis som kommæ sculandis, thet iac hawer giuit en erlich man, thenne hær nerwardende brefförere Her *Laurens Jenssön*, Dæken j Roskilde, fool macht oc all at lösa mit gotzs i *Syndeöp*²⁾ j Tuszhæreth liggjende, hwyket mik oc min sön fyöl til arff æfter min husfrv Bodild, oc ey thet gotzs aff hanum at lösa, swo lengge som han liwer, vtan wi forlikes om annet gotzs. Oc nar thet gotzs löses aff hans arfwingge meth mik eller mine arfwingge, tha scäl thet lösas for swo dane penninge werdh ok kostnæth som han lösdet, oc tilbinder iac mik oc mine arfwingge at hemle oc frij hanum oc hans arfwingge thet samme gotzs for hwers mans tiltaal. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum honorabilium, Domini Nicolai abbatis in Soor, Domini Jacobi Magni plebani in Skiby, Domini Swenonis Jacobi in F Sylfwe advocati in Abramstorp, et Alexandri de Thörsleff, presentibus est appensum. Datum Anno Domini M^o cd tercio, dominica proxima ante festum omnium sanctorum.

¹⁾ Formodentlig Vellerupgaard, i Tegholm Sogn, Boldborg Herred. Et andet Vellerup ligger i Horns Herred, og er et Anner-Sogn til Ferslev.

²⁾ Syndeöp, nu Syndeøb, en Landebø i Skamstrup Sogn, Tude Herred.

1403. 30. Oct. Jens Jacobsen, af Baaben, vedkender sig at have til Hr. Folmar i Tvede modtaget 100 lybske Mark af Anders Laurentsøn, Høvedsmand paa Kiøbenhavn's Huus, paa Biskop Peders Begne.

[Originalen i det Kgl. Geh. Arch. har havt tre hængende Segl, hvoraf det tredie mangler.]

Allæ men thettæ breff see æller hörer hølser jæk *Jenis Jacobsön* a wapn ewinnelik meth wor Herræ, ok kungör jæk thet allæ meen, at jæk vetherkänner mik vp at hauæ borith siwhundræth Lybiske mark pa en ærlík Riddæris wægnæ Herræ *Folmar*, Riddære, i *Thuede* ¹⁾ aff Andris Laurensön, houesman pa Köpindehaffns hws, pa en hederlik faders wægne Biskop Peter meth gudz nathe Biskop i Roskilde, for hwilkæ for^{de} siwhundræt lybiske mark jæk then for^{de} Biskop Peter ok hans æfterkommere qwit ok orsakæ later pa then for^{de} Herræ *Folmars Jacobsöns* wægne. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum discretorum, videlicet Domini *Petri Lunge*, Canonici Hafnensis, et *Nicolai Weter*, proconsulis ibidem, presentibus est appensum. . Datum Anno Domini M^o cd^o tercio, feria tertia proxima ante festum omnium sanctorum.

Udenpaa:

Quittancia super pecunia sublevata ex Castro Hafnensi tempore P. Ep. Roskildensis.

¹⁾ I Sjælland findes to Landsbyer af Navnet Tvede, den ene i Mørke Sogn, Tude Herred, den anden i Torvård Sogn, Hammer Herred.

119.

1403. 13. Nov. Jens Paulsen af Frøsløf skifter til Anders Jacobsen (Lunge), til Gundersløf, sit Gods i Aas og flere Byer, saaledes som det var ham tilskjødet af Jens Pedersen paa Faro Herredsting.

[Siælland.]

[Originalen paa Pergament i det K. Geh. Arch. har havt sex hængende Segl, hvoraf kun det 1ste og 2det findes.]

Allæ men thettæ bref hörær ællæs seer helsær jæk *Jenes Paulssön* af *Fröslöf*¹⁾ ewynnærlighæn meth war herre, ok kwngör jæk allæ mæn at jæk vedherkænnæs myk at hawæ salt ok sköt til ewærlighæ æghæ en hedherlik man ok wælbwyrow Her *Andirs Jæipssön*, riddær, j Gwnnærslöf alt thet gotz swm *Jenes Pæderssön* myk sköttæ pa Faxæhæræs thingh, hwilkit gotz han erfde eftær *Kirstinæ, Olafs Sköttæ* hwsfre af *Aas*, hwas siæl gudh hawæ, ok meth alt thet gotz ther Henrik Clawssön erfde eftær thæn for^{de} *Kirstinæ Olafs*, swa swm ær först gotz j *Aas*, thæn sammæ gardh ther for^{de} *Kirstinæ Olafs* j bodhæ, ok gotz j *Lefstorp*, j *Mwsæböla*, j *Axelshowæt*, ok j *Thordhorp*²⁾ j Ryngstædhæhæreth, ok alt gotz nefnt ok vnefnt, e hwar thet ær skykæt j Siælland ællæs annærstedh, thet swm for^{de} *Jenes Pæderssön* ok Henrik Clawssön erfde eftær for^{de} *Kirstinæ Olafs*, vndæn taknæ too gare j *Fauræböga*³⁾. Item vilkorær jæk myk til ok mynæ arwnggæ, for^{de} Her *Andirs Jæipssön* ok hans arwnggæ at fri ok hemlæ thettæ gotz ok arfh for hwars mans til taal, swm lans low vtwisær, thok swa at for^{de} Her *Andirs Jæips* skal jnlösæ thet swm vdæ staar af thet gotz. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum discretorum et nobilium vz. Domini *Nicolaj Almari* rectoris ecclesie Heddynggæ, *Efrardi Grøbbæ* de Als-löf, *Petri Olau* de Lysthorp, *Jacobi Ebbæson* et *Nicolaj Pilt* armigerorum, presentibus est appensum. Datum anno Domini M^o cd^o tercio ipso die *Ericij* confessoris.

Udenpaa :

Jens Pauelssøn pa gotz j Aas, j Lefstorp, Musæbölæ, Axelshuoth, Thordorp. mdijj.

-
- 1) Formodentlig enten Sreerslev eller Sørsløv, begge Kirkebyer i Ringsted Herred. Et andet Sørsløv ligger dog ogsaa i Øster Flakkebjerg Herred.
- 2) Af de forekommende Bynavne i Siælland er Aas formodentlig Landsbyen af dette Navn i Øster Egebe Sogn, Lybjerg Herred; Lefstorp kunde mueligen være Levetofte i Sørsløv Sogn (D. Atl. VI. 318). Thordorp er maaskee en af de to Byer med Navnet Tofstrup, som ligge i Harrested og Sybstrup Sogne, i Ringsted Herred. Musæbölæ (Mustrup i Nordrup Sogn?) og Axelshövæt findes nuomstunder ikke.
- 3) Fauræbhög: formodentlig Saureby i Faxe Sogn. (D. Atl. VI. 392.)
-

120.

1404. 24. Jan. Vidnebrev af Siællandsfars Lands-
ting, om Annise Gaard med to Boel Jord,
Annise By med to Boel og Møllen, og alt det
andet Gods, som Niels Magesen af Karsted-
holm havde eiet i Siælland, at det var løsbudet
til Landsting, og løsligen sfiødet til Dronning
Margrethe. (Jvf. Nr. 40.)

[Siælland. Holmbo Herred o. fl.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har otte hængende
velbevarede Segl.]

Allæ mæn thættæ breess höræ ællær see helsæ wy *Jens Gör-
stingæ* Landzdomær j Siælland, Brothir *Laurenz* abbæt i Ring-
stædæ closter, *Johan Møltikæ* aff Bawælsæ, *Anders Olafsøn*
aff Næsby, ther Riddæræ æræ, *Pæter Snubbæ* aff Gerdörp, *Pæ-
ter Jensøn* aff Windörp, *Jens Skittæ* aff Sandby, oc *Torbærn*
Pætersøn aff Sötörp, thær aff wapn æræ, Ewinnelikæ mæth
war Herræ. Kungioræ wy thæt allæ mæn nærwærændæs oc
kommæsculændæs, ath alt thættæ æfterscrefnæ gots, swosom
ær, först **ANNESÆ** gardh, som tw boel jordhæ tiilliggær, jtem

Annesse by, som oc tw bool jordhæ tiil liggær, jtem Annessø möllæ, jtem firæ bool jordh j *Waldby* j Holmbohæreth, jtem i *Höbiergh* j ore scild, jtem i *Ölstikkia* thre fiærdinghæ jordhe, jtem i *Gerlöwæ* eth halfft bool Jordhe, jtem thæn möllæn som hedær *Kratmöllæn*, jtem swa megin Rætichet, som Her *Niels Awæson* aff *Carstedheholm* hafdhæ, bothæ j *Græftæ* j Tunæhæreth oc j *Nörræ Walsjö* j Walburgshæreth, jtem thre bool Jordhe, half ore scild minnæ, j *Æwætoftæ* vppæ Halsnees, jtem i *Hagendörp* oc thær uppæ Halsnees en gardh, som feem pund korn giwær vm æræth [sic] tiil landgildæ, oc thær liggær thre garsæthæ tiil, jtem alt thet gotz, som thæn for^{de} Her *Niels Awæson* atæ j Siæland, e hworæ thæt hælzt ligger, ¹⁾ ath alt thætæ forscrefnæ gotz lawligæ tiil Siælandzfaræ landztings witnæ lawbuthæt war, oc tiil war nathikæ Frues Drotningh **MARGRETES** hand lawligæ sköt, æstær thy Landzloghen tiil sighær, ællær hwem hwn thæt wnnæ ællær ladæ wil, oc ær alt thætæ forscreffnæ lawlighæ oc skællighæ i hennæs wæwæ kommæth, oc thætæ witnæ wy mæth thætæ wart nærwærændæs opnæ breff, aff thy ath wy allæ nærwærændæs waræ oc hørt oc seeth hauæ, ath thætæ j allæ modæ swo giort oc skeet ær, so som foræ screwæth staar. Oc tiil sænændæ allæ tiissæ foræscreffnæ stikkæ tha [ladæ] wy allæ for^{de} waræ jnciglæ meth wilghe oc witskap hengæ foræ thætæ breff. Datum *Ringstadis* Anno Domini Millesimo quadringentesimo quarto, feria proxima ante diem Conversionis S^{ti} Pauli Apostoli.

Udenpaa :

Landzthingx witnebreff aff Siælandzfare landzthing vm Annes oc mere gots ther meth etc. at thet ther laghleghe war lawbudhet oc sihen Drotnyng Margrete laghleghe sköt.

¹⁾ Det her opregnede Niels Kagesøns Gods i Siæland, (han var af Slægten Galin) som nu tilfjædes Dronning Margrethe, er det samme, der ved Søskende=Slifte 1397 tilfaldt Niels Kagesøns Datter Ingeborg, i Arv efter hendes Broder Hans Klefsøn. (Svf. Nr. 40, og H. Knudsen's "Danmark i Middelalderen" I. S. 94 og det foregaaende, særdeles S. 91.)

1404. 6. Febr. Vidnesbrev, at Klerkeriet, Ridderstabet, Herredshovdingen, Næmden og al Almuen i Braa-boherred, samlet til Ting med Dronningen i Præstefædet i Norköping, tildømte Dr. Margrethe og Kongedømmet Ringstædholm og Ringstæd i "Östregylland", som Knud Boson afsted, for sig og sin Slægt.

[Sverrige. Östergöthland.]

[Gfiter Langebets Afskrift i Diplomatariet. Originalen havde tre Segl, men tolv manglede. Documentet omtales af Lagerbring. Sv. N. Historia. IV. S. 22. Jvf. Broemann Norköpings Början och Ödan. S. 155.]

Wy Biscop *Knwt* aff Lyncöpfung, Biscop *Jacop* aff Berghen, *Jens Nielsson*, Ærchedyækn i Upsalæ, *Knwt Bosson*, Ridderæ, *Pæther*, Prest i Enæby, *Nicles*, Prest i Dagsbergh, *Knwt Nielsson*, *Claws Skinkel*, *Haquon Askilsson*, *Beyntær* i Stuthö, *Störkær* i Öö, *Ryning*, *Laurentz* i Thöstö oc *Allæ* i Smethstorp, knapæ, oc *Jon Grimelsson* i Knybergh, bondæ: Göræ witerlicht met thettæ wort opnæ breff, at æfter wars Herræ föthælsæ thusændæ aar firæ hundrithæ ar oc wpa thæt siærthæ aar, vpa thæn næstæ Othensdach æfter Kynnelmössæ dach, i thæn storæ Præstæ sædæ stofwæ i *Nörcöpfung*, ther waræ til samen war natugha Frw Drotning *MARGRETÆ* oc thæn menæ almughæ aff Brabohærit, oss fornæmpde oc fleræ gothæ Men tha ther nærwærændæ, Tha spurthæ fornæmpde war nathughæ Frw Drotningen bothæ klærkæryet oc Ridderscapit, Hæritzhöfdingen, Næfnden oc all Almughen til, vm thöm thet witerlicht war, at *RYMSTÆTHÆHOLM* ¹⁾ i Östræ gyllant liggendæ, som husit oc Fæstæt nw wppa stander, war dömpet til konungedömit met rætæ ewerdelicæ at blifuæ, tha swarethæ the allæ sandrechtelicæ, engin amot sighendæ, Ja, at thöm alt thettæ forscrifnæ wæl witherlicht war, at sua war dömpet vm fornæmpde *Rymstæthæholm*, som foræ scrifuit star. Item spurthæ fornæmpde war nathughæ Frw Drotningen at, at aff thy at the thet wæl

wistæ, som nw ær sacht, at Rymstæthæholm war konungedömit til dömt, som foræ ær sacht, tha spurthæ hwn at, vm *Rymstæthæ*, ther nær liggende, hörer met rætæ til konungedömit met fornempde Rymstæthæholm. Tha swaræthæ the allæ sandrechtelicæ, engin amot sikhendæ, Ja, at bothæ Rimstæthæholm oc Rymstæthe fornempde met therræ tillaghæ tilsammen höræ met rætæ til konungedömit. Item vpa fornempde dach oc stæth oc i forscriffnæ gothæ mannæ nærwæræ oc ahöræ, tha spurthæ fornempde war nathughæ Frw Drotning Margretæ mich fornempde *Knwt Bossön*, Ridderæ, til, vm jæc kendæs mich nokon ræt eller rætichet at hauæ eller hauæ wilæ i eller til fornæmpdæ Rymstæthæholm eller Rymstæthæ eller therræ tillaghæ, tha swaræthæ jæc fornempde *Knwt* meth wilghe oc berathet moth Næy, at jæc engin ræt eller rætichet ther i eller til hafuær eller hauæ wil i nokræ matæ, mæst for thy at æn vm thet sua wærit hafthæ, at min Fathær *Bo Jonsson*, hwes siæl guth hafuæ, myn Mothær *Gretæ*, myn söstær *Margretæ* oc jæc noken ræt eller rætichet hafthæ haft i eller til nokot aff thettæ forscriffnæ i nokræ matæ, Tha hauer for^{de} war nathughæ Frw Drotning Margretæ myn Mothær oc myn söstær fornempde oc mich ther sua fult oc alt foræ giort æfter war wilghæ oc noghæ, sua at oss fullelicæ oc wæl at nöghær. Oc hafuer fornempde myn Mothær *Gretæ*, myn söstær *Margretæ* oc jæc fornempde war Frw Drotningen vpladit oc til eghnet hennæ oc hennæs arwingæ oc æfterkommeræ all oc sua megin ræt oc rætichet, som fornempde myn Father oc wi fornempde i fornempde Rymstæthæholm oc Rymstæthæ met therræ tillaghæ hafuæ haft eller hauæ kunnæ i nokræ matæ. Oc til meræ bewaring oc witnisbyrth allæ thissæ forscriffnæ stuckæs, tha later jæc fornæmpdæ *Knwt Bossön*, Ridderæ, mit inciglæ met wilghæ oc witscap hengæs for thættæ breff. Item wy fornempde Biscop *Knwt* aff Lyncöpfung, Biscop *Jacop* aff Berghen, *Jens Niclesson*, Ærchediækn i Vpsala, *Pæther*, Prest i Enæby, *Niclis*, Prest i Dagsbergh, *Knwt Nielssön*, *Claws Skinkel*, *Haquon Eskilssön*, *Beyntær* i Stuthö, *Störkær* i Öö, *Ryning*, *Laurentz* i Thöstö oc *Allæ* i Smethstorp, knapæ, oc *Jon Grimælsön* i Knybergh, bondæ, witnom oss wpa war gothæ tro oc sannendæ alt thættæ forscrifnæ sua hört hafuæ wpa fornæmpde

dach oc stæth i allæ matæ, som foræ scrifuæt star, oc latom wi allæ fornæmpde waræ inciglæ til witnisbyrth allæ thissæ forscrifnæ stuckes met wilghæ oc witscap hengæs for theltæ breff. Datum Anno, die et loco, quibus supra.

Udenpaa:

Vm Ringstæthholm i Östergötland hör til konungedömet.

¹⁾ Ringstæthholm, et gammelt Slot paa en Ø i Motala Ström, Östra Eneby Sogn, Bråbo Herred i Östergötland. Det skal af Knud Bosen (Grip), en Søn af Rigsdroffen Bo Jensen, gødvillig være opgivet til Dronning Margrethe allerede 1388. (Tuneld Ev. Geogr. III. 1. S. 45.) Lagerbring, som holder til den Mening, at Ringstæthholm ikke var noget Pantelehn af Kronen, men Arvegods efter Droffen Bo Jonsen, i Følge dennes Testamente, nævner intet om denne Afstaaelse 1388. (IV. D. S. 22.) I øvrigt kan Brevet's Indhold vel forenes hermed, naar det antages, at Slottet i ældre Tider har været Kronens, og at Dronningen, som Brevet lyder, har givet Arvingerne fuldt Beslag derfor. Af Brevet sees ogsaa, at det ikke blot (efter Lagerbring's Ord) var "gemena mans rop och bejakande" som bekræftede Dronningens Ret og Slottets Afstaaelse. Bidrag til det's senere Historie s. hos Tuneld l. c. p. 45-48.

122.

1404. 12. April. Bo Simonson kiendes, at have folgt og ffiøbet til Hr. Abraham Brodersen alt sit Gods i Kærlingalida i Traneryds-Sogn, Sonderbo Herred, med Alger og Eng, Fiskevand, Fæmark, Oldenskov, Nytteboel, Dværnström, Kirkefæde og Stuerum, for 40 Mark i "hvilde Drtugh-Penge."

[Sverrige. Smaaland.]

[Efter Originalen paa Pergament i den Arne-Magnæanske Samling, Fasc. II.]

Jak Boo Simonson kennis meth thesso mino opno brefwe, at jak meth ia ok godwilia hafwa salt, skööt ok vplait ok afhænt hedherlik man ok erlik herra *Abram Brodhersone*, riddara, ok hans arfwa alt mit goz ligiændis i Kærlingalidha i

Tranvrydhs ¹⁾ sokn i Synderboo hæradh, meth alla tillaghæ meth aker, ængh, fiskewatn, femark, allonskogha, nyttiabool, qwer-naströma, kirkiostadho ok stuuorom i wato ok thörro, innan garz ok vtan, nær byy ok fiærrin, Engæ vndantakit, som til thet gozset liggir, æ hwat thet heelst ær, fran mik ok mina arfwa vndir herra Abram Brodherson ok hans arfwa til ewer-dhelik egho. Ok kennis jak, at for^{da} herra *Abram Brodherson* hafwor widherlakt mik i geen xl. marc i godha, giilla ok genga hwita örtogh pænninga, swa at mik folkomlika wæl atnögher. Ok tilbinder jak mik ok mina arfwa for^{da} herra Abram Brodhersone ok hans arwa at ffri ok hembra ok orgrant göra thet fornempda gooz ok quernaström ok thera tilliægilsse for alla the ther kunno vppa tala som för er sakt til æwerdhelika ægho. Til mera wissoo ok bætræ forwaringh at thetta fforscrifwa scal staghot blifwa i alla mato, tha bedhis jak herra *Pawals* insigle körkioherras i *Götoryd*, *Pætars Ingolfsons*, hærashö-fungans [sic] i Synderbo, *Swens Twasons*, byggiandis i Götoryz sokn, mædhan jak hafwar ængtæ sialfwer. Scriptum Anno dⁿⁱ M^o cd^o iij^o sabato proximo post quasi modo geniti.

¹⁾ *Traheryd* Sogn i Sønderbo Herred i Smaaland, er Unner til *Götoryd*, som nedenför nævnæs. (Tunelds Sv. Geographie III. 2. p. 767.)

123.

1404. 11. Mai. Peder Hase udstæder sit Giælds-brev til Niels Hwas for 40 lodige Mark i gode Selspenge, hvorför han pantsætter sit Gods i Ramfing Sogn i Salling.

[Jylland. Noding Herred.]

[Af Dueholms Klosters Breve. Langebets Afscrift i Geh. Arch. S. 168.]

Omnibus presens scriptum cernentibus *Petrus Hasæ*, wæp-nerc, helsær alle, ther thenne skressi see ellær höræ læses, ok kwndgiöræ at iegh Pether Hasæ wetherkiændis megh skyldigh

at være xl. lödimarck i godæ sylffpænningh oc giæwæ thenne nærwærendis brefforær *Nis Hwas*, for huilkæ iegh sætter hanom myt gotz i pant, ther ligger i Sallingh i *Ramsingh* ¹⁾ soghen, so som ær Andropp oc Grwndwatz gord i thet sammæ soghen, oc Trææbengard, som Knwd boor i, oc Blegsbergh i thet samme stet, met alle there tilliggelsæ, agger oc ængh, woth och thyffrt oc fiskæwan oc ænthet wntaghen, bindher iegh megh til oc mynæ arffwingæ hanom oc hans arwingæ at frij oc frælsæ thet for^{dæ} gotz for alle mentz tiltale so længi thet wordher loffligh löst, tha skal iegh ellær mynæ arwingæ hanom eller hans arffwingæ at ware thry thing for poskæ, oc lösis thet thingh næst æfter sancti Michaelis dagh for wthen alle hindher. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum discretorum, videlicet fratris *Benedicti*, custodis Wibergensis, et *Pauli Jenssøn*, presentibus est appensum. Datum anno Domini Mcdiiii. dominica infra octavam ascensionis Domini.

¹⁾ Ramsing Sogn, Anner til Haasum i Salling. Antorp, som her nævnes, nu Andrup, er en By i Sognet. Om Træbeenggaard og Blegsberg, s. D. Atl. IV. S. 737. Den sidste (som der kaldes Blæseberg) var i Christian II. Tid et kongeligt Lehn, som Liller Bryske havde, og siden (1521 og 1522) Rasmus Clemensøn. Af disse to Gaarde menes Herregaarden Bistrup eller Bustrup i Ramsing Sogn at være samlet.

124.

1404. 17. Mai. Laurens Wynnere, Borger i Kiøbenhavn, overdrager Hr. Anders Olaffen Lunge, til Næsby, og Arvinger, sit Gods i Buddinge, en bygget Gaard og en øde, hvortil ligger 5 Fierdinger Jord, at have og bruge i atten Aar, med Rettighed til at indsætte og affætte Borneede, m. m.
1404. Vindse-Aften.

[Sjælland. Sokkelunds Herred.]

[Originalen paa Pergament, i den Arne-Magnæanske Samling, har havt 8 Segl.]

Alle men skal thet wyderlicht ware, so wel them ther ære som efter kome skwlæ, thet jak *Laurens Wynnere*, byman i Köpmenhawen, wether kennes mik och myne arwinge en wel byrdogh man herre *Anders Olafsön Lwng* i Nesby, ridder, oc hans arwinge alt oc hwart serlestes mit gotz innen *Buthinge* ligendes, sosom er too garthe, en bygder oc anner öthe, hwelke ther tilligger fem fierthinge jorthe, hwelkit gotz jak lowleghe fek met myn kære husfrw Margrete, meth al oc hwar serlestes these for^{de} gozes tilliggelse engte wdentaghit, e hwat theth kan nefnes, innen atten samfelde aar nw nest efte kommendo at hawe wnt oc ladit meth swa dane wilkor, at then for^{de} her Anders Olafssön eller hans arwinge frucht oc all afgröthe af thet for^{de} gotz innen these for^{de} aar arleghe skwle vp bære, och wornethe af at sette oc innen at sette fwl macht hawe skal, oc alt efter syn welia oc nytte at skykke, item nar these for^{de} atten aar ère fram gangne, tha skal thette forsawthe gotz meth all sin tilhöring friit oc vbeworit i geen komme til mik eller myne arwinge for nogher mans til tale. Item til binder jak mik ok myne arwinge then for^{de} her Anders Olafssön oc hans arwinge thet for^{de} gotz innen the for^{de} atten aar meth all sin tilligelse engte wnden taghit at fry oc hemle, oc efter landz low at frelse aff alle menne til tale. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis viro- rum discretorum vz dⁿⁱ *Petri Lwng*, canonici hafn^{is}, *Johannis*

Skutte de Sandby, armigeri, Johannis Jacobi, Henrici van Berghen, Magni Nielsön, Jacobi Jenssön, cōconsulum [sic] hafn. & Johannis Jenssön dicti wlf, presentibus est appensum. Datum anno dⁿⁱ M^o cd^o quarto, vigilia pentecostes.

125.

1404. 23. Juni. Tingsvidne fra Nørre-Herreds Ting i Jylland (Aarhus Stift), at Enken Kirsten Mattisbatter ffisbede det Guds, hun havde arvet i Sofstrup efter sin Fader og sin Husbonde, Esger Torbensen, til Hr. Svend Westenie.

[Jylland. Nørre Herred.]

[Efter en Afskrift ved Dr. Süberg af Originalen i Gbeltoft Byes Archiv. Den er paa Pergament, og havde Levninger af syv Seql.]

Allæ mæn thæthæ breff see æller höre, Helsæ wij *Niels* aff Farændorppæ, prouæst, *Erpp* aff Gryndw, prestæ ære, *Thetleff Bistese*, *Pallæ Lawæsön*, *Ebbæ Henekesön*, *Niels Jeypson* aff Waldby, och *Claws Dranck*, ewinneligh meth gwt, Wij kwndgiör allæ mæn, bodhæ the nw ære som the komæ skulæ, at ther haar [vaar] skikket för oss och för andæræ fleræ godemæn pa Norherdyrstingh ¹⁾ Anno M^o quadingentesimo quarto thæn mandagh næst för midsommer ien hwælboræn man Her *Swen Weszthæn*, ridder ær, och fæk eth fylt tinghs witnæ, ænghæn æ mot sikhendæ, meth aattæ godemæn, som ær Nissæ Hwiith aff Hamætlöff ²⁾, Magn. Inghtorsön Tensporæ, Eskill Magnusön, Esbern Jonsön, Clemænt ij Ramptæn ³⁾, Nissæ Pæthersön, Palmæ Smyth och Nissæ Jeypson, hwelkæ witnædæ oc saghdæ so, at Kirstin Mattisdater, *Eshæ Torbensöns* efterlæff., war pa Norherdyrstingh oc skötæ Reyn. *Æsbinsön* pa Her Swens wægnæ alt hännæ gosz, hwelket hun fæk æfter hännæ fadher oc hännæ hwsbondhæ *Æshæ Torbensön*, som ær ij **SOORSTORPP** ⁴⁾ nörmarkæ, Wibæmarkæ, Wibæskow oc

Wibækær, firæ wægnæ til markæ mot, som ær aghær oc ænghæ, skow, fiskæwant, rörændæ och wrörændæ, æntæ wthæntaghet, som Knwt Pæthersön een Deel hafdhæ til pandæ aff Mattis Magnusön. Item bant hun sich ther til oc sinæ arwinghæ, thæn forsagdæ Her Swæn och hans arwinghæ thet försagdæ goss at frighæ oc at frælsæ för war mans atall. Thet wij hauæ bodhæ höræt och seet, thet witnæ wij meth war Insiglæ. Schreuet aar och Dach som för ær screuet.

Udenpaa:

Breff paa Sowstrup.

¹⁾ Norhærets Dyrsting.

^{2. *)} *Hamælløff* (Gammelvev) og *Ramptæn* (Ramten): Byer i Nørre Herred; den sidste i Drum Sogn.

^{*)} *Soorstorp*, o: Sofstrup, en gammel Herregaard i Skiersted Sogn, Nørre Herred, nu kaldet Skeel, siden den 1725, tilligemed Skiervad og Ørbekegaard blev oprettet til et Grevskab under Navnet Skeel. (Fru Christline Andersdatter, fr. Svend Udsøns Efterleverste, eiede Sofstrup 1428. f. D. At. IV. S. 341.)

126.

1404. 25. Juni. Peder Nielsen (Gyldestierne) af Magaard, "Høvedsmand til Ribe" udsteder Quittebrev for 100 lybske Mark, oppebaarne paa Dronning Margrethes Vegne af Aarhus Borgere.

[Efter Dr. Hübertz Afstift af Originalen i Aarhus Raadhuus-Archiv. Den er paa Papir og har havt Seglet paatrykt bagpaa.]

Alde men thette breff see elder höre læse helser Jech P. Nielsön aff Agardh ¹⁾, Ridder oc Höuetzman til Ribe, Indeleghe meth Gudh, Jech kungörer alde men nerwærendes oc effterkummer, at Jegh wetherkiennes mech op haue boren aff thöm j Aars boor 100 lybesche mark j griipp. oc stral. ²⁾ oppa min frughe Drotningens weghne, swasom war pa then thoorsdach nest effter santh Johannis Dach bapt. Datum Anno

Domini Mcd iiii^o quinta feria proxima post Johannis bapt. meo
sub sigillo tergotenus Inpresso.

1) Aagaard, i Kietterup Sogn, Vester-Hanherred, en meget gammel Herregaard, og fra umiddelig Tid de Gyldenstjerners Stammebod. (Fr. Erik Nielsen af Aagaard 1355 Den sidste var Knud Henriksen Gyldenstjerne til Aagaard, død 1627, en Sønnese af den bekjendte Biskop Knud Gyldenstjerne i Odense, der siden giftede sig med Frue Jytte Pödebusk. Langebek D. Atl. V. 318.)

2) Gripswald og Stralsund. Maa ske menes her: i saadan Mynt, som var saagen i disse Stæder.

127.

1404. 27. Juni. Kong Erik forunder Stæderne Rostock og Wismar at nyde samme Rettighed og Friheder i Bergen, som de havde før Orlog opkom imellem Riget og Stæderne.

[Efter Langebeks Afskrift af Originalen i Rostock Stads Archiv. Originalen var paa Papir og havde Seglet paatrykt bagraa, som ogsaa Brevet melter.]

Wy ERIK mæth guts nath Danmarcs, Swerighes, Norghes, Wændæs oc Godæs konung oc hertugh i Pomeran, helsom waræ foghedæ oc vmbitzmen oc allæ Normen, som byggæ oc bo i Berghin, kærlicæ mæth guth oc war nath. Oc kungörom idher, at the aff Rostok oc aff Wismar hauæ for oss wærit oc storlicæ kiært, at theræ köpmen mughæ æy sua danæ Rætichet niwdæ eller hauæ i Berghæn, sua som the hafthæ för æn orloghet wpa gik mellom thöm oc thissæ Rikæ. Nw aff thy at wi oc woræ Righæ oss æy annat aff thöm formodhom, æn wenscap, kærlek oc got, tha bethom wi ithet oc bywthom, at ladin thöm wether oc nydæ sua dan Ræt, som the ther förræ nær idher hafthæ, oc æy annit aff idher befinnæ vtæn wenscap oc got, sua som the förræ giorthæ e mæthæn wi oc woræ Righæ enktæ annit aff thöm befinnæ æn wenscap oc got, som oss hopæs at wi oc æy annit aff thöm finnom. Item hauæ

the aff Berghæn oc the aff Rotzstock oc Wismar nokræ sculdning sich i mellom, tha ær oss beræt, at thet star wpa Ræt, thy bliuæ thet oc wpa Ræt standendæ. Oc at thettæ war wilghæ ær i allæ matæ som her foræ screuit star, tha hauom wi wort Secretum thrykt wpa Ryggen for thettæ breff. Scriptum *Watzstenæ* Anno domini Millesimo quadringentesimo quarto, feria sexta post festum beati Johannis baptiste.

128.

1404. 6. Jul. Biörn Duffsen vedkiender sig at have modtaget i god Tro en Gaard i "Hiøltorp", af Fru Sille, Peder Knudsens Enke, til hvilket Gods han bliver hende ansvarlig.

[Igen. Vinding Herred.]

[Originalen paa Pergament i det K. Geh. Arch. har havt tre hængende Segl, som alle mangle.]

Allæ mæn thættæ breff see æller höre Helsær iech *Biörn Oleffsön*, ridderæ, ewinnælegæ helsnæ mæth guth. Thet scal allæ mæn wetherlicht waræ, nærwarændis oc kommæsculændis, at iech wetherkænnæ mech oc minæ arwingæ, thænnæ nærwarændis brefförærsæ Fruæ *Silæ*, *Pæter Knotssöns* Eftærlæwære, hwes siæl guth haue, at thet gooz, som liggær i *Hiøltorp*¹⁾, thær som *Fiin Magnussön* nw pa boor, thet hauer hwn antwordæt mech i gothæ troe, thæn sammæ gardh scal iech antworthæ hænnæ i geen, i gothæ troe, naar hwn æller hænnæ arwingæ hanem i geen willæ haue aff mech æller minæ arwingæ. In cujus rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum discretorum, vz. *Elie*, Commendatoris Ordinis Sancti Johannis in Othonie, et *Petri Jacobsson* Galt, presentibus est appensum. Datum Anno Domini M^o cd^o quarto, in octava beatorum apostolorum Petri et Pauli.

Udenpaa:

Theth gotz i Heltztorp som Fin Maghensön i bodhæ. m cd iiij.

¹⁾ *Hiøltorp*. Sællerup Sogn i Vinding Herred, hvor nu ogsaa er en Herregaard: Sællerupgaard.

129.

1404. 16. Aug. Tingsvidne fra Viborg Landsting, at Peder Nielsen af Nagaard (f. Nr. 128) lod læse et Brev, hvorved Svend Ubbesen (1404) skøder sin og sin Hustrues Halvdeel af Thordrup eller Thorum Gaard, med tilhørende Bøndergøds, til Peder Nielsen.

[Djlland. Gallen Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har høst ti hængende Segl, som alle mangle. Brevet (hvis Original er giennemskaaet paa Kryds) omtales (af Langebek) i D. Atlas. IV. S. 445.]

Alle men thet breff seer ællær hörær, helsær wi *Lawæ*, meth guudz nathæ hiscop i Wiberg, *Pæther Quesæ* oc *Æggærth*, prestæ oc kanik i thet samæ stæth, *Pæther Nielssön* Wibergs lanzthing hörær, *Jossæ Nielssön* af Wæsæbwrg, *Nissæ Jenssön Scathelaand*, *Nissæ Smiith*, *Lassæ Piik*, *Gascalk Lowæ*, oc *Lassæ Tyghssön*, Ewinnelik helsen meth guth. Alle men skal wythelicht wææ, ath æfther wars herræ aar Twsen firæhwndret pa thet siærdæ, pa then lowærdagh næst æfther war frwæ dagh som hun worthe optagen til hymels, jen ærlich man Herræ *Pæther Nielssön* aff Aagard ther Rydther ær, loth læsæ foræ oos oc fleræ gothe men pa Wiberg lanzthing hielæ oc rættæ open breff meth gothe mens hengen jngesiel, hwilkæ breff sa skrewen war woord fra woord ¹⁾ som hæræ æfther komer.

Alle men thete breff see elder höre læsæ, helsær jæk *Swen Wdssön*, der Rydder er, ewindeleghæ meth gudz. Jæk kungöræt alde men bathe nerwærendis oc efterkummere, at wm gooz swasum her effther screwen 'staar, först mynnæ halue gard *Thordropp* ²⁾ j *Gallenherret* j *Abesisel* liggen ær, hwilken jæk fek meth mynæ kiære hosfrwghe *Kirstinæ*, först halff *adhel hwsd*, item halue delen ij alde *forbwrghenæ*, meth hwss oc meth *wernæ*, oc meth alde then halue gardz tilleyæ, jtem halff alth then *eyn* ³⁾ ther then forsæthe halwæ gardh tilligen er, swasom er halue aggre, halue ægnæ [sic], halue skowæne,

halff fiscenwatn oc fægang, oc halff *hwmliekier*, jtem halff able-gardhen, jtem halue delen i jeth mölnæsted ther for hwsd lig-gende er; jtem then eng oc thet *thagkiær* ⁴⁾, ther jæk fek aff frw Lenæ, jtem halff ald then forsachds gardz tilleyæ, ehwat naffn thet hawer, woot oc thywrth, rörend oc vrörend, engtæ wnden thagen, jtem myt gooz i Galtenherreth, först i *Wætæ* ⁵⁾ ij garthe, hwilkæ Thord j wæræ hawer oc giwer til affgiftt iiij öre korn aff them balhe, jtem en gard j *Wærum* ⁶⁾, j hwilken boor Nissæ Lawæson, oc giuer en öre korn, jtem en gard j then samæ by, af hwilken giwæs ij öre korn, jtem j *Haslum* ⁷⁾ en gard j hwilken boer Nissæ Therkilsson meth en öre korn, jtem Jessæ Pethersson j en gard meth en öre korn, jtem Therkil Jensson j en gaard meth ij öre korn, jtem j *Hawelberherreth* först j *Gutheloff* ⁸⁾ Pether Ascersson j en gaard meth en öre korn, jtem Jessæ Swensson j en gaard meth en öre korn, jtem j *Grelstæt* ⁹⁾ ij garthe, af then enæ giwæs ij öre korn, oc aff then annen gaard gives en öre korn. Then forsadhæ halue gaard meth alle sinæ leyæ, sosum tilforn screwet staar, oc alth thet for-screwen gooz meth alle there tilleyæs, woot oc thywrth, rörend oc wrörend, ehwat naffn thet nefnæs, engtæ wnden ta-ghen, thet skyöder jæk oc fræselich oplater efter mynæ winnæ raadh oc myn hosfrwghæ raadh oc hynnæ willyæ, oc mynæ kiære hosfrw frendher Raadh jen ærlich man, Herræ *Pæther Nielsson* aff Aagaard, Rydder, meth alle Ræth, hanum oc hans erwingæ meth ewinnalich eyghæ oc Ræth at nydæ oc at be-sidæ. Oc kennes jæk at then forsathæ herræ *Pæther Nielsson* hawer mek ok mynæ hosfrw fult wetherlafd for thennæ for-screwen halff gaard oc for thettæ forscREWæn gooz æfter mynæ nöghæ oc mynæ winnær Raadh, sosom er gooz j *Nörræhærreth Dires* ¹⁰⁾, hwilkæ han kyosthæ af Herræ *Jahan Scarpenbærgh*. Ther öfer tilbyndher jæk mek oc mynæ arwingæ then for^{de} Herræ *Pæther Nielsson* oc hans arwingæ then forsathæ halue gaard meth alde sinæ tilleyæ oc alt thet forscREWen gooz meth alde there tillejæs, sosom til fornæ screwen staar, at fryy oc at frelsæ for hwer manz patalæ, ther anthen then for-screwen halue gaard heller thet forscREWen gooz meth rættæ oppæ kan talæ. Jtem meth saden wnderskeden, at war thet saa at then forscREWen halue gaard heller gooz gek hanum

aff meth noget Ræth, tha tilbindær jæk mek oc mynæ arwingæ then forscrewen Herræ *Pæther Nielssön*, heller hans arwing, thet gooz ther jæk aff hanum fek, ther j Nörræhæreth Dyres ¹⁰⁾ liggende er, for then forscrewen halue gaard oc for thet forscrewen gooz jgeen at antworthæ fryyt oc frelst, sasom jæk thet gooz aff hanum fek, wden ald genseghels. Jtem war thet sa, at noget obenbreff hæræ efther synnes, ther then forscrewen halue gaard heller thet forscreuen gooz ær oppæ rörendæ, ther jæk hawer hanum skyoth oc opladæt, tha scullæ the breff then forscrewen herræ *Pæther Nielssön* oc hans arwing tilhyælpæ oc til gafn kommæ, oc mek [oc] mynæ arwing jngtæ. Til thessæ bætræ forwaringhæ at thettæ skyodæ oc aldæ thessæ forscrewen stökky scal haldes oc fast bliwæ j alle mathe, som forscrewen staar, tha hawer [jæk] lath myth Inge-seel hengæ for thet bref, meth ærligh menz jngeseel, sosom er Herræ *Jensse Helt*, erkydiekn j Ripæ, Herræ *Olæff Pethersön*, prowist j Arws, Herræ *Kwth* [Kwth] *Tymansön*, prowist j *Jælingsisæl*, Herræ *Cristiern Kaaz*, Herræ *Anders Offæsön* aff Byornholm, Herræ *Jahan Skarpenbergh*, Herræ *Jeyp Kalff*, ther Ryddhere er, *Jeppæ Awessön*, *Jwer Kraab*, *Nissæ Erich* oc *Jessæ Henriksön*, ther wapn er. Datum et actum anno domini M cdº quarto, Vigilia beati Jacobi apostoli.

Framdeles loth then forsæthe Herræ *Pæther Nielssön* læsæ ent skiftæ bref pa thet samæ Wiberg lanz thing, in hwilkæ bref fullelæ pröwæth war, at then samæ Herræ *Swen Wdssön* fek then forscrewen halue gaard oc thet forscrewen gooz, meth ræth arwæskift mellæ *Styy Anderssön* oc hanum æfter hans kyære hosfrw fathers og mothers dööth, Herræ *Anders Offæsön* ¹¹⁾ aff Thordrop, Rydder, oc frwæ Jahan, hwessæ syelf [sic] guudh hawæ. Hwilkæ forscrewæ [sic] stykky sosum wi oppebarle hörthe oc saa, thet wynnæ wy pa waræ rættæ troo oc sannæn bathæ for the ther nu hæræ [æræ] oc kumme scal, under waræ hengen jngeseel givæn oc screwen aar oc dagh som forscrewen ær.

¹⁾ Dtb fra Dtb, Dtb til antet. Dette Brev har flere Mærker efter en jydsk Skrivemaade og Udtaale, og endeel feilskrevne Dtb.

²⁾ *Thorthorp*, *Thordorp*, *Thorderup*, *Torup Slot*, *Thorupgaard*, m. m., en meget gammel Gaard i Drum Sogn, Gaften Herred, var et besættet Slot allez

rede i Begyndelsen af 14de Aarhundrede. Johannes Niclessun de Thorthorp nævnes i et Doc. af 1310. Castrum & curiam Thorthorp nævnes 1374. Gaardens tidligere Historie, efter Langebøls Optegnelser, s. D. Atlas. IV. 445. 446. 1672, ved Oprettelse til et Friherfæb, fik den Navn af Frisenvold.

*) Eyn, o: Eynn, Eendom.

*) Thagkiær, Tagkiær o: Kermose. (Tag bruges i Sjælland om Tættehalm.)

*) Væt i Drum Sogn. *) Værum i Værum Sogn.

*) Haslund i Haslund Sogn. *) Guløv i Guløv Sogn, Hovlbjerg Herred.

*) Grølsted ligger nu i Giern Herred, Skaarup Sogn.

*) Nørre-Herred paa Dyrøse. Dyrøse indbefatter efter K. Waldemars Fordehog Nørre- og Sønder-Herred, samt maaſkee det nuværende Mols-Herred (Mulsø og Helghænsø) i Ranbergs Amt.

*) Anders Øvesen af Thordrop var en Sønnesøns Søn af Marsk Stig. (Langebø D. Atlas IV. S. 445.) Hans Børn vare Stig Andersen og Christine Andersdatter, gift med Svend Andersen.

130.

1404. 15. Oct. Hr. Peder Basse til Svenstrup skibe sin Eendom i Aarsmark og Aarsmarks Fang, som han arvede efter sin Farmoder, til Hr. Folmer Jacobsen Lunge i Lybde.

[Sjælland.]

[Originalen paa Pergament i det Kongl. Geh. Arch. har havt fire hængende Segl, hvoraf det 3die og 4de mangle.]

Alla män thetta närvarandis breff höra älla see, helscr jäch *Pæther Bassø*, Ridder, i *Svenstorp* ¹⁾, *Ewinnelech* meth war Herra. Thetta skal alla män widerlecht wæra närvarandis och kommaskulandis, thet jæ.h een *Ærlech* maan, thænna närvarandis brefförare Herra *Folmar Jæcobssön Lwngæ*, Reddere, i *Thwede*, sköder och oplädær til *ewinnelech eygæ* jwer thetta meet opna breff aal thæn Rättechet i *Aarsmarka* ²⁾ och *Aarsmarka* fang i *Laland*, hwelken mech telfiöl i ræet aarff æfter min Father modhers dööth *Frwg Kirstina*, hwos [sic] siæl gwth hawa, ænte wndan taghet, æ hwat handa nafn thet hawer, ther thæn forsawdhe rättechet i *Aarsmarka* och *Aarsmarkafang* telliger. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis plurimorum nobilium, vz. Domini *Hanis Pubusch*, Domini *Andree Olafsson* in *Næsby* et Domini *Johannis Olawi* in

Gwannerstörp, militum, presentibus est appensum. Datum Anno Domini M^o cd^o iiii^o, crastino beati Calixti Pape et Martyris.

Udenpaa :

Her Peder Basses, ridders, skødebreff, som han gaff Her Folmar Jacobsön paa Aarsmarck och Aarsmarcke fang wdj Lolland M cd iijj.

1) Herregaarden Svenstrup i Ramsø Herred i Sjælland. Peder Basse til Svenstrup har ogsaa eiet Lybierggaard; hans Søn Oluf Pedersen til Svenstrup forekommer 1449, og dennes Søn Henning Oluffen til Svenstrup 1481. (Ny danske Mag. VI. p. 264)

2) Aarsmarcke, det nuværende Knuthenborg.

131.

1404. 19. Oct. Hr. Anders Jacobsen Lunge i Gunderslev Lille sköder to Ager og tre Skiepper Land Jord fra denne Gaard til Jeppe Nielsen Keentaff i Keenstrup, i halv "Jordskifte" med den Ager og Engjord, som han afstaaer ved Bavelse Sø. (Jvf. Nr. 132.)

[Sjælland. Slakkebjerg Herred.]

[Efter en nyere Afskrift i Klevenfeldts Diplomsamling, tagen af Rigets Dombog pro annis 1598—1602.]

Alle mendt detthe Breff hörer eller seer, hillszer Jeg Anders Jepsenn, der kalldis LUNGE, Riidder i Gunderslöff lillde, Euindeligh medt uor Herre, Och kundgiör ieg alle mendt, ath jeg uederkiender mig Ath haffue sköt och opladitt denne næruærendisz Breffuiszer Jep Niellszenn, der kaldisz Reinthaff aff Keenstrup, 1) tho agre, de som förre laa till Gunderslöff lillde J denn westre Söwang, 2) och heedt Böge agre, och der saais ponne dennom Thi skiepper korn, och ith thrigie skieppe Landt, dett som ligger Sönder indt paa Gierlandt i Bagne wangen, 2) och dett er et $\frac{1}{2}$ (?) Jordskifte medt hans

egenn Jordt for saa megen Agger och Eng, och alldt denn Jort thow der handt haffde fran Bauellsze Söe och szaa op adt som Beckedraffuidt uesten for er, oc thuertt offuer Thoffue Bierge, och saa Sönder indt paa de söndre agre, och saa Agrene neder ind till Söenn, dett som der for nordenn och westenn er, ³⁾ wnderthagitt hans Olldengielltdt till hans Egenn Suiin, Jildebrandt och huszbögning. Disse for^{ne} tho agre och dett thrigie Schieppe Landt haffuer Jeg skött och oplatt for^{ne} *Jep Nielszenn* till Euindeligh Eye, Och willkoerer jeg mig till och mine arffuinge ath frij och hiemle denne for^{ne} *Jep Nielszenn* disse for^{ne} tho agre och dett thrigie schippe Landt for huer mandtz tillthale Som Landtzloug wduiser. In cujus rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis viro- rum nobilium et discretorum, videlicet Domini *Götstaff Matthes- senn* militis, *Nicolai Canuti* de Wedt fulebierg, ⁴⁾ *Erici Thommes- senn* de Winstrup, *Erici Haquini*, *Andreæ Petri* de Hollme, *Andreæ Suenonis* de Haffuelöff, *Petri Nielszenn*, *Absolonis Vill- destj*, *Ostradj Suenonis* et *Andreæ Suenonis* de Eleinstrup, [sic] ⁵⁾ præsentibus est appensum. Datum anno domini M^o cd^o quarto dominica proxima post festum Sancti Lucæ Euangelistæ. His uisis, lectis et auditis lucide protestamur, datæ Draxholmia 24. Die Junij Anno 99. (c: 1599).

¹⁾ Reinstrup, i Sunderlev Sogn, s. det følgende Brev.

²⁾ Sø-Vangen og Bagne-Vangen: disse Agerstykker forekomme ligeledes i det følgende Brev.

³⁾ Den selsamme Agerstrækning, som her opregnes med dens Grændser, forekommer i det følgende Brev (Nr. 132) som erhvervet af Anders Lunge ved et Mages- kiste med Astrad Svendsen i Reinstrup. Dette maa vel forklares saaledes, at begge jordbegne Bønder, Jeppe Nielsen og Astrad Svendsen i Reinstrup, have eiet den afstaaede Jord i Fællesskab; og at dertil sigtes ovenfor i nærværende Brev med Udtrykket "og det er halv Jordskifte med hans egen Jord."

⁴⁾ *Wedt Fulebierg*, i Nr. 132 "Widhwglæbiærgh," i senere Tider Fuglebierg Sogn og Gaard i Vesterflakkebierg Herred. (D. Atlas. III. p. 36., hvorefter *Widhwglæbiærgh* tilligemed *Halvdager*, var et Kronelehn i Christian III. Tid.) "Selbaarne Mand Knud Nielsen i Vidhwglæbiærgh" nævnes 1452. D. Mag. I. 66.

⁵⁾ Et feilskrevet for Reinstrup.

1404. 1. Nov. Hr. Anders Jeipson Lunge, Riddær, i Gunnærsløf lille, tilskjöder Astradh Svendsen i Ræinstorp to Ager, "bulhugne ind til hans egen Ager", hvilke før laae til en Gaard i Gunnærsløf lille, og før hvilke Astradh Svendsen havde afftaet et Stykke Jord, med Ager, Eng og Skov ved Bavelse Sø.

[Siølland. Østre-Flakkebjerg-Herred.]

[Efter Originalen paa Pergament i den Arne-Magnæanske Samling; den har havt 11 Seegl, som alle fattes.]

Alle mæn thettæ breff hörær, læsit ællæs (sic) seer, Helsær *Andirs Jæippssön* thær kallæs *Lungæ*, riddær, j *Gunnærsløf lillæ*, ewynnærlighæn meth var Herre, ok kungör jæk allæ mæn meth thettæ myt opnæ [bref] at jæk vedhærkænnæs myk at havæ sköt ok opladit til ewærlighæ æghæ thænnæ brefuisær *Astradh Swenssön*, thær boor j Ræynstorp, ¹⁾ too aghræ, badhæ *bulhugnæ* jn til hans egyn aghær j Bagnæwanghyn, the thær förræ laghæ til Jnggemars gardh j Gwnnærsløf lillæ, ok ma thær saas panæ hwar thæn aghær too skiæppær korn, ok en Agher j thæn östræ syöwang hwilkæn thær liggær panæ Hyllæ aghær, östæn næst *Stenwogelyn* ³⁾ thæn swm næst byn ær, thæn swm ok förræ laa til jngemars gardh, ok ma thær saas a too skiæpper korn. For swa meghyn aghær ok ængh, skow oc al thæn ræktowhet thær for^{de} Astradh Swenssön hafdhæ fran Bawlssæ syö, ok swa op at Sandbækkæn, thæt swm væsten fare ær, thwert jwær Towæ biærgh, ok syndær jn pa the syndræ Haghæ, ok swa haghænæ nædher jn til syön, thæt swm thær for noræn oc væstæn ær, Vndæntagyn aldwingield til hans eghyn swyn oc hans eldebrand ok hwsbygnyng, oc vilkorær jæk myk til ok mynæ ærwinggæ at fri oc hæmlæ thæn for^{de} Astradh Swenssön oc hans arwinggæ thesse for^{de} aghræ for hwars mans til taal som lansloghæn vt visær. In cuius rej testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum nobilium & discretorum vz. Dⁿⁱ *Johannis Møltækæ* de Bawlssæ, Dⁿⁱ

*Johannis Fynkkenow militum. Johannis Kanuti de Vidhfwglæ-
biærgh, Erics Tomæssön de Vynstorp, Petri Trögilli advocati castri
Helsingborgh, Nicolaj Længæ, Erics Haquini, Pauli Styeson, ar-
migerorum, Jacobi Reentaf & Andree Svenonis de Ræynstorp,
presentibus est appensum. Datum anno dⁿⁱ M^o cd^o quarto ipso
die omuium sanctorum.*

1) Reinstrup, en By i Gundersløv Sogn, hvor Kirkebyen nu hedder Gundersløv Lille. Herregaarden Gundersløvholm er uden Tvivl oprettet af Gundersløvsmagle, "som for lang Tid siden er afbrudt tilligemed Tollerupby, Tollerupgaard og Kastrop." D. Atl. VI. S. 277.

2) Stearugel, Steendbyffe, Steendbynge. (Vf. det jydffe Røgel, Røggel 2: Dydse, Dynge, Sei. I Nordengland Ruckle. Mollbech's D. Dial. Ter. S. 463).

133.

1405. 6. Jan. Jees Olafsson Lunge, i Falkerslev, hans Gieldsbrev paa 20 Mark Sølv, hver Mark til 5 Skilling Grot i hvide Penge, til Hr. Folmar Jacobsøn Lunge i Thvede, at betale til næste Oct. Mortensdag, hvorfor han pantsætter 2 Gaarde i Saaby Vestre. *)

[Siælland. Voldborg Herred.]

[Originalen paa Pergament i den Arna-Magnæanske Samling (Fasc. 46) har tre bevarede Segl; det første Lungernes Vaaben med Hielmen (D. Afdelst. T. 59. 119; det andet Familien Falsters (T. 27. 21); det tredje, som det synes, Lungernes; men uden Hielm.]

Allæ mæn thetthe nærwarendes breff höræ ællæ see, Helser jech *Jees Olafsson Lunge*, awapn i *Falkerslöff*¹⁾ Evinnelech meth waar herræ, thet skal allæ mæn widerlect wæræ nærvar^{des} och kommæ^{des}, thet jæch wetherkænner mech en hætherlech man och ærlech thænna nær^{des} brefförære hær *Folmar Jacobsøn Lunge*, riddere, i *Thwede*, gældskyldæch at wæræ tywæ mark self, hwer marken saa goth som fæm skiling groot j hwidæ pænyngæ gewæ och gængæ, pa sancte mortens dawg

nw næst kommende aldeles gældæ^{de}, faar hwelke xx. mark selff jæch pantsæder hanum twa mina gartha j *Saweby wæstra* ²⁾ j Walburgshæreth j Seland liggende, hwelke jæch fek aff thæn samma hær *Folmar Jacobsön* fare gooz i lilla Bræninge i Falster, givende hwort aar vj pund koorn tel landgilde meth alla sina telliggelse, som ær agher och æng, skow och mark, wat och thywrt, æncte wndan taghet, thær the for^{de} thwa garthe telligge, meth sadan wilkoor, at then for^{de} her *Folmar Jacobsön* ællæ hans arwinge skulæ hwor ar opbære frwct och langilde, sa wæl thet aret the löses som anner aar telfaren, æncte rekna^{dis} j howeth pænnyngæ sa længe tel the aw mech ællæ mina arwinge aff then for^{de} hær *Folmar Jacobsön* ællæ aff hans arwinge lowleghe worthe jgenlösdæ pa Sancte Martens daw fare xx löde mark selff som föör ær sawt. Item telbinder jæch mech och mina arwinge thæn samme hær *Folmar Jacobsön* och hans arwinge the for^{de} two garthæ frii och hembra fare hwor mans telltal sa længe som the wlösde sta, och ga the hanum aff meth land rææt, tha telbinder jæch mech och mina arwinge hanum och hans arwinge skadhslös at holde och thærra skadha aldeles op at rættæ. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum Sigillis pluriorum nobilium vz. *Æskilli Falster, Petri Bierie & Olawi Længe* fratris mei dilecti armigerorum presentibus est appensum. Datum anno domi Mcd quinto die epiphanie domini.

²⁾ Den adelige Slægt *Lunge*, der saa ofte forekommer i de foregaaende og efterfølgende Breve var allerede i det 11de Aarh. gammel og i Besiddelse af store Forbeholdomme, særdeles i Sjælland, hvor den formodentlig var oprunden. (Waabenet: 3 gule Biler i rødt Felt.) Dog kendes med Visshed ingen ældre af Slægten end Jacob Andersen Lunge (gift med Juliane Thott, Fr. Aage Krefens Datter i Midsten og anden Halvdeel af XIV. Aarh., blandt hvis mange Børn vare de to her (Nr. 132 og 133) forekommende Sønner Fr. Schmer Jacobsen og Anders Jacobsen (Jeipfen). Folmer Jacobsen eiede Magleby i Støvnø Herred (1383. 84; og kjæbde denne By 1402 til Biskop Peder i Roskilde. D. Mag. IV. 357.) Gods i Braaby eller Broby (han kjæbde 1384 en "curia villicalis" (Brydegaard) med 2 Gaardsædestavne i Braaby til Sorø Klosters Kirkebygning; S. R. D. IV. 476.) Sjøstrup (1387 til 1406, da han kjæbde den til Dronn. Margrethe); Rythe : Rygaard i Sjælland (1403) og Tvede i Lolland (1403. 1407). Før 1389 havde han havt Kjøbenhavns Slot til Lehn af Biskoppen i Roskilde (Orig. Hafn. S. 137), var 1393 Hovedsmand paa Gurre (Historisk Tidsskr. I. 474) og levede endnu 1411. (D. Mag. V. 43.)

Dennes Broder Fr. Anders Jeipfen eller Jacobsen, eiede Gundersleville (1403) og Ljæde (1417. 19) var Eric af Pommerns Hofmester (1413. 1417. 1423.

Hvitfeldt I. 694.) 1397 Høvedsmand paa Calmar (D. Mag. IV. 300.) 1419 paa Kallundborg, siden paa Tranekær og Langeland (Hvitfeldt I. 678.) gjorde 1402 et Magestifte med Gørse Kloster, hvorved dette erholdt to Boel, med 8 Gaardsfæder (inquillini) i Brøby, og senere (1417) et andet Magestifte, hvorved Klosteret fik to Hovedgaarde (curias capitales) i Braaby, som flydte 8 Pund Korn aarligen, (S. R. D. IV. 476. 77.) og levede endnu i Junius 1426. — En tredje Broder var Nage Jacobsen Lunge, og en fjerde Niels Jacobsen, som var Kannik i Noestilde. Disse fire, i Forening med deres to Søskendebørn, Jacob Oluffen og Veder Oluffen, stiftede 1396 St. Andreas Apostels Capel i Noestilde Domkirke. (S. R. D. I. 192.)

Jes Oluffen Lunge af Salkersløv paa Falster, var en Fætter af de to foregaaende, Søn af Oluf Andersen Lunge, og Broder til Hr. Anders Oluffen af Næsby (Nybjerg S.) og Hr. Jens Oluffen af Sunderstorp (Dø S.) Slægten er uddød i første Halvdeel af det 16de Aarhundrede.

¹⁾ Salkersløv Sogn, Sønder Herred, Anner til Hørbelev, paa Falster.

²⁾ Saaby Vestre, en By i Saaby Sogn, Boldborg Herred, i Sjælland.

134.

1405. 31. Jan. Henning Augustyns Brev, at han i Tro og Love har annammet Slottet Edsholm og Wermeland af Kong Erik og Dronning Margrethe. *)

[Sverrige. Wermeland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt syv hængende Segl, hveraf det første og sidste mangle. Sprogformen er dansk.]

Jæc Henning Augustyn, a wapn, kennæs mæth thællæ mit opnæ breff, at jæc i rættæ tro oc i engæ andræ matæ, æn som her æstær fölghær, aff myn nathughær herræ oc fruæ, konung **ERIK** oc drotning **MARGRETÆ** thet slot oc fæstæ *Edsholm* j Wermeland mæth Wermeland anamæt oc vntfangæt hawær, sua at nar fornæmpdæ myn herræ oc fruæ, annen therræ eller bothæ, thæt for^{de} fæstæ cræfua oc jghen hauæ wilæ meth Wermeland, tha scal thet thöm bothæ eller annen therræ, hwilkæn therræ thet först cræfuer, genist antworthæs friit oc wmbeworet, vtæn alle gheensechn oc lenger töfring. Waræ thet oc sua, at annen therræ affgingæ, hwilkit guth forbywthæ, för æn the thet jghen cræfdæ, tha scal thet antworthæs thæn, som jghen lesuer aff

thöm, genist tha thæn thet cræfuær. Döthæ the oc bothæ her for jnnen, thet guth forbywthæ, tha scal thet haldes til Juncfru KATHRINÆS hand, for^{de} myn herræs söster, oc wil jæc hennæ sua hiælpe at rathæ, besöryæ oc betracta mæth guts hiælp j allæ mataæ, som jæc wil antswaræ oc som myn nathughæ herræ konungen oc myn frw Drotningen fornempde mik til tro. Wilde oc guth sua hauæt, at the allæ thre affgingæ, föræn nokor therræ thæt crafdhæ, thet guth forbywthæ, tha wil jæc oc scal haldæ thet til Righesens hand j Swerighæ j sua mataæ, at hwilkæn herræ thissæ thry konungs Rike ... lighæ æfter for^{de} myn herræs oc fruæs oc juncfruæs dödh taghæ oc vntfa til therræ rætæ herræ oc konung j thissæ thry konunga Righæ, thæn herræ oc konung scal thettæ fornæmpdæ fæstæ Edzholm j for^{de} Wærmeland meth Wermeland genist antworthæs, tha han thöm cræfuær oc hauæ wil. Item thæn stund for^{de} myn herræ oc fruæ mich til thettæ fornæmpdæ fæstæ Edzholm meth for^{de} Wermeland tro, tha wil jæc oc scal allæ, som byggæ oc bo j Wermeland, haldæ oc ladæ widh fridh, lagh oc Ræt, æfter myn bæstæ macht, oc hwat kronen oc the Ræt til hauæ, ther scal jæc vm talæ, at the wether blifuæ, oc thet æy forsymmæ. Ok thæn stund for^{de} myn herræ oc frw konung Erik oc drotning Margretæ annen therræ eller bathæ lefuæ, tha sculæ the thettæ fornæmpdæ slot oc fæstæ fullelicæ mechtughæ wære at fongæ, cræfwæ oc hafuæ oc antworthæ hwem thöm bathæ eller annen therræ thyckær, genist tha the thæt cræfuæ oc hauæ wilæ. Allæ thissæ forscreffnæ stuckæ oc artiklæ lofuær jæc for^{de} *Henning Augustyn* awapn, oc wi *Lambrecht Augustyn*, *Peter Augustyn*, oc *Jacob Augustyn*, for^{de} Henning Augustyns brödher, oc vi *Sigge Birgæsön*, *Vicke van Kalen*, oc *Arend Stub*, awapn, meth waræ arwingæ meth een sampnedh hand, for^{de} war herræ oc frw, konung ERIK oc drotning MARGRETÆ oc juncfru KATRINÆ oc Riket, stathughæ oc fastæ oc vbrödelicæ at holdæs j allæ mataæ, som her foræ screffuit star, widh war gothæ tro oc sannind, wtan allæ arghelistæ oc hiælpæræthæ oc lenger töfring. Oc til meræ bewaring allæ thissæ forscreffnæ stuckæs, tha hauæ wi fornæmpdæ waræ jnciglæ meth wilghæ oc witscap hengt for thettæ breff. Datum Anno Domini Mcd quinto (quarto?) sabbato anto purificationem beate virginis.

Udenpaa :

Hennyng Augustins breff wpa Edzholm, at han hauer thet j tro.

*) Edsholms Slot i Bærmeland laae i Edd Sogn, paa en Holm i Weneren, 2½ Mil fra Carlstad; det blev 1434 indtaget og ødelagt af Almuen under Peder Ulfssøns Anførsel.

135.

1405. 5. Febr. Henneke Bæcman og Niels Guthormsen, kaldet Diekn, bekiende, at have i rette Tro og Love annammet Slottet Arewall af Kong Erik og Dronning Margrethe.

[Sverrige. Vester-götland.]

[Efter Langebeks Afsskrift i Dipl. Langeb., af ham paategnet: "transcript. ex Originali membranaceo, cui sex adsunt sigilla pendentia. Hafn. d. 24. Nov. 1735." Sprogformien er dansk.]

Wy Henneke Bæcman oc Niels Guthormssön, kalleth Diekn, Awapn, kennes meth thettæ wort opnæ breff, at wy i rætte tro oc i allæ madæ, som her æfter fölgher, oc ey annerlethes, aff war nathighæ Herræ oc Frw konung ERIC oc Drotning MARGRETA thet slot oc fæste Axalvald ¹⁾ meth the læn, thet nw til ligiæ, anamet oc vntfanget hafwæ, swo at nar fornempdæ wor Herræ oc Frw, annen theræ eller bathe, thet fornempdæ Fæste cræfwæ, oc i gen hafwæ wele, tha scal thet thöm bathe eller annen theræ, hwilken theræ thet först cræfwer, genist antwordhas friit oc wmbeworet vtan alle geensechn oc lenger töfring. Ware thet oc swo, at annen theræ aff ginge, hwilket gudh forbyuthe, för æn the thet i gen cræfthe, tha scal thet antwordhas then som igen lefuer aff thöm genist tha then thet cræfwer, döthe the oc bathe her for innen, thet gudh forbyuthe, tha scal thet haldas til Juncfrw KATHRINÆS hand, fornempdæ

wor Herræs syster, oc wele wy henne swo hiælpæ at rathæ, besöryæ, oc betrachtæ meth gudz hiælp i allæ madæ, som wy wele antswaræ for guth, oc wor Herræ konungen oc wor Frw Drotningen fornempdæ oss til tro. Wilde oc guth swo hafwet, at the alle thre aff ginge för æn nogor theræ thet crafðhe, thet gudh forbythe, tha wele wy oc sculæ haldæ thet til Rikesens hand i Swerike i swo madæ, at hwilken Herræ oc konung thisse thry konunga rike rætelicæ æfter fornempdæ wor Herræs oc Frwæs oc Juncfrwæs döth taga oc vntfa til theræ rætæ Herræ oc konung i thisse thry konunga rike, then Herræ oc konung scal thettæ fornempdæ Fæste Axawald [sic] oc the læn ther til ligiæ, genist antwordhas, tha han thöm cræfwer oc hafwæ wil. Item then stund fornempde wor Herræ oc Frw oss til thettæ fornempdæ Fæste oc læn tro, tha wele wy oc sculæ allæ, som i the læn bygiæ oc bo, haldæ oc ladæ with frith, lagh oc Ræt æfter wor bæstæ mact, oc hwat krwnen oc the ræt til hafwæ, ther sculæ wy vm talæ, at the wither blifwæ, oc thet ey forsymæ, oc then stund fornempde wor Herræ oc Frw, konung Eric oc Drotning Margreta, annen theræ eller bathe, lefwæ, tha sculæ the thettæ fornempdæ slot oc fæste fullelicæ mæctighe waræ at fongæ, cræfwæ, oc hafwæ, oc antwordhæ hwem thöm bathæ eller annen theræ thycker, genist, tha the thet cræfwæ oc hafwæ wele. Allæ thisse forscrifnæ stycke oc artikle lofwæ wy fornempde Henneke Bæcman oc Niels Dyekn, Awapn, meth waræ arwingæ, oc wy Götzstaff Magnussön, Riddere, Thorsten Symonssön, Staffan Gotzstafsön oc Lindorm Jenssön, awapn, meth waræ arwinge alle meth een sampneth hand fornempdæ wor Herræ oc Frw, konung *Eric* oc Drotning *Margreta* oc Juncfrw *Kathrinæ* oc Riget stathighæ, faste oc vbrödelicæ at haldas i allæ madæ, som her fore screuet star, with wor gotho tro oc sannend, vtan alle arghelist oc Hiælpæræthe, oc vtan al lenger töfring. Oc til mere bewaring alle thisse forscrifnæ styckes, tha hafwæ wy fornempde waræ incigle meth wiliæ oc witschap hengt for thettæ breff. Datum *Axawald* Anno Domini Millesimo cdo quinto, quinta feria proxima post festum Purificationis beate Marie Virginis.

Udenpaa :

Heneke Becmans oc Niels Dyækns breff wpa Axewald at hafue wdi forlening aff kœning Eric oc Drotning Margrete.

¹⁾ Axewald, et meget gammelt og i Historien berømt Slot i Westergötland, en Mil fra Skara, som 1389 blev overgivet til Dronning Margrethe, beleiredes 1434—36 længe forgieves af Engelbrecht og hans Hær, da det forsvaredes af den danske Slotfoged Anders Nielsen; men blev 1436 overgivet af en anden Slotfoged (Solke) til Carl Knudsen. 1468 kom Slottet igien i Christian den Førstes Hænder; men skal være indtaget, opbrændt og nedbrudt af Almuen i Westergötland 1469 eller 1471. Af de her forekommende to Slotfogeder, som i nogle Aar tillige havde Slottet i Varetægt, døde Henniike Bekman og blev begravet i Wadstena 1430. (f. Tilmeld. Sv. Geogr. IV. 1. S. 272—76.)

136.

1405. omtr. 10. ell. 13. Febr. Vidnesbrev af Oluf Jensen og Morten Jeipsen, Borgemestere i Søborg, med Raadmænd og Menighed i denne Stad, at Peder Løch og hans Søster Thyre paa Bytinget skiedede, paa deres Moder, Gyde Løchs Begne en Gaard i Søborg, Vesten for Raadhuset, til Esrom Kloster.

[Sjælland. Søborg.]

[Af Codex Esromensis, fol. 192. a. og saaledes med noget nyere Syregform. Langebeks Afstrift.]

Alle som thette breff see eller höre, Helse wij *Oleff Ienssön* oc *Morten Jæipssön*, burgemæster vtj *Siöburgh*, oc alle raadmen, oc almwen i then samme stedt, Ewin 'elighe meth guth. Oc cungöre oc witnæ meth thette wort opnæ breff, at thusændæ firæ hundretæ oc pa thet fæmptæ aar æfter wars Hærræ föthelse, then tiisdagh som tollftæ daugh æfter kyndenmösse daugh war, pa wort byting war een Hetherligh oc skælligh man *Pæther Lööch* oc een Hetherlec dandæquinnæ *Thyræ Iæips*, hans söster, oc scötte schællegæ oc rættælegæ effter wor Lantzlogh, pa *Gythæ Lööchs* weygne, therræ mother, wor frowe

closter vtj Esrom een gaardh, som kalles Gythæ Lööchs gardh, liggænde vtj Siöburgh, war fornæffnde by, wæsten wet radhwsæth, meth al sin ræth oc tilhörelse, ee hwilken hwn hæltz kan wære, til Ewinnelige eygæ. Hwilken gaardh then fornæffndæ gothe qwinnæ Gythæ Lööchs rættæ æygæ war, oc the fornimtæ Pæther Lööch, hænnæ sön oc Thyrå Jæips datteres rættæ aruff, Een Hetherligh Herræ Her Abbet Swen aff Esrom meth sinæ gothe Clostermen thet schöthæ tha oc pa closters weygæ sech annamendæ. In cuius testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum, Anno, die et loco supra dictis.

137.

1405. omtr. 24. Febr. Henrif Clausfen, kaldet Smalstædhe, Bæbner, frastriwer sig al Ret-tighed til det Guds paa Thyholm og i Thy, som Hr. Niels Myg havde erhvervet af hans Fader Claus Smalstædhe, og som Hr. Niels Mygs Arvinger havde afftaet til Dronning Margrethe.

[Jylland. Næst Herred.]

[Originalen paa Pergament i Geheime-Archivet har havt adskillige hængende Segl (Hullerne ere tildeels afrevne), der alle mangle.]

Jæk Henrik Clauessön, awapn, som man kaller *Smalstædhe*, kænnes thet meth thette mit opne breff, At æfter thet at wælboren man, her *Niels Myg*, Riddere, hafthe oc fek met scäl oc ræt aff min fader Claues Smalstædhe, hues siell gudh haue, alt thet goths som han atæ j *Sundberk*¹⁾ vpa *Thyrcholm* j Ræfshæreth, oc alt thet goths som han atæ j *Thywdh* j Norrejutland liggende, oc höygboren förstinne min nadhighe frue Drotning *Margrete* hauer alt thette forscrefne sithen, meth anæet goths som fornempde her Nie's Myg atæ oc hafthe j

Thywdh, fonget aff fornempde her Niels Mygx arfuinge meth all ræticheet, tha hauer jæk meth beradhit radh oc meth mine weners oc samfrænders wilghe, fulbordh oc samtycke all thæn ræticheet, som jæk æller mine forældre nogher tiidh haue haft æller haue til thet forscrefne goths, æller til noghet goths j Thywdh liggende, meth kærlicheet oc gothwilghe vpladet, affhænt oc sköt fornempde min nadhige frue Drotning Margrete oc höygboren förste min nadhighe herre koning Erik oc there arfuinge oc æfterkomere oc kronen oc konungedömet j Danmark, oc meth thette mit opne breff vplader, affhænder oc sköder alt thet forscrefne goths, meth aghræ, ænge, schowe, fægange, fiskewatn, möllér, möllestadhe oc all oc hwor syndelich thisse forscrefne gothzes tilliggelse oc tilhörellse, wat oc thywrt, ödhe oc bygd, ænkte vndentaghet, e hwat thet hælst heder æller ær, fran mik oc mine arfuinge oc til fornempde min nadhighe herre oc frue konung Erik oc Drotning Margrete oc til there arfuinge oc æfterkomere oc til kronen oc konungedömet j Danmark, meth all breff oc ræticheet til ewerdelich æye. Oc huat breff som nogher tiidh finnes, som lude æller röre vpa thette forscrefne goths, æller noghet ther aff, e hwat breff thet hælst ær oc e huro the hælst lude, thisse forscrefne breff scule komme fornempde min nadhighe herre oc frue, konung Erik oc Drotning Margrete, oc there arfuinge oc æfterkomere oc kronen oc konungedömet j Danmark til gagn oc gothe oc til frome j alle made vm thettæ forscrefne, oc ængen stadh til hinder æller schadhe j noghre made. Oc kænnes jæk, at mik swo fulleleghe fult oc alt skeet oc giort [er] æfter min wilghe oc nöye fore alt thette forscrefne, swo at mik oc mine arfuinge fulleleghe oc wæl at nöyer. Framdelis tilbinder jæk mik oc mine arfuinge at frii oc hembæl fornempde min nadhighe herre oc frue konung Erik oc Drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc kronen oc konungedömet j Danmark alt thette forscrefne fore hwor mans tiltalen. Oc kænnes jæk mik æller mine arfuinge ængen ræticheet æller tiltalen at haue, æller nogher tiidh her æfter haue scule, til alt thette forscrefne æller noghit ther aff j noghre made. Oc til mere bewaring, wissen oc stadhfæstellse vm alle thisse forscrefne stycke, tha hauer jæk fornempde *Henrik*

Smalstedhe ladet mit incigle meth wilghe oc witscap hænges for thettæ breff. Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe oc wælborne mæn, swosum ær prowest *Jens* (af *Burglum*?), *Her Johan Scarpænbergh*, *Her Erik Nielssön*, *Her Hartwik Lembek*, *Her Niels Strangessön*, *Her Woldemar Ahverstorp* (?), riddere, *Jens Swenssön Bryms*, *Anders Albrechtssön*, *Clawes Skinkel* oc *Hans Kröppelijn*, affwapn, ladet theris Incigle hængis fore thette breff. Datum in clastro *Burglanensi*, Anno Domini Millesimo quadingentesimo quinto, Mathie apostoli.

Udenpaa :

Henrik Claussöns Smalstedhes breff, meth huilkit han vplader oc sköder konung Erik oc Drotnyng Margareta jordegots j *Sundberck* j Ræfshæret j Thywrholm, oc j Thywdh j Nörrejutland.

¹⁾ *Sønbiørg Sogn* paa *Thyholm* (her i ældre Doc. skrives *Thyrholm*. f. D. *Atl. V. S. 472. Not. e.*) *Bøen Sønbiørg* findes i ældre *Liber* benævnt *Syubyrky* (1382), *Sunderberck* (1405), *Sundberck* (her og 1408), *Sønborrig* (1630).

138.

1405. 25. Marts. *Henneke Lembeck* af *Næbbe* udsteder sit *Pantebrey* til *Fru Mette* af *Sonerup* for ottesindstyve *Mhiuske Gylden* og 400 *Lybske Mark* i danske *Penge*, hvorfor han pantsætter sit *Guds* i *Hareberg Fang*.

[Skaane. *Corne Herreb.*]

[Efter en Afskrift i *Dipl. Langeb.* "ex Bb. Ac. Hafn. ex libro copiarum papyraceo numerato 293."]

Alle mendt som thette breff see eller hörett læsett *Hellszer* jeg *Henneke Lembeck* ¹⁾ aff *Næbbe* cuindelig mett gudtt, oc kundgiör ieg mett thette mitt opne breff oc indzegle, Att ieg rett witherliig giæld skiildig er enn Hederlig oc wellburdig quinde frwe *Mettthe* aff *Sonæræp* Ottesindziuge rinske gyllenne oc iiij^o *Lybske marck* i danske *Pendinge*, ffor huilcke for^{ne} Summe gulld oc *Pendinge* Jeg henne i *Pantt* setther allt mytt gotz ligende i *Hareberg* ²⁾ fang, Saa som först er enn broder

deell oc enn Sösther deell i Hareberg gordtt oc mölle, i all thenn gortzs oc mölle tiilligellsze inthett vndentagiiddt. Jtem oc alltt mitt gotzs vtj Hareberg by, som först er enn gord, som nu på boer Jenss Henrickssön, oc enn gordt som nu paa boor Lasse, oc enn gordt som nu på boer Pauell Sacerssön, oc enn gordtt som nu på boer Jenss Hogenssön, Oc enn gord som nu paa boer Iep skredere, Oc enn gordt som nu på boer Andhers Lundt, Item enn gordtt Indenn *Tyellsze*, 3) som nu på boer Hans Smedtt, oc enn gord som nu på boer Jenss Tiiggessön; Item oc itt torp som heder *Rögle* szom nu iboor ij mēndtt, enn heder Andhers Boossön, oc enn andenn hedher Thue Perssön; Jtem itt torp som heder *Nörretorp*, som nu Jboor ij mēndt, enn heder Pauell Wierssön oc andenn heder Per Knudtssön, Ffremdelles mere alltt thette forskreffne gotzs tiilligellsze, som er skow oc marck, feskeuatn oc feegangh, ager oc æng, wott oc tiurtt, Jnthett vndertagiitt, Som er enn brodherdeel i *Hareberg*, som ieg haffuer erfft ephther mynn kiere moder Ceciliaæ, huess siell gudt haffue, Jtem oc een söstherdeell i for^{ne} gotz, saa som ieg kiöpthe aff mynn suoger Lawe Görstærssön oc aff min Sösther: alltt thette for^{ne} gotzs tiilbinder Jeg mig *Hennecke Lembeck* mett minne rette arffuinge att frii oc frellsse for^{ne} frue Mette oc henne rette arffuinge for ett brugeligt Pantt att haffue, mett saadanne wiilkoor oc vnder-skedning emellom oss att haffue, at nor mig Hennecke Lembeck eller mynne rette arffuinge lösther for^{ne} gotzs igen att lösse aff frue Mette eller hundes rette arffuinge, Tha skall Lösningenn kundgöres paa Lunde Landzting for Sancte Olluffs dag oc löszes thenn S. Michells dag.ther nest ephther kominde, oc alt skiilldt oc landgilde föllge Houetpenningene oc ey thæth aff slas aff hoffsuitsummenn. Jtem alle thesse for^{ne} Article oc stiicke tiilbinder ieg mig for^{ne} Hennecke Lembeck oc mynne rette arffuinge att frij oc frellsse oc holle for^{ne} frue Mette oc hundes rette arffuinge wdenn alle hinder oc Hiellperceede, Tiill itther mere wiisse oc bedre foruaring haffuer ieg for^{ne} *Hennecke Lembeck* mett wyllie oc wiidskaff hengtt mytt indzegle for thette breff, Oc beder ieg andre gode mend om there Indzegle Saa som er Hederlig æreborenn Ridder Her *Torbiörn* *Billde* aff Suancholm, *Andhers Iepssön* aff Quamlösse, *Oge*

Parys aff Skullderup. Giiffuit J Roskiilde Aar epther gudz biirdtt Tusind fire Hundrethe paa thett femte, wor frue dag i faste Som kalles wor frues bebudellsziis dag.

- ¹⁾ Hennemke Lembeck eller Limbeck, var en Søn af Hr. Hartwig Limbeck, (Suhms D. Hist. XIII. 586. 594) som ihjel slog en kongelig Ombudsmand paa Jerlev Herredsting, og derfor 1401 maatte oplade til Kronen sin "faste Gaard" Nebbe, og forpligte sig til at Gaarden skulde "nedbrydes og forlægges", naar Kong Erik og Dronningen forlange det. (T. Beckers "Orion", histor. geogr. Maanedsskrift, I. S. 375. 76.) Om Hennemke Lembeck, som her forekommer, og nævnes "af Nebbe", sammest. S. 378. 79, hvorefter han skal have levet endnu 1453 (jvf. D. Mag. VI. 75) og 1467 (?). Det gamle Nebbe Slot laae i Gaardslev Sogn, Holmånsherred, ved en Biig af Beile Fiord. En ucomplet Herregaard Nebbegård var endnu til 1769, (D. Atl. V. 1006) men har nu kun 216 Tdr. Land, eller noget over 8 Tdr. Hartkorn tilbage. Paa denne Gaards Marker sees endnu Voldstederne af en ældre Gaard, og af det ældste Nebbe Slot. (Orion I. c. S. 372.)
- ²⁾ Hareberg, nu Hareberga eller Hareberga, et Sogn, med en Herregaard ("Lestrustadt Säteri") af samme Navn, i Torneherred. (Billberg om Malmshuus Lehn. p. 143.)
- ³⁾ Uden Tvivl det Tygelstø, som ligger i Hareberga Sogn, hvor ogsaa endnu findes en Gaard, kaldet Høgle, og en anden ved Navnet Korretorp. (Billberg. I. c.)

139.

1405. 12. Apr. Abbederne Salomon i Esrom og Niels i Sorø kendes at have modtaget 1000 Nobler i ret Tro af Dronning Margrethe, og forpligte sig til, om Dronningen afgaaer ved Døden før hun kræver disse Penge tilbage, at "skifte dem til Pilegrimsfærder" til alle de hellige Stæder, som opregnes, og lade disse fuldkommes inden to Aar efter Dronningens Død.

[Esrom og Sorø.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fem hængende Segl, hvoraf det tredje mangler.]

Wy abbot *Salomon* j *Esrom* oc Abbot *Niels* j *Sorø*, oc bothe Conuent j the samme stædher, kænnes meth thettæ wort opne breff foræ alle the nw æræ oc the komme scule, at wy aff mæchtich förstinnæ war nadheghe frue Drotning Margretæ

anamet oc vntfonget haue thusænde nobele j ræt tro oc j swa dan made, som her æfter fölgher, swa at nar hwn thöm j gen kræfuere oc haue wil, tha scal hwn thisse forscrefne thusænde nobele genist j gen fongæ j swa dan made oc tro som hwn os thöm nw fongit oc til trot hauer frij oc wbeborne wtæn længer töfring. Schedhe thet oc swa, at fornempde war frue drotning Margretæ döthe oc aff ginge för æn hwn thisse forscrefne nobele kræfthe oc j gen finge, tha scule wy oc woræ æfterkomeræ schifte the samme thusænde nobele til pelegriims færther j alle made som her æfter fölgher, oc at the pelegriims færther worther alle fulkompne oc ænde jnnen tw aar næst æfter for^{de} war frues drotning döth, Swo som ær först siæx mæn til Jherusalem oc til Bethleem, oc til the hæghe stædher ther vm kring ligge oc til sanctæ Katherinæ, Jtem siw mæn til Rom at ga vm kring the kirker ther æræ, oc söghe the hæghe mæntz grafuer ther ligge, bathæ apostole oc andræ, Jtem ni mæn til war frue til Aken, Jtem thre mæn til sanctæ Jacop, Jtem thre mæn til sanctæ Lothwic j Franckarike, Jtem thre mæn til sanctæ Thomes aff Cantelborgh j Ængland, Jtem een man til sanctæ Magnus j Orkanö, Jtem thre mæn til the hæghe thre konunge j Kolne, Jtem thre mæn til sanctæ *Jwold j Danen*, (?) oc thre mæn til sanctæ Fransiscus j Assies, Jtem een man thiit som sanctæ Laurens ligger, Jtem een man thiit som sanctæ Niclawes ligger j Baor, Jtem een man thiit som sanctæ Jurghen ligger, oc en man thiit som sanctæ Cristoffer ligger, Jtem een man thiit som sanctæ Johannes Baptistæ ligger, oc een man thiit som sanctæ Johannes ewangeliste ligger, Jtem thre mæn til sanctæ Mathies, Jtem een man thiit som sanctæ Pæther ligger, oc een man thiit som sanctæ Pauel ligger, oc een man thiit som sanctæ Andreas ligger, Jtem een man thiit som sanctæ Maria Magdalena ligger, oc een man thiit som sanctæ Elsebe ligger, Jtem een man thiit som sanctæ Dorothea ligger, oc een man thiit som sanctæ Barbaræ ligger, oc een man thiit som sanctæ Margaretæ ligger, Jtem fæm mæn til thet hæghe blodh j Wilsnak, Jtem een man til sanctæ Vincencium, oc een til sanctæ Antonium, oc een man til sanctæ Fabianum oc Sebastianum, Jtem een man til sanctæ Gertrudh, oc een til sanctæ Seuerin j Kolne, oc een man til

sanctæ Birgittæ, oc een man til sanctæ Olaff, oc een man til sanctæ Erik, oc een man til sanctæ Knwt. Jtem syw stæther ther som war frue kirker æræ j Danmark, Swerighe oc Norge, Jtem een man til sanctæ Mikels bergh j Tunsbergh, Jtem fæm stæther til thet helghe körs j thisse Righe, swosom til thet hælghæ kors j *Solnæ* with Stockholm, til thet hæghe kors j *Borræ* hoos Tunsbergh, til thet hæghe kors j *Hattil* j Fintland, til thet hæghe kors j Randers, oc til thet hæghe kors sanctæ hiælp [sic] ¹⁾, Jtem wy for^{de} abbate oc conuent bindæ os oc woræ æfterkomeræ til, meth thettæ breff, at wy oc woræ æfterkomeræ with thisse forscrefne thusænde nobele swo göræ wele, oc meth thöm alle thisse forscrefne pelegrims Reyscr j alle made swo fulkomme latæ wele, som her forescreuet star, wten all forsymelse swo som wy welæ antsware for gudh oc for^{de} war frue Drotningen os til tror. Oc til meræ bewaring alle thisse forscrefne sticker, tha haue wy for^{de} abbate oc bothæ conuent woræ jncigle meth wilghe oc witscap hængt for thættæ breff, oc til witnessbyrdh ærligh fathers biscop *Pæther* j Roskilde jncigle. Datum *Sore* Anno domini M^o cd quinto Dominica Palmatum.

Udenpaa: (med to forstiefflige Hænder)

Abbotens oc conuentus aff *Esrom* oc abbotens oc conuentus breff aff *Soræ* vm M. nobele, hure the haue thöm j tro aff D. M., oc hure ther faar scule haldes oc göres pelegrims færther, vm D. M. kræuer thöm jke j gen.

The sige Drotning *Margrete* nobele j gen som thettæ breff luder vm, oc hwn fik them M M. iud. marc j then samme stadh at halde the samme pelegrims reyscr meth som j breuit staar, oc ther vpæ haue the giuet henne ect annet breff, ²⁾ thy er thettæ breff ey holde sculende som thet luder with sik.

¹⁾ I det vedkommende Brev af 1411 (s. dette Diplom's Udskrift) staaer: Sanctæ hiælpere. Stedet er Klipløf i Hertugdømmet Slesvig, hvis Kirke var berømt ved det vidunderlige Billede af St. Hielper.

²⁾ Dette Brev vil findes længere hen ved Diplomerne af A. 1411.

140.

1405. 13. April. Abbed Niels og Conventet i Sorøe Kloster udstede Quittebrev til Dronning Margrete for 500 lodige Mark, hvorfor Riege By, "der Riobsteden nu staaer", var pantsat i forrige Tider (under Erik Menved) til Klosteret.

[Siælland. Sorøe Kloster.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf det 5te, 8de og 9de mangle. Vidieise af dette Brev er udstedt af *Claves Grupendale*, riddere, *Möleke* oc *Geridh van der Lanken*, awapn, Aar thusende fire hundreth vpa thet syortende pa sancti Mathie apostoli dagh. Original paa Pergament med tre hængende Segl.]

Wi abbot **NIELS** oc alt Conwent i *Sorøe* closter i Sieland kænnes meth thettæ wort opne breff, at mektigh förstynnæ war nadheghæ fruæ Drotningh **MARGRETÆ** hafuer nw giort os fult oc alt, swa at os wel at nöyer for *Köghe*, ther köpstæthen nw star pa. Hwilkyt wort closter oc oss til pant stooth for fæm hundrath lödhigh mark, Swa ok for the breff ok Rætikheet, som wort fornesnde Closter oc wi hafde aff hennes forældræ ok synderligæ aff hennes fathirs fathirbrodher koning *Erik*, hwes syæle guth hawe, pa thenne forscifnæ köpstæth og by. Huilken tha skulde hawe skyldet to mark korn vm arit, ther breuen eller brewit gaffs wt. Ffor alt thettæ forscifnæ hafuer fornesndæ war nadhighæ fruæ Drotning *Margretæ* giort wart Closter oc oss swa fult oc alt, swa at oss ful wel at nöyer, ok forthy oplade wi henne oc hennes arwinge oc æsterkommare meth thettæ breeff thæn fornesndæ köpstæth *Köghe*, oc the fornesnde breeff mæth alle breff oc Ræticheet, ther wi oc wort closter ther till hawe haft eller hawæ, oc kænnes oss ther engin ræt eller til talen til at hafwæ eller hawe sculæ i nogræ made. Ok til mere bewaring alle thisse forscifnæ stuckes, tha hawe wi for^{de} abbot **Niels** oc Conwent wore jncigle meth wilie oc witscap hengt fore thettæ breff, ok til witnesbyrdh hetherligæ fæthers, herres oc mæntz jncigle, swa som ær *Ærchebiscop Jæips* j Lund, *Biscop Pæthers* j Roskilde,

Abbot *Laurentzæ* j Ringstædhe, Abbot *Salmons* j Esrom, Her *Laurentzæ*, Dæghens j Roskilde, Her *Jens Jæipssöns*, Dæghens j Lund, oc Her *Christierns*, Prowestes j Roskilde. Datum *Helsingburg* Anno Domini Med quinto, secunda feria post Dominicam Palmarum.

Udenpaa:

Abbotens oc Conuentus quittebreff aff Soræ, giuet Dronning Margretæ vm Köghe.

141.

1405. 20. April. Bidnesbrev om, at Hr. Biørn Svendsou af Rosendal af Kongens Foged var indført i det Gods, som Axel Ketelson havde til Pant af Jens Olufson, og som Hr. Biørn havde Rettighed til, efterat han lovligen paa tre Landssting havde budet Penge for Godset, uden at Noget over Nar og Dag havde meldt sig, m. m.

[Efter Langebeks Afskrift i Diplom. Langeb. af "Sadorphs Copiebog, E. 80. p. 205." Brevet synes saaledes at vedkomme Sverrige; men Sprogformen er i det Hele dansk.]

Magnus Bingh, *Hans Hogenson*, *Magnus Nighelson*, *Jon Holmbo*, wi hilsæ allæ mæn thættæ bref höræ ællæ see ewerdelike mæth Gudh. Thet scal allæ mæn witterlight waræ, swa wæl nærwarændæ som kummæ scullæ, thet wi widder kænnes mæth warth nærwærendhes opænæ bref, thet hawe wi giorth efter konings budh mæth foghden, som os budhet war, mæth koninghens bref, ath hawe förth Her *Börn Swensson*, Ridderæ, af *Rosendal*¹⁾ i thet gudhs, som *Axel Kedhelsson* til pandh hafdhæ af *Jons Olefson*, efter koninghens budh, oc then forsaghdæ Her *Börn Swensson* ræth til thet gudhsæth hawer, oc er vs firæ fornefnhdæ vitherligt, thet then forsaghdæ Her *Börn Swensson*, ther forræ nefnder er, thet han sinæ penninghæ

loflikæ try landhs thingh vploth for thet sammæ forsagdhæ gudhs, ther Axel til pandh hafdhæ, ther wi hawe hanum i förth, oc thæ penninghæ foghædæn in mælt hæ i kirkænæ scok [i. stok], oc thæ ther efter Lants low loflikæ innæ laghæ dagh oc ar, oc mær, oc ther egh swar faræ kum til rætt hæ, for thy annæmædhæ sik koninghs foghet thæ pæninghæ, oc mæltæ hanum widher sith gudhs. Til meræ wissæ oc withnesburth tha hafæ wij fornefndæ war Insiglæ for thættæ bref hænght. Anno Domini Mcccc. quinto, feria secunda Paschæ, Scriptum *Rosendal*.

*) I Danmark findes nu neppe noget ældre Sted af dette Navn; hvorimod Gaarde og Landeindomme af Navnet Rosendal forekomme næsten i alle svenske Landskaber. I Skåne er Rosendal uden Tvivl en Herregaard i Kropp Soga, Luggude Herred, hvis Bygning opførtes 1615 af Anders Bille.

142.

1405. 21. April. Hr. Jacob Olafsson og Peder Olafsson Lunge, give Afkald til deres Farbroder, Hr. Folmar Jacobson Lunge af Tvede, for den Tid, han var deres Formynder og Børge.

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fire hængende Segl; kun det første findes.]

Allæ mæn thettæ breff höræ ællæ see helsæ wi *Jacob Olafsson Lunge*, ridder, och *Pæther Olafson*, wæpner, bathe bröther, Ewinnelech meth war herræ, och welæ wi kwngöræ allæ nærudis och kommaskudis, thet thænnæ nærudis brefförær Hær *Folmar Jacobsson Lunge*, ridder, j *Thuced*, war kære fædder, hawer giort j ware minne sa at oos bathe wæl nöyer och wi hanum thakkæ fare alt thet, ther han apbar aff wor gooz, tha han waar farmyndare och waar wærræ war och fare alt annæt, ther han oos skyldugh war tel thænne dawgh j dawgh ær, lædæ wi och waræ arwinge hanum och hans arwinge forthy quit och lethwch och löös fare al y'ermer maning thesse stökkes

som nw. far ær sawt jwer thetta war opna bress. In cuius rei vz. quittacionis testimonium sigilla nostra vna cum sigillis plurium nobilium, vz. venerabilis in Christo patris ac domini domini *Nicholai* dei gratia episcopi Strengenensis et *Olavi Olavi Lwngæ* armigeri patruorum nostrorum presentibus sunt appensa. Datum Anno domini Mcccc quinto feria tertia pasce.

Wdenpaa :

Jacob Olsöns och Peder Olsöns bress, ath thee giffwe theres fader (add. broder) qwiith forre han wor theres werige mediiij.

143.

1405. 6. Jun. Et Dombrey, hvorved endeel Guds af Kongens Ombudsmand eller "Domhavende" (Svend Tuwesson) og Lagmanden (Carl Mogensson) dømmes under Frelse til evindelig Cic. *)

[Sverrige.]

[Efter Langebefs Afskrift "ex orig. membr. in Arch. Canc. Dan."]

Wi *Sven Tuwesson*, konungx dom hawendæ, oc *Karl Maghensson*, Laghman, kennes os hawæ dömt efter thy som for nefnden ransaghæthes al thissæ gotz, som hær estir screwet staar, vnder frelsæ til ewerdelik eghæ, som ær först een gordh i Læsæryd, Item een gordh Læsæryd, item een gordh i Toftæ, item een gordh i Halshughæ, item een gordh i Flatundæ, item twa gordhæ i Hulughæ, item j. gordh i Ötheslöf, item j. gordh i Tudöyæ, item j. gordh i Eblænes, item een gordh i Ingilstathæ, item j. gord i Tranæryd, item twa gordhæ i Lönshultæ, item twa gotthæ [sic] i Heshultæ, item twa gorthæ i Lönshultæ, item een gordh i Anderstathæ, item een gordh i Domæryd, al thisæ gotz, som for^{dæ} æræ, hawæ wi dömt efter thy som for nefnden ransaghæthes oc widnæthes vnder frelsæ til ewerdelik eghæ, som faræ ær sakt. Oc forbiwthum wi nagher thisæ gotz vppa talæ eller hindræ i noghræ madæ wid sinæ

xl. mark for konungx dom oc vi. mark for Laghmans dom.
Datum *Hafuæthæ*, Anno Domini M^o CD^o quinto, in vigilia Pen-
tecostes, nostris sub sigillis.

Udenpaa:

Et dombref vm gods dömt vnder frelsæ.

*) Blandt de i dette Brev forekommende Stednavne synes vel nogle at kunne hen-
føres til lignende Navne paa Boel. Torper eller Byer i Slaane (her findes
saaledes endnu et *Lønkhult* (Liunits Herr. Gyllbergs Matmøhuus I. p. 57),
Trænerød (Dnfs Herr. ib. p. 203), *Hælehult* (Hælsæ Sogn, Froste Herr.
ib. p. 134), *Læsærød* (Hærø Herr. ib. p. 78), *Tofte Sogn* (Rønneberg Herr.
p. 223, foruden flere andre af samme Navn), *Døløf By* (Bosary Sogn, Dnfs
Herr. ib. p. 202). Men ligesom de øvrige mangle i Slaane, saaledes findes i
det mindste enkelte af de forekommende Navne ogsaa i *Smaaland*, hvor dette
Brev, (hvis Original imidlertid har været her i det danske Cancellie-Archiv)
maaſkee hører hen. I det mindste nævnes 1405 en Lagmand Carl Magnusſen
(Drenſtierna) som i dette Aar med "Thord Jensſon, Konungs Dombhavende"
holdt Ting i Vestboherred. (Ottiermanns Sv. och Gdtha Hsfdinga Minne,
Stockh. 1836. I. p. 375. Maaſkee er det den samme, der forekommer II. p. 93,
som "Lagmand i Vestergdthland", og som ligeledes med Thord Jensſon, og det
samme Dag, dømte i "Thingstad" en Gaard til Frelſe.)

144.

1405. 21. Jun. Paul Ingvarſon giver Peder
Nielsſon, Bymand i Lund, Fuldmagt til at oppe-
bære Bøder for ſin dræbte Søn Ingvar Paul-
ſon, og derefter at giøre "Trygd og Forvaring".

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har havt fem hæn-
gende Segl, hvoraf de to ſidſte mangle.]

[Skaane.]

Alla men thetta breff see ellas höra læsæ, helsar iag *Paul
Ingvarsson*, som callæs *Huld*, Junnerligæ meth gwth, Kwngö-
randis thet allom swa vel commæsculandis som nærwærandis,
thet iag thenne brefför [er] *Per Nielsson*, byman i Lund, foll makt
hafuer giwit vp at bæra bödær efter min sons döth *Ingvar
Pawlsson*, og första han hafuer the böder vpbarit, tha scal
han foll makt hafuæ trygd oc foruaring at göra. Item hwat

han her om gör, ellas om Dægthingan, ellas annat hwat thenne sak ær arörande, tha binder iag mig til at holdæ thet stethugt, bothe pa mina egnæ vegna og alla then döthas frendars vegna. In quorum omnium evidens testimonium sigillum meum, una cum sigillis prouidorum et discretorum virorum, vz. *Johannis Hennichæsson*, Proconsulis Lundensis, *Johannis Petri*, *Pauli Thorstansson*, et *Kanuti Matthisson*, Consulum et civium ibidem, presentibus est appensum. Datum *Lundis* Anno Domini M^o CD^o quinto, Dominica infra octavam corporis Christi.

145.

1405. 21. Jul. *Folqwin*, Provst ved Lunds Capitel, ffsöder en "Steenhuus-Gaard", liggende ved Stranden i Malmøe til Dronning Margrethe.

[Skaane. Malmøe.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Gesh. Arch. har ni velbevarede hængende Segl. Vidbøse af dette Brev er udstødt af *Clawes Grupendale*, Ridder, *Møleke* og *Gerith van der Lanken*, aar tusende firehundrætte vpa thet fiortende Aar vpa sancti Urbani pape et martiris dagh. Original paa Pergament i Gesh. Arch. med oprindelig tre Segl, hvoraf kun de to sidste findes.]

Jac Folqwin, Prowast j Lund, kennes meth thettæ mit opnæ breff, at swo megen Rættichet, oc vm jac wppa mynæ oc mynæ arwingæs wæghnæ nogon Ræt eller Rættichet hafuer haft eller j nogræ madæ hafuæ kunne j then steenhws garth with stranden lyggende, som *Mathies Schaep* nw boor wtj i MALMÖGHE, Then forscrifnæ garth oc Rættichet wplader jac oc antwordher oc sköder meth wiliæ oc berathet moct, ee hwat thet helst ær, meth al breff oc Rættichet, fran mic oc mynæ arwingæ, oc til mæchtich förstynnæs myn nadughæ frwæs drotning **MARGRETES** hand oc hennes arwingæs oc æfterkommaræs eller hwem hwn hanom vnnæ eller ladæ wil, til ewerdhelich eghæ, oc kennes jak mik eller mynæ arwingæ engen Rættichet eller

til talen til then fornempdæ garth hafwæ eller hafwæ sculæ j nogræ madæ, forthy at fornempdæ myn nadhighæ frwæ hafuer mic wppa mynæ oc mynæ arwingæs wæghnæ for thenne forscrifnæ garth oc Rættichet swo fult oc alt giort, at mic fullelicæ oc wæl at nøgher, vm jac thær nogon Rættichet wtj hafuer eller hafwæ kunne, oc fyynnæs nogra flere breff her æfter, som mic oc mynæ arwingæ arörende æræ wppa thenne forscrifnæ garth, Thöm mæler jac döthe oc machtlösæ for mic oc mynæ arwingæ, oc the sculæ fornempdæ myn nadhighæ frwæ oc hennes arwingæ oc æsterkommaræ eller hwem hwn then fornempdæ garth vnnæ eller ladæ wil, som fore ær sacht, til gotho oc gagn oc fromæ kommæ, oc engen stath til hinder eller scadhæ kommæ j nogræ madæ, oc hwat Rættichet myn herræ konung Waldemar, hwes siæl guth hafwe, oc fornempdæ myn frwæ drotningen til foren hafdhe j then fornempdæ garth, then Rættichet scal blifwæ with syn fullæ macht, oc vforsymeth, oc j engæ madæ krænckias meth thettæ breff. Ok til mere bewaring allæ thisse forscrifnæ styckes, Tha hafuer jac fornempdc prowast *Folquwin* oc myn brother *Gynter* waræ jncigle meth wiliæ oc witschap hengt for thettæ breff. Oc hafuer jac bethet gothæ men, Swosom ær *Anders Martenssön*, *Borghemæstære* j *Malmöghe*, *Hæneke Aghessön*, *Jens Winter*, *Tule Anderssön*, *Jens Brwn*, *Astrath* oc *Jens Albrichtssön*, Rathmen j then sammæ stath, ladæ there Jncigle til witnesbyrdh hengæs for thettæ breff. Datum *Malmögie* Anno domini Millesimo C d^o. quinto profesto beate Marie Magdalene.

Udenpaa :

Prouest *Folquins* breff aff Lund, meth huilket han sköder Drotning *Margarete* all sin rættichet j then steenhws gardh j *Malmö*, som Maties Schap bothe wtj.

146.

1405. 4. Aug. Jefs Lunge af Falkersløv, Bøvner, vedkiender sig gieldbskyldig at være fire lødige Mark gode Penge til sin Fætter Hr. Folmar Jacobsøn Lunge i Rythe (Rye), for hvilken Sum han yderligere giver ham Pant i Saaby Vestre, Boldsborg Herred, hvilket Gods Hr. Folmer allerede har i Pant for 20 lødige Mark. (Jvf. Nr. 133.)

[Saaby Vestre. Boldsborg Herred.]

[Originalen paa Pergament i den Arna-Magnæanske Samling har havt tre hængende Segl, som mangle.]

Allæ mæn thettæ breff höræ ællæ see, Helser jæch *Jes Lunge*, wæpner, aff *Falkarsløff*, Ewinnelech meth war hæræ, Och wel jæch kwngöræ thet allæ mæn nærwarendes och kommaskulendes, thet jæch wetherkænnær mech awer thettæ meet opnæ breff en hetherlech man och ærlech, thænnæ næruarendes breffuisære min kære sædder, hær *Folmar Jæcobssøn Lunge*, ridder, i Rythe, gældskulduch at waræ j fyræ lödich mark gothe pænnyngæ, som hær j landæn æræ gewæ och gængæ pa s^{cte} Mortens dawg nw næst komber betalæskulændes meth sadan wilkoor, at worther thet sa, thet jæch the for^{de} fyræ lödich mærk pa then sammæ s^{cte} Mortens dawg then for^{de} hær Folmar Jæcobssøn ikke betalær, tha skal han ællæ hans arwinge hawæ the sama gootz i *Sawæby Wæstræ*, i Walbursherreth i Sieland liggendes, dyræ i pant som firæ lödich mark tel sigher, marken sa goth som fæm fl. g^o Hwelket gootz han for j pant hawer aff mech faare tywæ löd^e mark, och sakenge opbæræ thær aff al stökke tel thesse firæ löd^e mark meth hinæ tywæ aldeles warthæ gwldnæ. In cuius rei testimonium Sigillum meum vna cum Sigillis virorum nobilium vz. *Johannis Falster & Eskilli Falster* presentibus est appensum. Datum anno do. Mcd quinto crastino inuencionis beati Stephani prothomartiris.

147.

1405. 6. Aug. Algot Magnussøn, Ridder, vedkiender sig at have annammet til Lehn på Livstid af Kong Erik og Dronning Margrethe Slottet Styrisholm tilligemed Angermanland.

[Sverrige. Angermanland.]

[Originalen på Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har eet hængende Segl.]

Jac Algot Magnussøn, Riddare, kennes meth thettæ mit opnæ breff, at jac aff myn nadhighæ herræ oc frw konung-ERIC oc Drotning MARGRETÆ Thet slot oc fæste *Styrisholm* i Angermannæland liggende meth *Angermannæland*, som Her *Beynt Steenssøn* nw aff Them hafde, anamet oc vntfonget hafuer j allæ madæ som her æfter fölgher, Swo at jac scal thet fornempdæ slot oc fæste oc land hafwæ oc behalde til læns aff fornempdæ myn herræ oc frwæ, meth al konungslich ræt swo lenge jac lefuer, for myn Thianistæ, som jac thöm her til giort hafuer oc æn her æfter trolicæ göræ wil oc schal, meth gudz hiælp swo lenge jac lefuer, oc thet fornempdæ slot scal waræ oc blifwæ fornempdæ myn herræs oc frwæs oc Rikesens opnæ slot i nöth oc löst, oc wil jac oc schal allæ, som j thet fornempdæ land byggæ oc bo, haldæ oc ladæ with lagh, friith oc Ræt, oc engen man ther aff vforrættæ al then stund jac thet aff thöm hafuer, i swo madæ som her fore screuet star, oc nar jac dör oc aff gaar, Tha scal thet fornempdæ slot oc land genist jgen komme friit oc wmbeworet til fornempdæ myn herræ oc frwæ oc theræ arwingæ oc æsterkommaræ oc til krwnen i Swerike vtan alt hinder oc lenger töfring. Oc til mere bewaring allæ thisse forscifnæ styckes, tha hafuer jac myt Jncigle meth wilæ oc witschap hengt for thettæ breff. Datum in Castro Helsingburgh Anno Domini Millesimo C^o quinto, quinta feria ante festum beati Laurentii martyris gloriosi.

1405. 22. Aug. Hr. Folmer Jacobsen Lunge i Rythe pantsætter til Niels Jenssøn i Svendsmark, Bæbner, sit Gods i Østre Kippinge paa Falster for en Gield paa 240 lybske Mark "i gode hvide Penninge, hver Penning saa god som 4 lybske."

[Falster. Østre Kippinge]

[Efter Langebøks Afskrift af Originalen paa Pergament, som var i det forrige (nu opbrændte) Rosenfrankiske Archiv paa Rosenholm (9de Bacq. Nr. 3.) Originalen havde havt fire Segl, men kun Brudstykker af de tre første vare tilstede.]

Allæ mæn thettæ breff höræ ællæ see, helser jæch *Folmar Jæcobssøn Lwngæ*, Ridder i Rythæ, ewinnelech medh wor Herræ, och wel jæch thet kwngöre allæ mæn, thet jæch wetherkenner mech en ærlech man thænnæ brefförer *Niels Jenssøn*, wæpner j Swensmarkæ, at skylduch at wæræ feretywæ Lubske mark och tw hwndreth lubske mark j gothe hwidæ pæniæ, hwor hwit pæning sa goth som firæ lubske, pa tolltæ dawg Jwl nw næst komber gældæskulende, medh sadan wilkor, at worther thet sa, thet then for^{de} pæniæswm pa then forsawthe dawg iver mech ælle minæ arwinge then for^{ne} Niels Jenssøn ællæ hans arwinge ikke worthe betalæthe, tha pantsætter jæch hanum oc hans arwinge al min gotz i Östræ Kippinge i Falster, sa som ær xij pund korn, thær jæch fek aff Hær Axel Magnussøn, Ridder, och ix pund, thær jæch fek aff Anders Jæcobssøn af Fywn, oc skal then for^{de} Niels Jenssøn och hans arwinge opbære frwct och landgilde och alt annæt, hwat ther aff the for^{de} gotz gaar och æncte reknaskulende i howet pæniæna, sa længe tel thæn for^{ne} Swm pæniæ worther betalæther, pa then dawg, som för er sawth. Jtem hwelket ar the forsawthe gotz lösæs, tha skal frwct och landgilde och alt annæt, hwat thær aff gar, följæ howet pæniæna. Jtem tilbinder læch mech och mina arwinge then forsawthe Niels Jenssøn och hans arwinge the for^{de} gotz meth allæ therres telliggelse frij och at hemblæ æfter lans low fore hwor mans teltal, sa længe tel

then pæniæ swin aldeles worther gwlden, som för ær sawt, och ga the for^{de} gotz hanum aff meth land ræt, Tha telbinder Jæch mech hanum och hans arwinge skathælos at halde. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum nobilium, videlicet Domini *Erici Bydelbach*, *Emekæ Kalæ* et *Johannis Biörnsson*, presentibus est appensum. Datum anno Domini M^o cd^o quinto, octaua assumptionis beate Marie virginis.

149.

1405. 30. Sept. Abbed Peter, med Conventet i Aas Kloster, udsteder Gienbrey om en evig Messse og Martid, "med Ol og Mad til alle Klosterbrødrene", for det Gods i Tryningenæs, som Jens Paulsen, Bæbner, og hans Hustru skienkede til Klosteret.

[Halland. Aas Kloster.]

[Efter en Afskrift i Langebeks Diplomatarium, med Langebeks Haand paategnet: "Örnhielm Dipl. T. VII. p. 1362". Originalen havde to Segl.]

Alla män thetta bref höra hella see helse wij Abbot *Pedher* i Aas Closter¹⁾ och alt conuentet i samma stad ewinnelika med Gud. Thet skall alla män witterlikt wara, swa wæl them nu æra som the komma skole, thet beskeden man och æhrlig *Jöns Paulson*, a wapn, och *Jngærd Arfwidzdotter* hans kæra hustru, the hafwa gifwet Aas Closter till Conuentz bord ewinneliga tilliggende med godan wilia och beradet modh alt theras godz, som the æga i *Tryningenææs* liggiande, bade uthan gardz och innan, bade medh wato och torro och ængen undantakno hwat thet hælst heeter, för thörres siæl och förældre och börna siæl med swadant skiæl, thet wy bröder i Conuent skola försagda *Jenis Paulson* och hans hustru *Jngierd Arfwidzdotter* och thera förældra och börn i wara böner till domen hafwa, och *underkiellaren*, som för conuentet staar, han skall hwart ahr i the-
ras lyfwandes lijf och efter theras död en artid högtydelyka

giöra medh ööl och maat allom brödrom i Clostret næsta dagh
 epter Sancta Peder och sancta Paul Apostla ottanda dagh, och
 alla præster innan Conuent skola mæssso halda oppa then samma
 dagh för them och thera förældra och börna siæl, och ena
 mæssa skola wy lata sigia för thörre siæl i hwar half manat.
 Datum Anno Domini Mcdv. Crastino Beati Micaelis Archangeli
 in *Limberga* nostris sub sigillis.

¹⁾ Nas Kloster i Nerre-Halland, (Lat. *Asylum*) Wifze-Herre, stiftedes 1165 af
 Erkebispop Eskild ved Munte, som han lod hente fra Sorøe, hvorfra siden en
 anden Colonie af Munte af E. B. Absalon forflyttedes til Nas 1195.

150.

1405. 10. Oct. Hr. Thorbjørn Bille af Søholm
 mæler et Gieldebrev af Hr. Mikkell Rud paa
 150 Mark, hvilket han havde forlagt, dødt og
 magtesløst.

[Efter Langebefs Afscrift i Diplom. Langebef har paategnet:

• "Ex copia Bircherodiana. Orig. paa Perg. har været hos Stiftamt-
 mand Frigbaur."]

Jek Thorbörn Billæ i *Siöholm*, Ridder, Gör witerlicht allæ
 Mæn, thet jæch hawer forlawt et Breff, som jek hawde aff Hr.
 Mickel Rut, som lythæ paa halff annæt hundrede Marck. Thet
 Breff mællær jæk döt meth thette mit breff, hwor som thet
 hittæs eller finnæs efter thæne Daw. Thil Witnæsbiurdh ther
 om, tha hawer jæch hænght mit Inseile nethen weth thette
 Breff, och bether jæggh min Broær, Hr. *Erick Bille* i Sælbær-
 ghæ ok *Anders Jensön* i Tærslöse, Lansdomere, att hænghe
 there Inseil for thette Breff. Schreffuet i Abramstörp Aar
 æfter Gutz Burdh M. C. D. V. then Löwerdaw nest æfter sancti
 Dionysii.

1406. 10. Febr. Svend Uddson (Uddson) og hans Husfrue Kristine Undersbatter tilskjode Dronn. Margrethe deres "faste Gaard" Thordrup i GaltensHerred i Norrejylland, med tilliggende 13 Gaarde og mere Gods, og stadfæste det Skjode som Fru Kristines Fader, Hr. Anders Dveson, tilforn havde givet Kong Valdemar paa samme Gods. (Svf. Nr. 129. *)

[Jylland. Galtens Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har tre hængende Segl.]

Wj Clawes Grupendale, Riddere, Moleke oc Gerith van der Lancken, awapn, göre witerlicht oc openbar alle the som thenne scrift höre eller see, oss æfter wor herres föthelses aar thusende fire hundræthe vpa thet fiortænde aar vpa sancti Vrbani pape et martyris dagh hafue seet oc skoet oc hört grangifleghe fore oss ouerlæset eet opet pærkmens breff vragnet oc vscrapet oc j alle made vfalsket oc vmisthænelicht meth sanne oc wisse hængende jncigle jnciglet, helt oc holdet oc alsthings wel bewaret, huilket breff luder ordh fran ordh æfter thy som her æfter folgher.

Jak Swen Vddhssön, Ridderæ ¹⁾ kennæs thet meth thettæ myt opne breff, aff thy at thet er mik oc manghe wel widerlicht, athöyghboren förste konyng **WOLDEMAR** forthum danæ konyng, hwes syæll gudh haue, köpte ræteleghe oc laghleghe aff myn husfrues *Christine Andersse dotters* father her *Anders Offessön,* Riddere, then faste gardh *Thordhorp* j Nörræjutland j Galtenehæreth liggende oc thettæ æfterscrefnæ goths, swosom ær först j Galtenehæreth y *Wættæ* two gardhe, som scylde firæ öræ korn, jtem j *Wærum* two gardhe, then enæ schylder en öræ korn oc then annen two öræ korn, jtem j *Haslum* thre garthe, som skyldte een halff mark korn, oc een öthe toft j then samme stadh, jtem eet halft öthe thorp, som heder *Damthorp,* jtem i *Tebbesthorp* two gardhe, en öthe oc en bygder, som schylde two öræ korn,

jtem j Huelberghæreth j *Gudhlöff* two gardhe, som schylde two öre korn, jtem j *Grælstedh* two gardhe, som schylde thre öre korn, jtem een æng oc eet thath kär, ²) som jak fik aff frue Lenæ, meth all thenne forscrefne garths oc gothsses tilliggelse, swosom ær agher oc æng, fægang, schoghe, fiskæwatn, möller oc möllestedhe, wat oc thywrt, rörende oc vrörende, ænkte vnden taghet, e hwat thet hælst heder æller er, Oc ther til swo meghit goths, som thet breff luder vpa, som for^{de} myn husfrues father gaff konyng Woldemar vpa thet goths, som han sköte hanom, Alt thettæ forscrefnæ, swosom ær for^{de} Thorthorp oc goths oc all there tilliggelse salde oc sköte, afhænde oc answeredhe for^{de} myn husfrues father, her *Anders Offessön*, fran sich oc sine arfuyngge for^{de} konyng Woldemar oc hans arfwyngge til ewynnelich æyghæ æyghesculendes, Oc aff thy at for^{de} myn husfrues father fik fult æfter siin wilghe foræ alt thettæ forscrefnæ gardh oc goths oc all there tilliggelse, swo at hanom fulleleghe oc wæl at nöghethe, Tha tilbinder jak for^{de} Swen Vdhssön oc myn for^{de} husfrue *Christinæ Anderssedotter* oss oc wore arfuyngge thet forscrefne sköde oc köpp vm fornempde *Thorthorp* oc thet forscrefne goths oc all there tilliggelse stadhuucht oc fast at holde vgenlleghe j alle made som forescriuet star, Oc kænnes jac meth thettæ myt opne breff, at vm jac eller myn for^{de} husfrue, *Christinæ Anderssedotter* nogher tidh haft hauer eller hauer nogher ræticheet eller til talen til thenne for^{de} gardh *Thorthorp* eller goths eller there tilliggelse eller til noghet ther aff, e j hwat made thet hælst ær eller wæran kan, alt thettæ forscrefnæ meth all ræticheet oc breff afhænder jac oc for^{de} myn husfrue oc sköder oc antworder fran oss oc woræ arfwyngæ höygboren förstynne wor natheghe frue drotning *Margretæ* oc hænnes arfuyngge oc æfterkomere, eller hwem hwn thet vnnæ eller lade wyl, vgenlleghe til ewynnelich eyghæ, Oc kænnes jac for^{de} Swen oc myn for^{de} husfrue meth thettæ wort opne breff, at wy for^{de} æller woræ arfuyngge aldry nogher ræticheet eller tiltalen haue eller haue scule j noghræ made til thenne for^{de} gardh *Thorthorp* eller goths eller thes tilliggelse eller til noghet aff thettæ forscrefnæ, forthy at for^{de} myn husfrues father her *Anders Offessön* til foræn oc myk oc myn husfrue oc woræ arfuyngge swo fult oc alt scheet oc giort ær

foræ alt thettæ forschrefnæ æfter wor wilghe oc nöghc, swo at hanom oc mik oc myn husfrue oc woræ arfuyngc fulleleghe oc wæl at nöygher, Oc ther foræ tilbynder jak oc for^{de} myn husfrue oss oc woræ arfuyngc meth thettæ wort opne breff, at frij oc hemlæ oc ordhgrant at göre for^{de} myn frue drotning Margretæ oc hannes arfuyngc oc æfterkomere, eller hwem hwn thet vnnæ eller lade wyl, then for^{de} gardh *Thorthorp* oc goths oc all there tilliggilsse ewynneleghe foræ hwor mans til-talen, Oc vm nogher breff funnen æræ eller her æfter fynnes kunnæ, som for^{de} myn frue drotningen eller hannes arfuyngc eller æfterkomere, eller hwem hwn thet vnnæ eller lade wyl, kuane j noghræ made til hynder æller scathe komme, the breff scule ængen macht hawe e huro the hælst lude, oc thöm mæ-ler jak oc for^{de} myn husfrue döthe oc machtlöse meth thettæ wort opne breff, oc e hwat breff, som her æfter fynnes kunne, som lude eller röre vpa then forschrefnæ gardh *Thorthorp* eller vpa noghet aff thettæ forschrefnæ, the breff scule komme for^{de} myn frue oc hannes arfuyngc oc æfterkomere, eller hwem hwn thet vnnæ eller lade wyl, til gaghn oc gothe j alle made vm thettæ forschrefnæ oc ængen stadh til hinder eller scathe j noghræ made. Alle thisse forschrefne stycke oc article kænnes jak for^{de} Christine Andersse dotter, at jak hauer nær oc ouerwæret, at all stycke swo skethe oc giorthe æræ j alle made som forescreuit star æfter myn wilghe oc nöyghc, oc ther foræ samthycker oc fulborther oc stadhfæster jak meth fulkomelich gothwilghe, ja oc fulbordh oc samthycke alle thisse forschrefne stycke oc hwort there with sich j alle made vgcalleleghe stadheghe at holde æfter thy som forescreuit star. Oc til mere bewaring oc wissæn vm alle thisse forschrefnæ stycke, tha tilbynde wy for^{de} *Swen Vdhssön*, Riddere, oc *Cristine Andersse dotter* oss oc woræ arfuyngc alle thisse forschrefne stycke och article, oc hwort there with sich, with wor gothe tro oc sannende wten alt archt eller hielperedhe stadheghe, faste oc wbrödeleghe at holde, ewerdeleghe oc vgcalleleghe j alle made som forescreuit star, oc wy for^{de} *Swen Vdhssön*, Riddere, oc *Cristine Anderssedotter* late woræ jncigle meth wilghe oc witscap hængis foræ thettæ breff, oc hauer hetherlich father meth gudh Biscop *Bo* aff Arws oc wælborne mæn, her *Pæther*

Nielssön aff Agardh, her *Christiern Kaas*, her *Niels Yuersön*, her *Hannes* oc *Prylbern* van *Podbusch*, her *Folmær Jacopssön*, her *Magnus Munk*, her *Johan Scarpenergh*, her *Erik Nielssön*, her *Anders Offessön* aff Byörnholm, her *Jens Nielssön* aff Awentzbergh, her *Clawes Krumpen*, Riddere, *Axel Jacopssön*, *Jacop Trouelssön*, *Stygh Anderssön* oc *Jens Swenssön Bryms*, afwavn, ladet theres jncigle til witnesbyrdh hængis fore thettæ breff. Datum Arusie Anno domini millesimo quadringentesimo sexto, ipso die beate Scolastice virginis. Oc til mere witerlicheet her vm haue wy ladet wore jncigle hænges fore thenne scrift. Datum anno et die supradictis.

Udenpaa:

Transcriptum aff Her *Swen Vdhssöns* oc hans husfrues frue *Kirstine Anderssedotters* breff, meth huilket the sköde Drotning *Margretæ* hwat ræticheet the atæ j *Thorthorp*, oc stadhfæste thet sköde at Her *Anders Offessön* hafthe til foren sköt konung *Waldeemar* thet.

¹⁾ Han havde med sin Hustru *Christine Andersdatter* faaet i Arv efter hendes Faber *Fr. Anders Ovesen* den halve Gaard *Thordrup* eller *Thorup* (jvf. S. 190. 91) og Halvdelen af *Bøndergødet*; ligesom Broderen *Stig Andersen* den anden Halvdeel. *Svend Uddsens* *Skiødebrev* (Nr. 129) befindes derfor ogsaa at være casferet, ved at giennemstares paa Kryds.

²⁾ Ordet er formodentlig feilskrevet for *thak-kær*, *Tæg-kær* o: *Rørmose*, som forekommer ovenfor Nr. 129, S. 189.

152.

1406. 11. Febr. Hr. *Peder Nielson* af *Uagaard* gienkalder *Riøbet* af *Thordrup Gaard* og *Gods* i *Nørre-Jylland*, og afftaaer fra sin *Ret* efter det *Skiøde*, han (1404) havde modtaget paa samme af Hr. *Svend Uddson*, der ei kunde frie og hiemle ham *Godset*, som forhen var *skiødet* til *Kong Valdeemar*. (Jvf. Nr. 129.)

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har atten hængende Segl.]

Jæc Pæther Nielson aff Agarth, Riddere, gör Witerlicht alle the thettæ breff höræ eller see, at æfter thet at Her *Swen Wzön*, Riddere, hafthe salt oc afhænt mic oc mynæ arwingæ

vm han oc hans husfrw hafdeh nogor rættichet oc deel j then gardh oc fæste *Thordhorp*, liggende j Norræiutland j Galtænæhæreth, oc thettæ æfterscrefnæ gotz, Swosom ær först j Galtænæhæreth j *Wætæ* ¹⁾ twa gardhæ, hwilkæ Thordh j wæro hafuer oc gifwer til afgift firæ öræ korn aff thöm badhæ, jtem een garth j *Wærw* ²⁾, j hwilken Nisse Lawessön boor, oc gifwer een öre korn, jtem een garth j then sammæ by, aff hwilken gifwes twa öræ korn, jtem j *Hastum* een garth, j hwilken boor Nisse Thorkelssön meth een öre korn, jtem Jens Pætherssön j een garth meth een öre korn, jtem Tkorkel Jenssön j enn garth meth twa öræ korn, jtem j Hawelberghæreth först j *Gudheleff* ³⁾ Pæther Ascersön j een garth meth een öre korn, jtem Jessæ Swenssön j een garth meth een öre korn, jtem j *Gielstæd* twa gardhæ, aff then enæ garth gifwæs twa öræ korn, oc aff then enæ gardh gifwæs een öre korn, jtem then æng oc thet thaakker, ther han fik aff frw Lenæ, meth al thenne forscrifnæ gardhs oc gotzes tilliggelsæ, Swosom ær ager, æng, scow, fiskæwatn, fægang, möller, mollæstædher, öthe oc bygt, wat oc thywrt, engte vndan taget, e hwat thet helst heder eller ær, oc aff thy at fornempdæ Her Swen Wzsön mic engte j thennæ fornempdæ garth Thordhorp oc j thettæ forscrifnæ gotz frij eller heemblæ kunne, forthy at jac forstandet hafuer, oc wæl witerlicht ær mic oc flere, at Her Anders Offasön, fornempdæ Her Swens husfrw father, hafdeh til foren salt, schöt oc afhænt konung Waldemar, fordhwim Danæ konung, hwes siæl guth hafwe, thet fornempdæ Thordhorp oc thæs tilliggelsæ meth meræ gotz æfter thy fornempdæ Her Anderssæ opnæ breff luder, som han fornempdæ konung Waldemar ther wppa gaff. Oc hafuer jac wæl forstandet, at fornempde konung Waldemar fornempdæ Her Anders for thenne forscrifnæ garth oc gotz fult fore giordhe æfter hans wiliæ oc nöghæ. Jtem for thisse fornempdæ stycke oc sagh schuld fik jac oc antwordhadhe meth goth wiliæ fornempdæ Her Swen Wzsön oc hans husfrw al breff oc rættichet jgen oc alt thettæ forscrifnæ, bathe gardh oc gotz, hwilket the mic fonget oc schöt hafdeh, oc fornempde Her Swen oc hans husfrw finge mic meth wiliæ jgen al myn breff oc gotz oc rættichet oc thet jac thöm for thettæ forscrefne schöt oc antwardhet hafdeh, oc wy lode hwor

annar meth ja oc goth wiliæ qwit oc orsakæ for thisse for-
 scrifnæ stycke, oc mælde wy the forscrifnæ breff, the wppa
 thettæ forscrefne gifnæ ware, döthe oc machtlösæ wppa badhæ
 sidher, forthy kennes jac meth thettæ mit opnæ breff, at jac
 oc mynæ arwingæ engen rættichet eller tiltale hafwæ eller
 nogor tiidh hafwæ wele til thet fornempdæ Thordhorp oc thes
 tilliggelsæ eller til nogot aff thettæ forscrefne gotz j nogræ
 madæ. Til mere bewaring alle thisse forscrefne stuckes hafuer
 jac mit jncigle meth wiliæ oc witschap hengt for thettæ breff,
 Oc til witnesbyrdh Erlich fathers Byscop *Boes* aff Aars, Her
Cristiern Kaas, Her *Niels Ywarssön*, Her *Hannes* oc Her *Pryt-*
bern van Potbusch, Her *Folmar Jæcopsöns*, Her *Magnus Munks*,
 Her *Johan Scarpenberghs*, Her *Eric Nielsöns*, Her *Anders Of-*
fasöns aff Biörnholm, Her *Jens Nielsöns* aff Awæntzbergh, Her
Claws Krumpens, Her *Swen Wzsöns*, *Axel Jæcopsöns*, *Jæyp*
Throwelsöns, *Stigh Andersöns* oc *Jens Swenssöns Bryms* jn-
 cygle. Datum Arhws Anno Domini Millesimo Cd^o sexto Cra-
 stino beate Scolastice virginis.

Udenpaa :

Her *Per Nielssöns* breff aff *Agardh*, at han vplader drotnyng *Margaretæ* oc konungedömit then ræticheet j *Thorthorp*, som Her *Sween Wdssön* hafthe ladet hanom, thy thet war til foren sköt konung *Woldemar*.

1) *Væt*, en By i Drum Sogn, Galthen Herred. (D. Ktl. IV. S. 424.)

2) *Værum*, et Sogn og en By i samme Herred, i hvilket ogsaa *Haslum* Sogn ligger. (D. Ktl. sammest.)

3) *Gudhelef*, nu *Gullev* Sogn, i Houelberg Herred. (D. Ktl. IV. 426.) En By af Navnet *Gjelfsted* findes nu ikke i dette Herred.

153.

1406. 11. Febr. Stig Anderson, af Baaben, stadfæster det Skøde, som hans Fader, Hr. Anders Dveson, tilforu havde udstedt til Kong Valdemar paa Thordrup Gaard, med endeel tilliggende Gods.

[Jylland. Gatten Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har havt mange hængende Segl, hvoraf kun findes det 3die, 5te og 13de. En Vidnelse af Brevet findes, som er udstedt 1414.]

Jac Stygh Aanderssön, awapn, kennes meth thettæ mit opnæ breff, aff thy at thet ær mik oc manghæ wæl witerlicht, at höyboren förste konung **WALDEMAR** j Danmark, hwes siæl gudh hafwe, köpte rætelicæ oc laghlicæ aff myn fadher **Her Anders Offasön**, Ridderæ, then fastæ garth **THORDHORP** j Nörræiutland liggende j Galtænæhæreth, oc thettæ æfterscrifnæ gotz, swosom ær *Thordhorpe thorpe* meth thes eenmerke, jtem j *Wæte* een garth, som heder *Soolgardh*, hwilken twa öræ korn scylder, jtem j then sammæ by *Wætæ* een garth som gifwer firæ örtuger korn, jtem two gardhæ i *Tebstorp*, een bygder oc annær öthe, hwilkæ som scyldæ firæ öræ korn, jtem j *Haling*¹⁾ oc *Windeldorp* two gardhe som scyldæ fæm örtugher korn, jtem j *Wældorp* gotz, som schylder thre öræ korn oc een halff tynnæ smör, jtem j *Hallæhæreth* i *Arslöff* jx öræ korn, oc een möllæstæth, jtem j *Wærom*²⁾ thry bool jordh ödhe, som plæyæ at gifwæ thre schilling grot, jtem j *Damdorps* eenmerke öthe, som pleyer at gifwæ twa öræ korn, jtem j *Lambergh* eet bool jordh, som plæyer at gifwæ een schilling grot, meth al thienne forscrefnæ garths oc gotzes tilliggelsæ, swosom ær ager, æng, scow, fischæwatn, fægang, möller, möllæstæther, wat oc thyrwt, öthe oc bygt, rörende oc vrörende, engte vnden tagit, e hwat thet helst heder eller ær, oc ther til swo megit gotz, som thet breff luder wppa, som fornempde myn fader gaff konung Waldemar wppa thet gotz, han skötte hanom, alt thettæ forscrefnæ, swosom ær

fornempdæ Thordhorp oc gotz oc al thes tilliggelsæ, salde, schötte, affhænde oc antwordhædhe fornempde myn fater Her *Anders Offasön* fran sich oc synæ arwingæ fornempdæ konung Waldemar oc hans arwingæ til ewynnelich eghæ æghesculendes, Oc aff thy at myn fater sik fult æfter syn wiliæ oc nöghe for alt thettæ forscrefne garth oc gotz oc thæs tilliggelsæ, swo at hanum fullelicæ oc wæl at nöghe, Tha til bynder jac fornempde *Stygh Anderssön* mic oc mynæ arwingæ thet forscrifnæ sköde oc köp vm thet fornempdæ Thordhorp oc thet forscrefne gotz oc al thes tilliggelsæ stathikt oc fast at haldæ wgenllicæ j allæ madæ, som her fore screuet star. Ok kennes jac meth thettæ myt opnæ breff, at vm jac nogor tiidh haft hawer eller hafwer nogor rätticheet eller tiltalen til thenne forscrefne gardh *Thordhorp*, eller gotz, eller thes tilliggelsæ, eller til nogot ther aff, e j hwat madæ thet helst ær eller waræ kan, alt thettæ forscrefne meth al rättichet oc breff afhænder jac oc schöder oc antwordher fran mic oc mynæ arwingæ höyboren förstynnæ myn nadhighæ frwæ Drotning MARGRETÆ oc henne arwingæ oc æfterkommaræ, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, wgenllicæ til ewynnelich æghæ. Oc kennes jac fornempde *Stygh* meth thettæ myt opnæ breff, at jac eller mynæ arwingæ alldry nogor rättichet eller tiltalen hafwæ eller hafwæ sculæ j nogræ madæ til thenne fornempdæ garth Thordhorp eller gotz eller til thæs tilliggelsæ, eller til nogot aff thettæ forscrefne, forthy at fornempde myn fater Her *Anders Offasön* til foren oc mic oc waræ arwingæ swo fult oc alt schet oc giort ær for a't thettæ forscrefne æfter war wiliæ oc nöghe, swo at hanom oc mic oc waræ arwingæ fullelicæ oc wæl at nöghe. Oc ther fore tilbynder jac mic oc mynæ arwingæ meth thettæ mit opnæ breff, at frii oc hemblæ oc orthgrant at göræ for^{de} myn frwæ Drotning Margretæ oc hennes arwingæ och æfterkommaræ, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, then for^{de} garth Thordhorp oc gotz oc al theræ tilliggelsæ ewynnelicæ for hwors mans tiltalen. Oc vm nogor breff funnen æræ eller her æfter fynnæs kunnæ, som for^{de} myn frwæ Drotningen eller hennæ arwinge eller æfterkommeræ, eller hwn thet vnnæ eller ladæ wil, kunnæ j nogræ madæ til hynder eller scadhæ kommæ, the breff sculæ

engen macht hafwæ, e huro the helst lude, oc thöm mæler jac döthe meth thettæ mit opnæ breff, Oc e hwat breff som her æfter fynnes kunnæ, som ludæ eller rōræ wppa thenne forscrefne gardh Thordhorp eller wppa nogot aff thettæ forscrefne, the breff sculæ kommæ for^{de} myn frwæ och hennes arfwinge oc æsterkommæræ, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, til gagn oc gothe j allæ madæ vm thettæ forscrefne, oc engen stæth til hynder eller scadhæ j nogræ madæ. Allæ thisse forscrefne stycke oc artikle, oc hwor there with sich, tilbynder jac fornempde Stygh Anderssön mic oc mynæ arwingæ with war gotho tro oc sannendæ wtan alt archt oc hiælpærædhe stadighæ, fastæ oc vbrödelicæ at haldæ, ewinnelicæ oc vgcallelicæ j allæ madæ som fore screuet star. Oc til mere bewaring oc wissen vm alle thisse forscrefne stycke, tha hafuer jac fornempde *Stygh Anderssön* oc myn Sön *Pawel Stighsön* waræ jncigle meth wiliæ oc wilschap ladet henges for thettæ breff, Oc til wytnesbyrdh ærlich fathers Biscop *Boos* aff Aars, oc wælborne mens Her *Pæther Nielssöns* aff Agarh, Her *Cristiern Kaas*, Her *Nyels Ywersöns*, Her *Hannes* oc Her *Prytbern van Potbusch*, Her *Folmars*, Her *Magnus Munks*, Her *Johan Scarpenberghs*, Her *Erik Nielssöns*, Her *Anders Offasöns* aff Byörnholm, Her *Jens Nyelssöns* aff Awæntzbergh, Her *Claws Krumpeps*, Her *Swen Wzsöns*, Ridderes, *Axel Jæcopssöns*, *Jæcop Throwelsöns*, oc *Jens Swenssöns Bryms* awapns jncigle. Datum *Arhws* Anno Dni Millesimo cd^o sexto, crastino beate Scholastice virginis.

¹⁾ Halling Sogn i Galten Herred; -i dette Sogn ligger Landsbyen Villendrup. (D. XI. IV. 420.)

²⁾ Dærum Sogn og By, i Galten Herred.

154.

1406. 20. Februar. Tingsvidne fra Lunde Landsting, at Hr. Mathias, Canik i Tummarp Kloster, baade ved Gærh = Herredsting, og nu paa Landstinget, havde lovligen hiemlet Klosteret en Gaard i Gaddryd, Deigeberge Sogn, som en Mand besidder uden Klosters Munde.

[Skaane. Gierds Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kongl. Geh. Archiv har havt syv hængende Segl, som alle mangler.]

Allæ mæn thettæ breff see ællers höræ læsis Helsæ wi *Niclis Scrifweræ*, Landsdomeræ, *Aghe* canik j Dalby, *Magnus Baath* foghet j Lund, *Jon Andersson* borghemæsteræ, *Jenes Petersson* Rathinan j thæn sammæ stadh, *Lalæ Svensson* og *Niclis Jensson* aff *Wæsom*, affwapn, Ewinnelighæ meth gwth, Kwngörendæs thet allom swa wæl nærwærendæs som tilkommæ sculæ, At efter war hærres fõthilses tiidh siwrtenhwdrethæ aar opa thet siætæ, thæn lögherdagh, nææst foræ fleskesöndagh, opa Lundelandzthing os nærwærendæs ok fleræ gothæ mæn, bathæ klerkæ ok leyghmæn, war skikket een hetherlik man, hærræ *Mattes* Canik j *TWMMARPÆ* Closter, ¹⁾ Hwilken ther thettæ sinæ talæ j swa danæ mathæ opa een gardh j *Gadderyth* j *Deyghebyerghæ*, ²⁾ sokn j Gærzhæreth liggendæs, ok sagthæ thæn gardh thet sammæ Closter rætelighæ til at höræ, Hwilken gardh een man, ther hether *Hæfnææ*, besithiær forwthæn closters minnæ. Thæn samæ hærræ *Mattes* hafthæ hæær opa landzthing Closters bewisning opa thæn sammæ gardh swa som war opnæ breff, ok loth them læsis swa som han förræ loth them læsis opa Gærzhærethzthing, ok thet bewisdæ meth foolt withnæ fra thet sammæ hæretzthing ok hiith til landzthing, ok withnethæ thet at thæn sammæ hærræ *Mattes* ok *Hæfnææ* war forælaght opa thæn dagh at möthæ meth bæggæs thærres bewisning, ok thær mötæ hærræ *Mattes* fornæfndæ, som foræ saght ær, ok æygh *Hæfnææ* forsagthæ, ok ænkte swar foræ hannom. Thet withnethæs ok opa sammæ dagh opa sammæ thing, at sammæ

leeth war ok swa skeet opa fornæfudæ Gærzhærethzthing. Thættæ hörthæ wi ok saghæ ok withnæ thet meth thættæ wart opnæ breff. In cuius rei testimonium Sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum Anno die et loco supradictis.

¹⁾ Tommerup eller Tomary (hvilken skaanske Udtale her alt forekommer) var i gamle Tider en Stad (i Jærestad Herred) hvis Privilegier endnu bekræftedes af Christian I. 1449, og som 1536 sendte Deputerede til Rigsdagen i Kiøbenhavn; men i Lovet af XVI. Aarhundrede blev reduceret til Landsby. (Gillberg, Christianstad S. p. 140). Erkebiskop Eskild stiftede her af sit eget Arvegods "et Kanikerkloster af Præmonstratensers Ordenen, før 1155, indviet til St. Peder og St. Poul (hvoraf man undertiden urigtigen har gjort to Kloster). Jvf. Langebek til Lib. Dat. Lund. S. R. D. III. p. 513; og Daaugaard om danske Kloster. S. 165—67.

²⁾ *Deygebierge, Degeberge* Soqn og Ry i Gierds Herred. (Gillberg Christianstads Rads Lehn, p. 70, hvor intet Gædderyd forekommer.)

155.

1406. 23. Marts. Peder Høegh af Tandrup i Thyhede stadfæster det Skøde, hans afbøde Fader, Hr. Bo Høegh havde givet Kong Valdemar paa "den fæste Gaard" Drum i Thyhede.

[Efter Originalen i det K. Geh. Arch. som er paa Pergament, og har havt 12 hængende Segl, af hvilke det 3die, 5te, 8de, 12te mangle; de andre ere vel bevarede. Vidløse af dette Brev er udstedt af Clawes Grupendale, Ridder, Møleke og Gerith van der Lauken, awapn, Aar thusendefirhundrethe vpæ thet fiortende ar vpæ then søndagh som quasimodogentii sywnges. Original paa Pergament med tre hængende Segl i det K. Geh. Arch.]

Jæk Pæther Högh aff *Tandorp* ¹⁾ j *Thywdh* liggende. Kænnes thet meth thettæ mit opne breff, aff thy at thet er mik oc manghe andre gothe mæn wæl witerlicht, at myn fater her *Bo Högh*, ridderæ, hwes syæll gudh haue, sköte höyhoren förste konyng **WOLDEMAR**, forthiom konyng j Danmark, hwes syæll gudh haue, ræteleghe oc laghleghe æfter lands lagh then

faste gardh ÖRWM j *Thywdh* ²⁾ j Nörreutland liggende meth thes tilliggilsse, wat oc thywrt, ænkte vndentaghet, e hwat thet hælst heder æller ær oc ther til swo meghit gots som han hanom sköte meth thenne forscrefne gardh. Thettæ fornempde sköde vm thenne forscrefne gardh oc goths stadhfæster oc fulbordher jak oc myne arfwynge, oc wyl thet stadhucht oc fast holde j alle made wgencalleleghe, oc affhænder jak fran mik oc myne arfwinge then fornempde gardh ÖRWM meth alt thettæ forscrifne til höyboren förste myn nadheghe herræ konyng Erik oc drotning Margretæ, oc there arfwinge oc æfterkomere til ewynnelich æyghe. Oc kænnes jak mik æller mynæ arfwynge ængen ræticheet æller titalen at haue æller her æfter haue scule j noghræ made til thenne fornempde gardh ÖRWM æller hans tilliggelse, æller til noghet thet som for^{de} konyng Woldemar sköt war meth then fornempde gardh, forthy at fornempde myn fater tilforen oc mik oc woræ arfwinge swo fult oc alt scheet oc giort ær fore thenne fornempde gardh, oc foræ alt thettæ forscrefne, swo at oss fulleleghe oc wæl at nöygher. Oc til mere bewaring vm alle thisse forscrefne stycke tha hauer jak for^{de} Pæther Höygh mit jncighle meth wilghe oc witscap ladet hængis foræ thettæ breff. Oc til witnesbyrdh haue welborne mæn her *Pæther Niclessön* aff Agardh, her *Jchan Scarpenbergh*, her *Magnus Munk*, her *Jönes Niclessön* aff Awentzbergh, her *Erik Niclessön*, her *Eleff Elefssön*, her *Jacop Kalff* oc her *Jens Niclessön*, riddere, *Nicles Strangessön*, *Stygh Munk*, oc *Nicles Krabbe* aff Næswm ³⁾ j Salyngge liggende, afwapn, ladet theres incigle til witnesbyrdh hængis foræ thettæ breff. Datum *Wyburgh* Anno domini Millesimo quadringentesimo sexto tertia feria proxima post dominicam qua cantatur letare jn media quadragesima.

¹⁾ En gammel Herregaard, som tilforn var en af de største i Thyø, og ligger i Bidsted Sogn, ikke langt fra Drum. Om Tierne (hvoriblandt Bo Peder sen Sægh, en Søn af den her forekommende Peder Sægh, endnu 1459) s. *Langebek*: D. XII. V. 496.

²⁾ Drum Slot (i Drum Sogn i Thyeland, Høfning Herred), hvoraf Drum Lehn og Amt havde Navn, forekommer under Waldemar III. allerede 1373. Det var da i urolige Tider kommen i en Adelsmand, Magnus Mattisøns Bold, som havde nedbrudt og ødelagt Slottet, men maatte forpligte sig (Kalborg, 10. Febr. 1373) til at tilbagegive Kongen og atter lade opbygge Gaarden Drum.

med dens Befæstninger, saa stærke som tilforn, m. m. samt kaffe den fra Slot-
tet borttagne Proviant, Waaben og Redskaber tilbage, hvorover Brevet meddeeler
Fortegnelse. (Suhms Danm. Hist. XIII. 714.) Overdragelsen fra Bo Høegh
til R. Valdemar III. har formodentlig været ældre, end bemeldte Aar 1373.
Om Drum Slots tidligere Historie s. D. Atl. V. 491—94, hvor ogsaa det her
meddelte Brev omtales.

²⁾ Kæsum eller Kæsum, nu en Landsby i Kasted Sogn, Harre Herred i Sal-
ting. (D. Atl. IV. 740, hvor den her omtalte Kælsmand nævnes.)

156.

1406. 15. April. Peder Jønsøn, Bymand i Ran-
ders, tilskjæder Dronning Margrethe det af
ham tilforn beboede Steenhuus i Viborg, belig-
gende Vesten for St. Hans Kirke.

[Nordre-Jylland. Viborg.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har ni hængende vel
bevarede Segl, hvoraf 4 eller 5 adelige; de øvrige Bmærker.]

Jac Pæther Jønsøn byman i Randers, ther för bodhe i Wy-
borgh, kennes meth thettæ opnæ breff for alle the thet see
eller höræ, at jac meth ja oc goth wiliæ salt oc sköt, vpladet
oc afhænt hafuer mechtich förstynnæ myn nadhighæ frwæ Drot-
ning MARGRETA oc henne arwingæ oc æfterkommaræ, eller
hwem hwn wil, then steenhws gardh ligende wæstæn næst sancti
Johannesse kirke i Wyborgh, hwilken jac för bodhe wtj, meth
grwnd, jordh, hws oc bygning, hwat helder thet ær aff steen
eller aff træ, oc meth al anner then sammæ gardhs tilhöring
oc tilliggelsæ, engte vndan taget, e hwat thet helst heder eller
ær, meth al breff oc rättichet, fran mic oc mynæ arwingæ til
ewerdelich æghæ, Oc kennes jac meth thettæ sammæ breff, at
mic for thenne forscrefne gardh, eghendom oc rætichet swo
fult oc alt schet oc giort ær aff fornempdæ myn frwæ æfter
myn wiliæ, swo at mic oc mynæ arwingæ ful wæl at nögher.
Ther fore bynder jac mic oc mynæ arwingæ til, at frii oc hembrae

oc ordhgrant at göræ fornempdæ myn frwæ oc henne arwingæ oc æfterkomære, eller hwem hwn hanom vnnæ eller ladæ wil, Then fornempdæ gardh for hwers mants til talæ, oc kennes jac meth thettæ sammæ breff, at jac eller myne arwingæ engen ræt eller tiltalen hafwæ eller hafwæ sculæ til thenne forscrefnæ gardh j nogræ madæ ewerdhelicæ, oc hwat breff ther fynnes kunnæ, rörende wppa thenne forscrefnæ gardh, the sculæ fornempdæ myn frwghæ oc henne arwinge oc æfterkommaræ, eller hwem hwn then forscrifnæ gardh vnnæ eller ladæ wil, som fore ær sacht, til gothe oc til gagn kommæ, oc engen stæth til hinder eller scadhe i nogræ madæ. Til mere bewaring at allæ thisse forscrefnæ stycke sculæ s'adhughe, faste oc vbrödelike blifwæ oc holdes ewerdhelicæ, tha hafwer jac fornempde *Pæther Jenssøn* mit Jncigle meth wilghe oc witschap hengt for thettæ breff, Oc til witnesbyrdh Her *Pæther Nielsøn* aff Agardh, Her *Magnus Munks*, Her *Jens Nielsøn* aff Awentzbergh, *Jens Swenssøn* Bryms, *Rabands* och *Jens Skreders*, borghemæsteres i Randers, *Jens Smydhs* oc *Pæther Nielssøn* Borghemæsteres i Wyborgh, Jncigle. Datum Randers Anno Domini Millesimo cd^o sexto, quinta die Pasche.

Udenpaa :

Pæther Jenssøn breff aff Randers, meth huilkit han sköder drotnyng *Margretæ* en gardh liggende j *Wyborg*, westen nest sancti Johannis kirke.

Vm een gardh i Wiborg som *Pæther Jenssøn* atte.

157.

1406. 19. April. Tingsvidne af Randers. Byting, at Elsus (Else, Elisabeth), Jens Røverskyttes Enke, og deres Datter Elnæ, gavede Afskald paa en Gaard i St. Mortens Sogn i Randers, hvilken Simon Jonsen forbrød til Kongen.

[U. Jylland. Randers.]

[Originalen paa Pergament i det K. Geh. Arch. har otte hængende Segl; i de fleste ere Bemærker. Bibiose af dette Brev er udstædt af Clawes Grupendale, Riddere, Møleke oc Geridh van der Lanken, awapn, Aar thusent firehundræthæ vpæ thet fiortende Aar vpa beatorum Philippi et Jacobi apostolorum dagh. Original paa Pergament med tre hængende Segl.]

Allæ mæn thettæ breff seer æller hörær læsd helsnæ wy *Magnæ* priær ij Randers, *Nichles Thordsön*, ther præster æræ, *Nichles Raband*, Borghæmæster, *Jöns Swartæsküttæ*, *Anders Swænsön*, *Nichles Mychilsön Barfood*, *Nichlæs Fynsön*, ogh *Jöns Rappy*, Rathmæn ij thet samæsteth, Ewynnæligh meth guth, ogh kungöræ wy thet foræ allæ, ad aar æfter wars herræ aar thusænd firæhundreth pa thet sætæ aar, then mandagh næst æfter quasi modo geniti waræ foræ oss ogh andræ Dondæ mæn, som tha nær waræ po wart bythingh ij Randers, to gothæ quinnæ Elsus, *Jöns Røuerskyttæ*s æfterleuæ, och hennæ datter Elnæ, then fornæfndæ *Jöns Røuerskyttæ*s datter ogh aruingæ, meth samfæld leuendæ röst wetherkendes thöm ængen ræt adhaue ij then garth, huilken *Symæn Jonssöns* father forthum ij bothæ, ij sanctæ Martæns soghen ligger meth oss ij Randers næst wæsten fra Pæther Langbeens garth, ther then forscrefnæ *Symæn Jönssön* forbröod, ogh til kungens hand meth rætæ feeld. Framdeles allæ breff, som then forscrefnæ *Jöns Røuerskuttæ* æller the fornæfndæ gothæ quinnæ pa then samæ garth hauæ. thöm mældæ the döthæ ogh ængen makt adhaue naar ogh hwaræ the her æfter fynnæs. Thessæ forscrefnæ stukkæ hörthæ wy och sauwæ, hwilkæ wy wydnæ framdeles meth thettæ breff ogh waræ Inceglæ, foræ allæ. Aar, steth ogh Daggh som forsauth ær.

Udenpaa:

Eet thingxwitnebreff aff *Randers* bything vnder gothe mens jncigle at *Jens Røuerskyttas* æsterlcue *Elsuff* oc hans dotter oc arfuing *Ælue* vpa thet same thing kændes sik ængen ræt at haue til then gardh i sancti mortens sochn j *Randers*, huilken gardh *Symon Jonssön* forbrödh til konungens hand.

158.

1406. 4. Mai. Kong Eriks Brev paa Retteetinget i Aalborg: at Marine, Datter af Svend i Rær, Enke efter Matthis Thorkildson, paa dette Ting oplod og sfiobede til Hr. Peder Nielsen af Aagaard, paa Dronning Margrethes Vegne, al Arv, "rørende og urørende", der var Marine tilfalden efter hendes Fader Svend i Rær, saavel som hendes Arvelod, Arvejord og Pantegods, efter Hr. Nis Myg, en Søn af Thorkil Myg, Marinens Farbroder.

[Nørre Jylland. Vendsyssel.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh Archiv har eet hængende Segl.]

Wy ERIK meth guths nadhæ Danæ, Swerighes, Norghes, Gothes ok Wændeske koningh ok hærtwe j Pomæren, kungöræ allæ mæn, ther these breff see æller höræ, at aar estir wars herræ födhelse aar thusund firæ hundreth pa thet sætæ, thæn tiisdach nest estir hælge kors dach jnuencionis, war skikket fore hedherlighæ fadhræ meth guth biscop *Bo* j Arus ok *Pæther* aff Wendelsysle oc andre wælbörnæ mæn, Har *Jens Nielssön* aff Awensbergh, *Johan Skarpenbiergh* oc *Jæip Lawesön*, Riddere, *Nis Strangæssön*, *Jeip Kirt*, *Taghæ Nielsön*, *Palne Kirt*, *Thomas Magnussön*, *Jes Nielssön* ok *Christiern Nielssön*, ther tha wart rætærthing fore sadhæ oc holde j Alæborgh oc fore andræ mangæ flere gothæ mæn, ther tha

nærwærendes waræ, hördhæ oc sawthæ husfrw *Marinæ*, Swen j Kær datter, *Mathis Thorkilssön* eftir leuære, oc hwn vplod, afhende oc sköte til ewinnelich eyghæ een wælboren man Hær *Pæther Nielssön*¹⁾ aff Agardh, riddere, pa een howboren förstinne oc fruwe wæghnæ drotningh *MARGRETE*, meth guths nadhæ Waldemars danæ konings dater, all oc huar synderligh hennes arff, ther *Thorkil Myg* hennes faterbrodher jn tok eftir hennes fadher, *Swen j Kær*, meth henne, ther hwn jomfru war oc vmyndich, ærfue jordhæ gots oc pantæ gots, e huar thet laa j Danmark, afgöræ²⁾, boskap, bopeninge oc al annen arff, rörende oc vrörende, e huat helst thet war æller thet heed, Jtem lod then sammæ *Marinæ* vp, afhende ok sköte til ewinnelich eyghæ pa then sammæ tiidh ok stedh thæn sammæ fornemde Her *Pæther Nielssön* pa forscrefne howboren forstinne oc fruwe wæghnæ all oc huar synderligh arff, ther hwn ærfdhe eftir Hær *Nis Myg*, riddere, halfft hans ærfue jordhæ gots, e huar thet ligger j thysse thry rike oc al annen hennes del j alt hans köbe oc pantæ gots, möller, gul ok sylff, afgöræ, hingxte, hæstæ, stodh oc wilhors ok j alle handæ boskapp ok bopeninge, rörende ok vrörende, huat hælst thet ware eller thet hede, ok al andræ stucke, som henne kunne til arff kommæ eftir fornemde Her *Nis Myg* hennes faterbrodhersön, Oc gaff then sammæ *Marinæ* pa thet sammæ tiidh ok stædh then fornemde howboren forstinne ok fruwe ful macht the gots ok arff, rörende ok -vrörende, som fore star scrifuet, vt at krefuæ ok vp at beræ, brughæ ok nydhæ eftir sin nyttæ ok wiliæ til ewinnelich eyghæ, Ok kendes thæn sammæ forscrifne *Marinæ* pa then sammæ tiidh ok stædh sigh at hafuæ fult wærdh ok fee at hafuæ vboræt aff then fornemde howboren forstinne oc fruwe eftir sit ja, nöwe oc minne for al oc huar synderlich the forscrefne gots oc arff, rörende oc vrörende, Oc thackæthe henne for goth berethning, oc bant sich til oc sinæ arwingæ at frii ok frælsæ thæn forscrefne arfuæ oc gots j allæ madæ, som fore scrifuet star, fore huar mans til tall. In cuius rei testimonium Sigillum nostrum ad caussas presentibus duximus apponendum. Datum Anno, die et loco quibus supra, teste *Johanne Svencssön*, dicto *Bryms*, iusticiario nostro.

Udenpaa :

Konungsbreff giuet vpa ræterethinget, at *Marinæ*, Swen j Kær dotter, Mattes Thorkilssöns æfterlcue, sköte drotning *Margrete* all arff, rætticheet oc gots, bothe löst oc fast, ther henne kunne til falle j noghre made æfter hænne fadher eller æfter Her Nicles Myg.

¹⁾ Peder Nielsen Gylbenstjerne, en Søn af Hr. Niels Erikfen til Hagaard, en meget gammel Herregaard i Vester-Hanherred, Bendsyssel, hvilken fra umindelig Tid var i Gylbenstjernerne's Eie. (f. D. Aft. V. S. 318.)

²⁾ Dette Ord forekommer ogsaa længere hen i Brevet, og kan neppe bemærke Afgrøde.

159.

1406. 6. Mai. Nicles Gunnesson og Lasse Maltesson stadfæste det Skøde, som Elne Hvids havde givet R. Baldemar paa Gaardene Dlaud og Rosholm i Thy, "med Guds og Landboer, som dertil ligge."

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har haft 14 hængende Segl, hvoraf kun det 3die og 4de findes. Vidløse af Brevet haves fra 1414. Om Seglene, som nu ikke findes, er bemærket paa Langebøks Afskrift i Dilematoriet, at Jeppe Byrt og Palne Byrt havde "en ephøvet Bielle" (D. Ab. Ler. T. 52. Nr. 64) og Christ. Krabbe "3 Fuglesødder, eller rettere 3 Fugle, hver staaende paa eet Been" i Vaabenet, hvilket ikke forekommer i Afdelst.]

Wy Nicles Gunnesson oc Lasse Maltesson-kænnest thet meth thettæ wort opne breff At aff thy at thet er oss oc flere wel widerlicht, at *Elne Hvids* sköte oc affhænde fran sich oc syne arfwinge höyboren förste konyng **WOLDEMAR**, hwes syæl gudh haue, oc hans arfwinge oc æfterkomere *Öland*¹⁾ oc *Rosholm* j *Thyudh* liggende, meth goths oc landbo som ther til ligge, meth all thisse forscrifne gothzes tilhörelse, wat oc thywrt, rörende oc wrörende, ænkte vndentaghet, e hwat thet hælst heder æller ær, oc vpa thettæ goths oc sköte gaff fornempde

Elne Hwids fornempde konyng Woldemar sit opne breff. Thy vele wy oc woræ arfwinge, som for^{de}. Elne Hwids arfwinge æræ, thet fornempde sköde stadhuucht oc fast holde j alle made. Oc kænnes wy vm thet, at wy thettæ fornempde goths sithen j wæræ haue haft, thet haue wy eky aff rætes weynæ, men thet haue wy haft aff nathes weynæ, Oc kænnes wy oss eller woræ arfwinge ængin ræticheet eller tiltalen athaue eller her æfter nogenh tidh haue scule til thettæ forscrefne goths *Öland* oc *Rosholm* eller til nogher thes tilliggelsse j noghræ made, forthy at fornempde Elne Hwids til foren oc oss oc woræ arfwinge æfter hænnes oc wor wilic oc nöye skeet oc giort ær foræ alt thettæ forscrefne, swo at hænne oc oss oc woræ arfwinge fulleleghe oc wel atnöyer. Oc vm nogher breff funnen æræ æller her æfter nogher tidh fynnes kunne, som for^{de} konyng Woldemars arfwinge kunne j noghre made til hinder eller schathe kome vm thettæ forscrifne, the breff scule ængæn macht haue oc thöm mæle wy oc woræ arfwinge döthe meth thettæ wort opne breff, oc hwat breff, som her æfter fynnes, som lude eller röre vpa thettæ forscrefne *Öland*, *Rosholm* eller thes tilliggelsse, the breff scule fornempde konyng Woldemars arfwinge oc æfterkomere til gothæ oc gagn komme j alle made oc ængæn stadh til hinder eller schathe j noghræ made. Oc tilbinde wy oss oc woræ arfwinge thettæ for^{de} goths *Öland* oc *Rosholm* meth all thes tilliggelsse at fri oc heemle oc ordhgrant at göre fornempde konyng Woldemars arfwinge oc æfterkomere fore hwors mans tiltalen, som thet kan meth ræte vpa tale. Oc til meræ wissæn oc bewaring vm alle thisse forscrefne stycke at alle stycke scule bliue stadheghe, faste oc vbrödelighe ewer-deleghe oc wgcalleleghe j alle made som forescreuet star, tha haue wy fornempde Nicles Gunnesson oc Lasse Maltesson ladet woræ incigle meth wilghe oc witscap hængis fore thettæ breff, Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe fæthre oc wælborne mæn, sosom ær Biscop *Bo* aff Arws, Biscop *Pæther* aff *Burglum*, Her *Pæther Nielsson* aff *Agardh*, Her *Johan Scarpenberg*, Her *Erik Niclessön*, Riddere, *Jacop Kyrt*, *Palne Kyrt*, *Pæther Martensson*, *Taghe Niclessön*, *Cristiern Krabbe*, *Palne Krabbe* oc *Magnus Maltesson*, ladet theres Jncigle til witnesbyrdh hængis foræ thettæ breff. Datum *Aleburgh* Anno Domini Millesimo

quadringentesimo sexto ipso die beati Johannis apostoli et euangeliste ante portam latinam.

Udenpaa:

Nicles Gunnessön oc *Lasse Maltessöns* breff meth huilkit the sköte Drotnyng *Margarete Öland* oc *Rosholm* j Thywdh liggende vpa there oc there aruinges weynæ, oc the stadhfæste thet sköde at Elne Hwids sköte konung Waldemar thette samme tilforen.

¹⁾ *Öland*, en gammel Herregaard i Haring Sogn, Håsfing-herred i Thyø, som i gamle Tider havde tilhørt Familien *Glob*, tilligemed mere Gods i Thyø. *Poul Glob* eiede 1348 *Öland* og *Rosholm*, en mindre Gaard i samme Sogn, som (1769) var, eller endnu er Præstegaard. D. Atl. V. 466. 467. 490. (Ivf. S. 455, hvor der, efter et Doc. af 1348, nævnes som de Godser Slækten *Glob* eiede i Thyø: *Öland*, *Rostorp*, *Sundborg*, *Rosøholm* og *Koballund*.)

160.

1406. 13. Mai. Peder Mortenssøn oplader og afhænder til Kong Erik og Dr. Margrete al sin Arveret i Sordegods og anden Arv efter Hr. Nis Myg, navnlig i Diernæs og Krævekær. (?)

[N. Jylland. Thyø.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Ark. har havt 15 hængende Segl, hvoraf kun findes det 4de, 5te, 6te, 9de og 15de. Brevet findes ogsaa i en Vidtløse af 1414.]

Allæ the thettæ breff see æller höre Kungör Jæch *Pæther Martenssön*, at jæk meth Ja oc gothwille vplader, sköder ok afhænder fran mik ok minæ arwingæ ewerdhelicæ meth al brëff ok rætichet mechtighe förstå ok forstynne, myn nadhighæ herre oc frwæ konung **ERIK** oc Drotning **MARGRETE**, ok theræ arwingæ oc æstærkomære al oc huar besynderlich arff, rætichet, ærfue jordhægotz, pantægotz, köbegotz, e hwor thet helst ligger, til ewerdhelic eyghæ, Ok ther til al annen arff, boscap oc hopeningæ, rörende ok wrörende, e huat thet helst ær, thet mik ær til kommet æller mic kan til kommæ efter Her *Nis Myg*,

Riddere, i noghræ made, Swo oc al oc hwar besynderlich arff ok rætichet, vm iæk æller mynæ forældre æller frender noken rætichet hafuæ hafft eller hafuæ, æller noghen tijdh faa kunne, j thettæ efterscrefnæ gotz *Diernæs* ¹⁾ oc Diernes fang, ok *Kræwekier* oc Kræwekers fang, æller j noghen thettæ forscrefne gotzes tilliggelse, som ther nw til ligger æller aff alder tillicht hafuer, æller j noghet gotz oc rætichet, ther *Gunne Jenssön*, *Lydeke Arwitssön* æller *Erik Lydekesön* æller fornefnede Her *Nis Myg* hafde æller atte, engte vden taghet, e huat thet helst heder æller ær ok e hwor thet helst ligger. Ok kennes jæk mich æller mynæ arwingæ, forældre eller frender engen rætichet, eghendom æller tiltale til thettæ forscrefne, alt eller noghet ther aff, at hafuæ eller noghen tiidh hafuæ sculæ j noghræ made ewerdhelicæ: forthy at for alt thettæ forscrefne ær mic aff fornefnede myn frwæ Drotning *MARGRETE* efter min wilyæ och nöghe swo fult oc alt schet oc giort, swo at mic vppa mynæ arwingæs, forældræs ok frender wæghnæ fullelicæ oc wæl at nöghe. Jtem finnes noghræ breff, the vm thettæ forscrefne gotz, alt æller noghet ther aff, ludæ eller roræ, the sculæ for^{de} myn Herræ oc Fruwæ oc there arwingæ oc efterkomære til gang [gagn] oc til gothæ kommæ, oc engen stæth til hinder æller schadhæ j noghræ made. Framdelis bindær jæk mic oc mynæ arwingæ til at frij oc hemble fornefnede myn Herræ oc Fruæ oc theræ arwinge ok efterkommære alt thettæ forscrefne gots, e hwor thet helst ligger æller huat thet helst heder eller ær, for hwors mans atalæ j alle made som fore scriuet star. Jtem hafuer krwnen oc konungadomet j Danmark noghen ræt til foren hafft eller hafuer til thettæ forscrefne, tha ær then ræt ike her meth owergifwen, men han blifue vforsömeth j alle madæ. Til meræ bewaring at alle thisse forscrefne stycke oc artikle, oc huor theræ with sich, sculæ swo stadhighe oc vbrödelighe blifwæ oc holdes ewerdhelicæ j alle made, som her fore screuet star vden archt, Tha hafuer jæk for^{de} *Pæther Martenssön* ok min sön *Dynes Pætherssön* waræ jncigle meth wilie ok witschap hængt for thettæ breff. Oc til witnesbyrdh andelighe fædhres oc wælbörnæ mæns jncigle, Swosom ær Biscop *Boes* aff *Ars*, biscop *Laves* aff *Wi-hurgh*, biscop *Pæthers* aff *Wændelsysle*, Hær *Folmars Jæpssön*,

Her *Niels Ywerssons*, Her *Pæther Nielssons* aff Agardh, Her *Magnus Munks*, Her *Johan Scarpenberghs*, Her *Jens Nielssons* aff Awensbiergh, Her *Jacob Lawesons*, *Niels Strangessons*, *Jens Swenssons Bryms* oc *Jæyp Kirtes* jncigle. Datum *Aleborgh* Anno Domini Millesimo quadringentesimo sexto, quinta feria proxima post festum beati Johannis apostoli et ewangeliste ante portam lat.

Udenpaa:

Pæther Mortenssons breff meth huilkit han vplader konung *Erik* og Drotning *Margarete Diernes* oc *Kræfuekiar* meth theres tilliggelsser, oc all arff oc gots, rørende oc wrørende, oc all ræticheet j the gots *Gunne Jenssøn*, *Lydeke Arwitssøn* eller *Erik Lydekes-søn* atæ.

Breff vm gotz som myu frwæ fik aff Her *Jens Mygs* Arwingæ.

¹⁾ *Dyernæs* Gaard i Thye (Vester Diernæs, i Bang Sogn) pantsatte Ludekinus Deghen 1373 til K. Baldemar for 116 Mark Sølv. (I Torup Sogn ligger Vester Diernæs. D. Atlas V. S. 453.) En Gaard eller By af Navnet *Krævekiær* findes nu ikke i Thye; og neppe menes her *Kragekiær* i Sierum Sogn, Vennebjerg Herred.

161.

1406. 15. Mai. *Peder Nielsøn* (*Gyldestjerne*) aff *Nagaard*, og hans Broder *Erik Nielsøn* oplade og afftaae til Kong *Erik* og Dronn. *Margrete* al Eiendomsret, som de mueligen kunde have til Gaarden *Mastrup* i *Vendsyssel*.

[N. Jylland. Vennebjerg Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt tretten hængende Segl, hvoraf det 3de og 4de mangle, de øvrige ere vel bevarede.]

Wy *Pæther Nielssøn* aff Agardh oc *Eric Nielssøn*, bröthrä, Riddæræ, kungöræ allæ the thettæ breff se eller höræ, at æfter thet at wy wæl hört oc forstandet hafwæ, at then gardh *Asædorp*¹⁾ j *Wændesyssel* liggende, meth hans til liggelsæ, hafuer j lang tiidh waret i kronenæ wæro, oc wy wæl hört hafwæ,

at han sculde fordhom waræ forældræ hafwæ til hört, oc somme sighæ, at wy sculde hafwæ ther nogon ræt wt j, oc somme sighæ, at krwnæn oc konungædömet hafuer ther ræt til, Tha kennæs wy meth thettæ sammæ wart opnæ breff, at wy meth ja oc goth wiliæ, oc radh oc samthycke begges waræ oc waræ wenes oc samfrænders, hafwæ vpladet, schöt oc afhænt oc vpladæ, scödæ oc afhændæ meth thettæ nærwarende breff fran oss oc waræ arwingæ ewerdhelicæ mechtich förstæ oc förstynnæ war nadhighæ Herræ oc frwæ konung ERIC oc drotning MARGRETÆ oc theræ arwingæ oc æfterkommeræ oc krwnen j Danmark, vm wy eller waræ arwingæ nogon ræt eller eghendoom nokon tiidh hafwæ haft eller hafwæ j thenne forscrifnæ gardh ASÆDORP eller j nogor hans tilliggelsæ, som ther nw til ligger eller aff alder til lighet hafwer, Swa som ær Asædorpe möllæ, jtem twa bygdæ gardhæ j *Bagtorp*, jtem j *Norlyn* thre bygdæ gardhæ, jtem j *Rubbarugh* twa gardhe bygdæ, jiem j *nörræ Hærtslöff* een bygd gardh, jtem wppa *Höringxmark* een jord, som kallæs fædhringx jerdh, jtem i *Bröndorpæ* mark thre gardhæ ödhe, jtem i *Baktorps* mark thre gardhæ ödhe, jtem i *nörræ Haritslöff* oc thre gardhæ ödhe, jtem j *Rubbærugh* for^{de} syw gardhæ ödhe, jtem j *Gioristorp* een ödhe gardh, oc j *Wællingxhughæ* een ödhe gardh, meth al oc hwer besunderlich thenne fornempde gardhes oc gotzes til höring oc til liggelsæ, swosom ær agræ, ængæ, skowæ, fiskæ watn, fægangæ, möller, möllæ stædher, dammæ, damsband, wat oc thiwr, ödhe oc bygt, rörende oc vrörende, engte vnden taget, e hwat thet helst heder æller ær, som til then fornempdæ gardh, möllæ oc gotz nw til ligger oc aff alder til lighet hafuer, som fore ær sacht. Oc hafwæ wy eller waræ arwingæ til thettæ forscrifnæ eller wtj thettæ forscrifnæ nogon ræt haft eller hafwæ, Tha ær oss ther fore swo fult oc alt schet oc giort aff fornempdæ war frughæ drotningen, æfter war oc waræ wenes oc frænders wiliæ oc nöghe, swo at oss wppæ waræ oc waræ arwingæs wæghnæ füllelicæ oc wæl at nögher. Oc kennes wy oss eller waræ arwingæ engen ræt eller til talæ til nogot aff thettæ forscrifnæ at hafwæ eller hafwæ sculæ j nogræ madæ, oc fyynnæs nogræ breff, som röræ eller ludæ wppa thettæ forscrifnæ, the sculæ fornemdæ war herræ konungen

oc war frwæ drotningen oc theræ arwingæ oc æfterkommæræ til gagn oc til godho kommæ oc engen stædh til hindher eller scadhæ j nogræ madæ, Jtem hwat krwnen ræt til foren j thettæ forscrifnæ hafuer haft eller hafuer, ther blifwe hwn vforsymeth wtj oc ey her meth krenkes j nogræ madæ. At allæ thisse forscrifnæ stycke oc artikle oc hwer theræ with sich swo stadhighæ, faste oc vbrödelichæ blifwæ oc haldes sculæ ewerdhelicæ vgcallelica j allæ madæ som fore screuet star. Oc til mere bēwaring allæ thisse forscrifnæ styckes, Tha hafwæ wy fornempdæ *Pæther Nielssön* oc *Eric Nielssön*, brödhre, Ridderæ, waræ jncigle meth wiliæ oc witscap hengt for thettæ breff. Oc til witnesbyrdh ærlikæ fædhres oc wælbörnæ mentz jncigle, Swosom ær biscop *Boes* aff Aars, biscop *Laghæs* aff Wyborgh, Byscop *Pæthers* aff Wændesysel, Her *Niels Ywersöns*, Her *Johan Scarpenberghs*, Her *Jens Nielssön* aff Awentzbergh, Her *Eliff Elifsön*, Her *Yæp Lawessöns*, *Bugge Nielssöns*, *Nis Strangæssöns* oc *Jens Swensöns Bryms* Jncigle. Datum *Alæborgh* Anno domini Millesimo quadringentesimo sexto sabbato ante festum ascensionis Domini.

Udenpaa :

Her *Pæther Nielssöns* aff Agardh oc Her *Erik Nielssöns* breff, meth huilkit the sköde konungedömet all there ræticheet j Asedorp.
translat. est.

1) *Kastrup* (ogsaa *Ustrup*, og *Ustorp*) i St. Hans Sogn ved Hjørring, var indtil 1660 et kongeligt Lehn, hvorunder *Bennebjerg* og *Ferblev Herreder* hørte, og hvoraf siden *Kastrup Amt* fik sit Navn.

162.

1406. 16. Mai. Borgemeſtere og Raad i Præſtøe under Hr. Erik Bydelbach en Gaard, han har kjøbt i denne By, fri for al Byret i hans og hans Hvefrues Levetid.

[Siælland. Præſtø.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt et hængende Segl.]

Burgæmeſteræ ok rathmæn oc al thæn menæ by aff Præſtøe ſændæ allæ mæn, thettæ breff ſe æller höræ læzæ, quædyæ Ewynnælighæ meth guth. Thet ſkal allæ mæn widærlicht wære, the thær nw æræ ſom the ther kommæ ſkulæ, ath wy allæ meth jen kyær wilyæ jen hederlich man ok jen ærlich hær *Eric Bydelbach*, thær ridderæ ær, hawæ wnt jen gorth, ther liggær j Præſtø, hwickæn han köpptæ aff Hans Lwnd, fri ok quijt for al byræt, ſo længæ ſom han ok hans kæræ hwsfrv lewer, foræ thæn gothæ troo, ther wy hafwæ funnæth aff hanum j allæ mothæ, til hwos wynnæsbyrth tha hawæ wy wor Statz yngsyælæ for hængt. Scrywet ok gywet wnder wors herræ år thwzæn år fyræ hwdærth år a pø thet ſyættæ, thæn fæmttæ ſondach æffther Poſkæn.

1406. 17. Mai. Hr. Elef Eleffson og Kathrine, Enke efter Strange Pedersen, tilligemed hendes Brødre Bugge og Henrik Nielsen afftaae og ffiøde til R. Erik og Dronn. Margrethe deres Ret- tighed, ved Arv eller i anden Maade, til Gaarden Asædorp (Aastrup) i Vendsyssel med tillig- gende Gods.

[U. Jylland. Venneberg Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fiorten hæn- gende Segl, hvoraf kun findes det 1ste, 3die, 7de, 8de, 13de. Vidise af dette Brev er udstædt af *Claves Grupendale*, Riddere, *Moleke* oc *Gerith van der Lanken*, awapn, aar 1414, vppa Quasimodo geniti Søndagh. Paa Pergament med tre hængende Segl.]

Jac Eleff Elefsön, Riddere, oc jac *Kathrinæ*, *Strangæ Pæ- thersöns* æfterleue, oc wy *Buggy* oc *Henrik Nielssön*, fornempdæ frwæ *Kathrinæs* bröthrä, wy fornempdæ firæ kungöræ allæ the thettæ breff see eller höræ, at wy meth ja oc goth wilyæ, oc meth rath oc samthycke allæs waræ oc waræ wenes oc frænders, solt, schöt oc affhænt hafwæ fran oss oc waræ ar- wingæ ewerdhelicæ mechtlich förstæ oc förstynnæ, war nadhi- ghæ Herræ oc frwæ konung **ERIC** oc Drotning **MARGRETÆ** oc theræ arwingæ oc æfterkommæræ til ewerthelich eghæ, vm wy eller waræ arwingæ nogen tiidh haffwæ haft eller hafwæ eller fongæ kunnæ nogor handæ Ræt, æntich vppa arffs wæghnæ eller j hwilke madæ thet helst waræ kunne, j then gardh **ASÆDORP** meth hans tilliggelsæ i Wændesyssel liggende, swo- som ær *Asædorpe* möllæ, jtem twa bygdæ gardhæ j *Baktorp* ¹⁾, jtem i *Norlyn* ²⁾ thre bygdæ gardhæ, jtem i *Rugbergh* ³⁾ twa gardhæ bygdæ, jtem i *Norræ Haritslöff* ⁴⁾ een bygd gardh, jtem vppa *Höringxmark* j jordh, som kallæs fædringxjordh, jtem i *Bröndorpæ* ⁵⁾ mark thre gardhæ ödhe, jtem j *Baktorps* mark thre gardhæ ödhe, jtem i *Norræharitslöff* oc thre gardhæ ödhe, jtem i *Rugbergh* fornempdæ syw gardhæ öthe, jtem i

Giörstorp ⁶⁾ een ödhe gardh oc j *Wællingxhughæ* ⁷⁾ een ödhe gardh, meth al oc hwer besunderlich thenne fornempdæ gardhes oc gotzes tilhöring oc tilliggelsæ, swosom ær agræ, ængæ, skowæ, fiskæ watn, fægungæ [sic], möller, möllæ stædher, dammæ, damsband, wat oc thywrt, ödhe oc bygt, Rörende oc vrörende, engte vndantaget, e hwat thet helst heder eller ær, som til then fornempdæ gardh, mölle oc gotz nw til ligger oc aff alder tillighet hafuer, oc hafwæ wy eller waræ arwingæ til thettæ forscrifnæ eller wtj thettæ forscrifnæ nogon ræt haft eller hafwæ, Tha er oss ther fore swo fult oc alt schet oc giort aff fornempdæ war frwæ drotningen æfter war oc waræ wenes oc frænders wiliæ oc nöghe, swo at oss wppa waræ oc waræ arwingæs weghnæ fullelicæ oc wæl at nögher. Oc kennes wy oss eller waræ arwingæ engen ræt eller til talæ til nogot aff thettæ forscrifnæ at hafwæ eller hafwæ sculæ j nogræ madæ, Oc fynnæs nogræ breff, som röræ eller lude wppa thettæ forscrifnæ, the sculæ fornempdæ war Herræ konungen oc war frwæ drotningen oc theræ arwingæ oc æfterkommære til gagn oc til godho kommæ, oc ængen stæth til hinder eller scadhæ j nogræ [made]. Jlem hwat krwnæn j thettæ forscrifnæ ræt hafuer haft eller hafuer, ther blifwe hwn wforsymeth wtj, oc ey her meth krenkes i nogræ madæ. At allæ thisse forscrifnæ stycke oc artikle, oc hwor theræ with sich swo stadhighe, faste oc vbrödelicæ blifwæ oc haldes sculæ ewerdhelicæ oc vgcallelicæ j allæ madæ som fore screuet star, oc til mere bewaring alle thisse forscrifnæ styckes, tha hafuer jac fornempde *Eleff Elefsün*, Riddere, oc jac *Kathrinæ Strangæ Pæthersöns* æfterleue, oc wy *Buggy* oc *Henrik Nielssön*, fornempdæ frw Kathrinæs bröthre, waræ inciglæ meth wiliæ oc witschap hengt for thettæ breff. Oc til witnesbyrdh Erlike fædhræs oc wælborne mæntz, swosom ær Byscop *Boes* aff *Ars*, Byscop *Laghes* aff *Wyborgh*, Byscop *Pæthers* aff *Wændesysel*, Her *Niels Ywersöns*, Her *Johan Scarpenberghs*, Her *Jens Nielssöns* aff *Awæntzbergh*, Her *Jækop Laghessöns* oc *Nychels Strangessöns*, oc *Jens Swenssöns Bryms* Incigle. Datum *Alæborgh* Anno Domini Millesimo cd^o sexto, secunda feria ante festum Ascensionis Domini.

Udenpaa :

Her *Eleff Elefssöns*, *Katherinæ Strange Pætherssöns* æfterleue, *Buggy* oc *Henrik Nielssöns* breff, meth huilket the sköde konungedömet Asdorp.

- 1) Bagdrup, en By i Vennebjerg Herred, St. Hans Sogn ved Hjørring; i hvilket Sogn Nastrup ligger. (D. Atlas. V. 267)
- 2) Maafee Nørlyu (Nørlyb), nu Nørlev i Skallerup Sogn. (D. Atl. V. 273.)
- 3) Rugbjerg, Rubjerg, et Sogn i Vennebjerg Herred. (D. Atl. V. 274.)
- 4) Nørre Garridslev er en By i Vennebjerg Sogn. (D. Atl. V. 273.)
- 5) Brønderup By i St. Dlusß Sogn, Vennebjerg Herred. (D. Atlas V. 267.)
- 6) Gaarestrup By, ligeledes i St. Dlusß Sogn.
- 7) Bellinghøi i St. Dlusß Sogn.

164.

1406. 17. Mai. Peder Mortensøn og Jens Niclessøn af Wesborg skøde og afhænde til Kronen Alt hvad de have faaet af Færkes Gods, baade af hans Husfrue og hans to Sønner Hr. Peder Færke og Hr. Esge Færke.

[N. Jylland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. er, især i Begyndelsen, beffadiget og har havt 17 hængende Segl, hvoraf det 3die, 4de, 5te, 14de, 15de, 16de og 17de mangle. En Bibelse af dette Brev, udfædt, som flere af de foregaaende, 1414, haves.]

Wj *Pæther Mortenssön* oc *Jönes Niclessön* aff *Wesborch* kannes meth thettæ wort opne breff, at wy meth ja oc godhwilie solt, sköt oc afhænt haffuer fran oss oc woræ arwinge Mechtighe förste oc förstynne wor nadheghe herre oc frughe konyng **ERIK** oc Drotning **MARGRETE** oc there arfuyng oc æfterkomere alt thet goths, som wy hawe fanget af *Færkes* goths, e hwore thet hælst ligger oc e hwat thet hælst heder eller ær, ænkte vdentaghet, bolthe aff *Færkes* husfrw oc hans to söner, her *Pæther Færke* oc her *Esgy Færke*, meth all breff

oc ræticheet til ewinnelich æye. Oc kænnes wy oss eller wore arwyngæ ængen ræt. æller tiltalen athaue til thettæ forscrefne, alt eller noghet ther aff, eller nogher tidh hafue scule, forthy at oss ær foræ alt thettæ forscrefne goths oc ræticheet swo fult oc alt scheet oc giort, swo at oss fulleleghe oc wæl at nöyer. Jtem fynnes noghræ breff, som ludæ æller rōræ pa noghet aff thettæ forscrefne goths, the scule komme for^{de} wor nadheghe herre oc frwe oc there arfuyngæ oc æfterkomere til gagn oc gothæ j alle made oc ængen stadh til hinder eller schadhe j noghræ made.' Oc tilbynde wy oss oc woræ arf- wyngæ at frij oc heemblæ oc ordhgrant at göre for^{de} wor herre oc frue oc there arfuyngæ oc æfterkomere alt thettæ forscrefne goths oc ræticheet foræ hvor mans tiltalen. Oc til mere bewaring oc wyssæn alle thisse forscrefne styckes, at alle stycke oc article oc hwort there with sich scule swo stadh- eghe, faste oc vbrōdeleghe bliue oc haldes j alle made som forscreuēt star ewærdeleghe oc vgcalleleghe, tha haue wy for^{de} *Pæther Mortenssön* oc *Jönes Niclessön* woræ incighle meth wilghe oc witscap oc *Dynes Pætherssön*, myn for^{de} *Pæther Mortenssöns* sön, sit Jncigle hængt foræ thettæ breff. Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe fæthre meth gudh oc wæl- borne mæn, Swosom er Biscop *Bo* aff Arws, Biscop *Pæther* aff Wændesysel, biscop *Lawe* aff Wyburgh, Her *Folmer Jacobsön*, Her *Nicles Juerssön*, Her *Pæther Niclessön* aff Agardh, Her *Magnus Munk*, Her *Johan Scarpenbergh*, Her *Jönes Niclessön* aff Auentzbergh, Her *Jacop Lawessön*, Riddere, *Nicles Stran- gessön*, *Jönes Swenssön Bryms*, *Jeyp Kyrt* oc *Cristiern Ni- clessön*, awapn, [ladet] Theres Jncigle hængis foræ thettæ breff. Datum *Aleborgh* Anno Domini Millesimo quadringentesimo sexto, secunda feria proxima ante festum ascensionis domini.

• Udenpaa :

Breff paa gotz i Hellumherreth oc vtj Hanstherreth. *)

Vm Færkes gotz.

*) Her meneß, ligesom nedenfor i Nr. 167, Håndsted Herred. Sellum-Herred lig- ger i Wiborg Stift. (D. Xll. V. 42, og 443.)

165.

1406. 19. Mai. Peder Høgh og Niels Krabbe skøde og afhænde til Kronen, for dem selv og for Peder Høghs Datter Sophia, endeel Gaarde og Gøds (hvis Fæstere og Landgilder opregnes) i Sønder- og Nørre-Tranders Sogn, Flestum Herred.

[U. Jylland. Flestum-Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt femten hængende Segl, hvoraf det 2det, 3die, 5te, 9de, 10de, 12te og 13de mangle.]

Wj Pæther Høgh oc Nicles Krabbe, Mikel Niclessöns Krabbes sön, afuapn, kungöre alle the, som thettæ breff se eller höræ, at æfter thet at wy wel hört oc forstondet haue, at thettæ æfterscrefne gots, som Her *Thomes* præst, aff Trannys, oc wy hafthe j *Nörræ* oc j *Söndre Trannys* sochn, hauer j lang tidh wæret j krunene wææ, oc wy wel hört haue, at thet schulde forthom waræ forældre til haue hört, somme sie, at wy schulde haue ther nogher ræt wtj, oc somme sie, at kronen oc konyngedömet haue ther ræt til, tha kænnes wy meth thettæ samme wort opne breff, at wy meth ja oc godhwilie oc Radh oc samthytte bægges woræ oc woræ weners oc samfrænders, haue vpladet, sköt oc affhænt, oc vplade, sköde oc afhænde meth thettæ næruærende breff fran oss oc woræ arfuyngge ewynneleghe mechtighe förste oc förstynne woræ nadheghe herre oc frue konyng *ERIK* oc drotning *MARGRETÆ* oc there arfuyngge oc æsterkomere oc kronen j Danmark, vm wy eller woræ arfuyngge oc synderleghe myn for^{de} Pæther Høghs dotter *Sophia* nogher ræt æller æyendom noghen tidh haue haft eller haue j thettæ samme æfterscrefne gots eller j nogher thes tilliggelse, som ther nu tilligger æller aff alder tillighet hauer, eller j noghet thet annæt gots, som konyng *Woldemar*, hues siæl gudh haue, til foren ther til hafthe. först j *Syndre Trannys* en gardh, ther Pæther Jenssön boor wtj, som giuer fire pund korn oc two skilling grot, jtem en

gardh, ther Stygh boor wtj, som gifuer thry pund korn oc two skilling grot, jtem j en gardh, Jens Griis, som giuer iiij pund korn oc two skilling grot, jtem en gardh, ther boor Pæther Horn wtj, huilken som giuer eet pund korn oc two skilling grot, jtem Lasse Pætherssön, som gifuer fire pund korn oc two skilling grot, jtem Hannes Wille, som gifuer atæ grote, jtem Jens Clemitssön, som oc giuer atæ grote, jtem i *Vdre Worthæ* ¹⁾, Beynt Jenssön, som giuer tw pund oc een byschette korn oc two skilling grot, jtem Bothild Thures, som oc giuer tw pund oc een byschette korn oc two skilling grot, jtem Nicles Skynnere en skilling grot, jtem j *Wtorp* ²⁾ Jacop Niclessön, som giuer tw pund korn oc ij schilling grot, jtem Jngwar fæm pund korn oc ij schilling grot, jtem Lasse Palnessön, som giuer fæm pund korn til kyrken j Nörræ Trannys oc ij schilling grot til *huset j Aleburgh*, jtem j *Sundby* ³⁾ Bæg, som gifuer ij pund korn oc ij schilling grot, jtem Jens Myrk ij pund korn oc ij schilling grot, jtem Jeyp Dondeman fire byschepper korn oc xvj grote, jtem Haghen, som giuer eet pund korn oc viij grote, jtem Kaye Ascers, som giuer tw pund korn oc ij schilling grot, jtem j *Nörre Trannys* Thury Jeypssön syw byschepper korn oc j schilling grot, jtem Thury Pætherssön iiij byschepper korn oc j schilling grot, jtem Anders Byærkessön ij schilling grot, jtem Jens Sporghssön vij byschipper korn oc ij schilling grot, jtem Esbern Pætherssön xiiij byschepper korn oc ij schilling grot, jtem Lasse Pætherssön, som giuer x grote til Aleburgh oc thry pund korn til Nörretrannys kirke, jtem Niels Sporghssön iiij pund korn oc ij schilling grot, jtem Niels Aslughssön fæm pund korn oc ij schilling grot, jtem Jens Biill iiij pund korn oc ij schilling grot, jtem Throuels x grote, jtem Pæther Ebbessön vij byschepper korn oc viij grote, jtem Anders Dyækn, som gifuer til Aleburgh xvj grote oc til kirken j Nörretrannys ij pund korn, jtem Jes Rwt eet pund korn oc ij schilling grot, jtem Oleff ij byschepper korn oc x grote, jtem Gödy ij byschepper korn oc x grote, jtem Lasse Kragh two byschepper korn oc x grote. Alt thettæ forscrefne meth all oc hwor besynderlich thes tilliggelse, swosom ær agher, ænge, scowe, fiskewatn,

fægange, möller, möllestadher, damme, damsband, ödhe oc bygdt, wat oc thywrt, rörende oc wrörende, ænkte vndentaghit, e hwat thet hælst heder æller ær, hafue wy for^{de} Pæther Högh oc Nicles Krabbe salt, sköt oc affhænt fran oss oc woræ arfwyngge for^{de} wor nadheghe herre oc frue koning Erik oc drotnyng Margretæ oc there arfwyngge oc æfterkomere oc kronen j alle made, som forescrefuet star, meth all breff oc ræticheet til ewynnelich æye. Oc kænnes wy oss eller wore arfwyngge ængen ræticheet eller tiltalen til thettæ forscrefne, alt eller noghit ther aff, at haue eller at haue scule j noghræ made, fore thy at oss foræ alt thettæ forscrefne swo fult oc alt scheet oc giort ær aff for^{de} wor nadheghe frue drotnyng, swo at oss vpa woræ oc wore arfwynges weyne fulleleghe oc wæl at nöyer. Jtem fynnes noghre breff, som lude eller röre pa thettæ forscrefne, the scule komme for^{de} wor herre oc frue oc there arfwyngge oc æfterkomere til gagn oc til gothe j alle made, oc ængen stadh til hinder eller scadhe j noghre made. Oc tilbinde wy oss oc wore arfwyngge at frij oc hemb læ oc ordhgrant at göre for^{de} wor herre oc frue oc there arfwyngge oc æfterkomere alt thettæ forscrefne foræ hwor mans tiltalen. Jtem hwat ræt, som kronen til foren haft hauer eller hauer j thettæ forscrefne, ther bliue hwn wforsy medh wtj, oc ey her meth krænckes j noghre made. Oc til mere bewaring oc wissæn, at alle thisse forscrefne stycke oc article oc hwor there with sich scule swo stadheghe, faste oc vbrödeleghe bliue oc haldes ewerdeleghe oc wgencalleleghe j alle made som forescreuet star, tha haue wy for^{de} Pæther Högh oc Nicles Krabbe woræ incigle hængt foræ thettæ breff, Oc til witnesbyrdh hetherleghe fathre oc welborne mæn, swosom ær biscop Bo aff Arus, biscop Lagho aff Wyburgh, biscop Pæther aff Burglum, her Niels Iuerссön, her Magnus Munk, her Johan Scarpenbergh, her Jens Niclessön aff Auentbergh, her Eleff Elefссön oc her Jeyp Lauessön, Riddere, Stygh Munk, Bugge Nielссön, Niels Strangessön oc Jens Swenссöns Bryms, afuapn, haue ladet theres jncighle hængis foræ thettæ breff. Datum Aleburgh Anno domini Millesimo quadringentesimo sexto vigilia ascensionis domini.

Udenpaa:

Pæther Høghs oc *Nicles Krabbes* breff, meth huilket the lade oc sköde drotning Margretæ oc konungedömet *Syndræ Tranys* meth annet meer gots etc. j Jutland.

¹⁾ Formodentlig en siden neblagt By i Sønder-Tranders Sogn, hvor et saadant Bynavn nu ikke findes.

²⁾ Nu Utterup By i Nørre-Tranders Sogn. (D. Atlas. IV. S. 55.)

³⁾ En Landsby i Nørre-Tranders Sogn. (D. Atl. samlest.)

166.

1406. 25. Mai. Niels Strangesøn, af Baaben, vedkiender sig at have annammet "i Tro" af Dronning Margrethe og Kong Erik "den faste Gaard Hildersløv" i Thy, og ommelder at have laant Dronningen 1100 Lybske Mark, 300 i "Stæderpenge", og 800 i "hvide Penge", som med 12 Ugers Barfel fra hans Side, eller naar det behager Dronningen, tilbagebetales.

[Jylland. Gillersted Herred. Thy.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har havt fem hængende Segl, hvoraf det 1ste og 3de findes.]

Jac Niels Strangessøn, afwapn, Kennes meth thettæ mit opnæ breff, at jac som i dach ær aff mæchtich förstynnæ myn nadhighæ frwæ, Drotning MARGRETÆ, wppa myn nadhighæ herræs konung ERIKS oc hennes wæghnæ then fastæ gardh HILDERSLÖWÆ ¹⁾ meth hans tilliggelsæ, i *Thyedh* liggende, i swo dan madæ oc tro, som her æfter fölgher, anamet oc vntfonget hafuer, swa at nar fornempdæ myn herræ oc frwæ, annen theræ eller badhe, then forscrifnæ gardh kræfwæ oc hafwæ wele, Tha wil jac oc scal then sammæ gardh meth hans tilliggelsæ genist jgen fongæ oc antwordhæ frij oc vmbeworen hwilken

theræ hanom först kræfwer, vdan al lenger töfring oc vdan alt archt oc hiælpærædhe. Jtem then stund the mic til thettæ forscrifnæ tro, Tha wil jac oc scal bygget oc bædhret i allæ madæ, oc j engæ madæ wæret eller arghet, oc wil jac oc scal ladæ oc haldæ allæ the j the læn byggæ oc bo, som til thenne fornempdæ gardh liggæ, with friidh, lagh oc ræt æfter myn bæstæ macht, oc j allæ thisse forscrifnæ stycke wil jac oc scal swo göræ oc bewisæ mic, som jac wil antswaræ for gudh oc myn herræ oc frwæ fornempdæ mic til tro. Jtem kennes jac, at jac hafuer lænt fornempdæ myn frwæ Drotningen elleue hundræth lubischæ mark, Thry hundræth stæther penningæ, oc attæ hundræth j hwidæ penningæ, som her j landen æræ gewæ oc gængæ, i swo dan madæ, at nar jac warer henne at tolff vker til foren, tha scal hwn mic the forscrifnæ elleue hundræth mark jgen fongæ oc betalæ. Wil hwn oc för, eller nar hwn wil gifwæ mic thöm oc betalæ, tha wil jac oc gernæ tagæ oc anamæ thöm til tackæ. Skedhe thet oc swo, at hwn afginge, thet gud forbyudhe, för æn hwn mic thisse forscrefne elleue hundræth marc lubischæ betaledhe, Tha nar fornempde myn herræ konungen eller hans oc hennæ Arwingæ oc æfterkommæræ mic eller mynæ arwingæ thisse fornempdæ penningæ gifwæ oc betalæ, tha wil jac oc scal genist jgen antwordhæ oc fongæ thenne fornempdæ gardh oc læn fornempdæ myn herræ eller hans oc fornempdæ myn frwæs arwingæ oc æfterkommæræ, frij oc vmbeworen vden al lenger töfring oc vden alt archt oc hiælpærædhe. Jtem then stund jac thenne forscrifnæ fastæ gardh hafuer i swa madæ, som fore ær sacht, Tha scal han waræ fornempdæ myn herræs oc frwæs oc theræ arwinges oc æfterkommæræs opet slot oc fæstæ til al theræ nöth oc löst. At allæ thisse forscrifnæ stycke oc hwor theræ with sich synderlicæ swo stadhighe oc vbrödliche bliuæ oc haldæs sculæ i allæ madæ, som fore screuet star, Thet lofwar jac fornempde *Niels Strangessön*, meth mynæ arwingæ, oc wy *Eleff Elefsön*, Riddere, oc *Niels Mychelssön*, calledh *Krabbe*, meth waræ arwingæ fornempdæ war herræ konungen oc war frwæ Drotningen oc theræ arwingæ oc æfterkommeræ, alle meth een samneth hand, with war gotho tro oc sannendæ vtan alle argheliste oc hiælpæredhe, oc vtan alt

arct. Oc til mere bewaring allæ thisse forscrifnæ styckes, tha hafwæ wy waræ jncigle meth wiliæ oc witscap hengt for thettæ breff. Oc til witnesbyrdh Byscop *Pæthers* aff Wændesysel oc Prowast *Jenesse* aff Burlum jnsighle. Datum anno domini Millesimo cd° sexto tercia feria jnfra octavas ascensionis domini.

Udenpaa :

Her Niels Strangessöns breff vm Hilderslöue at han hauer thet j tro.
i Ty.

¹⁾ I Hillerslev Sogn i Thye sees, tæt ved Kirkebyen en ophøiet Bante, kaldet Hillerslev Vold, ovenpaa flad, og omgivet af en Sump. Her laae forudm en kongelig Gaard, kaldet Hillerslev Huus, som, efter Langebek, (D. Atlas V. S. 447) blev i Dronning Margrethes Tid lagt under Drum. Hos Hvittfeldt, I. 644 hedder det, at Dronningen fik bte "Hyllerløff og Drum ubi Thye af Hr. Niels Strangessøn, og Rosholm sammesteds af Niels Gunbessøn."

167.

1406. 30. Mai. Vidnebrey, at Husfrue Inge Færke's paa Hielm Herredsting skiødede og oplod til Jeppe Magnusson, paa Jesse Nielsøn (Munks) Begne, af Vesborg, alt hendes Gods i Hielm Herred og Hindsted Herred, hvilket Gods Jesse Nielsøn igien skiødede til Peder Mortensøn.

[M. Jylland. Hielm Herred.]

[Af en Vidbøse paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. med tre hængende Segl, udstæbt af *Claves Grupendale*, Riddere, *Möleke* oc *Gerith van der Lanken*, awapn, aar thusende firehundrethe vpa thet fiortænde aar vpa quasi modo geniti söndagh.]

Allæ the som thettæ breff zee eller höre helsæ wi *Jeppe Kürt*, *Jon Wiffertssön*, *Jesse Geedh*, *Nissæ Owessön*, *Jesse Swan*, *Jeppe Iwerssön*, *Lassæ Hwas* och *Esbern Langæmosæ*, Ewinælegh meth gudh. Withdæ scwlæ thet allæ, swo the nw

æræ som the her æfter komæ, ath oss ær jwert widdarlecht och meth sannændæ widdæ, ath een husfrowe *Jngæ Færkes*, hwes syæll Ewinnælegh roo hauæ meth gudh ij himærigæ, hwn war paa Hiælemhærethz thingh och skötæ, vpplodh och ontæ *Jeppe Magnussön* pa *Jesse Niclæssöns* wegnæ aff *Weesburgh* ¹⁾ allæ och hwer hennæs godz ij Hiælemhæreth och ij Hanæstehæreth, sosom ær ij *Segelstorp* sognæ, ij *Fræger* ²⁾ sogn, ij *Gerendæ* ³⁾ sogn, och e hwaræ the liggæ ij foræ næfndæ hæreth, bygdæ oc öd hæ waræ pa then tidh, meth alle theræ telliggelsæ, agher och ængæ, schowæ och fægangæ, wat och thiwrt, æntæ aff them vndentagen, och antwordæ the godz vp then sammæ Jeppæ tel then fornæfndæ *Jessæ Niclessöns* nyttæ tel ewinnælegh æghæ. Ther jwer witnæ wi ij thettæ sammæ breff, ath then forscreuen *Jessæ Niclessön* aff *Weesburgh* war paa theth samæ Hiælæmhærethz thingh ther æfter och schöltæ een hetherlegh man *Pæther Martenssön* the foresagdæ ghoz, allæ och hwer, som foræ ær næfndæ och hwaræ the liggæ ij the forscreuen hæreth, meth allæ theræ telliggelsæ, och ontæ them hanwm tel ewinnælegh æghæ, och kændæs sikh fylt werdh oc owert at hawæ vpboreth aff then samæ Pædher fore the samæ godz. Tel hwes thingæs witnæsbyrdh ladhæ wi woræ ynzighele hengæs fore thettæ nærwærendæ breff, giwet och schräuæt æfter wors herræ föthels aar thusend aar fyræhundert pa theth sættæ aar pa then hilghæ pingzdagh.

¹⁾ *Wisborg Gaard*, i *Wisborg Sogn*, *Hindsted* (eller *Hedensted*, her *Hanæste*) *Herred*, kalder *Vangebel* "en af de ældste Herregaarde i Sjælland." Den eiebes af Familien *Munf* (*Andreas Niclessön de Wisburgh*, 1343) i det 14de, 15de og 16de Aarh. indtil *Jens Munf*, som døde omtrent 1512. (D. Atl. V. S. 100.) Den her forekommende *Jens Nielsön* var en *Sønnesön* af ovennævnte *Nuders Nielsön*.

²⁾ *Fræger*, nu *Frøer Sogn*, i *Hellum* (her *Hiælæm*) *Herred*. (D. Atl. V. 45.) *Byen Seglstrup* ligger i dette Sogn.

³⁾ *Gierding Sogn* i *Hellum Herred*.

168.

1406. 5. Juni. Sr. Magnus Munk hans Quitt-
brev for 700 lodige Mark, "i hvide Penninge",
hvorfor han havde Galthen Herred til Pant af
Dronning Margrethe.

[N. Jylland. Galthen Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har eet hængende Segl.]

Jak Magnus Munk, Ridder, kungör alle the thette breff se
æller höre, Vm thet hæredh *Galtenhæredh*, huilkit jac til pant
hafthe aff myn nadheghe frue Drotning MARGARETA fore syw
hundrethe lödhich Marc, Tha kænnes jac meth thettæ samme
breff, at for^{de} myn frue Drotning Margareta hauer nu thettæ
forscrefne Galtenhæredh wel oc wenliche aff mich löst, oc
mich the forscrefne syw hundreth löthich Mark i Hvide Pen-
nyng æfter myn wilghe til thacke betalet, swo at mic fulle-
leghe oc wæl at nöyer, oc at jac hæne nadhe foræ goth
berethnyng gärne tacker, oc ther foræ tha hauer jac hæne
the for^{de} hæredh meth thet opne breff, som jac ther vpa aff
hæner hafthe, nu i gen antwordet met all Ræt. Oc kænnes
jac mik eller myne arfuyng til thettæ forscrefne ængen ræ-
ticheet eller tiltalen at hauer i noghræ made. Fore huilke for-
screfne syw hundreth löthich Mark lader jac oc myne arfuyng
for^{de} myn frue Drotningen oc hæne ærfuyng oc æfterkomere
qwit, letheghe oc gantzæ orsaghe meth thettæ breff. Oc til
mere bewaring oc wissæn her vm, tha hauer jac for^{de} Magnus
Munk, riddere, mit jncigle meth wilghe oc witscap ladet hæn-
gis foræ thettæ breff. Datum *Aleborgh* Anno Domini MCD sexto,
sabbato sancte trinitatis.

Udenpaa :

Her *Magnus Munks* Breff vm Galtænæhæredh, i huilkit han lader
Drotning *Margrete* quit fore VIIe löthugh Marc, ther han hafthe
thet same Hæredh til pant fore.

1406. 8. Juni. *Æsge Jenssøn Ferke*, Præst, giver Afkald paa al sin Rettighed til det Gods, som hans Fader *Jes Ferke* havde i Danmark, og stadfæster *Peder Mortensøns* og *Jes Nielsens* Skiøde paa dette Gods til Kronen.

[Nørre Jylland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt syv hængende Segl, hvoraf det 4de mangler. Findes ogsaa i en Bibliøse fra 1414.]

Jæch *Æsge Jönssön Ferkæ*, prest, gör witerlicht alla the thettæ breff se æller höræ, at aff thy at jæc hört och forstandet hawer, at thet goz, som myn fadher *Jes Ferke* hafdhæ, ær nw dömt i kronenne wære oc i bonda ritzel, e hwor thet hælzt ligger, hwilket gotz myn modher oc myn brodher oc jæc tel foren, för æn wi thættæ wiste, hafdhe ladet *Pether Martenssön* oc *Jes Nielssön* aff *Wesburgh* meth swo mygen rättighet, som wy ther tel hafdhæ, oc af thy at jæc hört hawer, at fornæmde *Pether Martenssön* och *Jes Nielssön* then samæ rättichet framdelis vpladet, scöt oc afhænt hafwæ myn nadighæ herræ oc frwæ koning *ERICH* oc drotning *MARGRETÆ* oc theræ erwingæ oc æpterkommere meth al bref oc rättichet, Tha kennis jæc meth thette same breff, at jæc oc mynæ erwingæ thette forscrefnæ stadhicht oc fast vgenicallica halda wil oc ther aldrig vppa tala æller vppa sake wil, oc an¹) jæc wæl meth ja oc goth wilie vplader, scöter oc afhænder fornæmpda myn herra oc frwæ koning *Erik* oc Drotning *Margretæ* oc theræ erwinge oc æpterkomære swo mygen, oc vm jæc nogen rättichet hauer haft æller hawer i thettæ fornæmpdæ gotz, e hwor thet hælzt ligger i Danmarcs Rike meth al thes tilliggilsæ, wat oc thyurt, rörandæ oc vrörandæ, ödhe oc bygt, engæ vnden taget, e huat thet helst heter æller ær, fran mek oc mynæ erwingæ til ewerdelich eyæ, oc kennis mek æller mynæ erwingæ ther til engin rättichet æller til talen til at hafwæ æller hafwæ sculæ i nokræ madæ, Thy at mic for alt thettæ forscrefnæ swa fult oc alt schöt [schet] oc giört ær vpa

fornæmpdæ myn frwæ drotningen wegnæ æpter myn wilyæ oc nöghæ, swa at mic füllelicæ oc wæl at nögher. Oc fynnæs nokræ bref, som röre æller ludhæ vpa thettæ forscrefne, alt æller noget ther aff, The sculæ fornemdæ myn herra oc frwæ oc there ærwingæ oc æpterkomeræ til gagn oc til godho komæ oc engin stæth til hinder æller til scadhæ i nokræ madæ. Oc binder jæc mic til oc mynæ erwingæ at frij oc hemelæ oc ordgrant at göra fornæmpdæ myn herra koning Erich oc myn frwæ drotning Margretæ oc there erwingæ oc æpterkomeræ swa mygen rättichet, som jæc til thette forscrefnæ gotz hawer for hwors manz til talen. Til mere bewaring alla thyssæ forscrefnæ stycke, at the swo stadighæ, fasta oc vbrudelica bliwæ oc haldes sculæ ewerdelicæ i allæ madæ som fore screwet star, Tha hawer jæc mit jnciglæ meth wylie oc witzscap hængt for thetta bref, Oc tel wytnisbyrdh Her *Clawus Grøpendales*, ridderes, *Ficke Grøpendales*, *Ficke Cizendorps*, *Thord Schöttes*, *Beynct Schöttes* oc *Ragwald Thörbyornssöns*. Datum et actum *Bahws* Anno Domini M^o cd^o sexto, feria iij^a proxima post dominicam trinitatis.

Udenpaa :

Her *Esge Færkis*, prestes, breff, at han sköter drotnyng *Margarete* alt goths oc rätticheet, som hanom kunne til falle æfter hans father j Danmarc oc stadhfæster at thet er henne vphladet.

^a 1) Der staaer ligeleeds i Biblisfen an. Hvis det ikke begge Steder er feilskrevet for at, maa altſaa Meningen være: og under jeg vel, (ligesom) jeg med ja og god Billie ic.

1406. 12. Jun. Tingsvidne, at "Husfrue" Inge Færkes (Enke) paa Helligum=Herredsting skjødede til Jes Nielsøn af Bisborg alt det Gods, hun eiede i Helligum og Hindsted=Herreder, hvilket Gods Jes Nielsøn igien skjødede til Peder Martinsøn, og denne oplod det til Dronning Margrethe. (jvf. Nr. 164.)

[Nørre Jylland.]

[Af en Bibelse paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. med tre hængende Segl, udstedt, som flere foregaaende, Aar 1414 paa Quasi modo geniti Søndag. Dette Diplom er egentlig det samme som Nr. 169; og kun Peder Mortensøns Skjøde til Dronningen er tilføjet.]

Alle mæn thettæ breff see eller höre læse hælse wy *Jæp Kirt, Jon Wiffersön, Jes Giedh, Nisse Awessön, Jesse Swan, Jæp Ywersön, Las Hwas oc Esbern Langmose* ewinnelegh meth gudh. Widæ scule thet alle mæn nærwærendes oc kommæsculendes, at oss ær öfret witerlecht oc meth sannende, at een husfrwæ *Yngæ Ferkæs*, hwes siell gudh hauc, war pa Hyælumhæreths thing oc sciötæ oc vplodh oc vntæ *Jæppe Magnussön* pa Jes Nielssöns weghnæ aff *Wesburgh* ¹⁾ all oc hwer hennes gotz j Hiælomhæreth oc j Hænstæthæreth, som ær j Sægelstorp ²⁾ sokn, j Frægær sokn, j Gerend sokn, oc e hware the ligge j the for^{de} hæreth, badhæ bygdæ oc öthæ meth all there tilliggelse, agræ, ænghæ, scowæ, fægange, fiskewatn, wat oc thywrt, ænkte vnden taket, oc antworthethe thæn forscrefne *Jæp Kirt* til then for^{de} Jes Nielssöns nyttæ til ewinnelegh æyghe. Ther ywer winnæ wy j thettæ for^{de} breff, at thæn forscrefne *Jes Nielsön* aff *Wesburgh* war pa thet samme Hiælumhæreths thing theræ æpter, oc skiötæ en hetherlegh man *Pæther Marthinsön* the for^{de} gods alle oc hwer serlestæs, som fföre ære næffndæ oc e hwore the ligge j the forscrefne hæreth meth alle there tilligelse, oc vntæ thöm honum til ewinnelegh æyghe, oc kendes sich ffult werd at haue vpborret aff honum fföre the for^{de} gods. Framdeles tha ær oss

alle fulkomelege witerleght, at for^{de} *Pæther Martinsön* schiötæ oc afhændæ oc vplodh war nadheghe frw drotning MARGRETÆ alle the gods for^{de}, som nw j thettæ breff ær saght, ængin vnden taken til ewinnelegh æyghe, oc wetherkende sich sua fult theræ foræ vp at haue takit aff hænnæ, at honum wæl nøghedhe. In cuius roi testimonium sigilla nostra presentibus duximus apponenda. Datum Anno domini M^o cd sexto sabbato proximo post festum Corporis Christi.

1) Jes Nielsen er den samme Adelsmand, der under Navnet Jønes Niclessøn forekommer i Nr. 164, og i Nr. 169 kaldes Jesse Nielsensøn. Om Visborg (nu Visborggaard) der eiedes af Jens Nielsens Forfædre fra 1343 og 1351 s. ovenf. S. 256. Denne Familie hørte ikke til Slægten Munk, der førte de tre Roser i Baabenet. (Jvf. Begtrup's Esterr. om denne sidste Familie i geneal. biogr. Arch. I. S. 5, hvor de mange Herregaarde, som den i Jylland har eiet, opregnes.) Af Familien Munk, som eiede Visborg, og som menes at have været af de saakaldte Vlinranke-Munker, bøde den sidste, Jens Munk, dmtrent 1512, og Gaarden gik over i Seefelbernes Slægt, som eiede den til henimod 1681. (Langebek i D. Atl. I. c.)

2) Teglstруп er en By i Fræger eller Fræer Sogn, som i gamle Dage har haft sin egen Kirke; og Søgelstorp Sogn nævnes bl. a. 1390. (D. Atl. V. 45.) Gerrend, nu Gierding Sogn, ligger, som de to ovennævnte Sogne, i Høllum Herred.

171.

1406. 17. Jun. Hr. Bengt Püch, Ridder, fiendes at have gjort løvligt Skifte med sin Søn (Stivson) Peder Thuesøn, saaledes at denne beholder alt fædrene Gods, efter sin Fader Thue Pedersøn, undtagen hvad han eiede i Hareberge og i Ronneberg Herred, m. v. hvilket Gods derefter særskilt opregnes.

[Skaane.]

[Efter en Afskrift i Diplom. Langeb. "ex libro copiarum chartaceo Nr. 293." Langebek har skrevet paa Afskriften: "Ex Bb. Acad. Hafn."]

Alle menndt som thette breff see eller höre Hellszer ieg *Beinct Püch*, Riddher, cuindeligh mætt gudtt. Jeg gör alle wiittherligt

næruerindes oc komme schullendes, att ieg kendes mig haffue giortt ett logligt skiifte mett mynn elskelige szönn *Per Thuessön* aff thett gotzs, szom hans fader otte, *Thue Perssön*, gudtt hans sziaell haffue, J saadannæ måde att for^{ne} Per Thuessön alltt sziitt fædherne, e huar thett hellst ær eller huadtt thett næffnes eller huar thett findes kandtt, frii beholle skall, wdenn saa mögiidtt handtt otte y *Hareberge*, thett haffuer handtt synn moder oc mig ontt oc wpladett tiill euindelig eye. Jtem haffuer hanss moder oc iæg for^{ne} wor kiere szönn Per Thuessön wntt oc wpladett allt thett oss fiöll tiill arff ephther hanss szösthers *Cristines* dödtt, mett all rettughedtt. Jtem skall handt beholde alltt hallfft thett panthe gotzs oc kiöpegotzs mett breff oc all beuiszning, som hans fader otte, wdenn saa mögitt handt hagde J *Röneberge Herriitt* thet haffuer handt synn moder oc mig ontt, wdenn tuo gorde y *Tullstrup* ¹⁾ Jtem ær for^{ne} wor szönn Per Thuessön tiill skiifte oc J hans deell kommett thette gotz som her ephther schreffuitt stor, fförst aff kiöpegotz iij gorde y *Wellinge*, oc enn gordtt hedher *Ruffagher* ²⁾. Jtem aff *Panthe* gotz *Enn* gordt y *Bögetoffte* ³⁾, enn gordtt y *Beenzege*, *Enn* gordt y *Oppetunæ*. Jtem ij gorde y *Langebiærg* J thenn ene boor enn mandtt szom hedher *Aage*, J thenn andenn *Tuue*, Jtem *Mülletorp* ⁴⁾ enn hoffuitt gordtt, ij gorde y *Szonatorp* ⁵⁾, ij gorde y *Ollstrop* ⁶⁾, ij gorde y *Oppetunæ*, enn gordt y *Rytharne nörre* oc enn watn mölle, ij gorde y *Truellstorpp*, Jtem ij gorde y *Wellinge Torp* oc J *Winneköp* ij gorde. Her emodtt fiick ieg tiill skiifte oc y min deell thett som her ephther schreffuit stor, aff kiöpe gotz ij gorde y *Boogszruth* oc ij gorde y *Bræckæ*, Jtem aff *Panthe*gotz enn gordt y *Karstorp*, enn gordtt y *Wegby*, Jtem ij gorde y *Langeberg*, J thenn ene boor enn mandtt som hedher *Niells*, J thenn andenn *Jeppe*, Jtem *Öndorp* ⁷⁾ enn Hoffuittgordtt, J *Hemynstorp* ⁸⁾ enn gordtt, enn gordtt y *Bogetoffte*, ij gorde y *Apelldebo* ⁹⁾, *Enn* gordt y *Westher Dwege*, ij gorde J *Lange rydtt*, *Enn* gordt J *Kugen*, *Enn* gordtt y *Aallrwm* ¹⁰⁾, Jtem J *Diuræ Musæ* enn gordtt oc ij festher, *Enn* gordt y *Tollorp*, enn gordt y *Gunnelstorp* ¹¹⁾. Huadt nogett mere findes eller spöries kandtt aff kiöpegotz eller pantegotz *Tha* höre thett hallfft for^{ne} *Per Thuessön* tiill, oc hallfft hans modher oc inigh

som for er szagtt, Jtem for thett ieg Hans fæderne haffuer hafftt oc for booll pendinge, boohauer, oc for alltt thett Jeg aff hanss gotz haffuer opboret till thenne dag, Tha haffuer ieg hanwm ontt oc opladott *Öörmölle*¹²⁾ oc *Tingar* mett breff oc beuiszning oc all rettuhedtt szom hanss moder oc ieg ther vtj hagde. Jtem om noget gielldd findes, som hanss fader nogen till rette skiilldiig war, Thom skall ieg hanwm oc hanss arffuinge frij, löss oc orssage for göre. Tiilbendher ieg mig fremdelles oc myne arffuinge alle these for^{ne} stüicke, artiicle oc skiiffte, staduge, faste oc wbrödelige att hold'e. Tiill mere wiisse oc högre foruaring tha haffuer jeg for^{ne} Beindtt Piick mett wiillie oc wiidskaff mytt (indsegl) for thette breff hengdtt, oc beder ieg erlige mendtt Her *Abram Broderssön*, Riidder, *Knudtt Ribbing*, *Per Erückssön* oc *Per Nielssön* aff wapne, att the henge theris indzegle mett her fore tiill windesbiirdtt. Actum et Datum Anno Domini M^o cd^o vj^o octaua corporis Christi.

-
- 1) *Tulstrup* eller *Tulstorp* i Rønneberg Herred ligger i Erie Sogn. (Gillberg's Malmshuus 2. p. 220.)
- 2) *Ruffagher*, formodentlig Rågåkra, en By i Brunby Sogn, Luggude Herred. Gillberg. I. c. p. 254.
- 3) *Høgetofte*, i Rågerød Sogn, Luggude Herred. I samme Sogn ligger Store og Lille *Opptuna*. (Gillberg. I. c. S. 263. 267.) *Långabergera*, en By i Wålluf Sogn, samme Herred. (Gillberg. S. 235.)
- 4) "Hovedgaarden" *Møllertorp* eller *Møllarp* ligger i Rågerøds Sogn. (Gillberg. I. c. S. 230.)
5. 6) *Sonatorp* (nu *Sånarp*) og *Olstorp*, begge i Rågerød Sogn. (Gillberg. S. 266. 267.)
- 7) *Endorpp* (som her benævnes en Hovedgaard) kan vel være det som nu kaldes *Snarp*. Af dette Navn findes en Sogneby i Wåmmenhøgs Herred, (Gillberg. I. c. S. 39) og to Landsbyer i Flødie S. Torne Herred. (ib. S. 153. 154.)
- 8) Formodentlig *Hemelstorp*, i Brunby Sogn, Luggude S. (Gillberg. I. c. S. 256) eller *Hemmetorp*, i Kirke Heddinge S. Bara Herred. ib. 171.
- 9) Formodentlig *Abullabo* i Rågerøds Sogn. Gillberg. I. c. S. 268.
- 10) *Naltrum*, nu *Nrum* Sogn i Luggude Herred. I dette Sogn ligger *Byen Durråmåsa*. Gillberg I. c. S. 247. 248.
- 11) Enten det nuværende *Gunnestorp* i Fleninge Sogn, eller i Farhult S., begge i Luggude S. (Gillberg Malmsh. S. 247. 260.)
- 12) Formodentlig *Öremölla*, en By i Skiefarp Sogn, Wåmmenhøgs Herred (Gillberg I. c. S. 43) og *Tingarød* By, i Nøbbelefs Sogn, Liunets S. (ib. S. 59.)
-

1406. 6. August. Niels Eriksson og hans Hustru Sophia, Peder Høeghs Datter, oplade til Dronning Margrethe al den Rettighed de kunde have til Gods i Sønder Tranders, med flere Byer i Fleskum Herred, hvilket Gods yderligere opregnes. (f. Nr. 165.)

[Norre-Jylland. Fleskum Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt tretten hængende Segl, hvoraf det 7de mangler, de øvrige ere vel bevarede. En Vidnelse af 1414 findes.]

Jak Niels Ericson oc jac Sophia Pæthersdotter, fornempdæ Niels Ericsons husfrw, kennes meth thettæ wort opnæ bress, at æfter thet at wy wæl forstandet hafwæ oc oss wæl witherlicht ær, at thettæ æfterscrifnæ gotz hafuer lenge waret j krwnenæ wæræ oc æn ær, oc at krwnen sculde ther ræt til hafwæ, först swosom ær j *Synddræ Tranæs* een gardh, j hwilken nw boor Pæther Jensson oc gifwer firæ pund korn oc twa scheling grot ther aff vm aret, jtem j een gardh boor nw een wti heder Stigh oc gifwer thry pund korn oc twa scheling grot ther aff, jtem Jens Griis j een gardh oc gifwer firæ pund korn oc twa scheling grot, jtem Pæther Horn j een gardh oc gifwer eet pund korn oc twa scheling grot, jtem j en gardh Lasse Pætherson oc gifwer firæ pund korn oc twa scheling grot, jtem Hans Wille atte grottæ, jtem Jens Clæmytsson oc attæ grottæ, jtem j Vdræ Wardhæ Beynt Jensson som gifwer tw pund korn oc een byskæppæ, jtem Bodeld Thures tw pund korn oc een byskæppæ, jtem j Vtorp Jæyp Nielsson som gifwer tw pund korn oc twæ scheling grot, jtem Jngwar fæm pund korn oc twa scheling grot, jtem Lasse Palnesson fæm pund korn oc twa scheling grot, jtem j Sundby Bæg som gifwer tw pund korn oc twa scheling grot, jtem Jens Myrk eet pund korn oc twa β grot, jtem Jæyp Dondæman firæ byskæpper korn oc siextæn grottæ, jtem Haghen eet pund korn oc attæ grottæ, jtem Kayæ Ascers tw pund korn oc twa β grot, jtem

j Norræ Tranæs Thure Jæypsön j een gardh oc gifwer syw byschæpper korn oc een β grot, jtem Thure Pæthersön j een gardh som gifwer fira byschæpper korn oc een β grot, jtem Anders Biærkessön j een gardh som gifwer twa β grot, jtem Jens Sporghsön j een gardh som gifwer syw byschæpper korn oc twa β grot, jtem j een gardh Esbern Pætherssön som gifwer fiortan byschæpper korn oc twa β grot, jtem j een gardh Lasse Symonssön som gifwer x grottæ oc thry pund korn, jtem Niels Sporghssön j een gardh som gifwer firæ pund korn oc twa β grot, jtem Niels Aslugsön j een gardh som gifwer fæm pund korn oc twa β grot, jtem j een gardh Jens Biil som gifwer firæ pund korn oc twa β grot, jtem Throwels j een gardh som gifwer x grothæ, jtem j een gardh Pæther Ebby-sön som gifwer syw byskæpper korn oc attæ grottæ, jtem Age Michelsön j een gardh som gifwer syw byschæpper korn oc twa β grot, jtem Anders Diekn j een gardh som gifwer tw pund korn oc siextan grottæ, jtem Jens Rwt j een gardh som gifwer eet pund korn oc twa β grot, jtem Olaff j een gardh som gifwer twa byschæpper korn oc x grottæ, jtem Göde twa byschæpper korn oc x grottæ, jtem Jesse Kragh twa byschæpper korn oc x grottæ. Tha ær oss wæl beræt, at *Pæther Höök*, myn fornempdæ Sophiæs fadher, oc *Jens Michelssön Krabbe*, som nw j Næswm boor, swo ower enæ wordhen æra meth war nadhughæ frwæ drotning Margretæ, at swo megen rættichet, oc vm the eller jac fornempdæ Sophiæ nogon rættichet eller til talen hafwæ nogon tiidh haft eller hafwæ j thettæ forscrefnæ gotz meth thæs tilliggelsæ engte vndan taget, Thæn rættichet hafwæ the vpladet, schöt oc afhænt fran thöm oc theræ arwingæ oc til eynath war nadhighæ herræ oc frwæ konung Eric oc drotning Margretæ oc theræ arwingæ oc æfterkommeræ til ewerdhelich eyæ, Oc thy kennes wy fornempde *Niels Erichssön* oc *Sophia* oss thettæ forscrefnæ sköde at fulbordhæ oc stathicht oc fast at wele haldæ, oc vm wy nogon ræt j thettæ forscrefnæ gotz, alt eller nogot ther aff, nogon tiidh eller j nogræ madæ hafwæ haft eller hafwæ, tha vpladæ wy, scödæ oc afhændæ fran oss oc waræ arwingæ fornempdæ war nadhighæ herræ oc frwæ oc theræ arwingæ oc æfterkommeræ alt thettæ forscrefnæ gotz meth al breff oc rættichet

vgencallelicæ til ewerdhelich eyæ meth al oc hwor besunderlich thes tilliggelse, swosom ær agræ, ængæ, schouwe, fisca-watn, fægang, möller, möllæstædher, öthe oc bygt, wat oc thywrt, rörende oc vrörende, engte vndan taget, e hwat thet helst heder eller ær, Oc kennes wy meth thettæ sammæ opnæ breff, at oss swo fult oc alt schet oc giort ær aff fornempdæ war nadhighæ herræ oc frwæ konungh Eric oc drotning Margretæ for alt thettæ forscrefnæ æfter wor wiliæ oc nöghe, swo at oss fullelicæ oc wæl at nögher, oc kennes wy oss eller waræ arwingæ engen ræt, rættichet eller til talen til alt eller nogot aff thettæ forscrefnæ nogon tidh at hafwæ eller hafwæ sculæ j nogræ madæ, Ok fynnes nogræ breff, som lude eller röra vppa alt eller nogot aff thettæ forscrefnæ, the sculæ fornempdæ war nadhighæ herræ oc frwæ konung Eric oc drotning Margretæ oc theræ arwingæ oc æfterkommææ j allæ madæ til godho oc til gagn kommæ, oc j engen stæth til hinder eller scadhæ j nogræ madæ, Ok til mere bewaring, at allæ thisse forscrefnæ stucke sculæ swo stadhighe, faste oc vbrödelike blifwæ oc haldæs sculæ j allæ madæ, som her fore screuet (star) vtan alt archt oc hiælpærædhe, Tha hafwe wy *Niels Ericssön* oc *Sophia* fornempdæ; oc *Jens Ericssön* oc *Bron Eric*, fornempdæ Niels Ericssöns bröthrä, waræ jncigle meth wiliæ oc witscap hengt for thettæ breff, oc til witnesbyrdh meth oss ærlich fathers or wælbörnæ mæntz, swosom ær Bischof *Eskels* aff Ripæ, her *Pæther Nielssöns* aff Agardh, her *Erik Nielsöns*, bröthrä, her *Johan Scarpenberghs*, her *Jens Nielsöns* aff Awæntzbergh, Ridderes, *Nys Henriksöns*, *Jens Swensöns Bryms*, fornempdæ *Pæther Höks* oc *Jens Krabbes* jncigle. Datum *Ripis* anno domini millesimo quadringentesimo sexto, feria sexta ante festum beatj Laurencij martiris christi gloriosi.

Udenpaa:

Niels Ericssöns oc *Sophia Pæther Höghs* dotters, hans husfrues breff, meth huilket the vplade drotnyng Margretæ hwat rætticheet the kunne haue til Tranes Syndræ oc j andre flere gots j Jutland etc.

Om Tranes i Fleskwmherret.

173.

1406. 20. August. Peder af Høbde, Præst, og Nis Jenssøn, Kirkeværghe i Tirstrup findes at have med Ribe Biskops, Provst Ottos i "Barde=Syssel" og andre Bedkommendes Tillabelse, skiødet til Dronning Margrethe fra Thistrup og Høbde Kirke Boldene, hvorpaa Norholm er bygget, med "Forborgén", Møllen og Mølledammen, og endeel omliggende Jord, m. m. Biskop Esfild i Ribe stadfæster til Slutning Brevets Indhold.

[N. Jylland. Øster Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har sex hængende Segl. En Bistise af 1414 findes tillige.]

Jæk Pæther af Hoddy, prest j Tiistorp, oc jæk **Nis Jenssøn**, kirke værghe, kennes meth thettæ wort opnæ breff, at wy meth rath oc samthycke oc goth wiliæ Erlich fathers Byscop *Eskils* aff Ribæ, prowast *Ottæs* aff Wardhæsysel oc bægiæs waræ [frændærs?] oc flere at spordhe, ther oss burdhe at at spøryæ, vpladet, scöt oc aff hænt hafwæ, fran *Tüsthorpe* kirke oc *Hoddy* ¹⁾ kirke oc fran oss oc waræ æsterkommæræ, til ewerdhelich eghæ mechtich förstynnæ war nadhighæ frwæ drotning **MARGRETÆ** oc hennæ arwingæ oc æsterkommæræ, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, al oc swo megen rættichet oc vm the fornæmpdæ kirker eller wy nogon rættichet hafwæ haft eller hafwæ i the wallæ, som nw staar **NORHOLM** ²⁾ wppa eller forborghen ³⁾, eller j nogræ agræ eller ængæ ther vm kring liggende, eller j then möllæ, möllæstæth eller möllædam, som vtan for Norholm liggæ, eller j then aa, som for Norholm ligger, som heder Wardhæ aa, eller j nogræ the agræ eller ængæ, som vppa thettæ forscrefnæ skyudæ oc ther vm kring liggæ, swo oc al then rættichet oc vm the fornæmpdæ Tiistorpe oc Hoddy kirker nogon ræt hafwæ haft eller hafwa j nogræ the agræ eller ængæ, som vm kring *Ho-læwiik* ⁴⁾ liggæ, eller j nogon thet som Her Joon Jæcopssøn oc frw Elseff hans husfrw her til j theræ wæro hafwæ haft ther vm kring Norholm, thet the fornæmpdæ kirker til hafwer

hört, fore alt thettæ forscrifnæ, swo och for thet at fornempde Her Jon, hwes syæl gudh hafwæ, oc frw *Elseff* hans husfrw thettæ forscrifnæ hafwæ haft oc besedet til thenne dach, ær the fornempdæ Tiistorpe kirke oc Hoddy Kirke oc oss wppa theræ wæghnæ swo fult oc alt schet oc giort aff fornempdæ war frwæ Drotning *MARGRETÆ*, æfter war wilyæ oc nöghe, swo at oss wppa the fornæmpdæ kirker oc waræ wæghnæ füllelicæ oc wæl at nögher. Ok kennes wy, at hwerken the fornæmpdæ kirker eller wy eller nogon wppa theræ eller waræ wæghnæ nogon ræt eller til talen til thettæ forscrifnæ, alt eller nogot ther aff, nogon tiidh at hafwæ eller hafwæ sculæ j nogræ madæ. Oc binde wy oss oc waræ æfterkommæræ til, at frij oc hemlæ alt thettæ forscrifnæ til ewerdhelich eghæ. fornæmpdæ war frwæ Drotningen oc hennæ arwingæ oc æfterkommæræ, eller hwem hwn thet, vnnæ eller lade wil, for hwers mantz atalæ, the thet meth rættæ pa talæ kunnæ. Til meræ bewaring allæ thisse forscrifnæ styckes, at the swo stadhigæ, faste oc vbrödelicæ blifwæ oc haldæs sculæ ewynnelicæ j alle madæ, som her fore screuet star, Tha hafwer jæc fornempde *Pæther* aff Hoddy oc wy prowast *Otte*, *Throuels Nielsön*, Cantor i Ripæ, Prowest *Pæther* oc prowast *Knuct*, waræ jncigle meth wilyæ oc witschap hengt for thettæ breff, Jtem wy Byscop *Eskel* aff Ripæ kennes meth thettæ sammæ breff, at allæ thisse forscrifne stycke oc article æræ giordhe oc schedhæ æfter wart rath, samthycke oc goth wilyæ, oc thöm fulbordhe wy oc stathfæstæ j allæ madæ, som the her fore scrifnæ sta, oc hafwæ oc wart jncigle meth wilyæ oc witschap hengt for thettæ breff. Datum *Lundænes Anno Dni Millesimo quadringentesimo sexto, feria sexta infra octavam assumptionis beate Marie virginis.*

¹⁾ *Tistrup og Høbde Sogne, i Efters-herred, Ribe Stift. (D. Atlas V. S. 736.)*

²⁾ *Nørholm i Torsstrup Sogn (som grænses til Tistrup og Høbde) en gammel Herregaard, som ligger ved Barde-Na, men skal forud have ligget paa et andet Sted i Torsstrup Enge, hvor et Boldsted endnu fandtes 1769. (D. Atlas V. 769.) Til Gaardens Flytning sigter uden Tvivl Ordene: "De Bolde, som nu Nørholm staa er paa." Nørholm var siden (omtr. fra 1457 til 1596) i Slægten Strangeens's Eie. ("Strange Nielsen af Nørholm." 1457. Om et Magesifte 1524 imellem K. Frederik I. og Fru Karine, Enke efter Niels Strangeen, s. D. Atl. V. 770.)*

³⁾ *Torborgen* 3: Ladegaard, Forgaard med Udhus ved en Herregaard. (3 et lat. Diplom af 1406: in suburbio Nørholm.)

⁴⁾ *Holæviik*, nu *Hulvig*, en By i Høbde Sogn.

174.

1406. 20. August. Susann, Gotskalk Nielsens Enke, med hendes Sønner Jens Eriksen (Banner?) af Langtind, Niels Eriksen af Skarwe og "brune Erik", samt hendes Svigersøn Stig Munk, afftaae til Dronn. Margethe al Eien- domsret til Nastrup i Vendsyssel. (Jvf. Nr. 161 og 163.)

[N. Jylland. Vennebjerg Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt tretten hængende Segl, hvoraf det 3die og 6te mangle, de øvrige ere vel bevarede.]

Jæc *Susanna*, *Gotskalk Nielssöns* æfterleue, oc wi *Jönes Ericssön* ¹⁾ aff Langtiinne, *Nicles Erikssön* aff Skarwe, ²⁾ oc *brune Erik*, bröthre, fornempde Susannes söner, oc jæk *Stygh Munk* pa myn husfrues weynæ, som for^{de} frue Susannes dotter oc thisse fornempdes suster ær, Wi alle for^{de} kænnes meth thettæ wort opne breff, at æfter thet at wi haue thet wisseleghe spoort oc forstondet, at **ASEDORP** i Wændesyssel liggende meth möllen oc all thes tilliggelse, som ther nu tilligger oc aff alder til- lighet hauer, hauer længe wæret j konyngedömens oc krunene wææ, oc som wi hört haue, at kronen ther ræt til hauer, Thy vm wi nogher ræticheet wtj thetta forscrefne, alt æller noghet ther aff, haft haue æller haue, æntich pa for^{de} *Gotskalk Nielssöns* weynæ æller æfter *Nicles Gotskalkssön*, for^{de} *Gotskalk Nielssöns* oc myn for^{de} Susannes sön, oc wor for^{de} *Jönes Ericssöns*, *Nicles Ericssöns* oc *brune Eriks* oc myn for^{de} *Stygh Munks* husfruæs brother, eller pa woræ eyghen weynæ, Alt thettæ forscrefne meth all ræticheet oc all thes tilliggelse, aghræ, ænge, schowe, fægang, fiskewatn, möller oc mölle- stadhe, ödhe oc bygd, rörende oc wrörende, ænkte wndhen- taghet, e hwat thet hælst heder æller ær, oc e aff hwem wi thet hælst fonget oc haft haue æller haue j noghræ made, affhænde wi fran oss oc woræ arwinge, oc antworde oc sköde Höyboren forstynne war nadheghe frue drotnyng Margareta oc hennes arwinge oc æfterkomere oc konyngedömet oc kronen j Danmark til ewynnelich æye. Oc kænnes wi alle for^{de}, at

oss oc woræ arfwinge swo fulleleghe fult oc alt scheet oc giort ær æfter wor wilghe oc nöye aff for^{de} wor nadheghe frve drotnyng Margareta foræ thettæ forscrefnæ *Asedorp* oc all thes tilliggelse, som fore screuet star, ænkte vndentaghet, swo at öss oc woræ arwinge fulleleghe oc wæl at nöyer. Oc kænnes wi for^{de} *Susanna*, *Jönes Ericsson*, *Nicles Ericsson*, *brune Erik* oc *Stygh Munk* pa myn husfrues weynæ, oss æller woræ arwinge ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller her æfter hafue scule til alt æller noghet aff thettæ forscrefne j noghræ made. Oc hwat breff som funnen æræ æller her æfter fynnes kunne, som lude æller röre pa noghet æller alt thettæ forscrefne, the scule for^{de} wor nadheghe frue drotnyng Margareta oc hænnes arwinge oc æfterkomere til gagn oc gothæ komme j alle made vm thettæ forscrefne oc ængen stadh til hinder æller scathe i noghræ madæ. Oc til mere bewaryng oc wissæn, at alle thisse forscrefne stycke oc article, oc hwort there with sich, scule swo stadhuch, faste oc wbrödeleghe bliue oc haldes ewerdelighe oc vgcalleleghe j alle made, som fore screuet star, wten all hiælpæræthe, tha haue wi fornempde *Susanna*, Gotschalk Niclessöns æfterleue, *Jönes Ericsson*, *Nicles Ericsson*, *brune Erik* oc *Stygh Munk* woræ Jncigle meth wilghe oc witscap hængdt foræ thettæ breff. Oc hetherleghe fæthre meth gudh oc wælborne mæn, Swosom ær Biscop *Eskill* aff Ripe, Biscop *Pæther* aff Burglwm, Her *Pæther Niclessön* aff Agardh, Her *Magnus Munk*, Her *Jönes Niclessön* aff Awentzbergh oc Her *Erik Niclessön*, Riddere, *Nicles Strangessön* oc *Jönes Swensson Bryms*, aff wapn, haue ladet theres Jncigle til witnesbyrdh hængis foræ thettæ breff. Datum *Lundenæs* Anno Domini M^o cd^o sexto, sexta feria infra octauas assumptionis beate Marie virginis gloriose.

Udenpaa :

Frue *Susanne*, Godhschalk Niclessöns æfterleues breff, *Jenes Eriksson*, *Niels Ericsson*, *brune Eriks* oc *Stygh Munks* breff, meth huilkit the sköde konungedömet *Asedorp* meth all ræticheet som the kunne ther til haue.

¹⁾ Han menes at have været en Banner, og er den ældste Eier af Gaarden Landting, i Ginding Herred, Ribe Stift, som findes. (D. Att. V. S. 852.)

²⁾ *Skarwe*, eller *Skaregaard*, i Seierölev Sogn paa Morø, er nu en Bondegaard, men har været i Kneibsmænds Eier, og var tiendbefri 1769. (D. Att. V. S. 538.)

175.

1406. 20. August. Erkebegnen Jens Helt, Troels Cantor og Capitlet i Ribe fiendes at have afstaaet til Dronning Margrethe den Rettighed, Ribe Domkirke kunde have til Nørholms Gaard og Voldsted, Forborgen, Møllen, ligesom ogsaa til Gaarden Qvisbæk med dens Ager og Enge, m. m. (jvf. Nr. 173.)

[Nørre Jylland. Øster Herred.]

[Findes i en Vidise paa Pergament fra 1414 i det Kgl. Geh. Arch. med tre hængende Segl. Brevet er for en stor Deel ligelydende med Nr. 173.]

Wy *Jens Helt* ærkediekn, *Throuels* Cantor, oc alt Capitel j Ripæ, kennes meth thettæ wort opnæ breff, at wy meth rath, samthycke oc goth wiliæ Erlich fathers Biscop *Eskels*, war biscopts j Ripæ, oc meth allæs waræ, wpladet, scõt oc affhænt hafwæ fran war frwæs domkirke oc oss oc waræ æfterkommæræ oc fran Capitel j Ripe til ewerdhelich eghæ mechtich förstinnæ war nadhighæ frwæ drotning *MARGRETÆ* oc hennes arfwingæ oc æfterkommæræ, eller hwem hwn thet vnnæ eller lade wil, all oc swo megen rätticheet oc vm then for^{de} domkirke, wy eller Capitel j Ripæ nogon ræt nogon tiidh hafwæ haft eller hawæ j the wallæ, som nw *NORRÆHOLM* star vppa eller j forborghen eller j nogræ agræ æller ængæ, som ther vm kring liggæ, eller j then möllæ, möllæstath eller möllæ dam, som nw vtan for Norholm liggæ, eller j then aa, som for Norholm löper, som heder Wardhæ aa, eller j nogræ agræ eller ængæ, som vppa thettæ forscifnæ skyuda oc ther vm kring liggæ eller j nogot thet, som her *Jon Jacopssön*, hwes syæl gudh hafwæ, oc frw *Elseff* hans husfrw her til j theræ wæro hafwæ haft, Thet som then for^{de} domkirke eller Capitel til hördhe, swo oc all then rätticheet oc swo megen oc vm then for^{de} domkirke wy eller capitel nogen ræt hafuæ haft eller hafwæ j then gardhstath *Qwisbæk* meth the agræ oc ængæ ther til liggæ, eller j the agræ oc ængæ fran möllen hoos Norholm, j *Wardha aa*

liggende, oc jn til *Kydhewath*, meth alt thettæ forscrefnæs til-
 liggelssæ, wat oc thywrt, engte, vndan taget, e hwat thet helst
 heder eller ær, for alt thettæ forscrefna swó oc ther fore, at
 for^{de} her *Jon* oc frw *Elseff* hafwæ thettæ forscrefnæ haft oc
 besedet til thenne dagh, ær then for^{de} domkirke oc oss oc Ca-
 pitel swo fult oc alt fore schet oc giort aff for^{de} war frwæ
 drotnyng *Margretæ* æfter wor wilyæ oc nöghe, swo at oss
 wppa then for^{de} domkirkes oc waræ oc waræ æfterkommeræs
 wæghnæ oc wart Capitels füllelicæ oc wæl at nögher. Jtem
 kennes wy, at then for^{de} domkirke, wy eller Capitel eller waræ
 efterkommæræ eller nogon wppa theræ eller waræ wæghnæ
 engen rättichet eller tiltalen til thettæ forscrefnæ, alt eller
 nogot ther aff, hafwæ eller nogon tiith hafwæ sculæ j nogræ
 madæ. Jtem binde wy oss oc waræ æfterkommeræ til at frij
 oc hemlæ alt thetta forscrefnæ til ewerdhelich eghæ for^{de} war
 frwæ drotningen oc henne arwingæ ocæfterkomæræ, eller hwem
 hwn thet vnnæ eller lade wil, for hwors mantz atal, som ther
 wppa meth rättæ talæ kwonnæ. Til mere bewaring alle thisse
 forscrefnæ styckes oc artikles, at the swo stadhighe, faste oc
 vbrödheliche bliuæ oc haldes sculæ vgcallelica ewerdhelica
 j allæ madæ, som fore screuet star, Tha hafwæ wy for^{de} ær-
 chediern, Cantor oc Capitel wart Capitels jncigle meth wylæ
 oc witschap hengt for thette breff etc. Wy biscop *Eskel* aff
 Ripæ kennes meth thettæ sammæ breff, at allæ thisse forscrefnæ
 stycke oc artikle æræ giordhæ oc schedhe æfter wart radh,
 samthycke oc goth wilyæ, oc thöm fulbordhe wy oc stathfæstæ
 j allæ made, som the her fore scrifnæ sta, oc hafwæ oc wart
 jncigle meth wylæ oc wyschap hengt for thettæ breff. Datum
Lundænæs Anno domini Millesimo c d o sexto feria sexta jn fra
 octauas assumptionis beate marie virginis.

176.

1406. 30. Aug. Hr. Biørn Svensøn kundgiør Landboen paa Ure Gaard i Listrup Sogn, at han har vundet ham af Esge Thommesøn og opladet og fkiødet ham, med fornævnte Gaard Ure, til Dronning Margrete. (Svf. Nr. 178.)

[U. Jylland. Øster Herred. Riber St.]

[Originalen paa Papir, i det Kgl. Geh. Archiv, har Seglet trykt bagpaa.]

Jæc *Byörn Swenssön*, Riddere, helsær thic som boor j *Wræ*¹⁾ j Tistorpe sochn j Österhæredh kärleghe meth gudh Oc (kun) gör thic, at jæc hauer thic j gen wunnet aff *Esge Thomessön*, oc hauer vpladet oc sköt höyboren förstynne myn nadhighe frue drotnyng *MARGRETÆ* thic meth then for^{de} gardh *Wræ*, som thu nw wt j boor, meth all then samme gardhs tilhörilse, oc meth all ræt, som jæc ther til hauer. Ther foræ bether jæc thic, at thu her æfter hörer oc swarer for^{de} myn natheghe frue Drotnyng *Margretæ*, eller hwem hwn thet befaler vpa syne weyne oc ængen annen, forthy at jæc hauer thic meth then for^{de} gardh oc all hans tilliggelsse affhænt for^{de} myn frue Drotnyngen, som fore er sacht, ther foræ giff hæne, æller hwem hwn ther til sætter vpa synæ weynæ, hwat som then for^{de} gardh schylder. Oc til mere bewaring oc wissæn her vm, tha hauer jæc mit Incigle thrycht pa ryggen fore thettæ breff. Datum *Holstebro* Anno Domini Millesimo quadringen-tesimo sexto, Crastino decollacionis beati Johannis baptiste.

Udenpaa :

Her *Biörn Suenssöns* breff j huilkit han bether then man, som vpa *Wræ* gardh boor, at han ther æfter höre oc sware drotnyng *Margarete*, af thy at han hauer sköt henne then samme gardh.

¹⁾ *Wræ* : Ure. Gaarden er endnu til under dette Navn. (D. M. V. S. 736.)

1406. 5. Septbr. Hr. Folmar Jacobsen (Lunge) oplader og sfiøder til Dronn. Margrethe Gaarden Høistrup i Stævnsherred, sfiøndt den var ham saaledes pantsat for 1000 løbige Mark, at Pantet i Dronningens Levetid ei stod til at løse.

[Siælland. Stævns Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt 16 hængende Segl, hvoraf det 2de, 4de og 16de mangle.]

Jak Folmar Jæcopssön, Riddare, kungör allæ the thettæ breff see eller höræ, at æn tho at then gardh *Höxstorp* j Syælland j Stæwenshæreth liggende stoth til pant aff mic mechtich förstynnæ myn nadhighæ frwæ Drotning *MARGRETA* for thusændæ löthich mark meth the gotz oc theræ oc then fornempdæ gardhis tilliggelsæ, æfter thy the j thet pantæ breff scrifnæ sta ey at lösæ j hennæ lefdaghæ, Tha ær thok myn fornempdæ nadhighæ frwæ oc jac nw her wppa *Alæborgh* swo eens wordhne vm eghendomen wppa thenne fornempdæ gardh oc gotz oc theræ tilliggelsæ, swo at jak nw her wppa myn herræ konungh *Eriks* rættæræthing j *Alæborgh*, manghæ gothæ mæn nærwarende, vpladet, sköt oc afhænt hafwer fran mik oc mynæ arwingæ ewynnelicæ fornempdæ myn nadhighæ frwæ Drotning *Margreta* oc hennes arwingæ oc æfterkomæræ, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wyl, al thenne forscrifnæ eghendom wppa thenne fornempdæ gardh *Höxstorp* oc gotz meth al oc hwer besynderlich theræ tilliggelsæ, swosom ær agræ, ængæ, skowæ, fiskæwatn, fægang, möller, möllæstæther, wat oc thywrt, rörende oc vrörende engte vndan taget, e hwat thet helst heder eller ær meth al breff oc rættichet til ewerdhelich eyæ, Ok kennes jak at mic for al thenne forscrifnæ eghendom oc gardh *Höxstorp*, oc for alt thet gotz, som j thet forscrifnæ pantæbreff star, oc for al theræ tilliggelsæ, swo fullelicæ fwlt oc alt schet oc giort ær æfter myn wilyæ aff fornempdæ myn nadhighæ frwæ Drotning *Margretæ*, swo at mic fullelicæ oc wæl at nögher. Ok kennes jak meth thettæ sammæ breff, at hwerken jak

eller mynæ arwingæ nogon rætichet eller til talen til thennæ fornempdæ gardh eller til nogot thet gotz, som j thet forscrifnæ panta breff star, eller til nogor theræ tilliggelsæ eller eghendom hafwæ oc ey nogon tiith hafwæ sculæ j nogræ madæ. Jtem til bynder jak mik oc mynæ arwingæ at frij oc hemb læ fornempdæ myn frwæ Drotning *Margreta* eller hwem hwn wil, som fore ær sacht, alt thettæ forscrifnæ for allæ the thær mæth rættæ wppa talæ kunnæ. Til mere bewaring allæ thisse forscrifnæ styckes, at the swo stadhighæ oc vbrödelicæ blifwæ oc haldæs sculæ j allæ madæ som fore screuet star, Tha hafwer jak fornempde Folmar Jæcopssön, Riddare, myt incigle oc wy Byschop *Niels* oc *Anders Jæcobssön* oc *Aghe Lungæ*, fornempdæ her *Folmars* bröthrä, oc wy *Biörn Olafsön*, *Anders Olafsön* aff Næsby oc *Jæyp Lungæ*, Riddaræ, waræ incigle meth wilyæ oc witschap hængt for thettæ breff, Oc til wytnesbyrdh Byschop *Boes* Jncigle aff Aars, Byschop *Laghes* aff Wyborgh, Her *Magnus Munkx*, Her *Jens Nielssöns* aff Awentzbergh, *Jæyp Throwelssöns*, *Stigh Munkx*, *Jens Swenssöns Bryms*, *Nys Krabbes* oc *Jens Mws* jncighle. Datum Anno Domini Millesimo quadringentesimo sexto Dominica proxima ante festum natiuitatis beate Marie virginis gloriose.

Udenpaa:

Her *Folmers* breff som han sköte Drotning *Margrete* Höystorp meth j Aleborgh.

178.

1406. 6. September. Hr. Biörn Svensson skieder Uregaard i Listrup Sogn, til Dronning Margrethe. (Jvf. Nr. 176.)

[Nørre Jylland. Øster-Herred.]

[Widiöfen, hvoraf dette Brev er taget, paa Pergament i det Kgl. Ges. Arch. med 3 hengende Segl, er udstedt ligesom de øvrige Aar 1414.]

Jæk *Biörn Swenssön*, Riddere, kænnes meth thettæ mit opne breff, vm then gardh *Wrægardh* j Tistorpe sochn j Österhæ-

redh j Wardhesysel liggende, hanom affhænder jæk fran mik oc mynæ arfuyngē, oc lader, antworder oc sköder høyboren förstynne myn nadhighe frue drotning MARGRETÆ oc hæne arfwyngē oc æfterkomeræ, æller hwem hwn hanom vnnæ æller lade wyl, Oc ær mik swo fult oc alt skeet oc giort æfter myn wilghe aff for^{de} myn frue drotning Margretæ foræ thenne forscrefne gardh *Wræ* oc foræ all hans tilhörilse oc tilliggelssē, swo at mik fulleleghe oc wæl at nöyer, Ok kænnes jæk mik æller mynæ arfwyngē ængen ræticheet eller tiltalen at haue eller her æfter hafue scule til thenne for^{de} gardh æller hans tilhörelsse, huilken for^{de} gardh mik war nw nyleghe meth rætæ tilfunnen pa konungens ræterething, oc tildömdet fran en som heder *Esge Thomessön*. Ok tilbinder jæk mik oc mynæ arfuyngē at frij oc hembæl for^{de} myn frue oc hænnēs arfuyngē oc æfterkomere, æller hwem hwn hanom wne eller lade wil, thenne for^{de} gardh, meth all hans tilliggelssē, ænkte vndentaghet e hwat thet hælst heder eller ær. Oc til mere bewaring oc wissæn her vm, tha hauer jæk mit jncigle meth wilghe oc witscap hængt foræ thettæ breff, oc til witnesbyrdh hauer Her *Magnus Munk* Riddere, oc *Jens Swenssön Bryms* theres jncigle hængt foræ thettæ breff. Datum *Aleburgh*, anno Domini Millesimo quadringentesimo sexto secunda feria proxima ante festum natiuitatis beate Marie uirginis gloriose.

179.

1406. 6. Septbr. Hr. Magnus Munk tilskioder Dronning Margrethe en Gaard kaldet Møllegaard i Hornum Herred, med dens Mølle, samt "Gamlebadsmølle", en Gaard i "Åsdorp", og en Landbo, som han havde faaet af Brødrene Jens og Lasse Geed. Tillige frasiger han sig al Rettighed til "Bordinge" i Bygholms Lehu.

[U. Jylland. Hornum-Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt otte hævede Segl, hvoraf det 3die mangler, de øvrige ere vel bevarede. En af de sædvanlige Vidneser fra A. 1414 findes.]

Jak Magnus Munk, Riddare, kungör oc kennes meth thettæ myt opnæ breff, at jak then gardh, som heder *Möllægardh* ¹⁾ j Hornwmhæreth liggende, meth möllen som thær til ligger, oc meth al thæs tilliggelsæ oc rætichet, som jak fik aff Her *Erik Ywerssön*, oc then mölle Gamblawatzmölle, oc een gardh i *Asdorp*, ²⁾ oc een landbo, som jak fik aff Jens Geet oc Lassæ Geet bröthrä, oc the tilforen ærfde æfter een som heet Jens Kannæ, meth all oc hwor besynderlich thettæ fornempdæ gotzes tilhöring oc tilligge, engte vndan taget, e hwat thet helst heder eller ær, sköt hafwer, sköder oc vplader oc afhænder frau mic oc mynæ arwingæ mäktlich förstynnæ myn nadhighæ frwæ Drotning *MARGRETÆ* oc hännæs arwinge oc æfterkommære, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, til ewerdhelich eyæ. Ok kennes meth thettæ sammæ breff, at mic for alt thettæ forscrifnæ, gardhæ, möller oc gotz, aff fornempdæ myn nadhighæ frwæ Drotning *Margretæ* swo fullelicæ fwlt oc alt schet oc giort ær æfter myn wilyæ, swo at mic fullelicæ oc wæl at nögher, ok kennes jak mic eller mynæ arwingæ engen rætichet eller til talen til alt eller nogot af thettæ forscrifnæ nogen tiidh at hafwæ eller hafwæ seulæ j nogræ madæ. Ok tilbynder jak mic oc mynæ arwingæ at frij oc hembæl fornempdæ myn nadhighæ frwæ oc hennes arwingæ oc æfterkommære, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, alt thettæ forscrifnæ for

allæ the som thet meth rättæ wppa talæ kunnæ. Jtem kennes jac meth thettæ sammæ myt opnæ breff, at jak eller mynæ arwingæ engen rättichet eller til talen hafwæ eller nogon tiith hafwæ sculæ i nogræ madæ til *Bordhinghe* ³⁾ i Byugholms læn liggende, eller til nogot thet, som ther til hörer, Thy at mic wæl witerlicht ær, at fornempdæ myn nadhighæ frwæ Drotning Margretæ oc konungædömet hafwæ thær ræt til. Til mere bewaring allæ thisse forscifnæ styckes, tha hafwer jak fornempde *Magnus Munk*, Riddare, mit jncigle meth wilyæ oc witscap hengt for thettæ breff. Oc til witesbyrdh wælborne mæntz, swosom ær Her *Folmar Jæcopssöns*, Her *Jens Nielsöns* aff Awæntsbergh, Ridderes, *Jæyp Throwelssöns*, *Stigh Munks*, *Jens Swensöns Bryms*, *Niels Krabbes* oc *Niels Andersöns* aff Logha awapns jncigle. Datum *Alæborgh* Anno Domini Mille-simo cd^o sexto, secunda feria proxima ante festum natiuitatis beate marie virginis gloriose.

Udenpaa :

Her *Magnus Munks* breff vm Gamblæwatz mølle oc Møllæ gardh etc. oc mere gots j Hornumhæreth, at han sköter drotnyng Margretæ thet.

tnslat. est.

¹⁾ En eenlig Gaard af dette Navn, beliggende i Hornum Sogn og Herred, Siborg Stift, nævnes i D. Atl. V. S. 52. Derimod findes her ingen Mølle omtalt; heller ikke forekommer nogen Mølle under Navnet "Gamlebadsmølle" i bemeldte Herred.

²⁾ Maa ske menes hermed Nastrup, en eenlig Gaard i Bøggerby Sogn, Hornum Herred. (D. Atlas V. 51.)

³⁾ Formodentlig Boring, en By i Øvering Sogn, Nim-Herred, som forudm var Kirkeby. (D. Atl. IV. 133.)

180.

1406. 6. Sept. Stig Munk og Niels Krabbe tilstaae at have af Hr. Magnus Munk, paa Dronn. Margrethes Vegne, modtaget 100 lodige Mark i hvide Penge, til Niels Eriksen, Huusfoged paa Ribe og hans Hustru, Fru Sophie, for den Rettighed de kunde have til Gods i Sønder og Norre Traanders, m. m.

[U. Jylland. Fleiskum Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf det 5te, 6te, 7de og 8de mangle. En Vidnelse fra 1414 haves.]

Wi Stygh Munk oc **Niels Krabbe**, afwapn, kænnes meth thettæ wort opne breff, at wi haue vpborret, fonget oc anamet hundrethe lödhich mark j huidæ pennyngæ, gothæ, gefue oc gangæ, aff Her *Magnus Munk*, riddere, aff ¹⁾ mæchtighe förstynnes wor nadhighe frues drotning **MARGRETES** weynæ, vpa *Niels Ericssöns*, som nw er husfoghet pa Ribæ, oc hans husfrues frue *Sophies* weynæ, som han nu hauer, til bæggis there behoff oc æfter bæggis theræ böön oc wilghe foræ thet vm fornempde *Niels Ericssön* eller for^{de} hans husfrue æller there forældre noghen ræticheet haue haft j noghit thet gothis j *Syndræ Tranys* eller *Nörræ Tranys*, j *Wthorp*²⁾, j *wdre Wthorp*, æller wt j *Sundby* j Flæschumhæreth liggende, til meræ som ther ær til foræn foræ wtgifuet, Thoch swo at theu ræt, som kronen oc konyngedömet til foræn hafthe æller hauer j thettæ fornempde gothis bliue all tidh wforsymedh, oc then ræticheet er eki her meth ouergifuen, oc then ræticheet scal eki her meth krænckis j noghræ made. Oc til mere bewaring ok höyre wissæn vm alle thisse forscrefne stycke, tha haue wi for^{de} *Stygh Munk* oc *Niels Krabbe* woræ Jncigle meth wilghe oc witscap hængt foræ thettæ breff, oc til witnesbyrdh hetherleghe fæthers meth gudh oc wælborne mäns Jncigle, swosom ær biscop *Boos* aff Arws, biscop *Laghes* aff Wyburgh, Her *Folmæer Jacopssöns*, Her *Jens Nielssöns* aff Aucntzbergh, Her

Byörn Swenssons, Ridderes, *Jacop Throuelssöns* oc *Jönes Swenssons Bryms*, aff wapn. Datum *Aleburgh* Anno Domini M c d sexto secunda feria proxima ante festum natiuitatis beate Marie virginis gloriose.

Udenpaa :

Her *Stygh Munks* oc *Nicles Krabbes* breff, meth huilket the wetherkænne sich vp haue boret c löd. marc vpa Niels Ericssöns oc hans husfrues frue *Sophies*, Pæther Höghs dotters weynæ, fore vrn the noghræ ræticheet hafthe j *Syndræ* *Tranys* eller *Nörræ* *Tranys* j *Wthorþ* eller j *Wdrewthorþ* eller j *Sundby* j *Flæschem* hæreth.

¹⁾ Kettere pa eller upa.

²⁾ Utrup og Sundby, begge i Nørre Tranders Sogn. (Danste Atl. V. S. 55.)

181.

1406. 6. Sept. *Thorkel Myg*, hans Hustru og Søster afhænde og skøde til Dronn. *Margrethe*, deres Rettighed til Kongsgaarden *Wigh* i *Thye* og fem Gaarde som kaldtes *Sæthrichs* Guds; og Søsteren hendes Rettighed i *Brundom*, *Rolstorp* og alt andet *Poul Gløbs* Guds.

[Nørre Jylland. Hillerlev Herred.]

[Originalen paa Pergament i Geheime-Archivet har havt tretten hængende Segl, hvoraf kun det 3de, 4de og 7de ere bevarede. Diplomet er omtalt af Langebek. D. Atl. V. 444.]

Jæk Thorkell Myg, som man kaller *Schælghe Myg*, Oc *Botild Gunnesdotter*, fornemde *Thorkel Myg*s husfrue, Ok jæk *Mætte Gunnesdotter* for^{de} *Botilds* suster, wi alle fornempde kænnes meth thettæ wort opne breff, At wi haue wæl hört oc forstandet at kronen oc konyngedömet hafue længe haft thet gotz j sinæ wæræ, Swosom ær then gardh *Wigh* oc *Wighxfang* ¹⁾ meth

alt thet goths, som ther til ligger, oc fæm gardhe som forthom kallethes *sæthrichs goths* j *Thywðh* liggende meth alle thettæ forscrefne gotzes tilligelsse, agher oc æng, schowæ, fægæng, alefang oc fiskewatn, Möller oc møllestadhe, Damme oc damsband, ödhe oc bygd, wat oc thyurt, rörende oc wrörende, ænkte vndentaghit, e hwat thet hælst heder æller ær, oc at konyngedömet ræt hauer til alt thettæ forscrefne, Ther foræ vm wi noghen ræticheet noghen tidh haft haue æller haue til alt æller noghet aff thettæ forscrefne, then ræticheet oc goths afhænde wi fran oss oc woræ arfuyngæ oc antworde oc sköde höyboren förstynne wor nadhighe frue drotnyng Margretæ oc hannes arfuyngæ oc æfterkomere, eller hwem hwn thet vnne æller lade wil, til ewinnelich æye, forthy at oss er swo fult oc alt skeet oc giort aff for^{de} wor frue drotnyng Margretæ foræ alt thettæ forscrefne æfter wor wilghe, swo at oss fulleleghe oc wæl at nöyer, Oc kænnes wi oss æller woræ arfuyngæ ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller her æfter haue scule j noghræ made til alt thette forscr^{ne} eller noghet ther aff. Oc tilbinde wi oss oc woræ arfuyngæ at frii oc hemlæ for^{de} wor frue drotnyngæ oc hannes arfuyngæ oc æfterkomere alt thettæ forsc^{ne} foræ hwor mans tiltalen, som thet kan meth ræte vpa tale. Jtem kænnes jæk for^{de} *Mætte Gunnesdotter* meth thettæ breff, vm jac nogit ræticheet hauer haft æller hauer j *Brunnom* ²⁾ eller j *Rolstorp* æller j noghet *Pawel Gloops* ³⁾ goths, at jæk thet vplader, affhænder oc sköder fornemde myn nadhighe frue drotnyng Margretæ æller hannes arfuyngæ oc æfterkomere, æller hwem hwn thet vnne æller lade wil, oc er mik foræ alt thettæ forsc^{ne} swo fult oc alt skeet oc giort, swo at mik fulleleghe oc wæl at nöyer, Oc kænnes jac mik æller mynæ arfuyngæ ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller her æfter j noghræ made haue scule til thettæ forsc^{ne}, Jtem hwat ræticheet, som kronen oc konyngedömet til foræn haft hauer oc hauer til thettæ forscr^{ne}, then ræticheet ær ængen stadh ouer gifuen, oc at konyngedömet blieue all tidh ther wt j wforsymedh, oc then ræticheet scal eki her meth krænckes j noghræ made. Oc til meræ bewaryng oc wissæn, at alle thisse forso^{ne} stycke oc article oc hwort there with sich scule swo stadhighe, faste oc wbrödeleghe blieue oc haldes ewerde-

leghe oc wgenalleleghe j alle made som forescreuet star, tha haue wi for^{de} *Thorkell Myg*, *Botild Gunnesdotter* oc *Mæretæ Gunnesdotter*, woræ jncigle meth wilghe oc witscap hængt foræ thettæ breff, Oc hafue hetherleghe fæthre meth gudh oc welborne mæn, Swosom æræ Biscopp *Bo* aff Arws, biscop *Lagho* aff Wyburgh, her *Folmar Jacopssön*, her *Magnus Munk*, her *Jens Nielssön* aff Awentzbergh, her *Byörn Swenssön*, Rid-dere, *Jacop Throuelssön*, *Stygh Munk*, *Jens Swenssön Bryms*, oc *Niels Krabbe*, afwapn, ladet theres jncigle til witnesbyrdh hængis foræ thettæ breff. Datum *Aleborgh* Anno domini M^o c^o sexto secunda feria proxima ante festum natiuitatis beate marie virginis.

- 1) *Big* eller *Bigsgaard*, "en Kongsgaard, med meget Gøds til", (i *Bigss* Sogn, *Thye*) som 1525 forlendes R. *Frederik I.* Hoffinde *Niels Kieldsen Juul*, og 1584 *Niels Krabbe* til *Besløggaard*. Endnu 1610 fik *Jørgen Lunge* til *Ødden Bigs Gøds* med *Drum Slot* og *Tisted Bispegaard* i Forlening af *Christian IV.* (Sof. D. Att. V. S. 444.)
- 2) I *Jylland* findes 3 Kirkesogne, i *Sellum*, *Sfads* og *Glindborg Herred*, som have Navnet *Fryndom*, og desuden flere *Sandsbyer*.
- 3) *Povel Glob*, af de saakaldte gamle *Glober*, der i 14de Aarhundrede eiede Gøds i *Jylland* (*Besløse Gaard* i *Bendsyssel*, *Øland* og *Rostrup* i *Thye*, m. m.) Man har et *Diplom* af 1348 om Gøds i *Bendsyssel*, som stiedes til *Poul Glob*, og samme Aar stiede han *Øland* til sin Hustru *Margrethe*. Han forekommer 1360 og 1365. *Hvitfeldt*. I. p. 524. 538.

182.

1406. 7. Sept. Hr. *Jens Nielsøn* af *Abendsbiereg* tilskioeder *Dronn. Margrethe Odsgaard* i *Middelfomherred*, med mere tilliggende Gøds, som *Jens Brandson*, hans Søster og dennes *Sviger sønner* tilførn eiede.

[M. *Jylland*.]

[Originalen paa *Bergament* i *Øcheime-Archivet* har ti hængende, vel bevarede, *Segl*.]

Jæk Jönes Nielssön aff *Awentzbiereg* ¹⁾, *Riddere*, kænnes meth thettæ mit opne breff, at jæk afhænder fran mik oc minæ arfuyng oc vplader, antvorder oc sköder *höyboren* oc *mæchtigh*

förstynne myn nadhighe frughæ Drotnyng **MARGRETÆ** oc hannes arfuyngæ oc æfterkomere, eller hwem hwn thet vnnæ eller lade wil, til ewinnelich æye then gardh *Odsgardh* 2) oc Odzfang meth all thes tilliggelse oc alt thet goths oc ræticheet j Myæthilssumhæret liggende, oc e hwore thet hælst ligger j Nörrejutland, swosom Jönes Brandssön oc hans syster Mætte Jense dotter, oc hannes two mawe, swosom ær Jesse Mattessön oc Jacop Ienssön, som hannes two dötter haue, forthom atæ, oc jæk fik æller fonget hauer aff nogher there, meth all oc hwor besynderlich thenne fornempde gardhs oc gotzes tilliggelse oc tilhörellse, Swosom ær agher oc æng, schowe oc fægang, fiskerie oc fiskewatn, möller oc möllestadhe, ödhe oc bygd, wat oc thywrt, rörende oc wrörende, ænkte vndentaghet, e hwat thet hælst heder æller ær, Oc kænnes jæk at mik er swo fult oc alt skeet oc giort æfter myn wilghe foræ alt thettæ forscr^{ne} gardh oc goths oc thes tilliggelse, swo at mik oc minæ arfuyngæ fulleleghe oc wæl at nöyer, oc kænnes mik eller mynæ arfuyngæ ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller ther til j noghræ made her æfter haue scule, forthy at fornempde myn frue hauer mik ther foræ swo fult giort j alle made som forescreuit star, Oc tilbinder jæk mik oc minæ arfuyngæ at frij oc hemb læ for^{de} myn frue drotnyng *Margretæ* oc hannes arfuyngæ oc æfterkomere æller hwem hwn thet vnnæ æller lade wil alt thettæ forscr^{ne} meth thes tilliggelse foræ hwor mans tiltalen som thet kan meth ræte vpa talc, Thoch then ræticheet all tidh wforsymedh, som kronen oc konyngedömet til foren haft hauer oc hauer til alt æller noghet aff thettæ forscrefnæ. Oc til mere bewaring oc wissæn vm alle thisse forscrefne stycke, tha hauer jæk for^{de} Jönes Nielssön, Riddere, mit jncigle meth wilghe oc witscap ladit hængis foræ thettæ breff. Oc haue hetherleghe fæthre meth gudh oc wælborne män, swosom er Biscop *Bo* aff Arws, biscop *Lagho* aff Wiburgh, her *Folmar Jacopssön*, her *Magnus Munk*, her *Byörn Swenssön*, Ridderc, *Jacop Throelssön*, *Stygh Munk*, *Niels Krabbe* oc *Jens Swenssön Bryms*, afwapn, ladet theres jncigle til witnesbyrdh hængis foræ thettæ breff. Datum *Aleburgh* Anno domini Millesimo quadringentesimo sexto vigilia natiuitatis beato marie virginis gloriose.

Udenpaa:

her *Jens Nielsøns* breff aff *Avendsbergh*, j huilkit han vplader oc sköder drotnyng *Margrete Odsgardh* oc *Odzfang* oc meer gots j *Myæthelsumhæret* j *Nörræjutland*, som *Jens Brandssøn* oc andre flere för atc.

¹⁾ *Avendsbiery* (*Kunnsbiery*) en meget gammel Herregaard i *Sørsløv Sogn*, *Kyds- gaard Herred*, som i det 14de og 15de Aarh. tilhorte Familien *Løvenbalk*, der sagdes at komme fra *Christoffer II.* (den ældste, som forekommer, er *Johan Erikfen* 1343) og af hvilken den her forekommende *Jens Nielsen* (efter *Kanzgebel* Ridder og *Landssdommer*) ogsaa var. Han levede 1391 og endnu 1434; og hans *Sønnesøn*, Hr. *Erik Erikfen Løvenbalk* havde *Avendsbiery* 1472. (D. Atl. IV. 496.)

²⁾ *Odsgaard* i *Vinkel Sogn*, *Middelfom Herred*, var 1768 en *Bondegaard* paa 6 *Adr. Partkorn*, beboet af to Familier. (D. Atlas IV. 660.)

183.

1406. 9. Septbr. *Jens Hval* afhænder og sfiöder til *Dronning Margrete* endeel *Strøgods* i *Vendsysfel*.

[N. Jylland.]

[Originalen paa *Pergament* i *Geheims-Archivet* har havt ni hængende *Segl*, hvoraf det 2det og 4de mangle. En af de sædvanlige *Vidbøfser* af 1414 havec.]

Jæk Jönes Hwall kænnes meth thettæ mit opne breff, at jæk affhænder fran mik oc minæ arfuyng oc vplader, affhænder, antworder oc sköder höyboren förstynne myn nadhighe frue drotnyng *Margretæ* oc hænnes arfuyng oc æfterkomere, æller hwem hwn thet wnnæ æller lade wil, alt thettæ æfterscrefne goths til ewynnelich æye, Swosom er en gardh j *Hæselbæk*, jtem j *Bintslöff*¹⁾ en gardh, jtem j *Sküthby* two gardhe, jtem j *Tholsthorp* two gardhe, jtem j *Nörreharetslöff* en gardh, jtem j *Backetorp* two gardhe, jtem j *Hæsthorp* en gardh, j *Wandesysel* liggende, meth all ræticheet oc breff, meth all oc hwor besyn- derlich thisse forscræe gothsses tilliggelsse oc tilhörelsse, agher

oc æng, schowe oc fægang, fiskewatn oc fiskerie, wat oc thywrt, ödhe oc bygdt, höyt oc siit, rörende oc wrörende, ænkte vndentaghet e hwat thet hælst heder æller ær. Oc kænnes jæk at mik er swo fult oc alt skeet oc giort aff fornempde myn nadhighe frue drotnyng Margretæ foræ alt thettæ forscrefne, swo at mik oc mynæ arfuyngge fulleleghe oc wæl at nöyer, oc kænnes jæk mik eller mynæ arfwyngge ængen ræticheet æller tiltalen at haue eller her æfter j noghræ made haue scule til alt æller noghet thettæ forscrefnæ. Oc tilbinder jæk mik oc mynæ arfwyngge at frij oc hemblæ for^{de} myn nadhighe frue drotnyng Margretæ oc hennes arfwyngge oc æfterkomere, æller hwem hwn thet vnnæ eller lade wil, alt thette forscr^{ne} foræ hwor mans tiltalen som thet kan meth rætæ vpa tale. Oc til mere bewaring oc wissæn vm alle thisse forscrefne stycke, tha hauer jæk fornempde *Jönes Hwal* mit jncigle meth wilghe oc witscap hængt foræ thettæ breff, Oc haue hetherleghe fæthre meth gudh oc wælborne mæn, Swosom ær biscop Bo aff Arws, bischopp *Lagho* aff Wyburgh, bischopp *Pæther* aff Burglwm, her *Magnus Munk*, her *Jönes Nielssön* aff Awentsbergh, Riddere, *Jacop Throwelssön*, *Jönes Swenssön Bryms* oc *Jacop Kyrt*, affwavn, ladet theres jncigle til witesbyrdh hængis foræ thettæ breff. Datum *Aleborgh* Anno domini Mcdvj^o Crastino natiuitatis beate marie virginis.

Udenpaa :

Jens Hwals breff at han sköder drotnyng Margarete gots flere stadh j Wændesyssel 1406.

¹⁾ Bindølev er et Sogn i Horns Herred; Tolstrup, en Landsby i Breilev Sogn, Børglum Herred; Hestrup, et Sogn i Børglum Herred; Nørre-Harridslev, et Sogn i Vennebjerg S. og Bagtorp, i St. Hans Sogn, ved Hjørring; Alle i Wendsyssel.

1406. 10. Sept. Hr. Peder Nielsøn af Aagaard hans Qvittbrev for 200 Lybske Mark, som han havde udbetalt til Svend Udsøn paa Thordorp, inden han vidste af at Dronningen og Kongedømmet i Danmark havde nogen Rettighed til denne Gaard. (Svf. Nr. 129.)

[N. Jylland. Galten Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har tre hængende Segl.]

Jæk Pæther Nielssøn aff *Agarth*, Riddere, kennæs mæth thettæ mit opnæ breff, at jæk hafuær æfter myn wilghæ oc nøghæ fullelicæ vporit the tw hundrith lub. marc, huilkæ jæk gaff Her *Swen Wdzssøn* pa *Thordorp* för æn jæk wistæ, at myn nathughæ fruæ drotning Margretæ oc konungedömit ij Danmark nokon ræthichet hafthæ ij eller pa thet for^{de} *Thordorp*, sua at mich fullelicæ oc wæl at nøghær, oc thy later jæk for^{de} Her Swen Vdzssøn oc hans aruingæ oc hwar man qwitæ, lethugæ oc gantzæ orsaghæ for thissæ forscreffnæ tw hundrith lub. mark meth thettæ mit opnæ breff. Oc kennes jæk mich oc minæ aruingæ alt thet, som jæk vpæ thettæ forscreffnæ *Thordorp* hafthæ vtgifuæt, fullelicæ vporit at hauæ oc j gien hauæ fongit æfter myn wilghæ oc nøghæ, sua at mich fullelicæ oc wæl at nøgher, som foræ ær sacht. Oc kennæs jæk mich oc minæ aruingæ engin Ræt eller tiltalen til thet for^{de} *Thordorp* eller til nokot, som thær til ligger, at hauæ eller hauæ sculæ j nokræ matæ. Oc til ydermere bewaring allæ thissæ forscreffnæ stückes, tha hafuer jæk mit Jnciglæ meth wilghæ oc witscap hængt for thettæ breff. Oc til witnisbyrdh Her *Erik Nielssöns* myn brothers oc *Niels Ericssöns* Jnciglæ myn hwsfogedh vpa Ripæ. Datum *Ripis* Anno Domini Mcd sexto, feria sexta post natiuitatem beate Marie virginis.

185.

1406. 11. Sept. Peder Mortenson, Palne Kyrt og Tage Nielson oplade til Dronn. Margrethe deres Ret til endeel Strøgods i Hillersley og Hindborg Herred, hvilket de havde havt til Pant af Geverb Berlin, m. m. (Jvf. Nr. 186.)

[H. Jylland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt sex hængende Segl, hvoraf det 3die mangler. Findes ogsaa i en Wibiese af 1414.]

Wi Pæther Mortenssön, Palne Kyrt oc Tage Nielssön, affwappn, kænnes meth thettæ wort opne breff, at æfter thet at oss oc fleræ gothæ män wel widerlicht er, at *Magnus Willatessön* oc *Gro*, *Geuerdh Berliins* dotter, som fornempde Magnus Willatessön nw æyer, oc *Jacop Kyrt*, oc jæk *Palne Kyrt* oc *Taghe Nielssön* haue vpladet mächtich förstynne wor nadhighe frue drotnyng **MARGRETÆ** all then ræticheet oc breff, som the æller wi haft haue æller haue j thettæ æfterscrefne goths, huilkit wi fornemde Pæther Mortenssön, Palne Kyrt oc Taghe Nielssön til pant hafthe: Tha hauer for^{de} wor nadhighe frue drotnyng Margretæ ræteleghe aff oss jn löst thettæ samme æfterscrefne goths foræ swo meghit som thet oss til pant foræ stodh. Swosom ær först aff mik for^{de} Pæther Mortenssön siex gardhe j *Forstoftæ* j Hillerslöfhæredh j *Thywdh* liggende, som schylde atten pund korn, oc ther til hauer jac vpladet fornempde myn frue en gardh j *Malgh* j Hillerslöfhæredh, som skylder siex pund korn, huilken mik war meth ræte aff delder vpa ræterethinget, huilkit forscrefne jæk hauer her til j minæ wæræ haft. Jtem aff mik for^{de} *Palne Kyrt* hauer for^{de} myn nadhighe frue löst en gardh j *Schordörp* j Hundbordhæredh, som schylder siex pund korn. Jtem aff mik for^{de} *Taghe Nielssön* hauer for^{de} myn frue löst en gardh j *Thorstæth* j Hundbordhæredh, huilkit forscrefnæ goths wi fornempde til pant hafthe aff Geuerdh Berlin for^{de} Groes fater. Oc hauer for^{de} wor nadhighe frue Drotnyng *Margretæ* oss fulleleghe æfter wor wilghe oc nöye betalet oc gifuet foræ alt thettæ forscrefnæ

alt thet, som thet oss til pant foræ stodh, swo at oss wel at nöyer, oc thacke wi hænne gernæ foræ godh beredhnyng. Oc kænnes oss eller woræ arfuyngæ ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller her æfter hafue scule j noghræ made til alt eller noghet aff thettæ forscrefnæ. Oc til mere bewaring oc wissæn vm alle thisse forscrefne stycke, tha haue wi for^{de} Pæther Mortenssön, Palne Kyrt oc Taghe Nielssön woræ jncigle meth wilghe oc witscap hængt foræ thettæ breff. Oc til witenesbyrdh haue wælborne mæn, swosom er her *Jönes Nielssön* aff Auentzbergh, riddere, *Jacop Throuelssön* oc *Niels Strangessön*, afwapn, ladet theres jncigle til witenesbyrdh hængis foræ thettæ breff. Datum *Aleburgis* Anno domini Millesimo quadringentesimo sexto sabbato jnfra octauas natiuitatis beate Marie virginis gloriose.

Udenpaa :

Pæther Mortenssöns, Palne Kyrts oc *Taghe Nielssöns* breff, meth huilkit the vplade drotnyng *Margretæ* gots wthe j Faretofte oc flere stadhe j Nörrejutland, som the til pant hafthe, oc *Magnus Villatessön* hauer vpladet henne sin ræticheet ther .wtj. 1406.

186.

1406. 11. Septbr. *Magnus Willadsen* og hans Hustru *Gro*, Geuerd *Berlins* Datter, med hendes Samfrænder, afhænde til Dronn. *Margrethe* endeel Strøgods i *Hillersley* og *Hundborg* Herreder i *Thye*.

[N. Jylland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fiorten hængende Segl, hvoraf det 3die, 4de, 9de, 11te, 12te, 13de og 14de mangler. En af de sædvanlige Biblisfer af 1414 findes.]

Wy *Magnus Willatsön* oc *Gro*, Geuerdh *Berlins* dottær, som fornefnde *Magnus Willatssön* nw æyær, Ok wi *Jæcop Kyrt*, *Palne Kyrt*, *Taghe Nielsön*, *Hartwich Ewerdsön*, som præst

ær, for^{de} Gro Geuerd Berlin dottærs samfrender, Wy allæ for^{de} kennes meth thettæ wort opnæ breff vm thettæ æfter-screffnæ gotz, sua som ær een howidhgarth j *Scordörp* ¹⁾ j Hundbordshæreth, som skylder siex pund korn, hwilkæn Palnæ Kyrt j wæra hæfthæ, Jtem siex garthæ j *Fartoftæ* ²⁾ j Hylderslöffhæreth j Thywth, som skyldæ attan pund korn, hwilkæ Pæther Martenssön j wæra hæfthæ. Jtem en garth j *Thorstæth* ³⁾ Hundborshæreth, som skylder firæ pund korn, hwilken Taghæ Niels-sön j wæra hæfthæ. Jtem een garth j *Malgh* ⁴⁾ j Hylderslöffhæreth, som scylder siex pund korn, hwilken for^{de} Pæther Martenssön war meth rætæ affdelder pa rætæraethinget. Jtem et landbo sædæ j *Selnes* ⁵⁾. Jtem een tridhiædel j et ödhæ gots j Selnes: Alt thettæ forscreffnæ gotz meth agræ, engæ, scoghæ oc fægængæ, fischery oc fiscæwatn, möller oc möllæstæthæ, wat oc thywrt, ödhæ oc bygd, rörendæ oc vrörendæ, engtæ vnden taghet, e hwat thet helst heder eller ær, hauæ wi allæ for^{de} affhænt meth Ja oc goth wilghæ fran oss oc waræ aruingæ, oc vpladit meth all rætichet, antwordhet oc sköt höghboren förstinnæ war nathughæ fruæ Drotning MARGRETÆ oc hennes aruingæ oc æfterkommeræ, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, til ewinnelicæ æghæ. Oc kennes wi, at oss ær sua fult oc alt schet oc giort æfter war wilghæ oc nöghæ for alt thettæ forscreffnæ gots aff for^{de} war nathughæ fruæ Drotning *Margretæ*, sua at oss oc waræ aruingæ fullelicæ oc wæl at nöghæ, Oc thy kennes wi oss eller waræ aruingæ engin rætichet eller tiltalen til alt eller nokot aff thettæ forscreffnæ at hauæ eller hauæ sculæ j nokræ matæ. Oc tilbindæ wi oss oc waræ aruingæ at frii oc hemlæ for^{de} war nathughæ fruæ oc hennæs aruingæ oc æfterkommere alt thettæ forscreffnæ gots, eller hwem hwn thet vnnæ eller ladæ wil, foræ hvar mans tiltalen, som thet meth rætæ pa talæ kan. Ok til meræ bewaring oc wissæn, at allæ thissæ forscreffnæ stuckæ oc artiklæ oc hwar theræ widh sich sculæ sua stathugæ, fastæ oc vbrödelicæ blifuæ oc holdes j allæ matæ, som her fore screuit star, tha hauæ wi for^{de} *Magnus Willatssön, Gro, Geuerd Berlins* dottær, *Jærop Kyrt, Palnæ Kyrt* oc *Hartwich Ewerdzssön*, som prest ær, waræ jnciglæ meth wilghæ oc witscap ladit henges for thettæ breff, Ok hauæ hetherlicæ fæthra meth guth oc wælbörnæ mén, sua som

ær biscop *Pæther* aff Wendesysel, biscop *Laghe* aff Wiburgh, Her *Jens Nielssön* aff Awendzbergh Ridder, *Jæiop Thruelssön*, *Niels Strangessön*, *Pæther Högh*, *Jens Swenssön Bryms* oc *Knoghe Mws*, awapn, ladit theræs jnciglæ til witnisbyrth henges for thettæ breff. Datum *Aleburgis* Anno Domini Mcd sexto Sabbato infra octauam natiuitatis beate Marie virginis.

Udenpaa :

Magnus Willatssöns oc *Gro*, hans husfrues, *Jacob Kyrt*, *Palne Kyrt*, *Taghe Nielssöns* oc Her *Hartwik Euerdssöns* breff, ther prest er, meth huilkit the alle vplade oc sköde drotnyng M. Schödörp gardh oc goths j Faretofte oc flere stadhe j Nörrejutland.

¹⁾ *Skorup*, en Landsby i *Siøring Sogn*, *Hundborg-Herred*.

²⁾ En Landsby af dette Navn findes nu ikke i *Hilderslevherred*, men uden Tvivl menes her *Saartoft* eller *Saurtoft* i *Thisted Sogn*, *Hundborg-Herred*.

³⁾ *Torsted Sogn* og *By*, Anner til *Siøring*. (D. Atl. V. 452).

⁴⁾ *Malgh*, nu *Malle*, en *By* i *Selnæs* eller *Sendels Sogn*.

⁵⁾ *Selnæs*: nu *Sendels*, en *Kirkeby* i *Hilderslev Herred*. (Navnet er i den ældste *Kirkebog* fra 1446 skrevet *Seels*. D. Atl. V. 449.)

187.

1406. 17. Sept. Borgemeistere og Raad i *Randers* bevidne, at en Gaard ved *St. Mortens Kirke* havde *Fru Elne* (*Herr Wendelboe's* Enke) førend hun døde, lovligen tilskjødet *Dronn. Margrethe*, m. m.

[*Randers By*.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har eet hængende Segl.]

Wy Borgermesteræ, Radhmen oc all menichet j *Randrus* kenæs mæth thettæ wort opnæ breff, at oss ær witärlicht, at allæ the aruingæ til then garth, som war nathugæ fruæ *Drotning*

MARGRETÆ nw j sinæ wæra hæfuer j for^{de} war by Randrus hos sancte Martens kyrkæ, hwilkæn Wilder nw vti boor, vpa hennæs wægnæ, lodæ fruæ *Elnæ* j hennes lefuende liiff all thæn rætichet, the i then sammæ garth hafthe, Ok framdeles all rætichet oc breff lot for^{de} fruæ Elnæ oc skõtæ lancht til foren för æn hwn dôlhæ, oss nærwærendæ oc fleræ gothæ men, for^{de} war nathugæ fruæ drotningen til ewinnelicæ æghæ, hwilkæn rætichet for^{de} fruæ Elnæ fongit hafthæ aff rætæ aruingæ vpa thæn for^{de} garth j sua matæ som her foræ screuit star. Jtem husfru *Elseff*, Jes Röuerstuyckes æfterlefue, oc hennes dottær, som *Vorbats* atæ, waræ pa wort bything, oc kendes sich engin ræt at hauæ eller hauæ wilæ vti thæn for^{de} garth, thy at fru Elnæ war til foren scõt bothæ aff fleræ oc thöm al rætichet j thennæ forscreffnæ garth, som foræ ær sacht. Oc for^{de} war nathughæ fruæ hæfuer nw lænt for^{de} husfru Elseff hws j thæn sammæ garth sua lengæ hennes nathæ til sipher. Oc aff thy at oss all thing sua witærlicæ æræ oc at all thing æræ sua schethæ oc giorthæ j allæ matæ, som her foræ screuit star, tha hauæ wi ladit war byes Inciglæ meth wilghæ oc witscap hengæs for thettæ breff. Datum *Randrus* Anno Domini M cō sexto feria sexta quatuor temporum post festum exaltacionis sancte Crucis.

Ubenpaa :

Bysens breff *Randers* vm kruncens gardh j Randers hoos sancti Mortens kirke, j huilkit byen Randers gör witerlicht, at frue *Elne*, Her *Wendelboes* efterleue, sköte drotnyng Margarete then samme gardh, huilken fru Elne til foren fik aff ræte arfuinge, huilke oc sithen kændis sik ther ængen ræt til haue.

188.

1406. 17. Sept. Kætil Mikfelson, Marine Ebbesdatter, Enke efter Biörn Erifson, hendes Søster Cecilie Ebbesdatter og Elne Jensdatter, skioede til Dronn. Margrethe Nedre Hovgaard i Vesterbolle Sogn; tilligemed mere Gods i Rinds og Lysgaard Herred.

[Dylland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt 13 hængende Segl, hvoraf det 9de og 11te mangle.]

Jæk *Kæthil Mikelssön oc Marinæ Ebbesdotter, Byörn Ericssöns Äfterleue, oc Cecilia Ebbesdotter*, fornempde Marinæs suster, Oc *Elne Jenssedotter, Pæther Fiönboos æfterleue*, Wi alle fornempde kænnes meth thettæ wort opne breff, At æfter thet som manghe gothe mæn wel widerlicht er, at wi æræ rætæ næste arfuyngæ æfter *Knwt Hakenssön* aff *Böli* oc frue *Bothild*, som hans husfrue war, oc theres sön *Haken Knwtssön* oc *Kæthil Kæthilssön*, hwes siæle gudh haue, Tha haue wi fornempde meth ja oc godhwilghe affhænt fran oss oc woræ arfuyngæ, oc vpladet, antwordet oc sköt höyboren förstynne, wor nadhighe frue Drotning *MARGRETÆ* oc hænnes arfuyngæ oc æfterkomere; æller hwem hwn thet vnnæ æller lade wil, alt thettæ æfterscrefnæ goths til ewynnelich æye, Swosom er först *Næthre Hoffgardh j Westræböli*,¹⁾ ther som for^{de} Knwt Hakensön oc frue Bothild aff Boli hans husfrue wt j bothe: Jtem en ödhe möllestadh j then samme stadh, Jtem ix bygdæ gardhæ j fornempde Westræböli oc hwor there giuer en öræ korn, Jtem een mölle, som giuer hwor löuerdach xv schæpper meel oc een fiærthingx schæppe, Jtem wtj for^{de} Wæstreböli thry ödhe booll, oc gaff hwort there firæ grote oc *dachwærke*, Jtem thre ödhe gardhe j *Knwtstorp*²⁾ j then samme sochn, oc gaff hwor there en öræ korn, Jtem j Rindshæreth j *Toghorp*³⁾ en gardh som giuer en öre korn, Jtem j *Östreböli*⁴⁾ en gardh som gaff en öræ korn, Jtem j *Öslöff*⁵⁾ sochn en bygder gardh oc en ödhe gardh, Jtem thre gardhe j *Ælsburgh*⁶⁾ j Lyusegardhshæreth, hwor there giuer en öræ korn,

Jtem eet ödhe booll, Jtem two gardhe j *Getstedh* 7), Jtem j *Dosdorp* en ödhe gardh, Jtem j *Swenstorp* en ödhe gardh, Jtem j *Aluershöy* en gardh, Jtem ödhe goths j Nörrelyung-hæreth, som heder *Wra* oc *Stabel*, meth all oc hwor besynnerlich thisse forscrefne gotzes tilliggelse oc tilhörelsse, som ther nu tilligger æller aff alder tillighet hauer, swosom er agher oc æng, schowe, fægang, fiskerie oc fiskæwatn, möller oc möllestadhe, damme oc damsband, wat oc thywrt, ödhe oc bygd, rörende oc wrörende, meth all breff, arff oc ræticheet oc goths, e hwore thet helst ligger æller er j Nörrejutland, æntich ödhe eller bygd, som oss tilfallet er æfter for^{de} Knwt Hakenssön oc frue Bothild aff Böli, Haken Knwts-sön theres sön oc Kæthil Kæthilssön, ænkte vndentaghit e hwat thet hælst heder eller ær, huilkit forscrefne goths, arff eller ræticheet, alt æller noghet ther aff, wi aldry til foræn nogher affhænt eller vpladet eller sköt haue j noghræ made, för æn nw for^{de} wor nadhighe frue Drotnyng Margretæ oc hænnens arfwyng oc æfterkomere hafue wi fornempde alt thettæ forscrefne arff, ræticheet oc goths, rörende oc wrörende, e hwore thet hælst ligger j Nörrejutland, vpladet oc sköt oc vplade oc sköde som forescreuit star til ewynnelich æye, Oc kænnes wi at oss er swo fulleleghe fult oc alt scheet oc giort æfter wor wilghe oc nöye foræ alt thettæ forscrefne aff fornempde war nadhighe frue Drotnyng Margretæ, swo at oss fulleleghe oc wæl at nöyer, Oc thy kænnes wi oss eller woræ arfwyng ængen rætichèet eller tiltalen at haue æller j noghræ made her æfter haue scule til alt eller noghit aff thettæ forscrefne goths oc arff, Oc tilbinde wi oss oc woræ arfwyng at frij oc hembæ oc ordhgrant at göræ fornempde war nadhighe frue Drotnyng Margretæ oc hænnens arfwyng oc æfterkomere, eller hwem hwa thet vnnæ æller lade wil, alt thettæ forscrefne goths, arff oc ræticheet foræ hwor mans tiltalen, som thet kan meth ræte pa tale, Thoch then ræticheet all tiidh wfor-symedh, som kronen oc konyngedömæt til foræn hafthe oc hauer til thettæ forscrefne goths. Oc til mere bewaring oc wissæn vm alle thisse forscrefne stycke, tha haue wi fornempde Kæthil Mikelssön, Marinæ Ebbesdotter oc Cecilia Ebbesdotter sustere, oc Elnæ Jenssedotter woræ Jncigle meth wilghe oc

witscap ladet hængis foræ thettæ breff, Oc til witesbyrdh haue hetherleghe fæthre meth gudh oc wælborne mæn ladet theres Jncigle hængis fore thettæ breff, Swosom er Bisschopp *Bo* aff *Arws*, Bisschopp *Laghe* aff *Wyburgh*, Her *Jönis Nielssön* aff *Auentsbergh*, Her *Erik Nielssön*, Her *Niels Iuerssön*, Her *Lasse Hwas*, Riddere, *Jönes Swenssön Bryms*, *Jæppe Kyrt* oc *Cristiern Nielssön*, aff wapn. Datum *Randers* Anno Domini M^o cd^o sexto, feria sexta quatuor temporum post exaltacionis sancte crucis.

Udenpaa :

Kathil Mikelssöns, Marinæ Ebbedotters, Biörn Ericssöns æsterleues, Cecilie Ebbedotters oc Ælne Jenssedotters breff, meth huilkit the sköde drotnyng *Margrete* oc konungedömit *Næthre Hofgardh* j *Wæstreböli* meth annet meer gots oc alt thet them til fiæll j arff æfter *Knwt Haquonssön* oc frue *Bothild* j *Böli*, æfter *Haquon Knutsön* oc *Kathil Kathilssön*.

Thet gotz som myn frwæ fik, som *Knwt Haghenssön* oc frw *Bodeld* aff *Böle* atte.

- 1) Vesterbølle Sogn i Rindø Herred, Viborg Stift.
- 2) Knudsrup i Vesterbølle Sogn. (D. Atlas IV. S. 653.)
- 3) Formodentlig Torup By i Simmested Sogn.
- 4) Østerbølle Sogn i Rindø Herred. (D. Atl. IV. 654.)
- 5) Da her handles om Gods i Jylland, kan der vel ikke menes noget andet Sogn, end *Ørslev Kloster*, i Rindø Herred.
- 6) *Elisborg* i Lynggaard Herred. (D. Atl. IV. 488.)
- 7) *Gledsted* i Rindø Herred.

189.

1406. 22. Sept. Jacob Willesøn af Kieldekær tilskioder Droun. Margrete al den Rættighed, som han og hans Hustru Gisle, Hartvig Sehesteds Datter, have havt til "den faste Gaard og By Grødersby, med mere Gods, som de Povisker havde solgt til Dronningen, og hvori Hartvig Sehested og hans Børn eiede en Niendebeel".

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har elleve vel bevarrede Segl. En Vidblæse, som de øvrige, fra A. 1414, forefindes paa Pergament, med tre hængende Segl.]

Jæk *Jacob Willessön* aff Keldekær gör witerlicht alle the som thettæ breff se æller höræ, Vm then faste gardh oc by *Grødersby* ¹⁾ meth möllen oc kirkelæn oc all thes tilliggelse, oc vm Pauerut oc thes tilliggelse, oc vm Eghenæs oc Fowlekær oc Døldorp meth all thes tilliggelse, huilke forscrefne gardhe oc goths the *Pugvisker* haue saalt oc affhænt höyboren förstynne myn nadhighe frue Drotning *MARGRETÆ* til ewynnelich æye, oc myn husfrues father oc bröther the *Sestedher* oc nw sithen affhænt haue fornempde myn frue there niende deel j thettæ forscrefne, oc vm the ther nogit meeræ wt j hafthe, Tha kænnes jæk meth thettæ samme breff, at suo meghin ræticheet, som jæk oc myn husfrwe *Gisle*, som jæk nw hauer, som er the *Sesteders* söster, oc *Hartwik Sestedes* dotter, haft hafuè æller hafue j alt thettæ forscrefnæ æller noghit ther aff, e j hwat made thet er tilkomet oc e æfter hwem wi thet fonget hafue, then forscrefne ræticheet j alt thettæ forscrefnæ goths oc all oc hwor besyndelich thes tilliggelse, wat oc thywrt, ödhe oc bygd, rörende oc wrörende, ænkte vndentaghit, e hwat thet hælst heder æller ær, vplader jæk oc affhænder oc sköder fran fornemde myn husfrue oc mik oc woræ arfwinge for^{de} myn nadhighe frue Drotning *Margretæ* oc hannes arfuyngæ oc æfterkomere, æller hwem hwn thet vnnæ æller lade vil, til ewynnelich æye, Oc kænnes jæk, at for^{de} myn husfrue oc mik

er swo fulleleghe fult oc alt skeet oc giort aff for^{de} myn nadhighe frue drotning Margretæ foræ alt thette forscrefne, swo at mik oc myn husfrue fulleleghe oc wæl at nöyer, Oc kænnes wi os eller woræ arfwyngæ ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller j noghræ made her æfter haue scule til alt æller noghit aff thettæ forscrefne, Oc tilbinder jak mik oc mynæ arfuinge at frij oc heemblæ oc ordhgrant at göre for^{de} min nadhighe frue Drotning Margretæ alt thettæ forscrefne gothis fore hwor mans tiltalen, som thet kan meth ræte vpa tale, Oc til meræ bewaring oc wissæn her vm, tha hauer jæk fornemde *Jacop Willessön* mit Jncigle meth wilghe oc witscap ladet hængis foræ thettæ breff, Oc haffuer hetherlich meth gudh oc wællborne mæn, swosom ær biscop *Niels Jacopssön*, Her *Folmær Jacopssön*, Her *Niels Iuerssön*, Her *Magnus Munk*, Her *Jens Nielssön* aff Auentzbergh, Her *Johan Scarpenbergh*, oc Her *Erik Nielssön*, Ridderer, *Jacop Throuelssön*, *Jens Swenssön Bryms* oc *Pæther Magnussön*, affwapn, ladet theres Jncigle til witnessbyrdh hængis foræ thettæ breff. Datum Anno Domini M^o CD^o sexto Crastino beati Mathei apostoli.

Udenpaa :

Jacob Willessöns breff aff *Keldekær*, at han vplader oc sköder drotning Margretæ hwat ræticheet, som han eller hans husfrue kunne haue j Grøærsby oc thes tilliggelsse, Pauerwt, Eghenes, Foghlekar oc Deldorp. 1406.

¹⁾ At herved forstaaes Grødersby i Ravnkær Sogn ved Eften, i Landskabet Auzgeln, har Langebek antaget, (s. D. XII VII. S. 715. not. d. hvor Stebet af dette Diplom om Grødersby m. m. er anført). Ravnkær (nu Ravnkirken) Sogn udgjør endnu "Domkirke = Fogderiet Grødersby", hvilket formodentlig menes ved det her nævnte "Kirkelæn".

190.

1406. 5. Oct. Hr. Folmar Jacobsøn (Lunge) overbrager Landsdommeren i Siælland, Jens Gyrstinge, paa sine Begne at tilskioðe Dronn. Margrethe paa Landstinget Herregaarden Høistrup, med tilliggende Gods i Lydersløv Sogn og flere Byer i Stævnsherred; hvilket Gods han tilførn havde pantsat til Dronningen; (s. Nr. 191.)

[Siælland. Stævns Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf det sidste mangler.]

Jæk Folmar Jacopssøn, Riddere, kungör oc kennes foræ alle the thettæ breff se æller höræ, At æfter thet at jæk höyboren förstynne myn nadhige frue drotning MARGRETÆ oc hænnens arfuyngæ oc æsterkomere, æller hwem hwn vnnæ æller lade wil, saalt, sköt oc affhænt hauer fran mik oc minæ arfuyngæ til ewerdeleghe æye æfter mine bröthres, weners oc samfrænders radh, Then gardh *Höghxstorp*, j Stæfuenshæreth j Sieland liggende, meth byen *Höghxstorp*, oc möllen oc meth all theres goths oc tilliggelse, som her æfter næfnes, Swosom er en gardh j *Lund*¹⁾ j for^{de} Stæfuenshæreth, j huilken Hemmyng boor oc gifuer halft annet pund korn vm aret til landgilde. Jtem en gardh j then samme stædh, j huilken Bothild boor, oc gifuer thry pund korn vm aret til landgilde. Jtem en gardh wt j then samme by, j huilken Nisse Jonssøn boor, oc gifuer en skilling grot vm aret til landgilde, Jtem en gardh j then samme by, som Kirstine Andersse wt j boor, oc gifuer sywtten grote vm aret til landgilde, Jtem en gardh j then samme by *Lund*, j huilken Bay boor oc gifue en skilling grot vm aret til landgilde, Jtem en gardh wt j then samme by *Lund*, som Niels Jngwarssøn boor wt j, oc gifuer een tunne sild vm aret til landgilde, Jtem en gardh j then samme by *Lund*, j huilken Pæther Brwn boor, oc gifuer tw pund korn vm aret til landgilde, Jtem j then fornempde by *Lund* en gardh j huilken Pawel Nielssøn boor oc gifuer tw pund korn vm aret til land-

gilde, Jtem j then samme by *Lund* en gardh som Jacop Ottes-
 sön wt j boor oc gifuer thry pund korn vm aret til landgilde,
 Jtem j then samme by *Lund* en gardh som Pæther Klöff wt j
 boor oc gifuer tw pund korn vm aret til landgilde, Jtem en
 gardh j *Gefnowe* ²⁾ som Ascer wt j boor oc gifuer een öræ
 korn vm aret til landgilde, Jtem j then samme by *Gefnowe*
 en gardh som Pæther Fröydh wt j boor, oc gifuer en öræ
 korn vm aret til landgilde. Jtem j then samme by en gardh
 som Jæppe Dyækn boor wt j oc gifuer en skilling grot vm
 aret til landgilde. Jtem j then samme by en gardh som Oleff
 Jenssön wt j boor, oc gifuer tw pund korn vm aret til land-
 gilde. Jtem j then samme by two ödhe fiærthunge, som plæ-
 ghe at giue firæ pund korn vm aret til landgilde. Jtem j then
 samme by en gardh som Jens Nielssön wt j boor oc gifuer
 siæxten grote vm aret til landgilde. Jtem j then samme by
 Jens Hemmingssön wt j en gardh oc gifuer siæxten grote vm
 aret til landgilde, Jtem j then samme by Olæff Nielssön j en
 gardh oc gifuer siæxten grote vm aret til landgilde. Jtem j
 then samme by Throwels j en gardh, som gifuer oc siæxten
 grote vm aret til landgilde. Jtem j then samme by en ödhe
 gardh som skylder en öre korn vm aret til landgilde. Jtem j
 then samme by Pæther Giruessön j en gardh, oc gifuer siæxten
 grote vm aret til landgilde. Jtem j then samme by Anders
 j en gardh, oc gifuer en skilling grot vm aret til landgilde.
 Jtem j *Litherslöff* ³⁾ Æskil wt j en gardh, oc gifuer tw pund
 korn vm aret til landgilde. Jtem j *Legistoftæ* ⁴⁾ Pæther Niels-
 sön wt j en gardh som gifuer een halff tunnæ smör vm aret
 til landgilde, Jtem j then samme by lille Olæff wt j en gardh
 oc giuer een halff tunne smör vm aret til landgilde, Jtem j
Maghleby ⁵⁾ en gardh som Johanne Schows bothe wt j oc gaff
 tw pund korn vm aret til landgilde. Jtem j *Röthinge* two gardhe,
 som gifue siex pund korn vm aret til landgilde, Jtem j *lille*
Hædinge ⁶⁾ en gardh som gifuer tw pund korn vm aret til
 landgilde, Jtem then gardh som Pavel j Lund boor wt j, huilken
 som gifuer tw pund korn vm aret til landgilde, huilken gardh
 jæk for^{de} *Folmer Jæcopssön* fik aff myn brother Her *Anders*
Jacopssön, Jtem then halfue gardh j Hafnelöfue, som jæk fik
 aff *Anders Nielssön* aff *Asedale*, meth all oc hwor besunder-

lich thenne for^{de} gardhs Höghxstorp oc gotzes tilliggelsse, aghre, ænge, schowe, fiskewatn, fægange, möller, möllestadhe, wat oc thywrt, ödhe oc bygd, rörende oc wrörende, ænkte vndentaghit, e hwat thet hælst heder eller ær: huilken forscrefne gardh *Höghxstorp* meth byen oc mölle oc goths meth all there tilliggelsse, som fore er screuit, jæk for^{de} myn frue drotning *Margretæ* til foræn pantsæt hafthe, oc hænne nw salt, sköt oc affhænt hauer til euerdhelighe æye j alle made som fore screuit star, oc thet pantebreff lot for^{de} myn frue mik nw her j Calundburgh see oc höræ som j gar war, swo at thenne forscrefnæ gardh *Höghxstorp* meth byen oc mölle oc gotz oc all there tilliggelsse som fore er sacht, er thet samme gardh oc gotz, by oc mölle, som jæk hænne nw pa myn herre konyngens ræterething j Aleburgh salde, sköte oc affhænde til ewerdeleghe æye j alle made som forescreuit star, huilkit sköde, sælghen oc affhændilssse jæk stadhfæster meth thettæ nærwærende mit oppe breff. floræ thenne forscrefne gardh *Höghxstorp* oc by oc mölle oc goths oc all there tilliggelsse som fore er sacht hauer for^{de} myn frue drotnyng *Margretæ* mik swo fult oc alt æfter myn wilghe foræ giort, at mik fulleleghe oc wel at nöyer, oc kænnes jæk mik oc mine arfwinge ængen ræticheet eller tiltalen til then for^{de} gardh Höghxstorp eller gotz, eller til nogher there tilliggelsse, at haue eller haue scule j noghræ made. Oc tilbinder jac mik oc mine arfuyngge at frij oc hembæl thenne for^{de} gardh oc allt thettæ forscrefnæ for^{de} myn frue drotnyng *Margretæ* oc hænnes arfuyngge oc æfterkomere, eller hwem hwn thet vnnæ eller lade wil, fran hwor mans tiltalen til ewerdelich æyge. Ther foræ bether jæk thic *Jönes Görstinge*, landzdomere j Syeland, mæthen jæk sælff ther ey nw hoos wære kan, at thu pa mine weynæ ligher wiis oc j alle made, som jæk sælff nærwærende ware, sköder for^{de} myn nadhighe frue æller hænnes wisse budh pa hænnes weynæ, som hwn ther vn til landzthinget til thic sænder, thenne for^{de} gardh *Höghxstorp* meth by oc mölle oc gots oc all there tilliggelsse til ewerdelich æye j alle made, som forescreuit star, til landzthingx witnæ. Oc til mere bewaring oc wissæn alle thisse forscrefne styckes, at the alle oc hwort there with sich stadige, faste oc wbrödeleghe bliuc oc haldes scule ewinneleghe j alle made,

som forescreuit star, wten alt archt oc hielperæthe, tha hauer jæk fornemde *Folmar Jacopssön*, Riddere, mit jncigle meth wilghe oc witscap ladit hængis foræ thettæ breff. Oc til witnessbyrdh biscop *Jacops* jncigle aff Berghen, Her *Jönes Anderssons* aff Asendorp, Her *Johan Scarpenbergx*, *Herman Flæmyngs*, *Jönes Swenssons Bryms*, *Clawes Skinkels*, *Molekes*, *Henrik Preps* Jncigle. Datum *Calungeborgis* Anno Domini Millesimo quadringentesimo sexto feria tertia proxima post festum beati Michaelis archangeli.

Udenpaa :

Her *Folmers* breff, at han bether *Jens Görstynge*, landsdomer j Sieland, sköde drotnyng *Margretæ* vpa sine weynæ *Höystorp* vpa landzthingit.

¹⁾ Nu Lundeby, i Lyderløv Sogn.

²⁾ Giefns i Lyderløv Sogn.

³⁾ Lyderløv.

⁴⁾ Leierstøfte, en Gaard og nogle Huse i Lyderløv Sogn; s. D. Atlas VI. 385.

⁵⁾ Magleby Sogn, i Stevns Herred.

⁶⁾ Lille Sedinge Sogn, Stevns Herred.

191.

1406. 6. Octbr. *Jens Görstinge*, Landsdommer, "ffioeder til Landstingsvidne", efter Begiering af Hr. *Folmar Jacobsen* (Lunge) Gaarden *Hvistrup* i Stevns Herred, med sammes tilliggende Gods, paa Landstinget i Ringsted til *Claus Skinkel* paa Dronning *Margrethes* Vegne; (s. Nr. 190.)

[Sieland. Stevns Herred.]

[Af en Wibiese paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. med tre hængende Segl, udstædt af *Clawes Grupendale*, Riddere, *Möleke* oc *Gerith van der Lancken*, awapn, 1414 paa St. Urbani pape et martyris Dag.]

Jæk *Jens Görstinge*, landsdomere j Sieland, oc wi *Jens Finkenow*, *Pær Jenssön* aff Windorp, *Pær Snubbæ* aff Gerdorp, *Pær Clementssön*, *Henric Jories hafu*, *Jens Olefsön*, *Wiliem*

Tyghessön, oc *Jens Jæiæpssön*, byman j *Ringstæthæ*, wi alle for^{de} göræ willikt alle the thettæ breff see eller höræ, at æfter thet som wi sport oc hört oc sannelich forstandit haue j velboren mans her *Folmar Jæiæpssön*, Ridderses obne breff, at han mektich förstinne war nathic fruæ drotning *MARGRETE* oc hennes aruinge oc æfterkommere, eller huem hun wel, then gaar *Höghstorp* j Stæuenshæreth j Sieland ligendes meth by oc möllæ oc gots oc all therræ tilliggelsæ æfter thy som hans obne breff ther om füllelighæ wt wisæ, huelke wi nw her i daw pa landstinget hört hafuæ til foren panæ ræteræthinget sköt, saalt oc afhent hafuer fran siik oc sinæ aruingæ til ewinlich æyæ, Oc for^{de} her *Folmar* mik *Jens Görstinge* j siit obne breff telscreuit oc bethet hafuer, at jek thenne for^{de} gaar *Höghstorp* meth by oc möllæ oc gotss oc all therræ tilligelsæ, som for ær sakt, sködæ sculde til landstingss witnæ til ewerdelich eyæ for^{de} min fru drotning *Margretæ* eller hennes wissæ bwdh, som hun ther om til landstinget sendæ, ligher wiiss som for^{de} min fruæ oc her *Folmer* ther seluæ nerwærendes woræ, tha kennes wi for^{de} *Jens Finkenow*, Riddere, Pær Jenssön, Pær Snubbæ, Pær Clementssön, Henric Jories hafn, Jens Olefssön, Wiliem Tyghessön oc Jens Jæiæpssön, at for^{de} Jens Görstinge, landsdomere, thennæ for^{de} gaar oc gotss *Höghstorp* meth by oc möllæ oc all therræ tilligelsæ som för ær sakt pa for^{de} her *Folmærs* wegnæ skiöt oc afhent hafuer welboren man *Clawes Skinkel* pa for^{de} wor frues wegnæ drotning *Margretæ* til hennæ oc hennes aruinges oc æfterkommeres hand til ewerdelich eyæ, eller huem hun thet vnnæ eller ladæ wel, j allæ madhæ, som for^{de} her *Folmer* mik *Jens Görstinge* j siit obne breff bethet hafuer. Oc at all thing so skiethæ, giorthæ oc fulkompnæ æræ j allæ madhæ, som foræ screfuit star, tha hafuæ wi for^{de} Jens Görstinge, Jens Finkenow, Riddere, Pær Jenssön, Pær Snubbæ, Pær Clementssön, Hinric Jories hafn, Jens Olefssön, Wiliem Tyghessön oc Jens Jæiæpssön ladit woræ jnsciglæ henges for thettæ breff. Datum *Ringstadis* in placito generali Sielandie Anno domini Millesimo quadingentesimo sexto feria quarta proxima ante festum beati Dyonisii.

1406. 11. Nov. Jens Jacobsen, Bøvner, i Rådsted tilføder Hr. Folmer Jacobsen Lunge i Tvede sin Deel og Rettighed i Nøserstorp Gaard.

[Lolland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt ser hængende Segl, fem alle manglde.]

Allæ mæn thettæ breff höre eller see hölsær jæk *Jenis Jacobsön*, awapn, j *Radhæstædhæ* ¹⁾ j Laland Ewinnelige meth wor Herræ, Ok vil thet kungöre allæ mæn nærüærendis som kommæskulindis, at jæk wedherkenner mik ok mynæ arwinge en beskedhen man ok ærlig Herræ *Folmar Jacobsön Lunge*, Riddære, j Thwede ok hans arwinge all myn Rættikhet j Ascers-
torpæ ²⁾ gardh ligindis j Laland, swo vel thæn deel jæk ærffde æfter myn brodher *Anders Jacobsön*, huas siæl gudh hauæ, som thæn deel jæk ærffde æfter myn fadher *Jæcop Pædher-
sön*, huas siæl gudh hauæ, meth allæ then for^{de} gardz tilligelse, swo som ær agher, æng, fægang, skogh, fiskæuatn, wat ok thiurt, Rörende ok wrörende, meth huat nafn thet kan næfnis som til thæn for^{de} gardh ligger, at hauæ sköt ok salt til ewinneligæ æyæ meth thettæ breff, far huilken for^{de} gardh ok æydom jæk vedherkænnæ mik ok mynæ arwingæ aff thæn for^{de} Her *Folmar Jacobsön* ok aff hans arwingæ falt [falt] wærdh ok alt som jæk aldælis ok mynæ arwinge ladhæ os nöghæ meth vp at hauæ borith, Framdelis tilbinder jæk mik ok mynæ arwinge thæn for^{de} Herræ *Folmar Jacobsön* ok hans arwinge thæn for^{de} Rættikhet ok æydom j thæn for^{de} gardh fri ok hemlæ ok til at sta far huars mans til tal æller hinder æfter lans lagh, ok ware thet swa at thæn for^{de} Rettikhet ok æydom j thæn for^{de} gardh thæn for^{de} Herræ *Folmar Jacobsön* æller hans arwinge far myn æller mynæ arwinges hemel skuld afginge, tha tilbinder jæk mik ok mynæ arwingæ thæn for^{de} Herre *Folmar Jacobsön* æller hans arwinge skadhælöst at haldæ aff all skadhæ, huilkin han æller the fafangit j the for^{de} godz. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis viro-

rum discretorum, vz. *Awonis Lwngæ*, Domini *Jacobj Nicolai*, presbiterj jn Stadagræ, *Erichi Achonis*, *Folmari Jacobi* j Ala-bæk et *Johannis Jacobi*, armigerorum, presentibus est appen-sum. Datum Anno Domini M^o CD^o sexto Die Sancti Martini Episcopi.

Udenpaa:

Jens Jacobsöns sködebref wdj Padedstedhe (Radestede) ath han haffwer sködt Her Folmer Jacobsön syn anpart i Asserstorpe gordt i Lolland Medvj.

¹⁾ Radsted, Kirkeby i Musse Herred i Lolland.

²⁾ Ksferstrup, en Hovedgaard, i Sandby Sogn, Nørre Herred i Lolland. Den var i Lungernes Eie til Begyndelsen af 17de Aarh. (s. Danske Aft. VI. 495.)

193.

1406. 22. Novbr. Fru Elsebe, Fr. Albrecht Andersöns Enke, overdrager et Pantebrev, som hun havde givet Fr. Jon Lille, til Dronning Margrethe, der vil udbetale ham den Sum, Brevet lyder paa; og bliver Fru Elsebe Dronningen da i Alt 200 Lybske Mark skyldig.

[Den originale Vidlöse paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har tre hængende Segl.]

Wy *Clawes Grupendale*, Riddere, *Möleke* oc *Gerith* van der *Lanken*, awapn, göre witerlicht oc openbar Alle the som thenne scrift höre eller see, oss efter war herres föthelses aar thussende fire hundrethæ vpa thet fiortende aar vpa sancti Georgii dagh hafue seet oc skoet oc hört grangiffliche fore oss owerlæset eet opet breff wraget oc wscrapet oc j alle made wfal-sket oc wmisthenkelicht meth sanne oc wisse jncigle jnciglet helt oc holdet Ok allsthings wælbewaret, huilket breff luder ordh fran ordh æfter thy som her æfter fölgher.

Jæk Elsebe, Her *Albricht Anderssöns* æfterleue, helsær ether Her *Jon Lylle* kærleghe meth gudh, oc bether jak ether, at j genist antworde höyghboren förstinne myn nadhighe frue drotning **MARGRETÆ** thet opnæ breff, som j haue aff mik til pant, for thy at hwn scal giue ether the penninge, som thet star ether foræ, Oc meth thet hauer hwn lænt mik swo meghit, at thet er tw hundrethe lybische mark ofuer alt. Ok ther fore scal for^{de} myn frue behalde thettæ forescrefne breff til thes hwn faar thisse forescrefne tw hundrethe lub. mark, Oc the andre pennyng, som brefuit meer paluder æn tw hundrethe lub. marc, at hwn mane mik oc mine arfwinge thöm in til gothæ thet raskeste hun kan. Oc görer som forescreuit star, forthy at for^{de} myn nadhighe frue oc jæk ære swo ens wordne j alle made som forescrefuit staar. Ok til mere Bewaring oc wissen vm alle thisse forscrifne stycke, at thet myn fulkomeleghe gothwilghe er j alle made, som fore er sacht, tha hauer jæk for^{de} Elsebe myt incigle thrycht pa ryggen for thettæ breff, Oc til witesbyrdh wælborne mens, swosom er Her *Jens Dues*, Her *Magnus Munkx* oc Her *Hannes van Podbudsches* jncigle. Datum *Lundis*, Anno Domini Mcd sexto, feria sexta proxima ante festum beati Clementis Pape et martyris gloriosi. Oc til mer witerlicheet her vm hafue wy ladet wore incigle henges fore thenne scriff. Datum Anno et die supradictis.

Udenpaa:

Transcriptum aff frue *Elsebes*, Her *Albrecht Anderssöns* æfterleues breff, j huilkit hwn bether Her *Jon Lille* fa drotnyng *Margrete* thet breff han hauer til pant aff hænne.

194.

1406. 15. December. Thure Beyntsons Gienbrev paa Faxaholm Slot i Helsingland, med Hodalæsohn o. m., som Kong Erik har forlehnet ham med paa Livstid.

[Sverige. Helsingeland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fire hængende Segl, hvoraf kun det første findes.]

Jak Thure Beyntssön, Riddare, kungör allæ the thettæ breff see eller höræ, at aff thy at mæchtigh förste myn nadhighe herræ konung **ERIK** for myn thiæniste sculd, som jac hanom giort hafwer, oc her æfter trolicæ göræ scal meth gudhs hiælp swo lenge jac lefwer, hafwer nw vnt oc lænt mic hans slot oc fæste *Faxaholm* j Helsingæland liggende meth swo megit aff Helsingæland, som jac nw j myn wæræ hafwer, oc meth Hodalæsochn meth al konunglich ræt j mynæ lefdaghæ, hwilket hanom gudh forgælde, Tha wil jac æfter myn bæstæ macht haldæ oc ladæ then fathighæ almughæ, som ther j bygger oc boor, with lagh, fridh oc ræt, ok scal thet fornempdæ slot waræ oc blifwæ for^{dæ} myn herræs oc myn frwæs Drötning **MARGRETÆS** opnæ slot bodhe j nöth oc löst then stund jac thet hafwer som fore ær sacht, ok nar jac döör oc aff gaar, at thet fornempdæ slot oc fæste *Faxaholm* meth fornempdæ læn oc sochn genist jgen kommæ frij oc vmbeworen til fornempdæ myn herræ oc frwæ oc theræ arwingæ oc æfterkommæræ vtan alt hinder oc lenger töfring. Ok lader jac fornempdæ myn herræ konung Erik oc hans arwingæ oc æfterkommæræ qwit, lethuch oc gantzæ orsakæ meth thettæ brëff for al gæld oc sculd oc tæring oc for al stycke til thenne dach, oc thackar hans nath gernæ for alt got. Ok til mere bewaring allæ thisse forscrifnæ styckes, Tha hafwer jac myt jncigle meth wilyæ oc witscap hengt for thettæ breff, ok til witnesbyrdh myn brodhers Her *Steen Beyntsons*, Her *Jens Duwæs* oc Her *Magnus Munkæ* jncigle. Datum *Syluesborgh* Anno Domini Millesimo cd^o sexto, quarta feria quatuor temporum ante festum natiuitatis domini.

Udenpaa:

Her *Thure Beyntssöns* breff vm *Faxeholm* j *Helsingeland* meth sin tilliggelsse, at han hauer thet til lans i hans lifdaghe for sin tro thianiste j gen ther fore, oc lader han konung *Erik* oc drotning *Margrete* quit fore all gæld, schyld oc tæring oc fore all stycke.

195.

1407. 6. Jan. Hr. Jens Olsson Lunge i Gunde-
strup i Odsherred, og Jes Olsson Lunge i
Falkerslev paa Falster, vitterliggiør at have til-
skjødet Hr. Folmar Jacobsøn Lunge og
hans Arvinger, al deres Arv og Eie i Nørre- og
i "Søndre Jylland", hvilken de havde arvet efter
deres Fader, Hr. Ole Olsson Lunge paa Mose-
gaard.

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt ser hæn-
gende Segl, hvoraf det 1ste og 2det mangle.]

Allæ mæn thettæ breff höre æller see Hølsæ vi *Jenis Olsson Lunge*, Riddære, j *Gunnæsthorp* ¹⁾ j Siælend j Osshæreth, ok *Jessæ Olsson Lunge*, awapn, j *Falkærsløff* j Falster, Ewinne-
lig meth war herræ. Ok welix wi thet kungöre allæ mæn,
næruærendes, som kommæ skulindes, at wi wedher kennæ oss
badhæ brödræ ok bægger ware rættæ arwinge vp at lataæ ok
sködæ meth en godh welix ok berad hwg til ewinnelig æyghæ
hauæ skulindes en hædherlik man ok ærlig herræ *Falmar Jæ-
cobsøn Lunge*, Riddære, j Thuede, war kære fæddære, all bæg-
ges war rætichet ok all arff rörende ok wrörende, hwar som
hælst thet ligger j Nørre Jutland æller j Söndre Jutland, ok
thæn for^{de} Her Folmars Jæcobsöns arwinge, hwilkin arff æller
rættikhet wi badhæ brödræ ærffdæ æfter bægger war kære
fadhærs döth herræ *Olaff Olsson Lunge*, Riddere, i Mosægardh,
huas siæl gudh hauæ, meth allæ thörres for^{de} arff ok rættikheths

tilligilsse, huar the liggæ, som ær agher, æng, skogh, fiskæ-
uatn, fægang, wat ok thiurt, rörende ok wrörende, æncte vnden
taghit, meth hwat naffn thet kan næfnis, som til thæn for^{de}
rætikheth æller arff tilliger æller tilhörer, til ewinnelig æyghæ
meth thettæ bæggæ wart vpnæ breff. In cuius rei testimonium
sigilla nostra vna cum sigillis virorum discretorum, videlicet
domini *Jacobi* Rectoris ecclesie Stadagræ jn Falstria, *Folmari*
Jacobi jn Alæbæk jn Meonia, *Johannis Jacobi* fratruj et *Nicolaj*
Jacobi jn Radhæstædhæ, armigerorum, presentibus sunt appensa.
Datum Anno domini M^o CD septimo, die Epiphanie Domini.

Udenpaa :

Jens Olsøn Lwnghe haffwer skiödt *Folmer Jepsøn* hwis gwodz han
haffdhe wdj Nörre Jwdtland medvij.

*) Ru *Gunderstrup*, en Landsthy i *Grevinge Sogn*, *Ddsherred*.

196.

1407. 6. Jan. Fru *Abela*, Enke efter *Godfrid Bang*,
i *Nadsted*, tilskieder Hr. *Folmer Jacobsen Lunge*
i *Lvede* hendes Eiendeel i den halve *Asferstorp*
Gaard, hvilken Deel hun arvede efter sin Søn,
Anders Jacobsen; (s. Nr. 192).

[Lolland.]

[Originalen i det Kgl. Geh. Arch. er paa Pergament, og har havt syv
hængende Segl, hvoraf kun det 1ste og 3die findes.]

Allæ mæn thettæ breff höre æller see *Hölsær jæk Abælæ* j
Radhastædhæ, *Godhefrit Bangs* æfterlöffuæ, ewynnelicæ meth war
Herræ. Ok vil jæk thet kungöre allæ mæn næruærendis som
kommæsculindis, at jæk wedherkænner mik ok mynæ arwingæ
en hedherlig man ok ærlig Herræ *Folmar Jæcobsøn Lwnghe*,
Riddære, i *Thuede*, ok hans arwingæ at hauæ salt, sköt ok vp-

latit til ewinnelig eyghæ all myn Rætikheth i thæn halffuæ *Ascerstorpæ* gardh ligind i Laland i Narrechæreth [sic] meth agher, æng, skogh, fægang, fiskæwatn, wat ok thiwrt, rörende ok wrörende, meth hwat nafn thet helst næfnis, som til thæn sammæ Rætikheth ligger, æncte vndantagit, huilkin Rætikheth som ær thæn thredixæ del i thæn for^{de} gardh, huilkin for^{de} Rætikheth oc deel jæk ærffde æfter min kære söns Döth, *Andres Jacobssöns*, huas siæl gudh hauæ. Ok tilbinder jæk mik ok mynæ arwinge thæn for^{de} Herræ *Folmar Jacobson* ok hans arwingæ thæn for^{de} Rætikheth ok thredixæ deel meth allæ sinæ tilligilse at fri, hemlæ ok tilstaa far huars mans tital æller hinder. Framdelis ware thet swa, at thæn for^{de} Rætikheth, som ær thæn thredixæ deel i thæn for^{de} *Ascerstorpæ* gardh, thæn halffuæ æller nokur thæn Rætikhethz tilligilse, thæn for^{de} Herræ *Falmar* æller hans arwingæ affgar æfter lans logh far mik æller mynæ arwinge hemel skuld, tha tilbinder jæk mik ok mynæ arwinge thæn for^{de} Herræ *Falmar* oc hans arwinge skadhælöst at göre vdan alt hinder æller nokur omoth sigilse meth thettæ mith vrnæ breff. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum nobilium, vz. *Nicolai Jacobi* in Radhæstædhæ, filii mei dilecti, *Domini Johannis Olsson*, militis, in Gwnnærstorp, *Johannis Lwngæ* in Falkærsløff, fratrum, *Eskilli Falster de Barghæ*, *Conradi Rebærg de Tharp*, *Nicolai Rebærg de Skernæ*, armigerorum, presentibus est appensum. Datum Anno Domini M^o-CD^o-septimo, Die Epiphanie Domini.

Udenpaa :

Schödebref paa *Ascerstorpæ* gordt, liggendes y Lalandt y Norre^z hærett, aff frw *Abellæ* tiill Her Folmer Jacobsön M^o vj (sic).

197.

1407. 2. Marts. Hr. Folmar Jacobsøn (Lunge) udsteder eget Skiødebrev (s. Nr. 190) paa Herregaarden Høistrup med tilliggende Gods, hvilket han allerede tilførn (5. Oct. 1406) havde ladet Dronningen tilskøde paa Landsting.

[Siælland. Stevns Herred.]

[Af en Vidbæse paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. med tre hængende Segl, udstødt af *Claves Grupendale*, Riddere, *Möleke* oc *Gerith van der Lanken* Aar 1414 paa St. Urbani Pave og Martyrs Dag.]

Jæk Folmar Jacopssøn, Riddere, kænnes thet meth thettæ mit opne breff, at æfter thet at then gardh *Høyghsthorp* j Stæfuenshæreth j Syeland liggende meth byen Høyghsthorp oc möllen j then samme stadh meth all thes tilliggelse kom j min deel oc skifte föræ min fætherne æfter min father Her *Jacop Olæfs-søn*, hwes syæll gudh haue, tha hauer jæk til foren skööt høyghboren förstinne min nadhighe frue drotning *MARGRETÆ* then for^{de} gardh *Høyghsthorp* oc by oc mölle meth all thes tilliggelse oc meth all thettæ goths, som her æfter star screuit, Swosom er j *Lund* j for^{de} Stæfuenshæreth en gardh som giuer halftannet pund korn vm aret til landgilde, j huilken Hemming bothe, jtem en gardh, som giuer thry pund korn vm aret til landgilde, j huilken Bothild bothe, jtem en gardh, som giuer en skilling grot vm aret til landgilde, j huilken Nisse Jonssøn bothe, jtem en gardh, som gifuær sywtten grote vm aret til landgilde, j huilken Kirstine Andersse bothe, jtem en gardh, som giuer en skilling grot vm aret til landgilde, j huilken Bay bothe, jtem en gardh, som gifuer een tunne sild vm aret til landgilde, j huilken Niels Jnguarssøn bothe, jtem en gardh, som giuer tw pund korn vm aret til landgilde, j huilken Pæther Brwn bothe, jtem en gardh, som giuer tw pund korn vm aret til landgilde, j huilken Pael Nielssøn bothe, jtem en gardh, som giuer thry pund korn vm aret til landgilde, j huilken Jacop Ottessøn bothe, jtem en gardh, som gifuer tw pund korn vm aret til landgilde, j huilken Pæther Klöff bothe, jtem j

Gefnowe en gardh, som giuer en öræ korn vm aret til landgilde, j huilken Asscer bothe, jtem en gardh, som gifuer en öræ korn vm aret til landgilde, j huilken Pæther Fröydh bothe, jtem en gardh, som giuer en skilling grot vm aret til landgilde, j huilken Jæppe Dyækn bothe, jtem en gardh, som gifuer tw pund korn vm aret til landgilde, j huilken Oleff Jenssön bothe, jtem two ödhe fiærthunge, som plæye at gifue firæ pund korn vm aret til landgilde, jtem en gardh, som giuer siæxten grote vm aret til landgilde, j huilken Jens Nielssön bothe, jtem en gardh, som giuer siæxten grote vm aret til landgilde, j huilken Jens Hemmingssön bothe, jtem en gardh, som giuer siæxten grote vm aret til landgilde, j huilken Olæff Nielssön bothe, jtem en gardh, som giuer siæxten grote vm aret til landgilde, j huilken Throuels bothe, jtem en ödhe gardh, som plæyer at skilde en öræ korn vm aret til landgilde, jtem en gardh, som giuer siæxten grote vm aret til landgilde, j huilken Pæther Giruessön bothe, jtem en gardh, som giuer en skilling grot vm aret til landgilde, j huilken Anders bothe, jtem j *Litherslöff* en gardh, som giuer tw pund korn vm aret til landgilde, j huilken Eskill bothe, jtem j Legistoftæ en gardh, som giuer een half tunne smör vm aret til landgilde, j huilken Pæther Nielssön bothe, jtem j Magleby en gardh, som skylder tw pund korn vm aret til landgilde, j huilken Johanne Schows bothe, jtem j Ræthinge two gardhe, som giue siex pund korn vm aret til landgilde, jtem j *lille Hæddinge* en gardh, som gifuer tw pund korn vm aret til landgilde, jtem then gardh, som Pawel j Lund boor wt j, som giuer tw pund korn vm aret til landgilde, huilken gardh jæk for^{de} Folmer Jacopssön fik aff min brodher Her Anders Jacopssön riddere, jtem then halue gardh j Hafnelöfue, som jæk fik aff *Anders Nielssön* aff *Asedale* meth all oc hwor besunderlich thenne forscrefnæ gardhs Höyghsthorp oc gotsses tilliggelsse, aghræ, ænge, schowe, fiskewatn, fægange, möller oc möllestadhe, wat oc thywrt, ödhe oc bygdt, rörende oc wrörende, ænkte vnden taghet, e hwat thet hælst heder æller er, Alt thettæ forscrefnæ meth all thes tilliggelsse hauer jæk for^{de} Folmar Jacopssön riddere til foren sköt for^{dæ} min frue drotning Margretæ bothe vpa ræterething oc anner stadh, swo oc j höste nu næst war tha befalethe jæk lands-

domeren j Syeland at sköde for^{de} min frue drotning Margretæ vpa lands thinget j Syeland alt thettæ forscrefnæ vpa minæ weynæ, huilket han oc giorthe oc sköte *Clawes Skinkel* thet vpa hænnes weynæ, Tha kænnes jæk meth thettæ samme mit opne breff, at jæk nu aff gudhs nadhe heell oc heelbreydhe meth ja oc goth wilghe aff hænder, til æyner oc sköter j dach vpa Sielands faræ lands thing for^{de} min nadhighe frue drotning Margretæ oc for^{de} *Clawes Skinkel*, som nw er for^{de} min frues kökemestere, vpa for^{de} min frues weynæ thet for^{de} *Höyghsthorp*, meth alt thettæ forscrefnæ, fran mik oc minæ aruinge oc til for^{de} min nadhighe frue drotning Margretæ oc hennes arwinge oc æfterkomeræ, æller hwem hwn thet vnnæ æller lade wil, til ewinnelich æye. Oc kænnes jæk mik æller minæ arfwinge ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller j noghræ made her æfter haue scule til thet forscrefnæ Höyghsthorp æller til noghet aff alt thettæ forscrefnæ, Thy at mik er swo fulleleghe fult oc alt scheet oc giort æfter min wilghe oc nöyæ foræ thettæ forscrefnæ Höyghstorp oc foræ alt thettæ forscrefnæ aff for^{de} min nadhighe frue drotning Margretæ. swo at mik oc minæ arfwinge fulleleghe oc wel at nöyer, Jtem tilbinder jæk mik oc minæ arfwinge at frij oc heemblæ oc ordhgrant at göre for^{de} min frue drotning Margretæ oc hænnes arfwinge oc æfterkomeræ æller hwem hwn thet vnnæ æller lade wil thet forscrefnæ Höyghsthorp meth alt thettæ forscrefnæ foræ hwor mans tiltalen, som thet kan j noghræ made meth ræte vpa tale, Jtem all the breff som jæk togh æller scriue loot æller screfnæ wordæ vm thettæ forscrefnæ Höyghsthorp, æller vm alt æller noghet aff thetta forscrefnæ, tha thet wardh for^{de} min frue til pant sæt, æller the stund thet war for^{de} min frues pant oc för æn jæk hænnæ thet sköte, som mik æller minæ arfwinge kunne j noghræ made til gothe komme vm thettæ forscrefnæ, e hwat hælder thet er konungxbreff æller anner breff, the breff mæler jæk döthe oc machtlösæ meth thettæ mit opne breff, Oc e hwat breff, som her æfter finnes kunne, som lude æller röre vpa thet for^{de} Höyghsthorp æller vpa noghet aff alt thettæ forscrefnæ, e nar the screfne æller gifne ære, oc e huro the helst ludæ, the scule for^{de} min nadhighe frue drotning Margretæ oc hænnes arfwinge oc æfterkomere, æller hwem hwn

thet vnnæ eller lade wil, til gagn oc gothæ komme j alle made vm thettæ forscrefnæ oc ængen stadh til hinder æller scathe j noghræ made. Oc til mere bewaring oc wissæn vm alle thisse forscrefne stycke, at all stycke swo skethæ oc giorthæ æræ oc at jæk thet forscrefnæ Høyghsthorp meth alt thettæ forscrefnæ swo til æynet oc sköt hauer for^{de} min frue drotning Margrete, oc at all stycke scule ewerdeleghe oc wgcncalleleghe swo stadhughe, faste oc wbrödeleghe bliue oc haldes j alle made æfter thy som fore screuit star, tha hauer jæk for^{de} *Folmar Jacops-son*, riddere, mit jncigle meth wilghe oc witscap ladet hengæs fore thettæ breff, Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe oc wælborne mæn, som her ouer oc nær haue wæret at all stycke swo skethe oc giorthæ ære j alle made som fore screuit star, Swosom ær *Jönes Görstinge*, landsdomere j Syeland, her *Anders Olæfssön* aff Næsby oc her *Jens Schafue* riddere, her *Niels Pæther* (sic) aff Northorp, præst, *Marquardh Buk*, *Jens Skytte* aff Sandby, *Henrik Gamel* aff Farendlösæ, *Aghe Bossön*, som foghet er j Tureby oc *Jens Nielssön*, som foghet er j Harestadhe, ladet theres jncigle hængis foræ thettæ breff. Datum *Ringstadis* in placito generali Sielandie Anno domini *Millesimo* quadringentesimo septimo, feria quarta proxima ante dominicam qua cantatur letare jn medio quadragesime.

198.

1407. 6. April. *Anders Pedersen* af *Swaneholm* og *Jens Pedersen* af *Løgismose* tilskjode *Dronning Margrethe* *Vilsted Gaard* og *By* i *Slet-herred*.

[*Norre-Jylland. Slet Herred.*]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt ni hængende Segl, hvoraf det 3die mangler.]

Wi *Anders Pætherssön* aff *Swaneholm* oc *Jens Pætherssön* aff *Löuitzmosæ*, bröthre, göre widerlicht meth thettæ wort opne breff, vm then gardh oc by *Wilstæthe* j *Sketehæreth* ¹⁾

liggende oc Wilstæthefang, meth swo meghit, som til Wilstæthe ligger æller aff alder tillighet hafuer, e hware thet hælst ligger, oc e hwat thet hælst heder æller ær, ænkte vndentaghet, Alt thettæ forscrefnæ kænnes wi, at wi høyghboren förstinne war nadhighe frue drotning **MARGARETÆ** solt, sköt oc affhænt hafue til ewerdelich æye, fran oss oc woræ arfwinge oc til hænne oc hænnes arfwinge oc æfterkomere, æller hwem hwn thet vnnæ æller lade wil, meth goths, aghre, ænge, schowæ, fiskewatn, fægange, möller, möllestadhe, ödhe oc bygd, rörende oc wrörende, oc all thessæ forscrefne gothsses tilhöring oc tilliggelssæ, wat oc thywrt, ænkte vndentaghet, e hwat thet hælst heder æller wæran kan, som fore er sacht, oc meth all breff oc bewisnyng oc ræticheet, som wi eller noghræ woræ forældre nogher tiidh haft hafue æller hafue til alt æller noghet thettæ forscrefnæ j noghræ made. Oc kænnes wi, at oss er swo fulleleghe fult oc alt skeet oc giort æfter wor wilghæ foræ alt thettæ forscrefnæ, swo at oss oc woræ arfwinge fulleleghe oc wæl at nöygher, oc thy kænnes wi oss æller woræ arfwinge ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller her æfter hafue scule til alt æller noghit aff thettæ forscrefnæ j noghræ made. Jtem kænnes wi, at oss er wel widherlicht, at høyboren förste war nadhighe herre konyng **WOLDEMAR**, hwes siæll gudh hafue, hafthe breff oc bewisnyng oc ræticheet til thettæ forscrefnæ aff war father, Her *Pæther Laurensön* oc *Jens Laurensön* wor father brother, hwes siæle gudh hafue: nw hafuer alligheuel fornempde war nadhighe frue drotning **Margareta** oss swo fulleleghe fult oc alt giort foræ alt thettæ forscrefnæ, swo at oss fulleleghe oc wæl at nöyer. Oc e hwat breff, som her æfter finnes kunne, som ludæ æller röre vpa alt æller noghet thettæ forscrefnæ, e hwat hælder thet er quittebreff æller anner breff, som amot thettæ breff kunne wæran, e huro the breff hælst lude, the scule ængen macht haue amot thettæ wort breff, oc thöm mæle wi döthe oc machtlöse meth thettæ nærwærendes wort breff, men finnes nogher breff, som her vpa ludæ, the scule komme fornempde wor nadhighe frue drotning **Margaretæ** oc hænnes arfwinge oc æfterkomere, æller hwem hwn thet vnnæ æller lade wil, til gagn oc gothæ j alle made vm alt thettæ forscrefnæ,

oc ængen stadh til hinder æller schadhe j noghræ made. Jtem tilbinde wi oss oc woræ arfwinge at frij oc hemb læ oc ordhgrant at göre for^{de} war nadhighe frue Drotning Margareta oc hænnes arfwinge oc æfterkomere, æller hwem hwn thet vnnæ æller lade wil, thet forscrefne *Wilstæthe* meth alt thettæ forscrefnæ, æfter thy som fore screuit star, foræ hwor mans til-talen, som thet kan meth ræte vpa tale. Oc til mere bewaring oc wissæn, at alle thisse forscrefnæ stycke scule swo stadhughe, faste oc wbrödeleghe bliue oc holdes ewerdelighe oc wgencalleleghe j alle made, som forescreuit star, tha hafue wi fornempde Anders Pætherssön oc Jens Pætherssön bröthre ladet woræ Jncighle meth wilghe oc witschap hængis foræ thettæ breff, Oc til witnesbyrdh hafuer hetherlich father meth gudh oc welborne mæn, Swosom er biscop *Jacop* aff Berghen, Her *Pæther Lucke*, ærchedyækn j Roskilde, Her *Jens Magnussön* Canek j Arws, Her *Cristiern Nielssön*, Riddere, *Axel Jacopssön*, *Jens Swenssön Bryms* oc *Clawes Skynkel*, afwapn, ladet theris Jncigle henges fore thettæ breff. Datum jn Castro Holbæk Anno Domini Millesimo quadringentesimo septimo, quarta feria proxima post dominicam quasi modo geniti.

Udenpaa :

Anders Pætherssöns aff Swanholm oc *Jens Pætherssöns* aff Löuitzmose theres breff, at the haue salt oc sköt drotning Margretæ *Wilstath* j Slætehæreth. 1407.

¹⁾ Vilsted Sogn i Slet Herred (Biborg Stift) havde, som ogsaa af dette Brev sees, en gammel Hovedgaard, der havde været i Kronens Eie, og nu blev indløst (eller tilbagekøbt) af Dronning Margrethe. Vilsted havde sit eget Birk, endnu i Christian III. Tid, da Niels Riidsøn fik Livsbrev paa Vilsted Birk. (D. Atlas, V. S. 37.) Her tilføies, at Gaardens Enemærker nu (1760—70) bruges af 8 Bønder; og at Christian IV. 1592 forlenede Bertel Sølf med "Vilsted Gods".

199.

1407. 9. April. Biskop Bo, med Aarhus Capitel, bevidner Stiftelsen af et nyt Alter i St. Clements Kirke, indviet til denne Helgen, og af en evig daglig Siælemesse ved dette Alter for Dronning Margrethe og hendes Forældre, hvortil Dronningen har skienket Gaarden Linde i Støvring Herred og Gods i Liæreby, som hun har til Pant af Biørn Svenssøn for 100 lødige Mark.

[Norre Jylland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har ti hængende ved bevarede Segl. En Vidnelse af 1414 haves.]

Wy Bo meth guths nathæ Biscop j Arus oc alt Capitel j then sammæ stæth kennes meth thettæ wart opnæ breff, at höyboren förstynnæ war nathighæ frwæ Drotning MARGRETÆ j guths oc war frwæs oc sanctæ Clæmits hedher hafwer vnt oc gifwet til ewerdhelich eyæ then garth *Lindæ* ¹⁾ j Stefringe hæreth j Omorsysel j Nörræ Jutland liggende meth al syn tilliggelsæ, oc al then Ræt, som hwn thær til hafwer, oc swo megen Ræt, som hwn hafwer eller fongæ kan j *Tyæræby* ²⁾ j sammæ fornempdæ hæreth oc land liggende, til at stöftæ meth och funderæ et altaræ j war domkirkæ j ARUS j swo madæ som her æfter fölgher, först at thær scal nw genist byggæs thet fornempdæ altaræ j fornempdæ sanctæ Clæmits kirke j Arus oc wiyæs sanctæ Clæmit til oc haldæs en sunge mæssæ fore hwor dach ewynnelicæ jn til domæ dach, oc mæthen mæssen sywngx, tha scal brænnæs eet lyus oc hwor dach genist æfter then sammæ mæssæ scal sywngæs eet loff aff war frwæ som heder *Salve Regina* etc. ok fore thenne mæssæ, som sywngæs scal for sanctæ Clæmits altaræ, som fore ær sacht, scal then mæssæ, som daghlica sywngx j war fornempdæ Arusæ domkirke, som kallæs *konungmæssæn*, jke nether læggæs, men at hwor theræ scal sywngæs alligewæl besynderlicæ æfter thy som the æræ funderæthæ oc som fore screuet star. Thetta scal göræs for fornempdæ war nathighæ frwæs drotning

Margretas fathers oc hannes forældræs oc wenes oc hannes syælæ gagn. oc bestandelsæ, oc scal göræs fornempdæ war frwæs drotning *Margretæs* fathers oc hennæs forældræs oc hennæs artiith hwort aar annan dagh næst æfter sanctæ Clæmits dach, oc pa then sammæ dach scal then, som thet fornempdæ altaræ oc gots tha ægher, gifwæ waræ Canekæ j then sammæ stath, som vm daghen æræ j siælæmæssæn oc vm aftenen til foren j vigiliis, een löthich mark at sciftæ j bland thöm æfter then sammæ war kirkes sithwanæ, ok scak thet sammæ altaræs forstandare plæyæ Canekenæ thet bæstæ han kan til ööl oc mat pa then dach, ok pæplingenæ scal bethæs hælacht then dagh, oc thöm scal tha gifwæs een tynnæ ööl oc eet hundræth bröth oc mat thær til, ok the sculæ sywngæ thet sammæ war frwæ loff som heder *Salve Regina* etc. then sammæ aften j fornempdæ sanctæ Clæmits kirke for war frwæ altaræ. Jtem scal fornempdæ drotning *Margretæ* oc hennæs arwingæ oc æfterkomæræ al tiith hafwæ macht til at presentere clærke til thet fornempdæ altaræ, jo een æfter then annan æfter thy som thet ær behoff, oc at then forscrifne clærk vppe halde oc göre j allæ madæ som forescreuet star. Jtem ware thet swo, at oss fornempdæ Biscop *Bo*, eller nogor aff waræ æfterkommæræ Biscopæ j Arus, behaghethe at æyæ fornempdæ *Lindægardh* meth thæs til lig-gelsæ til Biscops bordhet j Arus, tha sculæ wy eller waræ æfterkommæræ, vm wy eller the thet hafwæ welæ, som fore ær sacht, til foren jgen læggiæ annat gotz ligæ megit oc swo got friit gots til thet sammæ altaræ, oc thet som swo megit schyl-der, oc scal thær aff göræs thenne sammæ forscrifne gudhs thænistæ ewerdhelicæ j allæ madæ, som fore screuet star. Ok ellers scal engen hafwæ macht til vnder gudhs hæfnd oc ban at tagæ thettæ forscrifne gotz fran thettæ fornempdæ sanctæ Clæmits altaræ oc gudhs thænistæ oc Clærk, som thet wordher gifwet, vtan han lægger thær swo megit gotz jgen til j allæ madæ oc æfter thy som fore ær sacht. Jtem vm nogræ gar-dhæ eller gotz vde staar aff *Lindæ* eller Lindæfang æntich til pant eller til læns, tha scal then ful macht hafwæ, som thet fornempdæ altaræ hafwer eller æyende wordher, jn at lösæ oc jn at kræfwæ thet sammæ gotz til thet fornempdæ altaræ thær with at blifwæ oc with then Clærk, som til thet sammæ altaræ

presentereth worther meth thet fornempdæ andræ gots j allæ madæ som fore screfwet staar. Jtem Wil Her *Biörn Swensson* eller hans arwingæ lösæ thet fornempdæ *Tyæræby* æfter fornempdæ war nathighæ frwæs drotning *Margretæs* dõth for hundræthæ löthich mark, æfter thy som thet henne nw til pant fore staar, Tha scal man ladæ Her *Biörn Swensson* ellær hans arfwyngæ thet til lösn, ok tha scal gots köpæs for the sammæ hundræthæ löthich mark, oc thet gots scal oc læggæs til thet fornempdæ altaræ oc gudhs thænistæ j allæ madæ som fore screuet staar. Ok til mere bewaring oc wissæn vm allæ thisse forscrifnæ stycke, at the sculæ stadhighe, faste, vbrödeliche oc vgcalleliche blifwæ oc haldæs vtan alt archt oc hiælpæræthe j allæ madæ som fore screfwet staar ewynnelicæ; Tha hafwæ wy fornempdæ Biscop *Bo* oc Capitel j Arus ladet waræ jncigle meth wilyæ oc wytschap hængæs for thettæ breff, Ok til witesbyrdh hafwer hetherlich fater meth gudh oc hetherliche oc wælborne mæn, Swosom ær Biscop *Jæyp* aff Berghen, Prowast *Cristiern* aff Roskilde, Her *Pæther Lucke* ærchediækn j Roskilde, Her *Johan Scarpenbergh*, Her *Jens Nielsson* aff Awæntzbergh, Her *Jæyp Trowelsson*, Her *Hermæn Flæmyng*, Riddæræ, oc *Jens Swensson Bryms*, awapn, ladet theræ Jncigle hængæs for thettæ breff. Datum *Calingburgis* Anno domini Millesimo quadringentesimo septimo sabbato proximo post dominicam quasi modo geniti.

Udenpaa :

Biscop *Bo* oc capittel j Arus kungöre hworæ drotning *Margrete* etc. gaff *Lindegardh* oc *Tyæræby* til at stykte een ewegh mæsse medh j Aruse domkirke, oc hwilkelund then mæsse skal syunges.

1) *Linde Sogn* og *Byen* med to Gaarde, som kaldes *Lindegaarde*, og den nordre Deel af *Melby* eller *Medelby* hører nu til *Nørre-Halbs-Herred*; men den søndre Halvdeel af *Melby* eller *Medelby* ligger til *Herridslev Sogn* i *Støvring Herred*. (D. Afl. IV. S. 409 og 416).

2) *Tyæræby* ligger i *Giminge Sogn*, *Støvring Herred*.

1407. 9. April. Biskop Bo med Aarhus Capitel bevidner, at have oppebaaret af Dronn. Margrethe 1000 lodige Mark i rebe Penge, at anvende til Aarhus Domkirkes "Bod og Bedring i Tag, Bygning, Ornament, Glarvindue", o. s. v. og end videre 600 lodige Mark i Penge til at kiøbe Jordegods, for hvis Rente Cannikerne hver Aften skulle gjøre en Procession og Sang for vor Frue Alter m. m. Alt til Siælebod for Kong Baldemar, Dronningen og deres Arvinger.

[Aarhus Domkirke.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt tre hængende Segl, af hvilke det andet mangler.]

Wj *Clawes Grupendale* Riddere, *Möleke* oc *Gerith van der Lancken* awapn göre witherlicht oc openbar alle the som thenne scrift höre eller see, oss æfter wor herres föthelsses aar thusende firehundrethe vpa thet fiortende aar vpa sancti Mathie apostoli dagh hafue seet oc skoet oc hört grangiffleghe fore oss owerlæset eet opet permæns breff wraget oc wscrapet oc j alle made wfalsket oc wmistenkelicht meth sanne oc wisse hængende Jncigle jnciglet helt oc holdet oc alstings wel bevaret, hwilket breff luder ordh fran ordh æfter thy som her æfter fölgher.

Wi *Bo* meth guths nadhæ Biscop i Arws oc alt Capitel j then samme stædh kennes meth thettæ wort opne breff, at wi haffue vpboeret aff war nadhighe frwe Drotning *MARGRETE* först thusende lödicæ mark j rethæ pænningæ j gutz oc war frwes oc sancti Clemendz hether, oc ffor syn fathers konung *Woldemars* oc andre hennes forældres oc hennes eghin oc hænnes arwingæs oc æfterkommeres syælæ gangn oc bestandilse, til wor domkirkes j Arws bot oc bætring j tagh, bygning, ornament oc glarwindughæ, som thisse forscrefne pænningæ kunne yderst tilræcke. Jtem haue wj fornempde biscop oc Capitel opboeret owær thisse forscrefne thusende lödica mark æn siæxhundrith

lödica marc j rethe pænninge for samme syæles gangn oc bestandilsæ til fornempde wart capitels hand sunderlicæ j sua mata at wændæ oc sua aff at göre som her nw efter fölgher, at for thisse nw næfnde siæx hundrith lödhicæ marc scal köpes oc fonges friit jorthæ godz oc rænte fore, oc hwat thet godz oc rænte scylde kan ther scal göres sua dan gutz thianiste oc hedher aff som her efter fölgher, Fförst at Canekene scule hwar afften ewinnelicæ til domen, mellom afften sang oc nat sang, göre een högtiitheligh processionem meth blws oc röghelse oc meth klerke oc pæplingæ som tha hwar afften j afften sang stande wt aff koret Oc til war frwe altere næst sönæn with kors dörren, ther fore at blifuæ standende oc sywngæ hertherlicæ [sic] thet war frwes loff som heder *Salve Regina misericordie* etc. oc thet loff ther æfter aff war frwe som heder *Ora pro populo jnterueni pro clero* etc. oc ther [thet?] versikel *Ora pro nobis sancta dei genitrix* etc. oc thre Collecter, then förstæ aff war frwæ, then annen for fredh, Then thrithiæ for alle cristne syæle, oc sua mange Caneke som ther wtj ære, at the fonge hwar therræ vpa thæn tiid een ængilsk eller thre smaa pænningæ, som j landet tha gangæ, aff then forscreffnæ Jngiæld oc Rænte, som köpes oc fongæs scal for thisse forscreffne siæxhundrith lödicæ marc, som fore ær sacht, oc wilde guth at nogot ower lupæ sithæn aff thæn jngæld eller ræntæ, som köpæs scal, som nw foræ ær sacht, at thet skiftes sithæn j bland Canikene, som til koret gange vm aret til otesang, höghmæssæ oc aftænsang, Oc at alle thisse artiklæ oc stücke sculæ sua stadhuga, fastæ, vbrödelica oc wgiancallelica blifuæ, holdes oc fulkompnes vtæn alle arghelistæ eller hiælpæræthæ j alle made, som her fore screuit staar, thet lofuæ wi fornempdæ Biscop *Bo* oc alt Capitelet j Arws meth een sampnith hand for oss oc ware æfterkommere with war gothæ tro oc sannind, som wi wilæ swaræ for guth, oc som fornempdæ war nadhighæ fruæ drotning *Margretæ* oss til trot hafuer oc til tror. Oc til meræ bewaring oc wissæn allæ thissæ forscreffnæ stuckles, tha lade wi fornempdæ biscop oc capitel ware jncigle meth wilghæ oc witscap henges for thettæ breff. Oc hafue wj behet Erlich father meth guth biscop *Jacöp* aff Berghen, Prowest *Cristern* aff Roskilde oc Her *Pæther Lucke* ærchediækn j sammæ stadh, Her *Johan Skar-*

penbergh, Her Jens Nielssön aff Awendzbergh, Her Jacöp Throwelssön, Her Herman Flæming, Riddere, oc Jens Swenssön Bryms, awapn, hængæ therræs jncigle til witnesbyrdh for thettæ breff. Datum *Calundburgis*, Anno Domini Millesimo quadringentesimo septimo sabbatø post dominicam quasimodogeniti.

Oc til meræ witerlicheet her vm hafue wi ladet ware Jncigle hænges fore thenne scrift. Datum Anno et die supradictis.

Udenpaa:

Transcriptum at Biscop *Boo* oc alt Capitel j Ars kennis them at haue vporet thusende lödhich mark til there domkirke bygning aff drotning M. Jtem kennæs the them op at haue borit vjæ lödiche mark aff forde drotning Margrete, sfor hwelke the skule hwar dagh göre een processionem aff war frowe mellem aftensong oc natsang til war frwe altare etc.

201.

1407. 22. eller 23. April. *) Gienbrev af Biskop og Capitel i Roskilde Stift paa Skanør og Falsterbøde og Markederne (med Tolden) sammesteds, som Dronning Margrethe og hendes Fæder havde pantsat for 40,000 Lybske Mark.

[Skaane. Skanør og Falsterbød.]

[Originalen, som er en tilbeels bestabiget Bldløse, paa Pergament i det R. Geh. Arch. har haft tre hængende Segl, hvoraf 1ste og 3die mangle.]

. eke oc gerith van der La

 de fire hwndrethe vpa thet fi

 breff wraghet oc wscrapet

 wel bewareth hwilket breff luder
 biscop

*) Georgii Dag er efter Nogle den 23de, efter Andre den 24de April.

Capitel j then samme stadh kennes thet meth thettæ wort op .
 haue haft the
 Schanöör oc falsterbodhe oc marknethen j the samme
 stadhe til
 maning och atter
 len som mællom woræ forfæthre Bisscope oc capitel oc dom-
 kirken j Roskilde
 sidhe oc höyghboren
 förstinne wor nadhighe frue drotning MARGRETÆ oc hennes
 fadher konung WOLDEMAR, hwes siæll gudh haue, oc hannes
 forældre oc konunge oc konungedömet vpa then annen sidhe,
 noghen tidh wæret haue æller ære, j hwat made thet hælst
 wæret hauer æller er, foræ alt thettæ forscrefnæ hauer höyg-
 boren förstinne fornempde wor nadhighe frue Drotning Mar-
 gretæ oss swo fulleleghe fult oc alt giort oc betalet æfter
 wor eyghen wilghe oc nöye, swo at oss fulleleghe oc wel at
 nöyer, Oc aff thy at all thing ære swo fulkomeleghe skethe
 oc giordhæ j alle made som forescreuit star, Tha lade wi oc
 woræ æfterkomeræ oc arfuinge fornempde war nadhighe frues
 Drotning *Margretæs* fornempde fadher konung *Woldemar*, oc
 hännæs forældre oc hænne oc hannes arfuinge oc æfterkomeræ
 quittæ lethighe löse oc gantzce orsaghe foræ the forscrefne
 fyretiughe thusænd lubische mark, oc foræ all schyld schylding
 maning schadhe oc gæld, oc foræ all attalen som mællom oss
 vpa bothe sidher hauer wæret eller er, Jtem hwat breff, som
 her æfter finnes kunne, som lude æller röre vpæ thisse for-
 screfne stycke æller noghet ther aff, e hure the hælst ludæ, the
 skulæ j gen antwordes fornempde war nadhighe frue Drotning
 Margretæ, Oc thöm mæle wi döthe oc macllösæ meth thettæ
 wort opne breff, oc the breff skule komme hænne oc hannes
 arfuingæ oc æfterkommeræ til gagh oc gothæ oc til fromæ j
 alle made, e huro the hælst ludæ, oc ængen stadh til hindær
 æller scadhe j noghræ made vm thisse forscrefne stycke æller
 noghet ther aff, Oc kænnes wi oss æller woræ æfterkomeræ
 eller arfuingæ ængen ræticheet eller tiltalen at haue eller hafue
 sculæ j noghræ made æntich til *Schanöör* eller *Falsterbothe*,
 eller til marknethen j the samme stadhe, eller til alt æller
 noghet aff thettæ forscrefnæ foræ noghet thet, som wæret hauer

eller ær mællom oss vpa bothe sidher j noghræ made som foræscreuit star. Oc til mere bewaring oc wissæn vm alle thissæ forscrefne stycke, tha haue wi fornempdæ Bisscop *Pæther* oc Capitel j Roskilde ladet woræ Jncigle meth wilghe oc witschapp hængæs foræ thettæ breff, Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe fæthre meth gudh oc welborne mæn, Swo som er Bisschopp *Jacop* aff Berghen, Bisschopp *Jenes* aff Fywn, her *Jens Andersson*, her *Folmar Jacobsson*, her *Anders Jacobsson*, her *Johan Oleffsson*, her *Johan Scarpenergh*, her *Magnus Munk*, her *Bernike Skinkel*, her *Eric Nielsson*, her *Jacop Throuelsson*, Riddere, her *Jens Nielsson* aff Auentzbergh, Riddere, landzdomere j Nörræiutland, *Jens Görstinge*, landzdomere j Syeland, *Jens Pæthersson* aff Löuetzmosæ, landzdomere j Fywn, oc *Niels Scriuere*, landzdomere j Schonæ, oc *Jens Swensson Bryms*, Ræterethingx Canceler, af wapn, ladet theres Jnciglæ hænges foræ thettæ breff. Datum *Slaulosie* Anno Domini Millesimo quadingentesimo septimo profesto beati Georgii martiris gloriosi. Oc til meræ witerlicheet her vm haue wi ladet wore Jncigle hængis ffore thenne scriff. Datum anno et die supradictis.

202.

1407. 30. April. Stig Andersen og hans Son Poul Stigson, Bøvnere, give Tilstaaelse, at have iffun paa deres Livstid undfanget Vællinge Birk, Gods og Mølle i Medelsom Herred af Kronen.

[Jylland. Medelsom Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har to hængende Segl.]

Wj *Stigh Andersson* oc *Pawell Stigsson*, ther hans søn ær, wæpnære, kennes thet meth thettæ wart opnæ breff, at wi hafuæ vndfongit aff war kæræ herræ koning Eriks oc war fruæ drotning Margretes nadhæ *Wællinge*, thæn biærk liggendes j Mythælsom hæreth j Nörræiutland, meth möllæ ok meth

all thes forscrefne gots tilliggilse, agher, æng, skough, fegang, fiskewatn, wat oc thyrt, rörende oc vrörende, ænkte vnden taghet, j so dan mate, at wj schulæ hafuæ then forscrefnæ biærk oc gots j ware daghe frilighe at skikkæ æptir war nyttæ so længe wi liffuæ, Ok nar wj aff gangæ, tha skal thet forscrefnæ *Wællinge* biærk ¹⁾ oc gotz oc möllæ meth al theres tilliggilse, ænkte vnden taghet, frilighe jgeen kommæ til forscrefnæ war Herre koning Erik oc fruæ Drotning Margretæ oc theræs æptirkommære ok til koningedömet for vden ware arwinges hinder oc geensighælse. In cuius Rei testimonium Siggilla nostra presentibus sunt appensa. Datum Anno Domini Millesimo quadringentesimo septimo vigilia beatorum Philippi et Jacobi apostolorum.

Udenpaa :

Stygh Anderssons oc Paul Styghssöns breff vm then bierk *Wællinge* j Mythelsumhæreth j Nörrejutland meth möllen, som ther er, ladet j there lifdæ [*sic*], oc thet scall genist æfter there döth alt frit jgen komme til konungedömet.

¹⁾ Efter Velling Sogn i Medelsom Herred, med By og Mølle. I Danske Atlas IV. S. 661 er bemærket: "Velling Birk er endnu til, men lagt under Herredstinget."

203.

1407. 23. Juni. Tingsvidne fra Gudum Herredsting at Bonden Svend Smyth tog en halv Gaard til Pant i Nykeby, hvoraf Skatten redes til Nyborg Huus.

[Igen, Gudumherred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Gesl. Arch. har havt ti hængende Segl; der findes kun det 1ste og 4de.]

Alle mæn thette breff see æller höre kungöre wi *Clavus Foghet*, foghet ii Guthumhæreth, *Finn Aghyssön*, *Pawel Nielsson Bül*, *Lawe Wrnæ* riddere, *Eric Mattessön*, *Jepe Thuuessön*,

Crestiern Tymmessön, Jeppe Ottessöu, Pæther Friis, a wapen, at for os och for fleræ gothe mæn, the tha hoos waræ pa Guthumhæreths thingh æfter wor herres föthelses aar thusent aar, fire hundred aar pa thet syunde, sancti Johannis baptiste aften wor skikketh en skellich man Her *Johan Olofsön* ridderæ, och fek och fremlede eet fult thingz withne mæth skellich mæn, som her æfter screffne staar, Pæther Knutssön af Tygestorp, Nesse Rws aff Ryslinge, Laurenz Pætherssön i then samme stath, Jeppe Reff aff Swininge, Clawus Henricssön i then samme stæth, Jesse Buk aff Lammedorp, Tyge Esgisson aff Langw, och Nesse Jonssön aff Öxendorp. Hwelke alle sandrechtleghe witnethe, at Swen Smyth togh en halff bundæggarth tel pant i *Rynkeby* ¹⁾ jnnen firæ thingh stokke pa Guthumhæreths thingh, och ooch och inte, och reddæ skat meth bynderne tel Nyborghs hws, och æy wor hanum j gen aff löst jnnen fire stokke, som thet hanum sæt wor. Thette hörthe wi och saawe, thi witne wi thet pa wor sannende. Datum anno, die et loco quibus supra. Tel hwas witnebyrth ære ware ingezeyl for thætte breff heynd.

Udenpaa:

Breff hworledes en bonde tog seg en halff bondegordt tiill wdj Rickeby (Kinckeby) wdj Gwmcherret, ath skylle aff tiill Niborg medvij.

¹⁾ Formodentlig Landsbyen Rynkeby i Ringe Sogne, Gudme eller Gudum Herred, fra hvis Ting Brevet er udstedt. En anden Kirkeby, Rynkeby, ligger i Bierge Herred.

204.

1407. 15 Jul. Kong Erik stadfæster Esrom Kloster Besiddelsen af Egeberg Gods i Ddssherred, som Dronn. Margrethe havde skienket Klosteret.

[Siælland, Ddssherred.]

[Efter Langebeks Udskrift i Diplomatariet i det Kgl. Geh. Arch. "ex Cod. nembr. Esrom Bibl. Acad. Hafn"; og saaledes i en noget sildigere Form, end Originalens.]

Wii ERYCH meth gutz nadhe Danmarks, Swerighes, Norghes, Wændes och Godis koningh oc hærtygh i Pomeran, kwngiöre och kænnes meth thette wort opne breff, ath wii stadfesthe och fulbordhe alle grenæ, stycke och artykle, som röre æller lydhe om thette æfterscreffnæ gotz, swo som ær **EGERBERGH** ¹⁾ i Otzhæreth lyggende, meth swo meghit aff *Lestorp*, som til forscreffne Egebergh tillyggeth haffuer, och meth al Egebergs fang, ee hwath thet hælst hedher æller ær, meth aghræ, ænghæ, skowe, fyskewatn, fægangh, möller, möllestædher, woth oc tywrth, ödhe och bygdh, oc al och hwor thissæ forscreffne gotzes tillyggelse och tilhörung, engthe vndertaghet, ee hwath thet hælst hædher æller ær, meth alle breff och rætttyghet, som war kære frwe oc mother drotningh **MARGRETE** giffuet haffuer til Esroms Closther i alle madhe och æftther thii som thette hænne opne breff lydher, som thette warth breff ær til hængt. Thii at forscreffne wor kære frwe och mother fyck och köpthe thette forscreffne gotz aff rætte ægheræ for gudhs och hænnes eghit. Och til mere wyssen oc bewaryngh om alle thysse forscreffne stycke, tha haffue wii wort Insegle meth willyæ och wytskap ladhet hænges for thette breff. Datum in castro nostro *Gorwæ* Anno Domini Millesimo quadringentesimo septimo, sexta feria proxima post festum beati Kanuti Regis et martyris.

¹⁾ Egeberg Sogn i Ddssherred har en Wy af samme Navn; og i dette Sogn ligger Byen Ledstrup. Sognet havde tilforn en Herregaard eller Kongsgaard. Gammel Bielstrup kaldet (hvoraf Byen Bielstrup). Jvf. D. Utt. VI. S. 206 Danke Mag. II. S. 260.

205.

1407. 29 Jul. Kirstine, Priorinde i St. Agnetes Kloster i Roeskilde, bortfæster til Kiøb Jensen, Borger i denne Stad, en Jord eller Huusgrund i St. Michels Sogn sammesteds, paa hans, hans Hustrues og deres Børns Livstid, imod en Skilling Grot i aarlig Afgift og anden Forpligtelse.

[Originalen er paa Latin og paa Pergament, men samme er vedlagt følgende danske Oversættelse paa Papir, der formodentlig er udstedt omtrent samtlig med Originalen; begge i det Kgl. Geh. Arch.]

Alle men thette breff seer höre lese helsse vy systher *Kirstyne* Henrychs Datther, Priorissa i sancte Agnetes closther vti **ROSKILLE**, evindelige meth gud Kvngiöre vy alle som ære och komme skulle, ath vy af jn berad hv och endractheligh samtycke tilssier och opp ladher beskedyn mand *Keeld Jenssin* skomager, borgher vti Roskilde, och hans höstrv *Botild Azerdatther*, som han nu haffuer, och theress börn som the nv haffue samer eller skulle faa, skulle for^{de} Keetell och hans höstrv *Botiild* haffue en iord i Roskilde liggyndis i sancti Michaelis Sognh i Hyrsegade pa then östere sydhe i gaden, pa hvilken jord i fordom tiid byggeth vaar eth steen hvss, hvilcken iord vy rettelige ath spørde och sieck meth var kiæræ systher *Svenycke*.¹⁾ Och tilsyæ vy for^{de} Keeld meth syn for^{de} höstrv och börn for^{de} iord och grvnd ath brvge och beholle Theress liifs tiidh ffor jn sk. grot hvert aar vth at gyffues ath sancti Michaelis dagh tiil god redeligheth, meth soden skel ath for^{de} Keld skal eller ladhe oppbygge pa ny oc at fforbiere thet i alle madhe och brynden och steenbroen at holle fferdygh och vedh lige, som ligher ther tiil meth rette. Ydhermere skaal oc for^{de} iord och grvnd bögnyngh och forbeyryngh igen komme tiil closter effther teress dödh forvten alt hynder eller penynghe eller penynges verd igensielsse. Ythermere er thet ssa ath for^{de} jorskiil icke frem kommer hverth aar och i fforsagh dagh och tiid, tha skulle vy haffue tiiss mackt at aname vart breff igen och syden skal thet tiill Jnthet giöres. Tiil ythermere vitness byrd henger jegh mith embitz jucegle

meth Conuentz jncegle och hedherlighe persone *Per Jenssön*, presth i Örslöff var sfforsyness mand³⁾. Ar effther gudz byrr twssinde iiii hundrede och siv ar Sanctæ Oluff dagh martir.

Udenpaa med samme Gaand:

Christiern Hemingsson och fruæ *Gertrud* the gaffue then *Stenhuss* gardyn försth hiidt til closther ther han stoed i velmacth.

¹⁾ eller Henynchs.

²⁾ i Orig. "Quem quidem fundum cum sorore nostra *Swenike* pie memorie recte acquisiuimus."

³⁾ i Orig. *Procuratoris* nostri.

206.

1407. 1. August. Kong Erik, paa sit Rætterting i Holbek, bekræfter det Skøde, Fru Taleke Pudbusk og hendes og Brand von Pudbuskes Datter Elsebe, havde udfæstet paa Drotningholms Gods.

[Sjælland. Stros-Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har eet hængende Segl].

ERIC meth gutz nadhæ Danmarks, Swerigæs, Norghes, Wænder oc Gudæ konung oc hertuch j Pomæren, Sænder allæ mæn thænæ scrift see qwædiæ meth guth, Epter thy at frw *Taleke*, som ær *Brand van Pudbuskes* epterleue, oc hænnes oc Brands dotter *Elseby* oc *Hermen van Fitzen*, som theres dotter Elseby atæ, pa wort ræter thing hafde til foren schöt oc sold oc afhænt her *Hans van Pudbusk* oc her *Predbern van Pudbusk*, brötræ, al then arff oc ræticheit, ther tøm wor til fallen epter fornempdæ *Brand van Pudbuskes* döth, bodhæ j Thydesland oc swo i Danmark, Oc epter thy at her *Hans* oc *Predbern* van *Pudbusk* til foren schötæ oc afhændæ alstklarest förstynnæ oc frwæ frwæ **MARGRETÆ** meth gutz nadhæ Danmarks, Swerighes oc Norghes drotning, wor alstkæristæ frwæ oc modher, gotz, swosom ær *Drotningholm*¹⁾ meth al sinæ tilliggelsæ oc meth allæ the gotz som ther til liggæ oc hwn thær til sik, oc

fornempdæ frw Taleke scötæ swosom j dagh oc vploth oc afhændæ the fornempde Her *Hans van Pudbusk* oc her *Predbern van Pudbusk* al hannes ræticheth som hænne wor til fallæn epter *Brand van Pudbusk* oc epter hannes oc hans dotters dödh Elseby j Danmark oc Thydestland, oc stadfæstedæ hwn thet schödæ som the fornempdæ Her Hans oc Predbern fornempdæ wor frwæ drotning *Margretæ* giort hafdæ paa thet fornempdæ gotz Drotningholm meth allæ the andræ gotz, som ther til liggæ, oc kände sich j the fornempdæ gardæ oc gotz engin ræticheth at hawæ, men hafde hwn nogher Rætichet j Drotningholm eller j the gotz ther til liggæ epter hannes datters döth Elseby, then scötæ hwn oc vploth wor kæræ frwæ drotning til ewinelegh eyghæ, oc swo hafdæ oc Her Hans oc Predbern van Pudbusk til foren schöt oc afhænt fornempdæ wor nadigæ frw drotning Drotningæholm meth allæ sinæ tilliggelsæ oc alt thet gotz ther til ligger til ewynnelegh æyghæ, oc swo hwn nw epter Her ware hoss biscop *Pæther* aff Roskildæ oc *Jens Görstingæ* landsdomer j Siæländ, oc andræ flæræ godhæ mæn. Datum Anno domini M^o cd^o vij^o die beati Petri ad vincula jn *Holbek* jn placito nostro Justiciario nostro ad causas sub sigillo teste Johanne Swensson Bryms.

Udenpaa :

Litera regia de placito justiciario, quod domini *Hans et Pretbern de Podbusch*, et domina *Elsebe* relicta *Brand de Podbusch*, dimiserint et scotaverint domine regine *Margarete* omne jus suum in *Drotningholm*.

¹⁾ Dronningholm Slot (som, efter Hvitfeldt I. S. 179, skal være bygget af Waldemar II.), laae paa et flodbegroet Næs ved Arresø, i Kuderød By, tilforn i Bindsørd, nu i Kregome Sogn, hvor Boldstedet endnu sees. (Beskrivelse over Ruinerne, i Collegialtidenden 1800. S. 828. 29). Stenene fra Dronningholm siges at være benyttede til Frederiksborg Slotsbygning. (Vof. D. Atl. II. 299. VI. 56). Om Dronningholm og dets Historie, s. S. Knudsen "Danmark i Middelalderen" 1ste Hefte S. 81—87. Her findes ogsaa nærværende Brev, og ældre, som staae i Sammenhæng dermed, omtalte S. 84. 85. Af disse Documenter, og af det her meddelte, fremgaaer det egne Forhold, at Dronningholm, som beviidigen i Midten af 14de Aarh. var et kongeligt Lehn (s. Knudsen, S. 82), og som et saadant 1375 forlehnedes Hennike Prehn og hans Hustru, med Betingelse af Hiemsfald til Kronen efter begge Død, 1380 af disse Besiddere afhændes til Droft og Righshofmester Hr. Hemming von Podesbusk; hvorefter Fru Taleke, Entefter en af dennes Søner, Brandt van Podesbusk, 1397 skædede sin Arv og Rettighed i Dronningholm til hendes Mand's Broder Predbiørn v. Podesbusk, og denne igjen samme Aar skædede det til Kronen.

207.

1407. 3. Aug. Tingsvidne fra Siøllandsfars Landsting, at Oluf Pedersøn tilskjødede Landsdommeren Jens Gyrstinge, paa Dronn. Margrethes Begne, en vde Gaard i Snefferup i Ringsted Herred, og to Gaarde i Syv, Ramsø-Herred.

[Siølland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har ni hængende vel bevarede Segl. Af dette Brev haves en af de sædvanlige Vidisfer paa Pergament udstedt af Claus Grupendal m. fl. 1414 paa Phil. Jacobi Dag.]

Allæ mæn thettæ breff höræ eller see Helsæ wy *Jens Görstingæ*, Landzdomeræ j Syøland, *Hartwich Brysike*, *Jens Finkenow*, Ridderæ, *Offæ Ingwarssøn*, *Esbern Byllæ* aff Hallælöfuæ, *Esbern Pæterssøn* aff Rafnstorp, *Thorbiörn Jenssøn*, *Jens Scöttæ* aff Sandby oc *Arend Mattessøn*, awapn, kærlicæ mæth guth. Ok kungöræ wy at æfter wars herræ föthelsæ timæ Thusændæ aar, firæhundrithæ pa thet sywndæ, thæn othensdach næst fore sancti Laurentze dach, tha woræ wi allæ for^{de} vpa siølandzfaræ landzthing oc hörthæ oc saghæ, oc nær waræ, at een beskethæn man, hwilkæn heder *Olaff Pæterssøn*, skötæ oc affhændæ fran sich oc sinæ arwingæ mich for^{de} Jens Görstingæ vpa mechtigh Förstinnes Drotning Margretæs wægnæ een öthæ garth j *Snækörp*¹⁾ j Ringstæthæhæreth oc twa garthæ j *Sywe*²⁾ j Ramsyöhæreth liggendæ, aff hwilkæ ther gifs til landgildæ vm aret fæm pund korn, oc j thæn enæ boor een man som hedet *Bo Jenssøn*, oc j thæn annen boor een man heder *Tuwa*, til ewinnelicæ æghæ. Ok kændæ han sich ther vti engin Ræt eller Ræthichet her æfter ydhermeræ at hauæ eller hauæ wilæ j nokræ mata. Ok kændæ han sich ther foræ fult waræ giort æfter hans eghin wilghæ oc nöghæ. Sua som wi hauæ hört oc seet, sua witnæ wi mæth thettæ nærwarindes hreff. Til meræ bewaring allæ thissæ forscressfnæ stuckes, tha hauæ wi allæ for^{de} ladit waræ Jnciglæ mæth wilghæ oc witscap henges for thettæ breff. Gifuit aar, dach oc stæth som foræ ær sacht.

Udenpaa :

Eet thingxwitne breff aff sielandsfare landsting vnder manghe gothe mens jncigle, at *Oleff Pætherssøn* sköte til Drotning Margretes hand en ödhe gardh j *Sneckorp* j Ringstathæreth oc ij gardhe i *Syuwe* j Ramsiöhæreth.

- 1) Sneckerup i Viggersted Sogn, Ringsted Herred.
 2) I Ramsø Herred ligger Kirkebyen Syv (Kirke=Syv) og i Sognet en anden Landebby Øster=Syv. (Navnet skrives endnu i senere Tid, f. Ex. D. Att. VI 107, Siuf eller Siuv.)

208.

1407. 19. September. Biskop Eskild og Capittet i Ribe udstede Dvittebrev for al "Skylb, Maning, Skade og Gield", hvori Dronn. Margrethe hennes Fader og Arvinger have været, eller kunde være, til Bispedømmet.

[Ribe.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har, som det synes, havt sexten hængende Segl, hvoraf kun findes det 5te, 9de, 10de, 11te, 12te, 13de og 14de.]

Wj *Eskill*, meth gudhs nadhe Bisschopp j *Ripe*, oc alt Capittel j then samme stadh, kænnes meth thettæ wort opne breff, vm all then schyld, schyldnyng, gæld, scathe, manyng oc atalen, oc vm allt thet som höyghboren förste konung Wolde-mar, wor nadhighe frues drotning Margretes fater, hwes siäll gudh hauc, æller hænnes forældre æller fornempdæ wor frue drotning Margreta noghen tidh haue schyldeghe æller noghet vm plichteghe været æller ære, woræ forfæthre Bisscope oc Capitel, æller domkirken j *Ripe*, æller *Ripe* bisscopsdöme, æller oss, e hwat thet hælst heder æller er, Foræ alt thettæ forscrefno hauer höyghboren förstynne fornempde war nadhighe frue drotning MARGRETA OSS SWO fulleleghe fult oc alt giort

oc betalet æfter wor eyen wilghe oc nöye, swo at oss fulleleghe oc wæl at nöyer, Oc aff thy at alle thing ære swo fulkomeleghe schethe oc giorthe j all made som forescreuit star, tha lade wj fornempde bisschop Eskill oc alt Capitel j Ripe oc woræ æfterkomere oc woræ arfuinge fornempde war nadhighe frues drotning Margretes fornempde father konung Woldemar oc hannes forældre oc hænne oc hannes arfuyng oc æfterkomeræ quitte, lethighe, löse oc gantzce orsaghe foræ all schyld, schyldnyng, manyng, scadhe oc gæld oc foræ all attalen oc foræ all stycke, ænkte vndentaghet, som wæret haue æller ære j noghræ made. Oc til mere bewaring oc wissen, at alle thisse forscrefne stycke oc article, oc hwort there withsich scule stadhughe, faste oc wbrödeleghe bliue oc holdes ewerdeleghe oc wgencalleleghe j alle made, som forescreuit star, wten alt archt æller hielperæthe, Tha haue wi fornempde Bisschopp *Eskill* oc alt Capitel j Ripe ladet wore jncigle meth wilghe oc witscap hænges foræ thettæ breff. Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe fæthre meth gudh oc welbornæ mæn, Swosom ér Erchebisschop *Jacop* aff Lund, Bisschopp *Pæther* aff Roskilde, Bisschop *Jacop* aff Berghen, Her *Jenes Andersson*, Her *Folmar Jacopsson*, Her *Anders Jacopsson*, Her *Pæther Nielsson* aff Agardh, Her *Johan Scarpenbergh*, Her *Erik Nielsson*, Her *Magnus Munk*, Her *Jenes Nielsson* aff Auendzbergh, Her *Jacop Throuelsson*, Her *Johan Olefsson* og Her *Biörn Olefsson*, Riddere, ladet theres jncigle hænges foræ thettæ breff. Datum jn Ciuitate *Ripensi* Anno Domini Millesimo quadringentesimo septimo, secunda feria proxima ante festum beati Matthei apostoli et ewangeliste.

Udenpaa :

Biscop *Eskils* oc capitels breff j Ripe meth huilkit the lade drotning M. oc hannes father oc forældre oc hannes arfuyng oc æfterkommere quit for all skyld, skyldnyng, gæld, scadhe, manyng oc attalen til then dagh. Thette breff er giuct anno domini Med septimo, secunda feria proxima (ante) festum beati Mathei apostoli.

1407. 19. September. Biskop Eskild og Capitlet i Ribe bevidner at have modtaget Dronning Margrethes Gave af 500 lødige Mark, til Indstiftelsen af et Alter, en evig Siælemesse og "Martid" i "Vor Frue Kirke i Ribe, som Domkirke er".

[Ribe.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fiorten hængende Segl, hvoraf kun de tre sidste findes.]

Wy *Eskel* meth gudz nathæ Byscop j *Ripæ*, oc alt Capitel j then sammæ stæth, kennes meth thettæ wart opnæ broff, at höyboren förstynnæ war nadhighæ frwæ drotning MARGRETÆ j gudz oc war frwes hedher hafwer vnt oc gifwet fæm hundredreth löthic march til at stychte oc fundere meth ect altare oc een ewich mæssæ j war domkirke j Ripe j so madæ som her æfter fölgher, först at ther scal nw genist bygges thet fornempdæ altare j fornempdæ war frwæ kirke j Ripæ, oc wighes war frwæ til, oc haldes een swngen mæssæ fore *de annunciacione* hwor dagh ewynnelicæ jn til dome dagh, oc officium til then sammæ mæssæ scal al tiit hwaræ *Rorate celi desuper* etc., oc mædhen mæssen sywngs tha scal brennes eet lyws, oc hwor dagh genist æfter the(n) sammæ mæssæ scal sywnges ect loff aff war frwæ, som heder *Aue Maria gratia plena* etc. oc fore thenne mæssæ som sywngæs scal for war frwæ altaré, som fore ær sacht, scal engen annan mæssæ nedher lægges, som til foren stychteth ær j fornempdæ war frwæ kirke j Ripæ, som war domkirke ær, men at hwor theræ scal alligewæl besynderlicæ sywngæs æfter thy som hwor theræ ær stychteth oc fundereth. Thettæ scal göres for war nadhighæ frwæs drotning Margretes fadhers oc hennes forældræs oc weners oc hennes syælæ gagn oc bestandelsæ, ok scal göres fornempdæ war frwæs drotning Margretes fadhers oc hennes forældræs oc hennes aartiith hwort aar annan dagh næst æfter war frwæ dagh annunciacionis j fornempdæ war domkirke j Ripæ, oc vppa then sammæ dagh scal then, som thet fornempdæ altare

fore stander, gifwæ waræ kanekē j then sammæ stath swm vm daghen æræ j syælæ mæssæn, oc vm aftænen til foren j vigiliis, een löthich march at skiftæ j bland thöm, æfter then sammæ war kirkes sethwanæ, ok scal then sammæ mæsses oc altares forstandare pleyæ kanekenæ thet bæstæ han kan til ööl oc mat vppa then dagh, oc peblingenæ scal bedhæs hælacht then dagh, oc thöm scal tha gifwes een tynnæ ööl oc eet hundræth bröth oc mat ther til, oc the sculæ sywngæ thet sammæ war frwæ loff som heder *Aue Maria gratia plena* etc., then sammæ aften j fornempdæ war frwæ kirke for war frwæs altare, som bygges scal oc wighes war frwæ til, som fore ær sacht. Ok til mere bewaring oc wissen, at allæ thisse forscrifnæ stycke sculæ ewynnelicæ göres, holdes oc fulkompnes meth gudz hiælp j allæ madæ som fore screuet star, Tha hafwæ wy fornempde biscop *Eskel* oc alt Capitel j Ripæ ladet waræ jncigle meth wiliæ oc witscap henges for thettæ breff. Ok til witnessbyrdh hafwæ hedherliche fadhræ meth gudh oc wælbörnæ men, swosom ær ærchebiscop *Jæyp* aff Lund, Biscop *Pæther* aff Roskilde, Biscop *Jæyp* aff Berghen, Her *Jens Andersson*, Her *Folmar Jæcopsson*, Her *Anders Jæcopsson*, Her *Pether Nielsson* aff Agardh, Her *Johan Skarpenbergh*, Her *Eric Nielsson*, Her *Magnus Munk*, Her *Jens Nielsson* aff Awæntzbergh, Her *Jæyp Throwelsson*, Her *Johan Olafsön* oc Her *Björn Olafsön*, Riddere, ladet there jncigle henges for thettæ breff. Datum *Ripis* Anno Domini millesimo quadringentesimo septimo secunda feria proxima ante festum beati Mathei apostoli et ewangeliste.

Udenpaa:

Biscop *Eskils* oc capitels breff j *Ripæ* vm v^e löthugh marc som drotning *Margareta* hauer gifuet til at styfte oc vppeholde daghleghe een ewigh mæsse meth oc hwort aar een artidh j war frue kirke j *Ripæ*.

210.

1407. 19. September. Erkebiskop Eskilds og Ribe Domcapitels Quittebrev for Lundenæs Slot, med Lehn og Kiøbstad, som Kong Oluf og Dronn. Margrethe havde pantsat til Biskop Jens i Ribe, og som Dronningen nu løblichen har indløst.

[H. Jylland. Lundenæs.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt sexten hængende Segl, hvoraf kun findes det 5te, 9de, 12te, 13de og 14de].

Wj *Eskill* meth gudhs nadhe Bisschop j Ripe oc alt Capitel j then samme stadh kænnes meth thettæ wort opne breff vm thet Slot oc fæste *Lundenæs*, meth the læn oc köpstadh oc all theres tilliggelsse, oc swo meghit som höyghboren förste war nadhighe herre konung *OLEFF*, som forthom konung war j Danmark, hwes siæll gudh haue, oc hans kære modher war nadhighe fruwe drotnyng *MARGARETA* hafthe til foren pantsæt hetherlich fater meth gudh wor forfater Bisschopp *Jenes*, som nu til foren bisscopp war j Ripe, hwes siæll gudh haue, oc wor frue kirke j Ripe, som war domkirke er, oc wi nu sithen æfter j thet samme pant haue haft, thet forscrefne slot oc fæste *Lundenæs* meth the læn oc köpstadh, som fore er sacht, meth all theres tilliggelsse meth all konungelich ræt, ænkte vndentaghet, Alt thettæ forscrefnæ hauer fornempde war nadhighe frue drotnyng *Margareta* nu laghleghe aff oss jn löst æfter thy som fornempde konung *Olefs* oc hænnes breff ther vpa gifnæ waræ, oc hauer hwn oss retheleghe betalet alt thet som thettæ forscrefne Slot oc fæste *Lundenæs* oc læn oc by, som fore er sacht, wor fornempde forfater oc oss til pant foræ stodh, swo at oss fulleleghe oc wæl at nöyer. Oc lade wi oc woræ æfterkomeræ fornempde war nadhighe frue drotnyng *Margareta* oc hænnes arfuinge oc æfterkomere quite, lethighe, löse oc gantzce orsaghe foræ alt thettæ forscrefne, Oc kænnes oss ængen ræt æller tiltalen at haue æller j noghræ made her æfter haue scule til fornempde Slot oc fæste *Lundenæs* æller læn æller köpstadh, som fore er sacht, thy at oss

er ther foræ swo fulleleghe fult oc alt scheet oc giort æfter wor wylie oc nöye, swo at oss fulleleghe oc wæl at nöyer, som fore er sacht, Oc hwat breff, som her æfter fynnes, som ludæ æller röræ vpa thettæ forscrefne slot oc fæste *Lundenæs*, æller vppa forscrefne læn æller köpstadh æller vppa noghet aff thettæ forscrefne e j hwat made the lude, thöm mæle wi döthe oc gantzce machtlöse meth thettæ wort opne breff, oc the breff scule komme fornempde war nadhighe frue drotnyng *Margretæ* oc hannes arfuyng oc æfterkomere til gagn oc gothe j alle made vm thettæ forscrefne, oc ængen stadh til hinder æller scadhe j noghræ made. Oc til mere bewaring oc wissen vm alle thisse forscrefne stycke, tha haue wi fornempde bisschop *Eskill* oc alt capitel j Ripe ladet woræ Jncigle meth wylie oc witschap hænges foræ thettæ breff. Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe fæthre meth gudh oc wælborne mæn, swosom er Erchebischof *Jacop* aff Lund, bisschop *Pæther* aff Roskilde, Bisschop *Jacop* aff Berghen, Her *Jenes Andersson*, Her *Folmar Jacopsson*, Her *Anders Jacopsson*, Her *Pæther Nielsson* aff Agardh, Her *Johan Scarpenbergh*, Her *Erik Nielsson*, Her *Magnus Munk*, Her *Jenes Niclesson* aff Auentzbergh, Her *Jacop Throuelsson* Her *Jehan Olefsson* oc Her *Biörn Olefsson*, Rid-dere, ladet theres Jncighle hænges foræ thettæ breff. Datum in Ciuitate *Ripensi* Anno Domini M^o CD^o Septimo, secunda feria proxima ante festum beati Mathei apostoli.

Udenpaa :

Biscop *Eskils* oc capitels breff aff Ripe vm *Lundenæs* meth thet ther til ligger oc t(hen) köpstadh som the ther meth til pant hafthe, at drotnyng *Margreta* hafuer löst (them) thet alt aff oc at the lade hænne oc konyngedömet thette forscrefne quit oc früt j gen.

1407. 17. November. Predbiörn Podebuff besidner, at have tilstaaet Dronning Margrethe, at kunne indløse Gudsset Medelby i Siælland, (som han havde pantsat) for 500 lybsk Mark; dog saa, at han eller hans Arvinger, efter Dronningens Død maa gienløse det for "saameget som det staaer for".

[Siælland, Stro-Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har tre hængende Segl. Brevet er anført i "Danmark i Middelalderen" af S. Knudsen. I. S. 90.]

Jak Predbörn aff *Podbuck*, Ridder, kænnes thet for alle som thettæ breff see æller höræ, at jak hawer vnt myn natluoghæ frw Dronning MARGRETÆ, konning Waldemars doter, at lösæ thet gotz *Mædhælby* ¹⁾ j Syælland liggændæ, for sæmhwndrethæ lybeschæ mark j hwitæ pænningæ, meth breff och alle thæs ræ-tighed, oc at beholdæ thet for^{de} gotz *Mædhelby* meth allæ thæs tilliggelsæ, swo længæ som hon lewer, och nar gwth wil swo hawet, at hon aff thænnæ wærelde kalles, oc döör, tha maa jak oc minæ arfwingæ thet for^{de} gotz *Mædhælby* j gen lösæ for swo möghit som thet staaer foræ, æfter thy som the brewenæ vdvise ther vppa gefnæ æræ, och nar thet for^{de} gotz ær j gen lööst aff mich æller minæ arfwingæ som foræ ær sakth, oc ær j gen kommit j minæ æller minæ arfwinges wææ, ath hwar ær och bliuer sin ræt vforsymæth. Oc til meræ wissen oc forwaring, ath thisse for^{de} stycke scule alle stadhighe och fastæ bliue som foræ ær sakth, tha hawer jak mit jnzighlæ meth wilie och widscapp hængt foræ thettæ breff. Oc bethir jak prowæst *Christiern* aff Roskildæ, och *Hans Kröpelün*, myn frwes, skænk, at the hængæ theræs jnzighlæ hær foræ til Witnessbyrdh. Datum Anno Domini M^o quadringentesimo septimo feria quinta proxima post festum sancti Martini Episcopi et confessoris.

Udenpaa:

Her Pretherns bress meth huilkit han giuer D. M. sult macht at löse Myæthelby.

¹⁾ Gods i Mælsby Gods i Strø-Herred (Mæthelby nævnes 1377) da Erik Niclæsføn af Hyrningsholm overlod Dronn: Margrethe sit Gods i denne By. 1405 eiede Hr. Prebdiern Bodebuff (af Egholm) dette Gods, og pantsatte det til Biskop Peder af Roskilde for 200 engelske Nobler og 100 Mark Lybsk. Jvfr. Knudsen, ovenanf. Sted.

212.

1407. 23. November. Hr. Johan Thomesøn (Tamesön) udsteder sit Brev paa 300 Mark Lybske, saadanne Penge som i Fyen ere "giæve og gængende", til Jeppe Olsen, og Dronn. Margrethe "til hans Haand", hvilken Sum tre Mænd efter hans Begiering "løvede" for ham.

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fire hængende Segl, der alle mangle].

Jegh Jahan Tamesön ridder witherkænne mech at hawe bæthen these nærwarinth brefförer, ærlik mænth ok skælik *Cristiern Frellifsön, Pether Poors, Erik Pethersön*, lowe for mech try hwndreth march lubiske, vhen alle theer skathe, jeen wælbyrthig mand *Jeppe Ottesön* oc til hans haande jeen hygheborn fyrstinde drodningh *MARGRETE* Woldemars Dane konigis datter, Hær *Jennes Fiinsön* Kanik j Aars, *Clawis Skinkel* oc *Hannes Cröppelin* soo dane pæningh, som j Fyne ær gewe oc gænginde j hvide pæninghe, swasom hwndrith march inden faaste affhen oc tw hundrith march lubisk jnden sancte Martins dagh nw næste komær. War thet saa, gwth forbyth, at the pæningh worth ey beredde with mech, som fööre ær skriwith, tha til binne wi oss, jegh *Jahanne* [sic] *Tamesön* oc *Thiderik Tamesön*, brödder, oc wor ærwingh thenum oc ther ærwingh

aff at teighe aff alle then skathe, ther the konne j komme foor thet samme loof, helder the same summe pæningh, vten alle arigh liiste oc hielperæth. Scriwen oc gywen vnder wor yngeseile æfter wors hærre fötel fywrtan hwndrith aar oc paa sywnde aar paa sancte Clæmenths dagh. Oc til tyghe tha hawær Hær *Nichlas Söbo*, Kanik j Riibe, oc *Gödike Bage* sætte there yngeseil mæth foor thisse breff.

213.

1407. 30. November. Ridder Johan Skarpenbergs Gienbrev om Skive Slot (Skivehuus) Lehn og Birk med fire Herreder i Sallingholm, som han havde modtaget i brugeligt Pant af Dronning Margrethe for 5000 Lybske Mark.

[N. Jylland. Salling.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har fire hængende Segl].

Wi *Hennyng Könyngsmark*, *Clawes Grupendale*, Riddere, *Müleke* oc *Gerith von der Lanken* awapn göre witerlicht oc openbar alle the, som thenne scriff höre eller see, oss æfter wor Herris föthelsses aar thusende fire hwndrethe, vpæ thet thrætende, vpæ sancti Thome aposteles aften, hafue seet oc skoet oc hört grangifleghe fore oss ouerlæset eet opit pærkmens breff, wraghet oc wschrapet oc j alle made wfalsket oc wmistænckelikht, meth sanne oc wisse hængende Incigle inciglet, helt oc holdet oc allstings wel bewarret, huilket breff luder ordh fran ordh æfter thy som her æfter fölgher.

Jegh *Johan Scarpenbergh* ridder kennes meth thettæ mit opnæ breff, at jegh thet slot oc festæ SKYWE, meth the læn oc hæreth, swo som ær *Höneborghæreth*, *Rödhingehæreth*, *Norghehæreth* oc *Harghehæreth* i SALINGEHOLM ¹⁾ meth thet biærk i Skywe i Nørrejutland liggende, anamet oc vntfonget hauer for

eet pant aff megteghe förstæ myn nadhighæ herræ oc frwæ konung ERIK oc Dronning MARGRETÆ, for fem thusend lybische march j penninge oc mynt, som j Lybeke æræ geuæ oc gengæ, j alle made som her efter fylgher. Fförst at iæk eller myn hwsfrw *Eybe*, som iegh nw hauer, eller hennes aruingæ, skule thettæ for^{de} Slot oc festæ Skywe meth for^{de} læn oc hæreth, brughe oc beholde for eet pant, swo længæ, tel thes for^{de} myn nathigæ herræ eller frwæ konung *Erik* eller Drotning *Margretæ*, eller theræ aruingæ oc æfterkommeræ, betale j Wiborgh megh for^{de} *Johan Scarpenbergh*, eller for^{de} myn husfrw *Eybe* eller hennes aruingæ, thessæ forscrefnæ femthusend lubiske mark j penninge oc mynt, som fore ær saght. Jtem skal thettæ for^{de} slot oc festæ *Skywe* wæræ for^{de} min nathighe herres oc frwes konung Eriks oc Drotning Margretes, oc thera aruinges oc æfterkommeres oc Righens i Danmark opnæ slot oc festæ tel al theræ nödh, swo lenge til thes thet löses for thessæ forscriffnæ femthusend lubiske mark j penningæ oc mynt, som fore er saght. Oc hwat thessæ for^{de} læn eller hæreth, som for^{de} min nathighe herræ oc frwe konung Erik oc Drotning Margretæ nw tel pant sættæ, skylde, ther fore skal engtæ affslas j thesse for^{de} hoidhpenninge swo længæ tel thes thet löses som fore ær saght. Oc all then stund thettæ ær mit for^{de} *Johan Skarpenbergs* eller for^{de} min husfrwes *Eybes* eller hennes aruinges pant, Tha skule wy lade holde alle the som i the for^{de} læn oc hæreth bygge oc boo widh fridh, lagh oc ræt efter wor bestæ maght, oc swo wether thöm leuæ, som jegh oc for^{de} min husfrw *Eybe* oc hennes aruinge wilæ antsware for gudh, oc som for^{de} wor nathighe herræ oc frwe konung Erik oc drotning Margretæ oss tel tro. Skedhe thet oc swo, thet gudh forbiudhæ, at for^{de} slot oc festæ *Skywe* megh for^{de} *Johan Scarpenbergh* eller for^{de} min husfrw *Eybe* eller hennes aruingæ aff slightes (sic) eller aff wunnes, then stund thettæ for^{de} slot oc festæ *Skiwæ* meth the læn oc hæreth, som her tel foren nefndæ stande, mit, eller ffor^{de} min husfrwes *Eybes* pant ær, som her tel foren screuet stor, aff for^{de} min nathigæ herres eller frues konung *Eriks* eller Drotning *Margretes* eller theræ aruinges oc æfterkommeres eller Righens fiendæ j Danmark, at for^{de} min nathighe herræ oc frwe

konung Erik oc Drotning Margretæ oc theræ aruingæ oc æfterkommere hielpæ megh for^{de} Johan Skarpenbergh oc for^{de} min husfrw Eybe oc hennes aruinge, oc iegh oc for^{dæ} min husfrw Eybe oc hennes aruingæ, hielpæ for^{de} min nathighe herræ oc frwæ konung Erik oc Drotning Margretæ oc theræ aruingæ oc æfterkommere troleghē j gen thettæ for^{de} theræ slot oc fæstæ Skywe j gen at fange tel myn oc for^{de} myn husfrwes Eybes oc hennes aruinges hand, tel eet pant at behalde, swo lengæ tel thes thet löses aff megh eller for^{de} myn husfrw Eybe eller hennes aruinge widh for^{de} min nathighe herræ oc frwe konung Erik eller drotning Margrete eller theræ aruingæ oc efterkommere, j swo made som fore screuet star. Jtem wilæ for^{de} min nathighe herræ oc frw konung *Erik* oc Drotning *Margretæ* oc theræ aruingæ oc effterkommere mek for^{de} *Johan Skarpenbergh* oc for^{de} myn husfrw *Eybe* oc hennes aruinge thetta for^{de} slot oc feste Skyue meth for^{de} læn oc hæreth frij oc hiemlæ for eet pant for hver mans atalæ, som thet meth rætæ pa talæ kunne, efter thy som landz lagh tel sighir, soo lengæ tel thes thet löses, som fore ær saght. Oc nar for^{de} min nathighe herræ eller frwe eller theræ aruinge oc efterkommere betale j Wiborgh mek for^{de} *Johan Skarpenbergh* eller for^{de} min husfrw *Eybe* eller hennes aruingæ thessæ for^{de} femtusend lub: mark j penningæ oc mynt, som foræ ær saght, Tha skal genest for^{de} slot oc festæ Skyue meth for^{de} læn oc hæreth friit oc wmbeworet j geen kommunæ oc antwordes for^{de} min nathighe herræ oc frwe, konung *Erik* oc Drotning *Margrete* eller theræ aruingæ oc efterkommere konungæ i Danmark vden alle arghē lyst, hielperædhæ oc vden al lenger töf-ring. Alle thesse forscr^{ne} stykke oc artikle oc hwar artikel synderleghe widh segh, ther mek luder til at holde, lower jegh for^{de} *Johan Skarpenbergh*, Ridder, oc for^{de} min husfrw *Eybe* oc wy *Erik Nielssön*, Ridder oc *brwn Erik* aff wapn oc woræ aruingæ, alle meth en samnid hand, widh wor gothæ tro oc sannind, vden alle arghē lyst oc hielpærædhe, for^{de} wor nathighe herre oc frwæ konungh Erik oc Drotning Margrete oc theræ aruingæ oc efterkommere stadhighe, faste oc vbrödheleghe at holde i alle mode, som her fore screuet star, Oc hauer iegh for^{de} *Johan Skarpenbergh*, Ridder, oc for^{de} min husfrw *Eybe*

oc wy *Erik Nielssön*, Ridder, oc *brwn Erik* aff wapn for^{de} woræ Jncigle meth wiliæ oc witscap hengt for thettæ breff', Oc hauæ wy bidhet Erleghe fæthære meth gudh oc welbornæ men, swo som ær Bescop *Eskel* aff Ripe, Bescop *Bo* aff Arhus, Bescop *Laghe* aff Wiborgh, Her *Niels Ywersön*, Her *Prytbern van Putbusk*, Her *Magnus Munk*, Her *Erik Bydelsbach*, Her *Jeop Truelssön*, Her *Jehan Thomessön* oc Her *Niels Krabbe*, Riddere, *Clawes Skinkel*, *Hans Kröpelin*, oc *Jes Hwal* a wapn, at the hengæ theres Jnciglæ, tel witnesbyrdh for thettæ breff. Datum in ciuitate *Ripensi*, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo septimo ipso die beati Andree apostoli. Oc tel mere witerlicheet her vm, haue wy ladet wore Jncigle henges ffore thenne scrift. Datum anno et die supradictis.

Udenpaa:

Transscriptum aff Her *Johan Scarpenberghs* breff vm Skywe huro han thet hafthe til pant fore VM lub. marc stætherpening.

¹⁾ Et ældre Navn af Salling Land eller Sysfel. (Sef. D. Atlas IV. S. 719). *Höneborgh* = *Hindborg*-Herred, *Norghæreth*, *Norre*-Herred, *Harghe* (*Sarre* Herred) og *Nøbbing*-Herred, ere de fire Herreder, hvori Salling indeles.

214.

1407. 29. Dec. *Niels Eriksen* (Abildgaard?) tilskjæder sin Frænde *Niels Jacobsen Lunge*, Biskop i *Strengnæs*, det Arvegods i *Støvring*-herred efter sin Fader, *Erik Nielsen*, som Biskop *Peder* i *Roeskilde* har i Pant for 90 Ibdige Mark; med Vilkaar, at om han bygger Vandmøllen, skal Bygningen regnes ham til Gode for 10 Mark, m. m.

[Jylland. *Støvring* Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har haft fem hængende Segl; kun de to første findes.]

Niels Erikson aff wapen¹⁾ helser alle men thette breff se ellers höre lese ewinnelich meth war herre oc kongor alle

men thet iak een hetherlich father meth gwth, myn kere frende biskop *Niels Jecopsön Lwnge*, biskop j Strengenæs, tel hender giwer oc sköder tel ewinnelich egæ thisse gotz meth als thorre telliggelse, Hwelke iæk erfthe efter myn kere father *Erik Nielsson*, hwes syel gulh hawe, forst *Syöthorp* ²⁾ j Stöf-ringehæreth meth alle thes tel liggelse, Jtem een watn molle ligger ther hoos, Jtem i *Lem* træ garthe, tel huelke liggie tu bool iorth, Jtem j *Bothorp* ³⁾ een garth, huelken j myn fathers tiid gaf een half lest korn oc een tonne smor, Jtem j *Boldorp* ⁴⁾ tu bool iorth, huelke gotz een hetherlich father meth gwth her biskop *Pether* biskop j Roskilde, för biskop j Aars, nw j pand hawer for hundrethe lodich mark, ty lodich mark myndre. Er thet sua at then same Her biskop Pether lader bykgie then samme molle, tha skal han hawe for mollebykning ty lodich mark, Jtem skal den samme Her biscop Niels the samme gotz for then samme somp fore saucht self in lose, oc j the made iæk oc myne arfuinge hemle oc orth grand gör then samme Her biskop Niels oc hans arfuinge the fore nenfde gotz, meth alles theres tel liggelse sua som skow oc fyskæ watn, ager oc eng, waat oc thyurt, intte vndentagit. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum nobilium videlicet domini *Elof Elofson* militis, *Johannis Kanuti* perpetui vicarii ecclesie Arusiensis, *Nicolai Kanuti* armigeri et *Nicolai Thorbernson*, villani randers, presentibus est appensum. Datum Anno Domini M^o cccc^o septimo die sancte Thome Cantuariensis.

Udenpaa:

Bref som Niels Eriksön sköder biskop Niels gos norden Randers.

¹⁾ Klevenfeldt har, efter Waabenet, henført ham til Abildgaard-Slægten.

²⁾ *Syöthorp*, (i et Document af 1551 *Sørupgaard*) laae i *Lem Sogn*, *Støvring Herred*, og havde i bemeldte Aar en Læregaard i *Randers Fjord*, hvis aarlige Skuld findes angivet i *Langebøfs* Anm. i) D. Atl. IV. 417.

³⁾ Formodentlig *Borup Sogn* og *By* i *Støvring Herred*. (D. Atl. IV. 418.)

⁴⁾ Maaſke *Biellerup*. ("Biellerup eller Dronningborgs Læbegaard" i *Randers Sogn* nævnes D. Atl. IV. 414.)

215.

1408. 4. Jan. Hr. Hans van Pödebusck anmoder sin "kære Søn" (o: Svigersøn) Hr. Folmar Jacobsen (Lunge) at modtage sine Penge (af Dronn. Margrethe) for Medelby, og oplade Godset til Dronningen. (Jvf. Nr. 211.)

[Siælland.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har tre hængende Segl].

Jak Hannes van Potbusch Riddere, Helser jther myn kære sön Her Folmar Jæcopssön, Riddere, kerlicæ meth guth, oc bedher jther atj tagæ jdhræ penningæ for Mæthelby æfter thy som myn brothers Her Prytberns breff, som han myn nadhighæ Frwæ Drotning Margretæ ther vppa gifwet hafwer, ther vm luder, thy at thet ær schet æfter myn wilæ oc æfter myt rath oc nar thet löses æfter fornempdæ myn nadhighæ Frwæs Drotning Margretes Döth, at myn Herræ konungen konung Eric oc krwnen oc konungædömet blifwe there ræt her meth vforsymeth, thy at fornempdæ myn brodhers her Prytberns breff luder oc swo, oc at j tagæ jdhræ penningæ oc göre j allæ stycke som her fore screuet star, thet ær myn fulkompne wilie, och bewarer jther engte meth Mæthelby eller hindrer engte ther meer wtj, oc til mere bewaring oc wissen vm thisse forscrifnæ stycke, tha hafwer jac myt jncigle meth wilæ oc witscap hengt for thettæ breff oc til witnessbyrdh for^{de} myn broders Her Prytberns van Potbusch, oc Her Johan Scarpenberghs jncigle. Datum Randers Anno Domini Millesimo cd^o octauo quarta feria ante festum epyphanie Domini.

Udenpaa:

Her Hanses van Pudbusch breff, ther han bether meth her Folmar taghe sine penn. oc vplade D. M. Myæthelby.

216.

1408. 24. Jan. Niels Mikkelføn, kaldet Krabbe, overdrager Dronn. Margrethe og Kong Erik sit Gods i Fiskebæk, Nørre-Lyngherred i Omersysel, med sex andre Bøndergaardte og et Landbosæde i samme Herred, hvilket Gods han afstod til Bod, fordi han og hans Morbroder Niels Raas, med flere "Lilfølgere", havde brudt mangen Tingfred paa "Fiællands Herreds Ting", og for den Kirkefred, nogle af hans Folk brød ved Rubetorp's Kirke, m. m.

[Nørre Jylland. N. Lyngherred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt femten hængende Segl, hvoraf det 11te, 12te og 13de mangle. Brevet er meget beskadiget; det manglende er her udfyldt efter en Vidnielse, udstædt af Henning Konigsmark, Clawes Grupendale, Riddere, Møleke og Gerith van der Lanken, awapn, aar thusende firehundrethe vppa thet threttænde vpa sancti Thome apostoles aften].

Jek Niels Mikelssön aff Næsom,¹⁾ riddere, som man kaller Krabbe, kænnes thet meth thette mit opne breff vm thette æfterscrefne gots, meth swo meghin ræticheet som jæk eller min fater æller mine forældre nogher tiidh til foren haffde j thisse æfterscrefne gardhe oc gots, æller nogher thes tilliggilsse, Swosom ær j FISKEBÆK²⁾ j Nörrelywngehæreth j Omersysel j Nörreutland liggende, Först en gardh j huilken nu boor Olaff Jenssön oc giuer fire örtugher korn til landgilde vm aret, oc han hauer eet öögh swo got som two skiling grot til holdsgoths, Jtem en annen gardh j huilken nu boor Mattes Jenssön oc giuer en öræ korn til landgilde vm aret, Jtem en gardh j huilken nu boor Pæther Brwn, oc giuer en öræ korn til landgilde vm aret, Jtem eet landbosæde j huilket Niels Brwn boor, oc giuer fire grote til landgilde vm aret, Jtem eet landbosæde, j huilket Staffan nu boor oc giuer fire grote til landgilde vm aret, Jtem eet landbosæde j huilket nu boor Pæther Nielsön oc giuer fire grote til landgilde vm aret, Jtem eet ödhe land-

bosæde som skylder two örtugher korn vm aret til landgilde nar thet ær bygd, j huilket Anders Anderssön bothe nw snymist til foren; Jtem eet annet ödhe landbosæde, som pleyer at skyldte fire grote vm aret nar thet ær bygd, j huilket Pæther Mattessön snymist til foren bothe; jtem j forscrefne Nörrellywngelhæreth j *Ormsthorp* en gardh j huilken nu boor Pæther Ederkoppe oc giuer fire örtugher korn til landgilde vm aret, oc han hauer eet öögh swo got som two skiling grot til holdsgoths, Jtem j forscrefne Nörrellywngelhæreth j *Breethsrüs* en gardh j huilken nu boor Anders Anderssön oc giuer fire örtugher korn til landgilde vm aret, oc han hauer eet öögh swo got som two skiling grot til holdsgoths, Jtem j forscrefne Nörrellywngelhæreth j *Löghsthorp* en gardh j huilken nu boor Jacop Tyghessön, som man kaller dondeman, oc giuer fire örtugher korn til landgilde vm aret, Jtem j Lyusegardhshæreth j *Leefringe* thre gardhe som skyldte thre öræ korn vm aret til landgilde oc ther til eet landbosæde, huilke forscrefne thre gardhe oc landbosæde j *Leefringe* oc ware til foren j krunens oc konyngedömines wære j Danmark, meth alt thette andre forscrefne gardhe oc goths, aff thi at krunen oc konungdömet oc konyngens fogethe j Danmark haue förre haft alt thette forscrefne gardhe oc goths j wære, oc krunen oc konyngedömet j Danmark hauer haft oc hauer ther ræt til, för æn jæk thette forscrefne lywsde oc wisde min sön til modherne, Swo oc til bæthring amot konyngedömet ther fore at jæk oc min modherbrodher *Niels Koos*, oc flere mine tilfölgere, som jæk ther til bedit hafthe, brude mange thingfreethe vppa oc with *Fiælandshæreths* ³⁾ hæreths thing, Swo oc til bæthring amot konyngedömet fore somme aff mine, som oc brude kirkefreethe with *Kubbethorpe* ⁴⁾ kirke j fornæfnde fiælandshæreth, vppa annen daghen næst til foren för æn thisse forscrefne thingfreethe brudes: Tha kænnes jæk at fore thisse forscrefne saghe oc brode scyld, at vm oc swo meghin ræt æller ræticheet som jæk æller min fater æller mine forældre noker tidh haue haft æller haue til alt thætte forscrefne gardhe oc goths æller noghet ther aff, tha lader jæk then ræt oc ræticheet nu vp til min nadhighe frues drotning Margretes oc konyngedömens hænder j Danmark, oc sköder jæk oc affhænder meth gothwilghe meth thætte mit

opne breff min nadhighe frue drotning MARGRETE oc höyghboren förste min nadhighe herre konyng ERIK alt thettæ forscrefne gardhe oc goths meth aghræ, ænge, schowe, fægange, fiskewatn, möller, möllestadhe, oc all thisse forscrefne gardhes oc gothsses tilliggelsse oc tilhörelsse, waat oc thywrt, ödhe oc bygd, ænkte vndentaghet, e hwat thet hælst heder æller ær, fran mik oc mine arfuinge oc til fornefnde min herre oc frue konyng *Erik* oc drotning *Margrete*, oc til there arffuinge oc æfterkomere, oc til krunen oc konyngedömet j Danmark meth all breff oc ræticheet til ewerdelik æye, Oc hwat breff som noghen tidh finnes e hwat hælder thet ær konyngs dombreff æller thingswitne, oc synderleghe thet breff, som jæk gaff min sön sithen vppa thette forscrefne, som fore ær sakt, æller annen breff som lude æller röre vppa alt thette forscrefne garthe oc goths æller noket ther aff, e hwat breff thet hælst er oc e huro the hælst lude, thisse forscrefne breff skule genisten antwordes fornefnde min nadhighe herre oc frue konyng *Erik* oc drotning *Margrete*, oc alle the breff mælær jæk döthe oc machtlöse meth thette mit opne breff, Swo at the scule komme fornefnde min nadhighe herre oc frue konyng *Erik* oc drotning *Margrete* oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc konyngedömet j Danmark til gagn oc gothe oc til frome j alle made vm thætte forscrefne gardhe oc goths, oc engen stadh til hinder æller schadhe j noghræ made, e huro the hælst lude æller nogher tidh finnes kunne. Framdeles tilbinder jæk mik oc mine arfuinge meth thette mit opne breff at frii oc hemble fornefnde min nadhighe herre oc frue konyng *Erik* oc drotning *Margrete* oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc konyngedömet j Danmark alt thette forscrefne garthe oc goths fore hwor mans tiltalen, som thet meth ræte kan vppa tale, oc kænnes jæk mik eller mine arfuinge ængen ræticheet æller tiltalen at haue, æller her æfter haue scule noghen tidh, til alt thette forscrefne gardhe oc goths æller noket ther aff j noker made. Oc hauer fornefnde min nadhighe frue drotning *Margrete* swo natheleghe oc wæl meth mik giort, vm then forscrefne min oc fornefnde min modherbrodhers oc mine tilfölgheres forscrefne brode, ther wt j at hwn hauer thette forscrefne swo aff mik anamet oc vndfonget j alle made som forescreuit star, swo

at jæk hæne ther fore oc fore all stycke gerne thakker. Alle thisse forscrefne stykke oc article, oc hwort there with sich, lofuer jæk fornefnde *Niels Krabbe*, ryddere, meth mine arfuinge fornefnde min nadhighe herre oc frue konyng *Erik* oc drotning *Margrete* oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc konyngedömet j Danmark stadhughe, faste oc wbrödeleghe at holde j alle made æfter thy som fore screuet star wten alle argheliste æller hælperæthe oc wten alle geensæchn æller længere töfring. Oc til mere bewaring, wissen oc stadfæstelse vm alle thisse forscrefne stykke, tha hauer jæk mit Incigle meth wilghe oc witscap ladet hengis fore thætte breff. Oc haue wælborne mæn Swosom er Her *Jens Due*, Her *Magnus Munk* oc Her *Stygh Munk*, brödhre, Her *Johan Scarpænbærgh*, Her *Erik Nielssön*, Her *Jens Nielssön* aff Auendzbergh, Her *Pæther Högh*, Her *Jacop Trwelssön*, Her *Niels Strangessön*, Her *Lasse Hwas* oc Her *Pæther Magnussön*, Riddere, *Niels Koos* fornæfnde min modherbrodher, *Jesse Koos* aff Koos gardh oc *Jesse Hwall*, affwapn, ladet theres incigle til witnesbyrdh hænges fore thette breff. Datum *Wiburgh* Anno domini Millesimo quadringentesimo octauo Profesto conuersionis beati Pauli Apostoli.

Udenpaa:

Niclas Mikelssöns Krabbes breff vm *Fiskebæk* oc annet mere gots i Nörrejutland, ther drotnyng *Margrete* fik aff hanom fore thingfridh oc kirkefridh, ther han hafthe brudit meth sine til fölghe, oc hafthe krvenn ther til foren ræt till.

¹⁾ *Næsom* = *Næsum* i Salling, Harre Herred, Aasted Sogn; (hvor ogsaa tilforn var eget Birk, Aasted Birk) S. ovenfor S. 232, hvor "*Niclas Krabbe af Næsum*" nævnes, 1406; og D. Atl. IV. 740.

²⁾ *Fiskebæk* Sogn i Nørre-Lyng-Herred ved Liimfloden (bekendt af Knud den Selliges Historie). I dette Sogn ligger den nedenfor nævnte Gaard *Lögstorp* (Lyfstrup. D. Atl. IV. 647). Ligeledes *Wormstrup By*, som formodentlig er det nedenfor nævnte *Ornstorp*.

³⁾ *Fielands* hereth er det, som nu benævnes *Fiendts*-Herred. (Svf. Bl. a. Valdemars Jordebog S. R. D. VII. 518. "*Fyallanshæret*.")

⁴⁾ *Kubbethorp*, nu *Kobberup* (eller *Kubberup*) Sogn i *Fiendts* Herred. D. Atl. IV. 673.)

217.

1408. 11. Febr. Hr. Niels Strangesøn af Thy og hans Huusfrue Mette Pedersdotter, tilskioede Dromm. Margrethe og Kong Erik en- deel Bøndergods paa Mors og Thyholm (som af det næstfølgende Brev sees at have været Kronegods).

[N. Jylland. Mors og Thyholm.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt otte og tyve hængende Segl; det 1ste, 2det, 6te, 7de, 8de, 12te, 13de, 14de, 15de, 22de og 23de mangle].

Jek Niels Strangessøn aff Thywdh, Riddere, oc **Jek Mætte Pæthersdotter**, forscrefne Her Niels Strangessøns husfrue, Kænnes meth thette wort opne breff, at wi meth beradhet radh oc meth wore weners oc frænders wilghè, fulbordh oc samthytte oc meth kærlicheet oc godhwilghe haue vpladet, affhænt oc skööt höyghboren förstynne wor nadhighe frue drotning **MARGRETE** oc höygboren förste war nadhighe herre konung **ERIK** oc there arfuinge oc æfterkommere oc krunen oc konungedömet j Danmark, oc meth thette wort opne breff vplade, affhænde oc sköde alt thette æfterscrefne goths, Swosom er först j *Morsæ* j *Nörræhæredh* j *Skaldörp*,¹⁾ först en gardh j huilken Pæther Jenssøn boor oc giuer fæm pund korn til landgilde vm aret, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Mattes Sannendeman boor, oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret, Jtem j *Sundby* en gardh j huilken Jesse Mikelssøn boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret, Jtem j then samme stadh en gardh, j huilken nu boor Andy Færghekarll oc giuer et pund korn til landgilde vm aret, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Jesse Thorkilssøn boor oc giuer eet pund korn til landgilde vm aret, Jtem j *Bierby* en gardh j huilken Wiisty boor oc giuer ti pund korn til landgilde vm aret, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Mikel Pætherssøn boor oc giuer siex pund korn til landgilde vm aret, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Ebbe Palnessøn boor oc giuer fire pund korn til landgilde vm aret, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Niels Jonssøn boor, oc giuer

fire pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Pæther Mikelssön boor oc giuer eet pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Kragh boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j *Thöfuyng j Galtorpssochn*²⁾ en gardh j huilken Pæther Nielssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Salman boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Jesse Thorkilssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Bothulff boor oc giuer attæ pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Jesse Jull boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Thorkell Jenssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Pael Nielssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Jesse Wormerssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j *Flathwith*³⁾ en gardh j huilken Jesse Nielssön boor oc giuer fire pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Anders Karlssön boor oc giuer fire pund korn til landgilde vm året, Jtem j *Thywdh j Thyerholm*⁴⁾ j Hwitbergsochn j Ræfshæredh först *Smithorpe* gardh j huilken Jesse Ebbysön boor oc giuer een mark korn til landgilde vm året, Jtem j thette forscrefne Smithorp en gardh j huilken Pæther Martenssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Pæther Kaad boor oc giuer eet pund korn til landgilde vm året, Jtem j *Kaldorp* en gardh j huilken Jesse Morsing boor oc giuer siex pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Mattes Laurensön boor ok giuer siex pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Asede boor, oc giuer fæm pund korn til landgilde vm året, Jtem j *Baderslöff*⁵⁾ en gardh j huilken Bothulff boor oc giuer eet pund korn til landgilde vm året, Jtem j *Oddeby*⁶⁾ en gardh j huilken Symen boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm året, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken

Jesse Pætherssön boor oc giuer siex pund korn til landgilde vm aret, Jtem j *Sæøm* en gardh j huilken Niels Jenssön Goseiæier boor oc giuer fæm pund korn til landgilde vm aret, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Niels Lang boor oc giuer fire pund korn til landgilde vm aret, Jtem j *Hwitbergh* en gardh j huilken Pauel boor oc giuer siex pund korn til landgilde vm aret, Jtem j *Flowelöfua*⁷⁾ en gardh j huilken Jens Nielssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret, Jtem j then samme stadh en gardh j huilken Lasse Tomessön boor oc giuer eet pund korn til landgilde vm aret. Alt thette forscrefne meth aghre, ænge, schowe, fægange, fiskewatn, möller, möllestædhe oc all oc hwor synderlich thisse forscrefne gardhes oc gothsses tilliggelsse oc tilhörelsse, wat oc thywrt, ödhe oc bygdt, ænkte vndentaghet e hwat thet hælst heder eller er, fran oss oc woræ arfuinge oc til forscrefne war nadhighe herre oc frue konyng *Erik* oc drotnyng *Margrete* oc there arfuinge oc æfterkommere oc til krunen oc konyngedömet j Danmark meth all breff oc ræticheet til ewerdelich æye, Oc hwat breff som nogher tiidh finnes, som lude eller röræ vpa alt thettæ forscrefne gardhe oc goths eller noghit ther aff, e hwat breff thet hælst er oc e huro the hælst lude, thisse forscrefne breff mæle wi döthe oc machtlöse meth thette wort opne breff, swo at the scule komme fornempde war nadhighe herre oc frue konyng *Erik* oc drotnyng *Margrete* oc there arfuinge oc æfterkommere oc krunen oc konyngedömet j Danmark til gagn oc gothe oc til frome j alle made vm thette forscrefne goths, oc ængen stadh til hinder eller schadhe j noghræ made, e huro the hælst lude eller nogher tiidh finnes kunne, Oc kænnes wi at oss er swo fulleleghe fult oc alt skeet oc giort æfter wor wilghe oc nöye fore alt thette forscrefne goths, swo at oss j alle made fulleleghe oc wel at nöyer. Framdeles tilbinde wi fornempde *Niels Strangessön* riddere oc *Mætte Pæthersdotter* oss oc woræ arfuinge meth thette wort opne breff at frii oc hemble fornempde wor nadhighe herre oc frue konyng *Erik* oc drotnyng *Margrete* oc there arfuinge oc æfterkommere oc krunen oc konungedömet j Danmark alt thette forscrefne gardhe oc goths fore hwor mans tiltalen, som thet kan meth ræte vpa talæ, Oc kænnes wi oss

eller woræ arfuinge ængen ræticheet eller tiltalen at haue eller nogher tiidh her æfter haue scule til alt thette forscrefne goths eller noghit ther aff j noghræ made, Oc til mere bewaring, wissen oc stadfæstelsse vm alle thisse forscrefne stycke, at alle thisse forscrefne stycke oc artikle, oc hwort there with sich, scule swo stadhughe faste oc wbrödeleghe blieue oc holdes ewerdeleghe oc wgcalleleghe j alle made æfter thy som forscreit star, tha haue wi forscrefne *Niels Strangessön* riddere oc *Mætte Pæthersdotter* hans husfrue ladet woræ jncigle meth wilghe oc witscap hængis fore thette breff, Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe oc wælborne mæn, Swosom er Prouest *Anders* aff Wæsterwiik, prouest *Niels* aff Thywdh, Her *Cristiern Kaas*, Her *Johan Scarpenbergh*, Her *Erik Nielssön*, Her *Pæther Högh*, Her *Woldemar Albrechtssön*, Her *Pæther Magnussön*, Her *Jens Lucke*, Her *Palne Kyrt* oc Her *Luder Cabel*, riddere, frue *Elnæ* aff *Ölby* oc frue *Ydæ* aff *Asedale*, for^{de} Her *Luder Cabels* husfrue, *Hermen van Vitzen*, *Jens Suenssön Bryms*, *Clawes Skinkel*, *Hans Kröppeliin*, *Jens Nielssön*, *Lasse Mws*, *Niels Jenssön Scatheland*, *Magnus Willatessön*, *Pæther Küth* (?), *Lasse Maltessön*, *Palne Krabbe* oc *Pæther Lang* afwapn, ladet therres jncigle hængis fore thette breff. Datum in Castro Örum Anno domini Millesimo quadringentesimo octauo Crastino beate Scolastice virginis gloriose.

Udenpaa:

Her *Niels Strangessöns* oc hans husfrues frue *Mættes* breff, at the haue salt oc sköt konung *Erik* oc drotnyng *Margarete* meer gots bothe j Thywdh oc j Morsæ.

-
- 1) Nu Skallerup Sogn paa Mors; Sundby, ligeledes et Kirkefognd paa denne Ø, faavel som Bierby. D. Atl. V. S. 562. 565.
 - 2) Galtrup paa Mors. D. Atl. V. 563. og Langebøls Anm. (1422 nævnes "villa Töwingh in parochia Saltorp".)
 - 3) Nu Glade Sogn paa Mors. (D. Atl. V. 564).
 - 4) Thyholm (i ældre Breve sædvanlig Thyrholm) i Thyeland, Røfs-Herred. *Smithorpe* gardh o: Smerup Gaard, som nævnes i D. Atl. V. S. 470. — Kaldorp, nedenfor, nu Kallerup, i samme Sogn. (Jof. Langebøls Anm. sft. S. 471, hvor nærværende Document anføres).
 - 5) *Baderslöf*, nu Barølev By, i Hvidberg Sogn.
 - 6) Oddeby eller Odby Sogn paa Thyholm, (hvor det bekjendte Oddesund findes) nu Anner til Søndbjerg. (D. Atl. V. 472).
 - 7) Sløtlev en By, i Hvidbjerg Sogn. I. c. S. 471.
-

1408. 14. Febr. Hr. Niels Strangesøn og hans Husfrue, Mette Pedersdotter, vedkiende sig at have af Dronn. Margrethes synderlige Naade og gode Villie faaet det af ham til Kronen stiftede Gods paa Mors og Thyholm til Lehn, "med al Kongelig Ret" for sin Levetid, og en Deel deraf for hans Frues Levetid, om hun overlever ham; hvorimod Kong Erik og Dronningen have at afholde sig fra det øvrige, Fru Mettes Faders Hr. Peder Nielsøns Gods i Thy, som tilligemed det øvrige Gods "har været i Kronens eller Kongedømmets Bærge." o. s. v.

[N. Inland Mors og Thyholm.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har tyve velbevarede hengende Segl. Dette i flere Henseender mærkelige Brev hører og slutter sig til det foregaaende Skibelev af 11. Febr.]

Jek Niels Strangessön Riddere oc Mætte Pæthersdotter, fornefnde Her Niels Strangessöns husfrue, kænnes meth thette wort opne bress, at aff thy at wi haue høyghboren förstinne wor nadhighe frue Drotning Margrete oc høyghboren förste wor nadhighe Herre koning Erik oc kronen oc koningedömet j Danmark meth kärlicheet oc gothwille vpladet, affhænt oc sköt til ewerdelich æye fran oss oc wore arfuinge oc til fornefnde wor nadhighe herre oc frue konning Erik oc drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkommere oc til kronen oc konungedömit j Danmark alt thette æfterscrefnе goths swosom ær — — — — (Hærefter opregnes det stiftede Gods, ordlydende saaledes som i Nr. 217). — — meth all oc hwor besynderlich thisse forscrefne gardhes oc gothsses tilliggelse oc tilhørelse ænkte wndentaghit e hwat thet hælst heder æller ær. Efter thet at wi fornefnde Niels Strangessön oc fornefnde hans husfrue Mætte Pæthersdotter haue sköt fornefnde wor nadhighe herre oc frue koning Erik oc Drotning Margrete oc there aruinge oc æfterkomere oc kronen

oc koningedömit j Danmark alt thette forscrefne gardhe oc goths j alle made som forescreuit star. Ther fore at krunen oc koningedömit j Danmark hauer haft en deell aff thette forscrefne goths j wære oc hauer haft oc hauer ther ræt til, Swo oc fore then affgift som wi haue wpborit oc fore thet gagn oc nutte som wi haue haft aff thette samme goths, som krunen oc koningedömit hauer j wære haft som fore ær sacht. Tha fore kærlich troscapp oc gott som fornefnde wor nadhighe frue her til aff oss hefunnet hauer oc fornefnde wor nadhighe herre oc frue koning Erik oc drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc koningedömit j Danmark æn her æfter troleghe aff oss befinne scule swo længe som wi bothe æller annen wore leue, Tha hauer fornefnde wor nadhighe frue Drotning Margrete aff siin synderlich nathe kærlich oc gothwylie vnt oc lænt oss thette forscrefne goths meth all konungelich ræt swo længe som wi leue j alle made som her æfter star screuit, swo at nar jæk fornefnde Niels Strangessön riddere döör, tha scal alt thette forscrefne goths som vpa Morse ligger genist æfter min dödh komme til min nadhighe herre oc frue koning Erik oc Drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc til krunen oc koningedömit j Danmark friit oc wbeworet fore hwor mans tiltalen oc wden alt hinder æller længre töfring. Oc vm jæk fornefnde Mætte Pæthersdotter forscrefne Her Niels Strangessöns husfrue leuer længer æn forscrefne Her Niels Strangessön tha scal jæk haue oc beholde thette forscrefne Smithorp meth thet andre forscrefne goths som vpa Thywrholmen ligger swo længe jæk leuer. Oc leuer jæk fornefnde Niels Strangessön længer æn fornefnde min husfrue Mætte Pæthersdotter, som jæk nu hauer, tha scal jæk haue oc beholde alt thette forscrefne goths som vpa Morse oc vpa Thywrholmen ligger, swosom ær thet forscrefne Smithorp meth alt thet andre forscrefne goths swo længe jæk leuer, som fore ær sacht. Oc hwat annet Her Pæther Nielssöns, som forthom bothe j Smithorp, min fornefnde Mættes fathers goths j Thywd liggende, æn som forescreuit star, som hauer wærit j krunens æller konungedömens wære meth thet andre goths som forescreuit star at fornefnde wor nadhighe herre æller frue koning Erik æller Drotning Margrete æller there arfuinge oc æfterko-

mere sich ænkte ther meth beware æller hindre j noghre made fore noghre stycke som til thenne dagh wærit haue wden meth thette forscrefne goths aff thy som forescreuit star, oc at thet wære oc bliue vm alt thette forscrefne goths bothe swo længe som wi for^{de} Niels Strangessön riddere oc Mætte Pæthersdotter bothe æller annen wore leue, Oc at alt thette forscrefne goths komme oc bliue genist æfter annen woress eller begges wore dödh frit oc wbororit til forscrefne wor nadhighe herre oc frue koning Erik oc Drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc til krunen oc koningedömit j Danmark til ewerdelich æye j alle made som forescreuit star wden alt hinder æller længre töfring. Oc til mere bewaring, stadhfæstelse oc wissen vm alle thisse forscrefne stycke oc article oc hwort there with sich scule stadhughe faste oc wbrödeleghe bliue oc holdes j alle made som forescreuit star, Tha haue wi fornefnde *Niels Strangessön*, riddere, oc *Mette Pæthersdotter*, hans forscrefne husfrue, ladet woræ incigle meth wilghe oc witscapp hængis fore thette breff. Oc til witnesbyrdh haue wælborne mæn swosom ær Prouest *Anders* aff *Wæsterwik*, Prouest *Niels* aff *Thywd*, Her *Woldemar Albrichtssön*, Her *Pæther Magnusson*, Her *Pæther Högh*, Her *Jens Löckæ*, Her *Palne Küirt*, Riddere, *Herman van Vitzæn*, *Jes Swenssön Brims*, *Claus Skinke*, *Hans Kröppeliün*, *Jens Nielssön*, *Niels Jenssön Scatheland*, *Magnus Willatssön*, *Pæther Küth*, *Lasse Mallessön*, *Palne Krabbe*, *Pæther Lang*, affwapn, ladet theres incigle hængis fore thette breff. Datum in Castro *Hillerslöff*, Anno domini Millesimo quadringentesimo octauo Jpso die beati Valentini martiris.

Udenpaa:

Her *Niels Strangessöns* oc hans husfrues frue *Mættes* breff vm thet gots vpa *Morsæ* oc j *Thywdh*, ther the haue afhænt oc sköt konung Erik oc drotnyng Margarete, at the kænnes at the haue thet vpa nadhes waynæ til læns, fore troscap kerlich oc got ther the scule göre konungen ther fore, oc at for^{de} Her *Niels Strangessön* beholder alt j sine dae j swo made som fore er sacht, oc husfruen en deels ther aff vm hwn lefuere længer.

219.

1408. 24. Febr. Henrif Clausson, kaldet Smalstede, oplader til Dronn. Margrethe, Kong Erik og Kronen al den Ret, som han eller hans Forældre have havt eller have til det Gods i Sundberk paa Thyholm og i Thy, hvilket Hr. Niels Myg havde faaet af Henrif Claussons Faber, Claus Smalstede.

[U. Jylland. Thyholm og Thy.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt flere hængende Segl, som alle mangle; den er endeel befabiget. En af de sædvanlige Vidneser, udstedt A. 1414, haves].

Jæk Henrik Claussön af wapn, som man kaller *Smalstædhe*, kænnes thet met thette mit opne breff, At æfter thet at wæl-boren man Her *Niels Myg* Riddere hafthe oc sik met scæl oc ræt aff min father *Claues Smalstædhe*, hues siell gudh haue, alt thet goths som han atæ j *Sundberk*¹⁾ vpa Thywrholm j Ræfshæreth, oc alt thet goths, som han atæ j Thywdh j Nör-rejutland liggende, oc höyghboren förstinne min nadhighe frue Drotning *MARGRETE* hauer alt thette forscrefne sithen meth annet goths, som fornempde Her Niels Myg atæ oc hafthe j Thywdh, fonget aff fornempde Her Niels Mygx arfuinge meth all ræticheet, tha hauer jæk meth beradhit modh oc meth mine weners oc samfrænders wilghe, fulbordh oc samthycke all thæn ræticheet som jæk æller mine forældre nogher tiidh haue haft æller haue til thet forscrefne goths, æller til noghet goths j Thywdh liggende, meth kärlicheet oc gotwilghe vpladet, afhænt oc sköt fornempde min nadhighe frue Drotning *Margrete* oc höyghboren förste min nadhighe herre koning *Erik*, oc theres arfuinge oc æfterkomere oc kronen oc konungedömet j Danmark, oc meth thette mit opne breff vplader, afhænder oc sköder alt thet forscrefne goths meth aghræ, ænge, schowe, fægange, fiskewatn, möller, möllestadhe, oc all oc hwor synderlich thisse forscrefne gothses tilliggelse oc tilhörelse, wat oc thywrt, ödhe oc bygd, ænkte vndentaghit, e hwat thet helst

heder æller ær, fran mik oc mine arfuinge oc til fornempde min nadhighe herre oc frue konung Erik oc Drotning Margrete oc til theres arfuinge oc æfterkommere oc til krunen oc konungedömet j Danmark meth all breff oc ræticheet til ewerdelich æye. Oc huat breff som nogher tiidh finnes, som lude æller röre vpa thette forscrefne goths æller noghit ther aff, e hwat breff thet hælst ær oc e huro the hælst lude, thisse forscrefne breff scule komme fornempde min nadhighe herre oc frue konung Erik og Drotning Margrete oc theres arfuinge oc æfterkommere oc krunen oc konungedömet j Danmark til gagn oc gothe oc til frome j alle made vm thettæ forscrefne oc ængen stadh til hinder æller schadhe j noghre made. Oc kænnnes jæk, at mik ær fulleleghe fult oc alt skeet oc giort æfter min wilghe oc nöye fore alt thette forscrefne, swo at mik oc mine arfuinge fulleleghe oc wæl at nöyer. Framdelis tilbinder jæk mik oc mine arfuinge at frii oc hemb læ forscrefne min nadhighe herre oc frue konung Erik oc Drotning Margrete, oc theres arfuinge oc æfterkommere oc krunen oc konungedömet j Danmark alt thette forscrefne fore hwor mans tiltalen. Oc kænnnes jæk mik æller mine arfuinge ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller noghen tiidh her æfter haue scule til alt thette forscrefne æller noghit ther aff j noghre made. Oc til mere bewaring, wissen oc stadhfæstelsse vm alle thisse forscrefne stycke, tha hauer jæk fornempde Henrik Smalstædhe ladet mit incigle meth wilghe oc witscap hængis for thette breff. Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe oc wælborne mæn swosum ær Prouest *Jens* aff *Burglum*, Her *Johan Scarpænbergh*, Her *Erik Nielssön*, Her *Hartwik Lembek*, Her *Niels Strangesön*, Her *Woldemar Albrechtssön*, Riddere, *Jens Swenssön Bryms*, *Anders Albrechtssön*, *Claues Skinkel* oc *Hans Kröppeliin* aff wapn ladet theres incigle hængis fore thette breff. Datum *in Claustro Burglanensi*, Anno Domini Millesimo quadringentesimo octauo vigilia beati Mathie apostoli.

Udenpaa:

Henrik Claessöns Smalstedhes breff, meth huilkit han vplader oc sköder konung *Erik* oc drotning *Margareta* jordhegots j *Sunderberk* j Ræfshæreth j Thywrholm oc j Thywdh j Nörrejutland.

¹⁾ *Cönbieryg* Soqn i Ræfß Herred, Thyholm. Det findes skrevet *Synbyrky* (1382) og *Sunderberk* (1405). (D. Alt. V. 472).

220.

1408. 10. Marts. Hr. Elef Elefsøn tilskjæder Dronning Margrethe Byen Hæretsløv ved Aastrup (Asedorp) i Wændsysesel.

[N. Jylland. Venneberg S.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt otte hængende Segl, hvoraf kun findes det 2det, 5te, 6te og 8de. En Vidtæse haves af Aar 1413].

Jak *Eleff Elefsøn* Riddere kænnes meth thettæ myt opnæ breff, at hwat ræt jac eller mynæ arwingæ nogon tiith hafwæ haft eller hafwæ til then by *Hæretzlöff* hoos *Asedorp*¹⁾ j Nörræjutland j Wændsysesel liggende, then forscrefne by hafwer jac vpladet, solt, scöt oc afhænt fran mic oc mynæ arwingæ oc til fornempdæ myn nadhighæ frwæ drotning *MARGRETÆ* och hennes arwingæ oc æfterkommere meth ager, æng, skow, fischæ watn, fægang, möller, möllstædher, wat oc thywrt, ödhe oc bygt, rörende oc vrörende, engte vnden taget, e hwat thet helst heder eller ær, til ewerdhelich eyæ meth thettæ myt opnæ breff meth all breff oc rættichet, som jac eller mynæ arwingæ ther til nogon tiith hafwæ haft eller hafwæ, æntich aff arfs wæghnæ eller pant. Ok kennes, at fornempde myn nadhighæ frwæ hafwer mic for thettæ forscrefne swo fullelicæ fult oc alt giort, swo at mic æfter myn wiliæ fullelicæ oc wæl at nöghær, oc fynnes nogræ breff, som röræ eller ludæ vppa then fornempdæ by, the sculæ fornempde myn nadhighæ frwæ Drotning *Margretæ* oc hennes arwingæ oc æfterkommere til gagn oc til godhe komme, oc engen stæth til hinder eller scadhæ j nogræ madæ. Ok kænnes mic oc mynæ arwingæ engen ræt eller til talen til then fornempdæ by *Hæretzlöff* nogen tiith hafwæ eller hafwæ sculæ j nogræ madæ, Ok til mere bewaring alle thisse forscrefne styckes, tha hafwer jac fornempde *Eleff Elefsøn* Riddere myt jncigle meth wiliæ oc witscap hengt for thettæ breff, ok til witnessbyrdh Erlech faders meth gudh oc wælborne mæntz, swosom ær Biscop *Pæthers* aff *Wændsysesel*, Her *Lyder Cabels*, Her *Pedher Magnussöns*, Ridderes, *Jens*

Swenssons Bryms, Clawes Skinkels, Hanes Kröpelyns oc Marten Jenssons, awapns jncigle. Datum *Höringe* Anno Domini Millesimo cd^o viij^o sabato ante dominicam Reminiscere.

Udenpaa:

Her *Eleff Elefssöns* breff vm *Haritzlöff* j *Wendesysel* hoos *Asdorp* j *Nörrejutland* liggende, meth huilkit han sköder *Drotnyng Margaretæ* all sin ræticheet ther wtj.

¹⁾ Formodentlig Gaarden *Nastrup* ved *Hjørring* (ovenfor Nr. 161, 163, 174) i *St. Hans Sogn*: (D. Atl. V. S. 267, 319); men hverken i dette, eller i *Nastrup Sogn* i *Wendssyssel Horns Herred* (D. Atl. V. 262) findes nu *Byen Haritzsø*.

221.

1408. 31. Marts. Tingsvidne fra *Lyd=Herredsting* om det øde Gods, som Capitlet i *Ribe* har liggende paa *Randrup Mark*, at de *Agre* i hundrede *Mar* uden *Tiltale* (’ulastet og ufiæret’) have hørt til *Ribe Capitel*, og aldrig *Claus Sverfen*, eller hans *Forældre*, nogen *Tid* har havt ”*Opbørsel* eller *Judfæstning*” af samme Gods.

[*Ribe Stift. (Lyd) Loe Herred* i *Sønderjylland*]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch., af *Ribe Stiftskiste*, har fire hængende Segl].

Alle men thette breff see eller hör lesse *Helser* wi *Per Borg*, herretz foghet paa *Lydherrethz*¹⁾ ting, *Hanss Nielsön* leensman pa *Tröieborg*,²⁾ *Tige Jensön* i *Meoldhen*³⁾ och *Bendith Owessön* wti *Winow*,⁴⁾ Ewindeligh meth gwd ok kungiöre wi meth thette worth opne breff, ath aar effther gwtz bird Med octauo then löwerdag nest for medfast sindag war ski-cketh for oss och for menig herretzmen, som then dag tiil tinge war, hedherlig man Her *Crestiern Andhersön*, Cannick i

Ribe, huilken som athspurde fogden ok herretz men huad them witttherligt war om thet öde gotz, som Capitel i Ribe haffwer legendes pa *Randerup* mæck,⁵⁾ som er xv agher smaa oc stare ok for^e Her Crestiern nw i forsuar haffwer pa Capitelss wegne, som Michel Matissön wti Kringelwm nw brwgher oc hawer i feste effther Capitelss breffz lidelsse, som han ther pa hawer oc hans fadher oc oldefadher hawer haffd for hanum, och böddis ther effther om en wuuldige things wintne aff viii danne men oc aff the elste som tha tiil stede war, som war Trwells Brodhersön i Forballwm, Jon Nielsön, Nis Pedhersön ibidem, Nielsz Jensön i Owerby, Michel Suenessön wti Wollem, Nis Arstsön, Tige Jensön oc Niss Trwelsön i Meoldhen, huilke forsc^{ne} viii danne men oc gantze herretz men meth them, som then dag ting söckthe, wontne paa there troo, siel oc sandhe, ath sidhen them kunne myndis oc the haffde framdelis spurd oc hörd aff there foreldher, tha wiste the aldry andeth en for^{ne} xv agher hawer hörd tiil capitel i Ribe i hwndreth aar wlast oc wkierd i alle made. Jtem witnet oc for^{ne} viii danne men framdelis, ath the aldri mynttis eller haffde hört, at Claus Jwersön eller hanss foreldher eller nogher andher en eller andhen hawer nogher tiid bewort them meth samme gotz, anthen meth opborsell eller indfestning andher en forsc^{ne} capitel i Ribe, oc Mattis Powelsön oc hans fadher aldry gaff eller giorde nogher tinge eller retzell andhersteth end hwo thet aff capitel, som screffuet stander, i were haffde ee nogher mode. Ath the soo wotne for oss j alle artickel som forstander, thet wintne wi framdeliss meth wore indzegler henghendis nedhen for thette breff. Datum Anno, die et loco quibus supra.

Udenpaa:

Tings vitne paa thet ödhe gotz vtj Randrop mark oc bruges tiil Krynglom, som er xv agre. 1408.

¹⁾ Om dette herreds Navn, s. D. Atl. VII. S. 881.

²⁾ Trsiborg Slot i Bisby Sogn, tilligemed Loe Herred, kjøbte Dronn. Margrethe af Hr. Claus Limbeck, og pantsatte det A. 1400 til Ribe Bispestol for 5000 Rbbske Mark. (D. Atl. V. 717).

³⁾ Meolden eller Medolden Sogn, tre Mile Sønden for Ribe. D. Atl. VII. 882.

⁴⁾ Vinum en By i Døstrup Sogn. sft. VII. 883.

⁵⁾ Kandrup Sogn i Loe Herred, fire Mil Sønden for Ribe. (D. Atl. V. 671. VII. 885).

1408. 17. April. Biskop Peder af Børglum bevidner, at Dronn. Margrethe har skienket og afhændet til Biskopsbordet i dette Stift Gaarden Rugtved, med 36 Bøndergaarde i Skouboherred (hvoriblandt 7 øde) foruden endeel Boel, samt 3 Gaarde (hvoraf 2 øde) i Riær-Herred, under Forpligtelse at Dronningens, hendes Forældres og Venners Aartid til evig Tid skal holdes paa et beqvemt Sted i Børglums Biskopsdømme med 33 Præster og 33 Messer, Vigilier o. s. v. ligesom at der aldrig paa Rugtved opføres noget Slot eller Fæste, uden med Kongens Billie.

[Dyland. Skoubo Herred. Riær Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har elleve velbevarede hængende Segl. En af de sædvanlige Vidisfer fra 1414 hæves.]

Wi *Pæther* mæth gudhs nadhe Bisschop j Burglum kænnes mæth thette wort opne breff, At höyghboren förstynne wor nadhighe frwe drotning MARGRETE j gudhs oc war frwes hedher oc til hænnens fadhers oc forældres oc hænnens yeners oc hænnens siæls gagn oc bestandelsse, aff thet goths, som guth hauer hæne vnt oc forlænt, tha hauer hwn mæth Ja, gothwilghe oc kärlicheet vnt, sköot oc afhænt thette æterscrefne goths, swosom ær först j Skoubohæreth then gardh *Rughthwed*¹⁾. Jtem j *Gordzholt* en gord, j hwilken boor Nis Øølsön oc giuer thry pund korn vm aret til landgilde. Jtem j then same stadh eet bool, j hwilket Thrwet Øølsön boor oc giuer en lööb smör vm aret til landgilde. Jtem ibidem eet bool j hwilket boor Therkil Hirdreng oc giuer en lööb smör vm aret til landgilde. Jtem j Dusiwad en gardh, i hwilken boor Throwels Thruwelssön oc giuer thry pund korn om aret til landgilde. Jtem j Albeksoghen j *Dunstet*²⁾ en gardh j hwilken boor Ow Rann oc giuer thry pund korn vm aret til landgilde.

Item j *Holbek* et boor j hwilket boor Nis Swenssön oc giuer en lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stadh en ödhe gard. Item j *Wordsaa*³⁾ en gardh j hwilken boor Nis Wormssön oc giuer en twunnæ salt til landgilde vm aret. Item j then same stadh en gardh j hwilken Mates Thörkilssön boor oc giuer en lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stadh en gardh j hwilken Jens Suder boor oc giuer en lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stadh en gardh j hwilken Yuer boor oc giuer en lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stadh en gardh j hwilken boor Jens Plowman oc giuer en tunnæ salt vm aret til landgilde. Item j then same stadh en gardh j hwilken boor Nis Jenssön Bok oc giuer en tunne salt til landgilde vm aret. Item j then same stædh tw ödhe boor. Item j then same stædh synnen aan en gardh j hwilken Gro boor oc giuer en half lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stædh en gardh j hwilken Pæder Pæderssön boor oc giuer en half lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stædh en gardh hwilken Ingwar Suder boor j oc giuer en half lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stædh en gardh j hwilken Nis Jenssön boor oc giuer en half lööb smör til landgilde vm aret. Item j Albek *Albekgardh*⁴⁾, j hwilken Clawes boor oc giuer fire pund korn til landgilde vm aret. Item j Albek en gardh, j hwilken Jacob Lok boor, oc giuer en lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stædh en gardh, j hwilken Ingerd boor oc giuer en lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stædh en gardh j hwilken Pæder Svesk boor oc giuer en lööb smör til landgilde vm aret. Item j then same stædh en gardh j hwilken Pæder Byörnssön boor oc giuer tw pund koorn til landgilde vm aret. Item j *Søra* noordhen aan en gardh j hwilken Nis Swenssön boor oc giuer en tunnæ salt til landgilde vm aret. Item j *Dyybwadh*⁵⁾ en ödhe gardh. Item eet boor heder Thweden, ær ödhe. Item en ödhe gardh heder Barkhoit. Item j *Skøuæ* soghen kløuen, j hwilket Jens Ostridssön boor oc giuer et pund koorn til landgilde vm aret. Item j *Thorssoghen* j *Bothorp*⁶⁾ en gardh j hwilken boor Nis Kelssön oc giuer thry pund koorn til landgilde vm aret. Item j then same stædh en ödhe gardh. Item j Houser en gardh

j hwilken boor Swen Keelling oc giuer thry pund koorn til landgilde vm aret. Jtem j Houstorp⁷⁾ et ödhe bool. Jtem j Thoorsæ en gardh j hwilken Nis Michelssön boor oc giuer thry pund koorn til landgilde vm aret. Jtem j then same stædh en ödhe gardh. Jtem j Krabthorp en gardh j hwilken Thoord Timmerman boor oc giuer halft annet pund koorn til langilde vm aret. Jtem en ödhe gardh j Wogthorp. Jtem j Thoorsoghen j Sessing⁸⁾ en gardh j hwilken Nis Gunnerssön boor oc giuer thry pund koorn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j hwilken Thöri boor oc giuer thry pund koorn til landgilde vm aret. Jtem en ödhe gardh j then same stædh. Jtem j Thorsæ by en gardh j hwilken Lasse Niclessön boor oc giuer en öre koorn til langilde vm aret. Jtem j Wogthorp eet ödhe goths. Jtem j Skoubohæreth j Wormstorp eet ödhe goths. Jtem j Inxen hedhe en gardhe, j hwilken Nis Berulfsön boor oc giuer thry pund koorn til landgilde vm aret. Jtem j then same stædh eet ödhe bool. Jtem j Vdenstædh soghn j Knwnd⁹⁾ en gardh j hwilken boor Therkil Ytissön oc giuer en öre koorn vm aret til landgilde. Jtem j Kiærhæreth j Westerhaaslund¹⁰⁾ en gardh som Therkil Briing bodhe j oc er nw ödhe. Jtem j Lindholm¹¹⁾ en ödhe gardhe j hwilken Nis Pæderssön bodhe. Jtem j Wrangthorp een gardh j hwilken Oleff Niclessön boor oc giuer eet pund koorn til landgilde vm aret: oc meth sit opne breff vplader, affhænder, vnner oc sköder oss fornæfnde bisschop Pæther, som nv er bisschop j Burglum, oc woræ æfterkommere bisschope oc til bisschops bordhet j Burglum meth all oc hwor besynderlich thisse forscrefne gardhes oc gothsses tilliggelse oc tilhörelse, aghræ, ænge, schowe, fæ-gange, fiskewatn, möller, möllestadhe, wat oc thywrt, ödhe oc bygdt, ænktæ vndentachte, e hwat thet hælst heder eller er til ewinnelich æye. Oc hauer fornæfnde wor nadhighe frwe drotning Margrete antwordhet oss fornæfnde bisschop Pæther vpa ware oc woræ æfterkommeres bisschopes wæyne j Burglum alt thette forscrefne mæth all breff oc ræticheet e j hwat made thet hælst ær, som hænnes father konning Woldemar, hwes siæl guth haue, thette forscrefne mæth fik oc hafthe oc hvn æfter hanum til thette forscrefne goths hauer haft oc hauer j

alle made som her fore oc æfterscreuit star. Thoch swa at wi fornæfnde bisschop Pæther aff Burglum oc wore æfterkommere bisschope j then same stadh wele oc scule fore thette forscrefne hwort aar in til domedagh vpa then mandagh næst æfter atende dagh æfter wor frwe dagh assumptionis göre fornæfnde wor nadighe frwes fathers konning **WOLDEMARS** oc hannes forældres oc hannes weners oc hannes aartijdh vpa en bequæm stadh j wort fornæfnde Burglums bisschopsdome mæth thre oc thræthyughe præster, oc mæth thre oc thræthyughe mæsser, mæth vigilijs, almoser, gudheleghe böner, maat oc ööll, oc andre gothgerninger, som ther til høre, oc sywngæ wor frwe loff, som heder *O florens rosa mater domini speciosa &c.* oc thet alt thette forscrefne scheer bothe vm aftenen oc vm morghenen, hwort aar vpa thenne forscrefne mandagh næst æfter atende dagh æfter wor frwe dagh assumptionis in til domedagh, som forscreuit star, oc swo, at vpa thænne forscrefne stadh *Rughthweed* scal aldry bygges noghet slot eller fæste wten æfter fornæfnde wor nadhighe frwes drotning Margretes oc hannes arfuinges oc æfterkommeres radh oc wilghe. Oc at wi fornæfnde bisschop Pæther oc wore æfterkommere bisschope j Burglum scule göre oc holde oc at all thing scule stadhughe bliue oc fulkompnes ewærdelighe in til domedaghe j alle made æfter thy som forscreuit star, thet at fulkomme oc fulfölghe j alle made æfter thy, som forscreuit star, tilbinde wi oss oc wore æfterkommere bisschope j Burglum som wi wele for gudh andsware, oc til mere bewaring, wissen oc stadhfæstelsse vm alle thisse forscrefne stycke, tha hauer wi fornæfnde bisschop *Pæther* aff Burglum, oc prouest *Jens Niclessön*, oc alt Capitel j then same stadh ladet wore Incigle mæth wilié oc witscap hænges fore thette breff. Oc til witnesbyrdh hauer hetherlich father mæth gudh oc wælborne mæn, swo som ær Bisschop *Jæcob* aff Aslo, Her *Johan Skarpenbergh*, Her *Erik Niclessön*, Her *Jæcob Throuelssön*, Her *Woldemar Albrechtssön* Riddere, *Anders Albrechtssön*, *Jens Swenssön Bryms* oc *Hans Kröppelin*, aff wapn, ladet theres Incigle hængis fore thette breff. Datum Alburgis Anno domini Millesimo quadringentesimo octauo tertia die Pasche.

Udenpaa:

Biscop *Pæther* aff *Burglum* kænns meth thettæ breff hwor drotning *Margrete &c.* hawer giuet meghet gotz ther til kirken, j swo made at ther scal arleghe göres een artidh for hænns forældres oc hænns syæls gagn, atende dagh efter war frwe dagh *Assumpcionis*.

- 1) Herregaarden *Kugtvæd* (der allerede forekommer i et Document af 1376) i *Albek Sogn*, *Børglum Herred*. (f. D. *Atl. V.* 275. 376.)
- 2) *Dunsted Gaard* og *Mølle* i *Albek Sogn*; ligesom ogsaa *Bøen Solbek* (øvre og nedre) s. b. *Atl. V.* S. 275.
- 3) *Daarsø By* og *Mølle* i *Albek Sogn*. (D. *Atl. V.* S. 275.)
- 4) *Albekgaard* i *Albek Sogn*, *Børglum S.* (D. *Atl. V.* S. 275.)
- 5) En *Hovedgaard Dybvad* ligger i *Skiæve Sogn*, *Børglum S.* (D. *Atl. V.* 285.) *Maafee* er dette Sogn meent nedenfor ved "*Skiæve*".
- 6) *Borup* i *Taars Sogn*, *Børglum Herred*. (D. *Atl. V.* 279.)
- 7) *Sovstrup* eller *Savstrup* i *Taars Sogn*. "*Thoorffæ*" = *Bøen Taars*. "*Kragthorp*", formodentlig *Kragdrup*. "*Wogthorp*", *Øster- og Vester-Wogdrup*. Alle i dette Sogn. (D. *Atl. V.* 279. 280.)
- 8) *Seffinge*, *Taars Sogn*. (D. *Atl. V.* 279.)
- 9) *Sønder Knud* og *Nørre Knud* i *Understed Sogn*, *Børglum Herred*, nævnes i D. *Atl. V.* 286.
- 10) *3 Vester-Halsing Sogn*. (*Vester Åskund* D. *Atl. V.* 298.)
- 11) *Maafee Lindholm*, en *By* i *Sundby Sogn*. (D. *Atl. V.* 299.)

223.

1408. 21. April. Provst Jens og Capitlet i Børglum bevidner, at Dronn. Margrethe har skienket og afhændet til Capitlet 21 Bøndergaard og 2 Boel i Horns Herred, Riær Herred, Tersløv Herred og Skoubo Herred i Bendshsyssel, for at bygge et Alter og holde en evig Siælemesse i Børglum Domkirke for Dronningen og hendes Forældre; hvilket Strøgods Provsten og Capitlet igien have magestiftet med Biskop Peder, og afstaaet til Biskopsbordet imod andet samlet Gods i Winberg (Benneberg) Herred i Bendshsyssel.

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har havt elleve hængende Segl; der fandtes kun det 1ste, 2det, 5te, 9de og 10de.]

Jek prouest *Jens* aff Burglum oc alt Capitel j then same stadh kænnes meth thette wort opne breff, at höyghboren förstinnæ wor nadhugge frue drotning Margrete j gudhs oc wor frwes hedher, oc til hænnes fadhers oc forældres, oc hænnes wenærs, oc hænnes siæles gagn oc bestandelsse, aff thet gothz, som gudh hauer hænne vnt oc forlænt, tha hauer hun meth Ja, gothuulghe oc kärlikheet vnt, skööt oc afhænt thette æsterscrefne goths, swosom ær först j Stathebæk¹⁾ j Hornshæreth, j Wigherby¹⁾ sogn, en garth j huilken Mikel Smith boor oc giuer thry pund korn til landgiælde vm aret. Jtem en gardh j huilken Niels Olufssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j huilken lange Anders boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j huilken Lasse Swenssön boor, oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j huilken Swen Anderssön boor, oc giuer eet pund korn. Jtem j Twærstæth²⁾ j fornæfnde Hornshæreth een gardh j huilken Pæder Bramssön boor oc giuer eet pund korn til landgilde vm aret. Jtem j Raerbergh³⁾ een gardh j huilken Nisse Laurenssön boor oc giuer eet pund korn til landgilde vm aret. Jtem j Kærhæreth j

Wathom sochn j Wathom⁴⁾ een gardh j huilken Palle Pætherssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret. Jtem j then same stadh en gardh j huilken Nisse Jenssön boor oc giuer tw pund korn til landgilde vm aret. Jtem j then same stadh eet boor j huilket Anders Jenssön boor, oc giuer fire grote til affgift vm aret. Jtem j Sunderhalnæ een gardh j huilken Jens Pæderssön boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret. Jtem j then samæ stadh een gardh j huilken Oleff Sunchenssön boor oc giuer eet pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j Hothorp j Sundzholm een gardh j huilken Niels Jenssön boor oc giuer eet pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j Wtorp j Hothorp⁵⁾ sochn een gardh j huilken Jens Thormotssön boor, oc giuer eet pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j then same stadh eet booll j huilket Pæther Jenssön boor, oc giuer fire grote til affgift vm aret. Jtem j Hwetbohæreth j Jngestorp sochn j Jngestorp⁶⁾ een gardh j huilken Niels Swenssön boor oc giuer siex pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j Jerlöfhæreth j Jerlöf sochn j Jerlöf⁷⁾ een gardh j huilken Niels Fatherssön boor oc giuer thry pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j Schowbohæreth j Egheksowgh j Worthssochn en gardh j huilken Thordh Tymberman boor oc giuer siex pund korn til langieldede vm aret. Jtem j then same sochn j Westergardhsholt een gardh j huilken Pæther Böögh boor, oc giuer thry pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j Gamelholm j Hörby⁸⁾ sochn een gardh j huilken Jesse Ormsön boor oc giuer thry pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j Estorp j Wormstorpsssochn⁹⁾ een gardh j huilken Niels Jenssön Pijpp boor oc giuer thry pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j Agherstædh j Worthssochn een gardh j huilken Pael boor oc giuer tw pund korn til langieldede vm aret. Jtem j Agherholt j then same sochn een gardh j huilken Asgut boor oc giuer siex pund korn til landgieldede vm aret. Jtem j Gersholt j Thörslöfsssochn¹⁰⁾ een gardh j huilken Therbern Asscerssön boor oc giuer thry pund korn til landgieldede vm aret: oc meth sit opne breff vplader afhænder vnnær oc sköder oss forscrefne prouest oc capitel j Burglum oc wore æftercommer proueste oc capitel j then same stadh meth all oc hwor besynderlich thisse forscrefnæ gothsses tilliggelse oc tilhørelse, aghræ, ænge,

skowghe, fægange, fiskewatn, möller, möllestæth, wat oc thywrt, ödhe oc byghdt, ænkte vndentaghit, e hwat thet hælst heder eller ær, til ewinneligt eye, huilket forscrefne goths til foren Ia til Buchthwid meth annet meer goths, oc hauer fornæfnde wor nadughe frwe drotning Margrete antwordet oss fornæfnde prouest oc Capitel j Burglum vppa wore oc wore æfterkomeres prouestes oc capitels weyne j Burglum, alt thette fornæfnde meth all breff oc retticheet e. j. hwat made thet hælst ær som hannes fater konung Woldemar, hwes siæl guth haue, thette forskrefne meth fik oc hafthe, oc hun æfter hanum til thette forscrefne goths hauer haft oc hauer j alle made som hær for oc æfter screuet ær. Thoch swa at wi fornæfnde prouest oc capitel j Burglum oc wore æfterkomere proueste oc Capitel j then same stadh skwle lade göræ ewærdelighe thette som hær æfter fölgher. Först at ther skal nw genisten byggis eet alter j then fornæfnde domkirke j *Burglum*, oc wighes fater oc sön oc then helgheand til, oc haldes een swnghen mæsse fore aff fater oc sön oc then helgheand hwar dagh in til domedagh, oc mæthen mæssen sywngis tha skal brænnis eet lyws, oc skal göres fornæfnde wor nadhughe frwes fathers konungs Waldemers, oc hannes forældres oc hannes artidh hwart aar Annen dagh næst æfter trinitatis söndagh, oc then dagh wil jek fornæfnde prouest Jens oc skal oc mine æfterkomere proueste j Burglum pleghe Capitelum j then same stadh thet bæste wi kunne til matt oc öll, oc pæplingene skal bethes hællicht then dagh, oc skal giues thöm een tönne öll oc eet hundred bröth oc matt ther til there bæring som ther til höre, oc the skule sywnges wor frwe loff, som heder *O florens rosa &c.* then same aften i then fornæfnde domkirki for wor frwe altere, oc thet same loff, som heder *o florens rosa &c.* som forscreit star, scal oc hwar dagh sywngs æfter then fornæfnde mæsse, som hwar dagh skal sywngs aff fater oc sön oc then helgheand, som fore ær sacht. oc kænnes wi fornæfnde prouest Jens Niclessön oc alt Capitel j Burglum meth thet samæ wort opne breff at sithen forenæfnde wor nadhughe frwe drotning Margrete hafthe alt thette forscrefne sköt oc afhænt oss fornæfnde prouest oc capitel j Burglum oc wore æfterkomere proueste oc Capitel j then same stadh, til then forskrefne

euighe mæsses oc artidhes oc andre gothe gerningers vppe-
hælde j alle made, som foreskreuit star, tha haue wi j fornæfnde
wor nadighe frwghes drotning Margretes nærwærelsse oc æfter
hænnens radh oc wilghe giort eet skifte meth hetherlich father
meth gudh wor nadwghe hærre Biskop *Pæther* aff *Burglum*
swo at han skal haue oc behalde til biscops borthit j *Burglum* til
ewærdelich eye alt thette forscrefne goths som forescreuit star,
oc wi fornæfnde prouest Jens Niclessön oc capitel j *Burglum*
oc wore æfterkomere proueste oc Capitel j then same stadh
skule haue oc behalde alt thette æfterscreuit goths swo
som ær j *Winberghæreth* j *Wændesysel* j *Nörreutland* först j
*Hoonnælöff*¹¹⁾ en gardh, j huilken Tyghy Biscop boor oc giuer
siex pund korn til landgielde vm aret. Jtem en gardh som
Jens Reghnfridssön boor wt j, oc giuer thry pund korn til
landgielde vm aret. Jtem en gardh som Magnus boor j oc
giuer thry pund til landgielde vm aret. Jtem en gardh som
Jesse Thomessön boor j oc giuer thry pund korn til landgielde
vm aret. Jtem en gardh som Pæther Jensön boor j oc giuer
eet pund korn. Jtem j thet som same stadh eet ödhebool.
Jtem j *Lödherstlöf* först en houedhgardh, som schylder en halff
marc korn til landgielde vm areth meth möllen j then same
stadh som schylder een marc korn. Jtem j then same stadh
een gardh som Palli boor j oc giuer thry pund korn til land-
gielde vm aret. Jtem en gardh j huilken Pæther Lo boor, oc
giuer fire pund korn til landgielde vm aret. Jtem en garth j
huilken Jesse Thorkilssön boor oc giuer thry pund korn til
landgielde vm aret. Jtem en gardh som Jens Niclessön boor
j oc giuer thry pund korn til landgielde vm aret. Jtem en
gardh j huilken Thrwet boor oc giuer thry pund korn til land-
gielde vm aret. Jtem en gardh som Nisse Clauessön boor j,
oc giuer fire pund korn til landgielde vm aret. Jtem j then
same stadh en gardh som schylder fire pund korn j huilken
Niels Jenssön bothe. Jtem j then same stadh eet ödhe bool.
Jtem en gardh som Nisse Mwr boor j, oc giuer fire pund korn
til landgielde vm aret, meth alt oc hwor besynderlich thisse
forscrefne gardhes oc gohtsses tilliggilsse oc tilhörelsse, aghre,
ænge, schowe, fægänge, fiskewatn, mölle oc möllestæthe, wat
oc thywrt, ödhe oc byghdt, ænkte wdentaghit, e hwat thet

hælst hedher æller ær, meth all breff oc ræticheet til ewinnæ-lich eye, til thænne forscrefne euighe mæsses wphælde, som hwor dagh skal sywngis aff father oc sön oc then helgheand j fornæfnde Burglums kirki, swo oc fore artidhes oc andre flere goth gerningers vphælde, som oc skule göres hwart aar j then same stadh Burglum j alle made som forescreuit star, oc at wi fornæfnde prouest oc capitel oc wore æfterkomere proueste oc capitel j Burglum schule göre oc halde, oc at all thing skule stadhughe bliue oc fulkompnes ewærdelighe jn til dome dagh j alle made æfter thy som forescreuit star, thet at folkomme oc folfölge j alle madhe som forscreit star, tilbinde wi oss oc wor æfterkomere proueste oc capitel j Burglum, som wi och the(t) wele for guth andsware oc som fornæfnde wor frwe drotning Margrete oss til troor. Oc til mere bewaring, wissen oc stadhfæstelsse vm alle thisse forscrefne stycke, tha hawe wi forscrefne prouest Jens oc alt capitel j Burglum ladet woræ inciglæ meth wilghe oc witscap hængis for thette breff. Oc til witnesbyrdh hauer hetherligh fæther meth gudh oc wælborne mæn swo som ær Biscop Pæther aff Burglum oc Biscop Jacob aff Aslo, Her Johan Scarpenbergh, Her Erik Nielssön, Her Jæcob Thruelssön, Her Waldemar Albrechtssön, riddere, Anders Albrechtssön, Jens Swenssön Brims, oc Hans Kröppeliin aff wapn ladet thërres incigle hænges fore thette breff. Datum Alburgis Anno domini Millesimo quadringentesimo octauo Sabbato proximo ante dëmicam qua cantatur Quasimodogeniti.

Udenpaa:

Prowesten aff Burglum oc alt Capittel j samme stadh kungöre, hwor drotning Margrete gaff them meghet gotz til at fundere oc stykte een Ewegh mæsse meth j there domkirke, oc hwor hwn skal syunges daghlighe.

-
- ¹⁾ Staabek i Ugerby Sogn, Horns Herred. (D. Atl. V. 264.)
²⁾ Tværsted Sogn i Horns Herred, hvortil Ugerby er Annex. (D. Atl. V. 264.)
³⁾ Kaabierg Sogn og By, Horns Herred. (D. Atl. V. 265.)
⁴⁾ Vadum Sogn og By i Kiær Herred. (st. V. 296.)
⁵⁾ Sorup Sogn i Kiær Herred; deri ligger Byen Uttrup. (D. Atl. V. 300.)
 En anden By af samme Navn ligger i Sundby Sogn, og er formodentlig det "*Hothorp i Sundzholm*," der nævnes ovenfor.

- *) Jngstrup Sogn og By i Hvetbo Herred. (D. Atl. V. 303.)
 *) Jersløv Herred i Vendsyssel.
 *) Sørbj Sogn i Børlum Herred; deri Byen Gammel Solm. (D. Atl. V. 282.)
 *) Maaskee Volstrup Sogn i Børlum Herred. (D. Atl. V. 283.)
 10) Torslev Sogn, for største Deel i Børlum Herred; deri Giersholt. (D. Atl. V. 285.)
 11) Sundeløv er en By i Jelsstrup Sogn, Venneberg Herred. (D. Atl. V. 274.)
 Navnet Løbersløv synes derimod ikke mere at forekomme i dette Herred.

224.

1408. 23. eller 24. April. *Palne Kirt*, Ridder, og hans Broder *Jacob Kirt* tilskjøde Dronning *Margrethe Ametofte* Gaard med mere Gods i *Vester-Hanherred* i *Vendsyssel*, hvilket Gods alt tilforn havde været afhændet og skjodet til Kong *Baldemar*, og derefter i nogen Tid været i deres Morbroders *Niels Aagesøns* Børge, "af *Naades* Begue."

[N. Jylland. Vester Han-Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt fire og tyve hængende Segl; det 1ste, 2det, 3die, 4de, 6te, 9de, 11te, 13de, 14de, 15de, 16de, 20de og 22de mangle. En Vidiafse af 1413 havees.]

Wi *Palne Kirt* Riddere oc *Jæcop Kirt* affwapn brödhre göre witerlicht vm thette æfterskrefne goths j *Hanehæredh* j *Nörreiutland* liggende swosom ær först *Ametofte* gardh¹⁾ j huilken *Gregorius* boor oc giuer sex pund korn til landgilde vm aret; Jtem j then samme stadh en gardh j huilken *Pæther* boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret. Jtem j *Athorp* en gardh j huilken nu boor *Thomas* oc giuer iii pund korn til landgilde vm aret. Jtem j then samme stadh en gardh j huilken nu boor *Lawæ* oc giuer fæm pund korn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j then samme stadh j huilken *Jesse Thruelssön* boor oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j then samme stadh som kalles *Abeldegardh* j huilken *Beynt* boor oc giuer thry

pund korn til landgilde vm aret. Jtem j Syndre Athorp en gardh j huilken nu boor Kort oc giuer fæm pund korn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j then samme stadh j huilken nu boor Lawæ oc giuer thry pund korn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j *Jöstlös*²⁾ j huilken Pæther Nielssön boor oc giuer tw pund korn til landgilde vm aret. Jtem en gardh j then samme stadh j huilken Lasse Pætherssön (boor) oc giuer cet pund korn til landgilde vm aret. Jtem j then samme stadh two öthetofte. Jtem j *Höghstorp*³⁾ two ödhe landbofæste. Alt thette forscrefne goths kænnes wi meth thettæ wort opne breff at thet wor til foren wurdhet affhænt skööt oc vpladet mechtigh förste konung WALDEMAR, hues siel gudh haue, oc krunen oc konungedömit j Danmark, oc æn tho at war modherbrodher herre *Nicles Aressön* thette forscrefne goths nu tilforen, æfter at thet skööt wor som forescreuet staar, nogher stund j wære hauer haft, thet kænnes wi at han hauer aff nadhes weyne haft oc æy fore nogher then ræt schyld ther han æller wi ther til haue haft æller haue Oc vm then frucht oc affgröthe oc alt thet som fornempde wor modherbrodher æller wi vpboret haue aff thette forscrefne goths sithen fornempde konung Waldemar döthe, vm alt thet hauer höyghboren förstinne wor nadhughe frwe drotning MARGRETE swo nathelighe oc wæl wither oss giort swo at vi hænne ther fore oc fore all stycke gärne thacke Oc kænnes wi meth thette wort opne breff at wi nu meth kärlicheet oc gothuilghe haue vpladet, antwordet oc j gen fanget fornempde wor nadhughe frue drotning Margrete alt thette forscrefne gardhe oc goths til ewinnelich æye meth all tilliggelsse oc tilhörelsse thy at fornempde wor nadhughe frue drotning Margrete oc konungen oc konungedömet j Danmark hauer ræt til thette forscrefne oc ængen annen Oc kænnes wi meth thette wort opne breff vm wi forscrefne Palne Kirt Riddere oc Jæcop Kirt brödhre æller wore forældre nogher ræt æller ræticheet noghen tiidh haue haft æller haue til thette forscrefne æller noghit ther aff j noghre made, alt thette forscrefne meth all ræticheet wplade wi affhænde oc sköde meth thette wort opne breff höghboren förste wor nadhughe herre konung Erik oc fornempde wor nadhughe frue Drotning

Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc konungedömet j Danmark meth all breff oc ræticheet meth aghre, ænge, schowe, fægange, fiskewatn, möller, möllestædhe oc all oc hwer synderlich thisse forskrefne gardhes oc gothisses tilliggelsse oc tilhörelsse, wat oc thywrt, ödhe oc bygdt ænkte vndentaghit e huat thet helst heder æller ær, fran oss oc wore arfuinge oc til fornempde wor nadhughe herre oc frue konung Erik oc Drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc til krunen oc konungedömit j Danmark til ewærdelich æye Oc huat breff som nogher tiidh finnes ther lude æller røre vpa thette forskrefne alt æller noghit ther aff the breff scule komme fornempde war nadhughe herre konung Erik oc Drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc konungedömit j Danmark til gagn oc gothe oc til frome j alle made vm thette forskrefne oc ængen stadh til hinder æller schadhe j noghre made e huro the hælst lude Oc kænnes wi at oss ær swo fulleleghe fult oc alt skeet oc giort æfter wor wilghe oc nöye fore alt thette forskrefne vm wi æller wore forældre ther noghen tiidh nogher ræticheet til haue haft æller haue swo at oss j alle made fullelighe oc wæl at nöyer. Framdelis tilbinde wi oss oc wore arfuinge at frii oc heemble fornempde wor nadhughe herre oc frue konung Erik oc Drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc konungedömet j Danmark alt thette forskrefne fore huar mans tiltalen som thet kan meth ræte vpa tale. Oc kænnes wi oss æller wore arfuinge æller nogher ænner ængen ræticheet æller tiltalen at haue æller nogher tiidh haue scule til alt thette forskrefne æller noghit ther aff j noghre made wten fornempde wor nadhughe herre oc frue konung Erik oc Drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc konungedömit j Danmark oc the haue ræt til alt thette forskrefne æfter thy som forescreuit star. Alle thisse forskrefne stycke oc artikle oc hwort there with sich loue wi fornempde *Palne Kirt* Riddere oc *Jæcop Kirt* affwapn brödhre oc meth oss Her *Thomas Magnussön*, Her *Pæther Martenssön* oc Her *Cristern Nielssön* Riddere, *Jens Nielssön* aff *Wesbergh*⁴⁾ for^{de} Her *Cristerns* broder, *Magnus Willatessön*, *Godike Wlfssön* oc hans husfrue oc hans husfrue modher *Marinæ* meth wore arfuinge alle meth

een sampneedh hand fornempde wor nadhughe herre oc frue konung Erik oc Drotning Margrete oc there arfuinge oc æfterkomere oc krunen oc konungedömet j Danmark stadhughe faste oc wbrödeleghe at halde j alle made æfter thy som forescreuit staar with wor gothe tro oc sannende wten alle argheliste æller hielperæthe. Oc til mere bewaring oc wissen vm alle thisse forscrefne stycke tha haue wi alle fornempde ladet wore jncigle hængis fore thette breff. Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe fæthre meth gudh oc wælborne mæn Swosom ær Biscop *Jæcop* aff Aslo, Biscop *Lagho* aff Wiborg, Biscop *Pæther* aff Burghlum, Prouest *Jens* aff Burghlum, prouest *Hans* aff Wiborgh, Her *Johan Skarpenbergh*, Her *Erik Nielssøn*, Her *Jæcop Thruelssøn*, Her *Jæcop Lauessøn*, Her *Pæther Höögh*, Her *Niels Strangessøn*, Her *Jæcop Kalff* oc Her *Niels Krabbe* Riddere oc *Jens Suenssøn Bryms* ladet theres jncigle hængis fore thette breff. Datum Aleburgh Anno Domini Millesimo quadringesimo octauo, ipso die beati Georgii martiris.

Udenpaa:

Her Palne Kyrts oc Jacob Kyrts bröthers breff at the afhænde oc sköde drotning Margarete Ammetofte gardh oc mere gots j Nörrejtland, huilket til foren war sköt konung Waldemar.

¹⁾ ligger i Arup Sogn, i Vester Hanherred, Bendsvæsel. *Athorp* (nedenfor) er saaledes det nuværende Nørre- og Sønder-Arup, hvorefter Sognet har Navn. (D. Atl. V. 317.)

²⁾ Formodentlig *Orsløss* Sogn og *By* i Vester Hanherred. (D. Atlas. V. 316.)

³⁾ *Søstrup By* i *Tømmeløby* Sogn. (D. Atl. V. 315.)

⁴⁾ *Disborg*, en meget gammel Herregaard i Hinfled Herred, *Disborg* Sogn var allerede 1343 i Familien *Munfs* Besiddelse, og eiedes 1408 af *Jens Nielsen Munf*. (Jvf. D. Atl. V. S. 100.)

1408. 8. Maj. Jep Nielsøn, Jon Nielsøn, Jep Heggedal og lille Aage oplade til Dronning Margrethe de Breve, som de eller deres Huusfruer og Børn have arvet efter Hr. Gunnar Jepsøn, lydende paa Gods i Hinsted, Gislum og Mars Herreder i Sjælland, og andre Breve, som Hr. Peder Laurensøn o. fl. have udgivet.

[U. Sjælland. Hinsted og flere Herreder.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt tolv hængende Segl; det 4de, 5te, 7de, 9de, 11te og 12te mangle.]

Wy Jæyp Nielssøn, Jon Nielssøn, Jæyp Heggedall oc lille Aghe som bröther æræ kennæs meth thette wort opne breff at the breff som wy æller wore husfrwer eller wore börn hafue ærft æfter Her Gunnar Jæypssøn Ridderæ hwat helder the röre eller ludæ vpa gots j Jutland suo som ær Rold¹⁾ j Hedhenstæthæhæreth, jtem Medhelby²⁾ j Brothersthorp sogn, jtem two garthæ j Hwansthorp³⁾ j Gisemhæreth j Faarsöo sogn, jtem en gardh j Stothorp⁴⁾, jtem en gardh j Arendorp⁵⁾ j Arshæreth oc andræ breff vpa gæld, huilke breff Her Pæther Laurensön Riddere, Jens Laurensön, Anders Pæthersön oc Laurens Pæthersön fornefnde Her Pæther Laurensöns söner haue wtgifuet, huilke forscrefne breff wy haue antwordhet oc vpladet oc vplade meth thette breff, meth all ræt oc rælicheet fran oss oc wore börn oc wore arfwinghe, wor nadhighe frwæ drotnyngh MARGRETÆ oc hennes arfwinghe oc æsterkommære. Ware thet oc suo at nogræ flere breff funnes, the som fornefnde Her Pæther Laurensön riddere, Jens Laurensön, Anders Pæthersön, Jens Pæthersön oc Laurens Pæthersön, fornefnde Her Pæther Laurensöns söner haue wtgifuet, the som fornefnde Her Gunner Jæypssön riddere ær vpa rörende eller oss eller wore börn eller wore arfwinghe, the breff scule fornefnde war nadighe frwæ drotnyngh Margretæ oc hennes arfwinghe och æsterkommære antwordhes oc til gaghn oc til gothe kommæ, oc ængen stath til scadhe eller hinder j nogre mode, oc kennes wy fornefnde firæ Jæyp Nielssön, Jon Nielssön, Jæyp

Heggedall oc litle Aghe, at fornefnde war nadhighe frwæ drotningh Margretæ hauer oss oc ware börn oc wore arfwinghe fore alt thettæ forscrefne suo fullelige fult og alt giort, suo at oss oc worę börn oc wore arfwinghe fulleleghe og wel at nögher. Och binde wy oss firæ fornefnde, suo som ær Jæyp Nielssön, Jon Nielssön, Jæyp Heggedall oc litle Aghe oc wore börn oc wore arfwinghe meth thette breff til at fry oc hemble fornefnde wor nadighe frwæ drotningh Margretæ oc hennes arfwinghe oc æfterkommere thisse forscrefne breff fore oss oc wore börn oc wore arfwinghe, oc fore alle Her Gunnær Jæypssöns ridderes arfwinghe, vden alt hinder oc hyelperæthe oc vden alt arght. Och til mere bewaring, at alle thisse forscrefne stycke scule statheghe, faste oc vbrödelighe bliue oc holdes j alle mode som her forescreuet star, tha haue wy firæ fornefnde, suo som ær Jæyp Nielssön, Jon Nielssön, Jæyp Heggedall og litle Aghe wore jncighle meth wilghe oc witscap hænght fore thette breff, oc til witnisbyrdh Her *Jæyp Thrwelssöns*, Her *Eric Nielssöns*, Her *Magnus Laghessöns*, Her *Pæther Mardensöns*, Her *Cristiern Nielssöns* Ridderæs, *Jens Nielssöns* aff *Wesborch*, *Hans Kröpelins* oc *Jens Swensöns Bryms* awapns jncighle. Datum Randrusie Anno domini M^o cd^o viij^o tercia feria proxima post festum beati Johannis ante portam lat.

Udenpaa:

Opladelsze breff paa godtz wdj Rolld wdj Hinstehærridt, wdj Medelbye, wdi Huanstrup j Gislumhærridt, j Stötrup, och wdj Arndrup j Aarshærridt. 1408.

1) Kold By og Sogn i Hinsted Herred.

2) Meilby i Brorstrup Sogn, Nars Herred.

3) Svanstrup Gaard i Farsø Sogn skal tilforn have været fire Bøndergaarde. D. Atl. 4de Deel S. 557.

4) Stötterup i Farsø Sogn.

5) maaftæe Drndrup Gaard i Vester-Hornum Sogn.

226.

1408. 24. Juni. Eble Jakobsdatter, Hr. Barnum Eriksøns Enke, kundgiør, at hun skylder Steen Bassø af Lybiørg 600 Mark lybsk, for hvilken Sum hun pantsætter ham sin Gaard Ugeldorp i Tudsø Herred i Siælland.

[Siælland. Tudsø Herred.]

[Originalen paa Pergament har havt fem hængende Segl; det sidste mangler.]

Jæc *Æthelæ Jæcobsdatter*, Her *Barnum Ericsøns* ridders efterleuæ kungør alle men thettæ breff see eller höre læsit, at jæc wetherkenner mec oc minæ arwingæ af ræt giald schyldech at wære en hedherlech man, thennæ brefförer Steen Bassæ af Thythebiørg myn kære fedder oc hans arwingæ sexhundreth lödighe march j penningæ oc mynt, som j Lybeke ære gængæ oc gewæ oc en köpman ma en annen sult meth göre, om sancte Mikelsdaw ther nw næst er tilkommende aldeles at gialde, for hwilke penningæ jæc hanum myn gardh Wgheldorp¹⁾ j Tucehæreth j Hörbysogn oc alt mit gotz i then samnæ by, som er sex booll jordhe meth all there tilliggelsæ, som er agher, eng, scow, fiskewatn, wat oc thiwrt, rörende oc wrörendæ, enktæ vden taghit, meth en wæthermöllæ oc möllæsteth j then samnæ stedh til pant sætter jæc meth thettæ breff meth so dant wilkor at han oc hans arwingæ sculæ fruct oc landgilde af the fornefnde gardh oc gotz hwert ar vpberer j there nyttæ at beuende so wel thet ar thet lösæs som the andre ar oc enktæ aff slas j howitgialden, oc hwat han oc hans arwingæ byggæ j the for^{de} gotz thet scal them gialdes meth howitgialden nar thet gotz lösæs. Jem scal jæc engen man macht giwæ the for^{de} gardh oc gotz af then for^{de} Sten eller hans arwingæ at lösæ vden mec sielf. Hwor fore tilbinder jæc mec oc minæ arwingæ then fornefnde Steen oc hans arwingæ the forscrefne gotz meth al there tillychelsæ, som fore er saut, at frij oc at hemlæ for hwers mantz deelæ oc patalæ til thet loflighe lösæs. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis nobilium virorum dominorum

Tuconis Bassæ et Johannis Scawæ militum, Johannis Görstingæ et Mathie Laurensön armigerorum presentibus est appensum. Datum Anno domini M^o quadingentesimo octauo die sancti Johannis baptiste.

¹⁾ *Hjlerup, Landsby i Tude Herred, Herby Sogn, Holbæk Amt.*

227.

1408. 24. Juni. Biffop Bo og Domkapitlet i Aars bevidne, at Dronning Margrethe fuldelig har godtgiort dem 4000 lybske Mark, som de havde laant Kong Erik det foregaaende Aar.

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har haft tolv hængende Segl; det 3die, 6te, 7de, 9de og 12te mangle.]

Wy Bo meth gutz nathæ Biscop j Aars oc alt Capitel j then sammæ stæth kennes meth thettæ wart opnæ breff vm the firæ thusænde lubiscæ mark, som wy lænte war nathighæ herræ konung Erik j fiordh vppa Gorwæ til Gotlandz ærende, for the fornempdæ firæ thusænde lubiscæ march. hafuer wor nathighæ frwæ drotning MARGRETÆ oss vppa sanctæ Clæmitz kirkes wæghnæ nw swo fullelicæ fult oc alt fore giort, swo at oss oc waræ æsterkommeræ fullelicæ oc wæl at nøgher, oc thy ladæ wy fornempde war nathighæ herræ oc frwæ konung Erik oc drotning Margretæ oc theræ arfwingæ och æsterkommeræ qwittæ, ledhighæ oc gantzæ orsakæ for oss oc waræ æsterkommeræ for thisse forscifnæ firæ thusændæ lubischæ march, Thy at fornempdæ war nathighæ frwæ hafwer oss oc war kirke for the firæ thusænde lubiscæ march swo fullelicæ fult oc alt giort æfter war wilghe, swo at oss oc fornempdæ war kirke fullelicæ oc wæl at nøgher, Ok wy thackæ fornempdæ war nathighæ herræ oc frwæ konung Erik og drotning Margretæ for goth betalung, Oc kennes wy, at fornempdæ war nadhighæ herræ eller frwæ konung Erik eller drotning Margretæ eller theræ arfwingæ eller æsterkommeræ æræ oss

æller woræ æfterkommeræ eller war domkirke j Aars engte meer schyldughe aff theres eller theres forældræs wæghnæ i nogræ madæ, Oc thy ladæ wy oc woræ æfterkommære fornempdæ war nathighæ herræ oc frwæ konung Erik oc drotning Margretæ oc theres arfwingæ oc æfterkommere qwittæ, ledhighæ oc gantzæ orsakæ for allæ stycke meth thettæ wart opnæ breff. Ok til mere bewaring, at alle thisse forscrifnæ stycke sculæ stadhighæ, faste oc vbrødeliche blifwæ ewerdhelicæ vtan alt archt oc hiælpærædhe, Tha hafwæ wy fornempde Biscop Bo oc Capitel j Aars ware Jncigle meth wiliæ oc witscap ladet hænges for thettæ breff, Oc til witnesbyrdh the hær efter sta scrifnæ, swo som ær först Biscop *Jens* aff Othens, Biscop *Jæyp* aff Oslo, Her *Johan Olafsön*, Her *Johan Scarpenbergh*, Her *Eric Nielssön*, Her *Berneche Skinkel*, Her *Jæyp Throwelssön*, Her *Magnus Laghessön*, Her *Clawes Krumpen* oc Her *Fyn Aghessön* Riddæræ hafwæ ladet theres Jncigle hænges for thettæ breff. Datum Arusie Anno domini Millesimo cd^o viij^o ipso die beati Johannis baptiste.

Udenpaa:

Biscop *Boos* oc capittels quittebreff vpa fire thusende lubyske mark oc alt annit.

228.

1408. 24. Juni. Anne Pedersdatter, Hr. Mikkel Ruds Enke, skienker sin Datter Margrethe, Kloster=Jomfru i St. Clare i Roskilde, en Gaard i Hastrup og en anden i Evansbjerg, Hærføgle Sogn, at besidde i levende Live; hvilket Gods efter hendes Død skal falde tilbage til hendes Brødre.

[Originalen paa Pergament i A. Magn. har de to første Segl, med Lungenes Baaben i Behold.]

Læk annæ pæthærs doter herræ *Michæl Ruds* æfterlewende helser allæ thættæ breef see æller hörer ewinnelekæ mæth guth. Thæt skal alle wære wederlecht, sa fast the kommæ-

skulændæ ære sa som the Nærwærendæs ære, thæt jæk wetherkænner at hauæ wnt mæth min gothæ sæls wiliæ ok minæ kære söners rath. ok andre minæ wenæ. Miin kære doter jumfræ Margretæ söster i s^{tæ} claræ kloster i roskilde too garthæ. en i Hasthorp hwilkæn pa boor Pæther Mattessön ok giuer hwært aar siæx skiling grot. een i Swansbiærgh hwilkæn pa boor lassæ brun. ok giuer hwært aar thre skiling grot. bathæ liggende i Hærfyhlæ sogn i Bæwærskows hæreth. tel sinæ nythiæ at haue. Mæth sa dant skiæl at nar hun aff gaar tha skal thet for sauthæ gos vhindret kommæ tel hænne bröthres nythiæ i geen. ær thet ok saa, thet guth forbiuthæ, at ængen ær tel aff these forsauthæ bröthra. tha skal thet forsauthæ gos ligge tel. thet forsauthæ closter ewinnelekæ vden nogær manz geen sikhælsæ. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis dominorum nobilium meorumque filiorum. videlicet dⁿⁱ *Jacobi lungæ* militis & dⁿⁱ *Yryæn Røth* militis presentibus est appensum. Datum anno dⁿⁱ M^o cdvii^o. jn natiuitate s^{ci} Iohannis baptiste.

229.

1408. 5. Juli. Edle Jakobsdatter, Hr. Barnum Erikssöns Enke, kundgior, at hun har folgt til Dronning Margrethe Skarsholm og Skarsholm Fang, Grydov Mølle m. m. Gods i Siælland.

[Siælland. Skippinge o. fl. Herredet.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har havt fire og tyde hængende Segl, hvoraf det 2det, 4de, 5te, 6te, 7de, 9de, 11te mangle; de øvrige ere vel bevarede.]

Jæk *Ædhle Jacobsdotter* Her Barnum Erikssöns æfterleue kænnes meth thettæ mit opne breff, at jæk meth beradhit radh, ja oc gothvilghe, oc meth samtycke oc fulbordh mine weners oc frænders oc alle thöm atspordhe, som ther vm burdhe at atspörghes, hauer solt, affhænt oc ladet höyghboren förstynne, min nadhughe frue drotnyng **MARGRETÆ** oc meth thettæ mit opne breff vplader oc affhænder fornempde min nadhughe frue

drotnyng Margretæ fran mik og mine arfwinge oc til fornempde min frues drotnyng Margretes oc hannes arfwinges oc æfterkomeres hand Scharsholin¹⁾ meth alt Scharsholm fang i Tutze hæreth j Sieland liggende, oc Grydow mölle, jtem Stockebergh²⁾ oc Stockebergh fang, meth thettæ æfterscrefne goths, swosom er Byærstweedh³⁾, jtem Astorpp⁴⁾, jtem Flinthorþ⁵⁾, jtem Örslöff, jtem en gard som Brandssön hauer til pant, huilken som ligger j Flinthorþ, jtem all min ræticheet j Claby⁶⁾ meth all oc hwor besynderlich thisse forscrefne goths- ses, gardhes oc eynes tilliggelsse oc tilhörelsse, aghre, ænge, schowe, fægange, fiskewaln, möller, möllestadhe, wat oc thywrt, ödhe oc bygdt, ænkte vndentaghet, e hwat thet hælst heder eller ær, meth all breff oc meth all then ræticheet oc arff, som mik er tilfallen æfter fornempde Her Barnwm Erikssön, som myn husbonde war, oc æfter myn dotter Johanna, som Her Hannus (Hannis) van Podbuskis husfrue war, hwes siæle gudh haue, e æfter hwem thet hælst er, som fornempde min dotter eller jek thet ærft haue eller ærfue kunne, oc all then ræt oc ræticheet, som mik er i arff tilfallen jn meth Her Hannus van Podbusk, oc all then ræt oc ræticheet, som mik j alt thette forscrefne bothe næfndt oc wnæfndt eller noghet ther aff eller nogher thes tilliggelsse j noghræ made til fallen eller tilfallæ kan, Alt thette forscrefne meth all tilliggelsse oc tilhörelsse, ödhe oc bygdt, wat oc thywrt, boschapp oc jordhegots, lööst oc fast, rörende oc wrörende, höyt oc siit, ænkte undentaghet, e hwat thet hælst heder eller er, vplader, affhænder, gifuer oc sköder jek meth thette mit opne breff fran mik oc mine arfwinge oc til fornempde myn nadhughe frue drotnyng Margretæ oc hannes arfwinge oc æfterkomere oc krunen oc konungedömet j Danmark til ewerdelich æye. Oc kænnes jek at mik er fore alt thette forscrefne swo fulleleghe fult oc alt skeet oc giort æfter min wilghe oc nöye i mine weners oc frænders nærwærelsse oc æfter therres radh oc samtycke, swo at bothe mik oc mine wener oc frænder fulleleghe oc wel at nöyer. Oc thy kænnes jek mik eller mine arfwinge ængen ræticheet eller tiltalen at haue eller noghet tidh her æfter haue scule til alt thette forscrefne æller noghet ther aff j noghræ made. Framdelis tilbinder jek mik oc mine

arfuinge at frii oc henble oc ordhgrant at göre fornempde myn nadhughe frue drotning Margretæ oc hænnes arfuinge oc æfterkommere oc krunen oc konungedömet i Danmark alt thette forscrefne fore hwor mans tiltalen, som thet kan meth ræte vpa tale, æfter thy som lands lagh til sier. Oc hwat breff som fynnes, ther lude eller röre vpa thette forscrefne, alt eller noghit ther aff, the breff scule andwordes fornempde myn nadhughe frue drotning Margretæ oc hænnes arfuinge oc æfterkommere, oc all the breff, som nogher tidh fynnes, ther lude eller röre vpa thette forscrefne, som forescreuit star, the breff scule komme fornempde myn nadhughe frue drotning Margretæ oc hænnes arfuinge oc æfterkommere oc krunen oc konungedömet j Danmark til gagn oc gothe oc til fromé j alle made vm thette forscrefne, oc ængen stadh til hinder eller scadhe j noghræ made, e huro the hælst lude eller e nar the fynnes. Oc til mere bewaring oc wissen at alle thisse forscrefne stycke oc artikle oc hwort there with sich scule stadhughe, faste oc wbrödeleghe bliue oc haldes oc fulkompnes ewerdeleghe oc wgenalleleghe j alle made, æfter thy som forescreuit star, fore alle the som nu ære eller her æfter komme kunne, oc synderleghe fore mik oc mine wener, som her æfter sta screfne, oc fore alle woræ arfuinge, Tha hauer jek for^{de} Ædhle Jacopsdotter, Her Barnwms æfterleue, oc mine frænder oc wener, swosom er Her *Tyghe Basse* aff Nielsthorp⁷⁾ i Laland riddere, *Thorstan Wensterman* oc *Mane Wensterman*, bröthre, *Pæther Laurensön* aff Rydhe⁸⁾ i Laland, *Mattes Laurensön* oc *Thorstan Basse*, bröthre, *Steen Basse* aff Thytheberg⁹⁾, *Jacop Basse*, Her Niels Basses sön, hues siell gudh haue, *Juen Fos*, *Niels Basse* aff Fywn, *Hannes Byörnssön*, *Hennying Wensterman* oc *Claus Wensterman* aff wapn, ladet woræ incigle meth wilghe oc witschapp hængis fore thette breff. Oc til witnesbyrdh haue hetherleghe fæthre meth gudh oc hetherleghe oc welborne mæn, Swosom er Bisschopp *Pæther* aff Roskilde, Bisschopp *Jacop* aff Aslo, Abbot *Niels* aff Soræ, Abbot *Laurends* aff Ringstædhe, Her *Laurends Jenssön* Dæghen j Roskilde, Prouest *Cristiern* aff Roskilde, *Jens Swenssön Bryms*, *Jens Görstinge* landsdomere j Sieland, *Clawes Skinkel* oc *Hans Kröppeliin* aff wapn, ladet

theres jncigle hængis fore thettæ breff. Datum Anno Domini Millesimo quadringentesimo octauo, quinta feria infra octavam beatorum Petri et Pauli apostolorum.

Udenpaa:

Frw *Ædhles* Her Barnum Erikssöns efterleue at hwn solde oc afhænde drotning Margerete Scharsholm oc Scharsholms fang, Stokkebergh og Stokkeberghs fang meth meghet annet gots ther til j Syeland.

-
- 1) *Skarriðsholm*, Biergsted Sogn, Skippinge Herred.
 - 2) *Stokkebjerg*, en Landsby i Hiembæk Sogn, Tude Herred.
 - 3) maastec *Biergsted*.
 - 4) *Astrup Gaard* i Skippinge Herred, Biergsted Sogn.
 - 5) *Hinterup*, Landsby i Ards Herred, Store Fuglede Sogn.
 - 6) maastec *Klovby*, i Udby Sogn, Ards Herred.
 - 7) *Nielstrup*, Nisse Herred, Vaabensted Sogn.
 - 8) *Nyde By* og Sogn, Sender Herred.
 - 9) *Tybjerggaard*, i Tybjerg Sogn og Herred, Bræks Amt.

230.

1408. 10. Juli. Hr. Hans Pödebusk skieder til Dronning Margrethe al den Arv, der er tilfalden ham efter hans afdøde Huusfrue Johanne Barnumsdatter, og den Arv han fik af hendes Fæster og hendes Farmoder, som og den Arv og Rettighed han har faact af sin Huusfrues Moder, Fru *Ædle*, Hr. Barnums Enke. (Nr. 229.)

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har havt adskillige hængende Segl, hvoraf kun tre af de sidste findes. Vidisse er udstædt 1414.]

Jæc Hannus aff *Pödebusk* (riddere kungör oc kænnes) for alle the thettæ breff see eller höræ, at jæc meth berathet rath ja oc gothwilæ oc meth samthyce oc fulbordh mine wenæs oc frænders oc alle thöm (atspurthæ som ther vm) burthæ at alspöryes, hafuer solt oc afhænt oc vpladet höchboren förstynne myn nathighe fruæ drotning **MARGRETÆ**, oc meth thette mit

opne breff vpladher (oc affhænder fran) mic oc mine arfwinge, oc til fornempde myn frues drotning Margretes oc hennes arfvinges oc æfterkommeres hand, all then arff oc deel, æghendom oc rætichet (som mich) æfter myn kæræ husfru Johannæ Barnums dotter, hues siæll gudh hafue, til er fallen eller æn til fallæ oc pa commæ kan j huat made thet helst kunnæ wære, Swa oc all then arff, rætichet og gotz som jæc fik aff fruæ Kirstinæ Her Thorbern Pæthersöns æfterleue, oc sua oc then jæc fik aff hennes mother fruæ Gerthrudh fornempde myn husfruæs fathermother, Swa oc all then arff oc rætichet, som mic ær jn fallen oc pa kommen jn meth fruæ Ethlæ fornempde Her Barnums æfterleue myn husfru mother, Swasom ær j Scharsholm meth alt Scharsholmsfang j Tutzehæreth j Sieland liggendæ, oc Grydhemölle, jtem j Stockebergh oc j Stockebergsfang, meth thette æfterscrefnæ gotz, swasom ær Byærst-weth, jtem Østhorp, jtem Flinthorp, jtem Ørslöff, jtem all myn rætichet i Klaby, jtem all myn rætichet j Retherslöff¹⁾ oc j thet gotz som Grubbe wil hafue æfter fornempde fruæ Gerthrudh, jtem all myn rætichet j then gardh j Heembek, ther een hedher Gudhmund nw boor wti, jtem all myn rætichet j then gardh j judhorp²⁾, ther een hedher Anders Jennssön nw wti boor, jtem all myn rætichet j the to gardhe j Sassærp³⁾ ther Morten Hermanssön oc Knwt nw wti boo, jtem all myn rætichet j the to gardhe j Höngæ, ther Willec oc Pæther Ortæ nw wti boo, oc æn een öthe gardh j then sammæ stæth som sculdæ schylde tu pund korn, jtem all myn rætichet j then gardh j Dramstorp⁴⁾ ther Pæther Mykelssön nw j boor, Alt thettæ forescrefnæ meth all oc hwer besunderlich thisse forescrefnæ gotzes, gardhes oc eynes tilhöring oc tilliggelsæ, aghræ, ængæ, schouwæ, fægangæ, fiscæwatn, möller, möllestædher, wat oc thyurt, öthe oc bygd, löst oc fast, höcht oc siit, rörendæ oc vrörendæ, nefnt oc vnæfnt, engte vnden taghit, e hwat thet helst heder eller ær, meth all breff oc ræthichet, som thet mic ær meth til fallet, oc pa kommet æfter fornempde myn husfru Johannæ oc aff fornempde fru Kirstinæ oc for^de fru Gerthrudh fornempde myn husfrues fathermother, oc aff fornempde fruæ Ethlæ myn husfru mother, oc e æfter hwem mic thet helst ær til fallet eller kan til falle, thet waræ sich entich meth arff eller

pant eller köph, eller j hwat madhe thet helst ær eller waræ kan, eller huat thet helst heder eller ær engte vndæn taghit, Alt thette forscr. vplader jæc, schöder oc gifuer oc affhænder meth thette myt opnæ breff fran mic oc minæ arfuinge fornempde myn nathighe fruæ drotning Margretæ oc hennes arfuinge oc kronen oc konungedömet j Danmark til ewerdelich æye. Oc kennes jæc at mic ær foræ alt thette forescr. swa fullelighe fult oc alt scheet oc giort æfter myn wilghe oc nöye, jn myne weners oc frænders nærwærelsse, oc æfter theres radh oc santhytte, swa at bodhe mic oc myne wener oc frænder fullelighe oc wæl at nöyer. Oc thy kennes jæc mic eller myne arfuinge ængen rætichet eller tiltalen at haue eller nogher tiidh her æfter hafue sculæ til thette forscr., alt eller noghet ther aff j noghre madhe. Framdelis tilbinder jæc mic oc myne arfuinge at frij oc hemble oc ordhgrant at göræ fornempde myn nathighe fruæ drotning Margretæ oc hennes arfuinge oc æfterkommeræ oc kronen oc konungedömet j Danmark alt thette forescr. foræ hwor mans tiltalen, som thet kan meth ræte vppa tale, æpter thy som landzlagh til siær, och hwat breff som jæc eller myne arfuingæ hafue oc fynne kunnæ ther lude eller röræ vppa thettæ forescr. alt eller noghit ther aff, the breff scule antwordhes fornempde myn nathigæ fruæ drotning Margretæ, oc hennes arfuinge oc æfterkommeræ oc kronen oc koningedömet j Danmark til gagn og godhe oc til frome commæ j alle madhe vm thettæ forescr. oc ængen stadh til hinder eller scadhe j noghre madhe, e huro the helst lude eller e nar the fynnes. Item kennes jæc meth thette samme breff vm the geld som fornempdæ fruæ Ethlæ eller oc fornempde myn fruæ drotning pa hennes weghnæ hafde buft meth ræte eller burdhe at gelde meth mic æfter fornempde myn husfru, for all then geld ær mic swo fult giort foræ oc scheet aff fornempde fru Ethlæ oc aff fornempde myn fru drotning pa fru Ethles weghne, at mic fullelighe oc wæl at nöyer, swa ath hwerken fornempde fru Ethlæ oc æy fornempde myn fruæ drotningen pa hennes weghne ære nw noghen geld scyldughe j nochræ madhe at geldæ meth mic, thy ladher jæc for mic oc myne arfuinge fornempde myn fruæ drotning Margretæ oc henne arfuinge oc æfterkommere, swa

oc fornempde fru Ethlæ oc hennes arfuinge qwiit, ledich oc gantzæ orsakæ meth thette breff for all the forscr. geld, oc for alt thette forescrefnæ, oc for all stucke, oc kennes mic engen ræt eller tiltalen til fornempde myn fru droningen eller hennes arfuinge oc æfterkommeræ, oc æy til fornempde fru Ethlæ eller hennes arfuinge vm thette forescr., alt eller noghet ther aff, at haue eller haue scule j noghre madæ. Oc til meræ bewaring oc wissen at alle thisse forescr. stycke oc artikle, oc hwort theræ with sich, scule stadughe, fastæ oc vbrødelighe blifue oc haldes oc fulkompnes ewerdelighe oc vgen-callelighe j alle madhe æpter thy som forescr. staar, foræ alle the som nw ære eller her æfter komme kunne, tha hafuer jæc fornempde Her Hannus aff Podbusch ladet jncigle meth wilghe oc witscaph henges foræ thettæ breff. Oc til witnedsbyrdh hafuæ hetherleghe mæn oc wælbornæ Swosom ær Her *Folmar Jacopssön*, Her *Pretbörn aff Podbusch*, (*Hr Laurents*) deken j Roskild, Her *Axel Maghenssön*, Her *Eric Byddelsbach*, Ridderæ, *Jens Swenssön Bryms*, *Jens Görstingæ*, *Claws Schinkel*, *Hannus Kröpelin*, *Morten Jenssön* oc *Sølfua* (a wapn ladit) theres jncigle hænges foræ thette breff. Datum Slaulosie Anno domini Mcdvij ipso die beati Kanuti Regis et martiris.

Udenpaa:

Hans aff Budbusch hauer solt oc afhændt Drotning *Margrete* all then arff oc retikkeet som mik efter myn kære hustru *Johanne Barnumsdotter* til ær fallin wtj *Scharsholm* oc *Skarsholmsfang*, oc *Stokkebergh* oc *Stokkeberghs fang*, oc meghit mere gots j *Syæland*.

-
- 1) *Neerblev* By og Sogn i *Søve* Herred eller i *Thune* Herred.
 2) *Jyderup* By og Sogn i *Lubse* Herred.
 3) *Søstferup* By i *Softrup* Sogn, *Meerløse* Herred.
 4) *Dramstrup* By i *Nørre-Meerløse* Sogn, *Meerløse* Herred.
-

231.

1408. 10. Juli. Hr. Folmar Jakobson oplader Dronning Margrethe Medelby, som Hr. Predbiørn Podebusk har givet Dronningen Magt til at indløse.

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har fem hængende velbevarede Segl.]

Jæk *Folmar Jacöpssön* Ridderæ kennæs meth thettæ mit opnæ breff, at ætær thy at Her Pritbern van Podbusk hafuer gifuet myn nathughæ fruæ Drotning **MARGRETÆ** macht til jn at lösæ Miæthelby j sua matæ som hans opnæ breff ther vm luder Oc æn tho at jæk hafthæ Myæthelby nokor sua stund mæth myn herræ biscop Pæthers mynnæ oc wilghæ Tha kennes jæk meth thettæ mit opnæ breff at jæk hauer rethelicæ vporit the fæmhundrith lub. marc hwilkæ mich Myæthelby til pant fore stoth æfter myn wilghæ oc nöghæ, sua at mich füllelicæ oc wæl at nögher Oc for thy vplater jæk for^{de} myn nathughæ fruæ Drotning Margretæ thæn for^{de} by Mæthelby meth all breff oc rætichet, som jæk ther til hauer haft eller hauer j allæ matæ æfter thy som jæk then for^{de} by Myæthelby hafthæ oc han mich til pant stoth. Oc kennes jæk mich til thennæ forscrefne by Myæthelby engin ydermeræ ræt eller rætichet at hauæ j nokræ matæ æn som her foræ ær sacht, Oc til mere bewaring allæ thissæ forscreffnæ stuckes hauer jæk mit Jnciglæ meth wilghæ oc witscap hengt fore thettæ breff Oc til witnisbyrth wælbornæ mænts Jnciglæ, Sua som ær Her *Hans* oc Her *Pritbern van Podbusch* bröthrä, Ridderæ, *Jens Swenssön Bryms* oc *Jens Görstingæs*, a wapn. Datum Slaulosie Anno Domini MCD octauo die beati Kanuti Regis et martyris.

Udenpaa:

Her *Folmar Jeipssöns* breff meth huilkit han vplader Drotning *M. Myethelby*.

1408. 12. Juli. Landsdommeren Jens Gørstinges med flere Bisidderes Thingbrev, til Vidnesbyrd om Skjødet paa Skarsholm m. m. (Nr. 229).

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Archiv har haft femten hængende Segl, hvoraf det 3die og 4de mangle].

Wy Jens Gørstingæ landzdomeræ j Syælland, Abbot Laurentz aff Ringstathæ, Prowest Cristiern aff Roskildæ, Ewerd Møltike aff Wixö, Eric Tomessön, Jens Scafua, riddere, Jens Brwn prest i Brængstorp¹⁾, Thorstan Winsterman, Steen Bassæ aff Thythebergh, Thorben Jenssön aff Ørslöff, Jens Scyttæ aff Sandby, Jens Mattessön, awapn, Pawel Jenssön burghemesteræ j Ringstæthæ, Jens Nielssön oc Pæther Jacøpssön bymen j sammæ stæth, kungöræ allæ mæn thettæ nærwærindis breff höræ eller see, at Aar æfter war herræ föthelsæ timæ Tusendæ aar firæhundrithæ aar wppa thet åttændæ aar, annen daghen æfter sancti Knwtz dagh, som konung war oc martir, war foræ oss skicketh oc for fleræ gothæ mæn een wælboren qwinnæ frw Æthlæ Jæiopsdotter Her Barnyms æfterleue wpa Syælandzfaræ landzthing, hwilkæn som soldæ, scötæ oc afhændæ oc vplot j waræ oc fleræ gothæ mæntz nærwærilsæ mæth kærlegh ja oc gothwilghæ fran sich oc sinæ arfuingæ til war nathughæ frues drotning Margretes oc hennæs arfuinges oc æfterkommeres hand All thæn arff, Ræt oc Rætichet, som hennæ oc hennes arfuingæ nokor tiidh tilfaller eller tilfallæ kunnæ j Scharsholm mæth the gots ther tilliggæ j allæ matæ æfter thy som hennes opnæ breff ther vm vtwisz, hwilkit hwn æfter hennes frenders oc weners rath for^{de} war nathugæ fruæ drotning Margretæ ther wpa gifuet hauer ordh fran ordh sua ludendæ j allæ matæ æfter thy som her Efter følger.

Jæk Æthlæ Jæiops dotter etc.

¹⁾ Bringstrup, Misset Herred, Sørs Amt.

1408. 20. Juli. Vidisse af et Landsthingsvidne om, at Peder Grubbe og Hr. Erik Bydelsbach have solgt og skjødet til Dronning Margrethe al deres Rettighed til Gods i Rundby, Benneboede m. m.

[Sjælland. Gudse Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har tre hængende Segl.]

Wj *Clawes Grupendale* Riddere *Möleke* oc *Gerith van der Lanken* awapn göre witerlicht oc openbar alle the som thenne scrift höre eller see, oss æfter wor herres föthelses aar thusende aar firehwdnræthe vpa thet fiortænde aar vpa sancti Mathie apostoli dagh hafue seet oc skoet oc hört grangifleghe fore oss ouerlæset eet opet pærkmens breff wraghet oc wscrapet oc j alle made wfalschet oc wmishænckelicht meth sanne oc wisse hængende jncigle jnciglet helt oc holdet oc alstings wel bewaret, huilkit breff luder ordh fran ordh æfter thy som her æfter følger.

Wy *Jens Görstingæ* landzdomeræ j Syælland, *Brother Laurents* abbot i Ringstathæ, *Jens Rwth*, *Tyghæ Bassæ*, *Jens Skafuæ*, *Ridderæ*, *Hartwik Tralow*, *Beynt Billæ*, *Jens Scytte* aff Sandby, *Thorbern Jenssön* aff Örslöf, *Niels Bosön* aff Slawelsæ, *Lassæ Fænd*, *Henrik Gammel*, oc *Jens Mattesön* a wapn, *Pawæl Jenssön* burghemestere i Ringstathæ, *Jens Nielsön*, *Jens Glarmestere*, *Jens Jæiopsön* oc *Pæther Jæiopsön* hymen j samme stæth, *Kungöræ* allæ mæn thettæ breff höræ eller see, at foræ oss oc fleræ gothæ mæn vpa Siællandzfaræ landz thing ware skickethæ wælborne mæn, Suasom ær *Pæther Grubbæ* aff wapn oc Her *Eric Bydelsbach* ridder aar æfter war herræ föthelsæ timæ thusendæ aar firæhundrihæ aar vpa thet attændæ aar thæn Othensdach næst fore sancte Marie Magdalene dach, hwilkæ som soldæ, scötæ, affhændæ, vplodæ oc gafuæ fran sich oc theræs arfuingæ oc til war nathughæ frues drotning Margretes oc hennes arfuinges oc æfterkommeres hand all thæn arff, rætichel, ræt oc deel, som thöm nokon tidh til fall eller til fallæ kunnæ i thet gots her æfter scriffnæ standæ, sua som ær Kunby¹⁾, Bennebothæ²⁾, Smethorp, Indorp, Siögarth³⁾ oc

Heembek⁴⁾ j allæ matæ æfter thy som theræs opnæ breff ther vm vtviser orth fran orth sua ludendæ, som her æfter fölgher.

Jæk *Pæther Grubbæ* aff wapn kennes meth thættæ mit opnæ breff, at jæk mæth gothen berad wilghæ j minæ frenders oc weners nærwærlsæ oc æfter theræs rath hauer gifuet, skööt, vpladit oc affhænt myn nathughæ fruæ drotning *MARGRETÆ* meth guths nathæ *Waldemars Danæ* konungs dotter all thæn rætichet, arff oc eghendom, som myn father for mich atæ æller fek oc jæk æfter hanom i nokræ matæ arsthæ oc fek æfter fru *Gertrudh* æller æfter hwem som wi hælst thet ærft eller fongit hauæ j thettæ gotz som her æfter screuit stander, Suasom ær een halff mark jorth scyld j *Kundby*, jtem thry pund korn scyld i *Bennebothæ*, jtem firæ garthæ j *Smethorpe*, jtem firæ garthæ j *Jndorp* oc *Syögarth*, meth thes tilliggelsæ j *Heembek* i *Tutzehæreth*, meth allæ thissæ for^{de} gotzes tilliggelsæ, suasom ær agher, æng, skowgh, wat oc thywrt, högt oc lacht, engtæ vnden taghet e hwat thet helst heder eller ær som til thet for^{de} gots hörer fran mich oc minæ arfuinge til for^{de} myn nathughe fruæ drotning *Margretæ*, myn herræ konung *Erik*, theræs arfuingæ oc æfterkommeræ, oc til konungedömit j *Danmarc* til ewerdelicæ æyæ. Oc kennes jæk meth thettæ mit opnæ breff, at for^{de} myn nathughæ fruæ drotning *Margretæ* hauer mich allæ rethæ foræ alt thettæ for^{de} gots oc foræ hwart with sich sua fwlt oc alt giort æfter myn wilghæ oc nöghæ, at mich j allæ matæ fulkommelicæ wæl at nögher. Oc kennes jæk for^{de} *Pæther Grubbæ*, at jæk eller minæ arfuingæ her æfter engtæ til tall eller rætichet hauæ eller hauæ sculæ j alt eller nokot thettæ forscreffnæ e hwat som thet helst ær. Oc tilbinder jæk mich oc minæ arfuingæ for^{de} myn fruæ drotning, myn herræ konungen oc theræs arfuingæ oc æfterkommere all thæn for^{de} ræthichet, deel, arff och eghendom j alt thettæ for^{de} gots oc thes tilliggelsæ som fore ær sacht at frii oc hemlæ for allæ, som ther kunnæ meth rætæ vpa tala æfter thy som landzlagh til sigher. Jtem ær thet sua, at jæk nokræ breff eller bewisning hauer, som pa thet for^{de} gots, alt eller nokot ther aff, lude, tha scal jæk eller minæ arfuingæ thöm antworthæ myn nathughæ fruæ æMer myn herra konungin eller theræs arfuinge oc æfterkommeræ, fynnes

oc nokræ breff, som arörendæ æræ pa thet for^{de} gots, tha seclæ the kommæ for^{de} myn fruæ drotningen, myn her konungin oc theræs arfuingæ oc æfterkommere til gothæ oc til fromæ oc æy til hinder j nokræ mata. Oc jæc *Eric Bydelsbagh* ridder kennes thet, at sua megin arff oc ræthichet, som jæc hafuer j alt thettæ for^{de} gots, e hwat som thet hælst ær, enthit pa minæ eghnæ wegnæ eller jæc hauer ærft æfter myn husfruæ som for^{de} Pæther Grubbes mother war eller æfter myn dotter som hans söster war æller hwat som thet hælst ær enthit pa minæ eghnæ wegnæ eller e hwat thet waræ kan j alt thettæ forscrefnæ gots eller nokot ther aff Thet alt sammen vplater jac, affhænder, scöder oc gifuer for^{de} myn nathughe fruæ drotning *Margretæ* fran mich oc minæ arfuinge til for^{de} myn nathughe fruæ oc her konung oc theræs arfuinge oc æfterkommere meth allæ artikle, meth allæ grenæ oc j allæ mata hwat som thet helst ær som fore ær sacht, Oc wil jæc oc scal oc tilbinder mich oc minæ arfuingæ vm thettæ for^{de} at frii oc vm breff oc vm all stücke at göræ oc at holdæ j allæ mata som forescreuit star. Oc kennes jæc mich oc minæ arfuingæ her æfter engin ræthichet eller til tall at hauæ j alt thettæ forscrefnæ gots æller j nokot ther aff for thy mich ær foræ alt thettæ for^{de} allæ rethæ sua fwlt giort, at mich wæl at nögher æfter myn wilghæ oc minæ weners oc frænders at nöghæ oc j theræs nærwærilsæ. Oc til mere wissen oc ydermeræ forwaring allæ thissæ forscreffnæ stücket, tha hauæ vi for^{de} Pæther Grubbe aff wapn oc *Eric Bydelsbagh* ridder waræ jnciglæ meth wilghæ oc witscap ladit henges foræ thettæ breff. Oc bethæ wi her *Laurentz* deghen j Roskilde, frw *Cristinæ* her *Gewerdz* æfterleue, her *Hans* oc her *Pritbern van Podbusk*, her *Ficke Smeyher* riddere, *Jens Swenssön Bryms*, *Jens Görstingæ*, *Bæyænd Billæ*, *Claus Skinkel*, *Hans Kröpelin*, *Ewert Möltike* aff Helsinge, *Marten Jenssön* oc *Niels Bossen* aff Slawelsæ, at the ladæ theræs jnciglæ her fore hænges til witnisbyrth. Datum Sæby Anno domini MCD octauo feria sexta proxima ante festum beate Marie Magdalene. Oc til mere forwaring allæ thissæ forscrefne stuckes hauæ wi allæ for^{de} waræ jnciglæ meth wilghæ oc witscap hengt fore thettæ breff Datum anno, die et loco vt supra. Oc til mere witerlichet her

vm haue wi ladet ware jncigle hænges fore thenne scrift.
Datum anno et die supradictis.

Udenpaa:

Transcriptum aff eet lantzthings breff hvor *Pæther Grubbe* a wapn
oc her *Erik Bydelsbagh* riddere solde oc sköte drotning *Margrete*
all then arff oc ræt som them ær tilfallen j Kunby, Bænnebothe,
Smethorp, Jndorp, Syögardh oc j Heembek.

1) Sundby By og Sogn, Tude Herred.

2) Brendebo eller Vennebo, Stamstrup Sogn, Tude Herred.

3) Søgaard, Alminderup Sogn, Meerløse Herred.

4) Sicmbøl By og Sogn, Tude Herred.

234.

1408. 11. August. Peder Sommer, Peder og
Thomas Gested tilskøde Dronning Margrethe
det Gods, de have arvet efter deres Fader Truels
Gested, i Rinds Herred, Giedsted Sogn.

[N. Jylland. Rinds Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har haft tolv hængende
Segl; det 1ste, 3die og 7de mangle.]

Allæ men som thettæ bræff see eller höræ kungöræ wy *Per
Sommer*, *Pæther Gestædh* oc *Thomas Gestædh*, ther brödhæ
æræ, at wy widherkennæ oss meth thettæ wort opnæ breff,
at wy meth ja oc wiliæ, oc meth woræ frenders samwiliæ,
raat oc minnæ, at hauæ saalt, affhent oc skööt, oc seliæ,
affhendæ oc sködæ til ewinnelich eye fran oss oc woræ aruinge
meth thettæ nerwærendæ wort opnæ breff een högboren oc
mechtich förstinnæ Drotning MARGRETÆ meth gudz nadhæ
Woldemars Danæ konungs doter oc hennæ efterkommæræ. oc
aruingæ, eller hwem hennæ nadhæ thessæ forinnen scriffnæ
gooz ynne wyl, ther wy hauæ j Rindz hæreth, oc j Gestædh
sokn, som wy ersfdæ effter wor kæræ fæther Truels Gestædh,
hwes siæl gudh hauæ, al oc hwar besunderlich wor gooz,
som ær först en bygd gordh j Gestædh, i hwilken Nyssæ

Jeyopsön nw j boor, Jtem en bygd gord i thet samæ stædh, hwilken Nyssæ Æwenssön nw iboor, Jtem en bygd gordh samæstadh, som Mattes Pæthersön nw wtj boor, Jtem en bygd gordh samæstadh, som Jens Fant nw i boor, Jtem Gestædh gardh, som Bratsæ bodhe wtj, Jtem en ödhæ gardh j then samæ stad, som man kaller Brandægard, Jtem en ödhæ gardh i then samæstædh, som Michel Sudheræ bothe wtj, Jtem et ödhæ bool samæstadh som Kæl bodhæ pa, meth allæ thessæ forscrifnæ godhses tilliggelsæ oc tilhörelsæ, agher, eng, skogh, fægäng oc fiskæwatn, woot oc thyurt, rörendæ oc wrörendæ eyntæ vndentaghet, e hwat thet helst kan wæra eller hedæ, som thessæ forscrifnæ til ligger oc tilhörer eller til hauer hört aff alder. Jtem widherkennæ wy oss openbarlik meth thessæ wor breff, at wy hauæ fæ oc fult wærdh vpboret aff thennæ fornempdæ frwe oc forstinnæ drotning Margretæ for allæ thessæ for^{dæ} gooz, swo at oss fulleleghe oc wel at nögher. Oc thacke wy hennæ for goodh berethning, oc kennes wy oss engen ræat ydermeræ at hauæ j thessæ forscrifnæ gooz eller hauæ skulæ amoot thessæ wor opnæ þreff. Jtem bindæ wy oss til oc woræ aruingæ at hiemlæ, frii oc frelsæ then for^{dæ} höghbornæ förstinnæ oc frwe drotning Margrete, hennes efterkommæra eller hwem hvn thöm vnnæ wyl, al oc hwar besinderlikæ thessæ for^{dæ} gooz meth al theres tilliggelsæ oc tilbehöringæ eyntæ vndentaghet for hwarsmans tital. Til ydermer forwarelsæ oc stadhfestelsæ allæ thessæ for^{næ} styckes, tha hauæ wy Pæther Sommer, Pæther Gestædh oc Thomes Gestædh, brödhra, meth ja oc wiliæ hengt woræ inciglæ for thettæ opnæ breff, meth welbornæ mens inciglæ, som ær Her *Swen Wtsön*, Her *Kristiern Nielsön*, Ridderæ, *Jeppe Kirt*, *Jessæ Nielsön*, *Mattes Nielsön* aff Beg, *Henrik Prip*, *Jessæ Yuersön* oc *Jessæ Griis* awabn. Datum anno domini Millesimo quadringentesimo octauo Die sabbati proxima ante festum assumptionis beate Marie virginis.

Wdenpaa:

Pæther Somer, *Pæther Gestedh* oc *Thomes Gestedh* breff, meth huilkit the sælghe oc sköde drotnyng *Margrete* alt theres gots j Rindzhæreth oc *Gstedhe*.

235.

1408. 20—23. August. Landsþingsvidne, at Biskop Peder vilde påkalde Kirkeloven imod Bille Esbensen og ikke feide paa ham.

[Efter en Afskrift i det Langebekske Diplomatarium. Langebek har skrevet derpaa: „Ex apographo Franckenavii,“ og rettet Aarskiftet 1418 til 1408.]

Jens Görstinge Landzdomæra i Syæland, *Iens Scave* aff Eskilstorp Ridder, *Iens Urben* Prest i Brengstorp, *Thorben Jenssøn* aff Ørsleff, *Giæner Mæyentorp*, *Iens Gripsøn* aff wapn, *Iens Mattissøn* Foghet i Ringstæt hærit oc *Pawel Ienssøn* Buruemester i Ringstæth sendæ alle thettæ breff se eller höræ quædhyæ medt gud. Wy kungöræ thet at æstter gutz byrd thousandæ aar firæ hundret uppa thet attendæ¹⁾, then Thingdach nest for sancti Bartholomei dach voræ wy uppa vort Landzthing mangæ gothæ mæn nerverendis, sawæ oc hörthæ, at ther wor a een hetherlichs fathers wegne Biscop *Pæthers* een skielich man skicket *Herlu Nielssøn* aff Englörp oc hathæ taghit Thinghøringe met sick aff Slauelsæ Hæretz Thing ther sunnerlig om Huad helder Biscop *Pæther* hathæ ladit feythæ *Bille Esbenssøn* aff Hallelöf²⁾, eller hanum i nogher mathæ feythæ kynnet ladæ, thet the hathæ hört eller sport. Item then samme tiid withnethæ Her *Eric Tomessøn*, *Niels Bossøn* aff Slauelse oc fleere Slauelse Bymæn at senist ther the hossz waræ, thet for^{ne} Biscop *Pæther* oc *Bille Esbenssøn* thaletthes wiit, thet the tha so skyldes at, thet for^{ne} Biscop *Pæther* wildæ ladæ talæ Kirkelow till for^{ne} *Bille Esbenssøn* om the ærendæ han till hannum hathæ oc ey feythæ lathæ. Thettæ hörthæ wy oc sawæ, thet witne wi for alle mæn. Givet Aar, Dagh oc stæt som för ær sakt.

¹⁾ ottende. Langebek.

²⁾ Hallelev By i Sønderup Sogn, Elagelse herred.

236.

1408. 27. August. Thingsvidne fra Venneberg Herreds-
thing angaaende et Grændsefiel i Herredet.

[U. Jylland. Venneberg Herred.]

[Originalen paa Papir i det Kgl. Geh. Arch. har havt flere paatrykte
Eggl; Levninger findes af fire.]

Alle men thette bref se eller hörer læse helser wii *Tames Sywerensön* tingfowet pa *Wennebergh* herretstingh, Her *Per Glob*, *Per Jenssön* j *Sönderleff*, *Tammes Symenssön*, *Oluf Perssön*, *Oluf Roby* och *Henrick Perssön* kerligh meth gwdh, Kwn-göre wii meth thette warth obne bref, ath Anno domini Mcd viii then mandag nest efther sancti Bertolomei dag war beskedhen man *Jost Nielssön* pa *Wennebergh* Herretstingh pa hederligh och welbördughe quinness weyne, frw *Anne* pa *Aaghradh*, lolich ejsket och feck eth fwlt^h stocke nestdhe medh xxiiij wwidughe danne men, som war *Nis Nielssön* j *Lyckigardh*, *Per Jenssön*, *Thwr Perssön*, *Anders Seurensön*, *Therkild Støre*, *Symen Seurensön*, *Marthen Micilsön*, *Jes Poelssön*, *Velas Perssön*, *Cristern Jacopzssön*, *Seuren Jacopzssön*, *Jens Jeressön*, *Oluf Perssön*, *Tammes Symessön*, *Las Perssön*, *Swen Kath*, *Mates Mörk*, *Jens Perssön* j *Sönderlöf*, *Per Tammessön*, *Jören Trudssön*, *Tames S....*, *Oluf Poby*, *Jost Tamsön* och *Jens Smydh*, Hwilke xxiiij danne men som op ee.... nesth af thinghet wth gynnæ och beradhe thennum och komme jndh.... wonne pa theres siel och retthe sanen thet thennum alle fwlduitherlich er, ath somme af thennum myndes i lxx ar och somme i lx ar och somme xl ar och somme i thrediwghe ar, haffer hörth och spwrth af theres gammel forældher thet opp ath *Lundes bech* och *becken* opp til *Wellings höy*¹⁾ borrich(?) op ath och brödall til modh sterne(?) och brödal op ath backen ath thwekasse höy som lygger nordhen widh gal-len, offer ower endhe aff offer *Lundenss holwey* och ner ath kongenss keldæl och ner ath *Langilzse ker* mellum begghi berigh och aller them myndes anneth thet war brwghet till *Krw(strop) lundh*²⁾ for reth *Krwsstrop eydom* och endill och aldrigh war gyffet last och kære oppa för nw the sore bondhi woldh offer for. Ath sa er ganghen och faren som

for screffet star, thet winne wii meth worth bref och Ind-
segel.

¹⁾ *Veflingshöi*, Landsby i St. Olufs Sogn, Venneberg Herred.

²⁾ *Krustrup*, Landsby i St. Hans Sogn, Venneberg Herred.

237.

1408. 1. September. Landstingsvidne fra Viborg Lands-
thing, at Peder Sommer, Peder og Thomas
Gested have solgt til Dronning Margrethe deres
Gode i Rinds Herred, Giedsted Sogn (Nr. 235).

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geø. Arch. har havt elleve hængende
Segl, hvoraf kun fandtes det 1ste, 2det, 6te og 7de].

Jech *Jessæ Thodersön* som landzthinget j Wyborch hiolt i
dach, *Swen Wtsön*, *Cristiern Nielsön*, Ridderæ, *Jeppæ Kyrt*,
Jessæ Nielsön, *Mattes Nielsön* aff Beg, *Henrik Prip*, *Clawus*
Mönic, *Thorbern Esgesön*, *Jessæ Yuersön* oc *Jessæ Griis* awabn.
Wy kennes meth thettæ wort opnæ breff, at aar effter wors
herræ födhelsæ thusendæ firæhundreth pa thet atendæ, then
næstæ lögherdach foræ wor frwe dach natiuitatis woræ skik-
kedhe foræ oss oc andræ fleræ godhe men pa landzthinget j
Wyborch beskethe men, swosom ær Pæther Sommer, Pæther
Gestedh oc Thomes Gestedh bröðhræ, oc saaldæ, skötæ oc
affhendæ fran thom oc theræ aruinge wor nathighe frwe drot-
ning Margretæ oc hennæs aruinge oc effterkommæræ, eller
hwem hyn thet gooz vnne wyl, theræ gooz som the hafde j
Rindzhæreth oc j Gestedh sokn, som the erssde effter theræ
fæther Thruels Gestedh oc alt oc hwart besunderlike theræ
gooz swosom ær först en bygd gord j Gestedh, j hwilken
Nyssæ Jeyepsön nw j boor, Jtem en bygd gord j then samæ
stadh, hwilken Nyssæ Awæsön nw j boor, Jtem een bygd gord
samæstadh som Mattes Pæthersön nw wtj boor, Jtem en bygd
gord samæstadh som Jens Fant nw wtj boor, Jtem Gestedh
gord, som Bratzæ bodhæ wli, Jtem en ödhe gard j then samæ

stadh, som man kaller Brandegord, Item en öd hæ gard samæstad, som Michel Sudheræ bodhæ wti, Item eet öd hæ bool samæstad som Kæl bodhæ pa meth allæ thessæ forscriffnæ goodhses tilliggelsæ swosom ær agher, eng, skogh, fægang oc fiskæwatn, woot oc tyurt, rörendæ oc wrörendæ, eyntæ vnden taghet, ehwat thet helst kan hede eller er, til ewinnelich eye. Item bundæ the thom til oc theræ aruingæ at hiemblæ oc frij wor for^{dæ} nadhighe frwe drotning Margrete, hennes efterkommeræ oc aruinge eller hwem hvn thom vnnæ wyl, all oc hwar besunderlike thessæ for^{dæ} gooz meth all theres tilliggelsæ, eyntæ vnden taghet, for hwers mans tillat. Oc til tygh oc witesbyrd at wy allæ thessæ forscriffnæ stycke soghe oc hörde som forscriuet star, tha hauæ [wy] woræ incigle hengt for thettæ breff, giuet aar oc dach som for ær sacht.

Udenpaa:

Eet thingxwitebreff aff Wyburgx thing j Jutland, at *Pather Sommer*, *Pather Gestedh* oc *Thomes Gestedh* salde oc sköte *D. M.* alt theres gots j *Rindshæreth* oc j *Gestedh*.

238.

1408. 14. October. Hartvig Bryske pantsætter sit Gode i Løve Herred i Siælland til Hr. Sabel Kerkendorp af Hørby for 400 Mark lybsk.

[Siælland. Løve Herred.]

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har havt syv hængende Segl, der alle mangle].

Allæ mæn thettæ breff höræ æller see Heelsær iæk *Hartwigh Bryseke* ther ridder ær boændis i Thærslösæ¹⁾ ewinnelaghæ meth guth tthet skal allæ mæn widærlight wæræ saa næruændis som kommæ skulændis, ath iæk wetherkænnær migh een hetherleegh man ok ærligh her *Sabæll Kærkendorp* aff Hoorby²⁾ ther ridder ær skyldugh ath wæræ firæ hundreth lybiske mark i goth mynt, som i Lybeke ær geeff ok gæng, foræ hwilkæ iæk hanum till pant sætter aff mit gotz som ær

halft Kraghorp³⁾ liggændis i Louæhæreth i Syæland, Meth saa dant skyæll ath iæk skal syælf hafuæ gotzæt i minæ wæra, ok skal hanum hwært aar giuæ förætyuæ lybiskæ mark i theligh mynt som i Lybeke ær geeff ok gæng foræ thet landgildæ aff thet sammæ gotz falder, ok skal iæk hwært aar giuæ hanum the förætyuæ mark om sanctæ Martens daw tiidh, ok hwikkæt aar iæk hanum the förætyuæ mark æy giuær, tha skal han thet sammæ gotz anamæ till fult pant foræ the sammæ förætyuæ mark ok firæhundreth, ok skal opbæra landgildæ ok skyld aff thet sammæ gotz, ok thet skal hanum æyntæ reghnes j houæth gyælden, ok skal thet forsaudhæ gotz standæ i ottæ aar för thet lösæs, ok hwilkæn tiidh iæk skal thet gotz lösæ, tha skal iæk waræ hanum ath then thingdaw næst foræ sanctæ Iohafnis daw ær paa Louæhæreths thing, ok skal thet gotz lösæs then thing daw næst foræ sanctæ Martins daw ær, ok om thet saa ær, ath iæk aff gaar her foor innæn, tha skulæ minæ arwingæ lösæ thet gotz aff her Sabæll æller hans arwingæ om han aff ganger. Framdeles skal iæk hanum æyntæ giuæ foræ thet landgildæ aff thet gotz falder för æn firæ vgher ok eet aar æfter ath brewæt war screwæt. Ydermeræ tillbinder iæk migh ok minæ arwingæ hanum ok hans arwingæ thet gotz ath frij ok frælsæ foor vden hwærmanz hinder j til then tiidh thet forsaudhæ gotz skal lösæs. Till hwas things witnæ byrth mit indseghlæ ær föræhengt thettæ breff meth andræ ærleghæ mæntz indseghlæ som æræ Her *Bertoldus wander Oost* redder, Her *Pæther* aff Haghæstædhæ⁴⁾ præst ær, *Möleke, Erik Holk, Cristiern Holk, Jens Pætherssøn* aff Bakkændorp.⁵⁾ Giuæt vnder wars herræ aar thusænd firæhundreth paa thet ottændæ pa sanctæ Kalixtus daw.

Udenpaa:

Jeth pant breff aff *Hartwick Brønsike* paa halff Kroghorp.

¹⁾ *Ferdlose* By og Sogn i Meerlose Herred.

²⁾ *Horby* By og Sogn i Tude Herred.

³⁾ *Kragrup*, i Drålev Sogn, Søve Herred.

⁴⁾ *Hagested* By og Sogn i Tude Herred.

⁵⁾ *Bakkendrup* By og Sogn i Søve Herred.

239.

(1408.) Forlig imellem Peder Nielsøn og Tage Nielsøn paa den ene og Peder Kyth, Svend Jensen og Jes Hval paa den anden Side angaaende de Breve, som Therkel Hval fik af Nis Ebsøn.

[Originalen paa Pergament i det Kgl. Geh. Arch. har haft fire hængende Segl, som mangle.]

Alle mend som thettæ breff seer helder hör Helze wi *Eluf Elufsøn* oc *Jahan Skarpinberg* ridder ær meth gudh ewindelik. Thettæ skal alle mend wettælich wær komme skal som nu ær, ath thettæ ær then dething hwilk wj haw dethinge ij mellem by skethin mend Peter Nielsøn ok Taak Nielsøn bröther ær po en sydh, ij mellom Per Kyth, Swen Jensøn ok Jess Hwal aa en anden sydh, om the breff hwilk Therkil Hwal fæk aff Niss Ebsøn. Ther dething wj thet swo ath Peter Nielsøn ok Tak Nielsøn skal haw the breff ij geen aff Therkil Hwal for en mark sils ok tiwæ. Ther wether kynnæ jek mek *Jahan Skarpinberg* rithær ær ath jek haff giuen Per Kyth ok Jess Hwal xiiij lödy mark aff the forsawth penning. Tel Windisbörd haw wj wort yndseyl forhend meth andre gode mends som ær *Necless Pedersøn* af Fröslef præst ær ok *Per Nielsøn* af Fortoft wapner ær.

Udenpaa:

....tinges breff mellom *Pæther Nelssøn* oc *Taghe Nielssøn* vpa then en sithe oc *Pæther Kyth*, *Swen Jenssøn*.... vpa then annen sidhe vm noghræ breff som..... *Nielssøn* scule j gen hawe for xxj löd....

240.

Uden Aar. 21. Januar. Hr. Jens Dues Opfordring til Borgemeſtere, Raadmænd og Almuen i Aarhus at komme Kongen til Hiælp med 30 Stridsmænd, da Hertugen og Greven ville beleire Flensborg.

[Efter Dr. Hüberg's Afſkrift af Originalen i Aarhus Raadhuus-Archiv. Originalen er paa Papir, og har havt Seglet bagpaa.]

Jægh *Jens Duwæ* Riddære helssær Burghmæstær, rathmen, ogh all allmwghen i Aars kærligh meth guth. Jægh bether ether ogh biwther hartheligh pa myn Herræ konnyngghens weghnæ, ath i strax hiid kommæ til Flænsburgh meth xxx weriendæ anten til skepps ellær hæst wdæn all Dwalæ ogh töffrynggh om i wilæ noghet göræ myn Herræ konnyngghen lyöft ær ogh righens bestandels, for thy hertoghen och grewen hawæ theræ gantze samlynggh ogh menæ ath bestallæ Flænsburgh ogh byergghet eller ander slot hæær i myn Herræs land, fore thy kommær ændeligh ogh hyælpær ath weriæ hans land ogh slot, som i welæ hawæ hans gynstæ ogh thach ogh bewisær ether hæær wdj som han ether til troor. Skrewet pa Marienburgh sante Agnetis dagh wndær myt Inciglæ thryckæt paa ryggæn aa thettæ breff.

241.

Uden Aar. 22. Juli. Hr. Jens Dues Opfordring til Borgemeſtere og Raadmænd i Aarhus at udruste andre Dannemænd end dem, der nu have faaet Hiemlov, til Konges Tieneste.

[Efter Dr. Hüberg's Afſkrift af Originalen i Aarhus Raadhuus-Archiv. Den er paa Papir.]

Salute amicali in Domino præmissa. Wider thet Borghmæster ogh raathmen i Aars, ath Jessæ Bruwæn ogh the Dandemen,

som hæræ ære meth hannem aff ethers by, hawæ wæræt hær i myn Herræs Wdbuth som Dandemen, swa ath Jægh ogh allæ the Höwetsmen hæræ æræ thakkæ thöm pa myn Herræs weghne, ogh skivl i widæ, ath the kwnnæ ecky wæræ hæræ lengher en til syndagh. Fore thy bether Jægh ether pa myn Herræ konnynghens weghnæ ogh raather ether höwlich, ath i faarlöst wdgöræ annæt folk aff ethers by meth Haarnysk och spisæ ogh ladær thöm jo faarlöst kommæ hiid i the Dandemens stæd som hæræ hawæ wæræt aff ethers by, swa frant i welæ nogher thac forthyenæ aff myn Herræ ogh i welæ noghet göræ thet hannom ær lyöfft, helzst fore thy ath thessæ Dandemen hawe hyemloff, ogh hawæ forthyent thach hæræ fore, thy flyer thet swa i bewisæ ether hæræ i som ether stoor makt pa ligger ogh uthen myn Herræ worther ey forsömd i hans orloff. In Christo valet. Scriptum Konnynghens burgh ipso die sancte Marie Magdalene meo sub sigillo.

Johannes Duwæ miles.

Udenpaa:

Discretis viris ac honestibus proconsulibus et consulibus Arusien-
sibus.

Hermed sluttes denne Samling, der selv ufuldendt er et vigtigt Bidrag til den Tids og til det danske Sprog's Historie. Da Etatsraad Molbech døde, var det tredie Hefte paa nogle faa Aar nær allerede trykt; disse ere nu tilføiede. Videre gif Afskrifterne ikke. Paa det bogstavrette Aftryk af de danske Diplomer er der anvendt megen Omhu; i de latinske Tilskrifter ere et Par Feil blevne overseete ved Correcturen, der imidlertid ere af den Bestaffenhed, at enhver kan rette dem.
